

Primaria 3

Pilien ti Rumbeng B
Agtawen iti 4–7

Primaria 3

Pilien ti Rumbeng B

Para iti panangisuro kadagiti ubbing nga agtawen iti uppat agingga iti pito

© 1996 ti Ti Simbaan ni Jesucristo Dagiti Santo iti Ud-udina nga Aldaw
Nailatang amin a karbengan
Naimaldit iti Pilipinas
Pannakaanamongna iti Ingles: 12/93
Pannakaanamongna a maipatarus: 12/93
Pannakaipatarus ti “Primary 3 CTR B, Ages 4–7”
Ilokano

Dagiti Linaonna

Bilang ken Paulo ti Adalen	Panid
Dagiti Tulong para iti Mannursuro	vii
1 Pilien ti Rumbeng	1
2 Agtalek Kadatayo ti Nailangitan nga Ama a Mangsurot iti Planona	5
3 Tulongannatayo Dagiti Bilin a Mangpili iti Rumbeng	11
4 Ti Kinaubing ni Joseph Smith	18
5 Ti Umuna a Parmata	24
6 Napasublin ti Simbaan ni Jesucristo	28
7 Pammati ken ni Jesucristo	34
8 Addaan ti Simbaan ni Jesucristo Kadagiti Propeta a Mangisuro Kadatayo	41
9 Dagiti Bendision ken Ordinansa ti Kinasaserdote	46
10 Panagbabawi	53
11 Panagbuniag	58
12 Ti Sagut ti Espiritu Santo	65
13 Ti Katulagan iti Panagbuniag	70
14 Ti Nainsiriban a Balikas	76
15 Ti Idadateng ti Libro ni Mormon	80
16 Maipakitayo ti Pammatitayo Babaen ti Panagbalin a Managtungpal	86
17 Mamatikami iti Libro ni Mormon a Balikas ti Dios	92
18 Tulongannatayo ti Nailangitan nga Ama a Mangtungpal Kadagiti Bilinna	97
19 Tulongannatayo ti Nailangitan nga Ama No Agkararagtayo	103
20 Tulongannatayo ti Espiritu Santo a Mangammo iti Kinapudno	109
21 Umaw-awattayo Kadagiti Naindaklan a Bendision a Kas Kameng ti Simbaan ni Jesucristo	114
22 Ti Pannubbot ni Jesucristo	120
23 Panangpakawan iti Tunggal Maysa	125
24 Tultulongan ti Apo Dagiti Misionario	131
25 Mabalinko ti Agmisionario	137
26 Matulongannatayo ti Espiritu Santo	143
27 Ti Tawen a Kaadda ti Sungsungbatan	150
28 Tulongandatayo Dagiti Nagannak Kadatayo a Makasursuro	157
29 Kaadda ti Pammati ken ni Apo Jesucristo	162
30 Ay-ayaten ni Jesucristo ti Tunggal Maysa Kadatayo	168
31 Kayat ni Jesucristo nga Ayatentayo ti Tunggal Maysa	175
32 Pananglagip ken ni Jesucristo No Awatentayo ti Sakramento	182

33	Ipalagip Kadatayo ti Sacramento Dagiti Katulagantayo	187
34	Mabalintayo ti Agkararag iti Nailangitan nga Ama	192
35	Dagiti Templo ken Agnanayon a Kaamaan	197
36	Panangipakita iti Panagayat ken ni Jesucristo	202
37	Agserbiakto ken ni Jesucristo Babaen ti Panagserbik Kadagiti Sabali	207
38	Mabalinko ti Agbalin a Natarnaw ken Nalinteg	212
39	Panangipakita iti Panagayat Kadagiti Nagannak Kadatayo	219
40	Panagdaydayaw iti Simbaan	225
41	Maisingednatayo ti Panagayuno iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo	232
42	Apagkapullo	238
43	Panagdayaw Kadagiti Nagan ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo	244
44	Aramidem Kadagiti Sabali	249
45	Makapagbalinak a Nasayaat a Pagwadan iti Kaamaak	255
46	Indalan ni Jesucristo ti Panagbiagtayo iti Agnanayon (Paskua ti Panagungar)	263
47	Nayanak ni Jesucristo iti Daga (Paskua)	270
	Dagiti Balikas Kadagiti Kanta	277

Dagiti Balikas Kadagiti Kanta Dagiti Tulong para iti Mannursuro

---

Panggep

Naisurat daytoy a pagbasaan a tumulong kenka a mangisuro kadagiti ubbing a babaen ti panangsurot iti pagwadan ni Jesucristo, makapagpilida iti rumbeng, makapagbuniag, ken makapagbalinda a kameng ti Ti Simbaan ni Jesucristo Dagiti Santo iti Ud-udina nga Aldaw.

Mensahe Kadagiti Mannursuro iti Primaria

Inikkannakayo ti Nailangitan nga Amatayo iti nasagraduan nga akem a mangisuro kadagiti ubbing iti ebanghelio ni Jesucristo ken tulongan ida a mangsursuro a mangtungpal iti daytoy. Bayat ti panagserbiyo kadagiti ubbing ken panangawis iti tunggal maysa nga “umasideg ken ni Cristo,” mabendisionanyonto ti panagbiagda. Matulonganyo ida a mangrugi a makaawat kadagiti bendision ti Nailangitan nga Ama ken umawat kadagiti pammaneknek iti ebangheliona. Dumur-askayo met a mismo ken makasursuro manipud kadakuada. Makayeg kadakayo iti dakkal a rag-o ti panagserbiyo iti Primaria. Babaen ti panagserbi kadagiti ubbing iti Primaria, agserserbikayo met iti Nailangitan nga Ama (kitaen ti Mosiah 2:17).

Bayat ti panagtungpalyo kadagiti pagbatayan ti ebanghelio, panagadal kadagiti nasantuan a kasuratan, panangsurot iti pamagbaga dagiti dadaulo iti kinasaserdote, ken yaasideg iti Nailangitan nga Ama babaen ti kararag, makaawatkayonto iti pammaregta manipud iti Espiritu Santo maipapan kadagiti ubbing a sursuruanyo. Iburayyo a masansan ti pammaneknekyo kadagiti ubbing, ket bay-anyo nga agrabaho ti Espiritu Santo babaen kadakayo iti daytoy napateg nga akem. Bayat ti panangaramidyo iti daytoy, idalannakayonto ti Espiritu tapno amin nga aramidenyo iti Primaria ket isu ti tarigagayan ti Nailangitan nga Amatayo a para kadagiti annakna.

Pakaammo iti Klase

Maaramat iti sumagmamano nga adalen ti kalasag a PTR, a masarakan iti sango daytoy a pagbasaan, ken ti singsing a PTR. Ibagian ti PTR ti “Pilien ti Rumbeng.” Madakamat ti singsing a PTR iti sumagmamano nga adalen ken dagiti pangpadur-as nga aramiden ken agserbi a kas palagip iti akinkukua a mangpili ti rumbeng. No mabalina magun-od ti singsing a PTR iti lugar a masakupanyo, idawat iti obispo wenna presidente ti sanga a mangpaadda iti pundo a panggatang iti maysa nga agpaay iti tunggal ubing.

Oras ti Klase

Kararag

Irugi ken igibus ti tunggal panagadal ti klase babaen ti kararag. Ikkan ti tunggal ubing iti masansan a gundaway a mangyebkas iti kararag. Aramiden ti kararag a napateg a paset ti klase babaen ti panangted kadagiti pangiturong ken

singasing para iti kararag ken babaen ti panagdawat kadagiti ubbing iti kapanunotanda a mairaman iti kararag. Ipamaysa dagiti kasta a singasing kadagiti kasapulan ti klase ken ti mensahe ti adalen.

Panangisuro iti Adalen

Isagana a siaannad ken sikakararag ti tunggal adalen tapno maawatanto ken maragsakan dagiti ubbing ken tapno adda kadakayo ti pannarabay ti Espiritu. Saanyo nga ibasa ti adalen kadagiti ubbing. Sungbatandanto a nasaysayaat no idatagyo daytoy iti bukodyo a balikas.

Pilienyomanipud kadagiti kasapulan ti adalen dagiti mayannatup iti klaseyo. Nairanta a maaramat dagiti pangpadur-as nga aramiden bayat ti panangidatag iti adalen no makitayo a maibagay. Saan nga amin a kasapulan ti adalen wenna pangpadur-as nga aramiden ket mayannatup iti klaseyo. Pilien dagiti pagsungbatanto a nalaing ti klaseyo. No addaankayo kadagiti in-inaudi nga ubbing iti klaseyo, mabalina masansan a kayatyo nga aramaten dagiti kanta wenna ay-ayam dagiti ramay bayat ti panagadal tapno tumulong a mangpatalinaed itidedenggeda. Mabalinyo nga uliten ti maitignay a berso iti sumagmamano a daras no kaay-ayo daytoy dagiti ubbing. Imbes a dagiti balikas a naisurat iti papel para kadagiti in-inaudi nga ubbing, mabalinyo ti agdrowing iti ladawan wenna gumetteng iti sumagmamano manipud kadagiti magasin a mangiladawan iti kapanunotan nga isuro a kadua dagiti balikas a naisurat iti papel.

Makatulong a nasayaat kadakayo ti pagbasaan a *Teaching—No Greater Call* (33043) a mangisuro kadagiti adalen.

Masansan a mangyebkas iti ababa, bukod a pammaneknek tapno ad-adda a dumngeg ken agtungpal dagiti kameng ti klase iti mensahe ti ebanghelio nga adda ti Espiritu.

Musika iti Siled a Pagadalan

Maallukoy ti musika ti Espiritu ti Apo iti siled a pagadalan. Ti panagkanta a kas maysa a klase ket makatulong kadagiti ubbing a nasaysayaat ti pannakalagipda kadagiti kapanunotan ti adalen ken mapagbalinna nga ad-adda a makaay-ayo dagiti adalen.

Dagiti balikas kadagiti kanta a nadakamat iti ad-adu ngem naminsan ket naimaldit iti likudan ti pagbasaan. Dagiti balikas kadagiti kanta a naaramat iti naminsan laeng iti pagbasaan ket nairaman iti uneg dagiti adalen. Masarakan ti musika para kadagitoy a kanta iti *Children's Songbook* (nakidser ti pannakadaitna, 31246; narolio ti pannakadaitna, 33441). Ti nairekord a musika manipud iti *Children's Songbook* ket mabalina a magun-od iti *audiocassette* (musika laeng, 52505; balikas ken musika, 52428) ken *compact disc* (musika laeng, 50505; balikas ken musika, 50428).

Saan a kasapulan a nalaingkayo a musikero tapno maaramidyo ti panagkanta iti siled a pagadalan a maysa a napateg a padas. Sanayen ken adalen dagiti kanta iti pagtaengan a kas paset ti panangisagana iti adalen. No kasapulanyo ti naisangsangayan a tulong, kiddawen ti tulong ti dadaulo ti musika wenna ti agkomkompaniar. (Para iti mainayon a tulong, kitaen ti "Music in the Classroom," *The How Book for Teaching Children* [31109], pp. 40–42.)

Nangnangruna kadagiti in-inaudi nga ubbing, mabalín a tarigagayanyo ti agaramat kadagiti mayannatup a tignay kadagiti kanta. Mabalinyo met a sawen dagiti balikas imbes a kantaen dagitoy.

Pagannurotan ti Pammati

Napateg a paset ti kurikulum ti Primaria dagiti Pagannurotan ti Pammati. Paregtaen ti tunggal ubing a makayulo iti amin wenno paset ti maysa a pagannurotan ti pammati a naaramat iti adalen.

Dagiti Nasantuan a Kasuratan

Itugoty dagiti nasantuan a kasuratanyo iti klase tunggal lawas, ken bay-anyo dagiti ubbing a mangkita kadakayo a mangbasa ken mangisuro manipud kadagitoy. No adda bukod a kopia ti nasantuan a kasuratan dagiti ubbing, guyugoyen ida a mangitugot kadagitoy iti klase tunggal lawas. Tulongan dagiti in-inauna nga ubbing a mangsapul ken mangbasa kadagiti binatang a naaramat iti adalen. Masansan a yebkasyo ti pammaneknekyo iti kinapateg dagiti nasantuan a kasuratan.

Dagiti Katulongan iti Panangisuro

Dagiti Ladawan. Kaaduan kadagiti ladawan a naaramat kadagiti adalen ket nanumeruan ken nairaman iti pakete a kadua ti pagbasaan. Nasken nga agtalinaed dagitoy a ladawan a kadua ti pagbasaan. Nailista ti bilang ti biblioteka kadagiti adalen para kadagiti ladawan a mabalín a gun-oden kadagiti daddadakkel a rukod iti biblioteka ti balay a paggimonganyo. Nailista met ti numero ti Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio para kadagiti ladawan a nairaman iti dayta a pakete.

Musika. Kitaen ti “Musika iti Siled a Pagadalan” iti ngato.

Dagiti katulongan a nagetteng a ladawan. Gettengen ken aramaten dagiti ladawan kadagiti maitutop nga adalen. Idulin ida a kadua ti pagbasaan.

Taraon. No isingasing ti adalen ti panangaramat iti taraon, makipagkitakayo koma kadagiti nagannak dagiti ubbing iti nasapsapa tapno masinunuo nga awan kadagiti ubbing ti addaan iti *allergy* wenno dadduma pay a makapadakes iti bagi a gapuanan ti taraon.

Dadduma pay a katulongan iti panangisuro. Kasapulanyo ti agaramid iti dadduma pay a gagangay a katulongan iti panangisuro a naisingasing kadagiti adalen, a kas kadagiti balikas a naisurat iti papel, tsart, ken maibunong a papel. Idulin dagitoy a katulongan a maaramatto kadagiti dadduma nga adalen wenno kadagiti sumarsaruno a tawen.

Panagpabuya iti Oras a Panagbibinninglay

Masansan a mangted ti klaseyo iti gagangay a panagpabuya iti ebanghelio bayat ti oras a panagbibinninglay ti Primaria. Nasken a maadaw manipud kadagiti adalen dagita a panagpabuya. Agsapul kadagiti mayannatup a kapanunotan para iti oras a panagbibinninglay bayat ti panangisagana ken panangtedyo kadagiti adalen. Mabalinyo met ti pumili iti maysa a pagbatayan manipud iti agdama a panagpabuya dagiti ubbing iti miting ti sakramento.

Ti panangpaisuro kadagiti ubbing iti maysa a pagbatayan ti ebanghelio bayat ti oras a panagbibinninglay ket maysa a nasamay a wagas a pangtulong kadakuada a mangsursuro ken mangibinglay iti dayta a pagbatayan. Mabalinyo nga aramaten ti paset ti panagadal ti klase tapno isagana ti panagpabuya.

Penken a gagangay ti panagpabuya iti oras a panagbibinninglay ken saan a kasapulan ti adu a panagsanay. Makatulong kadakayo dagiti sumaganad a singasing a mangted iti nasamay, gagangay a panagpabuya ti klase:

1. Yakem ti estoria wenno kasasaad manipud iti maysa nga adalen.
2. Ipakita ken ilawlawag ti tsart a “Panagkameng iti Simbaan ni Jesucristo” (kitaen ti maika-7 nga adalen).
3. Pailawlawag kadagiti ubbing ti riknada maipapan iti masungad a panagbuniagda. No nadanonen ti ubing ti tawen a walo ken nabuniaganen, kiddawen kenkuana nga ibinglayna ti riknana maipapan iti panagbuniagna.
4. Mangisalaysay iti estoria manipud iti maysa nga adalen nga agaramat kadagiti ladawan, balikas a naisurat iti papel, wenno nagetteng a ladawan.
5. Uliten ken ilawlawag ti maysa a pagannurotan ti pammati. Mabalinyo pay a tarigagayan ti kumanta iti maysa kadagiti kanta ti pagannurotan ti pammati manipud iti *Children’s Songbook*, pp. 122-33.

Para iti mainayon a tulong, kitaen ti *Primary Sharing Time Resource Manual* (33231).

Panangibinglay kadagiti Kaamaan dagiti Ubbing

Paregtaen dagiti ubbing a mangibinglay iti nasursuroda iti Primaria kadagiti kaamaanda. Masansan nga awisen dagiti nagannak a sumarungkar iti klaseyo tapno mapasayaat dagiti adalen. Sisasagana kadagiti kapanunotan dagiti nagannak a makatulong a mamagbalin iti Primaria a napateg kadagiti annakda.

Panagsagana para iti Panagbuniag

No adda dagiti pito ti tawenna iti klaseyo, sumagmamano kadakuada ti mabuniagan bayat ti tawen. Kas mannursuroda iti Primaria, matulonganyo ti kaamaan dagiti ubbing ken matulongan dagiti kameng ti klase nga agsagana para iti panagbuniagda. Ibilang dagiti sumaganad a singasing a makatulong kadakayo a mangaramid iti daytoy:

1. No mabalin, isuro ti sumagmamano nga adalen iti panagbuniag (dagiti maika-11, 13, 21, 32, ken 33 nga adalen) sakbay a mabuniagan ti umuna nga ubing ti klaseyo.
2. Aramaten ti sumagmamano a minuto ti klase ti Domingo sakbay ti panagbuniag tapno mapagsasaritaan ti kinapateg daytoy nga ordinansa.
3. No mabalin, dumar-ay iti panagbuniag ti tunggal ubing a kadua ti kameng ti panguluen ti Primaria ken asino man a kameng ti klase a makadar-ay.
4. Tulongan dagiti ubbing a mangisagana iti panagpabuya ti klase maipapan iti panagbuniag para iti oras a panagbibinninglay.

**Pannakaawat
Kadagiti Ubbing**

Ti akemyo a mangisuro kadagiti ubbing iti ebanghelio ni Jesucristo ket sagrado a talek a naited kadakayo babaen ti pagobispuan wenno presidente ti sangayo. Maaringanyo a nasayaat dagitoy nga ubbing a mangsurot iti Mangisalaman iti unos ti panagbiagda. Laglagipen nga inawagandakayo dagiti dadaulo ki kinasaserdote babaen ti pammaregta manipud iti Nailangitan nga Ama.

Kanayon nga ipakita iti klase ti nasayaat a kababalin ken ayat kadagiti ubbing. Ammuen dagiti talento, pakaay-ayuan, ken kabaelan ti tunggal ubing. Ibagay dagiti aramididen nga adalen a kasapulan ti panagbasa ken panagsurat iti kabaelan dagiti ubbing.

Tulongan amin dagiti ubbing a mangmuli iti rikna ti nasayaat a panangipateg iti bagida babaen ti panangdengngeg kadakuada ken panangted kadakuada iti ad-adu a panangasikaso iti tunggal maysa no mabalin.

Naisurat dagitoy nga adalen nga agpaay kadagiti klase nga agpapada ti tawen dagiti ragup wenno aglalaok ti tawen dagiti ragup manipud iti uppat agingga iti pito a tawen. Nupay kasta, mabalin a kasapulanyo nga ibagay ida a maibatay kadagiti tawen iti mismo a klaseyo. Ania man ti pannakaurnos ti klaseyo, makatulong ti pannakaawatyo iti kasasaad ti tawen dagiti ubbing a mangisuro a nasamsamay. Makatulong daytoy kadakayo a mangammo no apay nga agtignay a kas iti ar-aramidenda ken no kasano nga isuro ida iti wagas a pakasursuruanda a kasayaatan unay. Makatulongto pay kadakayo ti pannakaawat kadagiti ubbing a mamagtalinaed iti nasayaat a rikna iti siled a pagadalan. Amirisen dagiti sumaganad a kababalin bayat panangisaganayo kadagiti adalenyo. Nupay kasta, laglagipen nga agnakem ti tunggal ubing iti bukodna a pardas. Sapasap a pangiwawan laeng dagitoy.

Dagiti Agtawen iti Uppat

Uppat ti tawen ti panagsursuro. *Apay* ken *kasano* ti dua kadagiti balikas a kaaduanna nga aramaten dagiti agtawen iti uppat. Managaramid ken aktibo unay dagiti agtawen iti uppat. Dagiti sapasap a kababalin dagiti agtawen iti uppat ti sumaganad:

1. Makataray, makalagto, ken makaulida a nalaklaka ken natalalek ngem dagiti agtawen iti tallo.
2. Makaibato wenno makakugtarda iti bola ken makaipatakderda iti balay babaen dagiti bloke.
3. Pagaayatda ti agsao kadagiti banag a kas “Inaramidko dayta idi; Makaaramidak itan iti maysa a banag a naidumduma.”
4. Kayatda ti makiay-ayam iti dadduma nga ubbing ngem saanda a sisasagana a makilangen iti dakkel a ragup.
5. Nupay kayat ken kasapulanda ti makiay-ayam kadagiti dadduma nga ubbing, kaaduanna nga agay-ayamda nga agwaywayas. Mabalinda ti tumaray wenno isala ti musika a kadua ti ragup, ngem saanda unay nga ipangpangag no kasano ti panagay-ayam dagiti dadduma nga ubbing.
6. Mainayon iti adu a panagsaludsod, kabaelanda ti makisao iti sabali nga ubing wenno iti nataengan.

7. Gapu ta kaaduan ti padasda iti pagtaengan, kaaduan nga agsaritada maipapan iti pagtaengan ken kaamaan. Pagaayat dagiti ubbing iti daytoy a tawen nga ibaga iti mannursuro maipapan iti kaamaanda. Masansan a kaykayatda a salaysayen dagiti bukodda nga estoria ngem ti dumngeg iti estoria dagiti dadduma nga ubbing. Pagaayatda dagiti adalen ken aramiden a maitalimudok iti kaamaan.
8. Agbiagda a naan-anay iti ditoy ken ita. Bassit ti kaipapanan ti kalman ken masanguanan. Nupay kasta, ipakitada ti nalaus a panagrag-o kadagiti pasamak nga umay, ken gapu ta saanda pay a maawatan ti kaipapanan ti panawen, mabalinda ti agsaludsod iti sumagmamano kadagiti masanguanan a pasamak, “Inton bigat kadi?”
9. Kayatda ti dumngeg kadagiti estoria ken kanta iti pagaywanan [nursery]. Tarigagayanda ti dumngeg a kanayon kadagiti paggugusto nga estoria nga awan kabassitan a panagbaliwna. Kalpasan a dumngeg iti estoria, kayatda a yakem dagiti nagakem.
10. Makasursuroda nga agkararag nga addaan iti bassit a tulong.

Dagiti Agtawen iti Lima

Nataltalek iti bagida dagiti agtawen iti lima ken gagangay a mapagtalkan. Nasursuroda ti agaramid iti namnamaen kadakuada iti pagtaengan. Makiy-ayamda a nalaing kadagiti dadduma nga ubbing, ngem maliwliwada met nga agmaymaysa ti bagida iti adu a wagas, a kas iti panaglagtolagto wenno panagdrowing kadagiti ladawan. Sumaganad dagiti pagtuladan iti kadawyan nga ugali dagiti agtawen iti lima:

1. Agtultuloy a sumayaat ti panagtitinnunos dagiti dadakkel a piskelda. Makalagtodan, makapagsirko, ken makapagkingkin—uray iti maysa a saka. Makaguyodda iti pasagad wenno karison a nalaklaka.
2. Palugodan idan ti panagtitinnunos dagiti babassit a piskelda nga agipigket, aggetteng kadagiti ladawan, ken agkolor kadagiti nadrowing a ladawan, nupay narigat pay laeng kadakuada ti agtalinaed ti ikub dagiti linia. Adu pay ti makaisigloten kadagiti sapatosda.
3. Ad-adda a mapagtalkanda ken nawaywayas ngem dagiti agtawen iti uppat. Masansan a kayatda ti tumulong iti balay ken naragsakda no makapagtrabahoda a kaduada dagiti nagannak kadakuada.
4. Naganetgetda no saludsodenda ti “Para iti ania dayta?” wenno “Kasano ti panagtrabaho daytoy?” Kayatda ken nasken nga umawatda iti manangipateg, pudno a sungbat, a saan nga iti pagsasao wenno detalye a dida maawatan.
5. Ipatpategda dagiti mannursuroda ken ipagarupda a maysa a gundaway ti makikatugaw kadakuada. Maragsakanda no kiddawen kadakuada dagiti mannursuro a tumulong iti adalen babaen ti panangiggem iti ladawan wenno agaramid iti maysa a banag tapno makatulong.
6. Pagaayatda dagiti proyekto ti babassit a ragup ken panagakem maipapan iti pagtaengan ken kaamaan.

7. Pagaayatda ti dumngeg ken mangisalaysay kadagiti estoria, ken ulit-ulitenda a kiddawen ti isu met laeng nga estoria. Panangulit ti kangrunaan a wagasda iti panagsursuro. Masansan a makaisalaysayda a sibubukel ti estoria bayat pananglukibda kadagiti panid ti libro.
8. Gagangay a mannakigayyemda, mannakipagrikna, managayat, ken manangtulong, ngem no dida maala ti kayatda, agbalinda a mannakiapa unay.
9. Kayatda ti umawat kadagiti baro a gundaway tapno maipakita a dakdakkal ken natataenganda.
10. Addaan iti sangapulo agingga iti sangapulo-ket-dua a minuto a panangipangag, napardas ti panagbaliwda manipud iti maysa nga aramiden agingga iti sabali. Mangrugida a mangipagarup a dagiti ay-ayam ti ramramay ket para kadagiti babassit nga ubbing ken tarigagayanda ti ad-adu nga aramiden wenna ensayo iti panaginana dagiti in-inauna.
11. Masansan a kiddawenda nga addaanda iti karbengan nga agay-ayam iti maysa a banag nga ay-ayamenen ti sabali nga ubbing. Padasen nga imatonan dagita a banag a siaannad; isuro kadagiti ubbing nga agsisinnublatda.
12. Saanda unay a mannakilangen ken kaykayatda dagiti babassit a ragup ngem dagiti dadakkal. Kaykayatda ti addaan iti maysa a kasayaatan a gayyem ngem ti makikadua iti ragup ti sangapulo.
13. Saanda pay a nasursuro a lasinen ti arapaap ken kinapudno. Ngarud, mabalin a sawen ti ubbing a naaramid iti balitok ti relona, a dakdakkal ngem ti sabali nga ama ti amana, ken napalalo ti kaatiddogna ti ikan a nakalapna. Nasken a maamiris dagiti nataengan a gagangay a paset daytoy ti biag ti maysa ng ubbing ken mabayag sananto mailasin no ania ti pudno ken ania ti saan. Aglabas daytoy a paset bayat idadakkal ti ubbing.
14. Magagaranda a makasursuro. Gapu ta pudno unay ti Nailangitan nga Ama kadakuada, maay-ayoda unay kenkuana ket adu ti saludsodda maipapan kenkuana. Kaay-ayo dagiti ubbing iti daytoy a tawen da ti agkararag ken kabaelanda ti agkararag nga awanan iti tulong.

Dagiti Agtawen iti Innem

Addaanen dagiti agtawen iti innem iti nasayaat a panangtimbang iti bagbagida ken addaanda iti dakkal a pigsang a maaramat iti panagsursuro kadagiti baro a paglaingan ken pangpasayaat kadagiti nalpasen a nagun-od. Kas pagarigan, masursuroda ti aglagto iti tali, mangpataltag iti bola, agsultip, agpaligay, ken agbisikleta. Addaan pay laeng dagiti agtawen iti innem iti pagrigatan a mangaramat kadagiti babassit a piskelda; ngem masursuroda ti agimaldit kadagiti letra ti alpabeto, dagiti bukodda a nagan, ken sumagmamano pay a dadduma a balikas. Sumaganad dagiti sapaap a kababalin dagiti agtawen iti innem:

1. Umat-atiddog ti panangipangagda. Nupay makapagbalinda a naalikuteg unay, makasangoda met iti aramid iti sangapulo-ket-lima wenna duapulo a minuto, maibatay iti paggugustoda.

2. Kaay-ayoda dagiti garaw ti sibubukel a bagi, kas iti yuuli kadagiti kayo, panagay-ayam iti alikamen ti pagay-ayaman, wenko makilumba.
3. Kayatda dagiti ay-ayam ken naingayyeman a pannakaisalal.
4. Napateg kadakuada ti kapanunotan ti mannursuro. Kayatda ti makikatugaw iti mannursuro ken tumulong iti adalen babaen ti panangtengngel kadagiti ladawan wenko panangisubli kadagiti inaramat iti biblioteka.
5. Kayatda pay laeng ti dumngeg kadagiti estoria, mangyakem kadagitoy ken agpammarang. Adu ti mangayat nga agkawes iti aruaten dagiti dadakkel.
6. Manangitedda unay, manangipateg, ken mannakitunosda agingga a dida maala ti kayatda, ket kalpasanna mabalinda ti agbalin a mannakiapa unay.
7. Magustuanda dagiti pagragsakan.
8. Mabalina a naadaldan a nalaing ti panaglagto, panagkasakas, ken panagkingking ket kayatda nga aramaten dagitoy a paglaingan kadagiti ay-ayam.
9. Maseknanda unay iti nasayaat ken dakes a kababalin.
10. Dumakdakkel ti pammatida iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo. Kaaduan kadagiti ubbing nga agtawen iti innem ket makapagkararag nga agwaywayas no adda napalabas a padasda iti pagtaengan wenko kadagiti dadduma a klase.

Dagiti Agtawen iti Pito

Iti tawen a pito, naasideg pay laeng dagiti ubbing kadagiti nagannak kadakuada ken managyaman pay laeng iti panangasikasoda, ayat, ken kaasida, ngem mangrugida nga ad-adda a makinaig kadagiti tao ken kasasaad iti ruar ti pagtaengan. Adda bukodda a paggugusto ken tarigagayanda ti mapalugodan nga agaramid iti sumagmamano kadagiti bukodda a pangngeddeng. Naparagsit, nagagar, ken paggugustoda unay iti biag maipapan kadakuada. Sukisokenda ti adu nga aramiden ken kayatda nga uliten dagiti mangted kadakuada iti pakaragsakan. Sumaganad dagiti dadduma pay a sapsap a kababalin dagiti agtawen iti pito:

1. Matimbengen a nalaing dagiti dadakkel a piskelda, ken agbalin dagiti ubbing a naragragsak, naparpartak, ken nagangganaygay.
2. Sumaysayaat ti timbeng dagiti babassit a piskelda. Kabaelandan ti agimaldit a nalaklaka ken awan biddutna.
3. Adu ti mangayat iti nagulo-ken-agsirkosirko nga ay-ayam, nga ulit-uliten nga ay-ayamen dagiti isu met laeng.
4. Napnuanda iti pigsa ngem nalakada a mabannog. Napateg dagiti oras a panaginana.
5. Masansan a dida makatalna ken nerbiosos.
6. Kayatda ti agurnong kadagiti banag ken agsarita maipapan kadagitoy. Kayatda pay ti agsarita maipapan kadagiti banag nga inaramidda a mismo wenko iti ragup.

7. Sumaysayaat ti kaatiddog ti panangipangag ti agtawen iti pito; mabalin dagiti ubbing iti daytoy a tawen a leppasen ti maysa a proyekto no kaay-ayoda daytoy, nupay maaramid daytoy iti duapulo agingga iti duapulo-ket-lima a minuto. Kasapulanda pay laeng ti maaddaan iti panagbalbaliw iti aramiden iti kaaduan nga adalen.
8. Mangrugi a bumassit ti pannakipulapolda kadagiti kameng a kasupadi ti katataoda.
9. Bumassit ti kinamannangiturayda ken kumapsut ti reggetda a maaddaan iti bukodda a wagas.
10. Agbalinda nga ad-adda a managwaywayas ken nalinteg kadagiti panagpampanunotda.
11. Umad-adu ti ammoda maipapan iti nasayaat ken dakes ken nadillaw unay kadagiti saan a mangar-aramid iti ipagarupda a rumbeng.
12. Paspasungadenda ti panagbuniag.
13. Makapagkararagda nga agwaywayas ken masansan a namnamaenda ti sigsigud a pannakasungbat dagiti kararagda.
14. Ipagpanakkelda ti kinapudno a makapagayunoda iti uray maysa la a pannangan iti aldaw a panagayuno ken agbaybayadda iti apagkapullo.

**Dagiti Naipangruna
a Pangiwanwan
para iti Panangiraman
Kadagiti Ubbing nga
Addaan Kadagiti
Pagkurangan**

Impakita ti Mangisalakan ti pagwadan a para kadatayo iti pannakipagrikna ken panangipakita iti panangngaasi kadagiti tao nga addaan kadagiti pagkurangan. Idi sinarungkaranna dagiti Nephite kalpasan ti panagungarna, kinunana:

“Adda kadi masakit kadakayo? Yasidegyo ida. Adda kadi kadakayo lugpi, wenna bulsek, wenna pilay, wenna pukol, wenna agkukutel, wenna napakapsutan, wenna umel, wenna marigatan iti uray ania a kita? Yasidegyo ida ta agasak, gapu ta adda asik kadakayo” (3 Nephi 17:7).

Kas mannursuro iti Primaria, addakayo iti nasayaat unay a saad tapno maipakita ti panangngaasi. Nupay mabalin a saankayo a nasaney a mangted iti propesional a tulong, maawatan ken maisuroyo dagiti ubbing nga addaan kadagiti pagkurangan. Pannakaseknan, pannakaawat, ken tarigagay a mairaman, agingga a mabalin, kasapulan ti tunggal kameng ti klase kadagiti aramid iti panagsursuro.

Mabalin a sagiden ti Espiritu dagiti ubbing nga addaan iti pagkurangan ania man ti tukad ti panagawatda. Nupay sumagmamano nga ubbing ti mabalin a di makadar-ay iti sibubukel nga oras ti Primaria, kasapulanda ti maaddaan iti gundaway a makadar-ay uray apagbiit laeng tapno mariknada ti Espiritu. Mabalin a kasapulanda ti kadua a managrikna iti kasapulan ti ubing bayat ti Primaria, kas pagarigan kayat ti ubing ti umadayo iti sibubukel a ragup.

Mabalin a makarit dagiti kameng ti klase babaen ti panagadal kadagiti pagkurangan, pagkapsutan ti panunot, parikut iti pagsasao wenna panagsao, pannakapukaw ti panagkita wenna panagdengngeg, parikut iti panagug-ugali

ken pannakipulapol, pagkurangan iti panunot, parikut iti panaggaraw ken pannagna, wenna nakaro a kinalupoy ti salun-at. Sumagmamano ti mabalin a di makaammo ken marigatan iti pagsasao wenna kultura. Ania man ti bukod a kasasaad, makibinglay ti tunggal ubing iti isu met laeng a kasapulan a maipateg ken maawat, a mangadal iti ebanghelio, makarikna iti Espiritu, makigamulo a sibaballigi, ken agserbi kadagiti sabali. Makatulong kadakayo dagiti sumaganad a pangiwawan a mangisuro iti ubing nga addaan kadagiti pagkurangan.

- Sanguen iti labes ti pagkurangan ket ammuen ti ubing. Agbalin a gagangay, mannakigayyem ken nadekhet.
- Ammuen ti maipapan kadagiti naipangpangruna a pagpigsaan ken pangkarit ti ubing.
- Ikagumaan nga isuro ken ipalagip iti tunggal kameng ti klase maipapan iti pagrebbenganna a mangdayaw iti tunggal kameng ti klase. Ti panangtulong iti maysa a kameng ti klase nga addaan iti pagkurangan ket mabalin a maysa a Nakristianuan a padas iti panagadal nga agpaay iti sibubukel a klase.
- Sapulen dagiti kasayaatan a wagas iti panangisuro iti ubing babaen ti pannakisarita kadagiti nagannak, kadagiti dadduma a kameng ti kaamaan, ken no maitutop, iti ubing.
- Sakbay nga awagan ti ubing nga addaan iti pagkurangan tapno agbasa, agkararag, wenna makiraman, saludsoden no kasano ti panagriknana maipapan iti pannakiramanna iti klase. Yunay-unay dagiti kabaelan ken talento ti tunggal ubing ken sumapul kadagiti wagas a mabalin a pakairamanan ti tunggal maysa a sigigin-awa ken sibaballigi.
- Ibagay dagiti kasapulan ti adalen ken aglawlaw tapno maited dagiti bukod a kasapulan dagiti ubbing nga addaan iti pagkurangan.

Mabalin a gun-oden dagiti mainayon a kasapulan para iti panangisuro kadagiti ubbing nga addaan iti pagkurangan manipud kadagiti sentro a pagiwarwarasan ti Simbaan (kitaen ti “Materials for Those with Disabilities” iti katalogo ti sentro a pagiwarwarasan para iti lugar a masakupanyo).

Panangsarangget Kadagiti Parikut iti Panagabuso

Kas mannursuro iti Primaria, mabalin a makitayo dagiti ubbing iti klaseyo nga agsagsagaba iti panagabuso iti rikna wenna bagi. No agbalinkayo a maseknan maipapan iti ubing iti klaseyo, pabagbagaanyo koma iti obispoyo. Bayat ti panangisagana ken panangidatagyo kadagiti adalen, agkararag para iti pannarabay ken panangiturong ti Apo. Tulongan ti tunggal ubing ti klaseyo a makarikna nga isu ket napateg nga anak ti Nailangitan nga Ama ken ay-ayaten ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo ti tunggal maysa kadatayo ket kayatda nga agbalintayo a naragsak ken natalged.

Panggep

Tapno matulongan dagiti ubbing a mangadal a makatulong kadakuada a mangsuot ken ni Jesucristo ti panagpili iti rumbeng.

Panagisagana

1. Mangisagana iti etiketa ti nagan wenno tsapa para iti tunggal ubing ken maysa para kenka. Isuratmo ti naganmo iti etiketa ti nagan ngem awan ti isurat kadagiti dadduma.
  2. Agsagana a mangkanta wenno mangbasa iti “Pilien ti Rumbeng a Wagas [Choose the Right Way]” (Children’s Songbook, p. 160); nairaman dagiti balikas iti likudan ti pagbasaan.
  3. Dagiti kasapulan:
    - a. Biblia.
    - b. Krayola wenno lapis a saggaysa dagiti ubbing.
    - c. Teyp wenno aspili a saggaysa dagiti ubing.
    - d. Kalasag a PTR para iti tunggal ubing a koloran; nairaman ti kalasag iti sango ti pagbasaan.
    - e. Singsing a PTR para iti tunggal ubing a saan a nakaawat iti maysa iti naglabas a tawen.
    - f. Ladawan 3-1, Ni Juan Bautista a Mangbumbuniag ken ni Jesus (62133; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 208).
  4. Aramidem dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpaduras nga aramiden nga aramatemto.
-

**Maisingasing
a Panangidatag
iti Adalen**

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Panagdayaw iti Naganko

Aramiden iti
panagdengngeg

Yam-ammom ti bagim kadagiti ubbing. Ibagam kadakuada ti naganmo, ken ipakita kadakuada ti etiketa ti naganmo.

Ikkan ti tunggal ubing iti etiketa ti nagan wenno krayola, ken paisurat iti tunggal maysa ti naganna iti etiketa ti nagan. Tulongan dagiti saan a makaisurat iti naganda. Ipigket dagiti etiketa iti bado dagiti ubbing babaen ti teyp wenno aspili.

- Apay a napateg dagiti nagan? (Tulongan dagiti ubbing a makaawat a yam-ammo ti nagan ti tao kadagiti dadduma.)

Ibaga iti napigsa ti nagnagan ti sumagmamano a tao nga am-ammo ken daydayawen dagiti ubbing, kas iti nagnagan dagiti nagannak kadakuada, ti obispo, misionario, ken ti Presidente ti Simbaan. Saludsoden no ania ti mapanunotda no mangngegda ti sumagmamano a nagan ken no kasano ti panagriknada kadagiti tao nga akinnagan kadagitoy. Tulongan dagiti ubbing a makaawat a ti nagan ti mangilasin iti tao kadagiti dadduma; no ammo ti

maysa nga ubing ti nagan ti maysa a tao, mangngegna ti nagan ket panunotenna no ania ti langa ti tao ken no kasano ti panagtignayda.

Bay-an ti tunggal ubing a mangibaga iti napigsa iti naganna iti klase.

- Ania ti kayatmo a panunoten dagiti tao no mangngegda ti naganmo?
- Kasano a maaramidmo nga ibagian ti naganmo dagiti nasayaat a banag?

Paisingasing kadagiti ubbing ti sumagmamano a wagas a mabalinda a pangdayaw wenno pakariknaan iti nasayaat maipapan dagiti naganda, kas iti panangaramid iti batangda a trabaho, panangipakita iti pammateg, panagdayaw, panagbalin a napudno, panagtungpal kadagiti nagannak kadakuada, panagtungpal kadagiti bilin, ken panagtungpal kadagiti linteg ken annuroten. Ibaga kadagiti ubbing a makariknatayo iti nasayaat maipapan iti bagbagitayo no pilientayo ti rumbeng, ken panunotento dagiti tao ti nasayaat a bambanag no mangngegda dagiti nagantayo.

Tulongannak ti Panangpili iti Rumbeng a Makarikna iti Nasayaat Maipapan iti Naganko

Aramiden

Ipakita ti kalasag a PTR manipud iti sango ti pagbasaan.

- Ania ti itakderan ti PTR? (Pilien ti rumbeng.)

Ilawlawag a babaen ti panangpili iti rumbeng, makarikna dagiti ubbing iti nasayaat maipapan kadagiti bukodda a nagan. Ipaulit kadakuada dagiti balikas a *pilien ti rumbeng* a kaduam ida.

Estoria

Isalaysay ti sumaganad nga estoria maipapan iti maysa nga ubing a lalaki a naaddaan iti napateg unay a panagpili:

Nagay-ayam da Randy ken ti gayyemna a ni David iti arubayan ti kaarrubada. Awan iti pagtaengan ti kaamaan ti kaarruba, ket naragsak dagiti dua nga ubbing a nagindayon iti kukua ti kaarruba ken nagay-ayam iti sumagmamano nga abalbalay dagiti ubbing. Bayat ti panagdinnuronda iti indayon, napugsat ket natnag daytoy iti daga. Di ammo da Randy ken David ti aramidenda, isu a timmarayda. Ninamnamada nga awan ti nakakita kadakuada.

Saan a nasayaat ti rikna ni Randy iti pannakapugsatda ken ni David iti indayon. Masansan a pinampanunotna ti maipanggep iti daytoy ngem saan a makaikeddeng no ania ti aramidenna. Iti sumuno nga agsapa idi makariing, nalagipna no ania ti kaipapanan ti *PTR*. Insao ni Randy dagiti balikas a nasursurona iti Primaria, “Pilien ti rumbeng”; sa napanunotna ti maipapan iti indayon ti kaarruba.

Nagbado a sidadaras ket napan iti balay ti kaarruba. Nagtakder biit iti ruar gapu ta mabuteng nga agtuktok iti ridawda. Kamaudiananna nagtuktok.

Idi immasiddeg ti ina iti ridaw, imbagana kenkuana ti napasamak. Bayat ti panangisalaysayna maipapan iti napugsat nga indayon, dimngeg daytoy. Idi malpas, sidudungngo a nangsallabay kenkuana ket sinaludsodna ti naganna. Imbagana kenkuana a Randy ti naganna. Pinerrengna ket kinunana, “Randy, tunggal makitaka wenno mapanunotko ti naganmo, malagipkonto ti maysa a tao a napudno.”

- Ania ti pinili ni Randy nga aramiden?
- Ania ti nakatulong ken ni Randy a nangaramid iti dayta a panggeddeng?

Ipakita ti kalasag a PTR kadagiti ubbing.

- Kasano a nakatulong ken ni Randy ti panangpili iti rumbeng a naaddaan iti nasayaat a nagan?

Kanta

Kantaen a kadua dagiti ubbing wenno basaen iti napigsa dagiti balikas ti “Pilien ti Rumbeng.”

Tarigagayan ni Jesucristo a Piliiek ti Rumbeng

Panaglilinnawag

Ilawlawag kadagiti ubbing a mangpampanunotka iti sabali pay a nagan. Isu ti nagan ti maysa a tao nga agtarigagay a pilienda ti rumbeng. Papugtuang kadagiti ubbing no asino ti pampanunotem bayat ti panangtedmo kadakuada kadagiti pagilasinan a kas—

1. Ipatpategnatayo.
2. Insurona kadatayo no kasano ti panangpili iti rumbeng.

Ibagam kadagiti ubbing a ni Jesucristo ti tao a pampanunotem. Insurona kadatayo a pilientayo a kanayon ti rumbeng. Insurona pay a mabuniagantayo a kas iti wagas a pannakabuniagna.

- Ania ti malagipyo maipapan no kasano ti pannakabuniag ni Jesus?

Panaglilinnawag
iti ladawan

Ipakita ti ladawan 3-1, Ni Juan Bautista a Mangbumbuniag ken ni Jesus. Basaen iti napigsa ti umuna a kagudua ti Mateo 3:16, nga aggibus kalpasan dagiti balikas a *limmung-aw iti danum*. Ilawlawag a nabuniagan ni Jesus babaen ti pannakairarem, a kayatna a sawen a naipabatok iti danum.

- Kasano ti kayat ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus a pannakabuniagyo? (Babaen ti panangirarem, kas iti pannakabuniag ni Jesus.)

Saludsoden kadagiti ubbing no manon ti tawenda. Ilawlawag a no agtawen dagiti ubbing iti walo, naan-anayen ti tawenda tapno mabuniagan. Agsungbatdanton kadagiti bukodda a pili. Babaen ti panagbuniag ken panagtungpal kadagiti bilin, piliendanto ti rumbeng.

- Apay a napateg ti mabuniagan?
- Kasano nga ipakita ti pannakabuniag a pinilim ti rumbeng a wagas?

Ilawlawag a no pilienda ti mabuniagan, pinilida ti agbalin a kameng ti Simbaan ni Jesucristo ken mangawat iti naganna. Ikarida a pagbalinenda dagiti bukodda a nagan a mangibagi kenkuana. Ikarida nga ikagumaan ti agbalin a kas kenkuana ken aramiden dagiti banag nga aramidenna. Tulongan dagiti ubbing a makaawat a babaen ti panangpili iti rumbeng, makariknada iti nasayaat maipapan iti bukodda a nagnagan ken dayawenda ti nagan ni Jesucristo ken ti nagan ti simbaanna.

Pammaneknek
ti mannursuro

Iburaymo ti pammaneknekmo kadagiti ubbing maipapan ti kinapateg ti kanayon a panangpili iti rumbeng.

Kanta ken singsing

Tulongan dagiti ubbing a mangkanta iti kanta ti klase a “Pilien ti Rumbeng a Wagas.” Kalpasanna mangted iti singsing a PTR iti tunggal ubing a saan a nakaawat iti napalabas a tawen.

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag.

**Dagiti
Pangpadur-as
nga Aramiden**

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kasublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Awisen ti tunggal ubing a mangibaga maipapan iti panawen a panangpilina iti rumbeng ken mangilawlawag no kasano ti panagriknana kalpasan ti panangaramidna iti dayta a pili.
2. Pakoloran iti tunggal ubing ti kopia ti kalasag a PTR a masarakan iti sango ti pagbasaan.
3. Pagdrowingen dagiti ubbing iti ladawan dagiti wagas a pakapilianda iti rumbeng.
4. Pagsisinnublaten dagiti ubbing nga agpammarang nga ar-aramidenda ti maysa nga inaldaw nga aramiden nga inted kadakuada dagiti nagannak kadakuada ken kalpasanna ilawlawag no kasano a panangpili iti rumbeng daytoy.

Agtalek Kadatayo ti Nailangitan nga Ama a Mangsurot iti Planona

2

Panggep

Tapno matulongan ti tunggal ubing a mangawat nga agtalek kenkuana ti Nailangitan nga Ama nga agpili kadagiti rumbeng.

Panagisagana

1. Adalen ti Abraham 3:22–28.
2. Mangaramid iti tsapa para iti tunggal ubing ken maysa a para kenka a kas naipakita:

Iti tengnga ti tsapam, isuratmo dagiti letra a *PTR*.

3. Agsagana a mangisuro iti maikadua a berso ti "Pilien ti Rumbeng a Wagas" (*Children's Songbook*, p. 160); nairaman dagiti balikas iti likudan daytoy a pagbasaan.
4. Dagiti kasapulan:
  - a. Krayola wenno lapis a saggaysa dagiti ubbing.
  - b. Aspili wenno teyp para iti tunggal tsapa.
  - c. Kalasag a *PTR* iti sango ti pagbasaan.
  - d. Tisa, pisarra, ken pagpugas (wenno sumagmamano a dadduma a pagsuratan).
  - e. Ladawan 3-2, Inted Kadatayo ti Nailangitan nga Ama ti Planona.
5. Aramidem dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.

**Maisingasing
a Panangidatag
iti Adalen**

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam no pinaregtam dagiti ubbing nga agaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Annaknatayo ti Naindaklan nga Ari

Aramiden iti panagdengngeg

Isalaysay ti sumaganad nga estoria maipapan iti anak ti naindaklan nga ari: Adda idi maysa nga ari a natiliw ti anakna a prinsipie ken nayadayo manipud iti pagtaenganna.

Pinilit dagiti nangtiliw kenkuana nga agaramid ti prinsipie iti dakes. Pinadasda nga isuro nga agbalin a di manangngaasi kadagiti tao iti aglawlawna. Nagaramatda iti dakes a pagsasao ken inuyotanda nga agsapata. Pinadasda a pinilit nga agulbod, agkusit, ken agtakaw. Kasta met a pinadasda a pinilit a mangan ken uminom kadagiti saan a nasayaat para iti salun-atna. Ngem awan uray maysa kadagitoy dakes a banag ti inaramid ti prinsipie. Kamaudiananna, kalpasan ti innem a bulan daytoy dakes a panangtratoda, sinaludsod dagiti nangtiliw iti prinsipie, "Apay a dimo aramiden dagiti ipapaaramidmi kenka?"

Insungbatna, "Diak maaramid ti kidkiddawenyo, gapu ta anaknak ti maysa nga ari, ken insuronak ti amak nga agaramid iti rumbeng. Nayanakak nga agbalinto a maysa nga ari."

Panaglilinnawag

Ilawlawag nga ammo ti prinsipie nga isu ket anak ti maysa nga ari ken naipanamna nga agbalinto nga ari mismo inton dumakkel.

Ibaga kadagiti ubbing nga adda ti anak ti ari iti siled ti klase ita nga aldaw.

Daniw

Kiddawen a dumngeg dagiti ubbing iti maysa a daniw tapno maammuanda no asino daytoy nga anak ti ari. Basaen wenna tulongan ti maysa kadagiti ubbing a mangbasa iti sumaganad a daniw:

"Maysaak nga anak a naipasngay a naarian.

Ari ti Amak iti langit ken iti daga.

Naipasngay ti espirituk kadagiti korte iti ngato.

Anak nga ipatpateg, maysaak a prinsesa (wenna prinsipie)."

(Anna Johnson, "I Am a Child of Royal Birth," *Children's Friend*, Oct. 1959, p. 29.)

- Asino ti naarian nga anak? (Tunggal maysa kadatayo.)
- Asino ti ari? (Ti Nailangitan nga Ama.)

Tulongan dagiti ubbing a mangawat a prinsipie wenna prinsesa ti tunggal tao iti klase. Annaknatayo amin ti kaindaklan ti amin nga ari, ti manangipateg nga Amatayo a Nailangitan. Tarigagayanna nga agaramidatayo iti rumbeng, kas iti prinsipie iti estoria.

Agtalek Kadatayo ti Nailangitan nga Ama

Aramiden iti pisarra

Isurat ti balikas a *panagtalek* iti pisarra.

- Ania ti kaipapanan ti *panagtalek*?

Palugodan dagiti ubbing a sumungbat.

Estoria

- Napankayo kadin iti lugar a nakasipsipngget?

Isalaysay ti sumaganad nga estoria:

Idi siam ti tawen ni Susan, innala ti amana a mangsukisok iti gukayab nga asideg iti pagtaenganda. Bayat ti iseserrekda iti gukayab, nagbuteng ni Susan gapu ta nasipngget ken karkarna. Tinulongan ti amana a namagkalma

iti butengna babaen ti panangiggemna iti imana ken pannakisaona kenkuana bayat ti iseserrekda. Insurona ti mangarikap kadagiti pader ken mangisapul kadagiti dapanna iti saan a nasimpa a daga.

Nagin-innayadda a nagna a nangungpot iti gukayab iti kasipngetan. Nagbuteng ni Susan ket tinarigagayanna ti agsubli, ngem kanayon nga adda ti amana iti asidegna ken nangparegta kenkuana nga agtuloy.

Idi agangay nakakita ni Susan iti lawag iti masanguanan. Daytoy ti ruangan iti sabali nga ungtu ti gukayab. Napnuan iti tured, immaddang a sipapardas a nagturong iti ruangan ket nakarikna iti nalaus a panagpannakel iti inaramidna. Immisem ti amana. Kalpasanna sinaludsodna ken ni Susan no kayatna ti agsubli iti gukayab nga agmaymaysa. Adda bassit panagbuteng ni Susan a mapan nga agmaymaysa ngem sitataludon a napan. Imbaga ti ama ni Susan kenkuana a natalged iti tunel ket imbagana ti dakkal a panagtalekna iti kabaelanna a mangaramid nga agmaymaysa. Impanammana pay nga ur-urayenna iti sabali nga ungtu iti tunel.

Nagsubli ni Susan iti gukayab a nainnayad ken siaannad, a nangarikap kadagiti pader ken nangisapul kadagiti dapanna iti daga, a kas insuro ti amana kenkuana. Nakarikna ni Susan iti baro a rag-o bayat ti in-inut a yaasidegna iti sabali nga ungtu ti gukayab. Naragsakan unay idi rumrumuaren iti sabali nga ungtu ti gukayab nga agturong iti lawag ken ti amana nga agur-uray.

lbaga kadagiti ubbing a kas iti insuro ti ama ni Susan kenkuana a mangsapul iti dalanna iti gukayab, ti isursuro kadatayo ti Nailangitan nga Ama a panagsapul iti dalantayo iti biag tapno makasublitayo kenkuana. Idi pagsublien ti ama ni Susan nga agmaymaysa iti gukayab, nagtalek kenkuana a riknaenna dagiti pader ken ti daga tapno masapulanna ti dalanna a rummuar. Agtalek ti Nailangitan nga Ama kadatayo nga agaramidtayo kadagiti nasayaat a pili tapno masarakantayo ti dalantayo nga agsubli kenkuana. Ur-urayennatayo nga agsubli kenkuana.

Panaglilinnawag

- Sadino ti yantayo sakbay nga immaytayo iti daga? (Nakipagnaedtayo iti Nailangitan nga Amatayo; kitaen ti Abraham 3:22–23.)

llawlawag nga impategtayo ti Nailangitan nga Ama, ken ammotayo nga impategnatayo. Naragsaktayo sadiay. Imbaga kadatayo ti Nailangitan nga Ama a kayatna nga agbalintayo a kas kenkuana ken adda planona a makatulong kadatayo a mangaramid iti daytoy panggep a tun-oyen.

Ladawan

Ipakita ti ladawan 3-2, Inted Kadatayo ti Nailangitan nga Ama ti Planona, ken ilawlawag a kaduatayo idi ni Jesus. Agkakaduatayo amin sadiay.

Nairaman iti plano ti Nailangitan nga Ama ti panagparsua iti daga para kadatayo. Iti daga, masursurotayo ti paggidiatan ti nasayaat ken dakes ken agpili no ania ti aramidantayo para iti bagitayo. Ammo ti Nailangitan nga Ama nga makaaramidtayo iti biddut. Ngem ipatulodna ni Jesucristo a tumulong kadatayo a mangpamek kadagitoy. (Kitaen ti Abraham 3:24–27.)

llawlawag a pinili ti Nailangitan nga Ama ni Jesus a tumulong kadatayo gapu ta isu ket managtungpal ken kayatna a suroten ti plano ti Nailangitan nga Ama. Pinili pay isuna ti Nailangitan nga Ama a mangparsua iti daytoy a daga para kadatayo.

Adda sabali a kabsattayo a lalaki nga agnagan iti Luciper. Kayatnatayo a sumurot kenkuana imbes a ti Nailangitan nga Ama. Ngem saan a nasayaat

para kadatayo ti panangsurot ken ni Luciper. Ammo dayta ti Nailangitan nga Ama ket pinilina ni Jesus a mangipatungpal iti planona. Dayta ti nagpungtotan unay ni Luciper. (Kitaen ti Abraham 3:27–28.)

- Ania ti inaramid ni Luciper? (Naawisna ti adu a tao a mangsurot kenkuana imbes a ti Nailangitan nga Ama.)
- Asino ti pinilitayo a surotan? (Ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo. Ilawlawag a dagiti laeng pirmili a sumurot iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus ti umawat iti bagi. Saanda a makaala iti bagi dagiti pirmili a sumurot ken ni Luciper.)
- Ania ti napasamak ken ni Luciper? (Naitappuak manipud iti langit ket naam-ammo a kas Satanas wenno ti sairo. Padasennatayo a sulisogen nga agaramid iti dakes. Ilawlawag a padpadasennatayo pay laeng nga alaen a mangsurot kenkuana imbes a ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus, a kas iti inaramidna idi nakipagnaedtayo amin iti Nailangitan nga Ama.)

Ibaga kadagiti ubbing a ti panangpili a sumurot iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus ti nasayaat a pili ket naragsakan ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus iti pangngeddengtayo. Tarigagayannatayo ti Nailangitan nga Ama a mangpili a mangsurot iti planona ditoy daga tapno makasublityo a makipagnaed kenkuana.

Babaen ti Panangpili iti Rumbeng, Masurotantayo ti Plano ti Nailangitan nga Ama

Ay-ayam

Ilawlawag kadagiti ubbing nga adu dagiti wagas a panangpili iti rumbeng iti inaldaw. Tulongan ida nga agay-ayam iti ay-ayam nga “Ania ti Kayat ti Nailangitan nga Ama nga Aramidek?”

Ikkan ti tunggal ubing iti batang a mangsungbat iti maysa kadagiti sumaganad a saludsod. Mangnayon iti ad-adu pay a saludsod no kasapulan tapno maaddaan amin dagiti ubbing iti gundaway a pirmili iti aramidenna. Aramiden a mayannatup dagiti saludsod para iti klase.

1. Ania ti kayat ti Nailangitan nga Ama nga aramidek no nabannogak unay iti maysa a rabii a kayatko lattan ti maturog a diak pay nagkararag?
2. Ania ti kayat ti Nailangitan nga Ama nga aramidek no inkarik iti inak a tulongak isuna, ngem immay ti maysa a gayyem ket kiniddawna nga agay-ayamkami ketdi?
3. Ania ti kayat ti Nailangitan nga Ama nga aramidek no nakabirokak iti maysa a banag a kukua ti sabali?
4. Ania ti kayat ti Nailangitan nga Ama nga aramidek no diak inggagara a naburak ti paggugusto unay nga abalbalay ti gayyemko?
5. Ania ti kayat ti Nailangitan nga Ama no inkarik iti inak nga addaak iti pagtaengan iti naikeddeng nga oras?

Kanta ken panaglilinnawag

Ibaga kadagiti ubbing nga ilawlawag ti maikadua a berso ti “Pilien ti Rumbeng a Wagas” ti sumagmamano a wagas a pakapiliantayo iti rumbeng ken pakaipakitaan a maikaritayo iti panagtalek kadatayo ti Nailangitan nga Ama. Pagdenggem ida bayat ti panangulitmo kadagiti balikas ti maikadua a berso.

- Ania ti ibaga kadatayo ti kanta a maaramidntayo tapno mapilitayo ti rumbeng? (Agkararag, maaddaan iti pammati, agbabawi, ken agtungpal.)

Isurat dagitoy a balikas iti pisarra. Para kadagiti in-inaudi nga ubbing, sawen dagiti balikas iti napigsa ken paulit kadakuada dagiti balikas a kaduam ida. Saludsoden kadagiti ubbing no ania ti kaipapanan dagitoy a balikas. Padur-asen dagiti kapanunotanda no kasapulan:

1. Kaipapanan ti *agkararag* ti makisao iti Nailangitan nga Ama. Agyaman kenkuana kadagiti amin a bendisionna kenka, ken kiddawen kenkuana a tulongannaka a mangpili iti rumbeng.
2. Kaipapanan ti *maaddaan iti pammati* ti mamati nga ipatpategnaka ken tulongannaka ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo.
3. Ti *agbabawi* isu ti panagladingit gapu iti dakes a naaramidmo, agkiddaw iti Nailangitan nga Ama a pakawanennaka, ken saanen nga uliten daytoy.
4. Kaipapanan ti *agtungpal* iti panangaramid iti kiniddaw ti Nailangitan nga Ama nga aramidentayo.
  - Ania ti kinuna ti kanta a mapasamak no agtungpaltayo kadagiti pannursuro ni Jesus? (Naragsaktayonto.)

Tolongan dagiti ubbing a mangadal kadagiti balikas babaen ti panangulit kadagitoy iti sumagmamano a daras. Kalpasanna kantaen a kadua dagiti ubbing. Mabalnmo a pugasen dagiti balikas iti pisarra bayat panangsursuro dagiti ubbing kadagitoy.

Pakagupgopan

Tsapa

Ikkan ti tunggal ubing iti papel a tsapa ken krayola wenno lapis no makasuratda. Basaen ti napigsa dagiti balikas nga “Agtalek Kaniak ti Nailangitan nga Ama a—”.

- Ania ti italek ti Nailangitan nga Ama nga aramidentayo? (Pilien ti rumbeng.)

Tolongan dagiti ubbing a mangawat a no walo ti tawendan, mabalindan a pilien ti mabuniagan gapu ta naan-anayen ti tawenda a mangammo iti nasayaat manipud iti dakes. Agtalek ti Nailangitan nga Ama kadakuada a mangpili iti rumbeng.

Ipakita kadagiti ubbing ti kalasag a PTR a masarakan iti sango ti pagbasaan. Mabaln a kayatmo pay nga ipalagip kadakuada dagiti letra a *PTR* kadagiti singsingda.

Paisurat iti in-inauna nga ubing iti pisarra dagiti letra a mangitakder iti “pilien ti rumbeng.” Ipakita kadagiti ubbing ti tsapam nga addaan kadagiti letra iti tengnga. Paisurat kadakuada dagiti letra kadagiti bukodda a tsapa no kabaelanda ken tolongan ida a mangyaspili kadagiti tsapa iti badoda.

Pammaneknek

Iburay ti pammaneknek nga annak ti Nailangitan nga Ama amin dagiti ubbing. Nabilbileg isuna ngem iti asino man nga ari iti daga. Agtalek ti Nailangitan nga Ama iti tunggal maysa kadakuada a mangaramid iti rumbeng tapno makapagsublida a makipagnaed manen kenkuana.

Isingasing a ti ubing a mangted iti panggibus a kararag mangted iti panagyaman para iti manangipateg a Nailangitan nga Ama nga agtalek kadatayo nga agaramid iti rumbeng.

**Dagiti
Pangpadur-as
nga Aramiden**

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenna kas sublien nga adalen wenna pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Ibaga kadagiti ubbing a rummuarka iti siled iti apagbiit, ngem sakbay nga aramidem, yarsaasmo ti sumagmamano a pangiturong iti lapayag ti tunggal ubing. Ipakaammo kadagiti ubbing nga ibaga kadakuada dagitoy a pangiturong ti maysa a banag a makaparagsak iti Nailangitan nga Amada. Ibagam kadakuada a no kasapulandaka, addaka iti asidegda. Ilawlawag a maragsakankanto no surotenda dagiti pangiturongmo.

Yarsaas dagiti isu met laeng a pangiturong iti tunggal ubing, “Agdalikepkepka, agkidemka, ket panunotem ti maipapan iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo.”

Panawam ti siled ket agtakderka iti abay ti ridaw. Agtalinaedka sadiay iti sumagmamano a segundo. Bayat ti iseserrekmo manen iti siled, agyaman kadagiti ubbing a nangsurot kadagiti pangiturongmo. Ilawlawag a nangted kadatayo iti pangiturong ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus, ken tarigagayanda a tungpalentayo ida. No aramidentayo, makapagsublityonto a sitatalged kadakuada iti maysa nga aldaw.

2. Pagdrowingen ken pagkoloren ti tunggal ubing iti ladawan ti maysa a banag a maaramidda tapno makasurotda iti plano ti Nailangitan nga Ama.

Tulongannatayo Dagiti Bilin a Mangpili iti Rumbeng

3

Panggep Tapno matulongan ti tunggal ubing a mangawat nga inikkannatayo ti Nailangitan nga Ama kadagiti bilin a tumulong kadayo nga agpili iti rumbeng.

- Panagisagana**
1. Sikakararag a mangadal iti Mosiah 2:22.
  2. Mangaramid iti kopia ti maibunong a papel a “Dagiti Tanda ti Bilin iti Kalsada” para iti tunggal ubing (naimaldit iti ungti ti adalen). Mangaramid iti mainayon a kopia ket iparabaw daytoy iti maysa a panid ti karton. Basaen dagiti nasantuan a kasuratan a naisurat iti maibunong a papel ket agsagana a mangilawlawag iti ania man a narigat a balikas a linaonda.
  3. Mangdrowing iti nalaka a panagbirok iti kinabaknang a mangpalugod kadagiti ubbing a mangsurot kadagiti pagilasinan, tanda, wenno babassit a pedaso ti papel a mangitudo iti dalan nga agturong iti kinabaknang. Ti kinabaknang ket mabalina a maysa a kopia ti Libro ni Mormon, maysa a ladawan, wenno maysa a singsing a PTR.
  4. Agsagana a mangkanta iti “Pilien ti Rumbeng a Wagas” (*Children’s Songbook*, p. 160); nairaman dagiti balikas iti likudan daytoy a pagbasaan. Kasta met nga agsagana a mangkanta iti “Tungpalen ti Bilin [Keep the Commandments]” (*Children’s Songbook*, p. 146).
  5. Dagiti kasapulan:
    - a. Kopia ti Libro ni Mormon a saggaysa dagiti ubbing a makabasa. Patulongan iti daytoy nga adalen kadagiti ubbing iti klasem a makabasa.
    - b. Pisarra, tisa, ken pagpugas (wenno sumagmamano a dadduma pay a pagsuratan).
    - c. Ladawan 3-3, Biag Sakbay ti Yaay iti Daga; ladawan 3-4, Maysa nga Ubing a Lalaki ken ti Bolana iti Soccer.
  6. Aramidem dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.
-

Maisingasing a Panangidatag iti Adalen

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Tulongandatayo Dagiti Bilin a Mangpili iti Rumbeng

Aramiden iti panagdengngeg

Palugodan dagiti ubbing nga agsapul iti kinabaknang nga aramatenda dagiti pagilasinan nga insaganam.

Panangidatag ti mannursuro

Pagarapaapem dagiti ubbing nga ibaonmo ida iti balay ti maysa a tao a mangala iti sumagmamano a napateg a papeles tapno isublida kenka.

Ilawlawag nga agnanaed ti tao iti adayo ket awan makakadua kadagiti ubbing a tumulong kadakuada a mangbirok iti dalan.

- Ania ti makatulong kadakayo a mangsapul iti dalanyo nga agturong iti balay?
- No namarkaan ti dalan kadagiti tanda wenno sinampana, masarakanyo kadi ti dalanyo? Ibaga kadagiti ubbing nga idi imbaonnatayo ti Nailangitan nga Ama iti daga, imbaonnatayo para iti napateg a bilin. Tarigagayanna a masarakantayo ti dalantayo nga agsubli kenkuana.

Ladawan

Ipakita ti klase ti ladawan 3-3, Biag Sakbay ti Yaay iti Daga.

- Sadino ti nagnaedantayo sakbay a nayanaktayo? (Iti Nailangitan nga Ama.)
- Apay a pinanawantayo ti Nailangitan nga Ama tapno umaytayo iti daga?

Ilawlawag kadagiti ubbing a pinanawantayo ti Nailangitan nga Ama tapno makaawattayo iti bagi, maaddaantayo iti padpadas, ken masursurotayo ti mangpili iti rumbeng.

Panangidatag ti mannursuro

Ilawlawag nga idi planuen ti Nailangitan nga Ama ti panangpanawtayo kenkuana tapno agnaed iti daytoy a daga, tinarigagayanna a makasublitayo amin ket makipagnaedtayo manen kenkuana. Ammona a nasken a pilientayo dagiti rumbeng tapno makasubli kenkuana ken ti panangpili iti rumbeng ti makaparagsak kadatayo.

Nangted kadatayo kadagiti bilin a tumulong kadatayo nga agpili iti rumbeng.

- Ania dagiti bilin? (Dagiti banag nga imbaga ti Nailangitan nga Ama nga aramidantayo.)
- Ania ti sumagmamano kadagiti bilin?

Ilawlawag a kas kadagiti tanda iti kalsada dagiti bilin a tumulong kadatayo a mangbirok iti dalantayo. Ipakitada kadatayo ti rumbeng a dalan a surotentayo tapno makasubli iti Nailangitan nga Ama.

Kanta

Kantaen wenno sawen dagiti balikas ti “Tungpalen ti Bilin”:

Tungpalen ti bilin; tungpalen ti bilin!
Ditoy adda talged; ditoy ‘da talna.
P’raburannatayo; p’raburannatayo
Sao’t propeta: Tungpalen ti bilin.
Ditoy ‘da talged ken talna.

Aramid

Iparang ti tsart a “Dagiti Tanda ti Bilin iti Kalsada” nga insaganam. Basaen iti ababa wenno mangibaga iti maysa a banag maipapan iti tunggal maysa kadagiti nasantuan a kasuratan wenno ladawan kadagiti tanda iti kalsada. Ilawlawag a mangiladawanka iti maysa a kasasaad ket kalpasanna nasken a mangngeddeng dagiti ubbing no ania a bilin iti tanda ti kalsada ti makatulong kadakuada a mangpili iti rumbeng. Ilawlawag dagiti ania man a balikas a narigat para kadagiti ubbing a maawatan. Pagsisinnublaten dagiti ubbing a mangitudo kadagiti agduduma a bilin a mangipakita iti rumbeng a dalan.

Dagiti sumaganad ti maisingasing a pasamak:

1. Magmagnaka nga agawid manipud iti pagtaengan ti maysa a gayyem idi nakitanaka ti sabali a gayyem. Kiniddawna nga inka iti pagtaenganna tapno agay-ayam. Ngem imbaga ti inam nga agtartaruska nga agawid ket inkarim a tungpalem. Ngem kinuna ti gayyemmo a saan a dakes ti maladaw bassit nga agawid. Ania a bilin ti makatulong kenka a mangpili iti rumbeng?

2. Agur-urnongka iti igatangmo iti bola babaen ti panagaramid kadagiti nayon a trabaho para kadagiti nagannak kenka. Adda lako a bola iti tiendaan, ngem saan nga umanay ti kuartam malaksid no bumulodka iti apagkapullom. Ania a bilin ti makatulong kenka a mangpili iti rumbeng?
3. Rabiin ken sangsangpet laeng ti kaamaam. Nabannogka ket kayatmon ti maturog. Idi agangay nalagipmo a nalipatan ti kaamaam ti nagkararag sakbay a nagidda ti tunggal maysa. Ania a bilin ti makatulong kenka a mangpili iti rumbeng?
4. Inawisnaka ti kasingedan a gayyemmo nga agbuya iti sine iti Domingo. Nabayagen a kayatmo a mabuya dayta a sine. Ania a bilin ti makatulong kenka a mangpili iti rumbeng?
5. Makiay-ay-ayamka kadagiti gagayyemmo. Maysa a lalaki a nangsursuron kenka ti immay ket kayatna met ti makiay-ayam. Ania a bilin ti makatulong kenka a mangpili iti rumbeng?
6. Kaduam ti sumagmamano a gayyem ket sumagmamano kadakuada ti agtarigagay nga uminomka iti arak nga inyawid ti maysa kadakuada. Insuro dagiti nagannak kenka a dakes ti uminom iti arak. Ania a bilin ti makatulong kenka a mangpili iti rumbeng?

Dayawen dagiti ubbing kadagiti rumbeng a sungbatda.

Makarikatayo iti Nasayaat No Pilientayo ti Rumbeng

Panaglilinnawag

Ibaga kadagiti ubbing a ti panangpili iti rumbeng makaited kadakuada iti nasayaat a rikna.

Sublien nga adalen dagitoy a kasasaad babaen ti ad-adu pay a panagsaludsod. Kas pagarigan, dagiti sumaganad a saludsod ken paglilinnawagan mabalin nga aggapu kadagiti umuna a dua a kasasaad.

1. Kasano ngata ti riknam no nagawidka a kas dinawat ti inam, imbes a napanka nakiay-ayam iti gayyemmo?

Mabalin a naragsakanka a nakiay-ayam iti gayyemmo. Ngem uray bayat ti panagay-ayamyoy, mabalin a naaddaanka iti saan a naragsak a rikna iti saanmo a panagtungpal iti karim iti inam. Uray narigat ti mangpili iti rumbeng ken agaramid iti kiniddaw kenka ni Jesucristo nga aramidem, no aramidem met laeng, makariktaka iti nasayaat iti kaunggam. Makariktaka iti nasayaat maipapan iti bagim gapu iti inaramidmo a pili.

2. Kasano ngata ti panagriktam no gimmatangka iti baro a bola babaen ti panagaramatmo iti paset ti kuarta nga apagkapullo? Nakariktaka ngata iti nasayaat idi ay-ayamenyo ti bola?

Mabalin a maragsakanka a makiay-ayam kadagiti gagayyemmo ngem saanka a makariktaka iti nasayaat maipapan iti bagim gapu ta dimo pinili ti nagbayad iti apagkapullom a kas imbilin ti Nailangitan nga Ama.

Sublien nga adalen dagiti sabali pay a kasasaad iti isu met laeng a wagas. Yunay-unay ti nasayaat a rikna nga adda iti kaunggam dagiti ubbing no tungpalenda ti bilin ti Apo—nangnangruna no kasla narigat nga aramidem daytoy. Ilawlawag a ti nasayaat a rikna ket isu ti Espiritu Santo a mangibagbaga kadakuada a maragsakan ti Nailangitan nga Ama kadagiti tignayda.

Ladawan ken estoria

Ipalagip kadagiti ubbing ti maipapan iti rikna nga adda kadakuada no agpilida iti saan a rumbeng. Gagangay a kawaw, saan a naragsak a rikna. Mabalín met a daytoy a rikna ti Espiritu Santo a mangibagbaga kadayo nga agbabawi ken agpili iti rumbeng.

Ipakita ti ladawan 3-4, Maysa nga Ubing a Lalaki ken ti Bolana iti Soccer.

Pagdenggen dagiti ubbing iti estoria tapno makitada no kasano ti rikna ti panangpili ni Julio iti rumbeng:

Idi ikkan ni Ikitna a Maria ni Julio iti bola iti soccer, kasla di mamati a kukuana daytoy. Ammona nga awan adu a kuarta ni Ikitna a Maria. Ngem ammo ni Julio a malidayan daytoy no saanna nga alaen ti bola.

“Agyamanak,” kinunana a siaalumamay. “Ngem apay nga itedmo daytoy kaniak?”

“Gapu iti adu a tulongmo kaniak,” kinuna ni Ikit a Maria. “Mababaonka ken tultulongannak nga agdalus iti inaladak. Ti laeng kiddawek ket laglagipem a kanayon no apay a kukuam daytoy. Itan, inka agay-ayamen.”

Bayat ti panangkugtar ni Julio iti bola iti igid ti pagnaan, nasdaaw iti kinuna ni Ikit a Maria. “Laglagipem no apay a kukuam,” kinunana.

Pagaayat ni Julio ti agay-ayam iti soccer, ken nalaing isuna. Iti maysa nga aldaw namnamaenna a makapagay-ayamto para iti nailian a timpuyog ti Brazil. *Ammo ni Ikit a Maria dayta, napanunotna. Mabalín a dayta ti gapuna no apay nga intedna kaniak ti bola.*

Di nagbayag, dimteng ni Antonio a makiay-ayam ken ni Julio. Idi agangay, timmipon kadakuada ti dadduma pay a lallaki, ket di nagbayag addaan makaanay tapno rugianda ti agay-ayam iti soccer.

Nakita ni Julio ti maysa nga ub-ubing a lalaki nga agbuybuya iti ay-ayam a soccer iti igid ti kalsada. “Ammom,” inyarasaas ni Antonio ken ni Julio. “Umayen ni Paulo. Saanmo a pagay-ayamen! Kanayon a riribukenna ti ay-ayam. Maabaktayo no agay-ayam!”

Pudno a saan a nalaing nga agay-ayam ni Paulo. Ngem ammo ni Julio no kasano ti essem ni Paulo nga agay-ayam.

“Makapagay-ayamak kadi?” dinamag ni Paulo a siinanama.

- Ania ti makunam?

Saan a simmungbat a dagus ni Julio. Kimmita biit iti tawa ni Ikit a Maria, ket nakitana a mangbuybuya kenkuana. Langana ti maseknan bayat ti panangur-urayna iti sungbat ni Julio.

“Laglagipem no apay a kukuam.” Nalagip ni Julio dagiti balikasna. Naminsan pay a kimmita ken ni Ikitna a Maria. Naibinglayna ti panawen ken bannogna tapno makatulong kenkuana, ket masdaaw no kayatna nga ibaga kenkuana a mangibinglay.

Imbaw-ing ni Julio ti panagkitana ken ni Ikit a Maria ket kinunana ken ni Paulo, “La wen, makapagay-ayamka.” Sana innayon, “Nalaing nga agay-ayam, ket tulongannaka a makasursuro iti ad-adu maipapan iti ay-ayam.”

Kimmita ni Antonio ken ni Julio ket immisem. “Sigurado, maragsakanak a mangisuro! Sursuruandakanto tapno agbalin a nalaing nga agay-ayam,” kinunana ken ni Paulo. “Maragsakankami amin a tumulong kenka a makasursuro.”

Nangrugi manen amin dagiti lallaki nga agay-ayam. Kimmita ni Julio iti tawa ni Ikit a Maria. Umis-istem ni Ikit a Maria. Ket naammuan ni Julio no apay nga inikkan ni ikitna iti baro a bola ti soccer. (Naadaw manipud iti Sherrie Johnson, “The Soccer Ball,” *Friend*, Hunio 1973, pp. 10–12.)

Panaglilinnawag

- Kasano ti panagrikna ni Julio kalpasan a pinilina ti mangibinglay? (Nakarikna iti ragsak ken sayaat iti kaunggan.)
- Ania ti mabalin a napasamak no saan a nangibinglay isuna? (Mabalin a nakarikna iti saan a nasayaat gapu iti panangpaadayona ken ni Paulo; mabalin a nakarikna met iti saan a nasayaat ni Paulo.)
- Inaramid kadi ni Julio ti kayat ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo nga aramidenna?

Ilawlawag a makaaramid tayo iti adu a pili bayat ti panawen ti panagbiagtayo. Dagitoy a pili ti mamagrikna kadatayo iti nasayaat wenno saan a nasayaat. Ti panangpili nga agtungpal kadagiti bilin ti mamagrikna kadatayo a kanayon iti nasayaat.

Pakagupgopan

Kalasag ken singsing a PTR

Ipakita kadagiti ubbing ti kalasag a PTR. Ipalagip kadakuada a makatulong ti singsingda a PTR a manglagip a mangpili iti rumbeng.

Maibunong a papel ken panaglilinnawag

Mangted iti kopia ti “Dagiti Tanda ti Bilin iti Kalsada” iti tunggal ubing. Basaen a sangkamaysa dagiti bilin a naisurat kadagiti tanda iti kalsada. (Para kadagiti in-inaudi nga ubbing, ilawlawag dagiti tanda ken ti kayatda a sawen.)

Ibaga kadagiti ubbing a saan a kanayon a nalaka ti agpili iti rumbeng ket no dadduma mabalin a mapantayo iti dalan a saan nga umno. Makatulong kadatayo dagiti bilin ti Nailangitan nga Ama a mangsapul iti rumbeng a dalan a mapan ken mangted kadatayo iti nasayaat a rikna tapno maammuantayo nga agpilitayo iti rumbeng. Makatulongda kadatayo tapno makasublitayo iti Nailangitan nga Amatayo. Maragsakantayo kadagiti pilitayo no pilientayo ti rumbeng.

Isingasing a yawid dagiti ubbing dagiti papelda ken basaenda dagiti nasantuan a kasuratan iti Libro ni Mormon a kaduada dagiti kaamaanda. Mabalin a kayatda nga idulin dagiti papelda a mangipalagip kadakuada iti sumagmamano kadagiti bilin.

Pammaneknek ti mannursuro

Iburaymo ti pammaneknekmo no kasano ti kinapateg ti mangbasa iti Libro ni Mormon. Ti panangadal iti daytoy ti makatulongto kadagiti ubbing a kanayon a mangpili iti rumbeng.

Kanta

Kantaen ti “Pilien ti Rumbeng a Wagas” a kadua dagiti ubbing.

Mangawis ti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag ken agyaman iti Nailangitan nga Ama iti panangtedna kadatayo kadagiti bilin a tumulong kadatayo nga agpili kadagiti rumbeng.

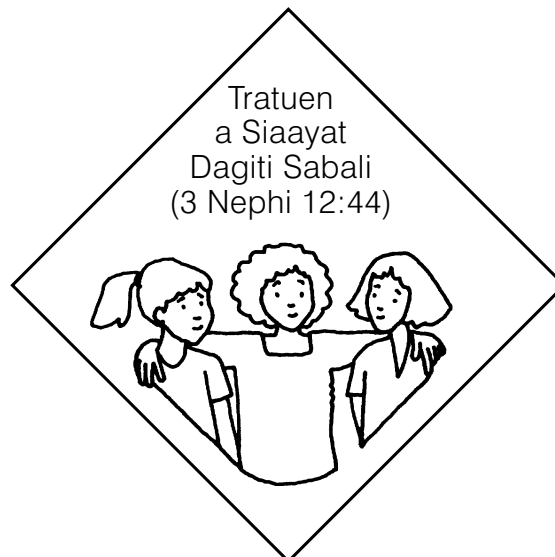
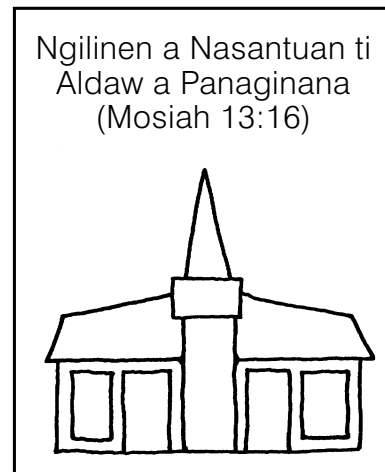
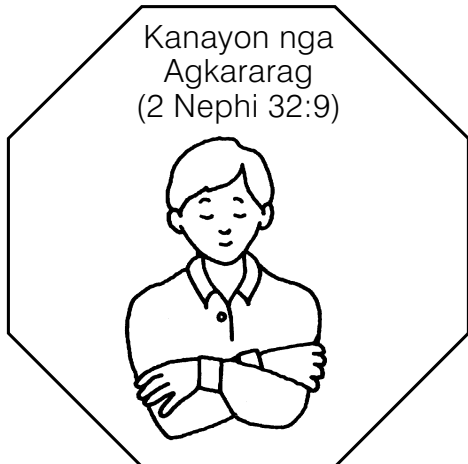
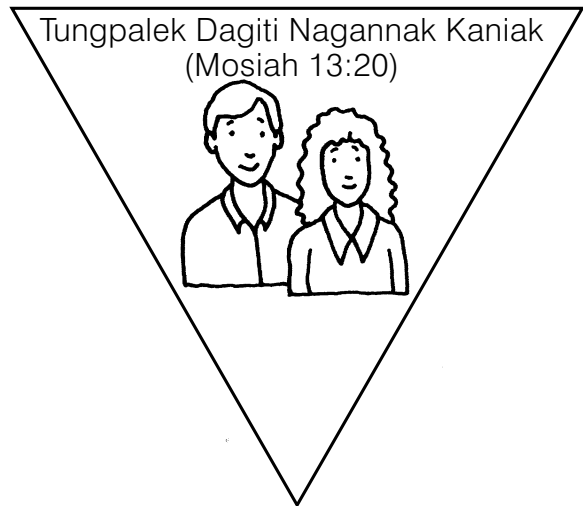
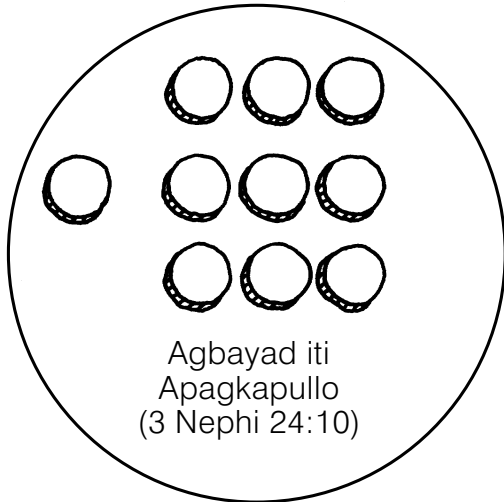

**Dagiti
Pangpadur-as
nga Aramiden**

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kas sublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Mangisiglot iti lubid, panait, wenno tali iti nagbaetan ti dua a banag iti siled ti klaseyo (ti ridaw ken ti tugaw nga agballasiw iti siled, kas pagarigan). Palugodan dagiti ubbing nga agsisinnublat a mangaramat iti lubid a makatulong kadakuada a mangbirok iti dalanda nga agballasiw iti siled a nakakidemda. Mabalina nga addaanka iti gunggona para iti tunggal ubing iti ungtong ti lubid. Ilawlawag a kas iti panangibagnos daytoy a lubid nga agballasiw iti siled ti panangibagnos dagiti nasantuan a kasuratan kadayoy nga agsubli iti Nailangitan nga Ama.
2. Isalaysay iti ababa ti estoria maipapan iti tagtagainep ni Lehi a kas naisurat iti 1 Nephi 8–11 (kangrunaanna a kitaen ti 1 Nephi 8:9–30; 11:1–25). Ilawlawag nga ibagian ti landok a pagkaptan ti balikas ti Dios. Ilawlawag a ibagian ti kayo ti biag ti ayat ti Dios, ken paglilinnawagan no kasano a makatulong kadayoy dagiti bilin ti Dios a makarikna iti ayatna.
3. Mangisagana iti maysa a panid ti papel a makaanay a manglinged iti ladawan 3-5, Ad-adalan da Adan ken Eva dagiti Annakda. Putden ti papel iti siam nga agpapada a pedaso ket kalpasanna iteyp ti tunggal pedaso iti lugar a makalinged iti ladawan. Ilawlawag a nailemmeng iti likudan dagiti papel ti napateg unay a mensahe. Tunggal mainaganan dagiti ubbing ti bilin a matungpalda gapu kadagiti insuro dagiti nagannak kadakuada wenno sabali a nataengan, mabalinda nga ikkaten ti papel ket padasenda a takuaten ti mensahe. No naikkat aminen dagiti papel, ilawlawag no kasano ti panangitulong dagiti nagannak, mannursuro, ken dadduma pay a dadaulo dagiti ubbing tapno masursuroda ti agtungpal kadagiti bilin.

Dagiti Tanda ti Bilin iti Kalsada

4

Ti Kinaubing ni Joseph Smith

Panggep

Tapno maparegta ti tunggal ubing a mangsurot iti pagwadan ni Joseph Smith a kas nasayaat a kameng ti kaamaan ken mangsursurot ken ni Jesus.

Panagisagana

1. Adalen ti Joseph Smith—Pakasaritaaan 1:1–12.

2. Mangisagana iti maysa a papel nga umanay a panglinged iti ladawan ni Joseph Smith. Gettengen ti papel iti sumagmamano a pedaso, nga umanay ti maysa a pedaso ti pagsisinniriban para iti tunggal ubing. Ipan ti nagegetteng a papel iti ladawan ni Joseph Smith agingga a di makita iti ladawan. (Para kadagiti in-inauna nga ubbing, mangisurat iti pasamak maipapan ken ni Joseph Smith iti likudan ti tunggal pedaso.)

3. Isagana dagiti sumaganad a balikas a naisurat iti papel:

Agtungpal

Agserbi

Agayat

Agbasa kadagiti nasantuan a kasuratan

Agkararag

4. Agsagana a mangkanta iti “Ayat iti Taeng [Love at Home]” (*Hymns*, no. 294).

5. Isagana dagiti sumaganad a kasapulan:

a. Teyp.

b. Ladawan 3-6, Ni Propeta Joseph Smith (62002; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 401); ladawan 3–7, Ti Kaamaan ni Joseph Smith, ladawan 3-8, Nagsapul ni Joseph Smith iti Pagsiriban iti Biblia (Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 402); ken ladawan 3-9, Ni Jesus a Cristo (62572; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 240).

6. Aramidem dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.

**Maisingasing
a Panangidatag
iti Adalen**

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Naaddaan ni Joseph Smith iti Nasayaat a Kaamaan

Aramiden iti panagdengngeg

Ipakita kadagiti ubbing ti nalingdan a ladawan ni Joseph Smith. Ibagam kadakuada a ti ladawan iti pandag ti papel isu iti maysa a tao a nangayat iti Nailangitan nga Ama ken nangsurot kadagiti pannursuro ni Jesucristo. Ibaga kadagiti ubbing ti maysa kadagiti sumaganad a pasamak, ket kiddawen iti maysa nga ubing a mangikkat iti maysa a pedaso ti papel manipud iti nalingdan a ladawan. Uliten daytoy a wagas agingga a maikkat amin dagiti pedaso ket makita dagiti ubbing ti ladawan. (Para iti klase dagiti in-inauna nga ubbing, mabalina a kayatmo nga isurat dagitoy a kinapudno iti likudan dagiti pedaso ti papel ket pagsisinnublaten dagiti ubbing a mangikkat iti pedaso ti papel ken mangbasa iti napigsa iti pakaammo iti likudanna.)

Dagiti kinapudno maipapan ken ni Joseph Smith:

- Paggugustona ti agay-ayam.
- Addaan iti asul a mata.
- Nayanak idi 23 ti Disiembre.
- Lucy ti nagan ti inana.
- Saan a nabaknang dagiti kameng ti kaamaanna, ngem naragsakda.
- Nagaget nga agbannog.
- Naipanagan kenkuana ti nagan ti amana.
- Napudno.
- Sinarungkaran dagiti anghel isuna.
- Emma ti nagan ti asawana.
- Napigsa a lalaki.

Kalpasanna saludsoden kadagiti ubbing:

- Asino daytoy?
- Ania pay ti ammoyo maipapan ken ni Joseph Smith?

No adda saludsod dagiti ubbing maipapan ken ni Joseph Smith, ilawlawag kadakuada iti saan iti apagbiit. Ilawlawag nga isu ti umuna a propeta ken Presidente ti Ti Simbaan no Jesucristo dagiti Santo iti Ud-udina nga Aldaw. Naasi ken naayat unay a tao. Ilawlawag nga agsursuronto dagiti ubbing iti ad-adu pay maipapan ken ni Joseph Smith iti masanguanan nga adalen.

Ladawan ken estoria

Ipakita kadagiti ubbing ti ladawan 3-7, Ti Kaamaan ni Joseph Smith, ket isalaysay kadakuada ti sumaganad maipapan iti kinaubing ni Joseph:

Iti ladawan, ni Joseph Smith ti ubing a lalaki iti kanawan a nakakamisadentro iti puraw. Addaan iti asul a mata ken nakusnaw a kayumanggi a buok. Addaan iti adu a kakabsat a lalaki ken babbai. Makaay-ayo, naragsak nga ubing ni Joseph a paggugustona ti agkatawa, agay-ayam iti bola, makigabbo, agpakuyas iti yelo, ken agay-ayam kadagiti abalbalay.

Idi ubing pay ni Joseph, nageskuela ti kaamaanna iti pagtaengan gapu ta awan eskuela a masarakan iti asideg. Iti di nabayag, napan iti pagadalan ni Joseph

Smith ken dagiti kakabsatna a lallaki ken babbai a nakasursuruanda iti ad-adu maipapan iti panagbasa, panagsurat, ken panagkuenta.

Dinalusan ti kaamaan ni Joseph ti paset ti daga a gatgatangenda ket nangbangonda iti bassit a pagtaengan a naaramid iti kayo iti abagatan ti Palmyra, Nueva York. Addaan ti pagtaengan a naaramid iti kayo iti babassit a sarming a tawa ken basar a kayo. Napapudot dagiti siled iti dakkal a bato a pagapuyan iti kosina. Nagaramat dagiti Smith iti silaw manipud iti nailata a kandela a nakaisawsawan ti sebo gapu ta awan pay idi ti elektrisidad. Nagmulada iti trigo, mais, bukbukel, ken lino. Inaramat ni Lucy Smith ken dagiti annakna a babbai ti lino a nangparnuayan iti lienso a lupot. Pinukan dagiti lallaki dagiti kayo iti dagada ket impaknida ida tapno magango ket mapuoranda ket mailako dagiti dapu a pagaramid iti sabon. Nagaramid dagiti Smith kadagiti pinisi a kayo a tugaw ken basket. Kinuna ni Lucy a nakabangonda iti nalawa nupay nanumo a pagtaengan a “nadalimanek nga addaan alikamen babaen ti bukod[da] a gaget.” (Kitaen ti Donald L. Enders, “A Snug Log House,” *Ensign*, Agosto 1985, pp. 14–22 ken Dale L. Berge, “Archaeological Work at the Smith Log House,” *Ensign*, Agosto 1985, pp. 24–26.)

- Kasano ti pagpadaan ti pagtaengam iti pagtaengan ni Joseph Smith?
- Kasano ti paggidiatan ti pagtaengam iti pagtaengan ni Joseph Smith?

Nagaramid iti adu a banag ti ama ni Joseph Smith tapno makategged iti pagbiag, agraman ti panagtalon. Nagtrabaho a nasayaat ni Joseph a kaduana ti amana tapno makapatuboda iti bukbukel, prutas, ken natnateng. Nagtaraken pay ti kaamaan iti baka, baboy, ken manok. Nagaramidda iti bariles, balde, ken sagad. Nagtrabaho a nasayaat ti ina ken kakabsat a babbai iti panagluto, panagdait, panagdalus, panagaywan kadagiti in-inaudi nga ubbing, panagaramid iti keso ken mantekelia, ken panagidalimanek iti kosina, minuyongan ken pananggatas kadagiti baka. Iti maysa a tawen nangabak ti kaamaan a Smith iti premio gapu iti panagaramid iti kasayaatan ti kalidadna nga arnibal ti *maple* iti probinsia.

- Ania a kita ti trabaho ti ar-aramiden a sangkamaysa ti kaamaanyo?
- Ania ti maaramidyo tapno matulonganyo ti kaamaanyo?

Idi ubing pay ni Joseph Smith, sumagmamano laeng nga ospital ken agas ti adda. Napan dagiti mangngagas iti pagtaengan dagiti masaksakit a tao tapno tulonganda ida.

Idi bassit pay nga ubing ni Joseph Smith, nagsakit iti nakaro unay. Magimpeksion ken limteg ti gurong ni Joseph. Nakaut-ut-ot. Kimmaro ti ut-otna idi nasken nga iwaen a luktan ti mangngagas ti gurongna tapno madalusan ti impeksion. Awan ti ospital nga asideg, isu a naaramid ti operasion iti pagtaengan ni Joseph. Awan ti agas ni Joseph a makatellay iti ut-ot bayat ti operasion, isu a nakarikna iti nakaro unay nga ut-ot.

Simmubli ti impeksion, ket nagtalinaed a naut-ot ken limteg ti gurong ni Joseph. Kamaudiananna, inkeddeng ti mangngagas a saan a malaingan ti gurong; napanunotna a nasken a putdenna tapno saan nga agramaram ti impeksion iti dadduma pay a paset ti bagi ni Joseph ket mangpatay kenkuana. Naburiboran unay ti kaamaan ni Joseph. Inkararag ti inana nga adda koma

banag a maaramid tapno maisalakan ti gurong. Kalpasanna indawatna iti mangngagagas a padasenna pay maminsan nga iwaen ti naimpeksionan a paset ti gurong. Immanamong ti mangngagagas.

Ti kaawan ti agas a makatellay iti ut-ot, tinarigagayan ti mangngagagas nga uminom ni Joseph iti arak a makatulong kenkuana a mangitured iti ut-ot. Ngem saan a kayat ni Joseph ti uminum. Kayat ti mangngagagas nga iparaut ni Joseph iti kama tapno saan a makakugtar bayat ti operasion. Ngem pinili ni Joseph ti saan a maiparaut. Pinilina ketdi nga iggaman ti amana dagiti imana. Kiniddaw ni Joseph a rummuar iti inana bayat ti operasion tapno saanna a makita. Ammona a narigat daytoy kenkuana ket dina kayat a maburibor.

Bayat ti naunday ken naut-ot nga operasion, nairut ti panangiggem ti ama ni Joseph kenkuana. Idi malpas, nagkapsut ken nabannog ni Joseph, ngem awanen ti impeksion. Naisalakan ti gurong ni Joseph.

- Kasano ti panangipakita ni Joseph Smith iti kaamaanna nga ipatpategna ida? Kasano ti panangipakita iti pammategda kenkuana?
- Ania ti pakaipadaan ti kaamaanyo iti kaamaan ni Joseph Smith?
- Iti ania a wagas ti kayatyo a pakaipadaan ken ni Joseph Smith?

Tinungpal ni Joseph Smith Dagiti Pannursuro ni Jesucristo

Aramiden iti balikas a naisurat iti papel

Mabalin a kas iti kaamaanyo ti kaamaan ni Joseph Smith iti adu a wagas. Masansan nga agkararagda a sangkamaysa. Masansan nga agkantada, mapanda iti simbaan, ken agbasada a sangkamaysa iti Biblia. Pinadasda a tungpalen dagiti pannursuro ni Jesus.

Iparabaw dagiti balikas a naisurat iti papel a nakadata iti lamisaan wenno iti suelo. Kiddawen iti in-inauna nga ubing a mangpili iti balikas a naisurat iti papel ket paibaga ti balikas iti napigsa wenno iteyp daytoy iti pisarra. Ilawlawag kadagiti ubbing nga iladawan dagiti balikas a naisurat iti papel dagiti wagas a panangsurot ni Joseph Smith kadagiti pannursuro ni Jesus. Bayat ti pannakapili ti tunggal balikas a naisurat iti papel, ibaga kadagiti ubbing ti inaramid ni Joseph tapno masurotna dayta a pannursuro ken paglilinnawagan no kasano met a masurotda ni Jesucristo.

Agtungpal. Ammo ni Joseph ti kinuna ti Biblia, “Dayawem ti amam ken ti inam” (Exodo 20:12). Dinayaw ni Joseph dagiti nagannak kenkuana babaen ti panagbalinna a manangipateg ken managtungpal.

- Ania dagiti sumagmamano a banag a maaramidtapno maipakita nga ipatpateg ken tungtungpalentayo dagiti nagannak kadaytoy?

Agserbi. Insuro ni Jesus a nasken nga agserbitayo kadagiti sabali. Nasayaat a trabahador ni Joseph Smith ken kanayonna nga inkagumaan nga aramiden ti binglayna iti trabaho nga awan ti reklamo. Nagserbi iti kaamaanna babaen ti panagbalinna a managtulong ken panagbannog a nasayaat.

- Kasano ti panagserbiyo kadagiti kameng ti kaamaanyo iti daytoy a lawas?

Agayat. Maysa kadagiti kasingedan a gayyem ni Joseph ti kabsatna a ni Hyrum, nga in-inauna iti innem a tawen. Masansan nga agay-ayam a sangkamaysa amin dagiti kakabsat ni Joseph iti kaamaan. Inkagumaanda nga ipakita ti panagayatda iti tunggal maysa.

Kantaen wenna sawen dagiti balikas ti “Ayat iti Taeng”:

Nangayed ti aglawlaw
No’dda ‘yat taeng;
Makalinglingay t’ayug
No’dda ‘yat taeng.
Natalna’t sadino man,
Isem amin a sulit,
Na’hnayas ti panagbiag
No’dda ‘yat taeng.

- Kaano ti kaudian a panangibagayo kadagiti nagannak kadakayo nga ay-ayatenyo ida? Kadagiti kakabsatyo a lallaki ken babbai?
- Kasano ti panangipakitayo iti panagayatyo kadagiti kameng ti kaamaanyo?

Agbasa kadagiti nasantuan a kasuratan. Ammo ni Joseph a napateg dagiti pannursuro ni Jesucristo. Masansan a mapanunotna ti maipapan iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus. Kayatna ti makaadal iti ad-adu pay maipapan kadakuada, isu a masansan a basaenna ti Biblia ken agkararag. Ipakita ti ladawan 3-8, Agsapul ni Joseph Smith iti Pagsiriban iti Biblia.

- Apay a napateg ti panagbasa kadagiti nasantuan a kasuratan?

Agkararag. Idi nagsakit ni Joseph Smith, nagkararag ti inana iti Nailangitan nga Ama tapno tulonganna. Sinungbatan ti Nailangitan nga Ama ti kararagna ken tinulonganna nga immimbag ni Joseph.

- Ania ti mabalinyo a kiddawen iti Nailangitan nga Ama a makatulong kadakayo?
- Ania pay ti mabalinyo nga ikararag iti Nailangitan nga Ama?

Pakagupgopan

Dagiti ladawan

Ipakita kadagiti ubbing ti ladawan 3-6, Ni Propeta Joseph Smith. Kasta met nga ipakita kadakuada ti kalasag a PTR ken ipalagip kadakuada dagiti singsingda a PTR. Ibagi kadakuada a nasayaat a pagwadan ni Joseph Smith iti panangipili iti rumbeng. Nasayaat isuna iti kaamaanna ken tinungpalna dagiti pannursuro ni Jesus. Ipakita ti ladawan 3-9, Ni Jesus a Cristo. No pilientayo ti rumbeng surotentayo ni Jesus, a kas iti inaramid ni Joseph.

Pammaneknek ti mannursuro

Iburay ti pammaneknek nga inayat ni Joseph ti kaamaanna ken naindaklan a propeta. Pinilina ti rumbeng ken nagserberi iti Nailangitan nga Ama.

Mangawis iti ubing a mangted iti panggibus a kararag. Kiddawen kenkuana nga agyaman iti Nailangitan nga Ama gapu iti nasayaat a pagwadan ni Joseph Smith ken dumawat iti tulong iti pananglagip a mangsuot iti dayta a pagwadan iti daytoy a lawas.

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenna kas sublien nga adalen wenna pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Pagpilian dagiti ubbing iti maysa a wagas a pakasurotanda iti pagwadan ni Joseph Smith iti daytoy a lawas. Bayat ti panangikeddengda, iwaras dagiti lapis ken papel. Paisurat kadagiti ubbing ti nagnaganda ken dagiti pilida iti ngatuen ti papel. Tulongan ida no kasapulan. (Kas pagarigan, “Agbalinak a manangngaasi iti daytoy a lawas.”) Kalpasanna pagsuraten wenno pagdrowingen ida iti ladawan a mangipakita no ania ti napilina nga aramiden tapno masurotna ti pagwadan ni Joseph Smith.

Paregtaen dagiti ubbing a mangyawid kadagiti papelda tapno maipakita kadagiti nagannak kadakuada ken maidulin dagitoy iti lugar a pakakitaanda iti masansan bayat ti lawas.

2. Kantaen a sangkamaysa ti “Pilian ti Rumbeng a Wagas; nairaman dagiti balikas iti likudan daytoy a pagbasaan.

5

Ti Umuna a Parmata

Panggep

Tapno matulongan ti tunggal ubing a mangammo a nakita ni Joseph Smith ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo.

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal iti Santiago 1:5 ken Joseph Smith—Pakasaritaan 1:7–20.
  2. No adda, isagana nga ipabuya ti *Ti Umuna a Parmata* (15 a minuto), iti videocassette a *Moments from Church History* (53145).
  3. Agsagana a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti “Umuna a Kararag ni Joseph Smith” (*Hymns*, no. 26); nairaman dagiti balikas iti likudan daytoy a pagbasaan.
  4. Dagiti kasapulan:
    - a. Biblia ken Perlas a Kapatgan.
    - b. Krayola ken papel.
    - c. Ladawan 3-8, Agsapul ni Joseph iti Pagsiriban iti Biblia (Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 402); ken ladawan 3-10, Ti Umuna a Parmata (62470; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 403).
  5. Aramiden dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.
-

**Maisingasing
a Panangidatag
iti Adalen****Nakita ni Joseph Smith ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo**

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Aramiden iti
panagdengngeg

Ipakita ti ladawan 3-8, Agsapul ni Joseph Smith iti Pagsiriban iti Biblia.

- Asino daytoy? (Ni Joseph Smith.)
- Ania ti ar-aramidenna?
- Apay iti panagkunayo a basbasaenna ti Biblia?

Ilawlawag kadagiti ubbing nga idi sangapulo-ket-uppat ti tawen ni Joseph Smith, nagnaed a kaduana ti kaamaanna iti talon. Iti dayta a panawen agragut dagiti tao nga agnaed iti asideg iti relihion. Nangangay dagiti ministro ti agduduma a simbaan iti adu a miting tapno ilawlawagda dagiti pammatida. Kinuna ti tunggal ministro a ti simbaanna ti pudno ket pinadasna nga allukoyen dagiti tao a kumappeng. Gapu ta tarigagayan ni Joseph Smith a maammuan no ania a talaga ti pudno a simbaan, napan iti sumagmamano a miting dagiti agduduma a relihion. Naduktalanna nga addaan ti tunggal ministro iti agduduma a kapanunotan maipapan iti Dios ken dagiti nasantuan a kasuratan.

<p>Panaglilinnawag iti nasantuan a kasuratan</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kasano iti panagkunayo ti panagrikna ni Joseph Smith maipapan amin kadagitoy agduduma a pammati? (Natikaw.) <p>No adda makabasa nga ubing iti klase, tulongan isuna a mangbasa iti Joseph Smith—Pakasaritaan 1:10 wenna basaen daytoy iti napigsa. Irugi babaen kadagiti balikas a “Masansan a kinunak iti bagik . . .”</p> <p>Yunay-unay a dagiti adu a kapanunotan ken sasao ti nangtikaw ken ni Joseph. Pinanunotna no ania kadagitoy a simbaan ti pudno wenna biddutda amin. Ti ina ni Joseph, dua kadagiti kakabsatna a lallaki, ken maysa a kabsat a babai ti kimmappeng iti Simbaan a Presbitero, ngem saan a kimmappeng ni Joseph iti ania man kadagiti simbaan.</p> <p>Mangipakita kadagiti ubbing iti Biblia ket ilawlawag a masansan a basaen ni Joseph ti Biblia. Maysa nga aldaw nabasana ti nasantuan a kasuratan a nakaawisan ti imatangna unay.</p> <p>Pabasa iti in-inauna nga ubing ti Santiago 1:5 iti napigsa wenna basaem a mismo daytoy iti napigsa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ania iti panagkunayo ti kaipapanan ti agkurang ti siribna? (Penken nga ammo dagiti ubbing a ti agkurang ti siribna kaipapananna ti saan a pannakaammo wenna pannakaawat iti maysa a banag.) • Ania ti kaipapanan ti agdawat iti Dios? (Agkararag iti Nailangitan nga Ama.) <p>Basaen manen ti nasantuan a kasuratan. Ilawlawag a kaipapanan daytoy a nasantuan a kasuratan a makapagkararag ken makapagdawattayo iti Nailangitan nga Ama tapno tulongannatayo nga umawat ken agsursuro maipapan iti maysa a banag.</p> <p>Ammo ni Joseph nga agkurang isuna iti sirib. Natikaw. Saanna nga ammo no ania a simbaan ti pudno, isu nga inkeddengna nga aramiden ti kinuna ti Biblia—agkararag iti Nailangitan nga Ama.</p>
<p>Videocassette wenna estoria iti nasantuan a kasuratan</p>	<p>Ipabuya ti <i>Ti Umuna a Parmata [The First Vision]</i>, wenna isalaysay ti sumaganad:</p> <p>Iti maysa a nasapa a bigat ti panagsusulbod, napan ni Joseph iti kakaykaywan iti asideg ti pagtaenganna. Kalpasan a kimmita iti aglawlaw tapno masinunuona nga isu ket agmaymaysa, nagparintumeng ni Joseph a nagkararag.</p> <p>Bayat ti panagkararagna, nakakita iti nakaranraniag a lawag iti tangatang a ngatuen ti ulona. Inladawan ni Joseph ti nakitana a kastoy: “Idi nagdisso ti lawag kaniak, nakitak ti dua a kinatao, nga artapan ti lawag ken tan-okna ti amin a pagiladawan, a nagtakder iti angin iti ngatuek” (Joseph Smith—Pakasaritaan 1:17).</p>
<p>Ladawan ken panaglilinnawag</p>	<p>Ipakita ti ladawan 3-10, Ti Umuna a Parmata.</p> <p>Maysa kadagiti kinatao ti immawag ken ni Joseph iti naganna, intudona ti kaduana, a kinunana, “<i>Daytoy ti ay-ayatek nga Anakko. Dumngegka Kenkuana!</i>” (Joseph Smith—Pakasaritaan 1:17).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asino dagitoy dua a kinatao? (Ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus.) <p>Dinamag ni Joseph iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus no ania a simbaan ti pudno ken ania ti nasken a kappenganna. Naibaga kenkuana a saan a kumappeng iti ania man kadagiti simbaan gapu ta biddutda amin. Naammuan ni Joseph nga awanen iti daga ti pudno a simbaan ni Jesus.</p>

Maaw-awagan itan iti Sacred Grove ti lugar a nakakitaan ni Joseph Smith iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus.

- Kasano iti panagkunayo ti panagrikna ni Joseph Smith kalpasan a nakitana ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus?

Adu ti Nasursuro ni Joseph Smith a Banag Manipud iti Parmatana

Damagen kadagiti ubbing no ania ti nasursuro ni Joseph Smith manipud iti parmatana. Idatag dagiti sumaganad a punto:

1. Nakita ni Joseph ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus. Naammuanna nga addaanda iti bagi a nagtagilasag ken nagtagitulang.
2. Naammuanna nga awanen iti daga ti pudno a simbaan ni Jesus.
3. Naammuanna a saan a nasken a makikameng iti ania man kadagiti simbaan. Yunay-unay nga awan kadagiti simbaan ti pudno. (Mabalinmo nga ibaga kadagiti ubbing a ti sumaruno nga adalen ti mangilawlawag no kasano a nakatulong ni Joseph Smith a namagsubli iti pudno a simbaan ni Jesus iti daga.)
4. Naammuanna a salsaludandatayo ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus ken sungsunbatanda dagiti kararag.

Kanta

Kantaen wenno sawen dagiti balikas ti “Umuna a Kararag ni Joseph Smith.” Wenno mabalinmo ti mangawis iti sangaili a mangkanta iti daytoy a kanta para kadagiti ubbing.

Pagannurotan ti pammati

Iti naminsan nagsurat ni Joseph Smith iti maysa a lalaki ket inlawlawagna no ania ti insuro ti Simbaan. Paset dayta a surat ti nagbalin a kas Pagannurotan ti Pammati.

Tulongan dagiti ubbing a mangulit iti umuna a pagannurotan ti pammati, nga agkuna a mamatitayo iti Nailangitan nga Ama, ken ni Jesucristo, ken ti Espiritu Santo.

Pakagupgopan

Pammaneknek

Iburaymo ti pammaneknekmo a nakita ni Joseph Smith ti Nailangitan nga Ama ken ti Anak, ken yebkasmu ti panagyamanmo para ken ni Joseph Smith.

Ipaneknek a nasursuro ni Joseph a pudno ti kari iti Santiago 1:5. No agkurangtayo iti sirib, mabalintayo ti agdawat iti Nailangitan nga Ama ket makaawat iti sungbat.

Paneknekan nga ay-ayatendatayo amin ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus. Tulongandatayo a mangbirok iti sungbat dagiti saludsodtayo a kas iti panangtulongda ken ni Joseph Smith. Mabalin a di agpakita kadatayo dagiti anghel; ngem no agkiddawtayo a sipupudno, sungbatan ti Nailangitan nga Ama dagiti kararagtayo iti kasayaatan a wagas a para kadatayo.

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag. Kiddawen kenkuana nga agyaman iti Nailangitan nga Ama para ken ni Joseph Smith ken para iti parmatana iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus.

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan a para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kas sublien nga adalen wenno pakaguggopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Pagkidemen dagiti ubbing bayat ti panangibasam kadagiti balikas ti kanta a “Sagrado a Bakir [Sacred Grove]” (*Children’s Songbook*, p. 87). Kiddawen kadakuada nga agpanunot a siaannad maipapan iti padas ni Joseph tapno makapagdrowingda iti ladawan daytoy.

Nalangto’t sagrado a bakir,
Naraniag init agsapa,
Bayat kararag ni Joseph,
Bayat kararag ni Joseph
‘Ti sagrado a daga.

Nagparang ti Ama ken Anak,
nakisaoda kenkuana,
mensaheda’t nangted talged,
mensaheda’t nangted talged
nagrag-o’t pusona.

Padrowing iti tunggal ubing ti ladawan ni Joseph Smith iti Sagrado a Bakir, ket markaan iti “Ni Joseph Smith iti Sagrado a Bakir.”

2. Basaen manen ti Santiago 1:5 iti napigsa ket ilawlawag no kasano ti panangisuro daytoy kadatayo a mangbirok iti sungbat kadagiti parikuttayo. Mangted kadagiti ubbing iti kasasaad a mabalin a “pagkuranganda iti sirib” ket kasapulan ti “agdawat iti Dios.” Tulongan ida nga agpanunot kadagiti wagas a pakatulongan kadakuada nga addaan kadagiti parikut no agkiddawda kenkuana. Mabalin nga aramatem dagiti kasasaad a kas kadagiti sumaganad:

- Nalidayka gapu ta nagapakayo iti kasingedan a gayyemmo itay nabiit. Dimo ammo no kasano a mapasayaatmo dagiti banag.
- Malmalday ken mabutbutengka iti iddam iti rabii.
- Masakit ti inam ken kasla naliday. Kayatmo a matulongan isuna a makarikna manen iti ragsak.

Penken a yunay-unay a gagangay a sungsungbatan ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus dagiti kararagtayo babaen ti panangtedda kadatayo iti natalna a rikna, a pakaadalan dagiti ubbing iti ad-adu iti sabali nga adalen. Nasken a saan a namnamaen dagiti ubbing nga agparang kadakuada ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus tapno sungbatanda dagiti kararagda.

6

Napasublin ti Simbaan ni Jesucristo

Panggep

Tapno matulongan ti tunggal ubing a mangawat a napasublin ti pudno a Simbaan ni Jesucristo.

Panagisagana

1. Adalen ti Amos 3:7.
  2. No adda daytoy a magun-od iti lugar a masakupanyo, isagana tapno maipabuya ti *Joseph Smith: The Man* (9 a minuto), iti videocassette a *Moments from Church History* (53145).
  3. Agsagana a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti “Naisubli’t Kinasaserdote [The Priesthood Is Restored]” (*Children’s Songbook*, p. 89); nairaman dagiti balikas iti likudan daytoy a pagbasaan.
  4. Dagiti kasapulan:
    - a. Doktrina ken Katulagan ken Biblia.
    - b. Maysa a napintas a banag wenno ladawan, a kas iti sabong, butbutiki, wenno napintas a ladawan manipud iti biblioteka ti balay a pagmimiting.
    - c. Tisa, pisarra, ken pagpugas.
    - d. Ladawan 3-10, Ti Umuna a Parmata (62470; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 403); ladawan 3-11, Ni Juan Bautista a Mangitaltalek iti Kinasaserdote ni Aaron (62013; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 407); ladawan 3-12, Pannakaisubli ti Kinasaserdote ni Melchizedek (62371; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 408); ladawan 3-13, Ti Ubing a Lalaki a Mabumbuniagan (62018); ken ladawan 3-14, Ti Ubing a Babai a Mapatpatalgedan (62020).
  5. Aramidem dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.
-

Maisingasing a Panangidatag iti Adalen

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Napasubli ti Pudno a Simbaan

Aramiden iti panagdengngeg

Ibasa ti Apocalipsis 14:6–7 kadagiti ubbing. Ilawlawag a ni anghel Moroni ti anghel iti daytoy a nasantuan a kasuratan, a nagparang ken ni Joseph Smith ken nangipakdaar a mapasublinto ti ebanghelio. Panglukoten dagiti ubbing iti papel nga aramidenda a “trumpeta.” Pagsisinnublaten dagiti ubbing nga agpammarang nga anghel a mangipakdaar a napasublin ti Simbaan.

Ladawan ken panagilinnawag

Ipakita ti ladawan 3-13, Ti Ubing a Lalaki a Mabumbuniagan.

- Ania ti mabalina a mapasamak no awan ti maysa a mabuniagan? (Awan ti tao a makapagkappeng iti simbaan ni Jesucristo.)

Ibaga kadagiti ubbing nga idi nagnaed ni Jesus iti daga, tinarigagayanna a masursuro ken agtungpal dagiti tao kadagiti pannursurona. Makatulong dagitoy a pannursuro kadagiti tao a mangammo iti nasken nga aramidenda tapno makasubli ken makipagnaedda manen kenkuana ken iti Nailangitan nga Ama. Binukel ni Jesus ti simbaanna tapno makatulong kadagiti tao a mangadal a mangtungpal kadagiti pannursurona. Kalpasan ti ipapatay ni Jesus ken dagiti Apostolna, saan a nagbiag dagiti tao babaen kadagiti insuro ni Jesus. Sinukatan dagiti tao dagiti pannursurona tapno mapukaw ti pudno a simbaan. Innala ni Jesus ti kinasaserdotena manipud kadagiti tao iti daga. Kaipapananna daytoy a saanen a mabuniagan dagiti tao babaen ti umno a turay. Kasta met a no awanen dayta a turay ti kinasaserdote, saan a maawat dagiti tao ti sagut ti Espiritu Santo, saan a mailantip iti templo kas maysa a kaamaan, wenna maaddaan iti propeta a mangibagi iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo iti daga.

Ladawan ken panaglilinnawag

Iparang ti ladawan 3-10, Ti Umuna a Parmata.

- Asino ti adda iti daytoy a ladawan? (Ti Nailangitan nga Ama, ni Jesus ken ni Joseph Smith.)
- Ania ti napasamak idi nagkararag ni Joseph Smith tapno ammuenna no ania a simbaan ti pudno? (Nagparang ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus kenkuana. Imbaga ni Jesus kenkuana a saan a kumappeng iti ania man kadagiti simbaan gapu ta awan kadagitoy ti pudno.)

Ilawlawag kadagiti ubbing nga awan iti daga ti pudno a Simbaan iti dayta a panawen. Tinarigagayan ni Jesus a maisubli iti daga dagiti pannursurona ken ti simbaanna.

Banag nga adalen

- Ania ti kaipapanan ti balikas a *pasublien*? (Isubli ti maysa a banag a kas iti sigud.)

Kalpasan ti isusungbat dagiti ubbing, ited ti sumaganad a pagarigan:

Iparang ti banag wenna ladawan nga intugotmo. Ilawlawag no apay a mariknam a napintas ken napateg daytoy a banag, ket kiddawen kadagiti ubbing nga ibinglayda dagiti rikhada. Kalpasanna mangawis iti ubing a mangala iti banag ket iggamanna daytoy iti lugar a di makita dagiti dadduma nga ubbing.

- Kayatyo kadi a maisubli daytoy napintas a banag wenna ladawan iti lugar a pakakitaanyo iti daytoy?

Paisubli iti ubing ti banag iti makita ket iparang manen daytoy iti klase. Ilawlawag a naisublin ti banag iti sigud a lugarna. Ilawlawag a ti *isubli* kaipapananna ti panangipulang iti banag iti kasisigudna. Ipalagip kadagiti ubbing a nupay nabukel ni Jesus ti Simbaanna iti wagas a tinarigagayanna, impanaw dagiti tao dagiti kinapudno kalpasan ti pannakatay ni Jesus ken dagiti Apostolna. Tinarigagayan ni Jesus a maisubli dagiti pannursurona, ti Simbaanna, ken ti turayna a mangbuniag kadagiti tao a kas idi adda dagitoy kenkuana idi adda isuna iti daga.

Panaglilinnawag

Ibaga kadagiti ubbing a pinili ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo ti maysa nga agtutubo a lalaki a managtungpal ken mapagtalkan tapno tumulong kadakuada a mangisubli iti pudno a Simbaan.

- Asino daytoy agtutubo a lalaki? (Ni Joseph Smith.)

Itudo manen ti ladawan ti Umuna a Parmata, ket ilawlawag a no adda iti daga ti pudno a Simbaan, mangpili ti Apo iti propeta a mangidaulo iti daytoy. Pinili ni Jesus ni Joseph Smith nga agbalin nga umuna a propeta iti ud-udina nga aldaw.

Videocassette ken panaglilinnawag

No adda a sidadaan, ipabuya ti *Joseph Smith: The Man*.

- Ania ti propeta?

Ilawlawag a maysa a tao ti propeta a pangpangtedan ni Jesus kadagiti pangiturong nga agpaay iti Simbaanna.

Panaglilinnawag iti nasantuan a kasuratan

Tulongan ti maysa nga in-inauna nga ubing a mangbasa iti napigsa iti Amos 3:7 wenna sika a mismo ti mangbasa. Ilawlawag a kaipapanan ti “ilatakna ti palimedna” ti mangted kadagiti pangiturong iti propetana babaen dagiti parmata, tagtagainep, wenna dadduma a paltiing.

- Asino ti pangpangtedan ni Jesucristo kadagiti pangiturongna? (Iti sibibiag a propeta.)

Ilawlawag nga ibagbaga ti propeta kadagiti tao ti kayat ni Jesus nga aramidenda. Tultulongannatayo ti propeta a mangpili iti rumbeng tapno makapagsublitayo a makipagnaed iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus.

Ipakita kadagiti ubbing ti kopia ti Doktrina ken Katulagan.

Ilawlawag nga adu kadagiti balikas a naisurat iti daytoy a libro ti inted ni Jesus ken ni Joseph Smith. Sumagmamano kadagitoy a balikas ti nangibaga ken ni Joseph iti maipapan iti pudno a simbaan ni Jesus. Manipud kadagitoy a nasantuan a kasuratan, maadaltayo nga insubli ni Jesus ti pudno a simbaan babaen ken ni Joseph Smith.

Inawat ni Joseph Smith ti Kinasaserdote

Panaglilinnawag

Ilawlawag kadagiti ubbing a sakbay a makatulong ni Joseph Smith a mangisubli iti Simbaan, nasken a maikkan isuna iti naisangangayan a bileg—ti karbengan nga agakem para ken ni Jesus.

- Ammoyo kadi no ania ti awag iti daytoy a bileg? (Ti kinasaserdote.)

Ladawan ken estoria

Ibaga ti sumaganad nga estoria no kasano a naawat ni Joseph Smith ti kinasaserdote:

Naadal ni Joseph Smith ken ti gayyemna a ni Oliver Cowdery ti maipapan iti panagbuniag bayat ti panagipatarusda iti Libro ni Mormon. Tinarigagayanda ti mabuniagan iti pudno a simbaan. Nagparintumeng ken nagkararagda iti Nailangitan nga Ama. Iti saan a nabayag maysa a mensahero manipud iti langit ti nagparang kadakuada.

Ipakita ti ladawan 3-11, Ni Juan Bautista a Mangitaltalek iti Kinasaserdote ni Aaron.

Ilawlawag a ni Juan Bautista dayta a mensahero, ti isu met laeng a tao a nangbuniag ken ni Jesus. Idi nagparang kada Joseph ken Oliver, insurona kadakuada ti maipapan iti panagbuniag. Inikkanna ida iti bileg a mamuniag. Maawagan daytoy a bileg iti Kinasaserdote ni Aaron. Simmaruno ti panangibaga ni Juan Bautista nga agbinnuniagda iti isu met laeng a wagas a panangbuniagna ken ni Jesus. Immuna a binuniagan ni Joseph ni Oliver iti asideg a karayan, ket kalpasanna binuniagan ni Oliver ni Joseph.

Naisublin iti daga ti pudno a wagas ti panagbuniag, a kapadpada ti insuro ni Jesus.

Dagiti ladawan ken panaglilinnawag

Ipakita ti ladawan 3-12, Pannakaisubli ti Kinasaserdote ni Melchizedek.

Ilawlawag a kalpasan ti sumagmamano a lawas, tallo a sabali pay a nailangitan a mensahero ti nagparang kada Joseph ken Oliver. Tallo kadagiti Apostol ni Jesus dagitoy a lallaki idi nagnaed iti daga ken managananda iti Pedro, Santiago, ken Juan. Impatayda dagiti dakulapda iti ulo da Joseph ken Oliver ket intedda kadakuada ti Kinasaserdote ni Melchizedek. Dakdakkal daytoy a kinasaserdote ngem ti Kinasaserdote ni Aaron ken ikkana dagiti lallaki iti turay nga agaramid kadagiti adu a nakakaskasdaaw a banag iti nagan ni Jesucristo, a kas iti panangbendision kadagiti masakit a tao, mangted kadagiti bendision ti ama kadagiti annak, ken mangannong kadagiti ordinansa iti templo.

Palugodandatatayo ti bileg ti kinasaserdote a mabuniagan ken mapatalgedan a kameng ti Simbaan ken maikkan iti sagut ti Espiritu Santo. Ipakita manen ti ladawan 3-13, Ti Ubing a Lalaki a Mabumbuniagan, ken ladawan 3-14, Ti Ubing a Babai a Mabumbuniagan. Maaramat pay daytoy a bileg a mangpalaing kadagiti masakit ken mamaglantip kadagiti kaamaan iti templo tapno makapagtalinaedda a kas kaamaan iti agnanayon no agbiagda a nalinteg.

Kanta

Kantaen wenno sawen dagiti balikas ti kanta a “Naisubli’t Kinasaserdote.”

Paneknekan kadagiti ubbing nga adda manen ti kinasaserdote iti daga. Napasubli ti bileg nga agakem para ken ni Jesus babaen ken Joseph Smith. Inaramat ni Joseph daytoy a bileg a mangbukel iti pudno a simbaan ni Jesus. Nagtalinaed daytoy a kinasaserdote iti pudno a simbaan manipud idi.

- Ania ti pangawag iti pudno a simbaan ni Jesucristo? (Ti Simbaan ni Jesucristo Dagiti Santo iti Ud-udina nga Aldaw.)

Paulit kadagiti ubbing ti nagan ti Simbaan. Ilawlawag a maawagan ti Simbaan ni Jesucristo dagiti Santo iti Ud-udina nga Aldaw gapu ta daytoy ti pudno a simbaan ni Jesus a napasubli iti ud-udina nga aldaw. Ita ti kaipapanan ti *Ud-udina nga aldaw*, wenno ti panawen a pagbibigantayo ita.

Pakagupgopan

Pagannurotan ti pammati

Ilawlawag nga addaantayo iti gundaway nga agbalin a kameng ti isu met laeng a simbaan a binukel ni Jesus idi adda iti daga. No dadduma awagantayo ti Simbaan a binangon ni Jesus iti “Nagkauna a Simbaan” (kitaen ti Pagannoratan ti Pammati 1:6).

Isao ti maikanem a pagannurotan ti pammati, ket paulit daytoy kadagiti ubbing a kaduam ida. Paregtaen dagiti makayulo iti amin wenno paset laeng daytoy.

Panaglilinnawag iti pisarra

Kiddawen kadagiti ubbing a mangpanunot iti sumagmamano a naisangsayan a gapu no apay a tarigagayanda ti agbalin a kameng ti kakaisuna a pudno a simbaan iti daga. Isurat dagiti sungbatda, a kas kadagiti sumaganad, iti pisarra:

1. Tapno tungpalen ti Nailangitan nga Ama.
2. Tapno maaddaan kadagiti pannursuro ni Jesus a mangtarabay kadatayo.
3. Tapno mapakawantayo kadagiti basoltayo.

4. Tapno maawat ti sagut ti Espiritu Santo.
5. Tapno makapagsubli ken makipagnaed iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus.
6. Tapno agbalin a kameng ti pagarian ti Dios iti daga.

Pammaneknek

Yebkasmu ti pammaneknekmo kadagiti ubbing maipapan iti panagriknam a maysa a gundaway ti panagbalin a kameng ti pudno a simbaan ni Jesus. Iladawan kadagiti ubbing ti kinaragsak nga insangbay ti Simbaan iti biagmo ken ti panagyamanmo gapu ta kamengka ti Simbaan.

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag.

**Dagiti
Pangpadur-as
nga Aramiden**

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kas sublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Ibaga kadagiti ubbing a gapu ta napasublin iti daga ti pudno a simbaan ni Jesus, masursurotayan dagiti isu met laeng a banag nga insuro ni Jesus idi adda ditoy daga.

Isalaysay ti sumaganad nga estoria iti bukodmo a balikas, wenno payakem daytoy kadagiti ubbing:

“Ila Marie Goodey ti naganko. Sangapulo-ket-uppat ti tawenko ken naaddaanak iti polio iti sangapulo-ket-maysa a tawen. . . . Aggigianak iti Primary Children’s Hospital iti Siudad ti Salt Lake. . . .

“Manipud pay adda puotko, immula dagiti nagannak kaniak ti kapanunotan a ti Simbaan ken ti Nailangitan nga Amak ti kapatgan a banag ti biagko. . . . Nasursurok nga ipateg iti naimpusuan [ti] Simbaan. . . .

“Insuro kaniak dagiti dadakkelko no kasano ti kinapateg ti panagbuniag, isu a sinegseggaak ti panagbuniagko. Idi agtawenakon iti walo, addaak iti ospital ket imbaga ti doktor a diak makapanaw iti ospital uray no iti laeng panagbuniagko. Naldaanganak ket impakaasik iti Amak a pabuniaganak ita ta waloak pay. Ngem kasla nasken nga agurayak agingga a malainganak tapno makaruarak, ket awan ti makaammo no kaano dayta.

“Kalpasanna, [sakbay ti maikasiam a panagkasangayko], immay iti ospital dagiti nagannak kaniak . . . ken dadduma pay a kakabagian ken gagayyem, ket nabuniaganak . . . iti tangke [ti danum] a pangagas iti bagi iti siledmi. Napatalgedanak a kameng ti Simbaan nga ipatpategko. . . .

“Ita, kalpasan ti innem a tawen, naidawat kaniak nga isuratko daytoy nga estoria tapno maipakita kadagiti dadduma no kasano ti kinapateg kaniak ti mabuniagan.

“ . . . Kayatko . . . nga ibaga amin kadakayo no kasano ti panagyamanko ta nagbalin a kameng ti Ti Simbaan ni Jesucristo dagiti Santo iti Ud-udina nga Aldaw” (Ila Marie Goodey, “I Was Baptized in a Hubbard Tank,” *Children’s Friend*, Ene. 1963, p. 30).

2. Paisalaysay kadagiti ubbing ti maipapan iti panagbuniag a nakitadan, a kas iti panagbuniag ti in-inauna a kabsat a lalaki wenno babai.
3. Palugodan dagiti ubbing a mangdrowing ken mangkolor iti maysa a banag a mangipalagip kadakuada iti pannakaisubli ti Simbaan, a kas iti trumpeta a mangipakdaar iti Pannakaisubli wenno ni Joseph Smith nga agkarkararag iti kakaywan.

7

Pammati ken ni Jesucristo

Panggep

Tapno matulongan ti tunggal ubing a mangawat a ti panangpadur-as iti pammati ken ni Jesus ti umuna a pagbatayan ti ebanghelio.

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal ken agsagana a mangidatag ken mangilawlawag kadagiti ubbing kadagiti sumaganad a nasantuan a kasuratan: Marcos 10:46–52; Mateo 3:13–17; 3 Nephi 11:8–17; ken Doktrina ken Katulagan 76:19–23.
2. Mangawis iti maysa a tao nga addaan iti napigsa a pammaneknek maipapan ken ni Jesucristo a sumarungkar iti klaseyo iti sumagmamano a minuto iti punganay ti adalen tapno ibinglayna ti pammaneknek ken riknana maipapan iti Mangisalakan. Penken a maala ti pananganamong ti obispo wenno ti presidente ti sanga sakbay a mangawis iti maysa a tao, ken kasta met a pakaammuan ti presidente ti Primaria.
3. Suroten dagiti pangiturong iti baba tapno makaaramid iti tsart a napauluan iti “Panagbalin a Kameng ti Simbaan ni Jesucristo.” (Nairaman ti pagarigan iti ungtu ti adalen.) Maaramatto daytoy a tsart kadagiti sumaruno nga uppat nga adalen, isu a mabalin a kayatmo nga iparabaw iti dakkel a papel ket koloran daytoy. Aramiden a dakkel ti tsart tapno makita a nalaka ti amin a kameng ti klasem. (Mabalin a kayatmo nga aramaten ti tsart iti maysa nga aldaw para iti oras a panagbibinninglay.)
  - a. Aramiden dagiti sumaganad a balikas a naisurat iti papel:

Sagut ti Espiritu Santo

Panagbuniag

Pammati ken ni Jesucristo

Panagbabawi

- b. Iteyp dagiti balikas a naisurat iti papel kadagiti pangal a kas nadakamat iti adalen. Aramaten laeng daytoy nga adalen iti pangal a “Pammati ken ni Jesucristo.”
4. Isurat ti “Pagsaludsodannak no ania ti nasursurok maipapan iti panagbalinko a kameng ti Simbaan ni Jesucristo” iti bassit a panid ti papel a saggaysa dagiti ubbing.
  5. Sakbay ti klase, mangikabil iti kopia dagiti libro ti nasantuan a kasuratan iti lugar a makita ida dagiti ubbing.
  6. Agsagana a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti kanta a “Mariknak Ayat ti Apo [I Feel My Savior’s Love]” (*Children’s Songbook*, p. 74); nairaman dagiti balikas iti likudan daytoy a pagbasaan.

7. Tulongan dagiti ubbing a makayulo no mabalin iti maikap a pagannurotan ti pammati.
8. Dagiti kasapulan:
  - a. Biblia, Libro ni Mormon, Doktrina ken Katulagan, ken Perlas a Kapatgan.
  - b. Ladawan 3-8, Ni Jesus a Cristo (62572; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 240); ladawan 3-16, Panangagas iti Bulsek (62145; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 213); ladawan 3-1, Ni Juan Bautista a Mangbumbuniag ken ni Jesus (62133, Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 208); ladawan 3-17, Ni Jesus a Mangisursuro iti Deppaarna a Laud (62380; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 316); ladawan 3-10, Ti Umuna a Parmata (62470; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 403); ken ladawan 3-18, Ni Presidente Lorenzo Snow.
9. Aramiden dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.

**Maisingasing
a Panangidatag
iti Adalen**

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Panangawat iti Pammati

Aramiden iti panagdengngeg

Ipakita ti ladawan 3-9, Ni Jesus a Cristo. Pagtalinaeden a nakaparang ti ladawan bayat ti sibubukel nga adalen.

- Asino daytoy?

Pammaneknek ti sangaili

Yam-ammom ti sangailiyo ket ibaga kadagiti ubbing nga inawismo daytoy a tao a mangibaga kadakuada iti apagbiit no kasano ti panagriknana maipapan ken ni Jesucristo. Ilawlawag a paset ti pammaneknek ti tunggal tao ti pannakairaman ti riknana maipapan ken ni Jesus. Agyamanka iti sangailiyo apaman a malpas ket awisem a pumanaw. Kalpasan a makapanaw, saludsoden dagiti sumaganad:

- Asino ti sangailitayo ita nga aldaw?
- Kasano nga ammoyo nga adda itay ditoy ti sangaili?

Mangpanunot iti ubing wenno sabali a tao nga awan ket saludsoden dagiti sumaganad, nga aramaten ti nagan ti ubing iti blangko:

- Nakita kadi ni _____ ti sangailitayo ita nga aldaw?
- Kasano nga ammo ni _____ a naaddaantayo iti sangaili iti klase ita nga aldaw?

Panangidatag ti mannursuro

Tulongan dagiti ubbing a mangawat a ti tao nga awan dina nakita ti sangaili ditoy. Nupay kasta, no ilawlawag iti klase nga immay ti sangaili, mabalin a pasien daytoy ti tao. Ti mamati iti maysa a banag a napaypayso ken pudno nupay saantayo a nakita a mismo ti addaan iti pammati.

Tsart

Iparang ti tsart a “Panagbalin a Kameng ti Simbaan ni Jesucristo.” Basaen a kadua dagiti ubbing ti paulo ti tsart. Paulit daytoy iti napigsa kadagiti in-inaudi nga ubbing a kaduam ida.

Ilawlawag a ti kaadda ti pammati wenno panamati ken ni Jesucristo ti umuna nga addang iti panagbalin a kameng ti Simbaan ni Jesucristo. Ikabil ti umuna a balikas a naisurat iti papel a, "Pammati ken ni Jesucristo," iti umuna a pangal ti tsart. (Para kadagiti in-inaudi nga ubbing, mabalinmo nga iparang ti ladawan ni Jesus a kadua ti balikas a naisurat iti papel a mangipalagip kadakuada iti kayatna a sawen.) Pabasa kadagiti in-inauna nga ubbing dagiti balikas a kaduam ida. Ibaga kadagiti ubbing a kabayatan daytoy nga adalen masursurodanto ti maipapan iti pammati ken ni Jesucristo.

Paneknekan ti Biblia ken ti Libro ni Mormon ni Jesucristo

Panangidatag
ti mannursuro

- Nupay saantayo pay a nakitkita ni Jesus, kasano a mamatitayo wenno maaddaantayo iti pammati nga isu ket sibibiag ken ipatpategnatayo? (Nakitan dagiti dadduma a tao ni Jesus ket maibagada kadatayo ti maipapan kenkuana.)

Itudo dagiti libro iti lamisaan ket ilawlawag a maawagan dagitoy a libro iti nasantuan a kasuratan. Ibaga dagiti nasantuan a kasuratan maipapan dagiti adu a tao a nakakitan wenno nakisao ken ni Jesus.

Ingato ti Biblia. Ilawlawag a paset ti Biblia ti mangibagbaga iti panawen a panagnaed ni Jesus ditoy daga, panangtedna iti tattao kadagiti pannursurona, ken panangbukelna iti Simbaanna. Ibaga ti Biblia ti maipapan kadagiti tao a nakakita ken nakaammo ken ni Jesus ken ti maipapan iti wagas a panangtulongna iti adu kadakuada.

Ladawan ken
estoria iti
nasantuan
a kasuratan

Ipakita ti ladawan 3-16, Panangagagas iti Bulsek. Isalaysay kadagiti ubbing ti estoria ni Bartimeo, maysa a bulsek a lalaki a nagbiag bayat ti panawen ni Jesus (kitaen ti Marcos 10:46–52).

Ilawlawag nga idi nangngeg ni Bartimeo nga umayen ni Jesus, impukkawna ken ni Jesus a kaasianna isuna. Adu ti tao ti nagkuna ken ni Bartimeo a dina tubngaren ni Jesus ket agulimek. Ngem nangngeg ni Jesus ni Bartimeo ket kiniddawna a maipan kenkuana ni Bartimeo. Indawat ni Bartimeo ken ni Jesus nga agasanna tapno makakita.

Kiddawen kadagiti ubbing a dumnggeda bayat panangbasam iti Marcos 10:52 tapno maammuanda ti napasamak ken ni Bartimeo.

- Ania ti napasamak ken ni Bartimeo? (Inagasan ni Jesus. Makakitan ni Bartimeo.)

Kinuna ni Jesus a naagasan ni Bartimeo gapu ta addaan isuna iti pammati. Namati ni Bartimeo a maagasan isuna ni Jesus.

- Ania ti maitulong ti estoria ni Bartimeo kadatayo a mangammo maipapan ken ni Jesus? (Ipatpategnatayo ni Jesus ken tulongannatayo no adda pammatitayo kenkuana.)

Ladawan ken
estoria iti
nasantuan
a kasuratan

Ladawan ken panaglilinnawag iti nasantuan a kasuratan

Ikabil ti ladawan 3-1, Ni Juan a Bautista a Mangbumbuniag ken ni Jesus, iti ngatuen ti ladawan ni Bartimeo.

- Ania ti mapasasamak iti daytoy a ladawan? (Bumbuniagan ni Juan Bautista ni Jesus.)

Basaen ti Mateo 3:17.

- Idi nabuniagan ni Jesus, asino ti nakisao manipud iti langit ket kinunana, “Daytoy ti Anakko a dungdunguek, Isu a pakapnekak unay kenkuana”? (Nailangitan nga Ama.)
- Ania ti masursurotayo maipapan ken ni Jesus manipud iti imbaga ti Nailangitan nga Ama? (Anakna ni Jesus.)

Ilawlawag a pampanekneknan ti Nailangitan nga Ama nga Anakna ni Jesus.

Ingato ti libro ni Mormon. Ilawlawag nga iti daytoy a libro ti nasantuan a kasuratan a maaw-awagan iti Libro ni Mormon, mabasatayo ti dakkel a grupo dagiti Nephite a tattao iti Amerika a nakakita ken ni Jesus ken nakangngeg a nagsarita a nagungar manipud kadagiti natay.

Basaen ti 3 Nephi 11:8. Ikabil ti ladawan 3-17, Ni Jesus a Mangisursuro iti Deppaarna a Laud, iti ngatuen ti ladawan ti panagbuniag ni Jesus. Basaen ti 3 Nephi 11:9-10. Ilawlawag nga imbaga ni Jesus kadagiti tao nga isu ni Jesucristo, ti Mannubbot nga imbaga dagiti propeta nga umayto.

Tulongan dagiti ubbing nga umawat no kasano ti ragsak a narikna dagiti tattao a Nephite a nakaammo nga immay ni Jesus a kas iti kinunana nga aramidenna. Dinawat ni Jesus kadagiti tao a sagidenda dagiti ima ken sakana tapno ammoda a natay ken nagungar.

- Ania ti masursurotayo ken ni Jesus manipud iti panagparangna kadagiti tattao a Nephite? (Natay ken nagungar. Sibibiag.)

Panekneknan dagiti Propeta iti Kabaruanan a Panawen ni Jesucristo

Ladawan ken panaglilinnawag

Ingato ti maysa a kopia ti Perlas a Kapatgan. Ilawlawag a ti pakasaritaan ti umuna a parmata ni Joseph Smith ket naisurat iti daytoy a libro. (Agsagana a mangilawlawag iti estoria ti Umuna a Parmata no saan nga ammo dagiti ubbing daytoy; kitaen ti Joseph Smith—Pakasaritaan 1:7–19.)

Ipan ti ladawan 3-10, Ti Umuna a Parmata iti rabaw ti immuna a ladawan. Yunay-unay a nakita ni Joseph Smith ni Jesus ginasgasut a tawenen kalpasan ti panagungar ni Jesus.

Ladawan ken estoria

Iparang ti ladawan 3-18, Ni Presidente Lorenzo Snow. Ilawlawag a bayat panagpresidentena iti Simbaan, sinarungkan isuna ni Jesucristo iti Templo ti Salt Lake.

Maysa nga aldaw idi magmagna ni Presidente Lorenzo Snow a kaduana ti apokona a babai iti templo, imbagana kenkuana ti maipapan iti padasna. Imbagana ti sumaganad maipapan iti panagsarsaritada:

“Kalpasan ti ipapanawmi iti siledna ken bayat ti kaaddami iti nalawa a koridor [pagnaan], nga agturong iti siled a kangatuan [Celestial], magmagnaak a sumagmamano nga addang ti pangun-unaak ken ni lelong idi pinasardengnak, a kinunana, ‘Agurayka biit, Allie, adda kayatko nga ibaga kenka. Ditoy a mismo ti nagparangan ni Apo Jesucristo kaniak iti aldaw nga ipapatay ni Presidente Woodruff. . . .’

“Ket immasideg nga immasideg ni lelong nga inyunatna ti kanigid nga imana ket kinunana, ‘Nagtakder a mismo ditoy, agarup tallo a kadapan iti ngatuen ti suelo. Kasla nagtakder iti pinggan a puro a balitok.’

“Imbaga ni lelong kaniak a napnuan iti kinangayed ti kinatao ti Mangisalakan ken inladawanna dagiti ima, saka, rupa ken napintas a puraw a robana, nga addaanda amin iti nangayed a kinapuraw ken kinaraniag ta narigatan a nangmatmat Kenkuana.

“Ket immasideg kaniak iti maysa pay nga addang ni lelong ket impatayna ti kanawan a dakulapna iti ulok ket kinunana: ‘Ita, apok, kayatko a laglagipem a daytoy ti pammaneknek ti lelongmo, nga imbagana a mismo kenka a pudno a nakitana ti Mangisalakan ditoy Templo, ken nakisao Kenkuana iti rupanrupa’ ” (Allie Young Pond, inadaw ni Ivan J. Barrett, iti “He Lives! For We Saw Him,” *Ensign*, Aug. 1975, p. 20; kasta met iti Le Roi C. Snow’s “Remarkable Manifestation to Lorenzo Snow,” iti *Church News*, 2 Apr. 1938, p. 8).

- Ania ti maitulong kadakayo ti pammaneknek ni Presidente Snow a mangammo iti maipapan ken ni Jesus? (Sibibiag isuna, addaan iti bagi, ken makisao kadagiti tao iti panawentayo.)

Maaddaantayo iti Pammati ken ni Jesus

Panaglilinnawag

Saludsoden iti sumagmamano nga ubbing dagiti sumaganad a saludsod:

- Nakitayo kadin ni Jesus?
- Kasano ti pannakaammo a pudno ken sibibiag ni Jesus?

Palugodan dagiti ubbing a mangyebkas iti pammatida ken ni Jesucristo a kas bunga ti pannursuro dagiti nagannak kadakuada, dagiti mannursuroda iti Primaria, ken dagiti nasantuan a kasuratan.

Tulongan dagiti ubbing a mangawat a maaddaantayo iti pammati a sibibiag ken ipatpategnatayo ni Jesus gapu kadagiti nasantuan a kasuratan ken pammaneknek dagiti napudno a tao. Manipud kadagiti pammaneknek dagiti dadduma, maammuantayo a—

1. Ni Jesus ti Anak ti Dios.
2. Ipatpategnatayo ni Jesus ken tarigagayanna ti tumulong kadayo.
3. Tarigagayan ni Jesus a maaddaantayo iti pammati kenkuana.
4. Nagungar ni Jesus ken sibibiag manen.
5. Addaan iti bagi ni Jesus ken makisasao kadagiti tao.

Ipalagip kadagiti ubbing a ti kaadda ti pammati ken ni Jesucristo ti umuna nga addang iti panagbalin a kameng ti pudno a Simbaan.

Kanta

Kantaen wenno sawen dagiti balikas ti kanta nga “Mariknak Ayat ti Apo.”

Pakagupgopan

Pammaneknek ti mannursuro

Mabalinmo ti pumili iti maysa a ladawan manipud kadagiti naaramat iti adalen ket ibaga iti apagbiit ti maipapan iti pammatim ken ni Jesus wenno padas a mainaig iti ladawan.

Kas pagarigan, ipakita ti ladawan 3-17, Ni Jesus a Mangisursuro iti Deppaarna a Laud. Ilawlawag a gapu ta nagparang ni Jesus kadagiti tao a Nephite kalpasan ti panagungarna ket impalubosna a sagidenda dagiti ima ken sakana, ammoyo nga ipatpategna amin a tao.

Yawid

Ikkan ti tunggal ubing iti bassit a papel a nakaisuratan ti binatangog a “Saludsodem kaniak no ania ti nasursurok iti panagbalinko a kameng ti Simbaan ni Jesucristo.” Paregtaem ida nga itedda daytoy a papel kadagiti nagannak kadakuada ken ibinglayda ti ammoda maipapan iti pammati ken ni Jesucristo iti kaamaanda.

Paulit kadagiti ubbing ti sumaganad: “Mamatikami iti Dios, ti Agnanayon nga Ama, ken iti Anakna a ni Jesucristo” (Pagannurotan ti Pammati 1:1). Kalpasanna tulongan dagiti makayulo iti maikapad a pagannurotan ti pammati a nasapsapa no mabalin.

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag.

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kas sublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Ingato ti Doktrina ken Katulagan. Ilawlawag a salaysayen daytoy ti sabali pay a panawen a pannakakita ni Joseph Smith ken ni Jesus. Bayat panangad-adal ken panangpampanunot da Joseph ken Sidney Rigdon ti maipapan ken ni Jesus ken dagiti pannursurona, nagparang kadakuada ni Jesus.

Pagdenggen dagiti ubbing bayat ti panangbasam iti pammaneknek ni Joseph Smith. Basaen ti Doktrina ken Katulagan 76:22 ken dagiti balikas a “Gapu ta nakitami” manipud iti maika-23 a bersikulo.

- Ania ti masursuroyo maipapan ken ni Jesus manipud iti pammaneknek ni Joseph Smith? (A sibibiag ni Jesus.)

Ilawlawag a makatulong kadaytoy tapno maaddaan iti pammati ken ni Jesus ti panagbasa kadagiti nasantuan a kasuratan ken panagadal iti maipapan kadagiti tao a nakakitan ken ni Jesus. Nupay ditayo pay nakitkita ni Jesus babaen kadagiti bukodtayo a mata, maaddaantayo iti pammati nga isu ket sibibiag ken ipatpategnatayo gapu kadagiti pammaneknek dagiti nakakita kenkuana ken nangibaga kadaytoy iti maipapan kenkuana kadagiti nasantuan a kasuratan. Maammuantayo kadagiti pusotayo a ni Jesus ti Mangisalakantayo no kiddawentayo iti Nailangitan nga Ama kadagiti kararagtayo.

2. Saludsoden no adda kadagiti ubbing ti mangayat a mangibaga no kasano ti panagriknada maipapan ken ni Jesus. Mabalinda ti pumili iti ladawan ket ibagada no kasano a napapigsa ti buya a naipakita iti ladawan ti pammatida. Mabalina a maaramat ti tunggal ladawan iti ad-adu ngem maminsan.

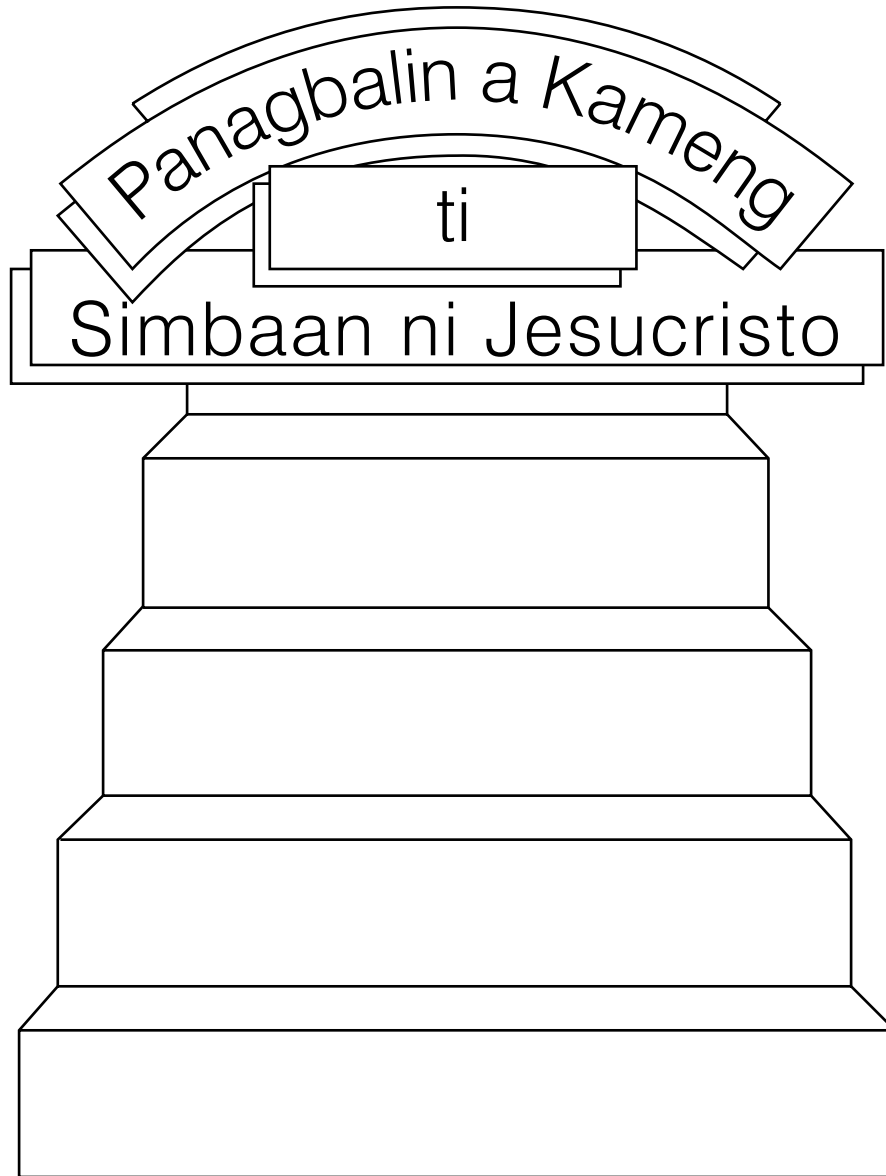
Kalpasan a maikkan ti tunggal ubing iti gundaway a mangibinglay no kasano ti panagriknana maipapan ken ni Jesus, ilawlawag nga agar-aramidda iti napateg nga addang iti panagsagana para iti panagbuniag.

- Ania daytoy nga addang? (Panangpadur-as iti pammati ken ni Jesus.

Itudo ti tsart ket pabasa kadagiti ubbing wenno paulit a kaduam ida dagiti balikas a “Pammati ken ni Jesucristo.”

3. Agpadrowing kadagiti ubbing iti ladawan ti maysa kadagiti estoria iti nasantuan a kasuratan a nasursuroda ita nga aldaw.

Sagut ti Espiritu Santo	Pammati ken ni Jesucristo
Panagbuniag	Panagbabawi

Addaan ti Simbaan ni Jesucristo Kadagiti Propeta a Mangisuro Kadatayo

8

Panggep

Tapno matulongan dagiti ubbing a mangawat iti kinapateg ti panagdengngeg ken panagtungpal kadagiti pannursuro dagiti propeta.

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal iti Lucas 1:70.
2. Kiddawen iti maysa nga addaan iti Kinasaserdote ni Melchizedek iti purok wenno sangayo nga umay ti klase ket ibagana kadagiti ubbing nga agpammarang nga isu ni Ari Benjamin. (Mabalin a kayatna ti agkawes iti roba iti pagdigos wenno kaasping daytoy a mangiladawan iti roba ti ari.) Kiddawen kenkuana a yam-ammona ti bagina a kas Ari Benjamin. Pailawlawag kenkuana kadagiti ubbing nga isu ket nalinteg nga ari a nagtrabaho babaen kadagiti bukodna nga ima tapno maisakadna ti bagina tapno di agbalin a dagensen dagiti taona. Kiddawen kenkuana nga ilawlawagna iti apagbiit a nagpatakder iti torre ket dagiti tao manipud iti asideg ken adayo immayda tapno denggenda ti mensahena. Kiddawen kenkuana nga isurona iti apagbiit kadagiti ubbing ti maysa kadagiti pagbatayan nga insuro ni Ari Benjamin (kitaen ti Mosiah 2–5).
“Mangangay iti sardam ti kaamaan iti pagtaengan.”
“Adalen dagiti nasantuan a kasuratan.”
“Mapan iti simbaan tunggal Domingo.”
“Agkararag iti inaldaw.”
“Saan nga agala kadagiti banag a kukua ti sabali.”
“Dayawem dagiti nagannak kenka babaen ti panangtulong kadakuada iti pagtaengan.”
“Agbayad iti apagkapullo.”
“Ayaten ti tunggal maysa.”
4. Mangiparang iti kopia ti magasin ti Simbaan a naglaon iti mensahe manipud iti propeta iti lamisaan wenno iti maysa a disso iti sango ti klase. Sakbay ti klase, ilemmeng dagiti pedaso ti papel a nakaisuratan dagiti pagilasinan maipapan iti pakasarakan iti magasin iti aglawlaw ti kuarto, a kas iti sirok ti tugaw, iti tawa, ken iti pisarra. Nasken nga ibaga ti tunggal pangibagnos kadagiti ubbing ti pakasarakan iti sumaruno a pagilasinan. Nasken nga iturong ida nga agsubli iti magasin a sipapakita ti maudi a pagilasinan.

Iti magasin, ugedan wenna markaan ti ababa a mensahe manipud iti propeta a maawatan dagiti ubbing.

5. Dagiti kasapulan:

- a. Biblia.
- b. Ladawan ti agdama a propeta.
- c. Ladawan 3-19, Ni Presidente David O. McKay.

6. Aramidem dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.

Maisingasing a Panangidatag iti Adalen

Mangawis iti maysa nga ubbing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Idauluan ti Propeta ti Simbaan ni Jesucristo

Aramiden iti
panagdengngeg

Ibaga kadagiti ubbing nga adda napateg a sangaili iti klase ita nga aldaw. Kiddawen kadakuada a dumngeg a nasayaat iti mensahena gapu ta ibagana kadakuada ti maipapan iti maysa a nalinteg nga ari ken propeta. Kalpasan ti panagsarita ti sangailiyo, awisen dagiti ubbing a makialamano kenkuana ken agyaman iti yaayna.

Panaglilinnawag
iti nasantuan a
kasuratan

Kiddawen kadagiti ubbing a dumngegda iti nasantuan a kasuratan ket kitaen no makasursuroda iti banag a maipapan kadagiti propeta. Basaen ti Lucas 1:70. Tulongan ida a mangawat a no dadduma suruannatayo ti Apo babaen ti panangibagana kadagiti propetana iti nasken a maammuantayo, ken addaan a kanayan ti Simbaan iti propeta a mangidaulo iti daytoy.

- Asino ti immuna a propeta iti daytoy a daga? (Ni Adan.)
- Asino ti immuna a propeta iti ud-udina nga aldaw? (Ni Joseph Smith.)
- Asino ti propetatayo ken Presidente ti Simbaan iti agdama? (Ipakita ti ladawanna ket sanayen dagiti ubbing a mangisao iti naganna.)
- Asino dagiti propeta iti Biblia ken Libro ni Mormon a mainagananyo?
- Makapili kadi ti asino man nga agbalin a propeta? (Kitaen ti Juan 15:16.)

Ilawlawag a saan a maawagan a propeta ti tunggal maysa. Ni Jesucristo a mismo ti mangpilpili no asino ti agbalin a propetana. No pumili ni Jesucristo iti propeta, itedna kenkuana ti amin a turay a kasapulanna a mangimaton iti Simbaan. Daytoy a propeta ket isu pay ti Presidente ti Simbaan.

Nangted Kadatayo ti Nailangitan nga Ama iti Propeta a Mangidaulo ken Mangbendision Kadatayo

Aramiden

Kiddawen kadagiti ubbing a dumngegda a nalaing kadagiti sumaganad a palawag. No umanamongda iti palawag, nasken a tumakderda. No saanda ga umanamong, nasken nga agtugawda. Mangilatag iti panawen a pangilawlawagan iti ania man a palawag a di maawatan dagiti ubbing. (Gapu ta “umanamong” amin ti sungbat kadagiti sumaganad a palawag, pagtugawen dagiti ubbing iti nagbaetan ti tunggal palawag. Nabukel ti aramid a mangted iti panaggaraw ken panagtignay ti dakkel a piskel iti siled a pagadalan.)

1. Umawattayo kadagiti mensahe manipud iti propetatayo iti sapa sap a taripnong. (Umanamong. Ilawlawag a propeta met dagiti mamagbaga ti propeta ken dagiti Sangapulo-ket-dua nga Apostol.)
2. Iti kaano man saanto nga ibaga ti propetatayo dagiti dakes a banag nga aramidentayo. (Umanamong. Ilawlawag a mamatitayo a no ania ti ibaga kadatayo ti propeta isu ti kanayon a rumbeng a banag nga aramidentayo.)
3. Ni Presidente (nagan ti agdama a propeta) ti propeta ken Presidente ti Simbaan. (Umanamong.)
4. Ibaga kadatayo ti propetatayo dagiti banag a tarigagayan ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo nga aramidentayo tapno agragsaktayo ken makapagnaedtayonto manen kadakuada. (Umanamong.)

Panangidatag
ti mannursuro

Ilawlawag a mangmangted ti propeta kadatayo iti mensahe kadagiti magasin ti Simbaan, agsarsarita kadagiti miting, ken mangiturturong ken mangisursuro kadagiti dadduma a dadaulo ti Simbaan.

Ilawlawag a ni Jesucristo ti kaindaklanan a propeta a nagnaed iti daga. Insurona ti ebanghelio ken nagaramid iti adu a milagro.

Ladawan ken
estoria

Ibaga kadagiti ubbing a salaysayem kadakuada ti estoria maipapan ken ni Presidente David O. McKay, maysa kadagiti propeta iti ud-udina nga aldaw. Ilawlawag a dagiti propeta iti ud-udina nga aldaw ket isuda dagiti nagbiag manipud ken ni Joseph Smith, wenno asideg iti panawen a panagbiagtayo. Ipakita ti ladawan 3-19, Ni Presidente David O. McKay, bayat ti panangisalaysaymo iti sumaganad nga estoria.

Idi ni Presidente David O. McKay ti propeta, nagbaniaga iti adu a paset ti lubong tapno maam-ammo ken maidauluanna dagiti kameng ti Simbaan. Iti naminsan a kaaddana idiy Alemanian, nangngegna ti maipapan iti naparalisado nga ina (saanna a maigaraw dagiti paset ti bagina) ken saan a makaumay iti taripnong tapno dumngeng iti panagsaritana.

Addaan daytoy nga ina iti dua nga annak, ket tinarigagayanna a mapan dagitoy iti taripnong tapno makita ken mangngeganda ti sibibiag a propeta. Kinunana nga addaan iti dakkel a pammati, “Ammok a no ibaonko dagiti annakko a makialamano ken ni Presidente McKay, ket inton agawidda ket iggamanda ti imak—no maiggamak dagiti babassit nga imada—ammok a malainganakto.”

Naaramid ti panagsagana tapno makapan dagiti dua nga annakna iti taripnong. Nagagaran ken naragsakan dagiti ubbing bayat ti panagbaniagada tapno makita ti propeta.

Iti gibus ti taripnong, nakialamano ni Presidente McKay iti adu a tao nga adda idiy. Ammona nga umay dagitoy dua nga ubbing, ket idi nakitana ida, nakialamano kadakuada ket kinunana, “Itedyo koma daytoy a panio iti inayo a kadua ti bendisionko.”

Innala dagiti ubbing ti panio nga inted iti inada. Naragsakan unay ti ina ket nagyaman ti Apo iti inaldaw gapu iti panio ken ti bendision nga impatulod ni Presidente McKay babaen kadagiti dua nga annakna. Apaman a nakasangpet dagiti ubbing, nangrugi nga immimbag, ket iti saan a nabayag kabaellanann nga igaraw ti bagina ken taripatuen dagiti annakna. (Kitaen ti *Cherished Experiences from the Writings of President David O. McKay*, comp. Clare Middledmiss [Salt Lake City: Deseret Book Co., 1955], pp. 149–51.)

Masurottayo ti Propeta

Panagbirok iti kinabaknang

Maaddaan iti nalaka a napadur-as a panagbirok iti kinabaknang. Irugi babaen ti panangibaga: “Iti maysa a disso daytoy a siled adda mensahe manipud iti propeta ti Simbaan kadagiti kameng daytoy a klase. Kitaen no mabirokanyo.” Kalpasanna ibaga kadagiti ubbing ti umuna a pagilasinan. Bayat ti pannakabirok iti tunggal pagilasinan, basaen daytoy iti napigsa wenno mangawag iti ubing a makabasa iti daytoy. Mabalín a kunaen ti maudi a pagilasinan ti kastoy, “Naisurat daytoy iti papel. Adda kadagiti dadduma a panid ti papel. Addaan iti namarisan a kalub.” No makita dagiti ubbing ti magasin, basaen wenno pabasa iti ubing ti namarkaan a mensahe ti propeta manipud iti magasin. Kalpasanna ilawlawag no ania ti kinabaknang kadagiti balikas ti propeta. Maibaga dagiti propeta kadatayo no kasano ti agbiag tapno makasubli iti Nailangitan nga Ama.

Pakagupgopan

Iburaymo ti pammaneknekmo maipapan kadagiti bendision nga immay kenka babaen ti panangadal kadagiti pannursuro dagiti propeta kadagiti nasantuan a kasuratan ken panagtungpal iti sibibiag a propeta. Mabalínmo nga ibinglay ti bukodmo a padas no kasano a naaringan ti pannursuro manipud iti propeta ti panagbiagmo.

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag.

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumili manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kas sublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Patakderen dagiti ubbing iti maysa a pila ket agmartsa a siuulimek iti siled bayat panangisao wenno panangikanta kadagiti balikas ti koro a “Suroten Propeta [Follow the Prophet]” (*Children’s Songbook*, pp. 110–111). Kalpasan ti pannakalpas ti koro iti tunggal gundaway, nasken nga ibaga ti ubing nga adda iti sango ti linia no kasano ti panangisurotna kadagiti pannursuro ti propeta ket kalpasanna mapan iti ungtó ti linia. Penken a maaddaan ti tunggal ubing iti batang a makapan iti sango ti linia.

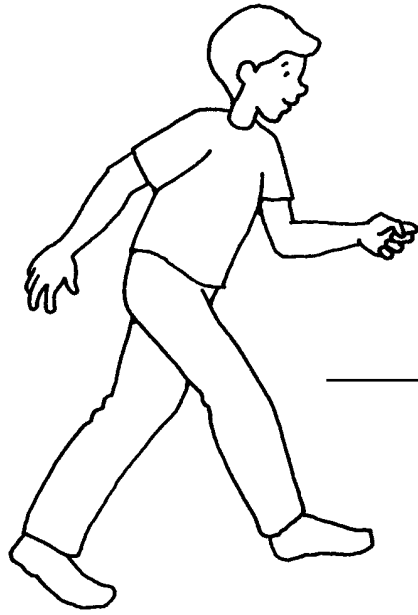
Suroten propeta, surotén propeta,
Suroten propeta; di mayaw-awan.
Suroten propeta, surotén propeta,
Suroten propeta; ‘mona’t dalan.

2. Ilawlawag a no surotentayo ti propeta babaen ti panangaramid iti kidkiddawenna nga aramidentayo, mabendisionantayo ken makapagsublitayo a makipagnaed iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo. Mangiwaras iti kopia ti pangtikaw iti panunot (masarakan iti sumaruno a panid) iti tunggal ubing ket kiddawen kadakuada a koloranda ti rumbeng a dalan tapno makapagsubli iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus. Mabalín a kasapulan dagiti ubbing a di makabasa ti sumagmamano a tulong.

3. Mangibinglay kadagiti kinapudno ken estoria maipapan kadagiti agdama a propeta bayat panangipakitam iti ladawanna.

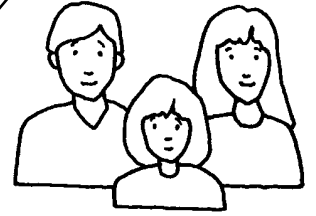
4. Tulongan dagiti ubbing a mangadal iti maikalima a pagannurotan ti pammati no mabalín.

Suroten ti Propeta

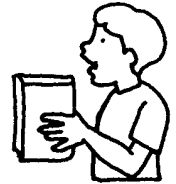

Tungpalen dagiti bilin

Mangangay iti sardam ti kaamaan iti pagtaengan

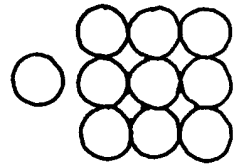
Agbalin a napudno

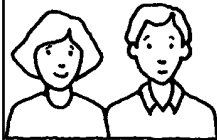
Agbalin a misionario

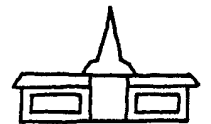
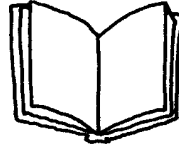
Bayadam ti apagkapullom

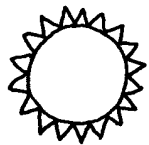
Adalen dagiti nasantuan a kasuratan

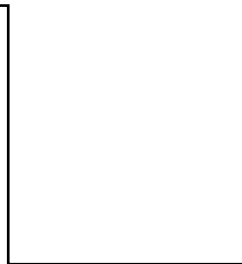
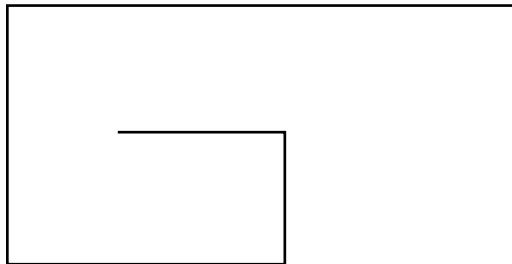
Dayawem ti amam ken ti inam

Tumaripnong iti simbaan

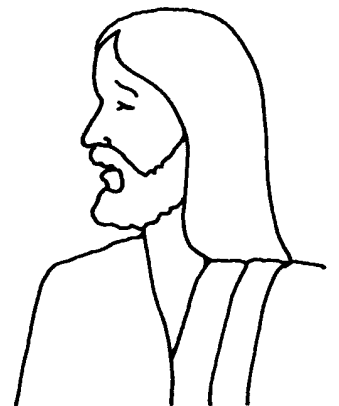
Agkarakaga iti inaldaw

Sawem ti kinapudno

Agiinnayat iti tunggal maysa

9

Dagiti Bendision ken Ordinansa ti Kinasaserdote

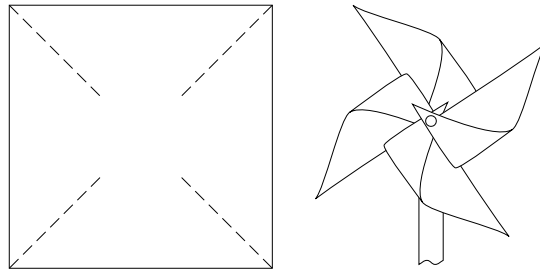
Panggep

Tapno matulongan ti tunggal ubing a mangawat iti kinapateg dagiti bendision ken ordinansa ti kinasaserdote.

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal iti Santiago 5:14–15 ken Doktrina ken Katulagan 42:44, 48–52. Nupay saan a maaramat dagitoy a nasantuan a kasuratan iti adalen, mangteddanto kenka iti pakaammo iti nasantuan a kasuratan para iti panangisuro iti daytoy a pagbatayan.
2. Mangisagana iti papel a paligpalig nga aramaten iti panagdenggeg. Tapno makaaramid iti paligpalig a papel, mangisagana iti kuadrado a panid ti papel a kas maipakita iti baba. Gettengen kadagiti tuldek a linia, ken kulpien dagitoy a saggaysa nga agpatengnga. Kalpasanna tudoken iti aspili ti tengnga, ket sulbongen iti lapis wenko tudok.

3. Agsagana a tumulong kadagiti ubbing a mangkanta wenko mangisao kadagiti balikas ti kanta a “Naisubliti Kinasaserdote [The Priesthood is Restored]” (*Children’s Songbook*, p. 89); nairaman dagiti balikas iti likudan daytoy a pagbasaan.
4. No maaramidmo, mangisaganaka iti kopia ti sumaganad a surat a yawid ti tunggal ubing. Papunno wenko tulongan ti tunggal ubing a mangpuno iti blangko a kas mayannatup iti dayta nga ubing (a kas iti “Ina ken Ama”). Agbalin a managrikna kadagiti ubbing nga awanan iti agpada a nagannak iti pagtaengan.

Patgek _____ ,

Naaddanak kadin iti bendision ti kinasaserdote? Pangngaasiyo ta ibagayo koma kaniak maipapan iti daytoy.

Mangipatpateg,

5. Dagiti kasapulan:
  - a. Maysa a botelia ti naikkan-pateg a lana.
  - b. Krayola wenko lapis a pagpirma dagiti ubbing iti surat.
  - c. Ladawan 3-11, Ni Juan Bautista a Mangitaltalek iti Kinasaserdote ni Aaron (62013; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 407); ladawan 3-12, Pannakaisubli ti Kinasaserdote ni Melchizedek (62371; Pakete ti Ladawan

iti Arte ti Ebanghelio 408); ladawan 3-20, Ti Ama nga Agsagsagana a Mangbendision iti Masakit nga Anakna; ladawan 3-21, Ti Ama a Mangbembendision iti Anakna a Maladaga.

6. Aramidem dagiti a kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.

Maisingasing a Panangidatag iti Adalen

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Naisublin Dagiti Ordinansa ti Kinasaserdote

Aramiden iti
panagdengngeg

Ipakita kadagiti ubbing iti inaramidmo a papel a paligpalig (no mariknam a mayannatup iti klasem, mabalinmo nga aramiden ti paligpalig iti klase tapno maipakita kadakuada no kasano ti pannakaaramidna.) Paumayen iti sango ti klase ti tunggal ubing ket papuyotan ti paligpalig tapno agwerret daytoy.

- Ania ti mamagwerret iti paligpalig? (Ti bileg ti angin.)
- Ania ti mapasamak no awan ti angin?

Ilawlawag a mabalin a napigsa a bileg ti angin. Makasusop iti danum manipud iti daga, wenno makaited iti pigsa kadagiti dadakkel a makina. Ibagi kadagiti ubbing nga ita nga aldaw maadalda ti maipapan iti bileg a napigpigsa ngem ti angin. Ipalagip kadakuada ti maipapan iti napalabas nga adalen iti pannakaisubli ti pudno a simbaan ni Jesucristo (kitaen ti maika-6 nga adalen). Ti napateg a gapu ti pannakaisubli ti ebanghelio ket tapno maisubli ti kinasaserdote iti daga.

- Apay a napateg unay ti kinasaserdote? (Tulongan dagiti ubbing a mangawat a daytoy ti bileg nga agakem para iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo.)
- Ania ti kaipapanan ti agakem para iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus? (Agaramid kadagiti banag a maaramidda.)
- Ania ti sumagmamano a nasayaat a banag nga inaramid ni Jesucristo iti daga? (Nagbuniag, nangagas iti masakit, inaramidna a makakita dagiti bulsek, binendisionanna dagiti ubbing, insaganana ti sakramento iti umuna a gundaway, ken dadduma pay.)
- Maaramid kadi dagitoy a banag iti agdama? (Wen, maar-aramidda iti agdama. Tulongan dagiti ubbing a mangawat a maaramid dagita a banag babaen ti nalinteg a pannakaaramat ti kinasaserdote ken ti bukodtayo a pammati.)
- Ania ngarud ti kinasaserdote? Ania ti maaramid ti maysa a tao a sililinteg a mangdaydayaw iti kinasaserdotena? (Ilawlawag kadagiti ubbing a kasapulantayo ti umawat iti pudno nga ordinansa tapno makapagsubli iti Nailangitan nga Amatayo. Maaramid laeng dagitoy nga ordinansa babaen ti turay ken bileg ti kinasaserdote.)

- Ania ti sumagmamano kadagitoy nga ordinansa ti kinasaserdote? (Ti sakramento, panagbuniag, pannakapatalged, pannakaorden iti kinasaserdote, dagiti pannakailantip iti templo, ken dadduma pay. No kasapulan, mangted iti pangpattapattaan a kas iti, “Ania ti mabalín a mapasamak no madanonyo ti walo a tawen?”)

Mangted kadatayo dagiti dadduma nga ordinansa iti bendision a tumulong kadatayo iti daytoy a biag.

- Ania dagiti bendision a mabalín a maawattayo manipud kadagiti addaan iti kinasaserdote? (Mabalín a mairaman kadagiti sungbat ti panangannong iti masakit, dagiti bendision ti ama, ken panangnagan ken panangbendision kadagiti maladaga. Mabalínmo ti mangted iti pangpattapattaan.)

Ilawlawag a magun-odtayo dagitoy nga ordinansa ken bendision babaen ti pammati, kararag, ken umno a turay ti kinasaserdote.

Dagiti ladawan

Iparang ti ladawan 3-11, Ni Juan Bautista a Mangitaltalek iti Kinasaserdote ni Aaron, ken ladawan 3-12, Pannakaisubli ti Kinasaserdote ni Melchizedek. Yebkas ti panagyaman iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo iti panangipalubosda a maisubli dagitoy a bendision babaen ken ni Propeta Joseph Smith. Ibagá kadagiti ubbing nga ad-adu ti adalendanto maipapan iti panagbuniag, pannakapatalged, ti sakramento, ken dagiti templo iti daytoy a tawen. Ipanamná kadagiti ubbing a nagplano ti Nailangitan nga Ama para kadakuada nga addadanto iti naayat a kaamaan iti agnanayon, ken babaen dagitoy nga ordinansa, makasublida kenkuana.

Mabendisionan ti Kinasaserdote ti Tunggal Maysa

Panaglilinnawag

- Naipatay kadin ti amam wenna sabali nga addaan iti kinasaserdote ti imana iti ulom ket inikkannaka iti bendision? (Paregtaen dagiti ubbing a mangibinglay kadagiti padasda. Ammuen no asino ti nangted kadakuada iti bendision ken ania ti nakaisangratan ti bendision.)

Ilawlawag kadagiti ubbing dagiti sumaganad a pagsasaritaan maipapan iti bendision:

1. Ited ti maysa a tao nga addaan iti Kinasaserdote ni Melchizedek ti bendision. Addaan ti tao nga agig-iggem iti kinasaserdote iti bileg nga agakem para ken ni Jesucristo. Daytoy a tao ket mabalín a ti amayo, ti kabsatyo a lalaki, ti lelonyo, ti obispo wenna presidente ti sanga, dagiti misionario, dagiti mannursuroyo iti pagtaengan, wenna asino man a maikari nga addaan iti Kinasaserdote ni Melchizedek.
2. Tumulong kadatayo dagiti amin a bendision a maited babaen ti turay ti kinasaserdote.
3. Adda nagduduma a kita ti bendision.

Ibagá kadagiti ubbing a sumaruno nga adalenda ti maipapan iti dua a kita ti naisangsangayan a bendision ti kinasaserdote.

Makabendision ken Makainagan Kadagiti Maladaga Dagiti Addaan iti Kinasaserdote

Ladawan

Iparang ti ladawan 3-21, Ti Ama a Mangbembendision iti Anakna a Maladaga.

- Ania ti mapasasamak iti daytoy a ladawan? (Mabembendisionan ken maikkan iti nagan ti maysa a maladaga.)

Kiddawen kadagiti ubbing a panunotenda ti kaudian a pannakakitada iti maladaga a nabendisionan.

- Kasano ti riknayo bayat ti pannakabendision ti maladaga? (Paregtaen dagiti ubbing a mangibinglay kadagiti padas ken riknada.)

Makaannong iti Masakit dagiti Addaan iti Kinasaserdote

Pagannurotan
ti pammati

Ibaga kadagiti ubbing a kas kamkameng ti Ti Simbaan ni Jesucristo Dagiti Santo iti Ud-udina nga Aldaw, mamatitayo iti sabali a kita ti bendision a maawagan iti panangannong iti masakit. Ilawlawag a ti mangannong iti bendision ket mangted iti bendision. Basaen iti napigsa ti maikapito a pagannurotan ti pammati ket tulongan dagiti ubbing a mangulit iti binatang a "Mamatikami iti sagut ti panagagas." Ipalagip kadagiti ubbing a mapasamak ti pannakaagas kalpasan ti pannakabendision no pagayatan daytoy ti Nailangitan nga Ama.

Ladawan

Iparang ti ladawan 3-20, Ti Ama nga Agsagsagana a Mangbendision iti Masakit nga Anakna. Ilawlawag a no adda maysa a tao a masakit, maikkan isuna dagiti addaan iti kinasaserdote iti naisangsangayan a bendision. Maysa a nasayaat a banag ti agkiddaw iti bendision no masakittayo. Ilawlawag dagiti sumaganad maipapan kadagiti bendision para iti masakit:

1. No masakitka ket kasapulam ti bendision, maibagam kadagiti nagannak kenka. No addaan iti Kinasaserdote ni Melchizedek ti amam, mabalinna a kiddawen iti sabali a maikari nga addaan iti Kinasaserdote ni Melchizedek a tumulong kenkuana a mangted kenka iti bendision. No awanan iti Kinasaserdote ni Melchizedek ti amam, mabalinmo ti agkiddaw iti bendision kadagiti mannursurom iti pagtaengan, lelong, uliteg, ti obispo wenno presidente ti sanga, wenno dagiti misionario.
2. Agaramat dagiti mangannong iti masakit, wenno mangted iti bendision, iti puro a lana ti olibo a naikkan-pateg (naikkan iti naisangsangayan a bendision) ti dua a kameng ti Kinasaserdote ni Melchizedek. Ipakita kadagiti ubbing ti botelia ti naikkan-pateg a lana.
3. Adda dua a paset ti panangannong iti masakit: Umuna, maysa kadagiti addaan iti kinasaserdote ti mangpatedted iti sangkabassit a lana iti tuktok ti ulo ti masakit ken mangisao iti ababa a kararag. Maikadua, ipatay dagiti dua nga addaan iti kinasaserdote dagiti imada iti ulo ti masakit a tao, ket maysa ti mangilantip iti pangituling babaen ti panangisao iti sabali a naisangsangayan a kararag, a pangtedan iti bendision a pinaregta ti Nailangitan nga Ama.

Ilawlawag kadagiti ubbing a no addaantayo iti pammati ken umawattayo iti bendision ti kinasaserdote, bendisionannatayonto ti Nailangitan nga Ama a maibatay iti pagayatanna. Kanayon nga aramidennanto ti kasayaatan para iti panagbiagtayo.

Padas ti
mannursuro

Mangibinglay iti bukodmo a padas wenno ammom maipapan iti tao a masakit a naagasan kalpasan ti pannakaawatna iti bendision. Ibaga kadagiti ubbing no kasano ti panagyamanmo para iti kinasaserdote ken iti sagut ti panagagas.

Ti Bendision ti Ama

Estoria

Ibaga kadagiti ubbing ti maipapan iti sabali pay a naisangsangayan a kita ti bendision ti kinasaserdote babaen ti panangisalaysay iti sumaganad nga estoria (iti panangisalaysay iti estoria ken kalpasanna panangilawlawag iti pagbatayan a nairaman, agbalin a managrikna kadagiti ubbing nga awanan iti ama a mangted kadakuada iti bendision ti kinasaserdote):

Maburiboran ni Melissa maipapan iti panangrugina nga ageskuela, nupay sinegseggaanna iti nabayag a panawen. Saan pay a nakapan iti kaano man ni Melissa iti eskuela idi, ken dina ammo no ania ti langa daytoy. Dina ammo ti maestrana, ken dina ammo no asino dagiti dadduma nga ubbing.

Iti rabii sakbay a panangrugi ti eskuela, insagana ni Melissa dagiti aruaten nga aramatenna ket kalpasanna napan iti iddana. Di nabayag rimmuar a nagturing iti salas a manglidlidid iti tianna. Kinunana, "Saan a nasayaat ti panagriknak. Panagkunak masakitak." Imbaga dagiti dadakkel ni Melissa a kayatda a tulongan nga umimbag. Inarakup ti inana. Imbaga kenkuana ti amana nga ammona a maburiboran maipapan iti papanna iti eskuela.

Imbagana kenkuana nga adda maysa a banag a maitedna kenkuana a makatulong kenkuana a maaddaan iti naragsak a padas iti eskuela. Inlawlawagna a maikkanna iti naisangsangayan a bendision ti ama babaen ti bileg ti kinasaserdote.

Kinuna ni Melissa a kayatna nga isu ti mangted kenkuana iti bendision ti ama. Isu nga impatay ti ama ni Melissa dagiti dakulapna iti ulona ket inikkanna iti bendision. Benindisionanna tapno maaddaan iti adu a gagayem ken maaddaan iti naasi a mannursuro a mangipateg kenkuana ken tumulong kenkuana nga agsursuro.

Kalpasan ti bendision, inarakup ni Melissa ti amana ket nagyaman iti panangtedna iti bendision ti ama. Kinunana a nasayaaten ti riknana.

- Ania dagiti parikut a pakasapulanyo iti tulong?
- Adda kadi kadakayo ti makaibaga iti maipapan iti aldaw a pannakaawatyo iti bendision ti ama?

Paregtaen dagiti ubbing a mangkiddaw iti amada iti bendision ti ama no adda naisangsangayan a kasapulanda. Ilawlawag a no awanan iti kinasaserdote ti amada, asino man a maikari nga addaan iti Kinasaserdote ni Melchizedek, a kas kadagiti mannursuro iti pagtaengan, ti obispo wenno presidente ti sanga, dagiti misionario, wenno dadduma a kabagian a kas iti uliteg wenno lelong nga addaan iti kinasaserdote ti makaited kadakuada iti naisangsangayan a bendision no adda kasapulanda. (Agbalin a managrikna unay kadagiti ubbing a manipud kadagiti pagtaengan a di mabalina a maawat ti kinasaserdote.)

Kanta

Kantaen wenno sawen dagiti balikas ti kanta a "Naisubli't Kinasaserdote."

Pakagupgopan

Dagiti surat

Ibunong dagiti surat nga insaganam. Ibaga kadagiti ubbing ti sasawen dagiti surat. Tulongan ti tunggal ubing a mangipan iti mayannatup nga adres ken ipirmana ti naganna iti babaen ti surat. Paregtaen dagiti ubbing a makisao kadagiti nagannak kadakuada maipapan kadagiti bendision ti kinasaserdote a naawatda ken maipapan kadagiti bendision a nasursuroda iti Primaria.

Pammaneknek
ti mannursuro

Iburaymo ti pammaneknekmo kadagiti ubbing a napasublin iti daga ti kinasaserdote nga addaan iti bilegna ket daytoy ti naisangsangayan a sagut manipud iti Nailangitan nga Ama tapno mabendisionan ti biagtayo. Babaen ti turay ken bileg ti kinasaserdote, makaawattayo kadagiti ordinansa ken bendision a kasapulan tapno makipagnaed manen iti Nailangitan nga Ama ken agbiag a nasaysayaat ditoy daga.

Awisen ti ubing a mangted iti panggibus a kararag nga agyaman iti Nailangitan nga Ama kadagiti naisangsangayan a bendision ti kinasaserdote.

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

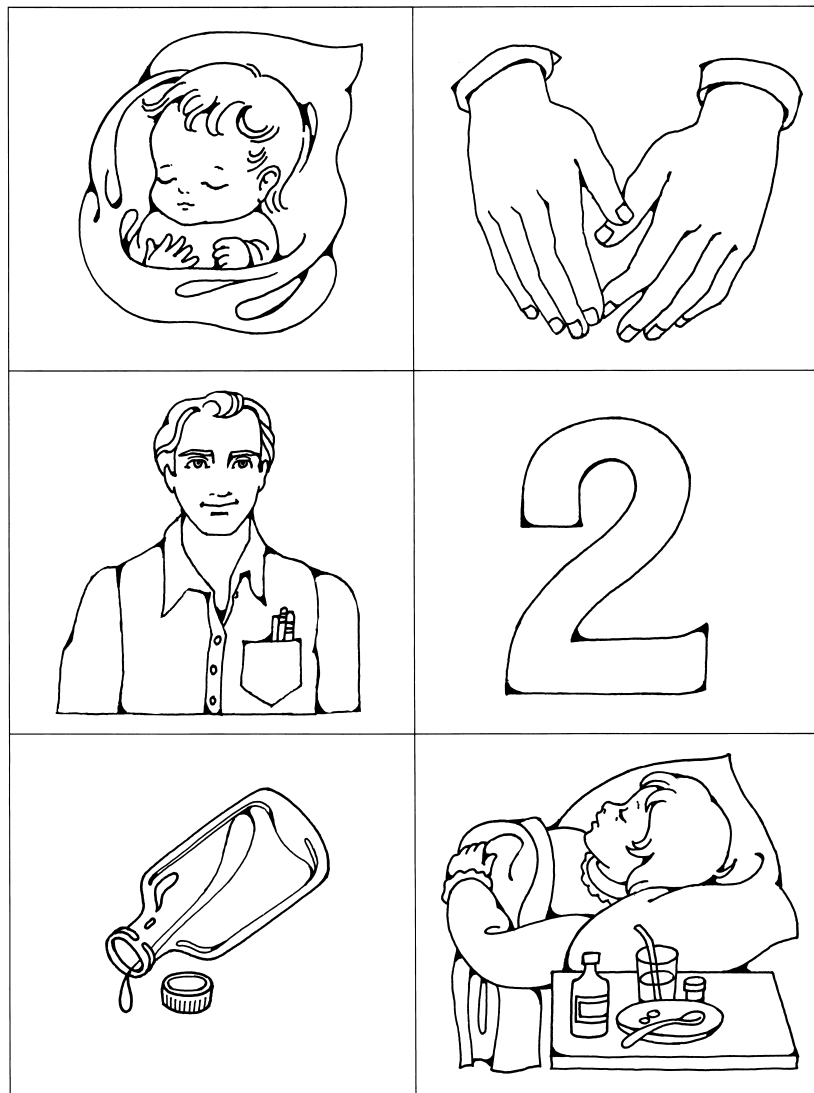
Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kasublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Palugodan dagiti ubbing a mangged iti lawlaw dagiti imada ti krayola. Ipalagip kadakuada a no masakitkayo, ipan ti addaan iti kinasaserdote dagiti naayat a dakulapna iti ulotayo tapno ikkannatayo iti bendision. Kaano pay ti pannakaipatay dagiti dakulap iti uloyo? (Mabalin a kayat dagiti in-inauna nga ubbing a suratyan ti tunggal ramay ti napaugedan nga ima iti sungbat a kas iti panangpatalged, ordinasion ti kinasaserdote, ken bendision ti ama. Para kadagiti in-inaudi nga ubbing, agsao maipapan kadagitoy a bendision.)
2. Awisen ti maysa nga ama ken ti kaippasngay a maladagana nga umay iti klase tapno makisao kadagiti ubbing. Pagsaritaen ti ama maipapan iti panangbendision iti maladaga; kalpasanna saludsoden dagiti sumaganad:
  - Naaramat kadi ti sibubukel a nagan ti maladaga iti pannakabendisionna? Ania daytoy?
  - Asino ti nangbendision iti maladaga, ken ania a turay ti adda kenkuana?
  - Asino ti timmulong iti panangbendision, ken kasano a timmulongda?
  - Apay a naisangsangayan daytoy nga aldaw para iti maladaga?
  - Ania dagiti naisangsangayan a bendision a naawat ti maladaga? (Ilawlawag laeng daytoy a kas mayannatup.)
3. Agaramid kadagiti nalaka a drowing ken pagsisinaen a kas kadagiti adda iti sumaruno a panid, a mangibagi iti sungbat kadagiti sumaganad a burburtia. Ibunong dagiti drowing nga inaramidmo. Paitag-ay iti tunggal ubing ti drowingna ket paibaga no ania ti ibagian daytoy.

Ilawlawag a mangbasaka iti sumagmamano a burburtia, ket dagiti ubbing ti mangikeddeng no ania a drowing ti mangsungbat iti burburtia. Paipan daytoy iti ubing a mangig-iggem iti sungbat ti burburtia iti abay ti mayannatup a ladawan ti bendision. (Sumagmamano a drowing ti makasungbat iti ad-adu ngem maysa a bendision.)

  - a. Maar-aramatak no maikkan iti bendision ti maysa a tao a masakit. Ipatetednak ti addaan iti kinasaserdote iti ulo ti masakit a tao. Aniaak? (Naikkan-pateg a lana.)
  - b. Diak makapagna. Diak makasao. Ubingak unay. Kasapulak ti maikkan iti nagan ken bendision. Aniaak? (Maladaga.)

- c. Kasapulak ti naisangsangayan a bendision. Adda nakaro a gurigorko. Kiniddawko iti amak nga ikkannak iti bendision a tumulong a mamaglaing kaniak. Aniaak? (Masakit nga ubing.)
- d. Naikkanak iti naisangsangayan a bileg a maawagan iti kinasaserdote. Aniaak? (Ama.)
- e. No agkiddaw iti bendision ti masakit a tao, adda maawagan a bilang ti lallaki nga addaan iti Kinasaserdote ni Melchizedek a mangted iti bendision. Siak dayta a bilang. Aniaak? (Ti bilang a 2.)
- f. Aramatendak no bendisionan dagiti lallaki nga addaan iti kinasaserdote ti maladaga, masakit, wenno mangted iti bendision ti ama. Ipataydak iti ulo ti tao wenno aramatendak a pangiggem iti maladaga. Aniaak? (Dagiti dakulap.)

Panggep

Tapno matulongan dagiti ubbing a mangawat iti pagbatayan ti panagbabawi ken no apay a napateg daytoy iti biagda.

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal ken agsagana a mangilawlawag iti Doktrina ken Katulagan 58:42 ken 3 Nephi 9:22.
2. Aramaten ti tsart a “Panagbalin a Kameng ti Simbaan ni Jesucristo” a naisagana iti maika-7 nga adalen, nga addaan iti balikas a naisurat iti papel a “Pammati ken ni Jesucristo.” Isagana met ti balikas a naisurat iti papel a “Panagbabawi” tapno aramaten bayat daytoy a panagadal. (Mabalín a nasayaat nga agsagana a mangsubli a mangadal iti maikapát a pagannurotan ti pammati a kadua dagiti ubbing ket tulongan dagiti ubbing a makayulo iti amin wenno paset laeng daytoy bayat ti panangilawlawagmo kadagiti pagbatayan bayat ti adalen.)
3. Isagana dagiti sumaganad a balikas a naisurat iti papel (idulin dagitoy tapno maaramatmo manen dagitoy iti maika-22 nga adalen):

Maladingitan

Dumawat iti pammakawan

Aturen ti biddut

Saanen nga uliten pay ti biddut

4. Agsagana a tumulong kadagiti ubbing a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti maikadua a bersikulo ti kanta a “Tulongannak, Ama [Help Me, Dear Father]” (*Children’s Songbook*, p. 99), nairaman dagiti balikas iti likudan daytoy a pagbasaan.
5. Laglagipen nga awan pay ti sungsubatan dagiti ubbing nga agtawen iti nababbaba ngem walo; nasken nga awan kadagiti ubbing ti makarikna a nagbasolda.
6. Dagiti kasapulan:
  - a. Biblia, Libro ni Mormon, ken Doktrina ken Katulagan.
  - b. Teyp.
  - c. Pagbenda.
7. Aramidem dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.

**Maisingasing
a Panangidag
iti Adalen**

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Nasken nga Agbabawitayo No Nakaaramidtayo iti Biddut a Pili

Aramiden
iti panagdengngeg

Mangipakita iti pagbenda kadagiti ubbing.

- Adda kadi kadakayo ti naaddaan iti sugat?
- Kasano ti riknana?
- Ania ti nasken nga aramidentayo no masugatantayo? (Dalusan ken bendaan daytoy.)
- Apay a nasken a dalusan ken bendaan ti sugat? (Tapno makatulong iti nadardaras a panaglaing daytoy.)

No agaramidtayo iti maysa a banag a biddut, kayariganna ti maaddaan iti sugat. Pasakitanna ti kaunggan ken paglidayennatayo gapu ta ammotayo a nagbidduttayo. Matulongannatayo ti panagbabawi no nagbidduttayo. Maysa daytoy a wagas ti panangdalus ken panangagas iti naespirituan a sugat.

Idekket ti balikas a naisurat iti papel a “Panagbabawi.”

Estoria

Salaysayen ti sumaganad nga estoria iti bukodmo a balikas:

Adda ni Ricardo iti tiendaan tapno gumatang iti panait para iti inana. Nakakita iti kendi nga ilako iti lamisaan. Kayatna ti kendi ngem awan ti umanay a kuartana. Bayat ti panangbirok ti aglaktako iti panait, nangibolsa ni Ricardo iti sumagmamano a kendi. Idi agsubli ti aglaktako, binayadan ni Ricardo ti panait. Kinnanna ti kendi iti dalanna a nagawid. Iti di nabayag napanunot ni Ricardo ti maipapan iti maysa a banag nga insuro kenkuana dagiti dadakkelna.

Pabasa iti in-inauna nga ubing ti Exodo 20:15 wenna ibasam daytoy iti napigsa.

- Kasano iti panagkunayo ti panagrikna ni Ricardo? (Saan a naragsak.)
- Ania ti biddut a naaramid ni Ricardo? (Nagtakaw iti kendi.)
- Ania ti maaramid ni Ricardo tapno maikkat ti saan a naragsak a riknana? (Agbabawi.)

Paidekket iti ubing ti balikas a naisurat iti papel a “Maladingitan” iti babaen ti balikas a naisurat iti papel a “Panagbabawi.”

Ilawlawag a no maamiristayo a nakaaramidtayo iti maysa a banag a biddut, nasken nga akloentayo a nagbidduttayo ket maladingitan gapu ta naaramidtayo. Daytoy a panagrikna ti wagas ti Nailangitan nga Ama a tumulong kadatayo a mangammo a nakaaramidtayo iti maysa a banag a biddut.

Ilawlawag a ti sumaruno a banag a nasken nga aramiden ni Ricardo isu ti idawat iti pammakawan gapu iti inaramidna. Paidekket iti sabali nga ubing ti balikas a naisurat iti papel a “Dumawat iti pammakawan.”

- Siasino ti nasken a dawatan ni Ricardo iti pammakawan? (Ti Nailangitan nga Ama ken ti aglaktako.)

llawlawag a no agbabawitayo kadagiti biddut a pilitayo, nasken a kiddawentayo iti Nailangitan nga Amatayo ken iti tao a nagbasolantayo a pakawanendatayo. Nasken nga aklonentayo a nakaaramidtayo iti biddut a pili ket kalpasanna kiddawen a mapakawan gapu iti inaramidtayo.

- Kasano a kiddawentayo iti Nailangitan nga Ama a pakawanennatayo? (Kiddawentayo iti kararag.)

llawlawag a ti maikatlo a banag a nasken nga aramiden ni Ricardo isu ti panangaturna iti biddut. Paidekkes it sabali nga ubing ti balikas a naisurat iti papel nga “Aturen ti biddut” iti babaen dagiti dadduma a balikas a naisurat iti papel. Tulongan ida a mangawat a nasken nga aturentayo ti ania man a parikut a pinarnuaytayo gapu iti biddut a pilitayo. No dadduma saantayo a maatur ti parikut (kas iti panangsukat iti nadadaeltayo), ngem nasken nga aramidentayo ti amin a kabaellantayo.

- Kasano koma ti panangatur ni Ricardo iti biddutna? (Agsubli iti tiendaan ket bayadanna ti kendi wenno agrabaho para iti aglaklako a saan a patangdanan.)

Ipalagip iti klase a sabali pay a banag a nasken nga aramiden ni Ricardo isu ti mangikeddeng a saanen nga agaramid pay iti biddut a pili. Paidekkes it sabali nga ubing ti balikas a naisurat iti papel a “Saanen nga uliten pay ti biddut” iti babaen dagiti dadduma a balikas a naisurat iti papel. Igibus a nasken a mangikeddeng ni Ricardo nga iti kaano man saannan nga aramiden dayta biddut a pili. Maammuannanto a sipupudno a nagbabawi no makarikna iti panagladingit gapu iti inaramidna a biddut ken sitatallugod a mangaklon iti daytoy, kiddawenna a mapakawan, ikagumaanna nga aturen ti biddut, ken ikeddengna a saannan pulos nga uliten pay ti agpili iti biddut. Bayat ti panangibagam iti tunggal addang ti panagbabawi, itudo ti mayannatup a balikas a naisurat iti papel.

Kanta

Kantaen wenno sawen dagiti balikas ti maikadua a berso ti “Tulongannak, Ama.”

Maysa nga Addang ti Panagbabawi iti Panagbalin a Kameng ti Pudno a Simbaan

Tsart ken panaglilinnawag

llawlawag a tarigagay ni Jesucristo a maammuantayo no kasano ti agbabawi tapno no kamengtayon iti simbaanna, makapagbabawitayo kadagiti bidduttayo.

Iparang ti tsart a “Panagbalin a Kameng ti Simbaan ni Jesucristo” manipud iti maika-7 nga adalen.

Ipalagip iti klase nga iti napalabas nga adalen nasursuroda ti maipapan iti maysa nga addang ti panagbalin a kameng ti pudno a simbaan. Pammati ken ni Jesucristo dayta nga addang. Ikkaten ti balikas a naisurat iti papel a “Panagbabawi” manipud iti lugar a nakaidekkesanda ket ikabil daytoy iti tsart a ngatuen ti balikas a naisurat iti papel a “Pammati ken ni Jesucristo.”

Paisao kadagiti ubbing iti napigsa daytoy dua nga addang a kasapulan tapno agbalin a kameng ti pudno a simbaan—pammati ken panagbabawi.

llawlawag a kalpasan a nabuniagantayo nasken nga agbabawitayo iti unos ti panagbiagtayo no makaaramidtayo iti biddut a pili. Inkari ti Mangisalahan kadaytoy a no sipupudnotayo nga agbabawi, pakawanennatayo ken saannanton a lagipen pay dagiti basoltayo.

Ibasa ti Doktrina ken Katulagan 58:42 kadagiti ubbing.

- Ania ti naindaklan a kari nga ited ni Jesus kadayo no agbabawitayo?

Panangidatag
ti mannursuro

Ilawlawag a nasken nga agbalin a napateg a paset ti biagtayo ti panagbabawi. Kalpasan a madanontayo ti tawen a walo, agsungbattayon kadagiti pili nga aramidentayo. Ammo ni Jesus a saantayo a makapili a kanayon iti umno. Ipatpategnatayo ken inikkannatayo iti wagas tapno maaturtayo dagiti di umno a pilitayo. Imbaga ni Jesus kadayo a nasken nga agbabawitayo tapno makasublityo a makipagnaed kenkuana ken iti Nailangitan nga Ama.

Pakagupgopan

Panangilawlawag
iti nasantuan
a kasuratan

Basaen iti napigsa wenno pabasa iti in-inauna nga ubing ti umuna a binatang ti 3 Nephi 9:22.

Ilawlawag a napateg unay a bendision ti panagbabawi a makatulong kadayo nga agsagana a makipagnaed manen iti Nailangitan nga Ama. Kasta met nga ilawlawag a nupay kalpasan a naaramiditayo ti amin tapno maaturtayo dagiti bidduttayo, pakawanennatayo laeng ti Nailangitan nga Ama gapu iti pannubbot ni Jesucristo (kitaen ti 2 Nephi 25:23).

Pammaneknek
ti mannursuro

Iburay ti pammaneknek iti pagbatayan ti panagbabawi, ket yawis kadagiti ubbing a kiddawenda kadagiti nagannak kadakuada nga ilawlawagda ti panagbabawi manen kadakuada iti pagtaengan. Yebkasmu ti panagyamanmo gapu ta inaramid ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo a mabalintayo nga aturen dagiti bidduttayo tapno mananamtayo ti biag ditoy daga ket iti kamaudiananna makapagsubli a makipagnaed kadakuada iti agnanayon.

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag.

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kasublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Isagana ti sumaganad a panid para iti tunggal ubing. Paisurat kadagiti ubbing ti uppat nga addang a naaramat iti panagbabawi. Para kadagiti in-inaudi nga ubbing, mangdrowing kadagiti nagbukel a para iti dua a rupa ken paidrowing kadagiti ubbing dagiti dua a rupa kadagiti nagtimbukel a mismo. Isingasing nga ipan dagiti ubbing daytoy a papel iti lugar a nalakada a makita iti pagtaenganda a mangipalagip kadakuada no kasano ti agbabawi ken mangsukat kadagiti naliday a rikhada iti naragsak a rikna.

Makariknaak iti Ragsak Kalpasan ti Panagbabawik

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

2. Payakem kadagiti ubbing ti panagladingit ken panagdawat iti pammakawan iti maysa a tao iti biddut a naaramidda. Yunay-unay a napateg ti kinapudno no dumawat iti pammakawan. Masansan a maipakita daytoy a kinapudno iti tono ti timekda. Ipakita kadakuada no kasano ti dumawat iti pammakawan a di sipupudno ken sipupudno, ken pasanay kadakuada ti panagdawat nga addaan iti umno a tono ti timek ken takder.
3. Iti bukodmo a balikas, isalaysay ti estoria ti panagbabawi ni Alma nga Ub-ubing ken dagiti uppat nga annak a lallaki ni Mosiah (kitaen ti Mosiah 27). Bayat ti panangisalaysaymo iti estoria, idasig iti tunggal addang ti panagbabawi.

Panggep

Tapno matulongan ti tunggal ubing a nasaysayaat ti panagawatna iti kinapateg ti panagbuniag.

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal iti Mateo 3:13–17; 2 Nephi 9:23; ken Doktrina ken Katulagan 20:73–74.
2. Agsagana a mangkanta wenno mangbasa kadagiti balikas ti kanta a “Magustuak Kaskasangayko [I Like My Birthdays]” (*Children’s Songbook*, p. 104).
3. Itugot ti tsart a “Panagbalin a Kameng ti Simbaan ni Jesucristo,” nga immuna a naaramat iti maika-7 nga adalen. Ipan dagiti balikas a naisurat iti papel a “Pammati ken ni Jesucristo” ken “Panagbabawi” iti tsart. Isagana nga ipan ti balikas a naisurat iti papel a “Panagbuniag” iti tsart bayat ti adalen.
4. Supbol wenno bassit nga ay-ayam a sinan-ayup.
5. Dagiti kasapulan:
  - a. Biblia, Libro ni Mormon, ken Doktrina ken Katulagan.
  - b. Ladawan 3-13, Ti Ubing a Lalaki a Mabumbuniagan (62108); ken ladawan 3-1, Ni Juan Bautista a Mangbumbuniag ken ni Jesus (62133; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 208).
6. Aramidem dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.

Palagip: Ibagay daytoy nga adalen kas kasapulan no adda kadagiti ubbing ti nabuniaganen.

Maisingasing a Panangidatag iti Adalen

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Mabuniagantayo No Agtawentayo iti Walo

Tsart

Iparang ti tsart a “Panagbalin a Kameng ti Simbaan ni Jesucristo.” Paipan iti ubing ti balikas a naisurat iti papel a “Panagbuniag” iti maikatlo a pangal. Ibaga kadagiti ubbing a ti panagbuniag ti maikatlo nga addang iti panagbalin a kameng ti Simbaan ni Jesucristo.

Aramiden iti panagdengngeg

Ilawlawag a sakbay a mabuniagan dagiti ubbing, maysa a napateg a banag ti nasken a mapasamak. Ibagam kadakuada a dumngeg bayat ti panangkantam wenno panangisaom kadagiti balikas ti kanta a maipapan iti panagbuniag. Ilawlawag a laktawam ti maysa a balikas. Numero pay dayta a balikas.

Kiddawen kadagiti ubbing a dumngeg ket kitaen no maibagada no ania ti nalaktawan a balikas. Nasken nga itayagda dagiti imada no ammoda ti balikas a nilaktawam.

Magustuak ti kasangayko;
Nalaus ti ragragsakko.
Segseggaak maika _____ ,
Nga isu't panagbuniagko.

- Ania ti nalaktawan a balikas? (Walo.)

Ilawlawag a segseggaantayo amin dagiti kasangaytayo, ngem ti maikawalo a kasangaytayo ti addaan iti naisangsangayan a kaipapanan gapu ta kayatna a sawen nga umdasen ti tawentayo tapno mabuniagantayo.

Tinungpal ni Jesus ti Bilin a Nabuniagan

Panangidatag ti
mannursuro

Ipalagip kadagiti ubbing a binilin ti Nailangitan nga Ama a mabuniagan ti tunggal maysa. Tinarigagayan ni Jesus a tungpalen amin dagiti bilin ti Nailangitan nga Ama.

Nasantuan
a kasuratan

Basaen iti napigsa ti 2 Nephi 9:23. Ilawlawag a Maysa a Nasantuan iti Israel ti sabali pay a nagan ni Jesus.

Ilawlawag nga ibaga daytoy a nasantuan a kasuratan kadatayo a nabilintayo a mabuniagan. Ibaga pay kadatayo ti nasantuan a kasuratan a no saantayo a mabuniagan, saantayo a maisalakan iti pagarian ti Dios; iti sabali a pannao, nasken a mabuniagantayo tapno makapagnaedtayo manen iti sidong ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus.

Ladawan ken
panagilinnawag

Iparang ti ladawan 3-1, Ni Juan Bautista a Mangbumbuniag ken ni Jesus, ket isalaysay ti estoria (kitaen ti Mateo 3:13–17). Ibasa daytoy a nasantuan a kasuratan kadagiti ubbing tapno maawatanda.

- Asino ti nangbuniag ken ni Jesus? (Ni Juan Bautista.)

Ilawlawag a napan ni Jesus ken ni Juan Bautista tapno mabuniagan gapu ta addaan ni Juan iti turay ti kinasaserdote a mamuniag.

Tapno mabuniagan ni Jesus, insalog isuna ni Juan Bautista iti danum ti Karayan Jordan. Kalpasan ti panangisaona iti kararag ti panagbuniag, inrarem isuna ni Juan a namimpinsan iti danum. Kalpasanna inlung-aw isuna ni Juan iti danum.

Ilawlawag a tapno mabuniagan babaen ti mamimpinsan a pannakairarem iti danum ken pannakailung-aw iti danum ket maawagan iti panagbuniag babaen ti pannakairarem. Paulit kadagiti ubbing dagiti balikas a *panagbuniag babaen ti pannakairarem*.

Mabalintayo ti Mabuniagan a Kas Ken ni Jesus

Kanta

Pagdenggen dagiti ubbing bayat ti panangkantam wenno panangisaom kadagiti balikas ti maikadua a berso ti “Magustuak Kaskasangayko.” Kalpasanna pakanta kadakuada wenno paulit dagiti balikas a kaduam ida.

Panagbuniag kas ken Jesus
Babaen kinasaserdote
Panagtungpal kayat ti Dios
Ti kayatko nga 'ramiden.

- Ania ti “kayatko nga aramiden,” a maibatay iti daytoy a kanta? (Agbuniag, “kas ken Jesus.”)
- Kasano ti pannakabuniagtayo no mabuniagantayo a kas iti wagas a pannakabuniag ni Jesus? (Babaen ti pannakairarem ken babaen ti maysa a tao nga addaan iti turay ti kinasaserdote.)

Ladawan ken panaglilinnawag

Ikabil ti ladawan 3-13, Ti Ubing a Lalaki a Mabumbuniagan, a sumaruno iti ladawan ni Juan Bautista a mangbumbuniag ken ni Jesus.

Ilawlawag nga idi nabuniagan ni Jesus, nairarem wenno namimpinsan a nairarem iti danum. Iti agdama, gagangay a maangay ti panagbuniag iti balay a pagmimitingan iti naisangsangayan a naurnong a danum a maawagan iti puente a pagbuniagan. No awan ti puente a pagbuniagan iti asideg, maaramat dagiti karayan wenno dadduma pay a yan ti danum.

- Ania ti turay ni Juan Bautista tapno mamuniag? (Ti Kinasaserdote ni Aaron.)
- Ania a turay ti nasken nga adda iti tao tapno mabuniagantayo? (Nasken a saserdote isuna iti Kinasaserdote ni Aaron wenno addaan iti Kinasaserdote ni Melchizedek.)
- Adda kadi ammoyo a maysa nga addaan iti kinasaserdote ken makabuniag?

Panangidatag ti mannursuro

Ipalagip kadagiti ubbing nga idi ipatpatarus ni Joseph Smith ti Libro ni Mormon a kaduana ni Oliver Cowdery, napan ni Juan Bautista kadakuada ket insurona kadakuada ti umno a wagas ti panagbuniag. Intedna kadakuada ti kinasaserdote tapno maaddaanda iti turay a mangbuniag kadagiti sabali. Naited ti kinasaserdote kadagiti dadduma a tao tapno maaddaantayo iti gundaway a mabuniagan ti maysa a tao nga addaan iti umno a turay.

Pagannurotan ti pammati

Ilawlawag kadagiti ubbing a ti tao a mamuniag iti tunggal maysa kadakuada addaanto iti kinasaserdote a kas iti adda ken ni Juan Bautista. Ibaga ti maikalima a pagannurotan ti pammati kadatayo no kasano ti pannakaawat ti tao iti daytoy a turay.

Basaen iti napigsa ket paulit kadagiti ubbing ti sumaganad:

“Mamatikami nga awagan ti Dios ti tao . . . babaen dagiti naikkan iti bileg.”

Ti Ordinansa ti Panagbuniag

Ladawan ken panangilawlawag

Iti ladawan 3-13, Ti Ubing a Lalaki a Mabumbuniagan, itudo ti pannakaipuesto dagiti ima. Ilawlawag kadagiti ubbing dagiti sumaganad a pangiwawan: No mabuniaganka, bumabaka ken ti tao a mangbuniag kenka iti puente a pagbuniagan. Iggaman ti tao a mangbuniag kenka ti kanawan nga imam babaen ti kanigid nga imana. Iggamam ti agongmo babaen ti kanawan nga imam ket iggaman ti kanigid nga imam ti kanigid nga ima ti tao a mangbuniag kenka. Ingato ti tao a mangbuniag kenka ti kanawan nga imana ket sawenna dagiti balikas ti kararag iti panagbuniag.

Nasantuan a kasuratan

Ibaga kadagiti ubbing a masarakan ti kararag iti panagbuniag kadagiti nasantuan a kasuratan. Pagdenggen bayat ti panangibasam kadakuada kadagiti balikas ti kararag.

Basaen ti Doktrina ken Katulagan 20:73, a mangrugi kadagiti balikas a “Babaen ti pannakabalin.”

Ilawlawag a “naikkan iti turay a mangibagi” ti kaipapanan ti *pannakabalin*. Tulongan dagiti ubbing a mangawat a ti pudno a panagbuniag ket aramiden laeng ti maysa a tao a naikkan iti turay a mangibagi ken ni Jesucristo iti panangannong iti panagbuniag. Addaan ti panagbuniagda iti isu met laeng a pateg a kasla ni Jesus a mismo ti nangbuniag kadakuada.

Ilawlawag a kalpasan ti panangisao iti kararag, ikabil ti tao a mamuniag ti kanawan nga imana iti bukot ti tao ket siaannad a mangirarem kenkuana iti danum agingga a mataneban isuna a mamimpinsan ti danum. Kalpasanna ilung-awna ti tao manipud iti danum.

Tulongan dagiti ubbing a mangawat a mabiitdanto iti uneg ti danum, ket nasayaat ti panangtengngel kadakuada ti tao a mangbuniag kadakuada. Iggamanda ti takiagna ken maiggamanda dagiti agongda tapno saanda a makasinglot wenno makainum iti danum.

Bukod a padas

No tarigagayam, maisalaysaymo ti maipapan iti panagbuniagmo. Wenno no adda kadagiti ubbing iti klasem ti nabuniaganen, awisem ida a mangisalaysay maipapan iti panagbuniagda.

Palugodan dagiti ubbing nga agsaludsod ken mangibinglay kadagiti padasda maipapan iti panagbuniag. Tulongam ida a mangawat a ti panagbuniag ket mabalin a maysa a napintas a padas para kadakuada.

Naragsaktayo No Mabuniagantayo

Ibaga kadagiti ubbing nga addaanka iti sumagmamano a saludsod a kayatmo nga ipasungbat kadakuada tapno masublianda nga adalen ti maipapan iti napateg nga addang ti panagbuniag. Ipuwak ti bola wenno bassit nga ay-ayam nga ayup iti maysa nga ubing ket saludsoden ti maysa kadagiti sumaganad a saludsod. Penken a maikkan iti batang ti tunggal ubing a manggammat iti ay-ayam ken mangsungbat iti saludsod.

- Mano ti tawentayo no mabalintayon ti agbuniag? (Walo.)
- Apay a nasken nga agbuniagtayo? (Bilin daytoy.)
- Sadino ti pagbuniagantayo? (Iti puente a pagbuniagan wenno dadduma pay a yan ti danum.)
- Ania ti masapul ti maysa a lalaki tapno mabalinna ti mamuniag? (Ti kinasaserdote.)
- Kasano ti pannakabuniagtayo? (Babaen ti pannakairarem.)
- Apay iti panagkunayo a makariknatayo iti ragsak no mabuniagantayo?

Pasungbaten dagiti ubbing ken paibinglay dagiti riknada. Mabalinmo nga igunamgunam a naragsakdanto a kameng ti simbaan ni Jesucristo, maragsakandanto a makaammo a sursurotenda ti pagariganna, ken naragsakdanto a mangtungpal iti bilinna.

Estoria

Isalaysay ti sumaganad nga estoria ti maysa nga ubing a babai a tinarigagayanna ti mabuniagan:

“Idi ikeddeng ti ina ni Alice ken dagiti kakabsatna a babai ti agbalin a kameng ti Ti Simbaan ni Jesucristo dagiti Santo iti Ud-udina nga Aldaw, innem laeng ti tawen ni Alice ken ubing unay tapno mabuniagan a kaduana ti kaamaanna. . . .

Gapu ta masansan a pagsasaritaanda ti nakaskasdaaw a padas iti panagbuniag ken ti ragsak nga insangbay kadakuada ti kinakamengda iti Simbaan, matektekan unay ni Alice nga aguray iti panagwalona tapno mabuniagan met.

“Nagplano ken nagarapaap ni Alice no kasano a mabuniagan iti kasangayna. ‘Saan nga iti kalpasanna,’ impapilitna, ‘ngem iti dayta met laeng nga aldaw.’”

“Nupay kasta, tallo nga aldaw sakbay ti panagwalo ni Alice, nakariing a nakasaksakit ti ulona, ket iti simmaruno nga aldaw masakit la unay tapno makapan iti eskuela.

“Kinuna ti doktor a naawagan a nasken nga agtalinaed iti pagtaengan ken iti kama iti makalawas. Napno dagiti dadakkel a mata ni Alice iti lua ti pannakaupay.

“Iti simmaruno nga aldaw ad-adda ti kinaya-ay-ay ni Alice, ken ngimmato ti gurigorna uray adda agas nga inted ti doktor. Naburiboran ken naseknan ti ina, ngem ad-adda a nakarikna iti ladingit ni Alice iti dina pannakabuniag iti aldaw a mismo ti panagkasangayna ngem iti maipapan kadagiti amin a sakit ken gurigorna.

“Iti malem sakbay ti kasangay ni Alice, napan ti inana iti siled ti masakit. Ngem nagsardeng iti ridaw iti nakitana a nakaparintumeng nga agkarkararag ni Alice iti iddana. Agpakpakaasi daytoy bassit nga ubing a babai iti Nailangitan nga Ama para iti pannakatungpal ti naindaklan a tarigagayna nga agbalin a kameng ti Ti Simbaan ni Jesucristo Dagiti Santo iti Ud-udina nga Aldaw.

“Iti agsapa ti kasangayna, bimmangon ni Alice, nagsukat, ken nagsagana a mabuniagan. Awanen ti gurigorna ken nasayaaten ken naragsak ti panagriknana. Kalpasan ti sumagmamano nga oras kinita ti inana ti temperatura ni Alice ket naammuanna a naimbagen.

“Sinungbatan ti [Nailangitan nga Ama] ti napasnek a kararag ni Alice. Nabuniagan iti dayta a malem!” (“A Birthday Baptism,” *Friend*, Okt. 1974, p. 33.)

- Kasano ti riknam no sika ni Alice?

Tulongan dagiti ubbing a mangawat a mabalin a saanda a mabuniagan iti kasangayda ngem ti aldaw kalpasan ti maikawalo a kasangayda; gagangay nga adda maysa a petsa ti panagbuniag iti tunggal bulan para iti amin nga ubbing iti purok wenno pasok. Ibaga kadakuada a kainnuman ida ti obispo wenno presidente ti sanga sakbay a mabuniaganda. Ibaga kadakuada no kasano a maang-angay ti panagbuniag iti lugaryo. Yebkasmu ti namnamam a maaddaanto dagiti ubbing iti kas iti naragsak a panagrikna a kas ken ni Alice inton mabuniaganda.

Pakagupgopan

Ipalagip kadagiti ubbing a ti maikawalo a panagkasangayda ti naisangsangayanto gapu ta naan-anayton ti tawenda tapno mabuniaganda.

Kantaen wenno isao dagiti balikas ti kanta a “Magustuak Kaskasangayko.”

Itudo dagiti addang iti tsart, ket basaem ida. Ilawlawag a kalpasan a mabuniagan dagiti ubbing, sisasaganadanton a sumango iti maudi nga addang iti panagbalin a kameng ti Simbaan.

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag.

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kasublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Mangkopia wenno mangpatugot iti keyk iti panagkasangay para iti tunggal ubing. Pagdrowingen dagiti ubbing iti walo a kandela iti keyk ket kalpasanna pakoloran. Etiketn ti ladawan iti, “Diak makauray agingga a waloak.”

No saan a nairuam ti klasem iti kadawyan maipapan iti keyk iti panagkasangay, ilawlawag nga iti adu a pagilian, no agkasangay dagiti ubbing, maaramid ti keyk iti panagkasangay para kadakuada. Maysa a kandela ti maikabil iti keyk para iti tunggal tawen manipud pannakaipasngayda. No madanon dagiti ubbing ti walo, adda walo a kandela iti keykda.

2. Ilawlawag dagiti addang a nasken nga isagana dagiti ubbing para iti panagbuniag. Bayat ti pannakadakamat ti tunggal maysa kadagiti sumaganad a kapanunotan, mangipan iti nagetteng a ladawan ti tugot iti suelo. Iturong dagiti nagetteng a ladawan ti tugot iti ladawan 3-13, Ti Ubing a Lalaki a Mabumbuniagan.

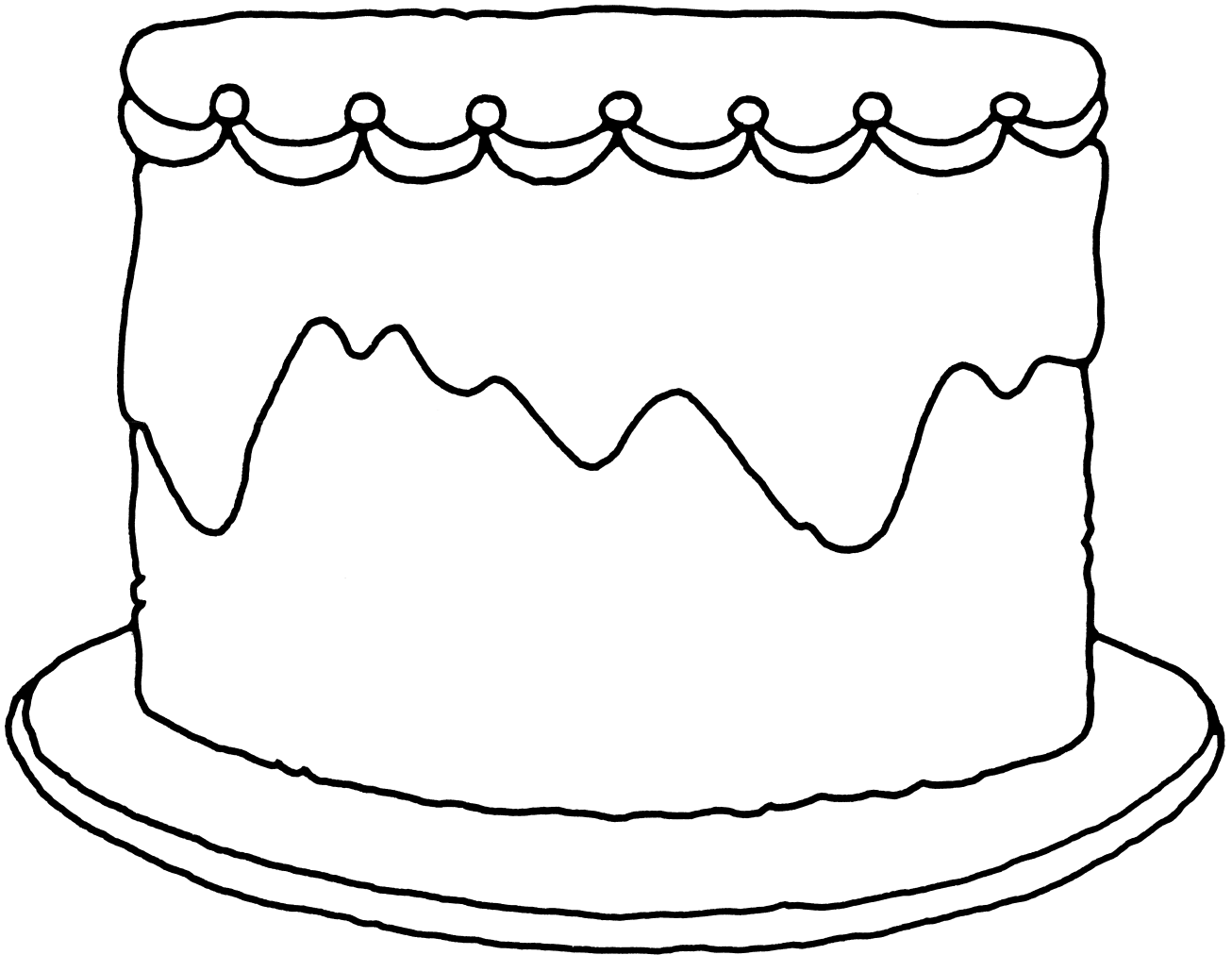
- Tumaripnong iti miting ti Primaria ken sakramento iti tunggal lawas.
- Adalen ti maipapan kadagiti nasantuan a kasuratan.
- Agbalin a napudno.
- Agkararag iti inaldaw.
- Agbayad iti apagkapullo.
- Agbalin a naasi iti kaamaan ken gagayyem.
- Suroten ti pagarigan ni Jesucristo.
- Agbalin a walo ti tawenna.
- Makainnuman ti obispo wenno presidente ti sanga.

3. Mangawis ti lalaki nga addaan iti Kinasaserdote ni Melchizedek tapno umay iti klase ken ibagana kadagiti ubbing no ania ti mapasamak iti panagbuniagda. Paipasanay kadakuada ti umno a lugar dagiti imada ken dagiti tignay iti panagbuniag.

4. Ipabuya kadagiti ubbing ti *“Baptism—A Promise to Follow Jesus”* (9 a minuto) iti *Primary Video Collection* (53179).

Diak Makauray Agingga a Waloak

Panggep

Tapno matulongan dagiti ubbing a mangipateg iti gundaway a makaawat iti sagut ti Espiritu Santo no mapatalgedanda a kameng ti Ti Simbaan ni Jesucristo dagiti Santo iti Ud-udina nga Aldaw.

Panagisagana

1. Adalen ti Juan 14:16–17, 26.
  2. Isagana ti tsart manipud iti maika-7 nga adalen a “Panagbalin a Kameng ti Simbaan ni Jesucristo.” Sakbay ti klase, ikabil dagiti balikas a naisurat iti papel a “Pammati ken ni Jesucristo,” “Panagbabawi,” ken “Panagbuniag” kadagiti umno nga addang ti tsart. Isagana ti balikas a naisurat iti papel a “Sagut ti Espiritu Santo” nga aramaten bayat ti adalen.
  3. Ikabil ti ladawan 3-14, Ti Ubing a Babai a Mapatpatalgedan (62020) iti maysa a kahon. No mabalin, bungonen ti kahon tapno agparang a kasla sagut.
  4. Agsagana a tumulong kadagiti ubbing a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti kanta a “Ti Espiritu Santo [The Holy Ghost]” (*Children’s Songbook*, p. 105); nairaman dagiti balikas iti likudan daytoy a pagbasaan.
  5. Dagiti kasapulan:
    - a. Biblia
    - b. Ladawan 3-14, Ti Ubing a Babai a Mapatpatalgedan (62020); ladawan 3-22, Ti Maudi a Pangrabii (62174; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio, 225); ken ladawan 3-10, Ti Umuna a Parmata (62470; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 403).
  6. Aramidem dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.
-

Maisingasing a Panangidatag iti Adalen

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Makaawattayo iti Sagut ti Espiritu Santo

Aramiden iti panagdengngeg

Ipakita ti “sagut” a kahon ket saludsoden dagiti sumaganad:

- Apay a mangtedtayo iti sagut iti tunggal maysa?
- Kasano ti riknayo no adda maysa a tao a mangted kadakayo iti sagut?

Panangidatag ti mannursuro

Ilawlawag a ti aldaw a panagbalintayo a kameng ti Ti Simbaan ni Jesucristo Dagiti Santo iti Ud-udina nga Aldaw ti maysa kadagiti kapatgan nga aldaw ti panagbiagtayo. Iti dayta nakakaskasdaaw a pasamak, ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo mangtedda kadaytoy iti napateg a sagut.

Dagiti pagilasinan Ibag a kadagiti ubbing nga ikkam ida iti pagilasinan a tumulong kadakuada a mangtakuat no ania a sagut daytoy. Idawat kadakuada a dumngeg a siuulimek agingga a maitedmo amin kadakuada dagiti pagilasinan.

1. Saan a magatang iti kuarta ti sagut nga ited kadatayo ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo.
2. Saantayo a maiggaman daytoy a sagut ken makita a kas iti libro wenno abalbalay.
3. Napatpateg nga amang daytoy a sagut ngem ti ania man a sagut a maawat ti tao.
4. Tulongan ken liwiwaenna dagiti maikari a kameng ti Simbaan iti unos ti panagbiagda.
5. Maawattayo daytoy a sagut no ipatay dagiti lallaki nga addaan iti Kinasaserdote ni Melchizedek dagiti dakulapda iti ulotayo ket patalgedandatayo a kameng ti Ti Simbaan ni Jesucristo Dagiti Santo iti Ud-udina nga Aldaw.

Kiddawen kadagiti amin a makaammo no ania ti sagut nga itag-ayda dagiti imada.

- Ania daytoy a sagut? (Ti sagut ti Espiritu Santo.)

Ladawan ken panaglilinnawag Palukatan iti maysa nga ubing ti sagut tapno takuaten ti ladawan. Kalpasanna iparang ti ladawan ti ubing a mapatpatalgedan. Ilawlawag no kasano a maited ti sagut ti Espiritu Santo. Sumaruno iti panagbuniag ti tao, ipatay dagiti lallaki nga addaan iti Kinasaserdote ni Melchizedek dagiti dakulapda iti ulo ti tao, kas naipakita iti ladawan. Maysa kadagiti lallaki (gagangay a ti ama, ti obispo, maysa a misionario, wenno gayyem ti tao mapatpatalgedan) ti mangisao iti kararag. Bayat ti panagkararag, mapagtalgedan ti tao a kameng ti Simbaan ket awatenna ti sagut ti Espiritu Santo.

- Ania ti ammoyo maipapan iti Espiritu Santo?

Paibaga iti apagbiit kadagiti ubbing ti ammoda maipapan iti Espiritu Santo. Idatag dagiti sumaganad a punto:

1. Awanan ti Espiritu Santo iti bagi a nagtagilasag ken nagtagitulang a kas kadatayo. Addaan daytoy iti naespirituan a bagi iti langa ti tao.
2. Isuro kadatayo ti Espiritu Santo ti maipapan iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo ken paneknekanna ti maipapan kadagiti banag a naisuro kadatayo maipapan kadakuada.
3. Paneknekannatayo ti Espiritu Santo no maisuro kadatayo ti kinapudno a pudno ti mangmangngegantayo.
4. Naipatulod ti Espiritu Santo manipud iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo a tumulong kadatayo a mangpili iti rumbeng.

Tsart Iparang ti tsart a “Panagbalin a Kameng ti Simbaan ni Jesucristo.”

Ikabil ti balikas a naisurat iti papel a “Sagut ti Espiritu Santo” iti maikapad nga addang ti tsart. Pabasa iti in-inauna nga ubing dagiti balikas iti napigsa wenno basaem ida a mismo; kalpasanna paulit kadagiti amin nga ubbing dagiti balikas a kaduam ida.

Ilawlawag a saan amin a tao nga agnaed iti daga ket maaddaan iti gundaway nga umawat iti sagut ti Espiritu Santo. Dagiti laeng nabuniagan ken napatalgedan a kameng ti Ti Simbaan ni Jesucristo dagiti Santo iti Ud-udina nga Aldaw ti addaan iti dayta a bendision. Yunay-unay a no awatentayo ti sagut ti Espiritu Santo iti pannakapatalged, agbalintayo a naanamongan a kameng ti Simbaan. Sublien nga adalen a kadua dagigi ubbing dagiti addang iti tsart, a mangrugi iti pammati ken ni Jesucristo.

Panangsubli a panangadal iti pagannurotan ti pammati

Isurat dagiti balikas ti maikapad a pagannurotan ti pammati iti pisarra. Basaen daytoy iti napigsa a kadua dagiti ubbing. Kalpasanna pugasen ti sumagmamano a balikas ket uliten manen daytoy a basaen a kaduam ida. Itultuloy ti mangpugas iti sumagmamano a balikas tunggal kanito nga ulitem agingga a mainugot ti panagsanay.

Inkari ni Jesucristo nga Ipatulodna ti Espiritu Santo

Ladawan

Iparang ti ladawan 3-22, Ti Maudi a Pangrabii. Ilawlawag nga iti rabii sakbay a nailansa iti krus ni Jesucristo, nangrabii a kaduana dagiti Sangapuloket-dua nga Apostol. Iti dayta a gundaway, insurona pay kadakuada ti maysa a banag a napateg unay. Ammona a maladingitan unay dagiti Apostolna inton awanen. Ammona a kasapulanda ti tulongna. Inkari ni Jesus a saanna a baybay-an ida ngem mangipatulodto iti maysa a tao a mangtulong ken mangliwiwa kadakuada.

Nasantuan a kasuratan

Kiddawen iti in-inauna nga ubing a basaenna ti imbaga ni Jesus kadagiti Apostolna iti Juan 14:16 wenno basaem a mismo daytoy.

- Ania ti sabali pay a nagan ti Mangliwiwa nga inkari ni Jesus nga ipatulodna kadagiti Apostol? (Ti Espiritu Santo.)

Ibasa ti Juan 14:26 kadagiti ubbing.

Yunay-unay nga impatulod ni Jesucristo ti Espiritu Santo tapno tumulong ken mangliwiwa kadagiti Apostolna. Nupay saan a makita dagiti Apostol ti Espiritu Santo, mariknada daytoy a tumultulong ken mangliwiwa kadakuada. Dayta ti gapuna no apay a naawagan daytoy ti Mangliwiwa.

Kanta

Kantaen wenno sawen dagiti balikas ti kanta a “Ti Espiritu Santo.”

Matulongannatayo ti Espiritu Santo

Panangidatag ti mannursuro

Ilawlawag a kas kameng ti simbaan ni Jesucristo, addaantayo iti gundaway a kas kadagiti Apostol nga addaan iti Espiritu Santo a tumulong ken mangliwiwa kadaytoy. Igunamgunam a ti panangkadua ti Espiritu Santo ti maysa kadagiti kailandakan a sagut a masagraptayo iti daytoy a biag. Mataginayontayo ti panangkadkaduana kadaytoy no maikaritayo ken agbiagtayo a sililinteg.

Ibaga kadagiti ubbing a matulongannatayo ti Espiritu Santo a mangammo no ania ti aramidantayo no marigatantayo nga agpili. Paregtaen dagiti ubbing a mangsurot kadagiti riknada manipud iti Espiritu Santo no mabuteng wenno nasaktanda. Tulonganna ida a mangammo no ania ti nasken nga aramidenda, a kas iti panangtignayna kadakuada a mangibaga iti maysa a tao a makatulong.

Estoria

Isalaysay ti sumaganad nga estoria iti bukodmo a balikas. Idawat kadagiti ubbing a dumngegda tapno maammuanda no kasano ti panangtulong ken panangliwiwa ti Espiritu Santo iti ubing a babai a managan iti Jan:

Nagnaed ni Jan iti kaaduan ti panagbiagna iti bassit nga ili a pagtaltalonan. Ipatpategna ti ili ken dagiti tao nga agnanaed sadiay. Masansan, pampanunoten ni Jan no kasano ti kinaragsak ti agnaed iti ili a napnuan kadagiti mannakigayyem a tao.

Maysa nga aldaw, simmangpet ti ama ni Jan manipud iti trabaho ket imbagana iti kaamaan a balbaliwana ti trabahona ket umakarda iti dakdakkal a ciudad.

- Kasano iti panagkunayo ti panagrikna ni Jan?

Nakarikna ni Jan iti liday ket naburiboran tunggal malagipna ti yaakarda. Narigat a panunotenna nga iti saan a mabayag panawannanton dagiti gagayyemna, pagtaengan, pagadalan, ken ti purokna.

Nagdanag ni Jan. Pinanunotna no marigatanto a maaddaan iti kabarbaro a gagayyem. Ania ngata ti langa ti baro a pagtaengan ken purokna? Narigatto unay ngata kenkuana ti aramid iti eskuela?

Awan ti nakatulong kenkuana a mangiwaksi iti maburiboran a riknana. Inkeddeng ni Jan ti agkararag ken agpatulong iti Nailangitan nga Ama.

Sipapasnek ni Jan a nagkararag iti Nailangitan nga Ama. Bayat ti panagkararagna, maysa a nakakaskasdaaw a banag ti nangrugi a mapasamak. Nangrugi a pimmanaw amin dagiti naburiboran ken mabuteng a riknana.

Narikna ni Jan nga adda mangliwliwa kenkuana.

- Asino ngata ti nangliwliwa ken ni Jan? (Ti Espiritu Santo.)

Immakar ti kaamaan ni Jan, ket nagbanag a nasayaat ti amin. Kanayon a malaglagipna ti nadungngo a tulong a naawatna manipud iti Nailangitan nga Ama babaen ti Espiritu Santo.

Padas ken pammaneknek ti mannursuro

Mabalinmo nga ibaga ti maipapan iti panawen a liniwliwanaka ti Espiritu Santo, kas idi nagbutengka wenno napukawmo ti maysa nga ipatpateg. Iburay ti pammaneknek a ti Espiritu Santo mabalinnatayo a liwliwaen ken tarabayen. Ti sagut ti Espiritu Santo a maawattayo kalpasan ti panagbuniag isu ti maysa kadagiti kapatgan a sagut ti Nailangitan nga Ama a maitedna kadatayo tapno tumulong kadatayo a mangpili iti rumbeng iti unos ti panagbiagtayo.

Pakagupgopan

Yunay-unay a kas kameng ti Simbaan mamatitayo iti Espiritu Santo. Ammotayo nga ikkannatayo iti tulong ken liwliwa a kasapulantayo no tungpalentayo dagiti bilinna.

Pagannurotan ti pammati

Ilawlawag a ti umuna a pagannurotan ti pammati ibagbagana ti maipapan iti Espiritu Santo. Uliten a kadua dagiti ubbing ti umuna a pagannurotan ti pammati. Iparang ti ladawan 3-10, Ti Umuna a Parmata, ken ti ladawan 3-14, Ti Ubing a Babai a Mapatpatalgedan, kadagiti mayannatup a pakasaritaan bayat iti panangisaoyo iti pagannurotan ti pammati.

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag; ipalagip kenkuana nga agyaman iti Nailangitan nga Ama iti panangaramidna a mabalin para kadatayo ti umawat iti sagut ti Espiritu Santo.

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kas sublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Mangawis iti naisangsangayan a sangaili iti klaseyo. Kiddawen iti sangailiyo a mangibinglay iti padasna idi niliwiwa isuna ti Espiritu Santo. (Dumawat iti pammalubos ti obispo wenna presidente ti sanga no saan a naggapu iti purok wenna sangayo ti sangaili.)
2. Saludsoden kadagiti ubbing no adda maysa a tao a mangpasasantak, mangparparagsak, ken mangsalsaluad kadakuada, nangnangruna no riknada ti naliday. Yunay-unay a dagita a tattao ti makaited kadayo iti pakaliwliwaan no nalidaytayo wenna riknatayo ti malmalday. Ilawlawag a no dadduma maaw-awagan ti Espiritu Santo iti Mangliwiwa. Makaited kadayo iti dakkel a pakaliwliwaan iti unos ti panagbiagtayo. Ipatulod daytoy kadayo ni Jesucristo no riknatayo ti naliday wenna mariribukan.
3. Kantaen wenna sawen ti maudi a dua a linia ti “Ti Bassit a Timek [The Still Small Voice]” (*Children’s Songbook*, p. 106):

Dumnggeg, dumnggeg. (Ipan ti ima iti lapayag)
 Yarasaas ti Espiritu Santo. (Ipan ti tammudo iti bibig)
 Dumnggeg, dumnggeg (Ipan ti ima iti lapayag)
 ‘Ti bassit a timek. (Ipan ti ima iti batog ti puso)
4. Ay-ayamen a siulimek ti sumaganad nga ay-ayam a kadua dagiti ubbing tapno maipakita kadakuada a maiturong ida ti naalumamay, bassit a timek.

Ipakita kadagiti ubbing ti maysa a bassit a banag nga ilemmengmo para iti daytoy nga ay-ayam. Mangawis iti maysa nga ubing a mangpanaw iti ragup iti apagbiit bayat ti panangilemmengmo iti banag. Pagsublien ti ubing iti ragup, ket ibagam kenkuana a nasken a dumnggeg tapno masarakanna ti dalan nga agturong iti nailemmeng a banag. Agaramat iti naulimek nga uni, kas iti nalag-an a panangtapik iti lapis, nalag-an a panagpalakpak dagiti ima, wenna mangisayengseng iti kanta, tapno maipakita iti ubing ti dalan a turongenna tapno sapulenna ti nailemmeng a banag. Penken a dagiti uni nga aramidem ket nakapsut unay ken maraem. Agpikpik iti nakapsut no kumita ti ubing iti umno a turongen. Agpikpik iti ad-adu ken al-alisto bayat yaasideg ti ubing iti lugar a nakailemmengan, agingga a mabirokanna ti banag.

Yunay-unay kadagiti ubbing a matarabayda iti panagbiagda babaen ti panangdengngeg iti natalinaay, bassit a timek ti Espiritu Santo.
5. Yarasaas kadagiti ubbing ket ibaga ti kas iti, “No mangngegnak, ipanmo ti ramaymo iti pingpingmo. No mangngegnak, ipanmo ti ramaymo iti timidmo.” Kalpasanna ilawlawag kadagiti ubbing nga adda maysa nga agsasao iti naalumamay bassit a timek, ket nasken a dumnggeda a nasayaat tapno mangngegda no ania ti ibaga ti timek kadakuada. Aggapu dayta a timek manipud iti Espiritu Santo.

Panggep

Tapno matulongan dagiti ubbing a mangawat a no mabuniaganda, makitulagda iti Nailangitan nga Ama.

Panagisagana

Palagip: Gapu ta kasapulan daytoy nga adalen ti adu a panangibagay kadagiti agtawen iti uppat, lima, ken innem, mabalinmo ti aguray a mangisuro iti daytoy agingga a dumanin nakasagana dagiti ubbing a mabuniagan.

1. Sikakararag a mangadal iti Mosiah 18:8–10 ken Alma 7:15–16.
2. Isagana dagiti sumaganad a balikas a naisurat iti papel:

Tungpalen dagiti bilin

Pakawanennak

Sagut ti Espiritu Santo

Makipagbiag kenkuana iti agnanayon

3. Agaramid iti dua a karatula a papel nga agbarantiddog, ket suratan ida a kas maipakita

Ikarik

Ikari ti Nailangitan nga Ama

4. Agsagana a mangtulong kadagiti ubbing a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti “Panagbuniag” (*Children’s Songbook*, p. 100).
5. Dagiti kasapulan:
  - a. Libro ni Mormon.
  - b. Tsapa a papel a saggaysa dagiti ubbing nga addaan kadagiti balikas a “Matungpalko dagiti karik.”
  - c. Nagetteng a ladawan ti ubing a lalaki ken ubing a babai (nagetteng a ladawan 3-1 ken 3-2).
  - d. Basket a papel nga umanay a paggianan dagiti balikas a naisurat iti papel.
  - e. Tisa, pisarra, ken pagpugas.
  - f. Kalasag ken singsing a PTR.
  - g. Ladawan 3-13, Ti Ubing a Lalaki a Mabumbuniagan (62018); ladawan 3-10, Ti Umuna a Parmata (62470; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 403); ladawan 3-23, Ti Ubing nga Agbasbasa kadagiti Nasantuan a Kasuratan; ladawan 3-25, Papan iti Simbaan; ladawan 3-26, Ti Ubing nga Agbaybayad iti Apagkapullo; ladawan 3-27, Panangpalugan iti Traysikel (62317); ladawan 3-28, Panangpili iti Rumbeng.
6. Aramidem dagiti a kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.

**Maisingasing
a Panangidatag
iti Adalen**

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Dagiti Kari ken Katulagan

Aramiden iti
panagdengngeg

Mangawis iti maysa kadagiti ubbing a tumulong kenka. Ibagam kenkuana a no aramidennanto ti kiddawem, ikkamto isuna iti maysa a banag a naisangsangayan. Kiddawem kenkuana a mangaramid iti nalaka a banag, a kas iti panangpuligos iti dua a daras ken alamanuennaka. Kiddawem kenkuana nga ikarina nga aramidenna ti amin a kabaelanna iti pangaramidna iti daytoy. Kalpasanna, palugodam a mangaramid iti daytoy. Kalpasan a maaramidna ti pinaaramidmo, ibagam kenkuana a tungpalemto ti pasetmo iti kari. Mangyaspili wenno mangiteyp iti badona iti tsapa nga addaan kadagiti balikas a “Matungpalko dagiti karik.” Ibagam kadagiti ubbing a nagtungpalka ken ti ubing a timmulong kenka kadagiti kariyo. Kalpasanna, palugodan dagiti dadduma nga ubbing a mangullo iti tsapa babaen ti panangaramid iti isu met laeng a banag.

- Ania ti inkari ti tunggal maysa kadakami nga aramidenmi?
- Ania ti napasamak idi tinungpalyo ti kariyo?

Estoria

Salaysayem ti sumaganad nga estoria iti bukodmo a balikas:

Rummuar koman a mapan agay-ayam ni Benjamin iti maysa nga agsapa idi yawat kenkuana ti inana ti sangabag a mansanas.

“Daytoy sangabag a mansanas ket para ken ni Sister Baradi iti baba ti kalsada. Mabalín nga itulodmo dagitoy kenkuana?” indawatna.

“Wen a,” kinuna ni Benjamin bayat panangalana iti bag.

“Penkem a nga itulodmo dagitoy a mansanas sakbay nga agay-ayamka, ken agannadka tapno awan ti maregreg iti daga,” impalagip ti inana. “Ipanmo a dagus dagitoy ken ni Sister Baradi.”

“Aramidek, ikarik!” kinuna ni Benjamin.

Idi makuar ni Benjamin iti balayda nga iggemna ti sangabag a mansanas, dua kadagiti gagayemna ti agur-uray kenkuana. Irugrugida ti agay-ayam, ket kayatda isuna nga agay-ayam.

“Innak pay ipan nga umuna dagitoy mansanas,” insungbat ni Benjamin.

Maysa kadagiti ubbing a lallaki ti nagkuna, “O, maaramidmo dayta inton madamdama. Agay-ayamtayo laeng ti maysa nga oras, isu a nasken a mangrugitayon.”

“Saana, aramidek nga umuna daytoy. Inkarik iti inak.”

Bayat ti pannagnana, nangrugi ni Benjamin a mangipallangatok iti sangabag a mansanas. Idi kuan nalagipna ti karina. No ipallangatokna ti bag mabalín a matinnag ket madadael ti mansanas. Iniggamanna a nasayaat ti bag bayat pannagnana nga agturong iti balay ni Sister Baradi.

Bayat ti panangyawatna iti bag ken ni Sister Baradi, immisem ni Benjamin.

Panaglilinnawag iti estoria	<ul style="list-style-type: none"> • Ania ti inkari ni Benjamin iti inana? • Kasano iti panagkunayo ti rikna ni Benjamin iti pannakaammona a natungpalna ti karina?
Panaglilinnawag iti pisarra	Isurat ti <i>kari</i> iti pisarra, ket saludsoden kadagiti ubbing no ania ti pampanunotenda a kaipapananna. Ibaga a no umanamongka a mangaramid iti maysa a banag wenna ibaga nga aramidem daytoy, agkarkarika.
Panaglilinnawag iti kasasaad	<p>Ibaga kadagiti ubbing nga adda pay sabali a kari, ti dua ti danana a kari. Pagdenggem ida a nasayaat iti sumaganad a kasasaad tapno maibagada no ania ti kari ni Lani ken ti amana iti tunggal maysa:</p> <p>Siraragsak ni Lani a nangibaga iti amana nga adda sirkos iti ili ket dinamagna no makapanda. Impalagip ti ama ken ni Lani nga idi kalman adu a rugit ti nayangin iti arubayan, ket nasken a madalusan daytoy. Nagmisugsog ni Lani. Ibaga ti ama kenkuana a no dalusanna ti arubayan iti agsapa, ipanna iti sirkos iti dayta a malem. Kinuna ni Lani a dalusanna ti arubayan. Nagkinnari da Lani ken ti amana.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ania ti paset ni Lani iti kari? • Ania ti paset ti amana iti kari? • No di tinungpal ni Lani ti pasetna iti kari, tungpalen ngata pay ti amana ti pasetna iti kari? (Saan.)
Panaglilinnawag iti pisarra	<p>Isurat ti <i>katulagan</i> iti pisarra. Paisao kadagiti ubbing a kaduadaka.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ania ti katulagan? <p>Ilawlawag a dua-ti-danana a kari ti katulagan. No agaramidka iti katulagan iti maysa a tao, umanamongka a mangaramid iti awan duadua a banag ket ti tao umanamong met nga agaramid iti awan duadua a banag.</p>
Agaramidtayo iti Katulagan iti Panagbuniag	
Panaglilinnawag iti nasantuan a kasuratan	<p>Ibaga kadagiti ubbing a no agtawenda iti walo, makaaramiddan iti napateg unay a katulagan. Ibagam a dumngegda iti sumaganad a nasantuan a kasuratan tapno maibagada no asino ken kasano ti pannakaaramid iti katulagan. Basaen ken ilawlawag ti Alma 7:15, a mangrugi iti “umay ken mapankayo.”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Batay iti daytoy a nasantuan a kasuratan, asino ti pakitulagam? (Ti Nailangitan nga Ama.) • Ania ti nasken nga aramidenyo tapno maipakita a makitulagkayo iti Nailangitan nga Ama? (Agbuniag.)
Ladawan ken panaglilinnawag	Iparang ti ladawan 3-13, Ti Ubing a Lalaki a Mabumbuniagan. Ilawlawag a maawagan ti katulagan a pagsasaritaantayo iti katulagan iti panagbuniag. No mabuniagantayo, ipakitatayo iti Nailangitan nga Ama a makitinnulagtayo kenkuana. Ikaritayo nga aramidentayo ti maysa a banag, ket ikari met ti Nailangitan nga Ama nga agaramid iti maysa a banag.
Kanta	<p>Kantaen wenna sawen a kadua dagiti ubbing dagiti balikas ti “Panagbuniag”:</p> <p>Immay ni Jesus ‘ti Judea, Yan ni Juan Bautista Ket nabuniagan iti danum Iti Karayan Jordan.</p>

Dagiti balikas a naisurat iti papel ken panaglilinnawag	<p>llawlawag ti sumaganad a pakaammo, ket agsaludsod. Palugodan dagiti ubbing a mangilawlawag agingga iti kabaelanda. Tulongan ida no kasapulan. Bayat ti panaglilinnawag, ipakita dagiti mayannatup a balikas a naisurat iti papel. Kalpasanna kupinen ket ipan dagitoy iti papel a bag.</p> <p>No mabuniagantayo, ikaritayo iti Nailangitan nga Ama a tungpalentayo dagiti bilinna. (Ipakita ti balikas a naisurat iti papel.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ania dagiti sumagmamano a bilin ti Nailangitan nga Ama? • Ania ti ikaritayo iti Nailangitan nga Ama no mabuniagantayo? (Tungpalen dagiti bilinna.) <p>Daytoy ti pasettayo iti katulagan. No tungpalentayo ti karitayo, ikari ti Nailangitan nga Ama a pakawanennatayo no agbabawitayo (ipakita ti balikas a naisurat iti papel) ken itedna kadatayo ti sagut ti Espiritu Santo (ipakita ti balikas a naisurat iti papel). Ikarina a makipagbiagtayo kenkuana iti agnanayon (ipakita ti balikas a naisurat iti papel).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ania ti paset ti Nailangitan nga Ama iti katulagan? (Pakawanennatayonto no agbabawitayo. Itedna kadatayo ti sagut ti Espiritu Santo. Palubosannatayonto a makipagbiag kenkuana iti agnanayon.)
Aramiden	<p>Iparang ti ladawan 3-10, Ti Umuna a Parmata, ken ti dua a nagetteng a ladawan. Paitudo iti ubing ti Nailangitan nga Ama iti ladawan. Basaen ti dua a karatula ket paikabil iti maysa nga ubing ti “Ikarik” iti abay dagiti nagetteng a ladawan; kalpasanna paikabil iti maysa nga ubing ti “Ikari ti Nailangitan nga Ama” iti abay ti ladawan ti Umuna a Parmata. Pangalaen ti tunggal ubing iti balikas a naisurat iti papel manipud iti bag; basaenna daytoy (wenno basaem), ket ipan daytoy ti sango ti umno a karatula. Uliten ti aramid agingga a maaddaan iti batang ti tunggal maysa. Sublien nga adalen ti dua a listaan. llawlawag nga iraman dagiti bilin nga ikaritayo a tungpalen dagiti pannursuro ni Jesucristo a nasursurotayo iti Primaria ken iti pagtaengan.</p>

Pakagupgopan

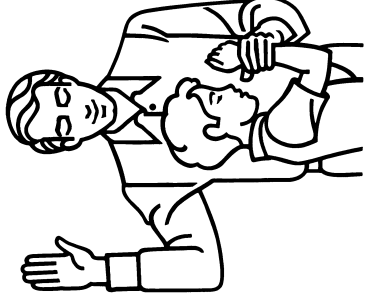
Dagiti ladawan	<p>Iparang ti innem a ladawan a mangipakita kadagiti bilin (ladawan 3-23 agingga iti 3-28, ti kalasag a PTR, ken maysa a singsing a PTR. (Ipakita dagiti ladawan ti panangbasa kadagiti nasantuan a kasuratan, panagkararag, papan iti Simbaan, panagbayad iti apagkapullo, panangipateg kadagiti sabali, ken panangpili iti rumbeng. Tulongan dagiti ubbing a mangawat a saan laeng a dagitoy dagiti bilin nga ikaritayo a tungpalen. Mabalina a kayatmo a paisingasing ti dadduma pay.)</p> <p>Paregtaen dagiti ubbing a kumita kadagiti singsingda a PTR ket papanunot ti maipapan iti panangtungpal iti karida iti Nailangitan nga Ama tunggal kumitada kadagiti singsingda. Nasken a laglagipenda a ti pannakabuniag iramanna ti panagkari a mangtungpal kadagiti bilinna.</p>
Pammaneknek ti mannursuro	<p>Yunay-unay ti kinapateg ti panagtungpal kadagiti kari, nangnangruna dagiti aramidentayo iti Nailangitan nga Ama. Iburay ti pammaneknek a ti Nailangitan nga Ama ipatpategna amin dagiti ubbing ket tarigagayna a tungpalen ti pasetna iti katulagan iti panagbuniag. Paregtaen dagiti ubbing nga agsagana nga agaramid ken agtungpal iti katulagan iti panagbuniag babaen ti panangtungpal kadagiti kari nga aramidenda.</p> <p>Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag.</p>

**Dagiti
Pangpadur-as
nga Aramiden**

Pumili manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kas sublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Ipabuya kadagiti ubbing ti *“Baptism—A Promise to Follow Jesus”* (9 a minuto) iti imary Video Collection (53179), ket ilawlawag dagiti sumaganad a saludsod:
  - Ania ti inkari ni Luis kadagiti nagannak kenkuana?
  - Ania ti inkari ni Luis iti Nailangitan nga Ama idi mabuniagan isuna?
2. Mangisagana iti kopia ti “Katulagan iti Panagbuniagko,” a masarakan iti likud ti adalen, para iti tunggal ubing. Basaen daytoy a kadua dagiti ubbing. Tulongan wenno paisurat iti tunggal ubing ti naganna iti naited a linia. Paregtaen ida nga idulinda ti maibunong a papel iti naisangsangayan a lugar tapno makitada daytoy ket masansan a malagipda daytoy.

KATULAGAN ITI PANAGBUNIAGKO

Siak, _____, ikarik a tungpalen dagiti bilin ti Nailangitan nga Ama. No tungpalek ti pasetko iti daytoy a katulagan, ikari ti Nailangitan nga Ama a—

1. Pakawanennak no agbabawiak.
2. Itedna kaniak ti sagut ti Espiritu Santo.
3. Palubosannak a makipagbiag kenkuana iti agnanayon.

Panggep

Tapno matulongan ti tunggal ubing a mangawat a bendisionannatayo ti Apo no surotentayo dagiti bilin a naited iti Nainsiraban a Balikas.

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal iti Doktrina ken Katulagan 89 ken Daniel 1.
2. Dua a bag a papel, ti maysa adda drowingna nga umis-isem a rupa, ken ti maysa malmalday a rupa. No awan ti bag a papel, mangdrowing iti umis-isem a rupa ken malmalday a rupa iti saggaysa a papel.
3. Mangaramid iti umis-isem a rupa iti bassit a nagbukel a papel para iti tunggal ubing. Mangitugot iti aspili wenno teyp a pangidekket iti maysa iti bado iti tunggal ubing.
4. Mangdrowing iti babassit a ladawan ti taraon wenno gettengen dagitoy manipud kadagiti magasin (no adda). Mangisagana iti makaanay tapno ti tunggal ubing maaddaan iti dua a ladawan. Iraman ti adu a nadumaduma a pangpasalun-at a taraon, ken kasta met dagiti ladawan dagiti produkto ti tabako, tsaawenno kape, ken mainum nga adda alkoholna.
5. Agsagana a mangkanta wenno mangisao iti "Gapu't Salun-at ken Pigma" (*Children's Songbook*, p. 21).
6. Dagiti kasapulan:
  - a. Biblia ken Doktrina ken Katulagan.
  - b. Kalasag ken singsing a PTR.
  - c. Ladawan 3-6, Ni Propeta Joseph Smith (62002, Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 401); ladawan 3-29, Ni Daniel a Mangkedkedked iti Karne ken Arak ti Ari (62094; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 114); ladawan 3-27, Panangpalugan iti Traysikel (62317); ladawan 3-30, Panaglagto iti Tali (62523); ladawan 3-31, Ti Ubing nga Addaan iti Aso.
7. Aramidem dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.

Maisingasing a Panangidatag iti Adalen

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Tarigagayan ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo a Maaddaantayo iti Nasalun-at a Bagi

Aramiden iti panagdengngeg

Kiddawen kadagiti ubbing nga agkidemda ket arapaapenda nga addaanda iti taraken nga ayup, a kas iti aso. Patpatgenda unay dagiti tarakenda nga ayup ken adu ti ragrag-oda kadagitoy. No dadduma kasla nabannog ken masakit dagiti taraken nga ayup ket saanda a kanen ti paggugustoda a taraon.

- Ania ti madi iti ar-arapaapeny a taraken nga ayup?
- Apay a madi a mangan ti taraken nga ayup?

Ilawlawag a nakapangan ti taraken nga ayup iti maysa a banag a makapadakes kenkuana.

- Kasano a matulongam ti tarakenmo nga ayup? (Babaen ti saan a panangipalubos a mangan iti makapadakes kenkuana.)
- Ania ti mabalin a mapasamak iti bagim no manganka kadagiti banag a di makapasayaat iti daytoy?

Ilawlawag a mabalintayo a dangran iti bagitayo babaen ti pannangan kadagiti banag a saan a makapasalun-at. Gapu ta ammo ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo a mabalin a mapasamak daytoy, nangtedda kadatayo iti bilbilin a makatulong kadatayo a dumakkel a napigsa ken naragsak.

Inted Kadatayo ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo ti Nainsiriban a Balikas

Dagiti ladawan ken panaglilinnawag

Iparang ti ladawan 3-6, Ni Propeta Joseph Smith. Ilawlawag nga imbaga ni Jesucristo ken ni Propeta Joseph Smith ti maipapan iti sumagmamano a taraon a nasken a kanentayo ken sumagmamano a rumbeng a ditayo kanen. Insurat ni Joseph Smith dagitoy a banag tapno mangiwanwan kadatayo. Maawagan dagitoy a pangiturong iti Nainsiriban a Balikas, a masarakan iti beneg 89 ti Doktrina ken Katulagan. (Mangitag-ay iti kopia ti Doktrina ken Katulagan.)

Ilawlawag a dagiti taraon a rumbeng a kanentayo ket pakairamanan dagiti nateng, bukbukel, sagpaminsan a karne, bungbunga, ken dagiti bukel a kas iti trigo (tinapay ken pansit) ken bagas.

Binallaagannatayo pay ni Jesucristo maipapan kadagiti banag a makapadangran iti bagitayo, kas iti tabako, napudot a mainum a kas iti tsaa ken kape, ken arak ken dadduma pay a mainum nga adda alkoholna. Binallaagannatayo pay dagiti immun-una a propeta a saantayo nga agaramat kadagiti makapadangran a droga. (Tulongan dagiti ubbing a mangawat a saan amin a tao nga agsigigarilio, umin-inum iti tsaa, kape, wenno alkohol; wenno agar-aramat iti droga ket dakes. Sumagmamano a tao ti saan a makaammo a dagitoy a banag ket makapadakes kadagiti bagida.)

Ilawlawag nga imbaga pay ni Jesucristo kadatayo a maaramat ti karne iti sagpaminsan. Ilawlawag a nasayaat para kadatayo ti mangan iti nadumaduma a makapasalun-at a taraon.

Iparang dagiti ladawan dagiti nasaranta nga ubbing (ladawan 3-27, Panangpalugan iti Traysikel; ladawan 3-30, Panaglagto iti Tali; ladawan 3-31, Ti Ubing nga Addaan iti Aso.) Penken a maawatan dagiti ubbing a naited ti Nainsiriban a Balikas a tumulong kadatayo a mamagtalinaed a nasalun-at ken napigsa dagiti bagitayo ken naragragsaktayo no tungpalentayo dagiti pangiwanwanna.

Ay-ayam

Ipan iti dua a rupa (wenno bag), maysa ti umis-isem ken maysa ti malmalday, iti suelo. Iparang dagiti ladawan ti taraon ken mainum. Pagsisinnublaten dagiti ubbing a pumili iti ladawan ti taraon. Palugodan ida a mangeddeng no ania a bag wenno bunton ti pakaibilangan ti tunggal taraon. Ilawlawag no ania dagiti taraon a tumulong kadagiti bagida a dumakkel a napigsa ken nasalun-at.

Tarigagayan ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo nga Agbalintayo a Nasalun-at ken Napigsa

Nasantuan a kasuratan, ladawan, ken estoria

Ipakita ti ladawan 3-29, Ni Daniel a Mangkedkedked iti Karne ken Arak ti Ari, ket salaysayen ti estoria ti nasantuan a kasuratan a maipakita iti ladawan (kitaen ti Daniel 1). Ilawlawag nga ammo ni Daniel a ti nataba a karne ken arak manipud iti ari ket saan a nasayaat para iti bagina ken di mamagbalin kenkuana a napigsa. Natured isuna ket pinagkedkedanna ti indiaya ti ari. Pinilina ti mangan iti taraon a naaramid manipud kadagiti nateng ken bukukel ken nagkiddaw iti mainum a nadalus a danum. Ilawlawag nga iti kamaudiananna nakuatan ti ari a ni Daniel ken dagiti tallo a gagayemna ti kasalun-atan ken kasiriban iti amin. (Daytoy met laeng a Daniel ti naipan iti gukayab dagiti leon iti kamaudiananna gapu iti panagkararagna iti Dios idi iparit ti ari daytoy ken simimilagro nga insalakan ti Dios.)

Nasantuan a kasuratan

Ibasa ti Daniel 1:17 kadagiti ubbing, ken ilawlawag a bendisionan ida ti Dios gapu iti panangsaluadda iti bagbagida.

Paregtaen dagiti ubbing a mangsuot iti pagwadan ni Daniel no maidiayaanda iti maysa a banag a makapadakes kadagiti bagida. Paglilinnawagan iti apagbiit dagiti ubbing wenno payakem no ania ti maaramidda tapno mapili ti rumbeng.

Kanta

Kadua dagiti ubbing a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti “Gapu’t Salun-at ken Pigsa.” No nairuamen dagiti ubbing iti daytoy, padasenyo a kantaen daytoy nga aglawlaw:

Gapu’t salun-at ken pigsa
d’yawendaka, Apo.

Pakagupgopan

Iparang ti kalasag a PTR wenno singsing a PTR. Yunay-unay ti kinapateg ti panangpili iti rumbeng a wagas tapno mapagtalinaed a napigsa dagiti bagitayo. Damagen dagiti sumagmamano a saludsod manipud iti adalen a kas napartak a panangsubli a mangadal, a kas kadagiti sumaganad:

- Insuro ni Jesus kadatayo no kasano a mapagtalinaedtayo dagiti bagitayo a nasalun-at ken napigsa. Sadino ti pakabasaantayo maipapan iti daytoy kadagiti nasantuan a kasuratan? (Doktrina ken Katulagan 89.)
- Awagantayo daytoy iti _____ a _____.
(Nainsiriban a Balikas.)
- Ania ti sumagmamano a nasayaat a banag a rumbeng a kanen ken inumentayo?
- Ania ti sumagmamano a banag a mabalin a makapadakes iti bagitayo?
- Kasano ti panangipakita ni Daniel iti kinaturedna? (Babaen ti panagkunana iti “saan” kadagiti saan a makapasalun-at a taraon.)
- Ania ti mabalinmo nga aramiden no adda maysa a tao a mangidiaya kenka iti banag a di makapasalun-at? (Saludsodem kadakuada maipapan iti sumagmamano a gagangay a banag, kas iti sigarilio, droga, wenno adu unay a kendi. Tulongan dagiti ubbing a makasursuro ken agaramid kadagiti wagas tapno malisian dagita a sulisog.)

Maibunong a papel Mangted iti tunggal ubing iti umis-isem a rupa (mabalinmo a yaspili wenno iteyp daytoy kadagiti badoda) tapno maipalagip kadakuada a naragragsakda no pilienda a kanen dagiti makapasalun-at a taraon.

Kiddawen iti ubing a mangted iti panggibus a kararag nga agyaman iti Nailangitan nga Ama para kadagiti nasalun-at ken napigsa a bagi.

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kas sublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Mabalinmo ti mangikeddeng a mangitugot iti sangkabassit a makapasalun-at a merienda nga ibinglay kadagiti ubbing, kas iti prutas wenno kraker. (Agsaludsod kadagiti nagannak dagiti ubbing sakbay nga aramiden daytoy tapno masinunuo nga awan kadagiti ubbing ti addaan iti saksakiten iti kudil wenno dadduma pay nga epekto iti taraon. Saan a mangitugtugot iti taraon iti Domingo a panagayuno.)
2. Kantaen wenno sawen dagiti balikas ti maikadua a berso ti “Iti Napintas a Deseret” (*Hymns*, no. 307) a kadua dagiti ubbing.

Tapno ubbing manayon
Ken pumintas, pumigsa
Tsaa, kape ken tabako ‘daywanda,
‘Daywan arak ken mangan
Bassit laeng a karne;
‘Kagumaanda’t bumileg, sumirib.
3. Para kadagiti in-inaudi nga ubbing, mabalinmo ti mangaramid iti gagangay a papet babaen ti papel wenno lupot nga agungap iti nalawa ti ngiwatna. Ipakita dagiti ladawan ti taraon wenno iladawan ti adu a taraon. Ungapen ti ngiwat ti papet kadagiti nasayaat a taraon ket pagtangepen kadagiti banag a nasken a saan a di ipauneg iti bagi. Wenno mabalinmo nga idawat kadagiti ubbing nga ungapen wenno pagtangepen dagiti ngiwatda bayat ti panangipakita wenno panangiladawanmo kadagiti adu a taraon. (Kitaen ti *Friend*, Nov. 1993, p. 12.)
4. Awisen dagiti ubbing a mangyakem iti estoria ni Daniel ken dagiti gagayyemna nga agkedkedked iti nabaknang a taraon ti ari ken agpilpili iti gagangay a taraon nga ammoda nga ad-adda a makapasalun-at.

Panggep

Tapno matulongan ti tunggal ubing a mangawat no kasano a naawattayo ti Libro ni Mormon.

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal iti Joseph Smith—Pakasaritaan 1:29–54, 59–60; Mormon 8:1, 4.
2. Agsursuro ken agsagana a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti “Nailemmeng Balitok a Pinanid [The Golden Plates]” (*Children’s Songbook*, p. 86).
3. Dagiti kasapulan:
  - a. Perlas a Kapatgan; kasta met, no mabalin, Libro ni Mormon a saggaysa dagiti ubbing.
  - b. Ladawan 3-32, Nagparang ni Moroni ken ni Joseph Smith iti Siledna (62492; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 404); ladawan 3–33, Aw-awaten ni Joseph Dagiti Pinanid a Balitok (62012, Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 406); ladawan 3-34, Ni Mormon a Mangyab-ababa kadagiti Pinanid (62520, Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 306); ken ladawan 3-35, Ilelemmeng ni Moroni Dagiti Pinanid iti Turod Cumorah (62462; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 320); ladawan 3-36, Dagiti Balitok a Pinanid.
4. Aramidem dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.

**Maisingasing
a Panangidatag
iti Adalen**

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Nagsurat ni Mormon Kadagiti Balitok a Pinanid

Aramiden iti panagdengngeg

Ilallay ti umuna a berso ti “Nailemmeng Balitok a Pinanid.”

- Iparang ti ladawan 3-36, Dagiti Balitok a Pinanid. Saludsoden: Adda kadi makaibaga no ania a kanta ti lallallayek? (Dagiti Balitok a Pinanid.)

Ilawlawag a maipanggep kadagiti balitok a pinanid ti adalen.

Ibaga iti klase nga adun a tawen ti napalabas, sumagmamano nga amma ti nagitalimeng iti pakasaritaan dagiti kaamaanda. Gagangay a sakbay a pumusay ti ama, itedna ti pakasaritaan ti kaamaanna iti anakna a lalaki, a mangituloy a mangsurat iti pakasaritaan. Italimeng dagiti kaamaan ti pakasaritaanda a kas iti daytoy iti adu a tawen. Agsurat met dagiti propeta iti napasamak kadagiti kaamaanda. Ngem agsuratda pay iti maipapan no kasano ti panangtulog kadakuada ti Nailangitan nga Ama ken maipapan kadagiti tao a nagnaed iti aglawlawda iti dayta a panawen.

Panaglilinnawag iti ladawan	<p>Iparang ti ladawan 3-34, Ni Mormon a Mangyab-ababa kadagiti Pinanid.</p> <p>Ilawlawag nga inawagan ti Nailangitan nga Ama ti maysa a propeta a managan iti Mormon a mangummong iti amin a pakasaritaan dagiti taona, a mangkopia kadagiti kapatgan a pasetda, ket mangisurat kadagitoy kadagiti naingpis a panid ti balitok, kas panid ti libro. Naawagan dagitoy iti pinanid a balitok.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apay iti panagkunayo nga insurat ni Mormon dagiti kasuratan kadagiti pinanid a balitok a saan nga iti papel? <p>Ibaga kadagiti ubbing a maysa a metal a manayon ti balitok. Saan a mapigis a kas iti papel ken dadduma a banag wenno aglati a kas iti kaaduan a metal.</p> <p>Ilawlawag nga inaramat ni Mormon dagiti pinanid a balitok gapu ta agpautda iti atiddog a panawen. Adu a tawen ti binusbos ni Mormon tapno malpasna ti panagsurat kadagiti pinanid. Sakbay a pimmutay ni Mormon, intedna dagiti pinanid iti anakna a lalaki a ni Moroni.</p>
Ladawan	<p>Iparang ti ladawan 3-35, Ilemlemeng ni Mormon dagiti Pinanid iti Turod Cumorah.</p> <p>Ilawlawag nga idi malpas ni Moroni nga agsurat kadagiti pinanid a balitok, imbaga kenkuana ti Nailangitan nga Ama nga ikalina dagiti pinanid iti maysa a turod. Ammo ti Nailangitan nga Ama a napategto dagiti sinurat kadagiti balitok a pinanid kadagiti tao nga agbiag iti adu a tawen iti masakbayan. Nangaramid ni Moroni iti kahon a bato a nangikabilanna kadagiti pinanid tapno masaluadanda agingga a tarigagayan ti Nailangitan nga Ama a mabasa dagiti anakna dagitoy.</p>
Binilin ni Moroni ni Joseph Smith Maipapan Kadagiti Balitok a Pinanid	
Kanta	<p>Kantaen wenno sawen ti umuna a berso ti “Nailemmeng Balitok a Pinanid” a kadua ti klase.</p> <p>Nailemmeng balitok a panid Iti bakrang bantay, Agingga a nakita’t Dios</p> <p>Tao a tinalekna. Insurat ni Nephi daytoy rekord Idi un-unana, Mabasatayo’t estoria Iti Libro ni Mormon.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ania a kita ti tao ti kuna ti kanta a kasapulan ti Nailangitan nga Ama a mangiruar kadagiti pinanid a balitok? (Napudno a tao.) <p>Ilawlawag a ti tao a napudno ket maysa a mapagtalkan ken managtungpal. Ti napudno a tao a pinili ti Nailangitan nga Ama a tumulong kenkuana ket isu ni Joseph Smith.</p>
Ladawan ken estoria	<p>Isalaysay kadagiti ubbing maipapan iti isasarungkar ni Moroni ken ni Joseph Smith (kitaen ti Joseph Smith—Pakasaritaan 1:29–54, 59–60).</p> <p>Maysa a sardam nagkararag ni Joseph Smith. Simrek ti naraniag a lawag iti siledna. Rabiin, ngem nagbalin a naranraniag ti siled ngem no aglawag ti init. Kellaat a nagparang ti maysa nga anghel iti abay ti pagiddaan ni Joseph, a nagtakder iti ngatuen bassit ti datar.</p>

Iparang ti ladawan 3-32, Agparang ni Moroni ken ni Joseph Smith iti Siledna.

Imbaga ti anghel ken ni Joseph a Moroni ti naganna ket inlawlawagna a naipatulod tapno ibagana ken ni Joseph nga adda naisangsangayan a paaramid kenkuana ti Nailangitan nga Ama.

Imbaga ni Moroni ken ni Joseph ti maipapan iti nakaskasdaaw a libro, a maysa a pakasaritaan, a naikali iti ginasgasuten a tawen. Naisurat ti libro kadagiti naingpis a pinanid a balitok. Daytoy nga anghel ti isu met laeng a Moroni a nangikali kadagiti pinanid idi agnanaed pay laeng iti daga.

Imbaga ni Moroni ken ni Joseph nga inton dumteng ti rumbeng a panawen, mapalubosanto ni Joseph a mangala kadagiti balitok a pinanid manipud iti nakaillemganda a lugar iti Turod Cumorah. Imbaga pay ni Moroni ken ni Joseph ti adu a sabali a napapateg a banag maipapan kadagiti balitok a pinanid ken ti naisangsangayan a trabaho a pakaawagan ni Joseph nga aramiden. Idi malpas ti panagsao ni Moroni, linawlaw ti lawag ni Moroni ket nagsubli iti langit.

Bayat ti panagidda ni Joseph a mangpampanunot no ania ti napasamak, simrek manen ti lawag iti siled. Nagparang ni Moroni iti maikadua a gundaway ket intedna ken ni Joseph ti isu met laeng a mensahe nga intedna kenkuana iti immuna nga isasarungkar. Kalpasanna pimmanaw ni Moroni a kas iti immuna.

Nagidda manen ni Joseph iti kamana a nangpadas a mangawat iti amin a napasamak. Ket, iti nalaus a siddaaw ni Joseph, nagparang ni Moroni iti abay ti pagid-iddaanna iti maikatlo a gundaway ket inulitna manen ti pakasaritaan dagiti balitok a pinanid ken ti naisangsangayan a trabaho ni Joseph. Innayon ni Moroni a mabalin a sulisogen ni Satanas ni Joseph a mangala kadagiti pinanid gapu iti kuarta, ngem mabalin laeng a maala ni Joseph dagiti pinanid tapno aramidenna ti aramid ti Nailangitan nga Ama.

- Apay iti panagkunayo a nagpakita ni anghel Moroni ken ni Joseph Smith iti namitlo a daras iti dayta a rabii?

Ilawlawag nga imbaga ni Moroni ken ni Joseph ti adu a banag a napateg unay iti dayta a rabii. Intedna ti mensahena ken ni Joseph iti namitlo a daras tapno maawatanna ti mensahe a nasayaat.

Iti di mabayag kalpasan a pimmanaw ni anghel Moroni iti maikatlo a daras, nagtaraok ti maysa a kawitan, isu a naammuan ni Joseph a parbangonen. Nagpaut iti nagpatnag ti namitlo nga isasarungkar ni Moroni. Rimmuar ni Joseph iti nagiddaanna ngem saanna nga imbaga iti asino man ti napasamak. Kalpasan ti pammigat, napan a kaduana ti amana iti talon tapno agtrabaho. Nabannog unay ni Joseph iti padasna ken awanan iti turog isu a di makapagtrabaho. Impagarup ti amana a masakit isu a pinagawidna.

Nagawid a sibabannog ni Joseph, ngem iti ilalaktawna iti alad, naidaramudom iti daga gapu iti nalaus a kapsutna. Kalpasan ti pannakaudatalna iti sumagmamano a kanito, nakangngeg iti timek a mangaw-awag iti naganna. Isu ni anghel Moroni.

Inulit manen ti anghel ti imbagana ken ni Joseph iti napalabas a rabii. Kalpasanna imbaga ti anghel kenkuana nga agsubli iti amana ket ibagana ti amin a nakita ken nangngegna.

Dimngeg ti ama ni Joseph iti tunggal balikas ket ammona nga agsasao iti pudno ti anakna. Imbagana ken ni Joseph nga aramidenna ti imbaga ti anghel gapu ta naggapu ti mensahe iti Nailangitan nga Ama. Iti di mabayag iti dayta nga aldaw, napan ni Joseph iti Turod Cumorah tapno birokena dagiti naikali a balitok a pinanid. Idi nakagteng iti turod, napan a dagus iti lugar a nakaikalian dagiti pinanid.

Nasantuan a kasuratan

Basaen wenna isalaysay iti bukodmo a balikas no ania ti nasarakan ni Joseph sadiay (kitaen ti Joseph Smith—Pakasaritaan 1:52).

Ilawlawag a nagparang ni anghel Moroni bayat ti panangbirok ni Joseph iti kahon a bato. Imbagana ken ni Joseph a saanna nga iruar dagiti pinanid gapu ta saan pay a dimteng ti panawen tapno alaen dagitoy ni Joseph.

Imbaga ni Moroni ken ni Joseph nga agsubli iti Turod Cumorah iti tunggal tawen iti uneg ti uppat a tawen. Inaramid ni Joseph daytoy, ket tunggal panawen nga isasarungkarna sadiay, nakitana ni Moroni nga agur-uray tapno isurona kenkuana ti kayat ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo a maammuanna.

Ladawan

Iparang ti ladawan 3-33, Aw-awaten ni Joseph Dagiti Pinanid a Balitok.

Kamaudiananna, kalpasan ti uppat a tawen, dimtengen ti panawen tapno iruar dagiti pinanid iti kahon. Naluktan ti kahon a bato, ket naipaima ken ni Joseph dagiti pinanid a balitok. Imbaga ni Moroni ken ni Joseph nga annadan ken saluadanna dagitoy a kadua ti biagna.

- Apay a napateg a saluadan ni Joseph dagiti pinanid? (Gapu ta panggep dagiti dakes a lallaki nga alaen dagitoy manipud kenkuana ket saan a maaramid ti kayat ti Nailangitan nga Ama a maaramid kadagiti pinanid.)

Impatarus ni Joseph Dagiti Pinanid

Ilawlawag a naisurat dagiti sinurat iti pinanid iti pagsasao a di mabasa ni Joseph. Nakaawat ni Joseph iti naisangsangayan a ramit a makatulong kenkuana a mangipatarus iti sinurat kadagiti pinanid.

- Adda kadi kadakayo ti makaammo no ania ti Urim ken Thummim?

Ilawlawag a kasla naisangsangayan a sarming ti Urim ken Thummim a makita ni Joseph tapno makatulong kenkuana a mangipatarus iti nagkauna a sinurat kadagiti pinanid. Babaen ti tulong ti Nailangitan nga Ama ken ti panangaramatna iti Urim ken Thummim, nabaelan nga impatarus ni Joseph dagiti balikas kadagiti balitok a pinanid iti balikas a maawatan. Idi malpas ti patarus iti Ingles, naimaldit ti libro. Naawagan daytoy iti Libro ni Mormon.

Itag-ay ti Libro ni Mormon. Ibaga a daytoy a libro ti impatarus ni Joseph manipud kadagiti pinanid a balitok.

Kalpasan ti panangipatarusna iti Libro ni Mormon, insubli ni Joseph Smith dagiti pinanid ken ni Moroni.

Aramiden iti nasantuan a kasuratan

Ibunong dagiti kopia ti Libro ni Mormon kadagiti awan librona nga ubbing.

Ibaga nga aglaon ti Libro ni Mormon iti adu a nasinasina a libro. Naipanagan ti tunggal libro iti Libro ni Mormon iti propeta a nagsurat kadagiti pinanid. Ipakita kadagiti ubbing no kasano a nabingay iti kapitulo ken bersikulo ti Libro ni Moroni.

Tulongan dagiti in-inauna nga ubbing a mangsapul iti Mormon 8. Basaen a kadua ti klase ti Mormon 8, bersikulo 1 ken 4, agingga iti balikas a *daga*.

Ilawlawag nga awagantayo daytoy a libro iti Libro ni Mormon gapu ta ni Mormon ti nagsurat iti kaaduan kadagiti balikas iti pinanid a balitok. Ni Moroni, nga anak ni Mormon, ti nangileppas iti kasuratan.

Pakagupgopan

Panagliliinnawag
iti panangsubli a
panangadal

Iparang amin dagiti ladawan manipud iti adalen, wenno yaplag dagitoy iti suelo. Pagsisinnublaten dagiti ubbing a mangitudo iti umno a ladawan bayat ti panangibagam iti saludsod.

- Ania a ladawan ti mangipakita kadagiti pinanid a balitok?
- Ania a ladawan ti mangipakita ken ni Mormon nga agsursurat kadagiti balitok a pinanid?
- Ania a ladawan ti mangipakita nga ikalkali ni Moroni dagiti balitok a pinanid?
- Ania a ladawan ti mangipakita iti anghel Moroni a makisasao ken ni Joseph Smith?
- Ania a ladawan ti mangipakita nga it-ited ni anghel Moroni dagiti pinanid a balitok ken ni Joseph Smith?

Kanta

Kantaen wenno sawen ti agpada a berso ti “Nailemmeng Balitok a Pinanid” a kadua ti klase.

Kiddawen iti ubing a mangted iti panggibus a kararag nga agyaman iti Nailangitan nga Ama gapu iti Libro ni Mormon.

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kasublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Aramaten dagiti mayannatup a ladawan, sublien nga adalen ti sumagmamano nga estoria iti Libro ni Mormon a masursuroyonto iti daytoy a tawen. Kas pagarigan:
  - a. Ipakita ti ladawan 3-37, Parmeken ni Nephi dagiti Nasukir a Kabsatna (62044; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 303). Ibaga kadagiti ubbing nga adalenda no kasano ti Panangtulong ti Nailangitan nga Ama ken ni Nephi a nangbangon iti bapor nupay natangsit kenkuana dagiti in-inauna a kakabsatna a lallaki?
  - b. Ipakita ti ladawan 3-38, Dua a Ribu nga Agtutubo a Mannakigubat (62050; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 313). Ibaga kadagiti ubbing a sursuruendanto no kasano ti pannakiranget dagiti dua ribu nga agtutubo a lallaki tapno mapagtalinaed a nawaya dagiti kaamaanda.
  - c. Ipakita ti ladawan 3-17, Ni Jesus a Mangisursuro iti Deppaarna iti Laud (62380; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 316). Ibaga kadagiti ubbing a sursuruendanto ti maipapan iti isasarungkar ni Jesucristo kadagiti Nephite.

2. Pagdrowingen dagiti ubbing iti ladawan dagiti balitok a pinanid ken ti Libro ni Mormon. Isurat ti *Dagiti Balitok a Pinanid* ken *Libro ni Mormon* kadagiti ladawanda.
3. Tapno matulongan dagiti ubbing a mangawat no kasano ti panagsurat dagiti nagkauna a propeta kadagiti balitok a pinanid, awisen ti tunggal ubing a mangpadas a mangisurat iti umuna a letra ti naganna iti tengnga ti maysa a lata babaen ti lansa. Nasken nga umuna nga ipakita daytoy ti mannursuro.
4. Sublien nga adalen a kadua dagiti ubbing ti maikawalo a pagannurotan ti pammati. Tulongan dagiti makabael a makayulo iti paset wenno amin daytoy.

16

Maipakitatayo ti Pammatitayo Babaen ti Panagbalin a Managtungpal

---

Panggep

Tapno matulongan dagiti ubbing a mangawat a maipakitada ti pammatida iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo babaen ti panagtungpal kadagiti bilin.

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal iti pakasaritaan ni Lehi ken ti kaamaanna iti 1 Nephi 1–2.
2. Bambanag wenno ladladawan dagiti banag a mangibagi kadagiti tagikua ti kaamaan ni Lehi a nagpilianda idi agsagsaganada a mapan iti langalang.
3. Agsagana a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti “Pammati [Faith]” (*Children’s Songbook*, p. 96).
4. Dagiti kasapulan:
  - a. Libro ni Mormon
  - b. Ladawan 3-39, Ni Lehi nga Agipadpadto kadagiti Tao ti Jerusalem (62517; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 300); ken ladawan 3-40, Ti Kaamaan ni Lehi a Pumampanaw iti Jerusalem (62238; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 301); ken ladawan ti agdama a propeta.
  - c. Kalasag ken singsing a PTR.
5. Aramiden dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.

**Maisingasing
a Panangidatag
iti Adalen**

Mangawis iti maysa nga ubbing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Maysa a Wagas ti Panangipakita iti Pammati ti Panagbalin a Managtungpal

Aramiden iti
panagdengngeg

Kantaen wenno sawen dagiti balikas ti kanta a “Pammati [Faith]”. Maaramatmo dagiti kumpas iti baba para kadagiti in-inaudi a klase.

Pammati’t pannaka’mmo a lumtuad ti init, (agporma iti kagudua ti nagbukel dagiti dakulap iti ngatuen ti ulo)

Pammati’t pannakaammo a dumngeg ti Apo. (agmallukong dagiti dakulap iti likudan dagiti lapayag)

Pammati’t kasla bukel; (agmallukong ti kanigid a dakulap ket agpammarang a mangimula iti bukel iti kanawan a dakulap.)

No itukit dumakkel. (tuladen ti kanawan a dakulap ti mula a dumakdakel iti nagmallukong a kanigid nga ima)

Pammati’t dumakkel ‘ti pusok. (ipan dagiti dakulap iti batog ti puso)

No kueek ti rumbeng (itudo nga agpangato ti akinkanawan a tammudo)

No kiddawen kadatayo ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo nga agaramidtayo iti maysa a banag, maawagan daytoy iti bilin. No tungpalentayo dagiti bilin, ipakitayo iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus nga agtalektayo kadakuada. Ammotayo nga ipatpategdatayo ken dida agkiddaw kadatayo nga agaramid iti ania man a banag a makapasakit kadatayo. Ipakitayo ti pammatitayo no agtungpaltayo.

Ipalagip kadagiti ubing a ti pammati iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus kaipapananna nga addaantayo iti pammati. Nupay saantayo a makita ida bayat ti panagbiagtayo iti daga, adda pammatitayo kadagiti pammaneknek dagiti dadduma a nakakitan kadakuada. Mamatitayo pay a pudno ti Espiritu Santo ken awanan daytoy iti bagi a nagtagilasag ken nagtagitulang ngem maysa daytoy a kinatao ti espiritu a kalanglanga ti tao.

Pagannurotan ti pammati

Tulongan dagiti in-inauna nga ubbing a mangyulo iti umuna a pagannurotan ti pammati. Mabalin a paulit daytoy kadagiti in-inaudi nga ubbing a kaduam ida ken mabalin a payulo ti paset daytoy.

Impakita ni Lehi ti Pammatina Babaen ti Panagtungpal

Estoria iti nasantuan a kasuratan ken ladawan

Ilawlawag nga annaknatayo ti Nailangitan nga Ama ken maipakitayo nga addaantayo iti pammati iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo. Iti Libro ni Mormon, maysa a propeta a managan iti Lehi ti nangipakita iti pammatina iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo babaen ti panagtungpal.

Isalaysay ti sumaganad nga estoria iti nasantuan a kasuratan iti bukodmo a balikas:

Iti nabayagen a panawen, innem a gasut a tawen sakbay a nayanak ni Jesus, maysa a propeta nga agnagan iti Lehi ti nagnaed iti Jerusalem a kaduana ti kaamaanna. Agnagan iti Sariah ti asawa ni Lehi. Addaanda iti uppat nga anak a lallaki a managan iti Laman, Lemuel, Sam, ken Nephi.

Narang-ay ken nanam-ay ni Lehi ken ti kaamaanna. Impateg ni Lehi ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus. Inkagumaanna nga insuro ti kaamaanna a mangipateg kadakuada ken mangtungpal kadagiti bilinda.

Iparang ti ladawan 3-39, Ni Lehi nga Agipadpadto kadagiti Tao iti Jerusalem.

Iti dayta a panawen nalaus ti kinadakes dagiti tao nga agnanaed idiay Jerusalem. Pinadas ni Lehi nga insuro ida maipapan iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus ken dagiti bilin, ngem saan a dimngeg kenkuana dagiti tao.

Maysa nga aldaw bayat ti panagkararag ni Lehi, naaddaan iti tagtagainep wenna parmata. Nakitana dagiti adu a nakakaskasdaaw a banag. Nakitana pay a madadaelto ti Jerusalem malaksid no agbabawi dagiti tao. Dinayaw ni Lehi ti Nailangitan nga Ama gapu ta ammona a tinarigagayan ti Nailangitan nga Ama a ballaagan dagiti tao ti Jerusalem. Imbaga kenkuana ti Nailangitan nga Ama nga ibagana kadagiti tao ti maipapan iti nakitana. Inaramid ni Lehi a kas iti naibilin kenkuana. Imbagana kadagiti tao a madadaelto ti Jerusalem malaksid no agbabawida.

- Ania ti nakita ni Lehi iti parmatana? (Adu a banag, agraman ti pannakadadael ti Jerusalem; kitaen ti 1 Nephi 1:13.)
- Kasano ti narikna ni Lehi kalpasan ti parmatana? (Dinayawna ti Nailangitan nga Ama; naragsak isuna; kitaen ti 1 Nephi 1:14–15.)

Ti panangibaga kadagiti tao nga agbabawi iti kinadakesda kasapulanna ti tured. Nupay kasta, addaan ni Lehi iti pammati a salakniban isuna ti Nailangitan nga Ama, isu nga inaramid ni Lehi ti naibilin kenkuana. Saan a dumngeg dagiti tao kenkuana ken kinatkatawaanda ken ginandatda a patayen gapu ta dida kayat a mangngeg a dakesda.

- Kasano ti inaramid ni Lehi tapno maipakita ti pammatina iti Nailangitan nga Ama? (Tinungpalna ken imbagana kadagiti tao nga agbabawida; kitaen ti 1 Nephi 1:4, 18.)
- Ania ti inaramid dagiti tao kalpasan ti panangibaga kadakuada ni Lehi nga agbabawi? (Kinatkatawaanda ken ginandatda a patayen isuna; kitaen ti 1 Nephi 1:19–20.)
- Kasano ti panagkunayo ti panagrikna ni Lehi idi saan a dumngeg dagiti tao kenkuana?

Panaglilinnawag
iti nasantuan a
kasuratan

Iti saan a nabayag, nakisao ti Nailangitan nga Ama ken ni Lehi. Pagdenggen dagiti ubbing no ania ti imbilinna nga aramidenna ni Lehi. Basaen ti 1 Nephi 2:1–2.

- Ania ti imbilin ti Nailangitan nga Ama ken ni Lehi nga aramidenna? (Panawanna ti Jerusalem ket mapan iti langalang.)

Ilawlawag a gagangay a maysa a lugar ti langalang nga awan ti agnanaed ken awan ti balbalay, pasdek, wenna kalsada. Binilin ti Nailangitan nga Ama ni Lehi ken ti kaamaanna a panawanda ti amin ket mapanda iti lugar a nasken a pagnaedanda a mismo.

- Apay a nabilin ni Lehi nga ipanawna ti kaamaanna iti Jerusalem? (Gangandaten dagiti dakes a lallaki a patayen ni Lehi, ken madadaelton ti ciudad.)

Idawat kadagiti ubbing a dumngegda iti inaramid ni Lehi; kalpasanna basaen ti 1 Nephi 2:3–4.

- Ania ti inaramid ni Lehi? (Binalkotna dagiti banag a kasapulanna tapno mapan agnaed iti langalang ken impanawna ti kaamaanna iti Jerusalem.)

Estoria iti nasantuan
a kasuratan ken
ladawan

Ipakita ti ladawan 3-40, Pimmanaw ti Kaamaan ni Lehi iti Jerusalem.

Nupay nagnaed ni Lehi iti nabayag a panawen idia Jerusalem, sidadaras a nagtungpal iti bilin a pumanaw iti pagtaenganna. Pinanawan ni Lehi ken ti kaamaanna ti pagtaenganda, ti dagada, kaaduan kadagiti pagan-anayda, dagiti balitok ken pirakda, ken dadduma pay a kukuada. Nangalada laeng iti taraon, sumagmamano a pagan-anay, tolda, ken dadduma pay a kasapulan a banag a maisakayda kadagiti ti kamelio ken asno. Kalpasanna pimmanawda ket napanda iti langalang.

Ibaga a saan a nalaka para ken ni Lehi ti pumanaw, ngem sitatallugod a nangtungpal iti daytoy a bilin.

- Ania ti inaramid ni Lehi a nangipakitaanna nga addaan iti pammati iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo? (Managtungpal isuna. Binallaaganna dagiti dakes a tao, ken pinanawanna ti pagtaengan ken dagiti kukuana ket napan iti langalang gapu ta nabilin nga aramidenna daytoy.)

Panaglilinnawag Kiddawen kadagiti ubbing nga agpammarangda a kameng ti kaamaan ni Lehi. Pagpanunoten ida maipapan iti itugotda no mapanda iti langalang. Paibaga kadakuada nga ibagada kenka ti kayatda nga alaen ken no ania dagiti ibatida. Mabaln nga ipakitam ti sumagmamano a banag wenno ladawan dagiti banag a mangibagi kadagiti nagpilian ti kaamaan ni Lehi; kas pagarigan, maysa a singsing a mangibagi ti alahas, ti sensilio kaipapananna ti kuarta, ti mansanas itakderanna ti makan. Pagpilien dagiti ubbing kadagiti kasapulan ti kaamaan ni Lehi. Ipalagip kadakuada a sumagmamano laeng a banag ti mabaln nga itugotda.

Aramiden Pangeddengen dagiti ubbing no ania ti pilienda nga itugot no mapanda iti langalang a kadua ni Lehi. Kalpasanna, kunaen ti umuna nga ubing, “No innak iti langalang a kaduak ni Lehi, mangalaak iti (LINE).” (Suratan ti ubing ti blangko iti ania man a napilina nga itugot.) Uliten ti sumaruno nga ubing ti kinuna ti umuna nga ubing ket kalpasanna nayonanna iti mainayon a banag a napilina. Uliten ti tunggal sumaruno nga ubing amin dagiti immuna a banag ket mangnayon iti maysa a bukodna. Agtuloy agingga a tunggal ubing (ken ti mannursuro) maaddaan iti batang.

- Kasano iti panagkunayo ti riknayo a makaammo a diyonton makita dagiti gagayyem ken kukuayo?
- Kasano iti panagkunayo ti rikna ti kaamaan ni Lehi?

Ti panagtungpal iti Nailangitan nga Ama babaen ti panangpanaw iti Jerusalem kasapulanna ti dakkel a pammati. Nakaawat ni Lehi ken ti kaamaanna iti bendision gapu ta managtungpalda.

No Piliendayo ti Rumbeng, Managtungpaltayo

Aramiden iti panangyakem

Iparang ti kalasag ken singsing a PTR.

- Ania ti itakderan dagiti letra a *PTR*? (Pilien ti rumbeng.)

Ibaga kadagiti ubbing a ti panangpili iti rumbeng kaipapananna iti panangaramid iti tarigagayan ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo nga aramidentayo.

Isalaysay dagiti sumaganad nga estoria iti bukodmo a balikas, ken payakem kadagiti ubbing dagiti kasasaad.

1. Iti panagawidmo ken sumagmamano a gagayyemmo limmabaskayo iti paraangan ti kaarrubayo. Iti paraangan adda agbungbunga a kayo a narnuoyan iti natubbog a bunga. Kayat dagiti gagayyemmo a sumurotka kadakuada ket agpuros iti makan a bunga. Kunada nga adu unay ti bunga ket saan a madmadlaw ti sumagmamano a mapuros.

- Ania ti kayat ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus nga aramidentyo?

Ibaga kadagiti ubbing a no pilienda ti rumbeng, managtungpalda ken ipakitada ti pammatida iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo.

2. Kayatmo ti agay-ayam iti paggugustom nga abalbalay, ngem adda daytoy iti kabsatmo a lalaki.

- Ania ti kayat ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus nga aramidem?

Ilawlawag a no aramidentayo ti kayat a paaramid kadatayo ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus, pilpiliientayo ti rumbeng.

No adda pay oras, mabalinmo nga iparang ti ladawan ti propeta ket kiddawen kadagiti ubbing nga inagananda ti sumagmamano a banag a kiniddawna nga aramidentayo. Ilawlawag no kasano a makaisangbay iti bendision ti panangtungpal kadagitoy a bilin.

Pakagupgopan

Ipakita ti kalasag a PTR ket pagkiriringen manen ken ipalagip kadagiti ubbing a kanayon a pilienda ti rumbeng. No pilienda ti rumbeng, ipakpakitada ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo nga adda pammatida kadakuada.

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag.

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kasublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Paibaga iti maysa a kameng ti purok wenno sangayo no kasano a nakatulong kenkuana ti panagtungpal. Maitutop a pilien ti maysa a nagsubli a misionario, baro a napasurot, wenno maysa a tao a kagapgapuna iti templo. Manggun-od iti pammalubos manipud iti presidenteyo iti Primaria ken dadauloyo iti kinasaserdote sakbay a kiddawen nga umay ti tao iti klasem.
2. Mangummong iti sumagmamano a banag a mangsalaknib, a kas iti sapatos, kallugong, payong ken dadduma pay. Maaddaan iti makaanay a banag tapno makaraman ti tunggal ubing iti klasem. Kiddawen kadagiti ubbing, nga aggigiddan, a pumili iti maysa a banag ket ibagana no ania a kita ti salaknib nga itedna (salakniban dagiti sapatos ti saksaka, ken dadduma pay). Ibaga kadagiti ubbing a no tungpalentayo dagiti nagannak ken dadaulotayo, masalaknibantayo met. Agsarita maipapan kadagiti sumagmamano nga alagaden ken no kasano a makapagbalinda a salaknib.
3. Ingatom dagiti imam ket ipakitam kadagiti ubbing no kasano a maigarawmo dagiti ramaymo. Ilawlawag a maigarawmo dagiti bukodmo nga ima ken kuko, ngem saanmo a magaraw dagiti ramay ti sabali a tao. Kiddawen kadagiti ubbing nga ingatoda dagiti imada, garawenda dagiti ramayda, ken yukrad ken rikpanda dagiti imada. Tulongan dagiti ubbing a mangawat a no ibagada kadagiti imada a mangpili iti rumbeng, agtungtungpalda.
4. Kantaen wenno sawen ti maikadua a berso ti “Addaanak Dua nga Ima”.

Na’si nga Ama agyamanak dua nga ima
Ken dawatek a bendisionam ida
Tapno ubbing agragsakda laeng koma
No dagiti dua nga ima agtungpalda.
(*Children’s Songbook*, p. 272)

5. Sapulen amin dagiti wagas a pakapiliantayo iti rumbeng a nairaman iti maikasangapulo-ket-tallo a pagannurotan ti pammati. Iraman dagiti ubbing a mangaramid iti daytoy. Pabilang kadakuada dagiti wagas, paitudo ida, wenno paulit ida. Paregtaen dagiti ubbing a makabael a mangyulo iti maysa wenno dua a ragup ti balikas a napateg kadakuada.

Mamatikami iti Libro ni Mormon a Balikas ti Dios

Panggep

Tapno matulongan dagiti ubbing a mangawat a makatulong kadakuada dagiti nasantuan a kasuratan a mangsursuro ken mangawat kadagiti bilin ken makatulong kadakuada dagiti nasantuan a kasuratan nga umasideg ken ni Jesucristo.

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal iti 1 Nephi 3–4, 3 Nephi 18:19; ken Mosiah 23:15. Agsagana a mangisalaysay iti estoria ni Nephi ken dagiti pinanid a gambang.
2. Urnoson dagiti uppat a libro ti nasantuan a kasuratan iti lamisaan; mangikabil iti sumagmamano a sabali a libro, kas iti libro dagiti estoria, libro dagiti potahe, ken libro a pagbasaan, iti naisiasi a suli ti siled. Agsagana a mangilawlawag kadagiti ubbing iti nadumaduma a kita ti libro nga imparangmo tapno maawatanda ti panggep ti tunggal maysa.
3. Agsagana a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti “Maikawalo a Pagannurotan ti Pammati [The Eighth Article of Faith]” (*Children’s Songbook*, p. 127); maipada dagiti balikas iti pudno a pagannurotan ti pammati.
4. Dagiti kasapulan:
  - a. Dagiti uppat a libro ti nasantuan a kasuratan.
  - b. Sumagmamano a sabali a libro, kas iti libro dagiti estoria, libro dagiti potahe, ken libro a pagbasaan.
  - c. Pissarra, tisa, ken pagpugas.
  - d. Ladawan 3-41, Ni Laman nga Agliblibas; ladawan 3-42, Ni Nephi iti Asideg ti Balay ni Laban; ladawan 3-43, Da Nephi ken Zoram; ken ladawan 3-44, Ni Lehi ken dagiti Pinanid a Gambang.
5. Aramidem dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpaduras nga aramiden nga aramatemto.

Maisingasing a Panangidatag iti Adalen

Mangawis iti maysa nga ubbing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Naglaon Dagiti Nasantuan a Kasuratan Kadagiti Bilin ti Nailangitan nga Ama

Aramiden iti panagdengngeg

Ikabil dagiti nadumaduma a kita ti libro iti maisiasi a suli ti siled ket mangibaga iti bassit maipapan iti tunggal maysa. Kalpasanna saludsoden dagiti sumaganad wenno dadduma pay a saludsod maipanggep kadagiti libro nga imparangmo. Kalpasan a masungbatan a siuumno dagiti ubbing ti tunggal saludsod, papanem ida iti suli ti siled a yan dayta a libro ket itudoda daytoy kenka.

- Ania kadagitoy a libro ti mangilawlawag no kasano ti agaramid iti keyk?
- Ania kadagitoy a libro ti naglaon kadagiti sinsinan estoria?
- Ania kadagitoy a libro ti addaan kadagiti pannursuro dagiti propeta a tumulong kadayo a mangtungpal kadagiti bilin?

Ilawlawag a tarigagayan ti Nailangitan nga Ama a tungpalentayo dagiti bilin. Imbagana kadagiti propeta nga isuratda dagiti balikasna tapno maammuantayo dagiti pannursuro ken bilinna.

- Ania ti awagtayo kadagiti sagrado a libro nga insurat dagiti propeta? (Dagiti nasantuan a kasuratan.)

Ilawlawag nga adu a propeta ti nangisurat iti ebanghelio ken no kasano ti panangtungpal dagiti tao iti daytoy tapno maammuantayo no ania dagiti bilin. Naisurat dagitoy a bilin kadagiti uppat a librotayo iti nasantuan a kasuratan. No dadduma aw-awagantayo dagitoy iti pagrukodan a libro dagiti nasantuan a kasuratan.

Nagun-od ni Nephi Dagiti Nasantuan a Kasuratan

Dagiti ladawan, estoria iti nasantuan a kasuratan, ken panaglilinnawag

Ilawlawag a naglaon ti Libro ni Mormon iti estoria a mangipakita no kasano ti kinapateg dagiti nasantuan a kasuratan kada Nephi ken ti kaamaanna.

Ibaga kadagiti ubbing nga imbaga ni Lehi kadagiti uppat nga annakna a lallaki—da Laman, Lemuel, Sam, ken Nephi—a tinarigagayan ti Apo nga agsublida idia Jerusalem ket mangalada iti sumagmamano a pinanid a gambang manipud iti tao a managan iti Laban. Libro ti nasantuan a kasuratan dagiti pinanid a gambang a naaramid iti metal (gambang) a pinanid. Saan a kinayat da Laman ken Lemuel ti agsubli idia Jerusalem ken napalalo ti pungtotda, ngem sitatallugod da Nephi ken Sam a napan.

Tapno maipakita kadagiti ubbing no kasano ti rikna ni Nephi maipapan iti panangalana kadagiti pinanid a gambang, basaen iti napigsa ti 1 Nephi 3:7 ken ilawlawag daytoy kadagiti ubbing.

- Apay a situtudio ni Nephi a napan? (Ammon a mangisagana ti Apo iti wagas a para kenkuana tapno matungpalna ti bilin a naited kenkuana.)
- Ania a kari ti inaramid ni Nephi? (Nga aramidenna ti imbilin ti Apo kenkuana nga aramidenna.)

Ilawlawag a naallukoy ni Nephi dagiti kakabsatna a sumurot kenkuana.

Ni Laman ti immuna a napan iti balay ni Laban. Kiniddawna nga ited ni Laban dagiti pinanid a gambang. Saan nga inted ni Laban ken ni Laman dagiti pinanid ket impangtana a papatayenna isuna. Nagbuteng ni Laman ket nagtaray a nagsubli kadagiti kakabsatna. Ipakita ti ladawan 3-41, Ni Laman nga Agliblibas. Kayatna ti agsubli iti amada iti langalang.

Kinuna ni Nephi a nasken a tungpalenda ti bilin nga alaenda dagiti pinanid a gambang. Nagsubli ni Nephi ken dagiti kakabsatna iti sigud a pagtaenganda idia Jerusalem ket nangalada iti balitok ken pirakda. Pinanggepda nga isukat ti kinabaknangda kadagiti pinanid a gambang.

Innala ni Laban dagiti balitok ken pirakda ngem saanna nga inted ken ni Nephi ken dagiti kakabsatna dagiti pinanid a gambang. Binilinna dagiti taona a papatayenda ida. Timmaray ni Nephi ken dagiti kakabsatna ket naglemmengda.

Nagpungtot da Laman ken Lemuel. Sinaplitda da Nephi ken Sam. Maysa nga anghel ti nagparang ket imbilinna nga agsardengda. Imbaga ti anghel a tulongan ida ti Apo a mangala kadagiti pinanid a gambang ket imbagaana kadakuada a tungpalenda ni Nephi.

Iparang ti ladawan 3-42, Ni Nephi iti Asideg ti Balay ni Laban.

Iti daytoy a kanito napan ni Nephi tapno alaenna dagiti pinanid. Naguray dagiti kakabsatna iti ruar ti pader ti siudad bayat ti panagkaradapna a nagturong iti balay ni Laban. Nakita ni Nephi ni Laban a sibabartek a nakaidda iti daga. Imbaga ti Espiritu Santo ken ni Nephi a patayenna ni Laban. Nagkedked ni Nephi gapu ta dina kayat ti pumatay iti asino man.

Nalagip ni Nephi ti dakkell a kinapateg dagiti nasantuan a kasuratan, ken ammona a dina magun-od dagiti pinanid a gambang malaksid no patayenna ni Laban. Isu nga inaramidna ti imbaga kenkuana ti Espiritu Santo nga aramidenna. Pinatayna ni Laban ket inkawesna dagiti aruaten ni Laban.

Kalpasanna nagpammarang nga isu ni Laban.

Iparang ti ladawan 3-43, Da Nephi ken Zoram.

Imbaga ni Nephi iti katulongan ni Laban a ni Zoram, nga itedna kenkuana dagiti pinanid a gambang ken sumurot kenkuana. Nagtungpal ni Zoram, nga impagarupna a ni Laban ni Nephi. Iti di nabayag, inlawlawag ni Nephi ken ni Zoram a binilin ti Apo isuna ken dagiti kakabsatna a mangala kadagiti pinanid a gambang. Namati ni Zoram kenkuana. Kinayatna met ti agtungpal. Simmurot ken ni Nephi ken dagiti kakabsatna a nagsubli ken ni Lehi iti langalang.

Iparang ti ladawan 3-44, Ni Lehi ken Dagiti Pinanid a Gambang.

Binasa ni Lehi dagiti pinanid a gambang. Naglaon dagiti pinanid kadagiti bilin ken sumagmamano nga estoria maipapan ken ni Moises ken dadduma pay a propeta. Naglaonda pay iti kapupuon ti kaamaan ni Lehi. Nabilin ni Lehi nga ikuyogna dagiti pinanid a gambang iti naikari a daga.

- Asino ti akinsurat iti adda kadagiti pinanid a gambang?
- Ania ti naisurat kadagiti pinanid a gambang?
- Apay iti panagkunayo a kasapulan ni Lehi ken ti kaamaanna dagiti pinanid a gambang?

Aramiden

Aramiden ti sumaganad nga ay-ayam tapno matulongan dagiti ubbing a mangawat no apay a napateg para iti kaamaan ni Lehi nga ikuyogda dagiti pinanid a gambang, a naglaon iti naisurat a pakasaritaan dagiti bilin, iti naikari a daga.

Panggep ti ay-ayam nga ipakita no kasano a makatikaw dagiti balikas ti nasantuan a kasuratan no saanda a maisurat.

Palawlawen a pagtugawen dagiti ubbing. Yarasaas iti ubbing iti makanawanmo, “Tungpalekto dagiti bilin ti Nailangitan nga Ama.” Kalpasanna payarasaas iti ubbing ti nangngegna iti tao nga adda iti makanawanna. Ituloy nga ipasa ti mensahe agingga a mangngeg ti tunggal maysa iti aglawlaw daytoy. Patakderen ti maudi nga ubbing ket paulit dagiti balikas a nangngegna. Mabalin a di maulit a husto ti ubbing ti sigud a mensahe. (No isu met laeng

ti mensahe, padayawam dagiti ubbing iti nasayaat nga inaramidda. Kalpasanna padasen ti sabali pay a mensahe iti dua wenno tallo a binatang.) Ibagaga kadagiti ubbing ti mensahe a nangrugiam.

Ilawlawag a nalaka ti manglipat wenno matikaw kadagiti estoria wenno mensahe a saan a naisurat. Insurat dagiti propeta dagiti pannursuro ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo tapno saanda a malipatan. Adda dagitoy a pannursuro kadagiti nasantuan a kasuratan.

Kasapulan ti kaamaan ni Lehi dagiti pinanid a gambang tapno malaglagipda dagiti bilin ket matungpalda dagitoy.

Tulongandatayo Dagiti Nasantuan a Kasuratan nga Agtungpal

Aramiden iti nasantuan a kasuratan

Ilawlawag a nasken a maammuantayo dagiti bilin a kas iti pannakaammo ti kaamaan ni Lehi. Matulongandatayo dagiti nasantuan a kasuratan a mangtungpal iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo gapu ta naglaonda iti adu kadagiti bilinda.

Idawat kadagiti ubbing a dumnggeda a nasayaat bayat ti panangbasam iti dua a nasantuan a kasuratan. Kiddawem nga ingatoda dagiti imada no ammoda no ania a bilin ti isursuro ti nasantuan a kasuratan. Basaen ti 3 Nephi 18:19 ken Mosiah 23:15 ket ilawlawag dagitoy kadagiti ubbing.

Ipalagip kadagiti ubbing a no awan kadatayo dagiti nasantuan a kasuratan, mabalina a malipatanayo dagiti bilin ket saantayo a matungpal ida. Ket saantayo a maawat dagiti bendision a sumangbay iti panagtungpal kadagiti bilin.

Pagannurotan ti pammati ken kanta

Pakanta wenno paisao kadagiti ubbing dagiti balikas ti kanta a “Ti Maikawalo a Pagannurotan ti Pammati.” Ilawlawag nga ibagbaga kadatayo daytoy a pagannurotan ti pammati a naglaon ti Biblia ken ti Libro ni Mormon iti balikas ti Dios, a kayatna a sawen a naglaonda kadagiti pudno a pannursuro. Binilin ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo dagiti propeta nga isuratda dagitoy a pannursuro para kadagiti masakbayan a kaputotan.

Paulit iti klase ti maikawalo a pagannurotan ti pammati a kaduam ida. Tulongam dagiti in-inauna nga ubbing a mangyulo iti daytoy. Ipalagip kadagiti ubbing nga adda kadatayo dagiti nasantuan a kasuratan tapno masursurotayo dagiti bilin a makatulong kadatayo a mangpili iti rumbeng ken mangtungpal kadagiti katulagantayo iti panagbuniag.

Pakagupgopan

Panagliliinnawag

Pailawlawag iti klase ti sumaganad:

- Ania ti nasken a pagyamanantayo iti Nailangitan nga Amatayo kadagiti kararagtayo? (Awaten ti amin a sungbat, ngem yunay-unay dagiti nasantuan a kasuratan.)
- Ania ti nasken a kiddawentayo kenkuana kadagiti kararagtayo? (Tumulong a mangtungpal kadagiti bilin.)

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag.

**Dagiti
Pangpadur-as
nga Aramiden**

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kas sublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Rugian nga isalaysay ti estoria ni Nephi ken dagiti kakabsatna a lallaki nga agsubli iti Jerusalem tapno alaenda dagiti pinanid a gambang manipud ken ni Laban. Panayonan iti tunggal ubing iti maysa a binatog iti estoria, nga ibaga no ania ti simmaruno a napasamak. Paregtaen ida a mangted agingga iti kabaelanda iti adu a pasamak a malagipda. Aramaten dagiti ladawan tapno matulongan ida a lagipen ti estoria. (No mangted dagiti ubbing iti palso a sungbat wenno salaysayem manen ti estoria a di agsasaganad, tulongan ida a mangala iti urnos nga asideg iti umno no mabalín. Awaten ken paregtaen amin a sungbat.)
2. Padrowing iti maysa nga ubing ti ladawan iti pisarra wenno iti papel no kasano a matungpalna dagiti bilin bayat ti lawas ket kalpasanna ibaga kadagiti dadduma nga ubbing no ania ti plamplanuenna nga aramiden. Agsisinnublat ti panangaramid iti daytoy tapno maaddaan ti tunggal ubing iti gundaway a mangdrowing iti ladawan ket mangilawlawag iti daytoy. Makadrowing dagiti ubbing iti ladawan dagiti kasta a banag a kas iti papan iti simbaan, panagkararag, panangtulong kadagiti kaamaanda, ken panangpabulod kadagiti abalbalayda.
3. Pakanta wenno paisao kadagiti ubbing dagiti balikas ti “Kinatured ni Nephi [Nephi’s Courage]” (*Children’s Songbook*, p. 120); nairaman dagiti balikas iti likudan daytoy a pagbasaan. Mabalín nga itignay wenno yakem dagiti balikas.
4. Para kadagiti ubbing a makabasa, mangaramid iti kopia ti “Katulagan iti Panagbuniagko” manipud iti maibunong a papel iti gibus ti maika-13 nga adalen. Gettengen ti maibunong a papel iti uppat a paset babaen ti pananggetteng iti daytoy iti babaen dagiti balikas a “Siak, _____ ikarik,” iti babaen dagiti balikas a “tungpalen dagiti bilin ti Nailangitan nga Ama,” ken babaen dagiti balikas nga “ikari ti Nailangitan nga Ama a.” Paglalaoken dagiti paset ket kiddawen kadagiti ubbing nga urnosenda dagitoy iti umno nga urnos. Kalpasan a maurus dagiti ubbing dagiti paset, basaem ti katulagan iti panagbuniag iti napigsa a kadua ti klase. Ilawlawag a tarigagayan ti Nailangitan nga Ama a tungpalentayo ti katulagantayo nga aramidentayo iti panagbuniag tapno matungpal dagiti bilin. Imbagana kadagiti propeta nga isuratda dagiti balikasna tapno maammuantayo dagiti pannursuro ken bilinna.

Tulongannatayo ti Nailangitan nga Ama a Mangtungpal Kadagiti Bilinna

18

Panggep

Tapno matulongan dagiti ubbing a mangawat a tulonganto ida ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo a mangtungpal kadagiti bilin.

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal iti 1 Nephi 3:7; 18:1–4. Agsagana a mangisalaysay iti pakasaritaan ti panangbangon ni Nephi iti bapor.
2. No kabaalam, mangaramidka iti kopia ti maibunong a papel ti 1 Nephi 3:7 para iti tunggal ubing. Gettengen ti maibunong a papel kadagiti tuldek a linia. Ikabil dagiti nagetteng iti sobre para iti tunggal ubing.
3. Agsagana a mangkanta iti umuna ken maikadua a berso ti “Kinatured ni Nephi [Nephi’s Courage]” (*Children’s Songbook*, p. 120); nairaman dagiti balikas iti likudan daytoy a pagbasaan.
4. Dagiti kasapulan:
  - a. Libro ni Mormon para iti tunggal ubing, no adda.
  - b. Lapis ken maysa a panid ti papel wenno tarheta para iti tunggal ubing.
  - c. Pissarra, tisa ken pagpugas.
  - d. Ladawan 3-37, Parmeken ni Nephi Dagiti Nasukir a Kakabsatna (62044; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 303).
5. Aramidem dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man nga aramiden nga aramatemto.

Maisingasing a Panangidatag iti Adalen

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Tinungpal ni Nephi dagiti Bilin

Aramiden iti panagdengngeg

Ibaga kadagiti ubbing nga aramidenda ti ar-aramidem. Kalpasanna, tapno makaaramid iti sumagmamano a tignay, kas iti itatakder, agbannikes, agpuligos, ken dadduma pay. Agtugaw. Agyaman kadagiti ubbing iti panagtungpalda.

- Ania ti kaipapanan ti agtungpal?

Ilawlawag a no aramidentayo a kas iti nakiddaw, agtungtungpal wenno managtungpaltayo.

Sublien nga adalen

Ibaga kadagiti ubbing a pampanunotem maipapan iti tao a managtungpal. Sitatallugod a nagtungpal iti bilin ti Apo a panawanna ti Jerusalem a kaduana ti amana.

Sitatallugod pay a nangtungpal iti bilin nga agsubli iti Jerusalem tapno alaenna dagiti pinanid a gambang.

- Asino daytoy a tao? (Ni Nephi.)

Ilawlawag nga idi nabilin ni Nephi nga agsubli idia Jerusalem tapno alaenna dagiti pinanid a gambang, ammona a narigat daytoy nga aramid, ngem kinunana iti amana nga agtungpal. Sublien nga adalen iti apagbiit ti estoria manipud iti maika-17 nga adalen.

Ipakita kadagiti ubbing ti kopia ti Libro ni Mormon ket ibaga kadakuada a nakasurat iti daytoy a libro dagiti balikas nga imbaga ni Nephi iti amana. Kitaen a makabasa ket addaan iti Libro ni Mormon tunggal ubing. Tulongan ida a mangsapul iti 1 Nephi 3:7.

Kanta

Kantaen wenna sawen dagiti balikas ti umuna a berso ti “Kinatured ni Nephi [Nephi’s Courage]” a kadua dagiti ubbing.

Ibasa ti 1 Nephi 3:7 kadagiti ubbing. Ilawlawag nga ibagbagana ti isu met laeng a banag a kas iti maudi a tallo a linia daytoy a kanta. Pakanta wenna paisao manen kadagiti ubbing dagiti binatang. Tulongan dagiti ubbing a mangawat a tulonganto ti Apo ida a mangtungpal kadagiti bilinna.

Insuro ti Apo ni Nephi No Kasano ti Mangbangon iti Bapor

Estoria iti nasantuan a kasuratan

Ibaga kadagiti ubbing a naglaon ti Libro ni Mormon iti sumagmamano a napipintas nga estoria maipapan ken ni Nephi. Kalpasanna salaysayen iti bukodmo a balikas ti sumaganad:

Nagdaliasat ni Lehi ken ti kaamaanna iti walo a tawen iti langalang. Narigat ti agbaniaga ken agnaed iti langalang. Nagnaedda kadagiti tolda ken naganupda iti makan. Kamaudiananna nakadanonda iti daga iti igid ti baybay. Pinanagananda ti daga iti Bountiful. Naragsakda sadiay gapu ta adda bunga ken diro a makan. Impatakderda dagiti toldada iti igid ti baybay.

Kalpasan ti sumagmamano nga aldaw a kaadda ni Nephi ken ti kaamaanna iti daga a Bountiful, imbaga ti Apo ken ni Lehi nga agaramid iti bapor tapno makaballasiw ti kaamaan iti baybay nga agturong iti naikari a daga. Namati ni Nephi a tulongan ti Apo. Dinamag ni Nephi kenkuana no sadino ti pakabirokanna iti minas tapno makaaramid iti ramramit a kasapulanna iti panagaramid iti bapor. Naibaga ken ni Nephi ti pakabirokanna iti minas ket nakaaramid kadagiti ramit.

Idi makita dagiti kabsat ni Nephi, da Laman ken Lemuel, nga agaramid iti bapor, nangrugida nga agdayamudom. Dida mamati a makaaramid ni Nephi iti bapor. Nagkedkedda a tumulong. Dida mamati nga ibaga ti Apo ken ni Nephi no kasano ti panagaramid iti bapor.

Ngem ammo ni Nephi a tulongan isuna ti Apo. Tultulongannatayo a kanayon tapno matungpaltayo dagiti bilinna. Tinungpal ni Nephi dagiti pangiturongna.

Imbaga ni Nephi kada Laman ken Lemuel a no tungpalenda dagiti bilin ken aramidenda ti imbaga ti Apo, tulongan met ida ti Apo. Saan a kinayat da Laman ken Lemuel nga ibaga ni Nephi ti aramidenda. Tinarigagayanda nga ipuruak isuna iti baybay, ngem napno ni Nephi iti pannakabalin ti Dios. Imbagana kadagiti kakabsatna a dida sagiden. Nagbuteng da Laman ken Lemuel. Imbaga kadakuada ni Nephi nga agbabawi ken agtungpalda kadagiti bilin ken kadagiti nagannak kadakuada.

Kalpasanna sinagid ni Nephi dagiti kakabsatna ken pinagtigergerna ida tapno ammoda a tultulongan ida ti Apo.

Panaglilinnawag
iti ladawan

Ipakita ti ladawan 3-37, Parmeken ni Nephi dagiti Nasukir a Kakabsatna.

- Kasano iti panagkunayo ti narikna da Laman ken Lemuel?

Ilawlawag a nagbabawi da Laman ken Lemuel. Tinulonganda ni Nephi a nagaramid iti bapor.

- Kasano ti panangtulong ti Apo ken ni Nephi? (Imbagana kenkuana no sadino ti pangalaanna iti minas tapno makaaramid iti ramramit. Insurona isuna no kasano ti agaramid iti bapor. Sinalaknibanna isuna kadagiti kakabsatna.)

Ilawlawag a nupay di ammo ni Nephi ti agaramid iti bapor, namati a tulongan ti Apo no tungpalenna dagiti bilinna.

Kantaen wenno sawen ti maikadua a berso ti “Kinatured ni Nephi” a kadua dagiti ubbing.

Panaglilinnawag
iti pisarra

Mangdrowing iti umis-isem a rupa ken nakamisuot a rupa iti pisarra. Pagsasaritaan kadagiti ubbing maipapan iti makaparagsak kadakuada. Tulongan dagiti ubbing a mangawat a tarigagayan ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo nga agragsaktayo, ket daytoy ti gapuna no apay nga inikkandatayo iti bilbilin a tungpalen. Agsaludsod ti maipapan no kasano a mangisangbay iti ragsak ti panagtungpal kadagiti bilin a kas iti sumaganad:

- Ania kadagitoy a rupa ti mangipakita no kasano ti narikna ni Nephi idi nagtungpal iti bilin nga agaramid iti bapor?
- Kasano a ti yaay iti simbaan tumulong kadatayo a makarikna iti ragsak?
- Kasano a ti panangipateg ken panagserbi kadagiti kameng ti kaamaantayo makatulong kadatayo a makarikna iti ragsak?

Tulongannatayo ti Apo a Mangtungpal Kadagiti Bilin

Estoria

Ilawlawag a kas iti panangtulong ti Apo ken ni Nephi, tulonganna ti tunggal maysa kadatayo no adda pammatitayo kenkuana ken sitatallugod a mangtungpal kadagiti bilinna. Pagdenggen dagiti ubbing bayat panangisalaysaymo iti estoria maipapan iti no kasano ti panangtulong ti Nailangitan nga Ama iti maysa nga agtutubo a babai a nangtungpal iti bilin a ngilinen a nasantuan ti Aldaw a Panaginana.

Addaan ni Ma-ling iti bassit a paglakuan ti makan iti kalsada nga asideg ti karayan. Inaldaw nga aglako iti innapuy ken ikan kadagiti tao nga agsardeng iti paglakuanna. Tunggal rabii a panagawidna iti pagtaenganna iti balay a bilog bilangenna ti kuarta a natgedanna, mapaanges ken mapawingiwing, ta apagisu la daytoy nga igatang iti bagas para iti kaamaanna ken ikan nga ilako iti sumaruno nga aldaw.

Iti maysa nga aldaw naam-ammo ni Ma-ling dagiti misionario, ket insuroda kenkuana ti ebanghelio. Insuroda kenkuana maipapan kadagiti bilin ti Nailangitan nga Ama ken maipapan iti panangngilin a nasantuan iti Aldaw a Panaginana. Kinasao ni Ma-ling ti Nailangitan nga Ama iti kararag ket inkarina kenkuana a saannan a luktan ti paglakuanna iti Domingo. Kayatna a ngilinen a nasantuan ti Aldaw a Panaginana ken saanen nga agrabaho iti Domingo.

Manipud iti daya nga aldaw, tunggal rabii a bilangen ni Ma-ling ti kuartana, makatangen iti ad-adu a taraon nga ibinglay iti kaamaanna; ken makatangen iti ad-adu nga ilako nga ikan. Binendisonan ti Nailangitan nga Ama ni Ma-ling gapu ta nginilina a nasantuan ti Aldaw a Panaginana. Naragsak ni Ma-ling gapu ta natungpalna dagiti bilin.

Panaglilinnawag

- Ania a bilin ti tinungpal ni Ma-ling?
- Kasano a tinulongan isuna ti Nailangitan nga Ama?

Ibaga kadagiti ubbing a kas iti panangtulong ti Nailangitan nga Ama kada Nephi ken Ma-ling, tulonganna ti tunggal maysa kadakuada a mangtungpal kadagiti bilinna.

Pakagupgopan

Pammaneknek
ti mannursuro

No maikanatad, ibaga kadagiti ubbing ti aldaw a panangtulong kenka ti Nailangitan nga Ama a mangtungpal iti bilin. Iburaymo ti pammaneknekmo nga ay-ayatennatayo ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus ken tulongandatayo a mangtungpal kadagiti bilin.

Ikkan ti tunggal ubing iti maysa a panid ti papel wenno tarheta ken lapis. Pagdrowingen dagiti ubbing iti umis-isem a rupa iti daytoy. Kalpasanna idawat kadagiti ubbing a pumili iti bilin a tungpalen bayat ti lawas, kas iti panagbalin a manamagkappia, panangtulong iti ina ken ama, panagbalin a naayat iti kabsat a lalaki wenno babai, wenno panangibinglay kadagiti gagayyem. Paisurat wenno tulongan ti tunggal ubing a mangisurat iti bilin a pinilina iti tarhetana. Ibaga kadagiti ubbing nga agsagana iti sumuno a lawas a mangipadamag no kasano ti nariknada idi nagtungpalda.

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag.

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumili manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kas sublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Pagsasaritaanyo kadagiti ubbing ti maipapan iti sumagmamano kadagiti bilin, kas iti panagrukbab, panagkararag, kinaasi, kinapudno, Nainsiriban a Balikas, ken dadduma pay. Ilawlawag a makita ti tunggal tao ti sumagmamano a bilin a nalaklaka a tungpalen ngem dagiti dadduma. Igunamgunam a tulongan ti Nailangitan nga Ama ti tunggal maysa kadatayo a mangtungpal kadagiti bilin no pudno a kalikagumantayo nga aramiden ken no kiddawentayo ti tulongna.
2. Kadua dagiti ubbing, kantaen wenno sawen dagiti balikas ti “Pilien ti Rumbeng a Wagas” (*Children’s Songbook*, p. 160) ken dadduma pay a kanta maipapan kadagiti bilin, kas iti “Agiinnayatkayo” (*Children’s Songbook*, p. 136) wenno “No Tumulongtayo” (*Children’s Songbook*, p. 198); nairaman dagiti balikas dagitoy tallo a kanta iti likudan daytoy a pagbasaan.

3. Mangipallangatok iti supot ti bukel wenna bassit a sinan-ayup iti maysa nga ubing; kalpasanna agsaludsod kenkuana manipud iti adalen, kas iti:
  - Ania ti imbaga ti Apo ken ni Nephi nga aramidenna?
  - Kasano ti narikna da Laman ken Lemuel idi imbaga ni Nephi kadakuada ti maipapan iti panagaramid iti bapor?
  - Mainagananyo kadi ti bilin a matungpalyo itan?
  - Ania ti maaramidtayo no kasapulantayo ti tulong ti Nailangitan nga Ama? (Agkararag.)
  - Kasano ti pannakaala ni Nephi kadagiti ramit?
4. Pagpammarangen dagiti ubbing nga agkalkali iti minas, agar-aramid iti ramit, ken agar-aramid iti bapor a kas iti inaramid ni Nephi.
5. Para kadagiti in-inauna nga ubbing: Agaramid iti naisurat a kopia ti 1 Nephi 3:7 para iti tunggal ubing. Gettengen a pagsisinaen babaen kadagiti linia ken paipigket kadagiti ubbing dagiti nagetteng a papel a naurnos iti maysa a panid ti papel. Paregtaen ida a mangyulo iti nasantuan a kasuratan.

1 Nephi 3:7

Mapanak ket aramidek dagiti
banag nga imbilin ti Apo,
ta ammok a saan nga
ited ti Apo ti bilin kadagiti annak
ti tao malaksid no naisaganan
ti wagas nga agpaay kadakuada
a mangtungpal kadagiti
banag nga imbilinna.

Tulongannatayo ti Nailangitan nga Ama No Agkararagtayo

19

Panggep

Tapno matulongan dagiti ubbing a mangutob a makaawatda iti tulong manipud iti Nailangitan nga Ama no agkararagda.

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal iti 1 Nephi 18:5–23 ken 3 Nephi 18:20.
  2. Dagiti kasapulan:
    - a. Pissarra, tisa, ken pagpugas.
    - b. Ladawan 3-45, Sumangpet ni Lehi ken dagiti Taona iti Naikari a Daga (62045; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 304); ladawan 3-46, Ni Jesus nga Agkarkararag iti Getsemani (62175; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 227).
  3. Aramiden dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.
-

Maisingasing a Panangidatag iti Adalen

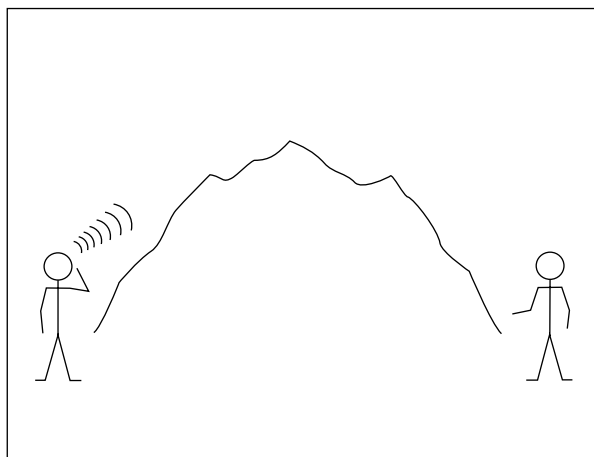
Mangawis iti maysa nga ubbing a mangisao iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Nagkararag ni Nephi ket Nakaawat iti Tulong

Aramiden iti panagdengngeg

Drowingem ti sumaganad a ladawan iti pissarra bayat ti panangisaritam kadagiti ubbing:

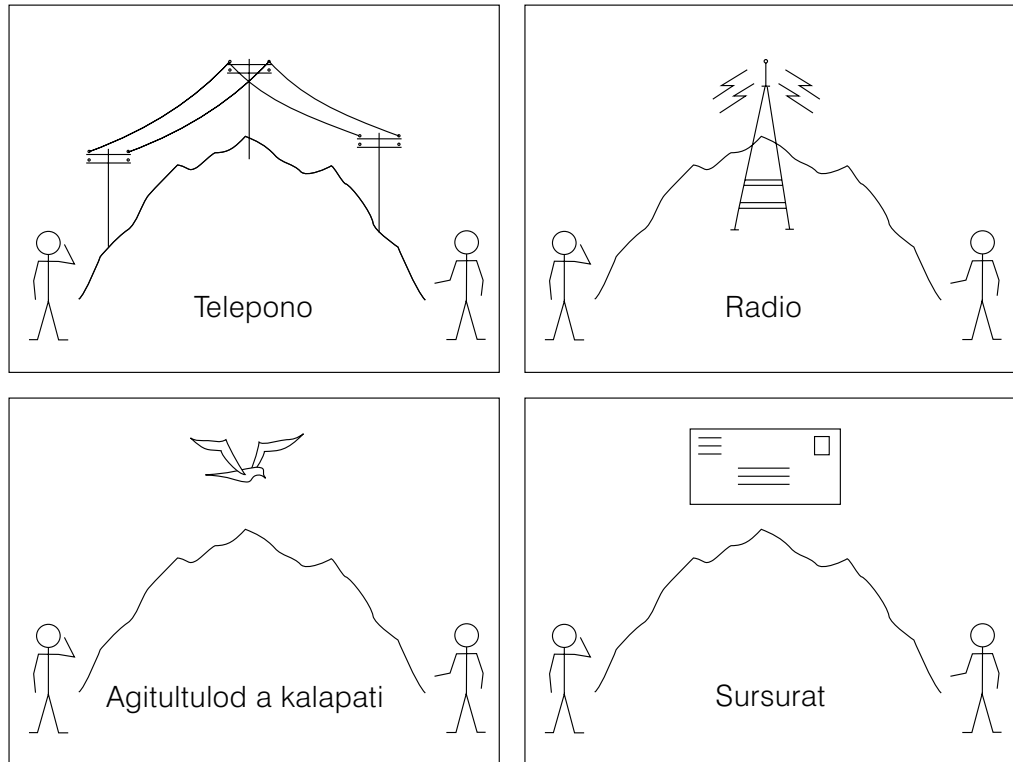

Ibaga kadagiti ubbing a maysa nga ama ken ti naasawaan nga anakna a lalaki ti agnanaed iti agsumbangir a sikigan ti nakadakkkel a bantay.

- Kasano a makapagsarita daytoy nga ama ken ti anakna a di mapan iti sabali a bangir ti bantay?

Mangdrowing kadagiti ladawan a kas kadagiti sumaganad tapno maipakita ti singasing dagiti ubbing:

- Apay a napateg para iti ama ken anak a makapagsaritada iti tunggal maysa? (Tapno saan a malidayan, tapno maipakita ti ayat, tapno umawat ken mangted iti tulong, tapno maibinglay dagiti kapanunotan.)
- Ania ti mabalín a mapasamak no saanda a nakapagsarita iti tunggal maysa? (Saanda a marikna ti sinninged ti tunggal maysa ken mabalín nga agbaaw ti pammategda. Saanda a makapagtinnulong.)

Ilawlawag a kas iti pannakisaritayo iti tunggal maysa ditoy daga no naisinatayo iti adayo a disso, mabalintayo met ti makisarita iti Nailangitan nga Ama.

- Kasano ti pannakisaritayo iti Nailangitan nga Amatayo? (Babaen ti kararag.)
- Apay a napateg ti makisarita iti Nailangitan nga Amatayo? (Tapno agyaman kenkuana kadagiti bendisionna, tapno ipakita ti pammati kenkuana, tapno agkiddaw ken umawat iti tulong ken bendisionna, tapno dumakkel ti ayattayo kenkuana.)

Ladawan, estoria iti nasantuan a kasuratan, ken panaglilinnawag

Ipalagip kadagiti ubbing ti adalen a nasursuroda maipapan iti panagaramid ni Nephi iti bapor. Pagdenggen dagiti ubbing tapno masursuroda no kasano a natulongan ti kararag ni Nephi.

Idi nalpas ti bapor ni Nephi, nabilin ti ama ni Nephi, ni Lehi nga ilugan ti kaamaanna dagiti bukbukel, taraon, ken dadduma pay a banag iti bapor. Kalpasanna limmuganda iti bapor ket naglayagda nga agturong iti naikari a daga.

Ipakita ti ladawan 3-45, Sumangpet ni Lehi ken dagiti Taona iti Naikari a Daga, ken itudo ti Liahona nga adda iti ima ni Lehi.

Ilawlawag a maysa a kita ti Kompas ti Liahona. Impakita daytoy kadakuada no sadino ti pagturongan a daliasatenda iti langalang ken no sadino ti pangituronganda iti bapor. Aggunay laeng daytoy no nalintegda.

Kalpasan ti adu nga aldaw a kaadda ti kaamaan iti baybay, sumagmamano kadagiti kabsat a lallaki ni Nephi ti nangrugi nga agaramid iti dakes. Nagsaoda iti nagubsang kadagiti nagannak kadakuada ken kadagiti dadduma a tao iti bapor. Nalipatandan no kasano ti panangtulong ken panangbendision kadakuada ti Nailangitan nga Ama. Nagbuteng ni Nephi amangan ta dagiti kinadakesda ket mapagpungtotda ti Apo, isu a kinasadona ida maipapan iti galadda. Nagpungtot da Laman ken Lemuel. Dida kayat nga ibaga ti in-inaudi a kabsatda ti aramidenda. Pinungoda ni Nephi ket intuloyda ti kinadakesda.

Apaman a napungo ni Nephi, nagsardeng nga aggunay ti Liahona. Di ammo da Laman ken Lemuel ti pangituronganda iti bapor. Dimteng ti napigsa a bagyo. Iti tallo nga aldaw nayalloallon iti napigsa ti bapor a nangipagarupan dagiti tao a malmesda. Ngem saan pay a kayat da Laman ken Lemuel a rukatan ni Nephi.

Ad-adda a rimmungsot ti bagyo. Kamaudiananna nautob da Laman ken Lemuel nga agpeggadda a kas bunga ti kinadakesda. Ammoda a matayda iti bagyo no saanda nga agbabawi, isu a rinuk-atanda ni Nephi.

Nupay limteg dagiti palaypalay ken pungupunguan ni Nephi ken nakaut-ut-ot, saan a nagreklamo iti Nailangitan nga Ama.

Kalpasan ti pannakaruk-at ni Nephi, dagus a naggunay manen ti Liahona. Ita maiturongen ni Nephi ti bapor ti umno a turongen.

Nagkararag ni Nephi iti Nailangitan nga Ama. Nagsardeng a bumanerber ti angin ken nagkalma ti baybay.

Idi awanen ti bagyo ken naggunay manen ti Liahona, naiturong ni Nephi ti bapor a sitatalged iti naikari a daga.

- Apay a di naggunay ti Liahona bayat ti pannakapungo ni Nephi?
- Apay iti panagkunayo a di nagreklamo ni Nephi iti Nailangitan nga Ama bayat ti pannakapungona?
- Ania ti masursurotayo iti pagwadan ni Nephi?
- Ania ti inaramid ni Nephi tapno maisalakanna ti bapor manipud iti pannakalned iti bagyo?
- Ania ti inaramid ti Nailangitan nga Ama tapno matulonganna ni Nephi?

Tulongannatayo ti Nailangitan nga Ama No Agkararagtayo

Ipakita ti ladawan 3-46, Ni Jesus nga Agkarkararag idia Getsemani.

- Ania ti ar-aramiden ni Jesucristo iti daytoy a ladawan? (Agkarkararag iti Nailangitan nga Ama.)
- Apay a nagkararag ni Jesus? (Kasapulanna ti tulong ti Nailangitan nga Ama a mangtarabay kenkuana.)

Ladawan ken estoria iti nasantuan a kasuratan

Ilawlawag nga idi adda ni Jesus iti daga masansan a nagkararag iti Nailangitan nga Ama. Makapagkararagtayo met iti Nailangitan nga Ama no kasapulantayo ti tulong.

Estoria

Isalaysay ti sumaganad a pudno nga estoria ti maysa nga agtutubo a babai a nangikararag kadagiti kasapulan ti maysa a tao:

Matmatureg iti iddana ni Maria iti maysa a rabii idi riingen isuna ti ringgor. Bayat ti panagdengngegna, natakuatanna ti uppat-ti-tawenna a kabsatna a lalaki nga agsangsangit ken agrekreklamo ta nasakit ti tianna. Mangmangngegna ti inana a siaanus a mangliwliwiwa kenkuana, a mangikagkagumaan a tumulong a sumayaat ti panagriknana; ngem nagsangit latta ti kabsatna. Nakiatag kenkuana a malidli dayan. Ammona nga ar-aramiden ti inana ti amin a kabaelanna para kenkuana, ngem maburiboran a makaammo a nakaro ti sakit ti kabsatna. Kamaudiananna, inkeddengna nga adda maysa a banag a maaramidanna.

- Ania iti panagkunayo ti inaramidna?

Sitatalma a bimmaba iti iddana ket nagparintumeng tapno agkararag. Kiniddawna iti Nailangitan nga Ama a paglaingenna ti bassit a kabsatna a lalaki tapno makaturogen daytoy. Kalpasan ti sumagmamano a kanito, nakaturogen ti kabsatna. Kabigatanna dinamagna iti inana no kasanon daytoy, ket insungbatna, “Nasayaaten. Nakaturogen idi rabii ket kasla naimbaganen ita.”

Awisen dagiti kameng ti klase a mangibaga wenno mangibinglay iti padas idi isuda wenno ti kameng ti kaamaanda ti nagkararag tapno matulongan. Pailawlawag no kasano a sinungbatan ti Nailangitan nga Ama dagiti kararagda.

Estoria

Isalaysay ti sumaganad nga estoria maipapan iti maysa a tao a nagkararag tapno matulongan, wenno mangisalaysay iti bukodmo nga estoria:

Maysa a kalgaw naikkan ni Jamie iti maysa nga urbon a karnero. Pinanagananna ti karnero iti Boots ket pinakan ken inaywananna a sidudunggo. Masansan nga agay-ayam da Jamie ken Boots iti naaladan a talon a pangip-ipanan ti ama ni Jamie iti kabaliona. Madama nga agay-ayam da Jamie ken Boots iti daytoy a talon iti maysa a malem, idi awagan ti ina ni Jamie tapno mangrabiidan. Nagtaray ni Jamie iti ruangan ket sipapardas a nangilik tub iti daytoy iti napigsa.

Kalpasan ti panangrabi rimuar ni Jamie tapno makiay-ayam manen ken ni Boots. Ngem idi makadanon iti ruangan, nakitana a silulukat daytoy. Awanen da Boots ken ti kabalio. Napardas ti panangirikep ni Jamie ti ruangan isu a saan a naitrangka.

Di ammo ni Jamie ti pangrugianna a pagbirokan. Nalagipna ti amana a nangibaga kenkuana nga idi ubing pay a bassit, nayaw-awan iti bakras ti bantay. Nagparintumeng ti amana ket kiniddawna iti Nailangitan nga Ama a tulonganna. Iti di nabayag maysa nga agpaspastor nga agsublin iti kampo ti nakakita kenkuana ket tinulonganna a nagawid.

Nagparintumeng ni Jamie iti karuotan, nagkidem, ket nagkararag: “Nailangitan nga Ama, kasapulak ti tulongmo. Napukawko ti kabalio ni tatang ken ni Boots gapu ta diak naiserra ti ruangan. Pangngaasiyo ta tulongannak a mangbirok kadakuada.”

Nakakita ni Jamie iti tugot ti ayup iti kalsada. Sinurotna dagiti tugot a nagpatured, a nakaiggem kadagiti sanga ti kayo tapno saan a maipadardusdos.

Kamaudiananna nangngegna ti sangit ni Boots. Simmang-at ni Jamie iti turod ket iti di nabayag nasarakanna ti karnero a naisanget iti kasamekan. Agtaktakder ti kabalio iti asideg. Winaswasan ni Jamie dagiti nasimbalud a saka ni Boots iti kasamekan. Idi gandaten ni Boots ti tumakder, natuang daytoy. Nakita ni Jamie a napilay ti maysa a saka ni Boots.

Kiniddaw manen ni Jamie iti Nailangitan nga Ama a tulonganna. Inaramatna ti diaketna a pinangbagkat ken ni Boots ket simmalog iti bantay. Simmaruno ti kabalio, a siaannad a nangpili iti dalanna a nagpababa iti narangkis a dalan. Nadagsen ni Boots, ket agkaratublak ni Jamie ti dalan a sumalog.

Idi makaasideg dagiti tallo iti pagtaengan, nagtaray dagiti nagannak ken ni Jamie tapno tumulong. Bayat ti panangtaripato ti ama ni Jamie iti nadunor a karnero, kinunana, “Nasayaat ta nayawidmo sakbay a naadasan iti dara. Mabalina a natay koman iti buteng.”

Dinamag ti ina ni Jamie, “Kasano a naammuam ti nangbirokam kadakuada?”
“Inaramidko ti kas iti inaramid ni tatang,” insungbat ni Jamie.

“Ania dayta, barok?” dinamag ti ama.

“Malagipmo idi napukawka? Nagkararagka iti Nailangitan nga Ama tapno tulongannaka, ket kasta ti inaramidko, ket tinulongannak ti Nailangitan nga Ama” (kitaen ti “The Open Gate,” *Friend*, Abril 1977, pp. 28–30).

Pakagupgopan

Aramid iti pisarra

Sublien nga adalen ti inadal babaen ti panagsaludsod kadagiti sumaganad. Kalpasan a masungbatan ti maysa nga ubing ti saludsod, paumayen daytoy iti pisarra. Patugotan ti maysa kadagiti dakulapna ket paisurat ti naganna iti uneg ti drowing.

- Sadino ti napanan ni Lehi ken ti kaamaanna? (Iti naikari a daga.)
- Naggunay kadi a kanayon ti Liahona? (Saan. Naggunay laeng idi nalinteg dagiti tao.)
- Ania ti impakita ti Liahona ken ni Nephi? (No ania a turong ti pangiturongan iti bapor.)
- Ania ti napasamak kalpasan a napungo ni Nephi? (Dimteng ti nakaro a bagyo. Nagsardeng a naggunay ti Liahona.)
- Ania ti napasamak kalpasan a nawarwaran ti pungo ni Nephi? (Nagsardeng ti bagyo. Naggunay ti Liahona.)
- Apay a nagkararag ni Nephi para iti tulong ti Nailangitan nga Ama?
- Ania ti rumbeng nga aramidentayo no kasapulantayo ti tulong ti Nailangitan nga Ama? (Agkararag a sipapammati a tulongannatayo.)

Ituloy ti agsaludsod maipapan kadagiti estoria iti adalen agingga a mapatugotan ti ima ti tunggal ubing. Agyaman kadagiti ubing para kadagiti tulongda.

Pammaneknek

Iburaymo ti pammaneknekmo maipapan iti panangipateg kadatayo ti Nailangitan nga Ama ken ti tarigagayna a matulongannatayo no agkararagtayo para iti tulongna.

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag.

**Dagiti
Pangpadur-as
nga Aramiden**

Pumili manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kas sublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Isuro kadagiti ubbing ti ababa a rima (rhyme) maipapan iti kararag, ken ipakita dagiti tignay.

Agdalikepkeptayo, agdumogtayo,
Agkidemtayo, itan sisasaganatayon.

wenno

Agdalikepkep ken agdumogtayo
ket dumngeg bayat panangisao iti kararag.

2. Mangted iti krayola wenno lapis ken kopia ti sumaganad a maibunong a papel iti tunggal ubing. Paisurat kadagiti ubbing ti naganda iti maibunong a papel. Ibaga kadakuada a koloranda dagiti espasio nga addaan iti bituen tapno makita no ania ti adalen. No malpasda, paisao kadakuada nga aggigiddan ti balikas. Ummongen dagiti lapis ken maibunong a papel. Isubli ti maibunong a papel kadagiti ubbing iti gibus ti oras ti klase.

KNAH-RD AEF RBAMIG

Tulongannatayo ti Espiritu Santo 20 a Mangammo iti Kinapudno

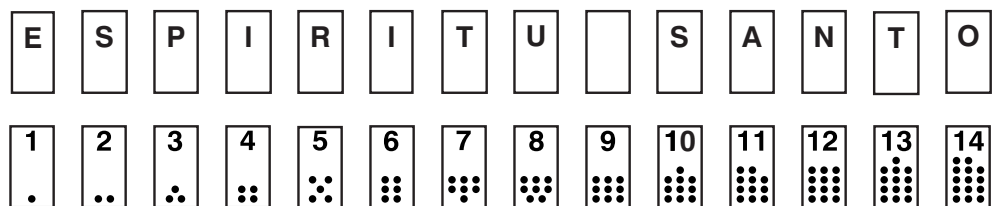
Panggep

Tapno matulongan dagiti ubbing a mangamiris a makatulong kadakuada ti Espiritu Santo a mangammo a pudno dagiti pannursuro ni Jesucristo.

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal iti Mosiah 11; 12:17–19; 13:1–9; 17; 18:1–3; Moroni 10:4–5; Doktrina ken Katulagan 130:22.
2. Agsagana a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti “Ti Espiritu Santo [The Holy Ghost]” (*Children’s Songbook*, p. 105); nairaman dagiti balikas iti likudan daytoy a pagbasaan.
3. Mangisagana iti sangapulo-ket-uppat a babassit a tarheta a kas iti naipakita. Imaldit dagiti letra iti maysa a sikigan ken ti numero iti sabali a sikigan. Para kadagiti ubbing a di makabasa, nayonan iti tuldek a pumada kadagiti numero.

No mabalin, iteyp dagiti tarheta iti saan a nagsasaruno nga urnos iti likudan ti tugaw dagiti ubbing sakbay ti klase.

4. Agsagana a mangkanta iti umuna a berso ti “Ammok Nabiag Amak [I Know My Father Lives]” (*Children’s Songbook*, p. 5).
5. Dagiti kasapulan:
  - a. Kopia ti Libro ni Mormon a saggaysa dagiti ubbing a makabasa.
  - b. Masking teyp, no adda.
  - c. Pitarra, tisa, ken pagpugas; wenno papel a pagsuratan.
  - d. Ladawan 3-47, Ni Abinadi iti Sango ni Ari Noe (62042; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 308).
6. Aramidem dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpaduras nga aramiden nga aramatemto.

**Maisingasing
a Panangidatag
iti Adalen**

Mangawis iti maysa nga ubbing a mangisao iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Tinulongan ti Espiritu Santo ni Alma a Nangbigbig iti Kinapudno

Aramiden iti panagdengngeg	Pasapul kadagiti ubbing dagiti nailemmeng a tarheta, ken tulongan ida a mangbukel iti nagan nga Espiritu Santo. Mabalina nga ikabil dagiti in-inaudi nga ubbing dagiti tarheta iti urnos ti panagbilang, kalpasanna papanunot kadakuada ken basaen dagiti balikas iti napigsa. Sawen ti nagan a sangkaklase.
Pagannurotan ti pammati	Patakderen dagiti ubbing ket paulit a kaduam ida ti umuna a pagannurotan ti pammati.
Nasantuan a kasuratan, ladawan, ken estoria	Ipakita kadagiti ubbing ti ladawan 3-47, Ni Abinadi iti Sango ni Ari Noe. Bayat ti panangisalaysaymo iti sumaganad nga estoria iti bukodmo a balikas, kiddawen kadagiti ubbing a dumngegda no kasano ti panangtulong ti Espiritu Santo ken ni Alma: Ilawlawag nga adun a tawen kalpasan ti ipapanaw ni Lehi ken ti kaamaanna iti Jerusalem, maysa a dakes a tao a managan iti Noe ti nagbalin nga ari dagiti Nephite. Dakes nga ari ni Ari Noe ket insurona dagiti tao a Nephite a nagbalin a managbasol. Nangipatulod ti Apo iti propeta nga agnagan iti Abinadi tapno mangasaba kadagiti Nephite. Imbaga ni Abinadi kadagiti Nephite a dakes isuda ken ti arida ket tarigagayan ti Nailangitan nga Ama nga agbabawida. Nakapungtot ni Ari Noe ken ni Abinadi ket pinatiliwna. Kalpasanna naidatag ni Abinadi iti sango ni Ari Noe ken dagiti saserdotena. Insuro kadakuada ni Abinadi dagiti pannursuro ni Jesucristo. Dida kinayat ti dumngeg, ngem benendisionan ti Apo ni Abinadi, ket awan ti makadangran kenkuana agingga a naitedna ti mensahe a naibilin kenkuana nga itedna. Imbaga kadakuada ni Abinadi a pudno dagitoy a pannursuro. Nagkedked ni Ari Noe ken kaaduan kadagiti saserdotena a mamati kadagiti balikas ni Abinadi. Dida kayat ti agbabawi kadagiti kinadakesda. Tinarigagayanda ketdi a papatayen ni Abinadi. Maysa kadagiti saserdote, nga agnagan iti Alma, ti namati ken ni Abinadi. Impakaammo ti Espiritu Santo ken ni Alma nga agsasao iti pudno ni Abinadi. Nagpakaasi ni Alma ken ni Ari Noe a palusposanna ni Abinadi. Ti pakaasi ni Alma ti ad-adda a namagpungtot ken ni Ari Noe. Binilinna a pumanaw ni Alma. Kalpasanna binaonna dagiti katulonganna a mangpatay ken ni Alma. Ngem nakalibas ni Alma manipud kadagiti katulongan ni Ari Noe ket naglemmeng. Nagtalinaed a natalged ni Alma iti naglemmenganna iti adu nga aldaw. Idi naibaga ni Abinadi ken ni Ari Noe ti naibilin kenkuana a sawen, pinapatay ni Ari Noe ni Abinadi. Bayat ti panaglemmeng ni Alma, insuratna dagiti pannursuro nga insuro ni Abinadi. Ammo ni Alma a pudno dagitoy a pannursuro. Nagbabawi kadagiti amin a basolna ket nangrugi a nagtungpal kadagiti bilin. Nagbalin ni Alma a naindaklan a misionario babaen ti panangibinglayna kadagiti kinapudno nga ammona kadagiti dadduma. • Kasano nga ammo ni Alma a pudno dagiti balikas ni Abinadi?
Panangyulo iti nasantuan a kasuratan	Tulongan dagiti ubbing a mangsapul iti Moroni 10:5, ket ilawlawag a daytoy a nasantuan a kasuratan ti mangted kadakuada iti sungbat. Pabasa daytoy iti in-inauna nga ubing para iti klase wenno basaem daytoy iti napigsa. Ilawlawag a tinulongan ti Espiritu Santo ni Alma a nangammo nga insao ni Abinadi ti kinapudno.

Mabalinmo nga isurat ti bersikulo iti pisarra wenno iti dakkal a panid ti papel ket tulongan dagiti in-inauna nga ubbing a mangyulo iti daytoy. Kalpasan ti sangkamaysa a panangbasa iti bersikulo iti sumagmamano a daras, pugasen wenno kaluban ti maysa wenno dua a balikas ket paulit kadagiti ubbing ti berso. Ituloy ti panangpugas kadagiti balikas kalpasan ti tunggal panangulit agingga a sibubukel a mapugas ti nasantuan a kasuratan. (Para kadagiti ubbing a di makabasa, uliten ti bersikulo iti sumagmamano a daras a sangkamaysa. Agsardeng ket papunno kadagiti ubbing dagiti kangrunaan a ragup ti balikas.) Ikkan dagiti ubbing iti gundaway a mangisao iti nasantuan a kasuratan iti klase no kayatda.

Matulongannatayo ti Espiritu Santo a Mangammo iti Kinapudno

Panangidatag
ti mannursuro

Yunay-unay nga ik-ikkannatayo ti Espiritu Santo iti nasayaat a rikna no pilientayo ti rumbeng. Mangmangted pay kadatayo iti nasayaat a rikna a tumulong kadatayo a mangbigbig kadagiti pudno a pannursuro.

Estoria

Isalaysay ti sumaganad nga estoria ti maysa nga agtutubo a lalaki a nakabigbig iti kinapudno babaen ti bileg ti Espiritu Santo.

Nagustuan ni Jeff ti dimngeg kadagiti misionario idi immayda iti pagtaenganda. Nagsalaysayda kadagiti napipintas nga estoria kenkuana ken iti kaamaanna. Nagustuanna unay dagiti insalaysayda nga estoria maipapan ken ni Jesucristo. Idi imbaga kenkuana dagiti misionario a naisublin ti pudno a Simbaan ni Jesucristo ditoy daga, napanunotna a dayta ti karagsakan a banag a nangngegna. Imbaga dagiti misionario kenkuana ken ti kaamaanna a no agkararagda iti Nailangitan nga Ama, maammuanda no pudno ti insuro dagiti misionario. Dinakamat dagiti misionario ti Moroni 10:5: “Babaen ti bileg ti Espiritu Santo maammuanyo ti kinapudno ti amin a banag.”

Saan a masinunuo ni Jeff no kasano ti pannakaammona a pudno ti mensahe nga insangbay dagiti misionario, ngem inaramidna ti kiniddawda. Bayat ti panagkararag ni Jeff iti Nailangitan nga Ama tapno tulonganna a mangammo iti kinapudno ken bayat ti panangdengngegna kadagiti pannursuro dagiti misionario, nangrugi a rimmasuk ti nabara, makaliwliwa a rikna iti kaungganna. Iti saan a nabayag awanen duadua ni Jeff. Masinunuan a pudno ti insuro dagiti misionario. Nakaawat iti nasayaat a rikna, pammaneknek, manipud iti Espiritu Santo.

- Ania ti intulong ti Espiritu Santo tapno makaawat ni Jeff? (A pudno dagiti banag nga insuro kenkuana dagiti misionario.)
- Kasano a nakisao ti Espiritu Santo ken ni Jeff? (Nabara, nasayaat a rikna ti simmangbay iti pusona.)
- Ania ti inaramid ni Jeff tapno magun-odna daytoy a rikna manipud iti Espiritu Santo? (Nagkararag tapno maammuanna no pudno met laeng ti mensahe dagiti misionario.)

Ibaga kadagiti ubbing a mariknada ti Espiritu Santo bayat ti panagadal iti Primaria, iti panagadal iti sardam ti kaamaan iti pagtaengan, wenno iti dadduma a gundaway a pakaibagaan kadakuada ti kinapudno. Adu a tao ti nakagun-od iti daytoy a rikna no agbasa wenno dumngegda kadagiti nasantuan a kasuratan wenno dagiti balikas dagiti sibibiag a propeta. Yunay-unay a saan a kadawyan ti Espiritu Santo ti makisao kadatayo iti balikas a mangngeg dagiti lapayagtayo. Ngem ketdi, mangmangted kadatayo iti nasayaat a rikna maipapan iti pudno.

Ilawlawag a gapu ta addaan laeng ti Espiritu Santo iti bagi nga espiritu (kitaen ti Doktrina ken Katulagan 130:22), maawagan iti Espiritu no dadduma. Ibagi kadagiti ubbing a mabalina a makangkangngedda kadagiti tao nga agkarkarag tapno adda ti Espiritu ti Dios kadakuada. Kidkiddawenda nga agtalinaed ti Espiritu Santo kadakuada. Ti kaaddana makatulong kadayo a makarikna nga asidegtayo iti Nailangitan nga Ama, maawatan dagiti bilinna, ken mapili ti rumbeng.

Pakagupgopan

Pammaneknek

No mabalina, mangibinglay iti bukod a padas a nakatulongan kenka ti Espiritu Santo a nangbigbig wenno nangammo iti kinapudno. Iburaymo ti pammaneknekmo kadagiti ubbing a kameng ti Kinadios ti Espiritu Santo a tumulong kadakuada a nangammo iti kinapudno ken no ania ti rumbeng.

Kanta

Pakanta wenno paisao iti klase dagiti balikas ti umuna a berso ti “Ammok Nabiag Amak”:

Ammok nabiag Amak ket ay-ayatennak
Imbaga’t Espiritu kaniak a pudno daytoy,
Pudno daytoy.

- Ania ti kinuna ti kanta nga ibagbaga ti Espiritu Santo iti tunggal maysa kadayo? (A sibibiag ti Nailangitan nga Ama ken ay-ayatennatayo.)

Pakanta wenno paisao manen kadagiti ubbing ti kanta.

Panangsubli a panangadal iti nasantuan a kasuratan

Paisao manen kadagiti ubbing ti Moroni 10:5, ket paregtaen ida a mangibinglay iti daytoy kadagiti kaamaanda.

Ilawlawag kadagiti ubbing a nupay makaited ti Espiritu Santo iti nasayaat a rikna iti maysa a tao no mangngegna ti kinapudno, kalpaskan ti panagbuniag makaawat ti tao iti naisangsangayan a sagut no mapatalgedan daytoy a kameng ti Simbaan. Dayta a sagut ti sagut ti Espiritu Santo, a kayatna a sawen a ti tao makarikna iti bileg ti Espiritu Santo a kankanayon no agbiag a sililinteg. Ibagi kadakuada a makasursuroda iti ad-adu pay maipapan iti sagut ti Espiritu Santo kadagiti dadduma nga adalen.

Kanta

Kantaen wenno sawen a kadua dagiti ubbing dagiti balikas ti “Espiritu Santo.”
Mangawis iti maysa nga ubbing a mangisao iti panggibus a kararag.

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumili manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kasublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Kantaen wenno sawen ti maudi a dua a binatang ti “Bassit a Timek [The Still Small Voice]” (*Children’s Songbook*, p. 106.)

Dumngeg, dumngeg. (pagmallukongen ti dakulap iti lapayag)

Yarasaas Espiritu. (ipan ti tammudo iti bibig)

Dumngeg, dumngeg (pagmallukongen ti dakulap iti lapayag)

‘Ti bassit a timek. (ipan ti dakulap iti batog ti puso)

2. Payakem kadagiti ubbing ti estoria ni Abinadi iti sango ni Ari Noe ken dagiti saserdote. Ti ubing a mangibagi ken ni Abinadi inagananna ti sumagmamano kadagiti bilin ti Nailangitan nga Ama. Aklonen ni Alma a mamati ket kiddawenna iti ari a saanna a patayen ni Abinadi. Mapapanaw ketdi ni Alma. Paglemmengen ti ubing a mangibagi ken ni Alma ken pagpammarangen a mangisurat kadagiti pannursuro ni Abinadi.

21

Umaw-awattayo Kadagiti Naindaklan a Bendision Kas Kameng ti Simbaan ni Jesucristo

---

Panggep

Tapno matulongan dagiti ubbing a mangawat a naindaklan a bendision ti ibunga ti panagbalin a kamkameng ti Simbaan.

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal iti Mosiah 18 ken Enos 1, ken agsagana a mangisalaysay kadagiti estoria kadagitoy dua a kapitulo.
2. Agsagana a mangtulong kadagiti ubbing a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti “Ti Espiritu Santo [The Holy Ghost]” (*Children’s Songbook*, p. 105) ken “Tulongannak, Ama [Help Me, Dear Father]” (*Children’s Songbook*, p. 99); nairaman dagiti balikas iti likudan daytoy a pagbasaan.
3. Sakbay a mangrugi ti klase, iwaras dagiti banag nga inurnongmo—agraman dagiti ladawan 3-13, 3-14, 3-48, ken 3-49 (kitaen ti 4d iti baba)—iti rabaw ti lamisaan wenno iti suelo, ket lingdan ida iti lupot.

4. Dagiti kasapulan:

- a. Dagiti sumaganad a balikas a naisurat iti papel:

Dagiti Bendision ti Panagbuniag

Agbalintayo a Kameng ti Simbaan ni Jesucristo

Sagut ti Espiritu Santo

Pakawanennatayo ti Nailangitan nga Ama

- b. Ummongen dagiti sumaganad a banag no mabalin: Libro ni Mormon, Biblia, bassit a ladawan ni Jesucristo, ken singsing a PTR.
- c. Lupot a makaanay a pangabbong kadagiti inummongmo a banag.
- d. Ladawan 3-48, Mamuniag ni Alma kadagiti Dandanum ti Mormon (62332; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 309); ladawan 3-13, Ti Ubing a Lalaki a Mabumbuniagan (62108); ladawan 3-14, Ti Ubing a Babai a Mapatpatalgedan (62020); ken ladawan 3-49, Ni Enos nga Agkarkararag (62604; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 305).

5. Aramidem dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.

Maisingasing a Panangidatag iti Adalen

Mangawis iti maysa ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Makapagbalintayo a Kameng ti Simbaan ni Jesucristo

Aramiden iti panagdengngeg	<p>Ibaga kadagiti ubbing a sumagmamano a banag ti naabbongan iti lupot iti rabaw ti lamisaan. Ilawlawagmo nga ikkatem ti lupot iti sangapulo a segundo. Nasken nga ipamaysa dagiti ubbing ket lagipenda ti kas kaadu dagiti banag a kabaelanda a lagipen.</p> <p>Paguummongen ti klase iti lawlaw ti lamisaan. Ikkaten ti abbong dagiti banag iti sangapulo a segundo. Kalpasanna abbongan manen dagiti banag. Pagsublien dagiti ubbing kadagiti tugawda.</p> <p>Pagsisinnublaten dagiti ubbing a mangnagan kadagiti amin a banag iti rabaw ti lamisaan. Kalpasan a maikkan iti gundaway a sumungbat dagiti nagtarigagay a mangpadas, ikkaten ti lupot tapno makita no kasano ti laing ti inaramidda. Ilawlawag a tunggal maysa kadagitoy a banag ipalagipna kadatayo dagiti bendision a maawattayo manipud iti Nailangitan nga Ama no mabuniagantayo.</p>
Balikas a naisurat iti papel	Paiteyp iti ubing ti balikas a naisurat iti papel a “Dagiti Bendision ti Panagbuniag” iti pisarra.
Ladawan ken estoria iti nasantuan a kasuratan	<p>Iparang ti ladawan 3-48, Mamuniag ni Alma kadagiti Dandanum ti Mormon.</p> <p>Sublien nga adalen iti apagbiit ti estoria ni Alma manipud iti maika-20 nga adalen. Ipalagip kadagiti ubbing a kalpasan ti panaglibas ni Alma manipud kadagiti katulongan ti dakes nga Ari Noe, naglemmeng iti langalang. Sadiay nga insuratna dagiti pannursuro nga insao ni propeta Abinadi.</p> <p>Kalpasan ti adu nga aldaw, napan ni Alma kadagiti tao ket sililimed a nangirugi a nangisuro kadakuada iti maipapan ken ni Jesucristo. Adu kadakuada ti dimngeg ken namati ken ni Alma. Napan dagiti namati iti lugar a maawagan iti Mormon. Iti daytoy a lugar adda pussuak ti nalit-aw a danum ken nagaarimutong a babassit a kayo a naglemmengan ni Alma iti aldaw manipud kadagiti pinagsapul ti ari.</p> <p>Adu a tao ti naguummong tapno dumngeg ken ni Alma. Insurona ida maipapan iti pammati ken panagbabawi. Binuniagan amin ni Alma dagiti nagtarigagay a mabuniagan, ket nagbalinda a kameng ti pudno a Simbaan ni Jesucristo.</p>
Balikas a naisurat iti papel	Paiteyp iti ubing ti balikas a naisurat iti papel nga “Agbalintayo a Kameng ti Simbaan ni Jesucristo.”

Magun-odtayo ti Sagut ti Espiritu Santo

Balikas a naisurat iti papel ken panaglilinnawag	<ul style="list-style-type: none"> • Ania koma a sagut ti maawattayo kalpasan a mabuniagantayo? (Ti sagut ti Espiritu Santo.) <p>Paiteyp iti ubing ti balikas a naisurat iti papel a “Sagut ti Espiritu Santo” iti babaen ti immuna a balikas a naisurat iti papel.</p> <p>Ilawlawag a kalpasan a nabuniagantayo, maawattayo ti sagut ti Espiritu Santo babaen ti pannakaipatay dagiti dakulap. Naisangsangayan pay daytoy a sagut manipud iti Nailangitan nga Ama. No aramidentayo ti rumbeng, agtalinaed a kanayon kadatayo ti Espiritu Santo ket ibagana kadatayo dagiti rumbeng a banag nga aramiden.</p>
Kanta	Kantaen wenno sawen a kadua dagiti ubbing dagiti balikas ti “Ti Espiritu Santo [The Holy Ghost].”

Pagannurotan ti pammati	Sublien nga adalen a kadua dagiti ubbing ti maikap a pagannurotan ti pammati. Ilawlawag a ti sagut ti Espiritu Santo ket bendisionto kadayo iti unos ti panagbiagtayo—no agbiagtayo a maikari.
Estoria	<p>Iti bukodmo a balikas, isalaysay ti estoria no kasano ti panangtulong ti Espiritu Santo ken ni Tim:</p> <p>Nakita ni Tim a maburiboran ti inana. Nabannog ken naliday ti amana. Nabayagen manipud nakaawatda iti surat manipud iti kabsatna a ni Wally nga agserserbi iti mision.</p> <p>Nagtugaw ni Tim iti sopa iti salas. Nangngegna ti pagsarsaritaan ti ina ken ti amana iti kosina.</p> <p>“Anian a nakabutbuteng a didigra ti maginggin-ed,” kinuna ti amana, “ken nakaas-asideg iti lugar a pagserserbian ni Wally. Sapay koma ta maammuantayo no kasanon isuna.”</p> <p>Nagallingag ni Tim. “Ginggined . . . Wally?” nakunana iti bagina. Kasla adda nagsullat iti karabukobna. Maarapaapna ti kabsatna a nasugat wenno nagaburan iti bato. Tinaldiapanna ti ladawan ni Wally iti lamisaan. Ket nagmaratubbog dagiti matana. Nagdardaras a nagtulong iti siledna ket inrikepna ti ridaw. Naarapaap ni Tim ti amin a kita ti nakabutbuteng a banag ket naburiboran a nagpatnag ken nagmalem iti simmaruno nga aldaw. Tunggal kanito a gandatenna ti makisao kadagiti nagannak kenkuana maipapan ken ni Wally, adda agsullat iti karabukobna ket awan ti sumngaw a balikasna.</p> <p>Kimmaro ti danag ni Tim. Nariknana a nasken nga ibagana dagiti banag iti maysa a tao. Ammona nga agtartrabaho ti amana iti sirok, isu nga immulog ni Tim.</p> <p>Inungap ni Tim ti ngiwatna tapno mangrugi iti plinanona nga ibaga. Ngem saan a nalaka ti agsao maipapan ken ni Wally. Nagdumog ket timrem dagiti matana.</p> <p>“Maseknanka unay ken ni Wally, ania, Tim?” dinamag ti amana. “Idi nangngegmi ti maipapan iti ginggin-ed, naseknankami. Nagkararagkami ken ni nanangmo para iti talged ni Wally. Nakaawatkami iti liwliwa manipud iti Espiritu Santo a nasayaat ti amin ken nasken a ditayo madanagan. Mabalina met a kasta ti riknam, Tim.”</p> <p>“Kasano?” dinamag ni Tim.</p> <p>“Agkararagka iti Nailangitan nga Ama. Ibagam kenkuana ti pagdandanagam. Idawatmo a tulongannaka a mangammo no natalged ni Wally. Masinunuok a makaawatka iti liwliwa.”</p> <p>Inaramid ni Tim ti imbaga ti amana nga aramidenna. Nagkararag para iti pannakatalged ni Wally. Indawatna iti Nailangitan nga Ama a tulonganna a mangammo a sibibiag ken nasayaat ni Wally. Idi malpas ni Tim ti agkararag, immay kenkuana ti naindaklan a panagrikna iti kappia ken liwliwa. Saanen a nadanagan maipapan ken ni Wally. Ammona a nasayaat ti amin.</p> <p>Kamaudinanna simmangpet ti surat a nangipanamna iti kaamaan a natalged ni Wally. Saan a nasdaaw ni Tim. Ammonan a natalged ni Wally. Liniwliwa ti Nasantuan nga Espiritu ni Tim.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kasano a tinulongan ti Espiritu Santo ni Tim? (Inikkanna iti natalna a rikna—rikna a natalged ni Wally.)

Ibaga kadagiti ubbing a ti sagut ti Espiritu Santo ti naindaklan a bendision ken ni Tim ken ti kaamaanna. Mabalín met a naindaklan a bendision daytoy kadaytoy.

Kalpasan ti Pannakabuniagtayo, Pakawanennatayonto ti Nailangitan nga Ama

Balíkas a naisurat iti papel

Paiteyp iti ubing ti balíkas a naisurat iti papel a “Pakawanennatayo ti Nailangitan nga Ama” iti pisarra.

Ilawlawag a sabali pay a naindaklan a bendision ti pannakapakawantayo no agaramidtayo iti biddut wenna agaramid iti saan a rumbeng. Ammo ti Nailangitan nga Ama nga agbiddut amin dagiti annakna. Binilinna ti tunggal maysa nga agbabawi kadagiti dakes nga aramid. No agbabawitayo, ikarina a pakawanennatayo ken ikkannatayo iti dadduma pay a bendision. Ipalagip kadagiti ubbing a paset ti panagbabawi ti maaddaan iti pammati ken ni Jesucristo. Sabali pay a paset ket isu ti panagbiag iti tartarigagayan ni Jesus a panagbiagtayo, dayta ti panagtungpal a nasaysayaat kadagiti bilin. Maadaltayo ti ad-adu maipapan ken ni Jesus ken dagiti bilinna babaen ti panagadal kadagiti nasantuan a kasuratan.

Ladawan ken estoria iti nasantuan a kasuratan

Iparang ti ladawan 3-49, Ni Enos nga Agkarkarag.

Ilawlawag a maysa a propeta ni Enos a mabasatayo ti maipapan kenkuana iti Libro ni Mormon. Indawat ti ama ni Enos a saluadanna dagiti kasuratan a nairaman kadagiti nasantuan a kasuratan ken ti pakasaritaan dagiti taona. Naisurat daytoy a pakasaritaan kadagiti pinanid a metal. Insuro ti ama ni Enos ti ebanghelio a linaon dagitoy a kasuratan, isu nga ammo ni Enos no kasano ti panagbiagna. Maysa nga aldaw napan ni Enos iti kabakiran ket nagkararag iti Nailangitan nga Ama iti nagmalem ken agingga iti adalemen ti rabii. Kiniddawna a mapakawan gapu kadagiti dakes nga inaramidna. Ket maysa a nakaskasdaaw a banag ti napasamak.

Ilawlawag a pinakawan ti Nailangitan nga Ama ni Enos ken inkarina a bendisionanna. Immay ti timek kenkuana a nagkuna, “Enos, napakawankan kadagiti basolmo, ken mabendisionanka” (Enos 1:5). Napakawan ni Enos gapu ta addaan iti pammati ken ni Jesucristo, a nabasana kadagiti kasuratan. Napakawan gapu ta namati iti pannubbot a sakripisio ni Jesucristo. Inkari pay ti Nailangitan nga Ama ken ni Enos a masaluadan dagitoy a kasuratan ket iti maysa nga aldaw mabasanto dagiti Lamanite dagiti balíkas. Makatulong kadakuada dagiti kasuratan a mangadal iti maipapan ken ni Jesus, a mangtungpal kadagiti bilin, ken makagun-od iti pammakawan no nagaramidda iti biddut.

Ilawlawag nga ammotayo a tinungpal ti Nailangitan nga Ama ti karina ken ni Enos gapu ta mabasatayo iti Libro ni Mormon dagiti banag a naisurat kadagiti pinanid.

- Ania a bendision ti naawat ni Enos idi nagbabawi? (Awaten ti ania man nga umno a sungbat, ngem yunay-unay a pinakawan isuna ti Nailangitan nga Ama.)

Yebkasmó ti panagyamanmo iti pannakaammo a mapakawanto ti tunggal tao a sipupudno nga agbabawi. Yunay-unay a mabalín a naindaklan a bendision dagiti nasantuan a kasuratan iti panagtulong kadaytoy a mangpadur-as iti pammatitayo ken ni Jesucristo ken mangadal kadagiti pannursurona.

Kanta	Tulongan dagiti ubbing a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti “Tulongannak, Ama [Help Me, Dear Father].”
Pakagupgopan	<p>Sublien nga adalen dagiti bendision ti kinakameng iti Simbaan a nailista kadagiti balikas a naisurat iti papel. Ipalagip kadagiti ubbing nga inkari ti Nailangitan nga Ama nga ikkannatayo iti naindaklan a bendision no agbuniag ken tungpalentayo dagiti bilin.</p> <p>Awisen dagiti ubbing a panunotenda dagiti bendision nga ited kadakuada ti Nailangitan nga Ama iti sumaruno a pannakiranudda iti sakramento. Paregtaen ida a dumngeg a nasayaat kadagiti kararag iti sakramento ket panunotenda dagiti kari nga aramidenda no mabuniaganda. Mabalina dagiti nabuniaganen a panunoten ti napalabas a panagbuniagda.</p>
Pammaneknek	<p>Iburaymo ti pammaneknekmo a kanayon a tungpalen ti Nailangitan nga Ama dagiti karina kadayo no tungpalentayo isuna. Mabalina nga ibinglay kadagiti ubbing ti maysa a padas a pannakariknam a nabendisionanka a mismo gapu iti kinakamengmo iti simbaanna.</p> <p>Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag.</p>

**Dagiti
Pangpadur-as
nga Aramiden**

Pumili manipud kadagiti sumaganad nga adalen iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kas sublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Mangisagana iti tsart nga addaan kadagiti balikas ti 3 Nephi 11:33. Manggetteng iti sabali pay a pedaso ti papel a kas kadakkel ti tsart ket isurat iti daytoy ti “Dagiti Bendision ti Panagbuniag.” Gettengen daytoy a pedaso ti papel iti sumagmamano a paset a kas iti pagsisinniriban. Iteyp ti tunggal paset iti tsart tapno amin dagiti paset maabonganda ti nasantuan a kasuratan. Annadan tapno saan a nalaka a maikkat ti tunggal paset a saan a madadael ti naisurat a nasantuan a kasuratan.

Ipakita kadagiti ubbing ti pagsisinniriban a “Dagiti Bendision ti Panagbuniag” ket pabasa kadakuada ti paulo. Ilawlawag a basaem ti sumagmamano a saludsod maipapan iti adalen. Asino man a makasungbat iti saludsod iti umno mabalina ti mangikkat iti paset ti abbong ti pagsisinniriban. Iti kamaudiananna, ibunannag dagiti ubbing ti nasantuan a kasuratan iti unegna. Sumaganad ti sumagmamano a maisingasing a saludsod:

- Ania dagiti katulagan nga aramidentayo iti panagbuniag? (Tapno kanayon a laglagipen ni Jesucristo, tapno awatentayo ti naganna, ken tapno tungpalen dagiti bilinna.)
- Ania ti inaramid ni Alma kadagiti Dandanum ti Mormon? (Namuniag kadagiti tao a nagtarigagay a mabuniagan.)
- Ania a simbaan ti nagkamengan ni Alma ken dagiti pasurotna? (Ti Simbaan ni Jesucristo.)
- Kasano a nasungbatan ti kararag ni Tim? (Tinulongan isuna ti Espiritu Santo a nangammo a natalged ni Wally.)

- Apay a nagkararag ni Enos? (Tinarigagayanna a mapakawan kadagiti basolna.)
- Ania a libro ti naipatarus kadagiti pinanid a balitok? (Ti Libro ni Mormon.)
- Kaano ti tawen a mabalinmo ti agbuniag? (Inton agtawenak iti walo.)

Kalpasan a naikkat dagiti paset ti pagsisinniriban, pabasa iti klase a kaduam ida ti nasantuan a kasuratan. Ilawlawag a tapno “matawid ti pagarian ti Dios” kayatna a sawen ti makipagnaed iti Nailangitan nga Ama.

2. Kantaen wenno sawen dagiti balikas ti himno a “Bilangem Parabur” (*Hymns*, no. 241).

Bilangem parabur
Ala saggaysa
Ket masdaawka’t
“Paay ti Apo kenka.
Bilangem parabur,
Ala saggaysa
Ket masdaawka’t
“Paay ti Apo kenka.

3. Mangted iti krayola ken maysa a papel a nasuratan iti “Dagiti Bendision ti Kinakameng” iti tunggal ubing. Ipadrowing ken pakoloran iti tunggal ubing ti ladawan ti bendision a mabalin a maawatda kalpasan ti pannakabuniag ken pannakapatalgedda a kameng ti Ti Simbaan ni Jesucristo Dagiti Santo iti Ud-udina nga Aldaw.

Panggep

Tapno matulongan dagiti ubbing a mangaramid a makapagbabawi dagiti tao gapu ta sinubbot ni Jesucristo dagiti basoltayo.

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal iti Lucas 22:39–46 ken Mosiah 27, ken agsagana a mangisalaysay iti pakasaritaan ti panagbabawi ni Alma.
2. Itugot dagiti balikas a naisurat iti papel a naaramat iti maika-10 nga adalen (“Maladingitan,” “Dumawat iti pammakawan,” “Aturen ti biddut,” “Saanen nga uliten pay ti biddut”).
3. Laglagipen nga awan pay sungsubatan dagiti ubbing nga in-inaudi ngem walo a tawen ken saan a nasken nga agbabawida iti basol. Paregtaen ida a kanayon nga agaramid iti rumbeng.
4. Dagiti kasapulan:
  - a. Libro ni Mormon ken Doktrina ken Katulagan.
  - b. Maysa a dakkal a bato wenno dadduma pay a nadagsen a banag ken bag a pangikkan iti daytoy tapno maibaklay daytoy ti maysa nga ubing. Etiketan ti bato wenno banag iti “panagtakaw.”
  - c. Nagetteng a ladawan: Ni Alma nga Ub-ubing (nagetteng a ladawan 3-3), dagiti uppat nga annak a lallaki ni Mosiah (nagetteng a ladawan 3-4), ken maysa nga anghel (nagetteng a ladawan 3-5).
  - d. Ladawan 3-46, Ni Jesus nga Agkarkararag iti Getsemani (62175; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 227).
5. Aramiden dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.

Maisingasing a Panangidatag iti Adalen

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Makapagbabawi dagiti Tao Kadagiti Saan a Rumbeng a Pili

Aramiden iti panagdengngeg

Isalaysay iti klase ti sumaganad nga estoria.

Bayat ti pannakitienda ni Josh ken ti inana, nangala ni Josh iti maysa a banag iti tiendaan a saanna a binayadan. Ammo ni Josh a nakaaramid iti banag a saan a rumbeng. Kabumbuniagna ket ammona a nasken a pinilina koma ti rumbeng.

Ipakita kadagiti ubbing ti dakkel a bato (wenna sabali a nadagsen a banag) iti bag.

Saludsoden no kasano ti rikna ni Josh maipapan iti tinakawna.

Pagpammarangen ti maysa nga ubing a ni Josh. Paibaklay iti ubing ti bag. Ilawlawag a di nakarikna iti nasayaat ni Josh iti panagtakaw. Kasla dagensen daytoy iti kaunggan a mangipawil kenkuana nga agragsak a naan-anay.

- Kasano ti panagbalin ni Josh a naragragsak? (Babaen ti panagbabawi.)
- Ania ti mabalin nga aramiden ni Josh tapno maatur ti saan a rumbeng a pilina? (Agbabawi.)

Ipaskil iti pisarra dagiti uppat a balikas a naisurat iti papel. Ipalagip kadagiti ubbing a nasursuroda ti maipapan iti panagbabawi iti napalabas nga adalen.

- Ania ti mabalin nga aramiden ni Josh tapno makapagbabawi? (Mairaman ti sumaganad kadagiti sungbat: isublina ti tinakawna, bayadanna ti tinakawna, agpakawan iti aglaklako, ken idiyana a tulonganna ti aglaklako tapno maatur ti biddutna.)

Kalpasan a mailawlawag dagiti ubbing no kasano a makapagbabawi ni Josh, ikkaten ti nadagsen a bato manipud iti bag ti ubing. Ilawlawag a no agbabawitayo, wayawayaantayo ti bagitayo manipud iti nadagsen, naliday a rikna, ket naragragsaktayo.

Ibaga iti klase a maysa a nakaskasdaaw a bendision ti gundaway nga agbabawi ken mapakawan.

Ladawan

Iparang ti ladawan 3-46, Ni Jesus ng Agkarkarag iti Getsemani. Ibaga kadagiti ubbing nga inlungalong ti Mangisalakan ti pannakapakawan dagiti tao.

Sinubbot ni Jesucristo dagiti Basoltayo

Panangidatag
ti mannursuro

Ilawlawag a sakbay a natay ni Jesucristo iti krus, kaduana dagiti Apostolna a napan iti minuyongan a maawagan iti Getsemani. Tallo kadagiti Apostol—da Pedro, Santiago, ken Juan—ti kimmuyog kenkuana iti minuyongan. Nagurayda iti asideg bayat ti ikakayakay ni Jesus a mapan iti minuyongan ket nagkararag iti Nailangitan nga Ama. Ammo ni Jesus a nasken nga agsagaba para kadatayo tapno makapagbabawitayo ken mapakawan kadagiti basoltayo. Iti Minuyongan ti Getsemani ken iti krus, nagsagaba ni Jesus iti nakaro nga ut-ot para kadatayo. Nagsagaba para kadagiti basoltayo, wenna kadagiti dakes a banag nga aramidentayo.

Isurat ti balikas a *Pannubbot* iti pisarra. Ilawlawag a ti Pannubbot kaipapananna a binayadan ni Jesucristo dagiti basoltayo tapno makapagbabawitayo ket mapakawan. Inaramidna daytoy gapu ta ay-ayatennatayo ken gapu ta tinarigagayanna a mailungalong ti panagbabawitayo ken agbalin a nadalus. Makunatayo a sinubbotna dagiti basoltayo ken di rumbeng a pili. Paisao iti klase ti balikas a *Pannubbot*.

Ipatpategnatayo met ti Nailangitan nga Ama, ken tarigagayanna nga agbabawi ti tunggal maysa kadatayo ket makipagnaed manen kenkuana. Gapu iti pannubbot ni Jesucristo, mapakawantayo kadagiti basoltayo ken di rumbeng a pili nga aramidentayo iti tawen a walo.

Nagbabawi ni Alma nga Ub-ubing

Estoria iti nasantuan a kasuratan nga addaan iti nagetteng a ladawan

Iti bukodmo a balikas, isalaysay iti klase ti panagbabawi ken pannakapasurot ni Alma. Ipakita dagiti nagetteng a ladawan no agsao maipapan iti tunggal tao.

Isalaysay kadagiti ubbing a maysa a propeta iti Libro ni Mormon nga agnagan iti Alma ti addaan iti anak a lalaki a nasukir unay ken nagaramid iti adu a banag a di nasayaat. Daytoy a propeta Alma ti isu met laeng a tao a nasursurotayo maipapan iti estoria ni Abinadi. Dimngeg iti Espiritu Santo ket nagbalin a naindaklan a mannursuro ken dadaulo iti Simbaan. Managan met iti Alma ti anakna a lalaki. Masansan nga awagantayo ti anak iti Alma nga Ub-ubing tapno saantayo a matikaw iti amana.

Ilawlawag dagiti sumaganad a punto manipud iti estoria iti nasantuan a kasuratan a masarakan iti Mosiah 27:8–14:

1. Saan a tinungpal ni Alma nga Ub-ubing ti amana. Isu ken ti uppat a gagayyemna ginandatda a dadaelen ti Simbaan babaen ti panangisuroda kadagiti tao nga agaramid iti saan a rumbeng.
2. Adu a tao ti namati ken ni Alma nga Ub-ubing ket nagsardengda nga agtungpal kadagiti bilin.
3. Nariribukan ti ama ni Alma nga Ub-ubing maipapan iti anakna ken dagiti kameng ti Simbaan.
4. Inkararag ti ama a sapay koma ta masursuro ti anakna ti kinapudno.

Panaglilinnawag

- Kasano a sinungbatan ti Nailangitan nga Ama ti kararag ti ama ni Alma nga Ub-ubing? (Nangibaon iti anghel a nangibaga ken ni Alma ken dagiti gagayyemna nga agbabawi.)
- Adda kadi makaammo no ania ti napasamak kalpasan dayta?

Paituloy a paisalaysay kadagiti ubbing ti estoria agingga a kabaelanda. Ilawlawag dagiti sumaganad a punto:

1. Nalaus ti buteng ni Alma ken dagiti gagayyemna idi makitada ti anghel ta nadalupoda iti daga.
2. Napukaw ni Alma ti kabaelanna nga agsao wenno ti agtignay.
3. Binagkat dagiti gagayyemna nga impan iti balay ti amana ket imbagada iti amana ti amin a napasamak.
4. Iti dua nga aldaw nagayuno ken nagkararag ti ama ni Alma ken dagiti saserdote ti Simbaan tapno mapasubli koma ni Alma ti pigsana ket makisao kadakuada.
5. Nasungbatan dagiti kararagda, ket timmakder ni Alma nga Ub-ubing ket imbagana ti maysa a banag a nakaparagsak unay ken namagyaman iti amana.

Tapno maammuan no ania ti kinuna ni Alma nga Ub-ubing, basaen wenno pabasa iti in-inauna nga ubing ti sumaganad manipud iti Mosiah 27:24: “Gapu ta, kinunana, nagbabawiak kadagiti basolko.”

- Ania ti kinuna ni Alma nga inaramidna?

Aramiden iti panangsubli a panangadal	<p>Ibaga kadagiti ubbing a kayatmo a sungbatanda ti sumagmamano a saludsod ken ilawlawag no kasano a maammuantayo a pudno a nagbabawi ni Alma nga Ub-ubing. Itudo dagiti nakapaskil a balikas a naisurat iti papel bayat ti panagsubliyo nga agadal.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nagladingit kadi ni Alma nga Ub-ubing gapu iti inaramidna? • Asino ti nagkiddawan ni Alma nga Ub-ubing a mamakawan kenkuana? (Ti Nailangitan nga Ama; ti amana; ken ti Simbaan.) <p>Ilawlawag a tapno maatur ti biddut, napan ni Alma iti tunggal siudad a nangibagaanna iti tunggal maysa iti maipapan iti pudno a Simbaan. Nagbalin a misionario.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Iti panagkunayo pudno ngata a nagbabawi ni Alma? (Yunay-unay no kasano ti panagbalbaliw a naan-anay ti biag ni Alma kalpasan ti panagbabawina.) • Apay a napakawan ni Alma idi nagbabawi? (Gapu iti pannubbot ni Jesucristo, a nagsagaba gapu kadagiti basol ni Alma nga Ub-ubing.)
Pakagupgopan	<p>Ibaga kadagiti ubbing a gapu iti ayat ken pannubbot ni Jesucristo, makapagbabawi dagiti tao no makaaramidda iti maysa a banag a saan a rumbeng, ket pakawanen ida ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus. Ilawlawag a nasaysayaat nga amang ti saan nga agaramid kadagiti banag a saan a rumbeng tapno saan a nasken nga agbabawitayo. Ngem no agbasoltayo, makapagbabawi ken makapagbalintayo a nadalus ken natarnaw. Inkari ni Jesus kadatayo a saannan a laglagipen dagiti dakes a banag nga aramidentayo no pudno nga agbabawitayo (kitaen ti Doktrina ken Katulagan 58:42).</p>
Pammaneknek ti mannursuro	<p>Iburaymo ti pammaneknekmo maipapan iti pannubbot ni Jesucristo ken ti kinapateg ti panagbabawi.</p> <p>Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag.</p>

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumili manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kas sublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Tulongan dagiti in-inauna nga ubbing a mangyulo iti maikatlo a pagannurotan ti pammati. Sublien nga adalen daytoy a pagannurotan ti pammati a kadua dagiti in-inaudi nga ubbing. Ilawlawag dagiti ania man a balikas wenno kapanunotan a saan a maawatan dagiti ubbing.
2. Isurat ti Doktrina ken Katulagan 19:16 iti pisarra, ket pabasa daytoy nga aggigiddan kadagiti in-inauna a kameng ti klase. Ilawlawag a ti “Dios” iti daytoy a bersikulo kaipapananna ni Jesucristo. Kiddawen kadagiti ubbing nga ilawlawagda ti bersikulo iti bukodda a balikas.

Ilawlawag nga ay-ayatennatayo ti Nailangitan nga Ama ken tarigagayannatayo a makipagnaed manen kenkuana. Ngem sakbay a mabalintayo ti makipagnaed kenkuana, nasken nga agbabawitayo kadagiti amin a basoltayo ket mapakawan.

- Apay a sitatallugod ni Jesucristo nga agsagaba iti saem para iti tunggal maysa kadatayo? (Gapu ta ay-ayatennatayo.)
- Kasano a nakatulong kadatayo ti panagsagaba ni Jesucristo? (Gapu ta nagsagaba iti saem para kadagiti basoltayo, makapagbabawitayo ken mapakawan.)

Ibunong ti kopia ti maibunong a papel iti baba ken lapis iti tunggal ubing a makabasa ken makasurat. Basaen ti mensahe a kadua ida. Damagen no asino ti makaammo no ania dagiti letra a maipan kadagiti blangko. Dagiti umuna a sangapulo a blangko para kadagiti letra nga *agbabawi*, ket dagiti maikadua a siam a blangko para iti *Pannubbot*. Papunno kadagiti ubbing dagiti blangko. Kariten dagiti ubbing a mangyawid iti mensahe, a mangibasa iti daytoy kadagiti nagannak kadakuada, ken mangilawlawag no ania ti naadalda iti Primaria. Gibusan ti aramid babaen ti panangbasa iti mensahe iti napigsa kas maysa a klase.

3. Kantaen wenno sawen dagiti balikas ti “Aramiden Koma’t Rumbeng [Dare to Do Right]” (*Children’s Songbook*, p. 158); nairaman dagiti balikas iti likudan daytoy a pagbasaan.

Naisangsangayan a Mensahe

Mapakawanak no _____ gapu iti
 _____ ni Jesus.

Panggep

Tapno matulongan ti tunggal ubing nga agtarigagay a mangsurot iti bilin a pakawanen dagiti dadduma.

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal iti Doktrina ken Katulagan 64:9.
  2. Isurat ti balikas a *napungtot* wenno *naragsak* iti likudan ti mayannatup a nagetteng a ladawan ti rupa (nagetteng a ladawan 3–6).
  3. Agsagana a mangtulong iti klase a mangsubli a mangadal iti estoria ni Alma nga Ub-ubing (kitaen ti Mosiah 27; maika-22 nga adalen).
  4. Dagiti kasapulan:
    - a. Doktrina ken Katulagan.
    - b. Nagetteng a ladawan ni Alma nga Ub-ubing (nagetteng a ladawan 3-3); dagiti uppat nga annak a lallaki ni Mosiah (nagetteng a ladawan 3-4), ken dagiti napungtot ken naragsak a rupa (nagetteng a ladawan 3-6).
    - c. Maysa a banag a nalabaga wenno natingra a nalabaga ti marisna, kas iti lupot wenno papel, ken maysa a puraw. Penken a nadalus ti puraw a banag.
  5. Aramidem dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpaduras nga aramiden nga aramatemto.
-

**Maisingasing
a Panangidatag
iti Adalen**

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Masurottayo ni Jesucristo

Aramiden iti
panagdengngeg

Ibagam kadagiti ubbing a kayatmo nga aramidenda no ania ti aramidem. Pasurotem ida bayat ti itatakdermo, panagunnat, yiisem, panagtugaw, ken panagdalikepkep.

Ilawlawagmo a gapu ta inaramidda ti amin a banag nga inaramidmo, sinurotdaka. No surotem ti maysa a tao, aramidem dagiti isu met laeng a banag nga ar-aramidenna.

Ibagam kadakuada a tulongam ida mangadal iti maysa a napateg a wagas a pakasurotanda ken ni Jesus.

Ay-ayaten ken Pakawanennatayo ni Jesucristo

Panangsubli a
panangadal iti
estoria

Kiddawen iti klase nga isalaysalda iti apagbiit ti maipapan ti pannakapasurot ni Alma nga Ub-ubing agingga a kabaelanda. Mabalina a kayatda nga aramaten dagiti nagetteng a ladawan.

Tulongan ida a mangilawlawag iti sumaganad:

1. Idi damo saan a pasien ni Alma a ni Jesucristo ti Mangisalakan. Nakisarita kadagiti tao maipapan iti panagaramid kadagiti dakes a bambanag. Imbagana a saan pudno dagiti bilin ken ti Simbaan ni Jesucristo.
  - Kasano iti panagkunayo ti narikna ti ama ni Alma ken dagiti kameng ti Simbaan?
2. Nupay dakes unay ni Alma ken nagaramid iti adu a banag a saan a rumbeng, ay-ayaten pay laeng isuna ni Jesucristo.
  - Kasano ti panangipakita ni Jesus iti ayatna ken ni Alma nga Ub-ubing? (Binilinna nga agbabawi; kitaen ti Mosiah 27:11–16. Impakita pay ni Jesus ti panagayatna babaen ti panangsubbotna iti amin a basbasol. Daytoy ti nakailungalong ken ni Alma nga agbabawi ken mapakawan.)
  - Kasano ti panangipakita ti ama ni Alma ken dagiti tao iti Simbaan ti panagayatda ken ni Alma? (Nagkararag ken nagayunoda para iti panaglaingna; kitaen ti Mosiah 27:21–24.)
3. Nagladingit ni Alma nga Ub-ubing iti inaramidna ket nagbabawi.
  - Ania ti inaramid ni Jesucristo kalpasan ti panagbabawi ni Alma nga Ub-ubing? (Pinakawanna ni Alma, kitaen ti Mosiah 27:28.)
  - Ania ti inaramid ni Alma nga Ub-ubing kalpasan ti panagbabawina? (Nagbaniaga iti intero a daga ket imbagana kadagiti tao ti napasamak kenkuana. Insurona kadakuada ti kinapudno maipapan ken ni Jesucristo ken ti Simbaan; kitaen ti Mosiah 27:32).

Ilawlawag a kas iti panagayat ken panangpakawan ni Jesucristo ken ni Alma nga Ub-ubing, ay-ayatennatayo a kanayon ken pakawanennatayo no agbabawitayo iti aramidentayo a biddut.

Nasken a Pakawanentayo dagiti Dadduma

Panaglilinnawag

- Kasano ti mariknam no adda mangiduron wenno mangpasakit kenka?
- Kasano ti mariknam no adda mangsuron wenno mangpanagan kenka?
- Kasano ti mariknam no saandaka a pakiay-ayamen dagiti dadduma nga ubbing?
- Kasano ti mariknam no adda mangdadael iti kukuam?

Palugodan dagiti sungbat para iti tunggal saludsod. Ilawlawag a no adda mangtrato kadatayo iti di nasayaat wenno mangpasakit kadatayo, gagangay a makapungtottayo wenno masaktan iti kaunggan.

Itag-ay ti nagetteng a ladawan ti makapungtot a rupa. (Mabalina nga aramaten dagiti in-inauna a klase ti balikas iti sikigan ti nagbukel.)

Ilawlawag kadagiti ubbing no kasano ti mariknada no makapungtotda. Padasen a yunay-unay no kasano a nalidayda iti mariknada no makapungtotda iti maysa a tao.

- Ania ti pangpatarigagay daytoy napungtot a rikna iti kayatmo nga aramiden? (Padasen a yunay-unay a ti panagpungtot saannatayo a pagtarigagayen nga agtignay a kas iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo.)

llawlawag nga imbaga kadatayo ni Jesus a nasken a pakawanentayo dagiti dadduma a kas iti panangpakawanna kadatayo. Ammona a saan a kanayon a nalaka ti mangpakawan iti dadduma no nasaktantayo, ngem tarigagayanna a surotentayo ti pagwadanna.

- Ania ti kayat a sawen ti mamakawan? (No pakawanennatayo ti Mangisalakan, lipatenna ti ania man a kasapulan a pannusa iti basol a naaramidtayo, no agbabawitayo. Tulongannatayo nga agbiag a nalininteg. No pakawanentayo dagiti dadduma, ipategtayo ida ken awanantayo iti dakes a rikna kadakuada gapu iti biddut a naaramidda kadatayo.)

Ipakita kadagiti ubbing ti banag a nakoloran iti naraniag a nalabaga wenno natingra a nalabaga. Kalpasanna ibasa kadakuada ti sumaganad manipud iti Isaias 1:18: “Nupay kasla eskarlata dagiti basolyo, mapapudawdanto a kasla niebe.”

- Ania iti panagkunayo ti kaipapanan daytoy a bersikulo? (Ipalagip kadagiti ubbing a ti puraw ti maris a masansan a maaramat a mangibagi iti kinadalus.)

Sukatan iti puraw ti nalabaga a banag. llawlawag a kas iti panangsukatmo iti nalabaga a banag iti puraw a mangisimbolo iti kinadalus, kasta met ti panangpatarnaw ken panangdalus ti Mangisalakan iti tao nga agbabawi.

Pabasa iti in-inauna nga ubing ti sumaganad manipud iti Doktrina ken Katulagan 64:19, wenno basaem daytoy a mismo: “Ngarud, kunak kadakayo, nga agpipinnakawankayo.”

- No pasakitandatayo dagiti dadduma wenno saanda a nasayaat iti sumagmamano a wagas, ania ti nasken nga aramidentayo tapno masurottayo ti bilin ni Jesucristo a mamakawantayo? (Pakawanen ken ayatem ida.)

llawlawag a tapno agbalin a managayat ken manangpakawan, nasken nga—

1. Iwaksitayo ti rikna a napungtot ken ti tarigagay nga agaramid iti dakes iti sabali a tao.
2. Lipaten ti kinaawan iti kaasi.
3. Tratuken ti tao babaen ti asi ken ayat.

llawlawag a no pudno a pakawanentayo dagiti sabali, sitatallugodtayo a lipaten ti biddut nga inaramidda ken suktan dagiti makapungtot a panagriknatayo iti naasi, naayat a rikna. Ti panangpakawan iti dadduma a tao iramanna ti panangipakita iti panagayat kadakuada kalpasan ti panangpakawan kadakuada.

Lingdan ti napungtot a rupa iti naragsak a rupa (wenno aramaten ti balikas iti sikigan ti nagbukel.)

Estoria ken
panaglilinnawag

Isalaysay kadagiti ubbing ti sumaganad nga estoria maipapan iti ubing a lalaki a managan iti Juan. Kiddawen kadakuada a padasenda nga arapaapen no kasano ti mariknada ken no ania ti mabalin nga aramidenda no isuda ni Juan.

“Saan a kas ti kadakkel ni Juan dagiti dadduma nga ubbing. Sumagmamano kadagiti ubbing ti mangsursuron kenkuana gapu ta napandek unay. Kanayon a suronen ken iduron ti dakkel a lalaki nga agnagan iti Pablo.”

- Kasano iti panagkunayo ti narikna koma ni Juan? (Saan a naragsak ken makapungtot.)

“Maysa nga aldaw, simmang-at ni Juan iti bakras ti bantay, a nagsapul iti karkarna a bato. Agur-urnong isuna iti bato. . . . Adda napipintas a bato ni Juan iti pagtaenganda. Agbirbirok pay iti nayonna . . .

“Kellaat a nakangngeg iti am-amona a timek. Ni Pablo. Agbirbirok met iti bato. Imbaga ni Pablo ken ni Juan nga umadayo gapu ta isu ti nakauna. Rinugianna a kinamat ni Juan a nagsalog iti bakras ti bantay. . . . Iti di nabayag nakangngeg ni Juan iti napigsa a riaw manipud iti tuktok ti turod. Nagtaray a nagsubli ket nakitana ni Pablo a marigatan unay.” Nasugat ti sakana.

- Kasano iti panagkunayo ti narikna ni Juan idi kamaten ni Pablo ket imbagana kenkuana a pumanaw?
- Kasano iti panagkunayo ti rikna ni Juan idi nakitana ni Pablo a nasugatna ti sakana?

Pagdenggen dagiti ubbing iti tuloy ti estoria ken takuatenda no ania ti inaramid ni Juan:

“Inkarigatan ni Juan a tulongan ni Pablo . . . , ngem saan nga umdas ti pigsana. . . . Pinagin-awana ni Pablo ket nagtaray a dumawat iti tulong.

“Nagsubli ni Juan a kaduana ti amana ket duada a nangkarga ken ni Pablo a [nangisalog] iti bantay. Innalada iti pagtaenganda. Timmulong ti ina ni Juan a nagbedbed iti saka ni Pablo. Indiaya ni Juan nga ibinglayan ni Pablo iti naurnongna a bato ta napukaw dagiti bato ni Pablo iti pannakatnagna.

“Dimmawat ni Pablo iti pammakawan ken ni Juan gapu kadagiti maikaniwas a banag nga inaramidna. Immisem ni Juan, ket nagbalinda a [nasinged] nga aggayem” (naadaw manipud iti *Magna iti Dalanna: Pangrugian a Pagbasaan Dagiti Ubbing*, Paset A [1979], pp. 151–52.)

- Kasano ti panangsurot ni Juan iti bilin a mamakawan? (Namakawan ken trinadona a nasayaat ti masya a tao a nakaaramid kenkuana iti maikaniwas.)
- Ania ti inaramid ni Juan tapno maipakitana nga isu ket manangpakawan? (Inkagumaanna a tulongan ni Pablo. Napanna innala ti amana ket tinulonganda ni Pablo. Nagbalin isuna a gayyem ni Pablo.)
- Nalaka kadi para ken ni Juan ti manglipat kadagiti maikaniwas a banag nga inaramid kenkuana ni Pablo?

Ibaga a nupay narigat unay para ken ni Juan ti manglipat kadagiti dakes nga inaramid ni Pablo, sinurot ni Juan ti bilin ni Jesucristo ket namakawan.

Panangyakem

Payakem kadagiti ubbing ti maysa wenno ad-adu pay kadagiti sumaganad a kasasaad. Palugodan amin dagiti ubbing iti klasem a makiraman. Payebkas kadakuada dagiti riknada iti kasasaad, ken pailawlawag kadakuada no ania ti nasken nga aramidenda tapno masurotda ti bilin a mamakawan. Ikagumaan a tulongan dagiti ubbing a mangawat a nasken a sukatanda dagiti napungtot a riknada iti ayat ken asi, ken tratuenda a siaasi ti tao. Aramaten dagiti saludsod kalpasan ti tunggal kasasaad a kas pangiwawan.

1. Agay-ayam da Julie ken Tammy iti bola. Agtataray nga umasideg ni Susan ket sikkarudenna ni Julie. Nasaktan ti sakana iti pannakaitublak. Idi agangay iti dayta met laeng nga aldaw, napan ni Susan iti balay da Julie ket dinamagna no mabalinna ti makiay-ayam iti bola kada Julie ken Tammy.

- Kasano ti narikna ni Julie idi sinikkarud ni Susan?

- Ania ti nasken nga aramiden ni Julie tapno maipakita a pinakawanna ni Susan idi immay ni Susan a nagkiddaw nga agay-ayam iti bola? (Igunamgunam kadagiti ubbing a nasken a pakawanentayo ti tunggal maysa, uray saanda a kidkiddawen ti pammakawan wenna maladingitan kadagiti biddutda.)
2. Agay-ayam da Andres ken David. Mangab-abak ni Andy iti ay-ayam. Makasuron ni David, iwar-itna ti ay-ayam ket agdardaras nga umadayo. Iti sumaruno nga aldaw, kiddawen ni David nga agay-ayamda manen ken ni Andres.
    - Kasano iti panagkunayo ti narikna ni David idi inwar-itna ti ay-ayam.
    - Ania ti nasken nga aramiden ni Andres no kayat manen ni David ti makiay-ayam? (Manen, igunamgunam a nasken a pakawanentayo ti tunggal maysa, sawenda man wenna saan ti “Maladingitanak.”)
  3. Iti dalan ni Alicia nga agawid manipud iti pagadalan, agsardeng tapno mapanna sarungkaran ti kasinsinna a ni Matt. Adda iggemna nga isagutna iti inana. Sinibbarut daytoy ni Matt kenkuana. Imbarsakna ket naburak. Iti dayta a malem immay ni Matt ket imbagana ken ni Alicia a maladingitan unay.
    - Kasano ti narikna ni Alicia?
    - Ania ti nasken nga aramidenna no umay ni Matt?

Pakagupgopan

Panangidatag
ti mannursuro

Gibusan babaen ti panangipalagip kadagiti ubbing a no surotentayo ti maysa a tao, aramidentayo dagiti isu met laeng a banag nga ar-aramiden ti tao. No surotentayo ni Jesucristo, nasken a surotentayo ti bilinna a pakawanen dagiti sabali. No mainugot, ibinglaymo kadagiti ubbing ti maysa a padasmo idi pinakawanmo ti maysa a tao ket nakarikhaka iti nasaysayaat iti panangaramidmo iti kasta. (Saanka nga agaramat iti nagan dagiti tao nga am-ammo dagiti ubbing.) Pasubli nga adalen dagiti ubbing ti nasken nga aramidenda tapno agbalin a manangpakawan:

1. Nasken nga iwaksitayo ti rikna a napungtot ken ti tarigagay nga agaramid iti maikaniwas iti sabali a tao.
2. Nasken a lipatentayo ti kinaawan iti asi.
3. Nasken a tratuentayo ti tao babaen ti asi ken ayat.

Awisen dagiti ubbing a laglagipenda ti mamakawan kadagiti sabali bayat ti lawas ken umay iti sumaruno a lawas a nakasagana a mangibaga iti klase no kasano ti narikhada idi pinakawanda ti maysa a tao.

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag.

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumili manipud kadagiti sumaganad nga adalen iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenna kas sublien nga adalen wenna pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Papadas a paisao kadagiti in-inaudi nga ubbing ti atiddog unay a balikas a kas ti *hippopotamus*. Ibaga kadakuada a sumagmamano a balikas ti narigat nga isao. Ilawlawag a mabalin a narigat ti mangisao iti “Pakawanenka” no pinagpungtot wenno pinagladingitnatayo ti maysa a tao. Ibaga kadagiti ubbing a no dadduma daytoy a balikas mapagbalinna a naragsak ti naladingit a rikna.
2. Kantaen wenno sawen dagiti balikas ti “Tulongannak, Ama [Help Me, Dear Father]” (*Children’s Songbook*, p. 99); nairaman dagiti balikas iti likudan daytoy a pagbasaan.
3. Aramid ti sumaganad a kumpas ti ramay a kadua dagiti ubbing. (Mabalinyo met ti mangipan iti medias kadagiti imayo tapno makaaramid iti papet ken ikkan iti babassit a mata dagiti medias.)

Dua a gayyem, kanigid ken kanawan (ingato ti dua nga ima a nakagemgem) Nagrugida a nagapa ken nagkabil. (pagdinnisnogen ti dua a gemgem)
 Ita saanen a naragsak dagitoy babassit nga aggayyem,
 Ta nasursuruanda nga agay-ayam iti wagas a rumbeng.
 Kalpasanna maysa a bassit a gayyem ti nagdumog iti bain;
 (ibaba ti kanawan a gemgem manipud iti pungupungan sa yadayo)
 Kasta met ti inaramid ti sabali ta nariknana ti kasta a bain. (ibaba ti kanigid a gemgem sa yadayo met)
 Ti umuna a gayyem kinunana, “Ammok no ania ti aramidek (pagsipaten dagiti dakulap)
 Tapno ipakitak kenka a maladingitanak. Pakawanennak koma.”
 “Maladingitanak met,” kinuna ti maikadua.
 “Agay-ayamta ken agragsakta koma nga agmalmalem.” (agdalikepkep sa agtugaw)
4. Agaramid kadagiti tugkel ti lapis iti papel (wenno tugkel ti tisa iti pisarra) a mangibagi kadagiti biddut nga aramid ken pili. Kalpasanna pugasen dagitoy a naan-anay tapno awan ti agtalinaed a marka. Ilawlawag a no agbabawitayo, kasla ni Jesucristo ti mangpugas kadagiti basoltayo tapno awan ti agtalinaed a markada. (Mabalinyo a sanayen daytoy sabbay ti klase.)

Tutulongan ti Apo Dagiti Misionario

24

Panggep

Tapno matulongan ti tunggal ubing a mangawat a tutulongan ni Jesucristo dagiti misionario a mangisuro kadagiti dadduma maipapan iti Simbaanna.

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal iti Alma 17–19.
  2. Pumili iti maysa a misionario manipud iti purokayo nga agdama nga agserserbi iti mision, wenno sabali a misionario nga am-ammom, a mabalinmo a patulodan iti surat. Agsagana a tumulong kadagiti ubbing a mangpanunot iti maysa a banag nga isurat wenno idrowing ti maysa a banag nga ipatulodmo kenkuana.
  3. Agsagana a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti “Maikapito a Pagannurotan ti Pammati” (*Children’s Songbook*, p. 126; dagiti balikas ket maipada iti isu met laeng a pagannurotan ti pammati) ken “Yegmi’t Lubong Kinapudnona” (*Children’s Songbook*, p. 172).
  4. Dagiti kasapulan:
    - a. Libro ni Mormon.
    - b. Maysa a panid ti papel ken lapis wenno krayola para iti tunggal ubing.
    - c. Mangisagana iti etiketa ti nagan ti misionario.
    - d. Ladawan 3-50, Salakniban ni Ammon Dagiti Arban ni Ari Lamoni (62535; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 310).
  5. Aramiden dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.
-

**Maisingasing
a Panangidatag
iti Adalen**

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Tinulongan ni Jesucristo ni Ammon a Nagbalin a Nasayaat a Misionario

Aramiden iti
panagdengngeg

Agkiddawka iti agboluntario a tumulong kenka. Pagtakderem ti nagboluntario iti sango ti klase ket pasanguem kadagiti dadduma nga ubbing.

- Ania ti kasapulan ni [nagan ti ubing] tapno kalanglangana ti maysa a misionario?

Ipan ti etiketa ti nagan iti ubing a lalaki wenno babai. Ibaga kadagiti ubbing a maaramat ti kasta nga etiketa ti nagan tapno mailasin dagiti katulongan ni Jesucristo. Ipalagip kadakuada no kasano ti kinasagrado dagiti titulo nga *Elder* wenno *Sister*. Maawagan uray dagiti Nangato nga Agrebbeng iti nagan nga *Elder*.

Panaglilinnawag	<p>Damagen kadagiti ubbing no mano kadakuada ti addaan iti kakabsat a lalaki, kakabsat a babai, lelong wenna lelang, wenna dadduma pay a kakabagian nga agdama nga agserserbi wenna nakapagserbin a misionario iti naan-anaya-panawen. Palugodan dagiti ubbing a mangisalaysay maipapan kadagiti kabagianda nga agdama wenna nakapagserbin iti mision. Mabalina kayatda ti agsao maipapan kadagiti nagannak kadakuada a nakapagserbin iti mision. Saludsoden kadakuada no sadino ti nagserserbian dagiti nagannak kadakuada wenna dadduma pay a kabagianda ken no ania dagiti inaramidda iti misionda.</p>
Panangidatag ti mannursuro	<p>Ibaga kadagiti ubbing nga ay-ayaten amin ni Jesucristo dagiti tao iti daga. Tarigagayanna a maammuan ti tunggal maysa ti maipapan iti pudno a simbaanna. Agragsak isuna no sitatallugod dagiti misionario a mangisuro iti kinapudno kadagiti tao iti amin a disso.</p>
Ladawan ken estoria	<p>Iparang ti ladawan 3-50, Salakniban ni Ammon dagiti Arban ni Ari Lamoni. Iti bukodmo a balikas, isalaysaymo ti sumaganad nga estoria ti maysa nga agtutubo a lalaki nga agnagan iti Ammon a nagbalin a nasayaat a misionario (kitaen ti Alma 17–19.)</p> <p>Maysa a prinsipe a Nephite ni Ammon. Isu ti maysa kadagiti annak a lalaki ti nalinteg nga ari nga agnagan iti Mosiah. Pinili ni Ammon ti mangisuro kadagiti Lamanite iti maipapan iti ebanghelio ni Jesucristo imbes nga agbalin nga ari.</p> <p>Impateg ni Ammon ni Jesucristo ket tinarigagayanna ti agserbi a nasayaat kenkuana. Nagkararag ken nagayuno tapno adda kenkuana ti Espiritu ket tulonganna.</p> <p>Idi napan ni Ammon kadagiti Lamanite, pinungoda ket indatagda iti arida gapu ta impagarupda a kabusor. Kiniddaw ni Ammon nga agbalin a katulongan ti ari. Nagustuan ni Ari Lamoni ket binay-anna nga agbiag.</p> <p>Maysa nga aldaw bayat ti panangipan ni Ammon ken sumagmamano a katulongan kadagiti karnero ti ari iti pagpainuman, sumagmamano kadagiti kabusor ti ari ti immay ket pinagwawarada dagiti karnero. Nagbuteng dagiti katulongan ti ari. Ammoda a papapatay ida ti ari no matakaw wenna mapukaw dagiti karnero.</p> <p>Idi nangngeg ni Ammon daytoy, imbagana kadagiti katulongan a tulonganna ida. Imbagana kadakuada nga ummongenda dagiti karnero ket isun ti makaammo kadagiti mannanakaw. Ammona a tulongan isuna ti Espiritu.</p> <p>Idi nakita dagiti mannanakaw nga umas-asideg kadakuada ni Ammon, saanda a nagbuteng, gapu ta aduda ken agmaymaysa ni Ammon. Di ammo dagiti mannanakaw a tultulongan ti Espiritu ni Ammon. Pinalsiitan ida ni Ammon nga addaan iti kasta a naindaklan a bileg ken pigsa a namagsiddaaw kadakuada. Natakuatanda a nupay mapuntaan ida ni Ammon, saanda a mapuntaan ni Ammon kadagiti batoda. Salsaluanan ti Espiritu isuna.</p> <p>Dinarup dagiti mannanakaw ni Ammon babaen dagiti pang-orda. Ngem naikkan ni Ammon iti kasta a naindaklan a pigsa manipud iti Apo ta pinutedna ti ima ti tunggal mannanakaw a nangilayat iti pang-orna tapno patayenna. Nagbuteng dagiti mannanakaw ta nagtatarayda nga immadayo. Nasaluanan ni Ammon dagiti karnero ti ari gapu iti tulong kenkuana ti Apo.</p>
Panaglilinnawag	<ul style="list-style-type: none"> • Kasano ti panangitulong ti Espiritu ken ni Ammon? (Sinaluadanna ni Ammon manipud kadagiti mannanakaw ken inikkanna iti pigsa ken bileg a kinasapulanna tapno maparmekna ida.)

Ilawlawag a saan a nasken a makiranget wenno mapan iti pagbabakalan dagiti misionario iti agdama sakbay a masursuruanda dagiti dadduma maipapan iti simbaan ti Mangisalakan. Nakiranget laeng ni Ammon gapu ta nasken a saluadanna dagiti karnero ti ari.

Ilawlawag a nagbalin a natudio ni Ari Lamoni a dimngeg ken ni Ammon idi maammuanna ti inaramid ni Ammon. Ammona a napudno a katulongan ni Ammon. Ammona a napagtalkanna ni Ammon a mangibaga kenkuana iti kinapudno. Imbaga ni Ammon iti ari ken dagiti taona ti maipapan iti ebanghelio ni Jesucristo.

Nasantuan a kasuratan

Basaen ti umuna a binatog ti Alma 18:33. Dagitoy dagiti balikas nga insao ni Ari Lamoni kalpasan ti pannakangngegna iti panagsao ni Ammon.

Ibaga kadagiti ubbing a napigsa unay ti pammati ni Ari Lamoni ta saannan a tinarigagayan pay ti agaramid iti biddut. Namati iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo ket tinarigagayanna ti mangsurot kadagiti pannursuroda. Naragsakan unay ti ari a nakaammo iti maipapan iti ebanghelio ta rinugianna nga insuro dagiti tao ti amin nga insuro kenkuana ni Ammon.

Pagdenggen dagiti ubbing bayat panangibasam iti Alma 19:35 tapno maammuanda no ania ti napasamak gapu ta tinulongan ti Espiritu ni Ammon a nagbalin a nasayaat a misionario.

Tultulongan Itan ti Espiritu dagiti Misionario

Ilawlawag a kas ken ni Ammon a nasayaat a misionario ti Simbaan iti panawenna, adu a misionario ita iti intero a lubong ti mangisursuro kadagiti tao iti maipapan iti pudno a simbaan. Tultulongan ida ti Espiritu. Tinulonganna ni Ammon.

Kanta

Kantaen wenno sawen a kadua dagiti ubbing ti “Yegmi’t Lubong Kinapudnona.”

Nayanakkam’ a kas ken Nephi,

‘Ti nagannak a na’yat t’Apo.

Naisurokam’, maawatanmi,

A tungpalenmi’t bilin t’Apo.

Arigmi ti buyot ni Helaman.

Naisurokam’ kinaubingmi.

Dakami’t misionario ti Apo

Mangyeg ‘ti kinapudno.

(Balikas ni Janice Kapp Perry. © 1983 ni Janice Kapp Perry.

Naaramat babaen ti pammalubos.)

Estoria

Isalaysay ti sumaganad nga estoria maipapan iti no kasano ti panangtulong ti Espiritu iti maysa a misionario:

Maysa nga agtutubo a lalaki ti naawagan nga agserbi iti mision idiy Bolivia. Naibaon nga agserbi iti lugar a yan dagiti tao a manmano laeng ti agtarigagay a dumngeg iti ebanghelio. Inkarigatanna ken ti kaduana ti nagtrabaho a nasayaat, ngem awan ti adu a nagapuananda. Iti maysa a rabii nangrugi ti napigsa a tudo. Ti bassit a karayan nga aglasat iti purok ket dimmakel a saan a kas iti napalabas. Naanod ti kakaisuna a rangtay a namagsilpo iti ciudad ken ti kangrunaan a kalsada. Adda pannakatikaw iti amin a disso.

Nakita ti agtutubo a misionario a sumagmamano a tao ti makasapul iti tulong, isu a dagdagus a dimmawat iti tulong iti Nailangitan nga Ama bayat ti

itatappuakna iti danum tapno tulonganna ida. Tinulongan ti Nailangitan nga Ama a nangisalakan iti adu a biag, a timmulong iti adu pay a sabali a nadangran, ken timmulong a nangtaraon kadagiti dadduma a nabisinan.

Gapu iti naindaklan a serbisiona, nangrugin a dimngeg dagiti tao a saan a dimngeg idi kenkuana ken iti kaduana. Nasursuroda nga ipateg isuna ken immayda iti pagtaenganna. Inawatda ti pammaneknekna ken ni Jesucristo ken ti ebanghelio a napasubli babaen ken ni Joseph Smith. Iti sumagmamano laeng a bulan, nakatulong a nangyeg iti adu a tao iti Simbaan. (Kitaen ti F. Melvin Hammond, "You Can Make the Difference" [*New Era*, Marso 1991] pp. 44–47.)

- Kasano ti panangtulong ti Nailangitan nga Ama iti daytoy a misionario?

Ibaga kadagiti ubbing nga ipatpateg ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo dagiti misionario ken tultulonganda ida a mangisuro kadagiti dadduma maipapan iti Simbaan. Agkarkarag dagiti misionario ken masansan nga agayunoda tapno maisingedda iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo ken adda a kanayon kadakuada ti Espiritu.

Pagannurotan ti pammati

Ilawlawag a dagiti kameng ti Simbaan, ken nangnangruna dagiti misionario, masansan nga umawatda kadagiti naisangsangayan a naespirituan a sagut. Dakamaten ti maikapito a pagannurotan ti pammati ti sumagmamano kadagitoy a sagut.

Tulongan ti klase a mangulit iti maikapito a pagannurotan ti pammati iti sumagmamano a daras. Kalpasanna yunay-unay dagiti sumaganad a balikas:

“Mamatikami iti sagut ti dila, . . . [ken iti] panagipatarus ti dila.”

Estoria

Ibaga kadagiti ubbing a ti sumaganad nga estoria ket maysa a pagwadan ti misionario nga immawat iti sagut ti dila. Ilawlawag nga idi misionario ni Elder Kikuchi, a maysa itan a Nangato nga Agrebbeng, nagsao iti Niponggo ken bassit laeng nga Ingles. Isalaysay ti sumaganad:

“Iti ikakappengna iti Simbaan . . . inawat ni Elder Kikuchi ti awag nga agserbi a misionario . . . a nakariknaanna iti napateg a naespirituan a padas.

“ ‘Agarup naguduak idin ti misionko iti Fukuoda, Japan, idi simmarungkar iti mision ni Elder Gordon B. Hinckley, a kadutdutok [a Nangato nga Agrebbeng]. Isu ti mangimaton iti amin a Daya. Nangangaykami iti miting para kadagiti misionario.

“ ‘Kadagita a panawen, makunak ti “naimbag a bigatmo,” “komusta,” “kasanoka” ken “agyamanak,” ngem dayta laengen ti masaok iti Ingles. Tinarigagayak la unay a maawatan no ania ti mapasasamak iti miting. Makunak a makapagregget dayta a miting—mariknak ti Espiritu ngem diak maawatan dagiti balikas.’

“Inted ni Elder Hinckley ti pammaneknekna ken amin dagiti dadduma a misionario ket nagsisinnublatda a nangted iti pammaneknekda—tunggal maysa malaksid ken ni Elder Kikuchi a nagkararag a sipapasnek para iti pannakaawat. Kamaudiananna, timmakder ni Elder Hinckley ket imbagana a nangted ti amin iti pammaneknek malaksid ti maysa nga elder; inawisna ngarud ni Elder Kikuchi nga agsarita.

“ ‘Diak ammo no ania ti kinunana,’ kinuna ni Elder Kikuchi. ‘Sinikonak ti kaduak ket imbagana ti kinuna ni Elder Hinckley. Timmakderak a nasayaat

ti riknak ngem nangemkemak ket kinunak iti bagik, “Tarigagayak ti makaawat ken makatukod iti Ingles gapu ta kayatko a tulongan ti Simbaan nga agsaknap iti Daya.”

“ ‘Nangrugiak a nagsarita iti Niponggo iti maysa wenno dua a binatang. Idi agangay immay ti karkarna a rikna iti panunotko. Inrugik ti agsao iti Ingles. Kinuna ti amin kalpasanna a napintas nga Ingles ngem saanko a maawatan no ania ti kinunak. Mamatiak a nakaitedak iti napintas a pammaneknek.’

“Kalpasan ti pannaiburay ti pammaneknek, inkari ni Elder Hinckley iti agtutubo a misionario a mabendisionanto. ‘Imbagana kaniak nga isagsaganaannak ti Apo iti dadakkel a banag, tapno makatulong a mangbuangay iti Zion ditoy (iti Daya) a paset ti lubong,’ kinuna ni Elder Kikuchi” (Gerry Avant, “War’s tragedies lead to gospel,” *Church News*, 29 Okt. 1977, p. 5).

- Kasano a tinulongan ni Jesucristo ni Elder Kikuchi iti panagmisionna?
- Kasano ti nariknam no sika ni Elder Kikuchi ket naaddaan iti daytoy a padas?

Kanta

Tulongan dagiti ubbing a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti “Ti Maikapito a Pagannurotan ti Pammati.”

Pakagupgopan

Aramiden iti panagsurat

Ibaga kadagiti ubbing a makatulongda iti misionario babaen ti panagsuratda kenkuana. Ibaga kadagiti ubbing maipapan iti misionario a napilim wenno patulonganka kadagiti ubbing a pumili iti maysa kadagiti misionario nga agserserbi manipud iti purokyo. Ilawlawag a kaay-ayo dagiti misionario ti umawat kadagiti surat, ken kaay-ayoda a mangngeg a tultulongan ni Jesus dagiti misionario. Pagpanunoten dagiti ubbing iti kayatda nga isurat iti surat, ken mangisurat iti ragup ti letra a pakaaramatan dagiti kapanunotanda. Mabalnmo a pagdrowingen iti ladawanda a kas misionario a mabalin a yawidda wenno iragpin iti surat.

Pammaneknek ti mannursuro

Iburaymo ti pammaneknekmo a tultulongan ti Espiritu dagiti misionario a mangisuro kadagiti dadduma maipapan iti ebanghelio. Mabalnmo nga ibinglay ti maysa a padas a nakatulongan kenka ti Espiritu wenno maysa a tao nga am-ammom a nangibinglay iti ebanghelio iti maysa a tao.

Awisen dagiti ubbing nga agbalin a misionario bayat ti sumaruno a lawas babaen ti panangibagada iti maysa a tao maipapan iti ebanghelio wenno panangted kadakuada iti kopia ti Libro ni Mormon. (Makisao iti obispo wenno iti presidente ti sanga maipapan iti mabalin a pondo manipud iti badyet ti purok para iti daytoy a proyekto ti klase.)

Idawat iti ubing a naawis a mangted iti panggibus a kararag nga agyaman iti Nailangitan nga Ama iti panangtulongna kadagiti misionario a mangisuro kadagiti dadduma maipapan iti pudno a simbaan.

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumili manipud kadagiti sumaganad nga adalen iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kas sublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Mangawis iti nagsubli a misionario a sumarungkar iti klaseyo ket mangibinglay iti padas iti klase a nakatulonganna iti panagmisionna. (Paanamongan daytoy iti obispo no agnaed ti tao iti ruar ti purok.)
2. Kantaen wenno sawen a kadua dagiti ubbing dagiti balikas ti “Sapay ta Pagmisionendakto” (*Children’s Songbook*, p. 169); dagiti balikas ket nairaman iti likudan ti pagbasaan. Mabalnmo nga aramaten daytoy a kanta iti sumagmamano a daras iti intero nga adalen no magustuan dagiti ubbing daytoy.
3. Pagsasaritaan a kadua dagiti ubbing ti maipapan kadagiti wagas a pakaisaganaanda itan nga agbalin a nasayaat a misionario. Tulongam ida a mangawat a no aramidenda ti rumbeng ken naasi kadagiti dadduma, agsagsaganadan nga agbalin a nasayaat a misionario. Ited ti pammaneknekmo a no ikagumaantayo ti agaramid iti rumbeng, tulongan ken bendisionannatayo ti Nailangitan nga Ama.
4. Aramaten ti umuna ken maikalima a berso ti “Dagiti Estoria iti Libro ni Mormon” (*Children’s Songbook*, p. 118) a kas kanta wenno itignay a berso.

Dagiti Estoria’t Libro’n Mormon
 Maipanggep dagiti Lamanite ‘di punganay
 Naggapu dag’ti ammada’t ballasiw taaw
 ‘Ted daga no’gbiagda’t nalinteg.

Nagserbi ni Ammon kadagiti Lamanite,
 Nagpastor kadagiti karnero ni Ari Lamoni.
 Immay agtatakaw ngem pinarmekna ida.
 Naadalna’t agbiag a nalinteg.
5. Para kadagiti in-inaudi nga ubbing, aramaten ti maitignay a berso a “Patgen ni Jesus ti Ubbing.” Ilawlawag a gapu ta ay-ayaten ni Jesucristo ti tunggal maysa, kayatna a maammuan ti tunggal maysa ti maipapan iti pudno a simbaanna.

Patgen ni Jesus ti ubbing. (irakus dagiti ima)
 Ubbing a babassit. (aramaten ti ima a mangisenyas agingga
 iti tumeng nga ubing)
 Ti ubing iti indayon. (mangporma iti indayon babaen dagiti
 ima ken agpammarang nga indayonen ti ubing)
 Ken dagiti dakkelen. (itag-ay ti ima iti ngatuen ti ulo)

Panggep Tapno matulongan dagiti ubbing a mangamiris a mabalinda itan ti agmisionario.

- Panagisagana**
1. Sikakararag a mangadal iti Doktrina ken Katulagan 133:37.
  2. Kopiaen (wenna mangpatugot iti kopia) ti babai wenna lalaki a misionario para iti tunggal ubing.
  3. Agsagana para iti klase a mangkanta wenna mangisao kadagiti balikas ti “Sapay Ta Pagmisionendakto [I Hope They Call Me on a Mission]” (*Children’s Songbook*, p. 169); nairaman dagiti balikas iti likudan daytoy a pagbasaan.
  4. Dagiti kasapulan:
    - a. Doktrina ken Katulagan.
    - b. Papel, getteng, ken krayola.
    - c. Ladawan 3-51, Sermon iti Bantay (62166; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 212).
  5. Aramidem dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.
-

**Maisingasing
a Panangidatag
iti Adalen**

Idawat iti naawis nga ubbing a mangted iti pangrugi a kararag nga agkararag para kadagiti misionario iti intero a lubong.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Makatulongtayo a Mangisuro iti Ebanghelio ni Jesucristo

Aramiden iti
panagdengngeg

Agkiddawka iti agboluntario a tumulong kenka. Kiddawen iti nagboluntario a mangted iti maysa a panid ti papel iti tunggal tao iti siled, a mangrugi no kunam nga “alan.” Kalpasan a makaawat ti tunggal ubbing iti panid ti papel, urnongen amin dagiti panid. Saludsoden kadagiti ubbing no mabalin a naparpartak ti panangaramid ti nagboluntario iti daytoy no adda katulonganna. Mangawag iti maikadua nga agboluntario a tumulong a mangyawat kadagiti panid ti papel iti kagudua ti klase. Ilawlawag nga al-alisto a malpas dagiti nagboluntario ti aramidna no adda katulonganda. Pagsubliem dagiti nagboluntario kadagiti tugawda bayat ti panangurnongmo manen kadagiti panid ti papel. (Para iti bassit a klase, mabalinmo a pangteden dagiti agboluntario iti ad-adu ngem maysa a papel iti tunggal ubbing.)

Ladawan

Iparang ti ladawan 3-51, Sermon iti Bantay.

Ilawlawag a kiniddaw kadatayo ni Jesucristo a tulongantayo isuna a mangisuro iti ebanghelio. Babaen ti umdas a katulongan, maidanon dagiti pannursurona kadagiti amin a tao iti intero a daga. Tarigagayan ni Jesucristo a masursuro ti tunggal maysa dagiti pannursurona.

Panaglilinnawag
iti nasantuan a
kasuratan

Basaen ti Doktrina ken Katulagan 133:37. Ilawlawag nga *ebanghelio* ti sabali pay a balikas para kadagiti pannursuro ni Jesucristo, *kakabagian* ti ragup dagiti tao a mainaig iti tunggal maysa, *pagsasao* ti sabali pay a balikas para iti lengguahe, ken *tattao* kaipapananna dagiti maibilang iti maysa a pagilian, puli, wenno komunidad.

- Ania ti ibaga daytoy a nasantuan a kasuratan a mapasamakto? (Maikasabanto ti ebanghelio iti tunggal maysa.)
- Ania ti awagtayo kadagiti inawagan ti Nailangitan nga Ama a tumulong a mangisuro iti ebanghelio? (Dagiti misionario.)

Ibaga kadagiti ubbing a mabalin ti tunggal kameng ti Simbaan, nataenganda man wenno ubbingda, ti agmisionario babaen ti panangibagada kadagiti dadduma iti maipapan iti ebanghelio.

Estoria

Pagdenggen dagiti ubbing iti sumaganad nga estoria maipapan iti ubing a lalaki nga agnagan iti Ryan a nagbalin a misionario:

Kaay-ayo ni Ryan ti mapan iti eskuela. Nangnangruna a magustuanna ti maestrana, ni Miss Johnson.

Maysa nga aldaw kiniddaw ni Miss Johnson kadagiti ubbing a mangidrowingda iti ladawan ti kayatda a pagbalinan inton dumakkelda. Saan a parikut ni Ryan ti mangikeddeng no ania ti idrowingna. Nangidrowing iti ladawan ti lalaki a nakaterno a nagiggem kadagiti nasantuan a kasuratan ken magmagna iti kalsada. Awan sabali a kayat ni Ryan no di ti agbalin a misionario inton dumakkel, a kas iti in-inauna a kabsatna a lalaki.

Idi kitaen ti maestra ni Ryan ti ladawanna, dina maawatan ti indrowingna. Saan a kameng ti Simbaan ni Miss Johnson, isu a dina ammo no ania ti ar-aramiden ti tao iti ladawan ni Ryan. Kiniddawna ken ni Ryan nga ilawlawagna ti drowingna. Imbaga ni Ryan iti maestrana a kayatna ti agbalin a misionario para iti Ti Simbaan ni Jesucristo dagiti Santo iti Ud-udina nga Aldaw inton dumakkel. Nasdaaw ni Miss Johnson a ti panagbalin a misionario ti kadakkelan a tarigagay ti ubing a saan ketdi a polis, doktor, wenno dadduma pay a pagsapulan.

Kalpasan ti klase, kiniddaw ni Miss Johnson ken ni Ryan nga ibagana kenkuana no apay a kayatna ti agbalin a misionario. Imbaga kenkuana ni Ryan no kasano ti panangipategna iti Simbaan ken no kasano a nakapan ti kabsatna a lalaki iti sabali a pagilian tapno isurona ti maipanggep iti Simbaan kadagiti sabali. Imbagana kenkuana nga ammona a pudno ti Simbaan gapu ta pannursuro ni Jesucristo dagiti pannursurona.

Iti dayta a sardam imbaga ni Ryan kadagiti dadakkelnan ti maipapan ken ni Miss Johnson ken ti ladawan nga indrowingna. Dinamagna kadagiti dadakkelnan no mabalinna nga awisen ni Miss Johnson a makipangrabii tapno maam-ammo ti kaamaan ken maibaga kenkuana ti maipapan iti ebanghelio.

Kabigatanna, inted ni Ryan ti surat ken ni Miss Johnson a mangaw-awis kenkuana a makipangrabii iti balayda. Inawatna ti awisna ket napan iti pagtaengan da Ryan kalpasan ti sumagmamano nga aldaw. Naay-ayo unay ni Miss Johnson ken ni Ryan ken iti kaamaanna isu a masansanen a sumarungkar. Adu ti nagpapatanganda maipapan iti Simbaan, ket kalpasan ti innem a bulan nabuniagan ni Miss Johnson. Kanayon nga agyamyaman ken ni Ryan iti panangibinglayna kenkuana iti ayatna iti Simbaan.

Adu a Wagas Tapno Makapagmisionario

Sublien nga adalen Ibaga kadagiti ubbing nga adu a wagas tapno agbalin a nasayaat a misionario. Kitaem no ammoda ti sumagmamano kadagitoy a wagas. Kiddawem kadakuada a dumngegda a nasayaat kadagiti sumagmamano a palawag. No nasayaat a wagas ti palawag tapno agbalin a misionario, nasken nga agtakderda. No saan a nasayaat daytoy a wagas tapno makapagmisionario, nasken nga agtugawda.

- Saanmo a kayat a makiay-ayam kenka ti maysa a kaklase iti eskuela.
- Awisem ti maysa a gayyem iti Primaria.
- Ibagam iti gayyem a saan a kameng maipapan iti Simbaan ni Jesucristo.
- Natangsitka iti kaarrubam.
- Agur-urnongka iti kuarta para iti pagmisionmo.
- Naulimekka bayat ti miting ti sakramento.
- Agkusitka iti eksamen iti eskuela.
- Mangalaka iti maysa a banag a dimo kukua a dimo imbagbaga.
- Saanmo a tungtungpalen dagiti dadakkelmo ken paglaslastogmo daytoy kadagiti gagayyemmo.
- Awisem ti maysa a gayyem iti balayyo para iti sardam ti kaamaan iti pagtaengan.
- Awisem ti maysa a tao kabarbaro iti lugaryo a makiay-ayam kenka.
- Sutilem ti maysa a kaklase agingga nga agsangit daytoy.
- Ikarkararagam dagiti misionario.

Mabalina kayatmo nga ibaga iti klase maipapan iti wagas a nakapagbalinka a misionario. Awisen dagiti ubbing a mangibinglay kadagiti padas nga isuda wenno dagiti kameng ti kaamaanda a nakaibinglayanda iti ebanghelio.

Pakagupgopan

Aramiden iti maibunong a papel Ikkan ti tunggal ubing a lalaki wenno babai iti maibunong a papel para misionario, ket pagdrowingen ti tunggal ubing iti rupa iti papelna. Tulongam ida a mangikabil iti naganda iti etiketa ti nagan ket isurat “Ti Libro ni Mormon” iti libro. Kalpasan ti panagkolorda kadagiti pigura, pakartib dagiti pigura.

Kanta Kantaen wenno sawen dagiti balikas ti “Sapay Ta Pagmisionendakto.”

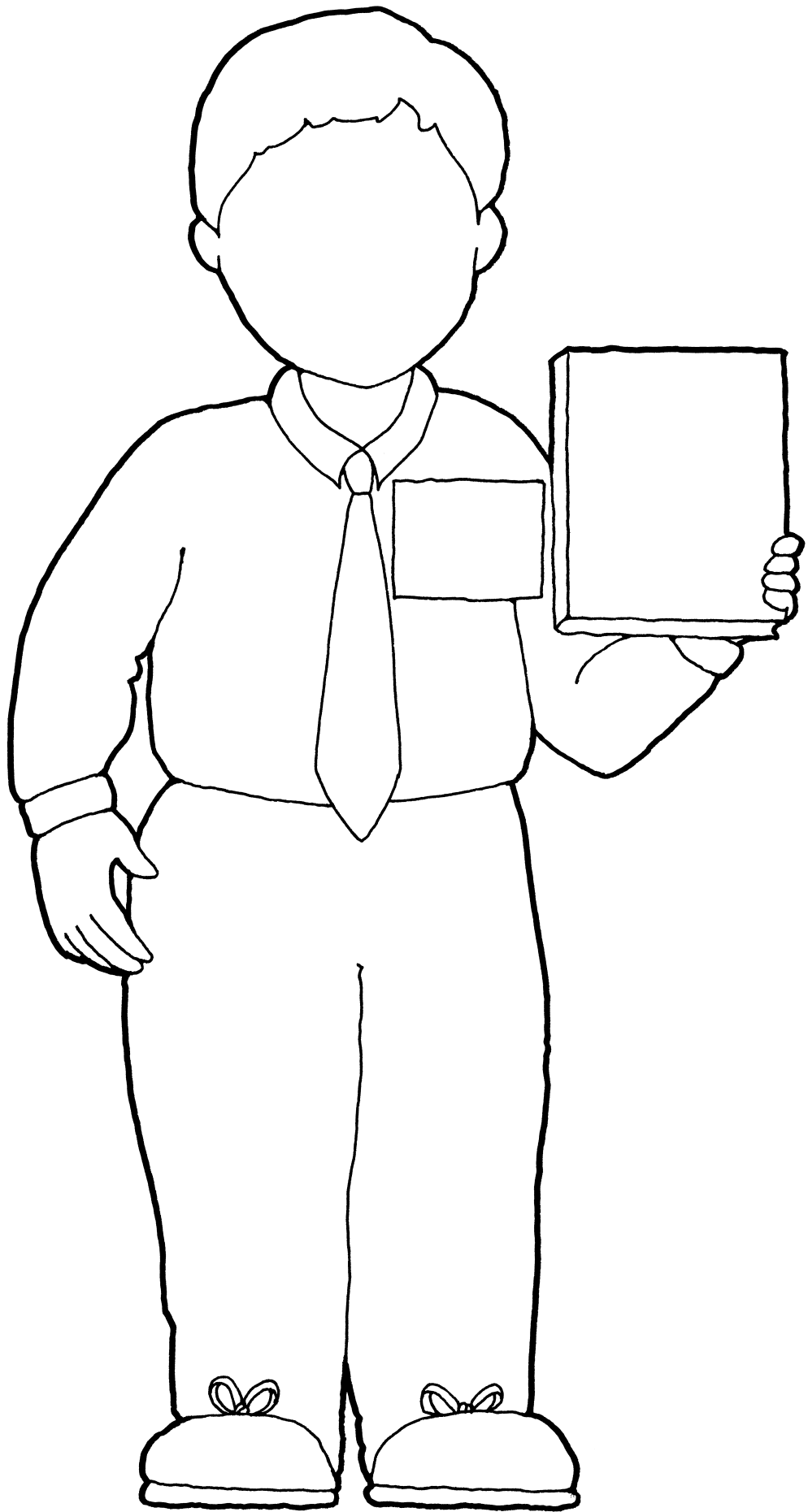
Dawaten iti ubing a mangted iti panggibus a kararag nga agyaman iti Nailangitan nga Ama kadagiti gundaway tapno agbalinda a misionario.

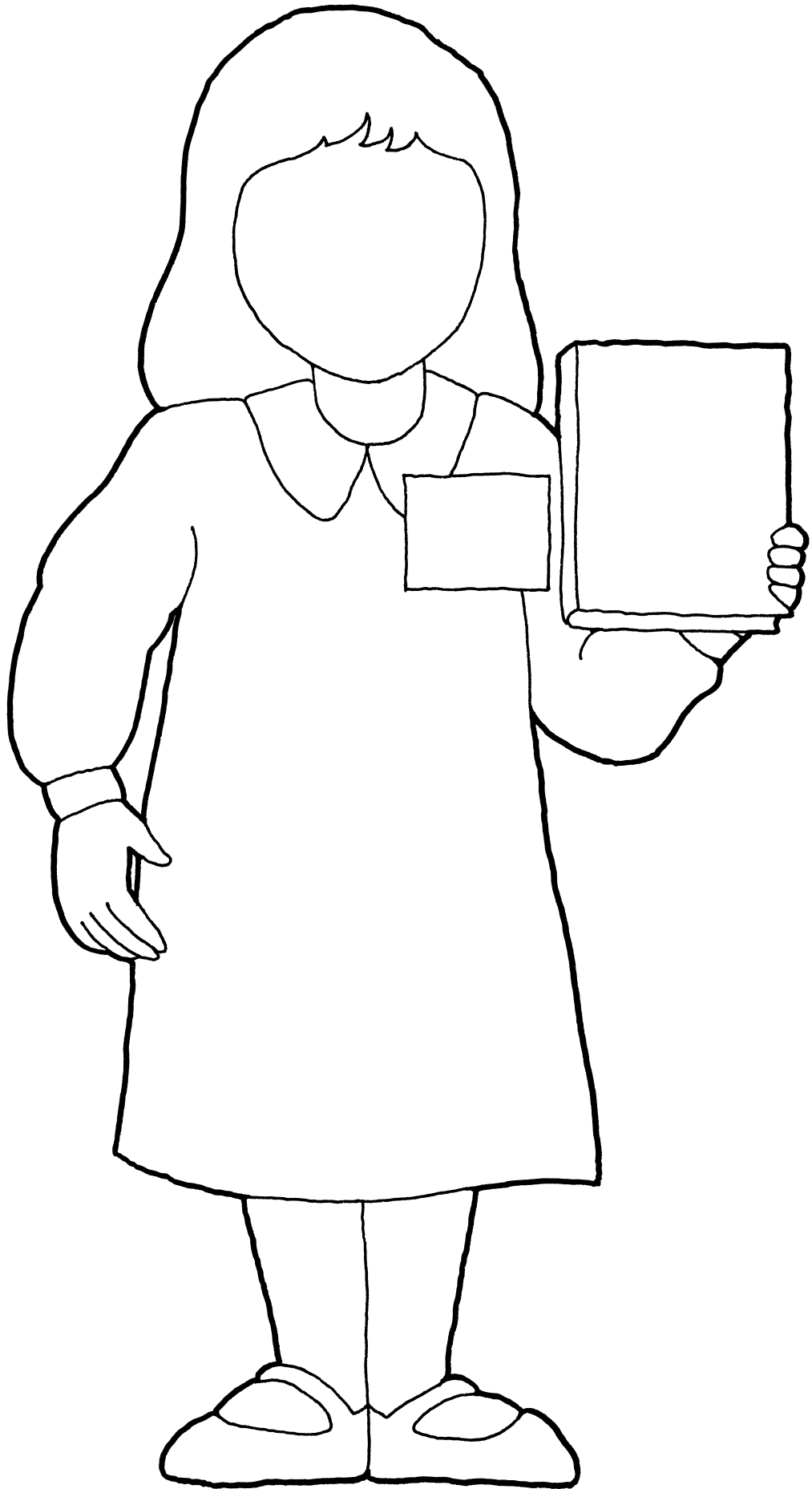

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden ti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kas sublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Awisen ti maysa a napasurot iti Simbaan nga umay iti klase ket ibagana ti maipapan kadagiti tao a timmulong kenkuana a nakasursuro maipapan iti Simbaan. (Penken a makaalaka iti pammalubos manipud iti obispo wenko presidente ti sanga no naggapu iti ruar ti purok wenko sanga ti tao. Ibagi iti presidente ti Primaria no naggapu iti uneg ti purok wenko sanga ti tao.)
2. Pailawlawag kadagiti ubbing, kalpasanna payakem, dagiti sumaganad a kasasaad:
  - a. Nangngegdaka dagiti gagayyemmo a saan a kameng ti Simbaan a mangkankanta iti “Siak nga Anak ti Dios” ket saludsodendaka no ania ti kankantaem. Kasano a maaramatmo daytoy a gundaway tapno maibagam kadakuada ti maipapan iti Simbaan ken maawismo ida iti Primaria?
  - b. Nadlawmo ti kabarbaro nga ubing a lalaki iti kaarrubayo. Managbabain ken awan pay ti gayyemna. Kasano ti panagbalinmo a nasayaat a misionario?
  - c. Bimmangon ti kabsatmo a lalaki iti agsapa ti Domingo ket saanna a kayat ti mapan iti simbaan. Ania ti maaramidmo tapno agbalinka a misionario?
3. Uliten nga isalaysay ti estoria ni Ammon manipud iti maika-24 nga adalen, nga aramaten ti ladawan 3-50. Mangibato iti bola wenko nalukneng a banag iti maysa nga ubing ket agsaludsod kenkuana maipapan iti estoria. No umno ti sungbatna, pagtakderem ket ibatona nga isubli ti bola kenka. Ituloy nga ibato ti bola ken agsaludsod agingga a makatakder amin dagiti ubbing.

Matulongannatayo ti Espiritu Santo

26

Panggep	Tapno matulongan dagiti ubbing a mangawat a matulongannatayo ti Espiritu Santo nga agaramid iti rumbeng. Ballaagannatayo pay maipapan iti peggad.
----------------	---

Panagisagana	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sikakararag a mangadal iti 1 Nephi 4;1–6; 2 Nephi 32:5; Doktrina ken Katulagan 8:2. 2. Mangisagana iti siam a saludsod kadagiti babassit a pedaso ti papel para iti ay-ayam iti adalen. Ikabil dagiti saludsod iti bag. 3. Agsagana a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti “Pilien ti Rumbeng a Wagas [Choose the Right Way]” (<i>Children’s Songbook</i>, p. 160) ken ti “Ti Espiritu Santo [The Holy Ghost]” (<i>Children’s Songbook</i>, p. 105); nairaman dagiti balikas dagitoy a kanta iti likudan daytoy a pagbasaan. 4. Dagiti kasapulan:<ol style="list-style-type: none"> a. Libro ni Mormon ken Doktrina ken Katulagan. b. Panio wenno lupot a pagabungot. c. Tisa, pisarra, ken pagpugas. d. Ladawan 3-52, Ti Ama a Mangpaspasardeng iti Kabalio ken Mangisalsalikan iti Anakna a Lalaki; ken ladawan 3-53, Kararag ni Karolina. 5. Aramidem dagiti kasapulan a panagisagana para iti aniaman a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.
---------------------	---

Maisingasing a Panangidatag iti Adalen

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Pariknaannatayo ti Espiritu Santo

Aramiden iti
panagdengngeg

Mangpilika iti ubing a tumulong kenka iti sumaganad nga aramiden:

Patakderen ti ubing iti abay ti ridaw. Abungotam, ken bilinem a mangsapul iti tugawna ket agtugaw. Saanmo a tultulongan. (Nupay kasta, penkem a dina madangran ti bagina wenno dagiti dadduma.)

Uliten ti pamay-an, ngem iti daytoy a gundaway mangtuding iti sabali nga ubing a mangtulong iti naabungotan nga ubing babaen ti panangtedna iti pangiturong.

Ikkatem ti abungot, ket pagtugawem ti ubing.

- Apay a nalaklaka a sinapul ni (nagan ti ubing) ti tugaw iti maikadua a gundaway?

Panaglilinnawag
iti pisarra

Isurat ti balikas a *tulong* iti pisarra. Ibasas ti balikas kadagiti ubbing, ket ilawlawag a no umawat ti maysa a tao iti tulong, masansan nga umawat iti pangiturong ti tao wenno maibaga kenkuana no ania ti aramiden wenno sawenna.

Ilawlawag nga ammo ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo a kasapulantayo ti naisangsangayan a tulong ken pangiturongda. Inkarida a mangipatulodda iti mangparikna kadatayo.

Nasantuan
a kasuratan,
ladawan,
ken estoria

Ibasas kadagiti ubbing ti Doktrina ken Katulagan 8:2 kadagiti ubbing. Kalpasanna iparang ti ladawan 3-53, Kararag ni Karolina, ket salaysayem ti sumaganad nga estoria iti bukodmo a balikas:

Bassit nga ubing a babai ni Karolina nga agnanaed idia Sweden. Kanayonda nga agkadua iti bassit a kabsatna a lalaki a ni Erik. Ay-aywanan ni Karolina ti bassit a kabsatna a lalaki gapu ta ipatpategna. Uppat ti tawen ni Erik. Adu ti bapor nga um-umay iti pagsangladan iti baybay a pagnanaedanda gapu ta saan nga adayo iti taaw ti pagtaenganda. Masansan nga agkarga dagiti bapor iti taraon ken makina. Agtartrabaho ti ama da Karolina ken Erik kadagitoy a bapor.

Maysa nga aldaw nagtakder dagiti ubbing iti turod a mangbuybuya iti dakkal a bapor a siiinnayad nga aggunayay iti danum. “Erik, bumabata ket kitaenta dagiti lalaki a mangidissaag kadagiti karga ti bapor. Nagdakkal; kitaenta no ania ti nagunegna. Saannata a bibiangan ni tatang a mangbuya kadagiti lalaki no umadayota iti pagnaanda. Makapagtugawta iti dakkal a kahon, ket makitata ti amin.”

Siraragsak ni Erik a kimmamet iti ima ni Karolina, ket nagtarayda a simmalog iti turod. Ngem idi madanonda ti tengnga ti turod, imatoda a naragragsakda no magnada iti pagnaan ti tren. Al-alisto daytoy a dalan a mapan iti danum.

Bayat pannagnada iti riles, nakakita ni Karolina iti napipintas nga atap a sabong. Immibbet iti ima ni Erik tapno mangala iti sumagmamano kadagitoy.

Nagna nga immuna kenkuana ni Erik, a siaannad a nanglaktaw iti nagbabaetan dagiti pangal ti riles. Kaay-ayona daytoy nga ay-ayam. Pagammuan ta nakangngeng ni Karolina iti ikkis nga agas-asug. Iti panagpulisosna tapno kitaenna no ania ti parikut, impukkaw ni Erik iti kabsatna, “Karolina! Karolina! Nayabot ti sakak! Diak maikkat!”

Inibbatan ni Karolina dagiti sabongna ket nagtaray tapno tulonganna. Iti dayta a kanito agsangsangiten ni Erik iti ut-ot ken buteng. Ginuyod ni Karolina ti imana; nga inkagumaanna a maguyod ti sakana iti abot. Ngem saanna a magaraw daytoy. Inrakusna dagiti imana iti siketna ket pinadasna a bagkateng. Ngem nagikkis iti ut-ot ti bassit a kabsatna gapu ta nadangran ti sakana. No yad-adda a guyoden ken gutaden ni Karolina, ad-adda met ti panagsangit ni Erik. Iti kamaudiananna nakuna ni Karolina, “Erik, diak maguyod nga iruar ti sakam; innak mangala iti tumulong a mangiruar iti sakam. Agsubliakto.”

Inruginan ti nagtaray nga agpababa, ngem iti panagligkona, nakitana ti tren a sumungsungad iti adayo. Ammo ni Karolina nga awanen ti panawenna a mapan agpatulong gapu ta iti sumagmamano a minuto asidegton ti tren, ket mabalina a di makita a dagus ti makinista ti bassit a kabsatna tapno agsardeng.

- Ania ti maaramid ni Karolina?

Nagligko ni Karolina ket nagtaray a nagsubli ken ni Erik. Napalalo ti butengna ken bayat ti panangguyodna manen iti saka ni Erik nagkararag para iti tulong: “Nailangitan nga Amami, tulongandak. Diak ammo no ania ti aramidek. Pangngaasiyo ta tulongandak!”

Pagammuan ta nakangngeg ni Karolina iti nakatalinalinaay a timek a nagkuna, “Ikkatem ti kurdon ti sapatos.” Agtigtigerger a nangwarwar iti kurdon ti sapatos. Nupay nairut pay laeng ti pannakaipasungalngal ti sapatos iti babaen ti riles, idi guyoden ni Karolina iti napigsa, nauksot ti saka ni Erik manipud iti daytoy. Natumba kenkuana, ket agpadada a napaidda iti daga. Limmagtoda manipud iti riles, ket nagligko ti tren iti kurba a nangbanurbor kadakuada.

Kalpasan ti ilalabas ti tren, nagsangit ni Erik, “O, kitaem ti sapatosko!” Nakaro ti pannakalidlid ti sapatos, ngem natiritir ni Karolina tapno lumukay daytoy. Nirakus ni Karolina ni Erik ket kinunana, “Bay-amon ti sapatosmo. Agyamanka ketdi ta sinungbatan ti Nailangitan nga Ama ti kararagko. Diak kaano man naammuan no ania ti aramidek no dinak tinulongan.”

Inarakup ni Karolina ti bassit a kabsatna a siraragsak gapu ta nabaelanna nga insalakan ti biagna. Kalpasanna, nairut ti panagkibinda a nagkuyog a nagna tapno ibagada iti amada no kasano ti panangsungbat ti Nailangitan nga Ama, babaen ti bileg ti Espiritu Santo, ti kararag ni Karolina a nagkiddaw iti tulong.

Panaglilinnawag

- Asino ti timmulong ken ni Karolina?
- Kasano ti panangtulong ti Espiritu Santo ken ni Karolina a nangisalakan iti kabsatna?

Ilawlawag a tumultulong ti Espiritu Santo kadagiti tao iti nadumaduma a wagas. Kaaduanna nga agsao iti panunottayo. No aramidenna daytoy, makarikna wenno makapagpanunottayo iti makatulong kadatayo a mangammo no ania ti aramidentayo. Nupay kasta, no dadduma makangngeg a mismo dagiti tao iti boses a makisasao kadakuada ken mangmangted kadakuada iti tulong.

Kanta

Kantaen wenno sawen a kadua dagiti ubbing dagiti balikas ti “Ti Espiritu Santo.”

Tulongannatayo ti Espiritu Santo nga Agaramid iti Rumbeng

Kiddawen kadagiti ubbing a dumnggeda kadagiti sumaganad nga estoria da Anita ken George tapno maammuan no kasano ti panangtulong kadakuada ti Espiritu Santo a nagaramid iti rumbeng.

Estoria ken panaglilinnawag

Iti maysa a nasapa a kalgaw, maysa kadagiti gagayyem ni Anita ti nangawis kenkuana a mapanda aglalangoy a kaduana isuna. Sakbay a napan, impadas ni Anita ti aruaten a para langoyna. Nasdaaw a nakadlaw no kasano ti dimmakelanna. Kas bunga, saannan a kalaingan ti kawes a para langoy ken saanen a nasayaat nga ikawes.

Ammo ni Anita nga agur-uray ti gayyemna, ken kayat ni Anita ti agtaray a sipapartak iti balayna tapno agay-ayam. Nupay kasta, immay ti lagip iti panunotna a nakatulong kenkuana a nangeddeng no ania ti aramidenna. Naipalagip kenkuana a tarigagay ti Nailangitan nga Ama nga agbalin a naemma. No napan iti balay ti gayyemna a nakasuot iti kawes a paglangoy, saan a naragsak ti riknana iti kaamaan ti gayyemna. Ammona a naidumduma koma ti kawesna.

Alisto a sinapul ni Anita ti manangna ket dinamagna no adda kawes a paglangoyna a makaanay kenkuana ken mabalinna a buloden. Duada a napan nagbirok ket nakasarakda iti daan a kawes a pagdigos a makaanay ken ni Anita. Nagyaman ni Anita iti manangna, nagsukat a dagus, ket nagtaray a napan iti balay ti gayyemna, a naragsak ta napilina ti rumbeng nga aramidenna.

- Kasano a natulongan ti Espiritu Santo ni Anita a nangaramid iti rumbeng?

Estoria ken panaglilinnawag

Paggugusto ni George ken dagiti gagayyemna ti soccer. Ay-ayamenda daytoy iti eskuela, buybuyaenda iti television, ken gumatgatangda pay iti magasin ket basaenda ti maipapan kadagiti paggugustoda a gunglo. Magustuanda a buyaen dagiti ay-ayam ken pagsasaritaanda dagiti nakaay-ayat nga ay-ayam.

Asidegen ti kampionato. Ammo ni George a nakaay-ayatto daytoy nga ay-ayam, ket tarigagayna a mabuya. Ngem maipabuyanto iti television ti ay-ayam iti Domingo a maigeddand kadagiti miting iti Simbaanna.

Inkeddeng dagiti gagayyemna nga agtalinaed iti pagtaenganda ket buyaenda ti ay-ayam a kaduada dagiti ammada. Naawis ni George a makipagbuya kadakuada ngem nariknana a nasken a di mangliwat kadagiti miting iti Simbaanna.

Kalpasanna nagpanunot no umno nga agtalinaed laengen iti pagtaengan ket buyaenna ti ay-ayam. “Uray ket,” napanunotna, “mabalinko ti makimisa iti linawas, idinto a maminsan la iti makatawen ti ay-ayam a kampionato. Awan met ngata ti dakesna no mangliwatak maminsan iti simbaan.

Dandanin maallukoyna ti bagina a saanen a makimisa idi immabay iti panunotna: “Ania ti kayat ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo nga aramidek?”

Idi sungbatan ni George daytoy a saludsod, ammonan ti pilienna. Mapan iti simbaan.

- Iti panagkunayo asino ti timmulong ken ni George?
- Kasano a tinulongan ti Espiritu Santo ni George?

Ilawlawag a pinariknaan ti Espiritu Santo ni Anita nga agbalin a naemma ken ni George a mapan iti simbaan. Agpada dagiti ubbing a nangsurot kadagiti parikna ket natungpalda dagiti bilin. Ilawlawag a pariknaannatayo ti Espiritu Santo, ket nasken a surotentayo babaen ti panangpilitayo iti rumbeng.

Singsing a PTR

Ipalagip kadagiti ubbing a makatulong kadakuada ti panangaramat iti singsing a PTR a mangpili iti rumbeng.

Kanta

Kantaen weno sawen dagiti balikas ti “Pilien ti Rumbeng a Wagas.”

Mabendisionantayo No Tungpalentayo dagiti Parikna ti Espiritu Santo

Ladawan ken estoria

Ilawlawag nga adu ti maawattayo a bendision no dumngeg ken tungpalentayo dagiti parikna ti Espiritu Santo.

Iparang ti ladawan 3-52, Ti Ama a Mangpaspasardeng iti Kabalio ken Mangisalsalakan iti Anakna a Lalaki. Ibaga no kasano a binendisionan ti Nailangitan nga Ama ni Bruce R. McConkie ken ti amana gapu ta tinungpal ti amana dagiti parikna ti Espiritu Santo:

“Maysa kadagiti kaunaan a lagipko iti kinaubingko ti panagsakayko iti kabalio iti kamansanasan. Naamo ken nasanay ti kabalio, ket natalekak iti silieta.

“Ngem iti maysa nga aldaw adda nakakigtotanna, ket nagtartaray iti kamansanasan. Naalsaak manipud iti silieta gapu iti panagburang-itna, ket naglagisi ti maysa a dapanko iti estribo.”

Itudo ti estribo iti ladawan.

“Inkarigatak ti kimpet iti dandanin mapugsat a barikes a lalat ti silieta nga ar-aramaten ti koboy a pangisiglotan iti [tali] a kumamang iti silietana.”

“Nalabit a ti dagsenko ti nakapugsatan ti barikes, ngem saan pay la a naikkat a dagus. Maminsan wenno mamindua pay a panagburang-it ti kabalio ti mabalin a pakapugsatan ti barikes wenno manget-et iti imak a pakaparingguyodak a mabalin a pakadunoran wenno pakatayak a nakakawit ti dapanko iti estribo.

“Kellaat a nagsardeng ti kabalio, ket nadlawko nga adda nangigawid iti rienda ken agpanggep a mamagtalna iti agtigtigerger nga ayup. Giddato ti pannakaisayok kadagiti takiag ni tatangko.

“Ania ti napasamak? Ania ti nangyeg ken ni tatang a mangisalakan kaniak iti dayta a kanito sakbay a maibaddekak kadagiti saka ti napabutngan a kabaliok?

“Agtugtugaw idi ni tatang idiy balay nga agbasbasa iti pagiwarnak idi arasaasan ti Espiritu [ti Espiritu Santo], ‘Agtarayka a rummuar nga agturong iti kamansanasan!’

“Saan a nagtaktak, saannan a sinaludsod no apay wenno ania a gapu, nagtaray a dagus ti amak. Iti pannakakitana iti bagina iti kamansanasan a dina ammo no apay nga adda idiy, nakitana ti agsinsinta a kabalio ket napanunotna, *nasken a pagsardengek daytoy a kabalio*.

“Kasta ti inaramidna ket nakitanak. Ket kasta ti pannakaisalakanko manipud iti nakaro a pannakasugat wenno mabalin a pannakatay” (Bruce R. McConkie, “Hearken to the Spirit,” *Friend*, Sept. 1972, p. 10).

Panagliliinnawag

- Kasano ti panangisalakan ti Espiritu Santo iti agtutubo a Bruce R. McConkie manipud iti nakaro a pannakasugat?
- Ania koma ti napasamak no saan a daras tinungpal ti ama ni Bruce ti arasaas ti Espiritu? (Ilawlawag a naawagan ni Bruce R. McConkie a kameng ti Pitopulo ket kalpasanna maysa nga Apostol; mabalin a saantayo koma a naaddaan iti kastoy a napateg a dadaulo.)
- Kasano a mapapigsa ti kastoy a padas ti pammaneknek ti maysa a tao? Apay?

Ibaga kadagiti ubbing a no dadduma mabalin a saantayo a makita a dagus dagiti bendision a sumangbay manipud iti panangdengngeg kadagiti parikna ti Espiritu Santo. Nupay kasta, masinunotayo a mabendisionantayo no tungpalentayo dagiti parikna nga umay kadatayo.

Pakagupgopan

Saludsod nga ay-ayam

Awisen dagiti ubbing nga agsisinnublatda a pumili iti saludsod manipud iti bag nga insaganam ket kalpasanna sungbatanda ti saludsod. Nasken nga ibasam iti napigsa dagiti saludsod kadagiti in-inaudi nga ubbing. Aramatem dagiti sumaganad a saludsod. Mangisuratka iti sumagmamano a mainayon a bukodmo a saludsod no kasapulan tapno maaddaan ti tunggal ubing iti gundaway a pumili iti saludsod manipud iti bag.

1. Ania ti kayat a sawen ti panangparikna iti maysa a tao? (Mangiturong wenneo mangibaga no ania ti aramiden ti maysa a tao.)
2. Asino ti mangparikna kadatayo? (Ti Espiritu Santo.)
3. Kasano ti panangparikna kadatayo ti Espiritu Santo? (Pariknaannatayo babaen ti panangtedna kadatayo iti panunot wenneo rikna wenneo makisao kadatayo.)
4. Kasano ti panangtulong kadatayo ti Espiritu Santo? (Tulongannatayo a mangammo kadagiti rumbeng a banag nga aramidentayo.)
5. Kasano ti panangtulong ti Espiritu Santo ken ni Anita? (Imparikhana kenkuana nga agbalin a naemma.)
6. Kasano ti panangtulong ti Espiritu Santo ken ni George? (Imparikhana kenkuana ti kayat ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo nga aramidenna—mapan iti simbaan.)
7. Ania ti imparikna ti Espiritu Santo ken ni Karolina nga aramidenna? (Warwaren ti kurdon ti sapatos ti kabsatna tapno maguyodna nga iruar ti saka daytoy.)
8. Kasano ti pannakabendision ti agtutubo a Bruce R. McConkie gapu ta dimngeg ti amana ken nagtungpal iti parikna ti Espiritu Santo? (Naisalakan manipud iti pannakadunor wenneo pannakatay.)
9. Ania ti nasken nga aramidentayo no makaawattayo iti parikna manipud iti Espiritu Santo? (Dumngeg, agtungpal, ken agpili iti rumbeng.)

Pammaneknek

Yebkasmu ti panagyamanmo kadagiti parikna ti Espiritu Santo iti biagmo. Bayat ti panangidalan kenka ti Espiritu, mangibinglay iti bukodmo a padas maipapan iti kanito a panangparikna kenka ti Espiritu Santo wenneo maysa a tao nga am-ammom.

Ilawlawag a dinatayo kaano man pariknaan ti Espiritu Santo nga agaramid iti ania man a banag a di nasayaat. Tulongannatayo ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo a mangaramid iti kayatda nga aramidentayo.

Pagannurotan ti pammati

Paulit kadagiti ubbing ti umuna a pagannurotan ti pammati.

Ipalagip kadagiti ubbing a naisangsangayan a sagut ti sagut ti Espiritu Santo a maawattayo kalpasan ti pannakabuniag ken pannakapatalgedtayo.

Kiddawen iti ubing a mangted iti panggibus a kararag a mangyebkas iti panagyaman kadagiti parikna ti Espiritu Santo. Isingasing a kiddawenna iti Nailangitan nga Ama ta tulonganna ti tunggal kameng ti klase a makabigbig kadagiti parikna ti Espiritu Santo no awatenna ida.

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden ti kasayaatan kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenneo kas sublien nga adalen wenneo pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Pagdenggen dagiti ubbing iti sumaganad nga estoria maipapan ken ni Elder Thomas S. Monson:

Sumagmamanon a panawen ti napalabas, imbaon ti propeta ni Elder Monson ken ti asawana a sumarungkar kadagiti puro ti Samoa.

Bayat kaaddada sadiay, sinarungkaranda ti maysa a klase dagiti ubbing nga agnaed iti purok a Sauniatu.

Nagsinnublat da Elder ken Sister Monson a nagsarita iti klase. Idi malpasda nga agsarita ken bayat ti panangibagbaga ti maestra ti panggibus a kanta, adda napanunot ni Elder Monson. Napariknaan a saggaysaenna a kablaawan dagiti 247 nga ubbing.

Nupay kasta, idi taldiapanna ti relona, naamirisna a naladawen ket awanen ti panawenna a mangkabraaw a saggaysa kadagiti ubbing.

Pinadasna a lipaten ti pampanunotenna, ngem saanna a naaramid.

Sakbay ti panggibus a kararag, napariknaan manen a makidinnakulap iti tunggal maysa kadagiti ubbing.

Idi agangay sinangona ti maestra ket kinunana, “Kayatko a makadinnakulap a saggaysa dagiti ubbing. Mabalina kadi?”

Immisem ti maestra ket, iti pagsasao a Samoan, nagsao kadagiti ubbing. Siaayatda a nagtung-ed iti yaannugotda. Imbagana ken ni Elder Monson ti gapu ti immiseman dagiti ubbing. Idi maammuan ti maestra a dinawat ti propeta iti maysa kadagiti Sangapulo-ket-dua nga Apostol a sumarungkar kadakuada iti Samoa, naibagbagan ti maestra kadagiti ubbing a no agkararagda a saggaysa a sipapasnek ken adda pammatida a kas iti inaramid dagiti tao iti Libro ni Mormon, sarungkanan ti Apostol ti purokda. Mapariknaanto pay babaen ti Espiritu Santo a makidinnakulap iti tunggal ubing (kitaen ti Thomas S. Monson, “Talofa Lava,” *Friend*, May 1972, pp. 12–13).

- Asino ti nangparikna ken ni Elder Monson?
- Kasano ti panangparikna ti Espiritu Santo ken ni Elder Monson?

Ilawlawag a parpariknaan ti Espiritu Santo dagiti tao iti nadumaduma a wagas. Kaaduanna nga agsao kadagiti panunottayo a kas iti inaramidna ken ni Elder Monson.

Ilawlawag a gapu ta dimngeg ni Elder Monson iti parikna wenno pangiturong ti Espiritu Santo, naaramidna ti kayat ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo nga aramidenna.

2. Paisalaysay kadagiti ubbing dagiti padasda iti bukodda a biag idi nariknada a nakaawatda iti pangiwawan manipud iti Espiritu Santo.

Panggep

Tapno makatulong kadagiti ubbing a mangawat nga iti tawenda a walo mangrugidan a maaddaan iti sungsungbatan kadagiti aramidda.

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal iti Alma 23 ken 24.
  2. Mangitugot iti kuarta a maaramat iti panangyakem, wenno sinsinan kuarta.
  3. Agsagana a mangkanta wenno mangisao a kadua dagiti ubbing dagiti balikas ti “Aramiden Koma’t Rumbeng [Dare to Do Right]” (*Children’s Songbook*, p. 158); nairaman dagiti balikas iti likudan daytoy a pagbasaan.
  4. Dagiti kasapulan:
    - a. Libro ni Mormon a saggaysa dagiti ubbing a makabasa.
    - b. Kasapulan ti maladaga nga aruaten a kas ti sapatos, buniti, wenno pagimeng.
    - c. Mabalina nga aramiden no kayat (aramaten laeng daytoy nga aramiden no mariknam a makatulong ken kabaalam a gun-oden dagitoy a banag nga awan ti adu a gastos): libro, bola, ken sangasupot a kendi wenno dadduma a maitutop a taraon.
    - d. Tisa, pisarra, ken pagpugas.
    - e. Ladawan 3-54, Dagiti Anti-Nepi-Lehi a Mangikalkali Kadagiti Espadada (62565; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 311).
  5. Aramidem dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.
-

Maisingasing a Panangidatag iti Adalen

Mangawis iti maysa nga ubbing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Addan Sungsungbatantayo No Agtawentayo iti Walo

Aramiden
iti panagdengngeg

Itag-aymo dagiti kasapulan ti maladaga nga intugotmo.

- Umsek kadi daytoy kadakayo? (Mabalina a paipadasmo iti sumagmamano nga ubbing ti aruaten; isungbatda a saanda a kalaingan daytoy.)
- Apay a saan? (Gapu ta bassit unay.)

Ilawlawag kadagiti ubbing nga adda idi panawen a babassitda pay ket umsek kadagiti babassit nga aruaten a kas iti daytoy, ngem dimmakkelen dagiti bagida. Ilawlawag a kas iti idadakkel ti bagida, dumakkelda pay kadagiti sabali a wagas, a kas iti kabaelanda nga agaramid kadagiti banag a kas iti panangkawesda iti bagbagida.

- Ania ti maaramidyo itan a diyo maaramid idi maladagakayo pay laeng?

llawlawag nga ipakita dagitoy a banag a dumakdakkal dagiti ubbing ken agsursuroda iti ad-adu.

Panaglilinnawag

Ipalagip kadagiti ubbing a masirib ti Nailangitan nga Ama. Ammona a nasken a sursurentayo no ania ti rumbeng ken biddut. No dadakkal ken adun ti nasursurotayo maipapan iti rumbeng ken biddut, datayon ti agsungbat iti aramidentayo. Ti kaadda sungsgbatanna kaipapananna a pagrebbengantayo ti ania man a biddut nga aramidentayo, ket mabendisionantayo iti rumbeng nga aramidentayo.

- Ania a tawen ti pangrugiantayo nga agsungbat iti Nailangitan nga Ama para iti aramidentayo? (Walo.)

llawlawag a gapu ta ammo ti Nailangitan nga Ama nga umdasen ti tawentayo nga agsungbat kadagiti aramiditayo, ipalubosna ti maysa a napateg a banag a mapasamak no agtawentayon iti walo.

- Ania ti napateg a pasamak a maaramid no agtawentayon iti walo? (Mabuniagantayo; kitaen ti Doktrina ken Katulagan 68:27.)
- Apay a napateg ti panagbuniag? (Gapu ta no mabuniagan ken mapatalgedantayo, awatentayo ti sagut ti Espiritu Santo ken makitulagtayo iti Nailangitan nga Ama a tungpalentayo dagiti bilinna.)

llawlawag a saan a kayat a sawen ti pannakabuniagtayo a saantayo a pulos makaaramid iti biddut. Kayatna a sawen nga umdasen ti tawentayo nga agsungbat kadagiti pilitayo. Umdasen ti tawentayo tapno ammotayon ti paggidiatan ti rumbeng ken biddut.

Pagannurotan ti pammati

- Ania a pagannurotan ti pammati ti mangibaga kadatayo a datayo ti agsungbat kadagiti basoltayo? (Ti maikadua a pagannurotan ti pammati. Mabaln nga ilawlawagmo ti ania man a balikas a di maawatan dagiti ubbing.)

Paulit iti klase ti maikadua a pagannurotan ti pammati nga aggigiddan. Palubosan ti asino man nga ubbing a makaulit iti daytoy nga is-isuda.

Pagrebbengantayo a Pilien ti Rumbeng

Singsing ti klase

- Ania ti itakderan dagiti letra iti singsing ti klasetayo?

Paulit kadagiti ubbing dagiti balikas a “Pilien ti rumbeng.” llawlawag a dagiti singsingda makatulong kadagiti ubbing a mangamiris nga umdasen ti tawenda tapno sursuruenda ti agbalin nga adda pagrebbenganda a pumili iti rumbeng.

Panangidatag ti mannursuro

llawlawag a dakkal nga addang iti panagdakkal ti panangadal nga agpili iti rumbeng manipud iti biddut. Saannatayo a piliten ti Nailangitan nga Amatayo nga agaramid iti rumbeng. Inikkannatayo iti wayawaya nga agpili a bukukodtayo a mangpili iti rumbeng ken biddut, ken agsungbat iti panangtungpal kadagiti kari nga inaramiditayo. Ammona a babaen laeng ti kaadda ti wayawaya nga agpili para iti bagbagitayo a pakabalinantayo ti dumur-as ken agsursuro.

Isurat ti *PTR* iti pisarra. Paibaga manen kadagiti ubbing kenka no ania ti itaktakderan daytoy a letra. Yebkasmu ti panagtalekmo a masursuro dagiti ubbing no ania ti rumbeng ken biddut ken agbalin nga agsungbat kadagiti aramidida.

Aramididen

Mangtedka iti maysa wenno dua kadagiti ubbing iti libro nga intugotmo. Ibagam kadakuada nga isuda ti makaammo a mangtaripato iti daytoy. Ilawlawag iti klase a dagitoy nga ubbing ti agsungbat iti dayta a libro bayat ti klase. No mapukaw, mapigis, wenno madadael daytoy, nasken a sungbatanda kenka. Isuda ti agsungbat kenka iti libro.

Ikkann ti sabali nga ubing iti bola. Ilawlawag a daytoy nga ubing ti makaammo iti bola a kas kadagiti ubbing nga agsungbat iti libro.

Ikkann iti maikatlo nga ubing ti sangasupot a kendi wenno dadduma pay a maitutop a taraon. Penken a mangpilika ti ubing a makaiggem a nasayaat iti daytoy. Ibagi iti ubing nga iwarasna ti kendi wenno taraon iti intero a klase kalpaskan ti panggibus a kararag. Ti ubing ti agsungbat iti pannakaidulin ti kendi agingga iti kanito a pannakaiwarasna.

- Mangan kadi amin ni (nagan ti ubing) nga is-isuna amin dagitoy a kendi? (Wen, mabalina ti ubing a di tungpalen ti mannursuro ket kanenna imbes nga idulinna sananto iwaras.)

Yunay-unay nga adda wayawaya daytoy nga ubing a mangpili iti aramidenna, ngem ti ubing ti agsungbat iti dayta a pili.

Ilawlawag a kaasping daytoy ti biag. Ikkannatayo iti pagpilian ti plano ti Nailangitan nga Ama. Mabalina a pilientayo ti rumbeng wenno biddut, nainsiriban wenno minamaag, ngem datayo ti agsungbat kadagiti pilitayo ken dagiti banagenda.

Estoria iti nasantuan a kasuratan

Iparang ti Libro ni Mormon. Ibagi kadagiti ubbing a maysa a ragup ti tao iti Libro ni Mormon ti naaddaan iti narigat unay a panagpili, ket inkeddengda ti mangpili iti rumbeng. Isalaysay ti sumaganad nga estoria iti bukodmo a balikas:

Maysa a misionario ni Ammon a nangilawlawag kadagiti pannursuro ni Jesucristo ken ni Ari Lamoni, ti ari ti maysa a ragup dagiti Lamanite. Namati ni Ari Lamoni kadagitoy a pannursuro ket napasurot iti ebanghelio. Kiniddawna kadagiti taona a dumngegda ken ni Ammon ken dagiti kakabsatna a lallaki. Ammo ni Ari Lamoni nga agsasao iti pudno dagitoy a lallaki.

Napan ni Ammon ken dagiti kakabsatna a lallaki iti tunggal ciudad ket namalaybalayda a nangisuro kadagiti Lamanite. Di ammo dagiti Lamanite ti ebanghelio, ken nakadakdakesda. Adu kadagiti tao ti namati kadagiti pannursuro ni Ammon ken dagiti kabsatna a lallaki ket napasurotda. Ammoda a pudno dagiti balikas ni Jesucristo, ket nagbabawida kadagiti dakes a wagasda.

Inkeddeng dagitoy a tao a baliwan ti naganda manipud iti Lamanite ket pinagbalinda nga Anti-Nephi-Lehi. Inaramidda daytoy tapno maisinada kadagiti dakes a Lamanite a saan a sumursurot kadagiti pannursuro ni Jesucristo.

Sakbay a nagbabawi dagitoy a tao, adu a tao ti napapatayda kadagiti espadada. Nagladingitda kadagiti biddut a naaramidda ket tinarigagayanda ti agbabawi. Pinilida ti nagkari iti Nailangitan nga Ama a saandanton a pulos makidangadang wenno mangilayat manen kadagiti espadada a maibusor iti asino man a tao.

Nasantuan a kasuratan	<p>Ilawlawag a nangaramid pay iti sabali a pangeddeng dagitoy a tao. Pasuroten dagiti ubbing bayat ti panangibasam iti Alma 24:17–18.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ania ti pinili dagiti Anti-Nephi-Lehi? (Pinilida ti mangikali kadagiti espadada iti daga.) • Apay nga inaramidda daytoy? (Gapu ta nakitulagda wenno nagkari a saandanton a pulos pumatay.)
Ladawan ken estoria	<p>Ipakita ti ladawan 3-54, Dagiti Anti-Nephi-Lehi a Mangikalkali Kadagiti Espadada.</p> <p>Ituloy ti estoria:</p> <p>Kalpasan ti panangikali dagiti Anti-Nephi-Lehi kadagiti espadada, napan kinadangadang ida dagiti dakes a Lamanite. Naaddaan dagiti Anti-Nephi-Lehi iti narigat unay a panangeddeng. Masalungasingda ti karida iti Nailangitan nga Ama ket aramatenda dagiti espada a pakidangadang, wenno mangeddengda a saan a makidangadang ket mabalin a mapapatay. Inkeddengda a tungpalen ti karida a saanda nga aramaten dagiti espada a maibusor kadagiti sabali a tattao. Adu kadakuada ti napapatay dagiti Lamanite. Idi nakita dagiti Lamanite nga awan ti igam dagitoy a tao ken saanda a makidangadang, nasdaawda. Adu kadakuada ti nangibaba kadagiti espadada gapu ta nabigbigda pay nga ar-aramidenda ti dakkel a biddut babaen ti panangpapatay kadagiti tao. Adu a Lamanite ti nagbabawi ket timmipon kadagiti Anti-Nephi-Lehi iti kinalinteg.</p> <p>Napudno dagiti Anti-Nephi-Lehi iti karida nupay dadduma a tattao ti nangikagkagumaan a mangpapatay kadakuada.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kasano ti panangsungbat dagiti Anti-Nephi-Lehi iti inaramidda? • Ania ti masursuroyo manipud kadagiti Anti-Nephi-Lehi maipapan iti panangpili iti rumbeng? <p>Iti Tawen a Walo Agbalintayo nga Adda Sungsungbatanna iti Nailangitan nga Ama</p>
Panaglilinnawag iti pisarra	<p>Ipalagip kadagiti ubbing a ti kayat a sawen ti kaadda ti sungsungbatan nga isuda ti agsungbat iti aramidenda.</p> <p>Isurat ti balikas nga <i>addaan iti sungsungbatan</i> iti pisarra, ket sawen ti balikas iti napigsa. Paulit daytoy kadagiti ubbing. Ilawlawag a no agtawendan iti walo, ibilang idan ti Nailangitan nga Ama nga umdasen ti tawenda a mangrugi nga addaandan iti sungsungbatan kadagiti aramidenda.</p>
Kanta	<p>Kantaen wenno sawen a kadua dagiti ubbing ti balikas ti “Aramiden Koma’t Rumbeng.”</p>
Kasasaad	<p>Ilawlawag kadagiti ubbing a no walon ti tawenda addan sungsungbatanda, ngem kadagiti saan pay nga agtawen iti walo makapagsanayda itan nga agbalin a managrebeng babaen ti panangtulongda kadagiti nagannak kadakuada ken panangtungpal kadagiti karida iti sabali. Saritaen ti sumaganad a kasasaad (mabalin a paitignaymo daytoy iti maysa nga ubbing):</p> <p>Agpammarangka a masakit ni nanangmo ket kiddawenna a dalusam ti paset ti balay. Kayatmo ti agay-ayam, isu a nagtarayka a rimmuar a nagturong kadagiti gagayyemmo.</p>

Inton agsublika iti uneg, awagannaka ni nanangmo iti pagid-iddaanna ket saludsodenna, “Dinalusam met laeng ti paset ti balay a dinawatko a dalusam?”

Sungbatam iti wen, ket agdardaraska a mangurnos iti sumagmamano a banag iti lugar a nasken koma a nadalusamon.

Panaglilinnawag

Ilawlawag kadagiti ubbing a no ikkan dagiti dadakkelda ida iti trabaho, kayatna a sawen nga umdasen ti tawenda nga agbalin a managrebbe ng ken addan sungsungbatanda a mangaramid iti dayta a trabaho.

- Nagsublika kadin manipud iti Primaria, manipud iti balay ti maysa a gayyem, wenko manipud iti eskuela ket maysa kadagiti nagannak kenka ti nagkuna, “Ibagam no ania ti inaramidmo ita nga aldaw?”

Ilawlawag a no agipadamag dagiti ubbing kadagiti nagannak kadakuada ket ibagada no ania ti inaramidda, sungsungbatanen dagiti ubbing ti aramid. Ay-ayaten dagiti nagannak dagiti annakda. Daytoy ti gapuna no apay a kayat dagiti nagannak a maammuan no ania ti aramid dagiti annakda iti pagtaengan, iti eskuela, ken iti pagay-ayaman.

Pagannurotan ti pammati

Ay-ayatennatayo met ti Nailangitan nga Amatayo, ket kas kadagiti nagannak kadaytoy, kayatna nga agipadamagtayo kenkuana ken addaan sungsungbatan kenkuana kadagiti nasayaat ken dakes a banag nga aramidentayo. No agaramidntayo iti dakes a banag—kas iti panagtakaw, panagulbod, wenko panangdangran iti maysa a tao—kalpasan a walo ti tawentayo, maawaganda iti basol. Paulit kadagiti ubbing nga aggigiddan ti maikadua a pagannurotan ti pammati.

Itudo dagiti balikas nga *addaan iti sungsungbatan* iti pisarra, ket dawaten kadagiti ubbing a sawenda ti balikas iti napigsa. Ibagam kadakuada nga agsagsaganadan nga agbalin nga addaan iti sungsungbatan iti Nailangitan nga Ama, gapu ta no walon ti tawenda umdasen ti tawenda a mangipakita iti pagrebbe ng ken makaammo iti rumbeng manipud iti biddut.

Pakagupgopan

Aramiden

Agdamagka iti sumagmamano a saludsod tapno matulongan dagiti ubbing a mangikeddeng no ania ti sungsungbatanda ken no ania ti nasken a sungbatan dagiti sabsabali. Pasungbatam kadakuada dagiti saludsod nga aggigiddan.

1. Asino ti addaan iti sungsungbatan a mangisuro kadakayo nga agkararag?
2. Asino ti addaan iti sungsungbatan a mangisao kadagiti kararagyo?
3. Asino ti addaan iti sungsungbatan a mangisuro kadakayo iti adalen iti Primaria?
4. Asino ti addaan iti sungsungbatan a mangadal no ania ti isursuro ti mannursuroyo iti Primaria?
5. Asino ti addaan iti sungsungbatan iti wagas a panagtignayyo iti Primaria?
6. Asino ti addaan iti sungsungbatan iti panangaramid iti kayat ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo nga aramidenyo?
7. Asino ti addaan iti sungsungbatan iti panangtungpal kadagiti katulaganyo iti panagbuniag?

Panaglilinnawag	Paibaga kadagiti ubbing ti sumagmamano a wagas a kaadda ti sungsungbatanda. Mabalín nga iraman ditoy ti panagbalin a naasi kadagiti gagayyem; panangibaga iti pudno; panagbalin a naemma; pannakitarpnong kadagiti miting ti Simbaan; panangliklik iti alkohol, droga, ken tabako; wenna panangtungpal kadagiti karida.
Aramiden ken pammaneknek ti mannursuro	<p>Pasungbatem kenka dagiti ubbing nga addaan iti libro ken bola kadagiti aramidda kadagidiay a banag. Paisublim kadakuada dagiti banag kenka, ket dayawem ida no nasayaat ti inaramidda.</p> <p>Igibus babaen ti panangibaga iti klase a napateg daytoy a panawen iti biagda, ngem saanda nga agmaymaysa. Addaanda iti nagannak ken dadaulo a mangiwanwan ken tumulong kadakuada. Addaanda pay iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo a mangipatpateg ken mangiwanwan kadakuada. Kalpasan ti panagbuniag, adda kadakuada ti Espiritu Santo nga agtultuloy a mangparikna kadakuada. Paregtaen dagiti ubbing a mangipakita iti ad-adu ta agsursuroda nga agbalin a managrebbeng ken agsungbat iti aramidenda. Tulongan ida a mangawat a makaaramidda kadagiti biddut. Agar-aramid ti tunggal maysa. Ngem makapagbabawida ken makaaramid iti nasaysayaat iti inaldaw iti tulong ti Espiritu Santo.</p> <p>Iburay ti pammaneknek nga ay-ayaten ti Nailangitan nga Ama ti amin nga annakna. Gapu iti daytoy, nangplano iti wagas para kadayo tapno dumur-as ken agbalin a kas kenkuana. Yebkasmó manen ti panagtalekmo iti tunggal maysa kadagiti ubbing tapno agbalin nga ad-adda a managrebbeng iti aramidenna.</p> <p>Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag.</p> <p>Kalpasan ti panggibus a kararag, pagsungbatem ti ubing nga addaan iti kendi. Kalpasanna paibunong iti ubing a saggaysa ti tunggal kameng ti klase.</p>

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenna kas sublien nga adalen wenna pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwanwan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Ikkan ti tunggal ubing iti batang a mangileppas iti maysa kadagiti sumaganad a kasasaad iti wagas a maipakita a managrebbeng dayta nga ubing. (Mabalínmo nga aramaten dagiti sumaganad a kasasaad wenna mangaramidka iti bukodmo.)
  - a. Inka agay-ayam iti ruar. Nakalamlamiis. Ibaga ni nanangmo nga agsuotka iti pagimeng.
  - b. Ibaga ni tatangmo a no laglagipem a dalusan ti paset ti balayyo iti agsapa ti Domingo, makapanka iti ay-ayam a basketbol a kaduam isuna iti dayta a sardam.
  - c. Kayat dagiti gagayyemmo nga ipabulodmo dagiti ay-ayammo kadakuada. Agpabpabulodda kenka.
  - d. Idawat ni nanangmo nga aywanam ti bassit a kabsatmo a babai.
  - e. Tultulongam ni nanangmo nga agaramid iti *cookies*. Ipalagipna a dimo sagsagiden ti *cookies* agingga a di lumamiis.

- f. Kiddawen ti gayyemmo wenno ti manongna nga uminumka iti serbesa.
  - g. Saanka a nagaruat iti maitutop ket kayatmo ti rummuar.
  - h. Kiddawen kenka ni tatangmo a tulongam iti minuyongan. Bugkawam ket agtarayka a mapan kadagiti gayyemmo.
  - i. Kiddawen kenka ti mannursuro ti Primaria nga agtugaw a siraraem ket agkanta kadagiti kanta. Dimo kayat nga aramiden.
2. Pagdrowingen dagiti ubbing iti ladawan dagiti banag nga addaanda iti sungsungbatan iti panagaramidda kadagitoy. Suratn dagiti ladawan iti "Agsursuroak nga agbalin nga addaan iti sungsungbatan."

Tulongandatayo Dagiti Nagannak Kadatayo a Makasursuro

28

Panggep

Tapno matulongan dagiti ubbing a mangawat no kasano a matulongan ida dagiti nagannak kadakuada a mangsursuro nga agtungpal kadagiti bilin.

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal iti Alma 53:10–22; 56:3–10, 46–48, 55–56; 57:24–25; Doktrina ken Katulagan 93:40; ken Moises 6:58.
2. Agsagana a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti “Isuronak a Magna iti Lawag [Teach Me to Walk in the Light]” (*Children’s Songbook*, p. 177). Mabalnmo a kiddawen iti maysa nga ubing a kantaenna ti umuna a berso no maitutop para iti klasem.
3. Mangawis iti maysa nga ina a mangitugot iti maladagana iti umuna a paset ti klase. (No saan a mabalin, mabalinmo ti mangaramat iti ladawan ti maysa nga ina ken maladaga.)
4. Iti unos daytoy nga adalen, agbalinka a managrikna kadagiti ubbing a mabalin a saan nga agin-indeg kadagiti nagannak kadakuada wenno dagiti saan nga isursuro dagiti dadakkelda nga agtungpalda kadagiti bilin.
5. Dagiti kasapulan:
  - a. Dagiti libro ti nasantuan a kasuratan.
  - b. Supot ti bukukel, bassit a bola, wenno sabsabali pay a nalukneng a banag.
  - c. Ladawan 3-38, Dagiti Duaribu nga Agtutubo a Mannakigubat (62050, Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 313); ladawan 3-5, Da Adan ken Eva a Mangisursuro kadagiti Annakda.
6. Aramidem dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.

**Maisingasing
a Panangidatag
iti Adalen**

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Addaantayo iti Nagannak a Tumulong Kadatayo nga Agsursuro

Aramiden iti
panagdengngeg

Yam-ammo ti ina ken ti maladaga kadagiti ubbing. Pamatmatan kadagiti ubbing ti maladaga iti apagbiit ket kalpasanna saludsoden:

- Ania ti maaramid ti maladaga para iti bagina?
- Ania ti maaramid ti ina para iti maladaga?

- Kasano ti pannakasursuro ti maladaga nga agsao?
- Kasano ti pannakasursuro ti maladaga a magna?

Ilawlawag a nasken nga adda mangaywan iti maladaga. Agpannuray daytoy kadagiti nagannak kenkuana para iti amin. Ay-ayatenda ti maladaga, ken busbosenda dagiti aldawda ken no dadduma dagiti rabiida a mangaywan kenkuana.

- Ania dagiti sumagmamano a banag a nasursurom manipud idi maladagakayo?
- Asino ti nangisuro ken nangaywan kadakayo?

Agyaman iti ina iti yaayna iti klase a kaduana ti maladagana, ket palubosan a rummuar iti daytoy a kanito.

Tulongandatayo Dagiti Nagannak Kadatayo a Makasursuro nga Agtungpal Kadagiti Bilin

Ladawan ken estoria

Ipakita ti ladawan 3-5, Da Adan ken Eva a Mangisursuro Kadagiti Annakda.

Naisuro kada Adan ken Eva, ti umuna a lalaki ken babai iti daga, ti ebanghelio ni Jesucristo ken naibaga kadakuada nga isuroda daytoy kadagiti annakda. Basaen iti napigsa ti Moises 6:58, a libtawan ti maudi a balikas.

- Ania a bilin ti inted ni Jesucristo kadagiti nagannak? (Tapno isuroda dagiti annakda. Dagiti banag a nasken nga isuro dagiti nagannak ket dagiti kinapudno ti ebanghelio; kitaen ti Doktrina ken Katulagan 93:40.)

Kanta

Kantaen wenno sawen dagiti balikas ti “Isuronak a Magna iti Lawag.”
Kiddawen kadagiti ubbing a dumngegda tapno makita no mailadawanda ti kayat a sawen ti “magna iti lawag.”

Idalannak lawag ayat ti Dios;
‘Suronak ng’agkararag ‘ti Amak;
‘Suronak a mangammo’t nas’yaat;
Isuronak a magna’t lawag.

Umayka, anak, ta adalenta
Bilinna tapno makasublita
A makipagtaengto kenkuana
Iti lawag, ala, magnata.

Ama iti langit agyamankam’
‘Ta ayatmo ken pannarabay.
Kanta’t pagdaydayaw ti pagyaman!
Magna’t lawag ragsakmi’t umay.

- Ania ti kaipapanan ti “magna iti lawag”? (Tungpalen ti Nailangitan nga Amatayo.)

Ilawlawag a nayanaktayo iti daytoy a daga tapno agsursuro, ken impannatayo a sangakamaan ti Nailangitan nga Ama tapno makasursurotayo kadagiti nagannak kadatayo. Nabilin dagiti nagannak a tumulong a mangisagana kadatayo tapno iti maysa nga aldaw makapagsublita a makipagnaed iti Nailangitan nga Amatayo.

Estoria iti nasantuan a kasuratan ken ladawan llawlawag a saritaen ti Libro ni Mormon ti estoria maipanggep iti sumagmamano nga agtutubo a lallaki nga insuro dagiti nagannak kadakuada nga agtungpal kadagiti bilin. Isalaysaymo ti sumaganad iti bukodmo a balikas:

Ipalagip kadagiti ubbing nga inawagan dagiti Lamanite a napasurot iti Simbaan ti bagbagida iti Anti-Nepi-Lehi tapno saan ida a mapagbiddutan dagiti dadduma a Lamanite. Idi napasurot dagiti Anti-Nepi-Lehi, nagkarida wenno nakitulagda iti Nailangitan nga Ama a saandan nga aramaten dagiti igamda a pakidangadang. Inkalida dagiti igamda a mangipakita a tungpalenda ti katulaganda.

Inikkan dagiti Nephite dagiti Anti-Nepi-Lehi iti daga a pagnaedanda ken sinalaknibanda ida kadagiti Lamanite. Naglatak dagiti Anti-Nepi-Lehi gapu iti kinalinteg ken kinapudnoda. Nangtedda iti taraon ken lupot kadagiti buyot dagiti Nephite.

Adu a tawen ti naglabas. Rinugian manen dagiti nadakes a Lamanite a dinarup ti daga dagiti Nephite ket sinakupda ti sumagmamano kadagiti siudad ti Nephite. Parikut dagiti Nephite a salakniban dagiti siudad. Idi nakita dagiti Anti-Nepi-Lehi no kasano ti rigat dagiti Nephite a makiranget tapno masaknibanda dagiti siudad ken dagiti Anti-Nepi-Lehi, nariribukanda. Pinanunot dagiti Anti-Nepi-Lehi no rumbeng a labsingenda ti katulaganda ket tulonganda dagiti Nephite a makiranget.

Imbaga kadakuada ti natured a Nephite a dadaulo nga agnagan iti Helaman a dida labsingen ti katulaganda. Ammona a napateg ti agtungpal kadagiti katulagan. Ammona pay nga adu ti lallaki nga annak dagitoy nalinteg a tao nga ubbing pay iti daydi panawen a pannakitulagda. Saan a nakitulag dagitoy nga ubbing a lallaki iti Nailangitan nga Ama, tapno makatulongda kadagiti Nephite a mangsalaknib kadagiti siudad ken dagiti nagannak kadakuada. Duaribu kadagitoy nga agtutubo a lallaki ti nagboluntario a kumuyog ken ni Helaman a makiranget.

Iparang ti ladawan 3-38, Dagiti Duaribu nga Agtutubo a Mannakigubat. Kalpasanna ituloy ti estoria.

llawlawag a napudno dagitoy nga agtutubo a lallaki ken mapagtalkanda. Insuro ida dagiti innada nga agtalek iti Nailangitan nga Ama ken agtungpal kadagiti bilinna. Ammo dagitoy agtutubo a mannakigubat a no aramidenda daytoy, salakniban ida ti Nailangitan nga Ama. Gapu ta namatida ken tinungpalda dagiti pannursuro ti nagannak kadakuada, saanda a nagbuteng a nangsurot ken ni Helaman. Nakirangetda a situred ken dakkel a tulongda kadagiti buyot dagiti Nephite.

Basaen iti napigsa para kadagiti ubbing ti Alma 56:47, a mangrugi iti “insuro ida dagiti innada” ket ituloy agingga iti bersikulo 48.

llawlawag nga impatpateg ni Helaman dagitoy nga agtutubo a lallaki a kas iti panangipateg dagiti nagannak kadagiti annakda. Adu a tao ti napapatay kalpasan ti dakkel a dangadang. Nariribukan ni Helaman amangan no adda natay kadagitoy agtutubo a lallaki. Idi mabilangda, naragsakan a nakaammo nga awan ti uray maysa kadakuada ti natay. Gapu ta nagtalek dagiti agtutubo a lallaki iti Nailangitan nga Ama ken sinurotda ti pannursuro dagiti innada, sinalakniban ida ti Nailangitan nga Ama manipud kadagiti Lamanite.

Panagliliinnawag llawlawag a masursurotayo dagiti bilin babaen dagiti nagannak kadayo a kas kadagitoy agtutubo a lallaki. Sa nasken a tungpalentayo ti naisuro kadayo.

Babaen ti panangisuroda kadatayo maipapan kadagiti bilin ti Nailangitan nga Ama, tulongandatayo dagiti nagannak kadatayo a mangammo no ania ti nasken nga aramidentayo tapno matungpal dagiti katulagan nga aramidentayo no mabuniagantayo.

- Ania dagiti sumagmamano a bilin nga insuro kadatayo dagiti dadakkeltayo ken dagiti dadduma? (Pasungbaten dagiti ubbing. Iti panaglilinnawagyo, yunay-unay dagiti bilin nga ayaten ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo, ayaten ti tunggal maysa, dayawen dagiti nagannak, pakawanen dagiti dadduma, agpabuniag, agkararag, agbayad iti apagkapullo, agayuno, tungpalen ti Nainsiriban a Balikas, agbalin a napudno, ngilinen a nasantuan ti Aldaw a Panaginana, tumaripnong kadagiti miting ti Simbaan, ken adalen dagiti nasantuan a kasuratan.)

Pakagupgopan

Awisen dagiti ubbing a dumngeg no sursuruan ida dagiti nagannak kadakuada ken mangtungpal kadagiti bilin. Paregtaen dagiti ubbing nga agyaman kadagiti nagannak kadakuada no mangisuroda maipapan kadagiti bilin.

Pammaneknek
ti mannursuro

Iburaymo ti pammaneknekmo nga ay-ayaten ti Nailangitan nga Ama ti tunggal maysa kadatayo. Gapu iti daytoy nga ayat, binilinna dagiti naindagaan a nagannak kadatayo a mangaywan kadatayo, mangtaripato kadatayo, ken mangisuro kadatayo iti rumbeng a wagas ti panagbiag. Iti panangikagumaan dagiti dadakkeltayo nga agbiag iti wagas a kayat ti Nailangitan nga Ama, masursurotayo kadakuada ti kanayon a panangpili iti rumbeng a wagas.

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag.

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kasublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Pagpanunoten dagiti ubbing iti sumagmamano a banag nga insuro kadakuada dagiti dadakkelda nga aramidenda. Kalpasanna ay-ayamen ti sumaganad nga ay-ayam a kaduam ida:

Sawen, “Insuronak ni (nanang, tatang, wenno nagannak kaniak) a (pagarigan: agluto iti keik).” Sa mangawag iti maysa nga ubing iti naganna, ipasa ti supot ti bukbukel kenkuana, sa saludsoden, “Ania ti insuro kenka dagiti dadakkelmo nga aramidem?”

Sumungbat ti ubing babaen ti panagkunana, “Insuronak ni (nanang, tatang, wenno dagiti nagannak kaniak) a (pagarigan: mangisurat iti naganko).” Kalpasanna ipasa nga isubli kenka ti ubing ti supot ti bukbukel.

Uliten ti ay-ayam agingga a mabatangan ti tunggal ubing iti maminsan wenno mamindua a daras.

2. Ibasa ti sumaganad a daniw kadagiti ubbing. Patakderen dagiti ubbing sa ibasa manen ti daniw kadakuada, nga ipanda dagiti imada kadagiti uloda tunggal mangngegda dagiti balikas a *langit* wenno *pagtaengan*.

Naaddaanak iti Pagtaengan idiy Langit

Naaddaanak iti pagtaengan idiy langit;
Imbaga kaniak daytoy ni nanangko;
Nakipagnaedak iti Nailangitan nga Ama
Iti saan pay unay a nabayag.

Nagnaedak idi idiy langit;
Kinuna ti amak a pudno daytoy
Nga imbaonak ti Nailangitan nga Ama ditoy
Tapno dumakkel ken agsursuro, ken agaramid.

Nagustuak ti pagtaengak idiy langit,
Ngem ita naragsakak ta addaak ditoy
A makipagnaed iti bukodko a kaamaan,
Ken gagayyem ken kaarruba a patgek.

3. Kantaen wenno sawen a kadua dagiti ubbing dagiti balikas ti “Naragsak a Kaamaan” (*Children’s Songbook*, p. 198); nairaman dagiti balikas iti likudan daytoy a pagbasaan.

Pumili iti maysa nga ubing nga agbalin nga ina ken maysa nga agbalin nga ama. No kantaenyo wenno sawenyo ti “ina”, tumakder ti ubing a mangibagi iti ina. No kantaen wenno sawenyo ti “siak” itudo ti tunggal ubing ti bagina. No kantaen wenno sawenyo ti “ama”, tumakder ti ubing a mangibagi iti ama.

Panggep

Tapno mapatibker ti pammati dagiti ubbing ken ni Apo Jesucristo.

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal iti Mosiah 4:21; Alma 32; Ether 2–3; ken Doktrina ken Katulagan 29:6. Agsagana a mangbasa iti Ether 2:17, 23; 3:6; ken Doktrina ken Katulagan 29:6 bayat ti panagklase.
2. Mangala iti sumagmamano a babassit a nadalus a bato, wenno manggetteng iti nagtimbukel a nabengbeng a papel a mangibagi kadagiti bato. Isurat ti “Pammati ken ni Apo Jesucristo” iti likud dagiti bato wenno papel babaen ti panangikabil iti maysa a letra iti tunggal bato, a kas maipakita iti baba.

Pammati ken ni Apo Jesucristo

Urnosen dagiti bato wenno papel a nakapakleb iti lamisaan wenno basar sakbay ti klase.

3. Dagiti kasapulan:
  - a. Libro ni Mormon ken Doktrina ken Katulagan a saggaysa dagiti ubbing, no mabalin.
  - b. Papel ken lapis (wenno krayola) para iti tunggal ubing.
  - c. Makaay-ayo a banag (no mabalin, maysa a banag a mainaig iti adalen), nga addaan iti lupot a pangilemmengan iti daytoy.
  - d. Ladawan 3-55, Makita ti Kabsat ni Jared ti Ramay ti Apo (62478; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 318).
4. Aramidem dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.

**Maisingasing
a Panangidatag
iti Adalen**

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Mabalintayo ti Maaddaan iti Pammati ken ni Jesucristo

Aramiden iti
panagdengngeg

Isalaysaymo ti sumaganad nga estoria iti bukodmo a balikas:

Maysa a bassit nga ubing a babai ti napan nangbalon iti amana iti pangaldaw bayat ti panagtrabahona iti uneg ti bubon. Nupay saanna a makita ti amana

iti baba ti nasipnget a bubon, idi inawaganna simmungbat daytoy, isu nga ammona nga adda idiay. Imbaga ti amana nga itinnagna ti pangaldaw nga adda iti pagbalonan iti abot, ket sippawennna daytoy. Inaramidna daytoy, ket iti di nabayag, inawaganna nga adu unay ti pangaldawna para iti maysa a tao, ket inawisna a makigiddan kenkuana. "Tumappuakka," kinunana, "ket sippawenka. Dinak makita, ngem makitaka, ket dika baybay-an a matinnag." Timmappuak iti nasipnget a bubon ket nagdisso a sitatalged kadagiti napipigsa a takiag ni tatangna. Naggiddanda a siraragsak a nangaldaw.

Ilawlawag kadagiti ubbing a nagtaleb ti bassit nga ubing a masippaw ti amana, uray saanna a makita daytoy. Kasla pammati daytoy a panagtaleb. Panamati iti maysa a banag a saanmo a makita ti pammati, ngem addaanka iti dakkel a namnama a pudno daytoy (kitaen ti Ether 12:6).

Banag nga adalen   Ipakita kadagiti ubbing ti banag a naabbongan iti lupot.

- Mamatikayo kadi nga adda maysa a banag a naabbongan ditoy? Apay?

Papugtuan kadagiti ubbing no ania iti panagkunada ti banag. Kalpasanna ikkaten ti abbong ti banag. Ilawlawag a nupay saanda a makita ti banag, mamatida nga adda idiay.

Ilawlawag a nupay saantayo pay a nakita ni Jesucristo, mamatitayo nga adda idiay. Makitatayo ti pammaneknek ti kaaddana iti amin a lugar bayat ti ikikitatayo iti lubong a pinarsuana, bayat ti ikikitatayo kadagiti bituen iti langit, ken nangnangruna a bayat ti panagbasatayo kadagiti nasantuan a kasuratan. Addaantayo pay kadagiti propeta a nangibaga kadatayo a nakitadan isuna. Ibagi kadagiti ubbing nga ita nga aldaw sursuruenda ti maipapan iti maysa a tao iti Libro ni Mormon nga addaan iti kasta a dakkel a pammati a pudno nakitana a mismo ni Jesucristo.

Addaan iti Pammati ti Kabsat ni Jared ken dagiti Jaredite

Estoria iti nasantuan a kasuratan ken panaglinnawag

Ipalagip kadagiti ubbing nga ad-adalenda ti maipapan kadagiti Nephite ken Lamanite iti Libro ni Mormon. Ilawlawag kadakuada a sabali pay a ragup ti tattao ti immay iti isu met laeng a kontinente. Immayda a nasapsapa ngem ti kaamaan ni Lehi. Naawaganda iti Jaredite. Maysa a lalaki a managan iti Jared ti dadauloda. Addaan ni Jared iti kabsat a lalaki nga addaan iti dakkel a pammati. Nangngeg ni Jesucristo dagiti kararag ti kabsat a lalaki ni Jared ket binendisionanna dagiti tao.

Ilawlawag nga imbaga ni Jesucristo kadagiti Jaredite nga ummongenda amin dagiti kaamaan ken sanikuada, agraman dagiti arbanda ken bukukel iti tunggal kita. Imbagana kadakuada kalpasan a naummongda ti amin, iturongna ida iti napili a daga.

Napudno dagiti Jaredite ket tinungpalda ni Jesus. Nakisao iti kabsat ni Jared manipud iti ulep ket inturongna dagiti Jaredite iti langalang. Nagballasiwda iti adu a dandanum ken nagdaliasatda iti dakkel a baybay.

Ipalagip kadagiti ubbing a nabendisionan ti kabsat ni Jared gapu ta addaan iti dakkel a pammati. Impakitana ti pammatina babaen ti panagkiddawna iti Nailangitan nga Ama a tulonganna dagiti taona ken kalpasanna babaen ti panangaramidna iti imbilin ti Nailangitan nga Ama.

Ituloy ti estoria maipapan iti kabsat ni Jared:

Binilin ni Jesucristo ti kabsat ni Jared a mangaramid iti walo a kasko, a kasla bilog wenno bapor, a mangkarga kadagiti Jaredite nga agballasiw iti taaw nga agturong iti naikari a daga. Tinungpal dagiti Jaredite dagiti pangiturongna ket inaramidda dagiti barko.

Imbaga ti Mangisalakan iti kabsat ni Jared nga addanto iti uneg ti danum iti sumagmamano a panawen dagiti barko, isu a nasken a napintek ti pannakaaramidda tapno saan a makastrek ti danum.

Panagbasa iti nasantuan a kasuratan

Tulongan dagiti ubbing a makabasa a mangsapul iti Ether 2:17 kadagiti kopiada iti Libro ni Mormon. Basaen ti bersikulo 17 nga aggigiddan, a mangiladawan kadagiti barko dagiti Jaredite.

Awisen dagiti ubbing a pagsukogenda nga aggigiddan dagiti imada a kasla barko, ken pagsasarunuen ida, tapno maipakita no kasano ti panagandar dagiti barko iti maysa a bangir a kasla pinggan a napagsasaganad.

Aramiden iti panagdrowing

Ibunong dagiti lapis wenno krayola ken papel iti tunggal ubing. Kiddawen kadagiti ubbing nga agdrowing kadagiti bapor iti langa nga ammoda manipud iti ladawan a naibaga iti binasayo a nasantuan a kasuratan. Basaen manen daytoy no kasapulan bayat ti panagdrowing dagiti ubbing.

Paipakita kadagiti ubbing dagiti ladawanda iti klase; kalpasanna ummongen dagiti drowing ken dagiti kopia ti Libro ni Mormon. Ibagam kadakuada nga isublimto dagiti drowingda iti gibus ti Primaria. Ilawlawag a ditayo ammo no ania ti eksakto a langa dagiti bapor.

Nakita ti Kabsat ni Jared ni Jesucristo

Ilawlawag a gapu iti kinapintek dagiti bapor, awan a pulos ti sumirip a lawag iti uneg, kasta met nga awan sadiwa nga angin nga angsen dagiti tao ken ayup iti uneg ti bapor. Di ammo dagiti tao no kasano ti panagkikinnita wenno panagangesda, bayat ti panagdaliasatda iti taaw. Insuro ida ni Jesucristo a mangaramid iti abut iti ngato ken iti lansad ti tunggal bapor. Mabalina a masullatan dagitoy nga abut. Kalpasanna, no addan dagiti bapor iti rabaw ti danum, mabalina a lukatan dagiti Jaredite ti akinngato nga abut tapno adda serkan ti sadiwa nga angin. No adda danum a sumrek, mabalinda a sullatan manen ti abut.

Ammo ti kabsat ni Jared a kasapulanda pay ti lawag iti uneg dagiti bapor. Nagkararag ket dinawatna no ania ti aramidenda tapno maaddanda iti lawag.

Panaglilinnawag iti nasantuan a kasuratan

Basaen iti napigsa ti Ether 2:23 ket ilawlawag no ania ti kinuna ni Jesucristo iti kabsat ni Jared. Ilawlawag a saan a sinungbatan ni Jesus ti kabsat ni Jared ngem sinaludsodna ketdi no ania a tulong ti kasapulanna.

- Ania ti sumagmamano a pamuspusan a mabalina a mapanunoty no dakayo ti kabsat ni Jared?

Estoria iti nasantuan a kasuratan ken bambanang

Ilawlawag a napan ti kabsat ni Jared iti bantay ket rinunawna ti sangapulo-ket-innem a babassit, nadalus a batbato manipud iti kabatuan.

Pamatmatan dagiti bato (wenno sinambato a papel) nga imparangmo. Ilawlawag a puraw ken nasin-aw a kasla sarming dagiti bato nga inaramidna.

Impan ti kabsat ni Jared dagiti bato iti tuktok ti bantay ket nagkararag. Iti kararagna imbagana nga ammona a no sagiden ti Apo dagiti bato, mangtedda

iti lawag. Iti kastoy a wagas maaddaanda iti lawag iti uneg dagiti baporda bayat panagdaliasatda iti baybay. Kalpasan ti panagkararagna, adda nakakaskasdaaw a banag a napasamak.

Panagbasa iti nasantuan a kasuratan	<p>Ibasa ti Ether 3:6 iti klase (isardeng a basaen kalpasan ti balikas a <i>ramay</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ania ti inaramid ni Jesucristo kadagiti bato? (Sinagidna ida babaen ti ramayna.)
Ladawan ken estoria iti nasantuan a kasuratan	<p>Iparang ti ladawan 3-55, Nakita ti Kabsat ni Jared ti Ramay ti Apo</p> <p>Idi nakita ti kabsat ni Jared ti ramay ni Jesucristo a nangsagid kadagiti bato, kasta unay ti siddaawna ta nadalupoy daytoy iti daga. Idi dinamag ti Apo no apay a nadalupoy iti daga, kinuna ti kabsat ni Jared a dina ammo nga adda ramay ti Apo a kas iti tao. Kalpasanna dinamag ti Apo ti kabsat ni Jared no patienna amin dagiti balikas nga insao ti Apo. Idi kinuna ti kabsat ni Jared a wen, imbaga ti Apo kenkuana a gapu iti dakkell a pammatina, maipakita ti Apo ti bagina kenkuana. Kalpasanna impakita ni Jesus ti bagina iti kabsat ni Jared ket imbagana kenkuana nga awan pay ti tao nga addaan iti natibker a pammati a kas iti adda kenkuana.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apay nga impakita ni Jesucristo ti bagina iti kabsat ni Jared? (Gapu ta addaan iti dakkell a pammati ti kabsat ni Jared.) <p>Ilawlawag nga ammo ti kabsat ni Jared a no sagiden ni Jesus dagiti bato, mangtedda iti lawag iti uneg dagiti walo a bapor, ket inaramidda a kasta.</p> <p>Dakkell met ti pammati dagiti Jaredite ken ni Jesucristo. Iti di nabayag limmugan dagiti Jaredite kadagiti baporda. Gapu iti pammatida kenkuana, naiturongda a sitatalged iti naikari a daga.</p>

Mabalintayo ti Maaddaan iti Pammati a kas iti Kabsat ni Jared

Panangidatag ti mannursuro	<p>Ilawlawag a mabalin met dagiti tao ita ti maaddaan iti pammati a kas iti kabsat ni Jared. Ti pammati isu ti panangpati ken panagtalek iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo. Ipakitayo ti pammatitayo babaen ti panagbalin a natudio ken managkararag. Naikari kadayo a mabalin a masungbatan dagiti kararagtayo no kiddawentayo a sipapammati ti ania man a nasayaat (kitaen ti Mosiah 4:21).</p>
Pagannurotan ti pammati	<p>Tulongan dagiti ubbing a mangisao agingga iti kabaelanda iti maikap a pagannurotan ti pammati.</p>
Panaglilinnawag iti nasantuan a kasuratan	<p>Ibasa ti Doktrina ken Katulagan 29:6 iti klase.</p> <p>Ilawlawag a kasapulantayo ti pammati no agkararagtayo iti Nailangitan nga Ama. Inkari ti Nailangitan nga Ama a sungbatanna dagiti kararagtayo no kiddawentayo a sipapammati. Saan nga umdas para kadayo a basta lattan agkararagtayo. Nasken a mamatitayo a sungbatanna dagiti kararagtayo iti wagas a kasayaatan para kadayo.</p>
Dagiti kasasaad ken panaglilinnawag	<p>Basaen dagiti sumaganad a kasasaad iti klase. Paibaga kadagiti ubbing no kasano nga impakita ti kangrunaan nga agbibig iti kasasaad ti pammati.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Napukaw ni Bart ti singsingna a PTR iti arubayan ti eskuela. Imbaga kenkuana ti kasingedan a gayyemna, ni Jim, a dinan masapulan daytoy ta nagaburan iti bato ken darat. Ammo ni Bart a kasapulanna ti dakkell a tulong. Kayatna a sapulen ti singsingna. Iti dayta a rabii nagkararag

ket kiniddawna ti tulong ti Nailangitan nga Ama. Idi nalpas a nagkararag, simmayaat ti riknana ket nariknana a matulongan ti Nailangitan nga Ama, ni Jesucristo ken ti Espiritu Santo a mangsapul iti singsingna. Iti kabigatanna nabirokanna ti singsing.

- Ania ti inaramid ni Bart a nangipakitaanna iti pammatina ken ni Jesucristo?
- Kasano a nagunggonaan ti pammati ni Bart?

2. Naidawat ken ni Sally nga agsarita iti Primaria iti sumaruno a Domingo. Saanna pay pulos a napadasan daytoy, ket kasta unay ti nerbiosna. Makalawas nga insaganaan ni Sally iti husto ti panagsaritana. Idi dimteng ti Domingo, agnernerbios pay laeng ket saan a sigurado iti panangtedna iti saritana. Sakbay a rimmuar iti balayda, nagparintumeng iti abay ti kamana ket dinawatna iti Nailangitan nga Ama a tulonganna a mangpatalna iti riknana. Ammona a nagsagana iti husto iti panagsaritana, ket nariknana a tulongan ti Nailangitan nga Ama.

- Ania ti inaramid ni Sally tapno ipakitana ti pammatina?
- Kasano iti panagkunayo a nagunggonaan ti pammatina?

Ipalagip kadagiti ubbing a mabalin a masungbatan dagiti kararagda no dumawatda a sipapammati. No dadduma saan a masungbatan dagiti kararagtayo iti wagas a kayattayo a sungbatda. No adda pammatitayo iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo, ammotayo a masungbatantayo iti kasayaatan a para kadatayo.

Pakagupgopan

Ay-ayam

Ay-ayamen ti sumaganad nga ay-ayam nga aramaten dagiti bato wenno papel a naidatagmo bayat ti adalen. Pagsisinnublaten dagiti ubbing a mangpugto kadagiti letra ti alpabeto. No napugtuan ti ubbing ti maysa kadagiti letra kadagiti bato, baliktaden dayta a bato tapno maipakita ti letra. No pillien ti ubbing ti letra a naulit iti ay-ayam (kas iti A), baliktaden nga agpada dagiti bato. Ituloy ti ay-ayam agingga a maipakita ti sangabukel a binatangog a “Pammati ken ni Apo Jesucristo”. Basaen ti binatangog a kadua ti klase, sa saludsoden ti sumaganad:

- Ania dagiti sumagmamano a wagas a pakaipakitaantayo iti pammatitayo iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo?

Pammaneknek
ti mannursuro

Gibusan ti adalen babaen ti panangtedmo iti pammaneknekmo a denggen ken sungbatan ti Nailangitan nga Ama dagiti kararagtayo no kiddawentayo a sipapammati. Mabalinmo nga ibinglay ti bukodmo a padas maipapan iti kararagmo a nasungbatan. Paregtaen dagiti ubbing a mangpapigsa iti pammatida.

- Kasano a pinapigsa ti kabsat ni Jared ti pammatina? (Mairaman kadagiti mabalin a sungbat: nagkararag iti tulong; dimngeg ken ni Jesucristo; namati ken nagtungpal kadagiti bilin a naited kenkuana.)

Iti gibus ti Primaria, isubli kadagiti ubbing dagiti ladawan dagiti bapor tapno mayawidda kadagiti pagtaenganda.

Mangawis iti maysa nga ubbing a mangted iti panggibus a kararag.

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kas sublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayan a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Mangted iti tunggal maysa kadagiti ubbing iti maysa kadagiti bato a naaramat iti adalen a kas pangpalagip a kabaelanda met ti maaddaan iti pammati a kas iti kabsat ni Jared. Mabalina kayatmo a paisurat iti tunggal ubing ti balikas a *pammati* iti batona.
2. Paulit kadagiti ubbing ti umuna a paset ti maikapata a pagannurotan ti pammati: “Mamatikami a ti umuna a pagbatayan ken ordinansa ti Ebanghelio ket: umuna, Pammati ken ni Apo Jesucristo.”
3. Tumakder a kadua dagiti ubbing tapno kantaen wenno sawen dagiti balikas ti “Pammati” nga addaan kadagiti tignay (*Children’s Songbook*, p. 96):
  - Pammati’t pannaka’mmo a lumtuad ti init, (agporma ti kagudua ti nagbukel dagiti dakulap iti ngatuen ti ulo)
  - Pammati’t pannakaammo a dumngeg ti Apo. (agmallukong dagiti dakulap iti likudan dagiti lapayag)
  - Pammati’t kasla bukel; (agmallukong ti kanigid a dakulap ket agpammarang a mangimula iti bukel iti kanawan a dakulap)
  - No itukit dumakkel. (tuladen ti kanawan a dakulap ti mula a dumakdakkal iti nagmallukong a kanigid nga ima)
  - Pammati’t dumakkel ‘ti pusok. (ipan dagiti dakulap iti batog ti puso)
  - No kueek ti rumbeng (itudo nga agpangato ti akinkanawan a tammudo)
4. Mangipakita iti bukel kadagiti ubbing. Saludsoden kadagiti ubbing no anianto ti mapasamak no maimula ken mataripato daytoy. Mabalimo a tulongan ti tunggal ubing a mangimula iti bukel iti nabungon iti papel a daga. Kariten dagiti ubbing a mangtaripato kadagiti mulada kadagiti sumaruno a dua a lawas bayat ti panagrusing dagiti mula.
  - Ania ti nasken nga aramidentayo iti daytoy a bukel tapno matulongan a dumakkel?

Ilawlawag nga adda pammatitayo a dumakkel dagiti bukel no mataripatoda a nasayaat. Iti maipada a wagas, adda pammatitayo a sungbatan ti Nailangitan nga Ama dagiti kararagtagayo no tungpalentayo dagiti bilinna ken agkararag a sipapammati.

Ay-ayaten ni Jesucristo ti Tunggal Maysa Kadatayo

Panggep

Tapno matulongan dagiti ubbing a mangammo nga ay-ayaten ken bendisionan ni Jesucristo dagiti ubbing iti amin a disso.

Panagisagana

1. Basaen ken sikakararag a mangadal iti Marcos 10:13–16 ken 3 Nephi 17.
2. Mangisagana iti maibunong a papel a saggaysa dagiti ubbing kas iti naipakita.

3. Isagana dagiti sumaganad a balikas a naisurat iti papel.

Olandes

Fiji

Mehiko

4. Agsagana a mangilawlawag kadagiti sumaganad a lugar iti mapa ti lubong: (a) ti pagiliam, (b) Jerusalem, (c) dagiti Amerika, (d) Olandes (ti Netherlands), (e) Fiji, ken (f) Mehiko.
5. Agsagana a mangisuro iti kanta nga “Annak iti Sangalubongan [Children All Over the World]” (*Children’s Songbook*, p 16).
6. Dagiti kasapulan:
  - a. Dagiti sumaganad a nagetteng a ladawan dagiti ubbing kadagiti nakaisigudanda a kawes a mangiladawan kadagiti estoria: Ubing nga Olandes (nagetteng a ladawan 3-7), Ubing a babai a taga-Fiji (nagetteng a ladawan 3-8), dua nga ubing a lalaki a Mehikano (nagetteng a ladawan 3-9 ken 3-10).
  - b. Ladawan 3-56, Ni Cristo ken dagiti Ubbing (62467; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 216); ladawan 3-57, Ni Jesus a Mangbembendision Kadagiti Ubbing a Nephite; ken ladawan 3-58, Mapa ti Lubong, wenna globo ti lubong no adda.
7. Aramidem dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.

**Maisingasing
a Panangidatag
iti Adalen**

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Ay-ayaten ni Jesucristo Dagiti Amin nga Ubbing

Aramiden iti
panagdengngeg

Iparang ti ladawan 3-58, Mapa ti Lubong, ket itudo ti pagilian a pagindeganyo. Ibaga kadagiti ubbing a kayatmo a makasursuroda maipapan iti sumagmamano a dadduma pay a pagilian iti lubong. (No maysa kadagiti sumaganad a pagarigan ket manipud iti pagilian a pagin-indegam iti agdama, pumili iti sabali a pagilian.)

Iparang ti balikas a naisurat iti papel nga “Olandes” ken ti nagetteng a ladawan 3-7. Itudo ti Olandes (ti Netherlands) iti mapa. Ilawlawag a kaaduan a daga daytoy a pagilian ti sigud a sinakup ti danum. Binomba nga inruar dagiti tao ti danum ket nangbangonda kadagiti dike tapno agtalinaed ti danum iti ruar. Adda idi panawen a paligpalig ti naaramat a pagpaandar kadagiti bomba. Nalatak dagiti tao gapu iti panagaywanda kadagiti tulips ken dadduma pay a napipintas a sabsabong. Adda dagiti tao iti katalalonan ken kaikanan a purok ti agar-aramat iti kayo a sapatos a maawagan iti *klompen*. Makaringgor dagitoy a sapatos kadagiti natangken a suelo wenno dadduma pay a pagpagnaan, ngem saluadanda dagiti saka dagiti tao iti kapitakan a nasaysayaat ngem dagiti lalat a sapatos.

Iparang ti balikas a naisurat iti papel a “Fiji” ken nagetteng a ladawan 3-8. Itudo ti Fiji iti mapa. Ilawlawag nga agnaed dagiti ubbing iti Fiji iti daga a nalawlaw ti taaw. Agmulmula dagiti tao iti saba, niog, ken unas. Makaay-ayo ti makadagaang a klima. Adda dagiti tao a mangaw-awag iti daytoy iti daga a napintas a pagsingisingan iti init, ngem awagan dagiti taga-Fiji ti pagilianda iti naragsak nga isla, gapu ta kaay-ayo dagiti tao ti pagilianda nga isla.

Iparang ti balikas a naisurat iti papel a “Mehiko” ken nagetteng a ladawan 3-9 ken 3-10. Itudo ti Mehiko iti mapa. Ilawlawag nga Espaniol ti pagsasao dagiti tao idiy Mehiko. Adun a tawen ti napalabas a nasursuroda ti agmula iti mais, ket nagbalin daytoy a kapatgan a taraonda. Iti siam a rabii sakbay ti Paskua, aguummong dagiti aggagagayyem ken agkakaarruba ket yakemda ti panagdaliasat da Maria ken Jose a napan idiy Betlehem. Kalpasanna agay-ayam dagiti ubbing iti piñata. Ilawlawag a ti piñata ket maysa a pagikkan a naaramid iti pitak wenno *papier-mache* ti sukogna a kasla ayup ken napunno iti kendi, bunga, ken ay-ayam. Naibitin iti ngatuen ti ulo dagiti ubbing a nabarabandan dagiti matada ket agsisinnublatda a mangburak iti piñata babaen ti pagpang-or. Kalpasan ti pannakabuong ti piñata, pagiinnagawanda ti kendi ken dadduma pay a naggianna.

Ilawlawag a dagiti ubbing nga agin-indeg kadagitoy a pagilian agpapadada iti sumagmamano a wagas ken aggigidiat iti dadduma. Ngem nupay agkakalanga ken agkakatignayda awan pakaidumanna: Ay-ayaten ida ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus a kas iti panagayatda kadakayo. Ay-ayaten ken ay-aywanan ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus dagiti amin nga ubbing iti amin a lugar.

Kanta

Isuro kadagiti ubbing ti kanta nga “Annak iti Sangalubongan.” Pakanta wenno paisao kadakuada iti maminsan wenno mamindua.

Iti sangalubongan ‘ti sardam,
Aglualo annak Ama ti Langit,
Yebkas ti tunggal maysa ti yamanna,
Agyamanak, agyamanak inda kuna.
“Gracias.” “Malo.” “Wir danken dir.”

Iti lubong adda mangngeg nga agkuna
“tak,” wenno “merci,”
“Kansha shimasu,” pagyamanmi.
Mangngeg Ama sadi Langit;
Ma’watanna’t sao.
Ammo Ama ‘diay Langit;
Patpatgenna ti tunggal maysa.

Ladawan ken estoria iti nasantuan a kasuratan

Iparang ti ladawan 3-56, Ni Cristo ken dagiti Ubbing, ket itudo ti Jerusalem iti mapa ti lubong. Ilawlawag a ditoy ti nagnaedan ni Jesus idi adda ditoy daga. Isalaysaymo iti bukodmo a balikas ti estoria ni Jesus, dagiti Apostolna, ken dagiti babassit nga ubbing a masarakan iti Marcos 10:13–16. Ilawlawag dagiti sumaganad a punto.

1. Linawlaw ti adu a tao ni Jesus tapno dumnggeda iti pannursurona.
2. Adda dagiti tao a nagtarigagay a mangipan kadagiti annakda ken ni Jesus tapno mabendisionanna ida.
3. Gapu ta naseknan dagiti Apostol iti pagimbagan ti Mangisalakan, kayatda a papanawen dagiti ubbing.
4. Imbaga ni Jesus kadagiti Apostol a paasitgenda dagiti ubbing.
5. Ay-ayaten ni Jesus dagiti ubbing ket binendisionanna ida.

Ladawan ken estoria iti nasantuan a kasuratan

Iparang ti ladawan 3-57, Ni Jesus a Mangbembendision Kadagiti Ubbing a Nephite, ket itudo ti dagiti Amerika iti mapa ti lubong. Salaysayem iti bukodmo a balikas ti sumaganad nga estoria manipud iti 3 Nephi 17:

Kalpasan ti pannakailansa ni Jesus iti krus nagungar ken immuli sadi langit, sinarungkaranna dagiti tattao a Nephite kadagiti Amerika ket insurona ida ti adu a napapateg a banag.

Idi dimteng ti panawen a pumanawen ni Jesus, rinugian dagiti tao ti nagsangit gapu ta ipatpategda ken mariknada ti naindaklan nga ayatna kadakuada. Tinarigagayanda a napapaut koma pay ti panagindegna.

Gapu iti pammati ken tarigagay dagiti tao, nagindeg ti Mangisalakan iti nabaybayag.

Kalpasanna imbaga ni Jesus kadagiti amma ken inna nga ipanda kenkuana dagiti babassit nga annakda. Iti saan a nagbayag naummongen dagiti ubbing iti lawlaw ni Jesus.

Saggaysa nga innalana ida kadagiti takiagna sana binendisionan ida. Sa nagkararag iti Ama iti Langit para kadagiti ubbing.

Kalpasan dayta kinunana kadagiti amma ken inna, “Kitaenyo dagiti ubbingyo” (3 Nephi 17:23). Bayat ti panagbuya dagiti nagannak, naglukat ti langit; bimmaba dagiti anghel, linikmutda dagiti ubbing, ket kalpasanna nakilaokda kadakuada.

Ilawlawag a kas iti panagayat ken panangbendision ni Jesucristo kadagiti ubbing iti Jerusalem ken kadagiti Amerika, ayaten ken bendisionanna dagiti ubbing nga agbibiang ita iti intero a lubong.

Ay-ayaten ken Bendisionannatayo ni Jesus Ita

Nagetteng a ladawan ken estoria

Iparang ti nagetteng a ladawan dagiti ubbing iti nakaisigudanda a kawes. Ilawlawag a kayatmo a dumngeg dagiti ubbing kadagiti estoria maipapan kadagiti ubbing manipud kadagiti nadumaduma a pagilian ken maipapan no kasano a binendisionan ida ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus.

Tulongan ti ubing a mangiteyp iti nagetteng a ladawan ti ubing a lalaki nga Olandes iti asideg ti Holland iti mapa ti lubong. Kalpasanna salaysayen ti sumaganad nga estoria:

“Aгнаed ni John Roothoof nga agtawen iti sangapulo-ket-maysa idiai Rotterdam, Holland. Naragsak idi a mapmapan iti eskuela ken iti simbaan a makiay-ayam kadagiti gagayyemna, ken mangaramid kadagiti amin a banag a magusgustuan ti maysa nga ubing a lalaki. Kalpasanna iti saan a napakpakadaan, napukawna ti panagkitana gapu iti maysa a nasaem a sakit ti mata. Saanen a makapan iti eskuela wenno makabasa. Saanen a makakita a nasayaat tapno makiay-ayam kadagiti gagayyemna. Napno ti tunggal aldaw iti sipnget ken panagsagaba.

“Nagwaras ti damag kadagiti Santo iti Ud-udina nga Aldaw iti Holland a sumarungkar kadakuada ni Presidente Joseph F. Smith. Nabayag a pinampanunot ni John daytoy a banag, sana kinuna iti inana, ‘ . . . No koma maitugotnak iti miting tapno makitana dagiti matak, patiek a maagasannak.’

“Iti panaggibus ti miting iti simmaruno a Domingo, napan ni Presidente Smith iti likud iti bassit a kapilia tapno kablaawanna dagiti tao ken makidinnakulap iti tunggal maysa. Tinulongan ni Sister Roothoof ni John, a nabendaan dagiti matana, a nakiragup kadagiti dadduma a makisarita iti patpatgenda a dadaulo.

“Kinibin ni Presidente Smith ti bulsek nga ubing sa siaanat a nangikkat iti benda ket kinitana dagiti naut-ot a mata ni John. Binendisionan ti propeta ni John ket inkarina a makakitanto manen.

“Idi makasangpetda iti balayda, inikkat ti nanang ni John ti benda dagiti matana tapno mabugguanna dagitoy a kas iti imbaga dagiti doktor nga aramidenna. Idi maikkatna, napaikkis ni John iti rag-o, ‘Ay, Mama, nalaingen dagiti matak. Nalawagen ti panagkitak—ken adayon. Ken saanen a naut-ot!’ ” (“President Smith Took Him By the Hand,” *Friend*, Aug. 1973, p. 36).

- Ania ti napasamak ken ni John? (Binendisionan ti propeta isuna tapno makakita manen, ket inagasan isuna ti Nailangitan nga Ama.)
- Kasano ti panangipakita ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo ti ayatda ken ni John?

Naggetteng a ladawan ken estoria

Tulongan ti ubing a mangiteyp iti naggetteng a ladawan dagiti ubbing a Mehikano iti asideg ti Mehiko iti mapa. Yam-ammo ti estoria babaen ti panangilawlawag a Miguel ken Tomas ti nagan dagiti ubbing ken mangmangged ti inada babaen ti panaglablaba iti lupot dagiti sabali a tao:

“Iti maysa nga aldaw a panagawid [ti inada] a naggapu manipud iti nagitulodanna kadagiti linabaanna, nadagsen ti riknana. Nagtrabaho a nasayaat, ngem awan ti nakabayad kenkuana iti dayta nga aldaw, ket awan ti kuartana nga igatangna iti tinapay. Ammona no kasano ti bisin dagiti annakna gapu ta dida pay nangan manipud iti sangkabassit a nangrabianda a tinapay iti napalabas a rabii. Imbingayan ni Miguel ti inaunaan, ni Maria, iti bingayna a mabisin pay ngem ubing pay unay a makaawat no apay nga awanen. Nadlaw ni Tomas a di pay nangan ni nanangda ken indiayaanna iti tinapayna.

“Kayat da Miguel ken Tomas ti tumulong. Nalagip ni Miguel dagiti estoria ni nanangda maipanggep ken ni Jesus [Cristo] idi insurona dagiti tao nga agkararag para iti tulong. Kasapulan da Miguel ken Tomas ti tulong, isu a nagparingtumengda a dua ket nagkararagda. Kalpasan ti panagkararagda, napan da Miguel ken Tomas iti panaderia ket dinamagda ken ni Señor Alonzo no mabalinna ida a baonen. Imbaga ni Señor Alonzo, a di makaammo no kasano ti bisin dagiti dua nga ubbing, nga awan ti mabalinna a paaramid kadakuada. Intuloyda ti nagsapul iti trabaho. Idi sumipnget adda nasapulanda a kuarta ngem saan nga umdas.

“Nagawid dagiti dua a masmasnaayan ken mabisbisinan nga ubbing. Bayat ti pannagnada iti kalsada, nakakitada iti lalaki nga agbisbisikleta. Nakadalapus iti pissuol, ket adda naikay-o iti bay-onna. Kinamat ni Miguel ket pinagsardengna, ngem nagtuloy latta ti lalaki. Pinidut ni Tomas ti pakete tapno kitaenna no ania ti naregreg. Kalluto a tinapay. Nagdardarasda a nagsubli iti panaderia ni Señor Alonzo ket inlawlawagda ti napasamak. Nalagip ni Señor Alonzo no asino ti lalaki ket kinunana nga ikkannanto laengen ti sabali a tinapay inton umay manen ti lalaki iti tiendaanna. Sana imbaga kadagiti ubbing a lallaki nga ilakona iti kagudua ti presiona ti adda bassit dadaelna a tinapay. Dagus a binilang da Miguel ken Tomas ti kuartada; apagpagisu. Ginatang dagiti ubbing ti tinapay sada nagdardaras a nagawid.

“Nasdaaw ti ina a nakakita iti tinapay. Inlawlawag dagiti ubbing no kasano a nasungbatan dagiti kararagda. Iti dayta a rabii nagparintumeng a nagkararag ti kaamaan ket nagyamanda iti [Nailangitan nga Ama] iti taraon a kinnanda” (*Walk in His Ways: Basic Manual for Children, Part B* [1979], p. 25).

- Kasano a binendisionan ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo da Miguel ken Tomas? (Babaen ti panangsunbatda kadagiti kararagda.)

Panangidatag ti mannursuro

Ilawlawag kadagiti ubbing a bendisionan ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo dagiti ubbing sadino man ti pagindeganda iti lubong. Agpapada ti pudno a Simbaan ni Jesucristo iti intero a lubong. Ilawlawag nga adda gundaway dagiti ubbing iti Simbaan a sumrek iti Primaria, a pangkantaanda iti agpapada a kanta ken dumngeg iti agpapada nga adalen iti intero a lubong. Iti intero a lubong dagiti ubbing a katawen dagiti adda iti klaseyo ket agar-aramat kadagiti singsing a PTR a tumulong kadakuada a manglaglagip a pumili iti rumbeng. Mabalina a mabuniagan dagiti ubbing iti Simbaan no madanonda ti tawen a walo uray sadino ti pagindeganda. Mabalina a mabuniaganda iti

ponte a pagbuniagan iti balay a pagmimiting ti Simbaan, iti nalamiis a dan-aw, iti taaw, wenno iti bassit a waig wenno pamupokan. Ngem kanayon a babaen ti panangirarem ti panagbuniagda ken kanayon nga annongen ti maysa a tao nga addaan iti kinasaserdote.

Pakagupgopan

Nasantuan a kasuratan ken pammaneknek ti mannursuro

Ibasa kadagiti ubbing ti 2 Nephi 26:33, a mangrugi kadagiti balikas nga “inawisna amin ida nga umasideg kenkuana.” Kalpasanna pagsisinnublaten dagiti ubbing a mangibaga no kasano ti pannakaammoda nga ay-ayaten ida ni Jesucristo.

Iburaymo ti pammaneknekmo nga ay-ayaten ti Nailangitan nga Ama ti amin nga ubbing, asinoda man, wenno sadino man ti pagindeganda, wenno ania man a kita ti balay a pagnaedanda, wenno ania man ti maris ti buok, dagiti mata, ken kudilda. Kayat ti Nailangitan nga Ama nga agragsaktayo amin ken agsubli a makipagnaed manen kenkuana.

Kanta

Pakanta wenno paisao kadagiti ubbing dagiti balikas ti “Annak iti Sangalubongan.”

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag.

Maibunong a papel

Mangted iti maibunong a papel nga “Ay-ayatennak ni Jesucristo” kadagiti ubbing iti panagawidda. Awisen dagiti ubbing nga ibagada kadagiti kaamaanda ti nasursuroda maipapan iti panagayat ni Jesus kadagiti ubbing iti intero a lubong.

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kas sublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Mangitugot iti awan naggianna a botelia ti pagpalamiis. Pagtugawen dagiti ubbing iti nagtimbukel iti suelo. Ibagam kadakuada a kalpasan ti panangpatayyekmo iti botelia, agsardeng ket itudona ti maysa kadakuada. Dayta nga ubing ti manginagan iti maysa a banag a mangipakita nga ay-ayaten ni Jesus isuna. Kalpasanna daytoy nga ubing ti mangpatayyek iti botelia. Padasen nga ikkan ti tunggal ubing iti batang babaen ti panangkiddaw kadagiti naaddaanen iti batang nga umadayo iti bassit manipud iti nagtimbukel.

2. Isuro kadagiti ubbing ti sumaganad a daniw ken tignay:

Ay-ayaten ni Jesus Dagiti Babassit nga Ubbing

Sumagmamano nga ubbing ti nagtaray iti natapok a kalsada,
(agtaray iti lugar)

Agdardaras kadagiti babassit a sakada, (itudo dagiti saka)

Iti ummong tapno bumirokda iti lugar (iruar dagiti siko a kasla magna iti ummong)

Umasidegda ken ni Jesus, tapno makitada ti rupana. (agtukiad ket kumita iti aglawlaw)

Sumagmamano a na tataengan ti nagkuna, "Papanawenyo ida."
(unnaten dagiti ima manipud iti barukong)
"Makumikom unay kadagiti ubbing ita nga aldaw."
(agmisugsog ken agwingiwing)
Ngem kinuna ni Jesus, "Paasitgenyo ida kaniak."
(agayab babaen dagiti ima)
"Maibilangda iti pagarian ti Ama ken inayatna ken inayatko ida."
(arakupen ti bagi)

3. Kadagiti in-inauna nga ubbing, mabalinmo nga ilawlawag dagiti sumaganad a pagbatayan a mangipakita iti panagayat ni Jesus kadatayo. Yunay-unay nga agpaay dagitoy a bendision kadatayo amin sadino man ti pagindegantayo.
  - Nangted ni Jesucristo kadagiti bilin a mangiwanwan kadatayo.
  - Addaantayo kadagiti propeta a mangidalan kadatayo.
  - Makapagbabawitayo gapu ta sinubbot no Jesucristo dagiti basoltayo.
  - Makaawattayo kadagiti bendision ti kinasaserdote.
4. Pagdrowingen ken pagkoloren dagiti ubbing iti ladawan ti maysa a banag a mangipakita nga ay-ayaten ida ni Jesucristo (kas iti kaamaan, kayo, sabsabong, wenno ayup).
5. Paregtaen dagiti ubbing nga agaramid iti nasayaat a banag para iti maysa a tao bayat ti umay a lawas ket agsagana a mangibaga iti klase iti maipapan iti daytoy. No mabalin, ipalagipmo daytoy kadakuada bayat ti lawas.

Kayat ni Jesucristo nga Ayatentayo ti Tunggal Maysa

31

Panggep Tapno matulongan dagiti ubbing a mangawat a mabalinda nga ipakita ti ayatda babaen ti itutulongda kadagiti dadduma a mangawat iti agnanayon a pategda iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo.

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal iti Juan 13:34 ken 3 Nephi 17:18–25.
2. Agsagana a mangtulong kadagiti ubbing a mangkanta iti “Inkay Agiinnayat [Love One Another]” (*Children’s Songbook*, p. 136; nairaman dagiti balikas iti likudan daytoy a pagbasaan) ken ti “Idi Nabasak ti Estoria” (*Children’s Songbook*, p. 56).
3. Dagiti kasapulan:
  - a. Biblia ken Libro ni Mormon.
  - b. Pisarra, tisa, ken pagpugas.
  - c. Ladawan 3-57, Ni Jesus a Mangbembendision kadagiti Ubbing a Nephite.
4. Aramidem dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.

Maisingasing a Panangidatag iti Adalen

Mangawis iti maysa nga ubbing a mangted iti pangrugi a kararag.

Kayat ni Jesucristo nga Ayatentayo ti Tunggal Maysa

Aramiden iti panagdengngeg

Awisen dagiti ubbing a mangibaga no ania ti kaar-aramidda unay tapno maipakitada ti panangngaasi iti maysa a tao (kitaen ti maika-30 nga adalen, maika-5 a pangpadur-as nga aramiden).

- Kasano ti mariknam no naasika kadagiti sabali?
- Kasano ti panangbilin kadatayo ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo a panangtaripato kadagiti sabali?

Pananglilinnawag iti nasantuan a kasuratan

Itag-ay ti Biblia ken ti Libro ni Mormon. Ilawlawag nga isursuro kadatayo dagiti nasantuan a kasuratan no kasano ti panangtaripatotayo kadagiti sabali a tao.

Basaen iti napigsa ti Juan 13:34.

- Ania ti ibagbaga daytoy a nasantuan a kasuratan nga aramidentayo? (Agiinnayattayo.)

Yunay-unay a napateg unay a sursuruentayo nga agiinnayattayo a namin-adu a naulit daytoy a bilin kadagiti nasantuan a kasuratan. Kayat ti Nailangitan nga Ama nga ayatentayo ti tunggal maysa kadagiti annakna, a kas iti tarigagayna nga ayatentayo ti tunggal kameng dagiti bukodtayo a kaamaan.

Kanta

Kantaen wenno sawen dagiti balikas ti “Inkay Agiinnayat.” Yunay-unay a kayat ni Jesucristo nga ayatentayo dagiti dadduma.

Panaglilinnawag
iti pisarra

Isurat ti balikas nga *ayat* iti pisarra.

- Ania dagiti wagas a nangipakitaan ni Jesucristo iti ayatna kadagiti dadduma? (Mabalinmo nga isurat ti sungbat dagiti ubbing iti pisarra.)
- Ania dagiti wagas a pakaipakitaantayo iti ayattayo kadagiti dadduma babaen ti panangsurot iti pagarigan ni Jesus ken panangaramid iti insurona nga aramidentayo? (Mabalinmo pay nga isurat dagitoy a sungbat iti pisarra a maisaruno iti listaan manipud iti immuna a saludsod.)

Tulongannatayo Dagiti Nasantuan a Kasuratan a Mangammo No Kasano ti Pategtayo ken ni Jesucristo

Ladawan,
nasantuan a
kasuratan, ken
panaglilinnawag

Ilawlawag nga idi sinarungkan ni Jesucristo dagiti Nephite iti Amerika, kasta unay ti ragsak ken pannakapadayawda a nakakita kenkuana. Nagustuanda ti pannakayasidegda kenkuana ken dumngeg kadagiti pannursurona.

Iparang ti ladawan 3-57, Ni Jesus a Mangbembendision kadagiti Ubbing a Nephite.

Ilawlawag nga ibaga ti 3 Nephi ti maipapan iti isasarungkar ti Mangisalakan kadagiti Nephite. Basaen ti 3 Nephi 17:21, a mangrugi iti “ket innalana.”

Itudo ti ladawan sa damagen—

- Kasano iti panagkunayo ti narikna ti bassit nga ubing a babai iti daytoy a ladawan?

Dawaten kadagiti ubbing nga arapaapenda nga addada iti ragup dagiti ubbing a kaduada ni Jesucristo.

- Kasano ti mariknam no iparabaw ni Jesus dagiti dakulapna iti ulom?

Kanta

Pakanta wenno paisao kadagiti ubbing dagiti balikas ti agpada a berso ti “Idi Nabasak ti Estoria.”

Idi nabasak estoria ni Jesus
nga immay idi ditoy daga
ken ubbing kas karnero inayabanna;
kunak asidegak met koma.

Kayatko nga ipatayna ‘ti ulok
dakulapna ken tapikennak;
Nakitak koma’t rupana ‘di kunana:
“Bay-anyo ng’ubbing umay kaniak.”

Matulongantayo Dagiti Dadduma a Mangrikna iti Pategda iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo

Estoria

Idawat kadagiti ubbing a dumngegda iti sumaganad nga estoria tapno maammuanda no kasano ti panangtulong ni Lenny ken ni Mark a mangrikna iti pammateg:

“Dandani malpasen a mangaldaw ni Lenny . . . idi agdardaras a simmangpet da Rich ken Jerry manipud iti ridaw iti likud.

“ ‘Intayon!’ indagdag ni Rich. . . .

“ ‘Ngem,’ kinuna ni Lenny a masmasdaaw, iti pannakakitana kadagiti kasapulan iti beisbol nga iggem dagiti gagayyemna, ‘Kunak no intayo no malem iti yan da Mark.’

“ ‘Inton makaay-ayamtayo. Sayang ti napintas nga aldaw no agpuppupoktayo lattan!’

“Nagsarimaddeng ni Lenny bayat ti panangipanna iti pinggan ken basona iti lababo.

“Kagapgapu ti gayyemda a ni Mark Wilson manipud iti ospital. [Nagsakit iti nakaro] sumagmamanon a bulan ti napalabas. Masinunuo dagiti doktor a makataray ken makapagay-ayamto manen ni Mark ngem kinunada a mabayag bassit. Sakbay a nagsakit, [nagay-ayam] ni Mark iti . . . bunggoyda.”

Ilawlawag a nasken a mangeddeng ni Lenny. Kalpasanna ituloy ti estoria:

“ ‘Alan, Lenny! Intayon!’ impapilit ni Rich. Ngem nagwingiwing ni Lenny.

“ ‘Inkarik iti nanang ni Mark a mapanak,’ kinunana kadakuada. ‘Mapankayo lattan no kayatyo.’

“ ‘Ngem Lenny,’ inreklamoda, ‘sika ti kalaingan a [mangay-ayammi].’

“ ‘Ladingitek,’ impetteng ni Lenny.

“Nagmurareg ni Rich iti dina pannakapagusto.

“ ‘Diak impagarup a kabaalam a paayen ti bunggoy! . . . ’

“Apaman kalpasan a [nakapanaw] dagiti babbarito iti balay, nagpakada ni Lenny iti inana iti ngato a pangpatpaturoganna iti maladaga.

“Iti saan a nabayag magmagna a nainnayad ni Lenny iti kalsada nga agturong iti balay da Mark. . . . Pudno a kayat ni Lenny ti agay-ayam . . . , ken saan a nasayaat ti riknana a nangpaay iti bunggoy, ngem maasian ken ni Mark. Saan a naragsak ti adu nga aldaw a kaaddana iti ospital.

“ ‘Yan da Rich ken Jerry?’ dinamag ti nanang ni Mark a nangpastrek ken ni Lenny.

“ ‘Saanda a makaumay,’ [kinuna] ni Lenny.

“Nagsennaay ti nanang ni Mark ket nakita ni Lenny dagiti nabannog a kuretret iti lawlaw dagiti napintas a matana. Narigatan met dagiti nagannak ken ni Mark gapu iti sakitna. Sa immisem iti panagkunana, ‘Ngem maragsakanak ta addaka ditoy, Lenny. Agur-uray ni Mark.’

“Nadlaw ni Lenny a nabessag ni Mark ken naliday bassit. Adda patibker iti maysa a gurongna, ngem babaen ti panangikarigatanna, nakapagna a sumabat ken ni Lenny.

“Pinanawan ni Mrs. Wilson dagiti babbarito ket nagtugawda tapno agsarita iti salas. Kalpasan ti sumagmamano a minuto nagulimek ni Mark ket nadlaw ni Lenny a kumitkita iti ruar ti tawa iti malem ti panagtutubo.

“ ‘Kuna ni tatang nga agay-ayamakto manen ti bola,’ kinunana a napnuan iti namnama. ‘Sapay koma ta dandanin.’

“Kellaat nga adda napanunot ni Lenny.

“ ‘Agurayka a,’ impanamnamana a siraragsak ken ni Mark, a nagdardaras a napan iti kusina tapno birokena ti ina ni Mark.

“ ‘Ti sumaruno a kapintasan a banag iti panagay-ayam iti bola isu ti panagbuya,’ inlawlawag ni Lenny kalpasan ti panangibagana iti planona.

“ ‘Awan ti makitak a pagdaksanna, Lenny,’ kinunana, ‘Panagkunak makapasayaat ken ni Mark.’

“Narikna met ni Lenny iti ragsak. Ammona nga adayo para ken ni Mark ti uppat a bloke agingga iti . . . pagbubulaan isu a napan iti garahe ket inruarna ti lugan . . . ni Mark.

“Kalpasan ti sumagmamano a minuto idurduronen ni Lenny ni Mark nga agturong iti pagay-ayaman. Sumagmamano kadagiti babbarito ti masmasdaaw idi makadanonda, ngem di nagbayag kabkabaawandan ni Mark.

“ ‘Sika [agay-ayamka]?’ maysa kadakuada ti nagdamag ken ni Lenny.

“ ‘La ketdi . . . !’ kinuna ni Mark.

“Agsarsarugaddeng ni Rich nga immasideg a sinaruno ni Jerry.

“ ‘Diak agay-ayam ita, Lenny,’ indiaya ni Jerry, ‘Bantayak ni Mark.’

“Manipud idin saanen nga agmaymaysa ni Mark ket ammo ni Lenny nga agbababawi da Jerry ken Rich iti naaramidda.

“Nakaay-ayat nga ay-ayam ket idi nalpasda nagsisinnublatan da Jerry ken Rich nga [induron] ti lugan ni Mark iti panangyawidda idinto a binayabay ida ni Lenny” (Eva Gregory de Pimienta, “Bad Weather Friends,” *Friend*, Apr. 1975, pp. 8–10).

- Kasano a tinulongan ni Lenny ni Mark a nakarikna nga isu ket maipatpateg ken kasapulan?
- Kasano ti panangtrato dagiti dadduma a babbarito ken ni Mark idi nakadanonda iti pagaayaman?

Estoria

Idawat kadagiti ubbing a dumngegda iti sumaruno nga estoria:

Kaak-akar da Eileen ken ti kaamaanna iti purok manipud iti sabali a pagilian. Idi immay ni Eileen iti Primaria, kinatkatawaan dagiti ubbing iti klasena ti wagas a panagaruatna ket nagsasaritaanda. Is-isuna a nagtugaw ket nariknana a dida unay magustuan.

Maipanggep iti kinasayaat ni Jesucristo iti tunggal maysa ti insuro ni Brother Harman iti Primaria ket narikna ti tunggal maysa ti pannakaayat ken pategna. Saan a nasayaat ti rikna ni Karen, maysa kadagiti kaklase ni Eileen, maipanggep iti panangtratona ken dagiti dadduma ken ni Eileen.

- Ania ti maaramid ni Karen tapno maiparikna ken ni Eileen a maipatpateg?

Inkeddeng ni Karen nga ammuenna dagiti paggugusto ken talento ni Eileen. Kinasaritana ket naammuenna a nalaing ni Eileen iti matematika. Gapu ta agparikut ni Karen iti matematika, kiniddawna ken ni Eileen no makapagadalda a dua. Matulonganna ni Eileen kadagiti adalenna iti lengguahe ket matulongan met ni Eileen iti matematikana. Bayat ti panagadalda a dua, naduktalanda nga adu a banag ti kayatda nga aramiden; nagbalinda a nasinged nga aggayyem.

Panaglilinnawag

- Kasano ti panangtulong ni Karen ken ni Eileen a nakarikna nga isu ket napateg?

Yunay-unay a masansan nga awan unay ti nasken nga aramiden tapno matulongan dagiti dadduma a makarikna a napategda met. Maaramidtayo daytoy babaen ti panagbalin a naayattayo kadakuada ken ipakita kadakuada a napategda kadagiti dadduma.

Dagiti kasasaad

Ilawlawag dagiti sumaganad a kasasaad, ket pailawlawag kadagiti ubbing dagitoy. Mabalnmo a payakem kadagiti ubbing ti tunggal kasasaad ket kalpasanna kiddawen kadakuada nga ibinglayda iti klase no kasano ti riknada.

1. Agar-aramidka iti tangkal ti tumaytayab iti paraanganyo a kaduam dagiti gagayyemmo. Immasideg ti bassit a kabsatmo a lalaki ket sinaludsodna no makatulong.
  - Ania ti maaramidmo tapno maipariknam iti kabsatmo ti kinapategna? (Bay-am a tumulong kenka babaen ti panangyawatna iti lansa ken agtengngel iti tabla a mailansa.)
  - Kasano ti riknam no sika ti bassit nga ubing a lalaki ket bay-annaka ti manongmo a tumulong kenkuana nga agaramid iti tangkal ti tumaytayab.
2. Agplamplano ti klaseyo iti Primaria iti proyekto iti serbisio. Maymaysa ti mangted iti kapanunotanna malaksid ni Liwliwa. Managbabain ken saan unay a makasasao. Kellaat nga agsarita ni Liwliwa, ngem saliw-anan ti sabali ket dina malpas ti kayatna a sawen.
  - Ania ti maaramidmo tapno maipakitam nga adda panangipategmo ken ni Liwliwa ket kayatmo a mariknana met ti pategna?
  - Kasano ti riknam no sika ni Liwliwa ket adda maysa a mangipakita nga ammona met nga ipateg ti nasaom?
3. Agay-ayamka iti ruar ti pagadalan, ket makakitaka iti sumagmamano nga ubbing a mangibagbaga iti sabali nga ubing a di makiay-ayam kadakuada. Natangsitda iti daya nga ubing.
  - Ania ti maaramidmo tapno maipakita iti daya nga ubing nga isu ket napateg?
  - Kasano ti riknam no adda mangibaga a makiay-ayamka idinto a didaka kayat a pagay-ayamen dagiti dadduma nga ubbing?
4. Adda kabarbaro nga ubing a babai iti klaseyo iti Primaria, ket adda dagiti babai a mangsutsutil kenkuana gapu ta naidaddaduma ti kawesna ngem kadagiti sabali a kameng ti klase.
  - Ania ti maaramidmo tapno maipariknam iti kabarbaro a babai a napateg ken maawat met?
  - Kasano ti riknam no sika ket kabarbaro iti Simbaan ket adda maysa a tao a makisarita kenka ket ipariknana ti panangawatna kenka?

Ibaga kadagiti ubbing nga adda amin gundawaytayo iti inaldaw a mangipakita kadagiti dadduma no kasano ti kinapategda kadatayo.

Pakagupgopan

Bukod a padas ken pammaneknek

Mabaln a kayatmo nga ibaga ti maysa a kanito idi dimngeg wenno inkasonaka ti maysa a tao ket impariknana ti pategmo. Kas pagarigan, mabalnmo nga ibaga ti maysa a kanito idi pinayapayan ken inisemannaka ti maysa nga ubing iti klasem iti tiendaan wenno iti kalsada ken no kasano pinaragsaknaka.

Iburaymo ti pammaneknekmo nga ay-ayaten ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo ti tunggal maysa kadatayo. Napategtayo kadakuada. Amin a banag nga aramidenda ket makatulong kadatayo. Kayatda a makasublitayo amin

kadakuada tapno makipagnaed kadakuada iti agnanayon. Matulongantayo ida babaen ti panangipateg kadagiti dadduma ken panangtulong kadagiti adda iti aglawlawtayo a makarikna iti pategda kadayo ken iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo.

Awisen dagiti ubbing a mangibinglay kadagiti padasda idi adda nakaiparikna kadakuada ti kinapategda maipapan iti bagida wenna idi naipariknada iti maysa a tao iti kinapategna.

Pagannurotan
ti pammati

Ibaga kadagiti ubbing a kas kameng ti Simbaan, mamatitayo iti panagaramid iti nasayaat kadagiti amin a tao. Ilawlawag a paset daytoy ti maikasangapulo-ket-tallo a pagannurotan ti pammati.

Paulit kadagiti ubbing ti sumaganad a binatang: “Mamatikami iti . . . panagaramid iti naimbag iti amin a tao.”

Awisen dagiti ubbing a mangpadas bayat ti lawas ti mangtulong iti maysa a tao a mangrikna nga isu ket maipatpateg ken nasayaat maipapan kadagiti bagbagida.

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag.

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenna kas sublien nga adalen wenna pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong iti Mannursuro.”

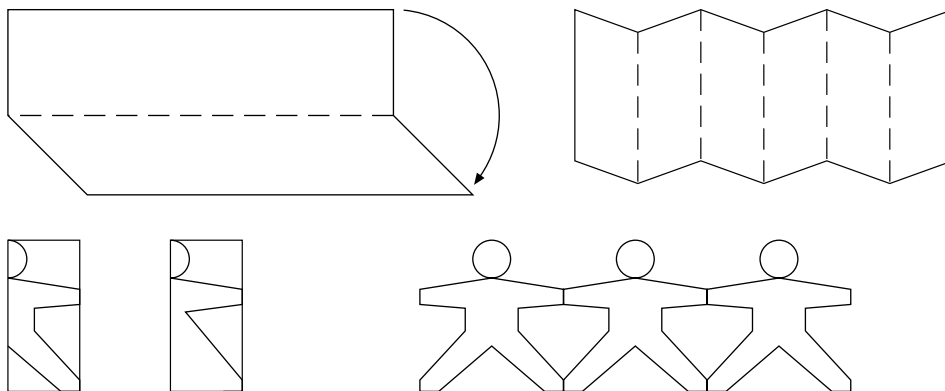
1. Pagtugawen ti maysa kadagiti ubbing iti tugaw iti tengnga ti siled ket agpammarang a prinsipie wenna prinsesa a nakatugaw iti trono. Saan mapalubosan nga agsao ti prinsipie wenna prinsesa, idinto a sawen dagiti dadduma nga ubbing ti amin a nasayaat a mapanunotda maipapan kenkuana. Mabalinda a sawen dagiti banag kas iti, “Addaan isuna iti napintas nga isem”; “Magustuak ti maris ti buokna”; “Naulimek isuna iti klase”; “Ipabpabulodna dagiti krayola kaniak.” Koronaan ti prinsipie wenna prinsesa iti gagangay a korona. Ikkan ti tunggal ubing iti batang nga agbalin a prinsipie ken prinsesa.

2. Ilawlawag a makatulong ti panagbalin a nasayaat nga agdengdenggeg kadagiti dadduma a mangammo nga adda pategda. No agsarsarita dagiti sabali a tao, nasken a dumngeg a nasayaat dagiti ubbing ken dida sumengsenggat. Idawat kadagiti ubbing a dumngegda a nasayaat iti sumaganad nga estoria ket ingatoda dagiti imada no makaisaoka iti maysa a banag a mabalina a di mapasamak.

Nakariing ni Michelle lima a minuto sakbay ti oras a papan iti simbaan. No saan nga agdardaras, mapan la ketdi a kasla kabangbangonna iti iddana. Nagdardaras a nagturong iti banio ket diniram-osanna ti rupana iti inapuy. Iti panagtarayna a nagsubli iti siledna naitublak iti ay-ayamna a *buaya*. “Dua laengen a minuto sakbay a pumanawtayo, Michelle,” kinuna ti *muniekana* iti napigsa. Nagdardaras ni Michelle a nagsagaysay iti *badona*, insuotna ti kasayaatan a *sagaysayna*, ket nagtaray a rimmuar iti ridaw.

Agyaman kadagiti ubbing iti panagdengngegda a nasayaat ken saan a simmengersengngat. Kalpasanna basaen manen ti estoria ket pasuktan iti umno a balikas dagiti adda biddutna.

3. Mangaramid iti nagsisilpo a papel a munieka (kitaen dagiti ladawan) para iti tunggal ubing. Pakoloran dagiti munieka tapno kalanglangada dagiti kameng ti klase wenno kameng ti kaamaan. Pagsasaritaan ti maipapan no kasano ti panangtulongda iti tunggal maysa a makarikna a maipatpateg. (Makapagsaoda kadagiti nasayaat a banag iti tunggal maysa, dida pappapanawen dagiti tao no agay-ayamda, agbalin a nasayaat nga agdengdenggeg, ken tulongan ti tunggal maysa no adda parikut.)

4. Mangaramid iti listaan iti maysa a bangir ti pisarra a napauluan iti “Kasano ti Panangipakita ni Jesus iti Ayatna Kadatayo.” Kalpasanna mangaramid iti listaan iti sabali a bangir a napauluan iti “Kasano ti Panangipakitatayo iti Ayattayo kadagiti Dadduma.” Mangaramid iti dua a listaan manipud kadagiti sungbat dagiti ubbing kadagiti saludsod nga agsubli iti punganay ti adalen. Mabalnmo ti mangipasa iti supot ti bukel iti tunggal ubing, a pangawisam iti ubing nga addaan iti supot ti bukel a mangisingasing iti maysa a banag para iti maysa kadagiti listaan sakbay nga ipasippawna nga isubli daytoy kenka.

Pananglagip ken ni Jesucristo No Awatentayo ti Sakramento

Panggep

Tapno matulongan dagiti ubbing a manglagip a kanayon ken ni Jesucristo ken ti katulaganda iti panagbuniag bayat ti panangawatda iti sakramento.

Panagisagana

1. Adalen ti 3 Nephi 18:1-11; 20:1-9; ken Mateo 26:17-30.
  2. Mangisagana iti bag a naglaon iti sumagmamano a babassit a banag.
  3. Sublien nga adalen ti pakasaritaan ni Jesus ken dagiti ubbing a Nephite manipud iti maika-30 nga adalen iti babaen ti paulo nga "Ay-ayaten ni Jesucristo Amin nga Ubbing."
  4. Agsagana a tumulong kadagiti ubbing a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti "Mariknak Ayat ti Apo [I Feel My Savior's Love]" (*Children's Songbook*, p. 74); nairaman dagiti balikas iti likudan daytoy a pagbasaan.
  5. Dagiti kasapulan:
    - a. Libro ni Mormon ken Doktrina ken Katulagan.
    - b. Ladawan 3-57, Ni Jesus a Mangbembendision kadagiti Ubbing a Nephite; ladawan 3-22, Ti Maudi a Pangrabii (62174, Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 225); ladawan 3-1, Ni Juan Bautista a Mangbumbuniag ken ni Jesus (62133, Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 208); ladawan 3-51, Ti Sermon iti Bantay (62166, Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 212); ladawan 3-56, Ni Cristo ken Dagiti Ubbing (62467, Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 216); ladawan 3-10, Ti Umuna a Parmata (62470, Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 403); ken ladawan 3-59, Panangiwaras iti Sakramento (62021).
    - c. No mabalin, maysa a bandeha ti sakramento para iti tinapay ken para iti danum.
  6. Aramiden dagiti kasapulan a panagisagana iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.
-

Maisingasing a Panangidatag iti Adalen

Makatulong Kadatayo ti Sakramento a Manglagip ken ni Jesucristo

Mangawis iti maysa nga ubbing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Aramiden
iti panagdenggeg

Iruarmo a saggaysa dagiti babassit a banag manipud iti bag nga insaganam. Iladawam iti apagbiit ti tunggal banag. No malpaska, paibaga kadagiti ubbing no ania a banag ti inruarmo nga immuna, maikadua, maikatlo, ken agtultuloy.

Ilawlawag kadagiti ubbing a tumulong kadakuada daytoy nga aramiden a mangammo no kasano ti laingda a manglagip.

Ipakita ti ladawan 3-57, Ni Jesus a Mangbembendision kadagiti Ubbing a Nephite. Paibaga kadagiti ubbing no ania ti malagipda maipapan iti daytoy a pasamak. Dayawem ida iti ania man a masaoda.

Ladawan ken panaglilinnawag

Ilawlawag nga idi kadua ni Jesucristo dagiti Apostolna idia Jerusalem, imbaonna da Pedro ken Juan a mangisagana iti naisangsangayan a pangrabii para kenkuana ken dagiti Sangapulo-ket-dua nga Apostol (kitaen ti Mateo 26:17–30).

Iparang ti ladawan 3-22, Ti Maudi a Pangrabii.

Ilawlawag nga imbaga ni Jesus kadagiti Apostolna a daytoy ti maudi a gundaway a mangan a kaduana ida. Ammona a matayton iti saan a mabayag. Kalpaskan ti panangrabii, nangaramid ni Jesus iti maysa a banag a dina kaano man naaramid idi ditoy daga. Binendisionan ken inwarasna ti sakramento. Pinirsapirsayna iti babassit ti tinapay ket imbagana kadagiti Apostolna a no manganda iti daytoy, nasken a lagipenda ti nadadael a bagina. Inikkanna ida iti arak ket imbagana kadakuada a laglagipenda ti darana a maibukbukto iti daga para kadakuada. Imbagana kadakuada a nasken a laglagipenda nga intedna ti bagina tapno makapagbiagtayo iti agnanayon.

Estoria iti nasantuan a kasuratan

Ilawlawag nga idi sinarungkaran ni Jesus dagiti Nephite, nangted met kadakuada iti sakramento (kitaen ti Nephi 18:1–11). Kas iti inaramidna idia Jerusalem, imbaonna dagiti sangapulo-ket-dua a disipulo a mangala iti tinapay ken arak. (Ilawlawag nga agar-aramattayo iti danum imbes nga arak para iti sakramento iti agdama.) Bayat kaawan dagiti disipulona, imbaga ni Jesus kadagiti tao nga aguummongda iti lawlawna iti daga.

Idi nagsubli dagiti disipulo nga addaan iti tinapay ken arak, pinirsapirsay ni Jesucristo ti tinapay iti babassit sana binendisionan. Inikkanna ti tunggal disipulo iti sangapirsay a tinapay a kanen. Kalpasanna binilina dagiti disipulo nga iwarasda ti tinapay kadagiti tao. Idi malpas daytoy, binendisionan ken imbunong ni Jesus ti arak kadagiti disipulo ket kalpasanna impaibunongna daytoy kadagiti tao. Inlawlawagna nga ikkanna ida iti turay a mangbendision ken mangiwaras iti sakramento kadagiti amin a kameng ti Simbaanna.

Kalpaskan a naawat ti amin ti sakramento, inlawlawag manen ni Jesucristo ti panggep daytoy a kas iti inaramidna kadagiti Apostolna idia Jerusalem.

Panagbasa iti nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag

Ibasa iti napigsa kadagiti ubbing ti 3 Nephi 18:7 iti Libro ni Mormon. Ibagam kadakuada a daytoy ti kinuna ni Jesucristo idi intedna ti sakramento kadagiti Nephite. Yunay-unay a ti panangawat iti sakramento ipakitana iti Nailangitan nga Ama a laglagipentayo ni Jesucristo.

- Kasano iti panagkunayo ti rikna dagiti Nephite ken ni Jesucristo idi awatenda ti sakramento?

Panaglilinnawag nga addaan kadagiti banag

Iparang ti ladawan 3-59, Panangiwaras iti Sakramento.

Ilawlawag kadagiti ubbing no ania ti mapagteng bayat ti serbisio ti sakramento. Aramatem dagiti saludsod tapno mapaltuad dagiti sumaganad a kapanunotan:

1. Kadawyan nga agkantatayo iti himno ti sakramento.
2. Pirsapirsayen dagiti addaan iti kinasaserdote (gagangay a saserdote) ti tinapay. Ipakita kadagiti ubbing ti bandeha para iti tinapay.

3. Maysa nga addaan iti kinasaserdote (gagangay a saserdote) ti agparintumeng ket sawenna ti kararag iti sakramento iti tinapay. (Mabalinmo a basaen dagiti balikas kadagiti kararag iti sakramento a masarakan iti Moroni 4 ken 5 ken iti Doktrina ken Katulagan 20:77, 79.)
4. Dagiti addaan iti kinasaserdote (gagangay a diakono) ti mangiwaras iti tinapay.
5. Maysa nga addaan iti kinasaserdote (gagangay a saserdote) ti agparintumeng ken mangisao iti kararag iti sakramento iti danum. (Mangipakita iti bandeha iti sakramento para iti danum.)
6. Iwaras dagiti addaan iti kinasaserdote (gagangay a diakono) ti danum.
  - Ania ti nasken a panunotentayo no maiwarwaras ti sakramento? (Ni Jesucristo ken no kasano ti panagayatna kadatayo.)

Nasken a Lagipentayo ni Jesucristo Bayat ti Sakramento

Panaglilinnawag

- Ania ti maaramidtayo tapno malagiptayo ni Jesucristo bayat ti sakramento?
- Ania dagiti sumagmamano nga estoria maipapan iti Mangisalakan a mabalintayo a panunoten bayat ti sakramento?
- Ania dagiti sumagmamano a kanta a mabalintayo a panunoten bayat ti sakramento?

Bayat ti sakramento, mabalintayo a panunoten dagiti banag nga ammotayo maipapan ken ni Jesucristo a makatulong kadatayo a manglagip ken mangipateg kenkuana.

Kanta

Tulongan dagiti ubbing a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti “Mariknak Ayat ti Apo.”

- Kasano ti riknayo bayat ti panangkantayo wenno panangisaoyo kadagiti balikas daytoy a kanta?
- Kasano ti riknayo iti panangpanunoty maipapan kadagiti balikas daytoy a kanta bayat ti sakramento?

Panaglilinnawag
iti ladawan

Ibagam kadagiti ubbing nga addaanka iti sumagmamano a ladawan ket kayatmo nga ibagada kenka ti maipanggep iti tunggal maysa. Ipakita dagiti ladawan ket ilawlawag iti apagbiit ti tunggal maysa kadagiti ubbing. Padasen nga iraman ti tunggal ubing no mabalin. Aramaten ti ladawan 3-1, Ni Juan Bautista a Mangbumbuniag ken ni Jesus; ladawan 3-51, Ti Sermon iti Bantay; ladawan 3-56, Ni Cristo ken Dagiti Ubbing; ken ladawan 3-10, Ti Umuna a Parmata.

Ipalagip kadagiti ubbing a mabalinda a mapanunot ni Jesucristo babaen ti pananglaglagipda kadagiti estoria a maipapan kenkuana ken panangpanunot no kasano ti panagayatna kadakuada.

Aramid a
panangyakem ken
panaglilinnawag

Ibaga kadagiti ubbing nga adda aramidenda a makatulong kadakuada a manglagip no kasano ti nasken a panagtignayda bayat ti sakramento. Sagdudua a pilien dagiti ubbing a mangyakem kadagiti sumaganad a wagas ti panagakem. Papanen ida iti sango ti klase. Yarasaas iti tunggal maysa ti nasken nga aramidenna. Pagbuyaen dagiti dadduma nga ubbing ket kalpasanna papili no ania a wagas ti nasken nga itignayda bayat ti sakramento. Paibaga kadagiti dua a partisipante no ania ti pampanunotenda.

llawlawag kadagiti ubbing no apay a ti nasayaat a kababalin palugodanna ida a mangpanunot ken ni Jesus a nararaem.

1. Agpammarang a mangdrowing wenna mangkolor iti ladawan.	Agtugaw a siuulimek ket panunoten ti maipapan kadagiti estoria manipud kadagiti nasantuan a kasuratan maipanggep ken ni Jesus.
2. Agpammarang nga ar-arasaasam dagiti kaarrubam.	Agtugaw a siuulimek ket panunotem ti maipapan no kasano ti panagayat kenka ni Jesucristo.
3. Agpammarang nga agay-ayamka iti maysa nga ay-ayam ken mangparparnuayka iti uni babaen daytoy.	Siuulimek a makiranud iti sakramento ket kalpasanna siuulimek a mangiwaras iti daytoy.

Pakagupgopan

Panagbasa iti nasantuan a kasuratan

llawlawag kadagiti ubbing a nasken a laglagipenda ni Jesucristo no awatenda ti sakramento ken kasta met iti bayat ti lawas. Basaen manen ti sumaganad a binatog manipud iti 3 Nephi 18:7: “Ken no kanayon a laglagipendak addanto kadakayo ti Espirituk.”

Pammaneknek ti mannursuro

Iburay ti pammaneknek a maragsakan kadatayo ti Nailangitan nga Ama no ikagumaantayo a lagipen ni Jesucristo ken tungpalen dagiti pannursurona. Paregtaen dagiti ubbing a mangpanunot ken ni Jesucristo iti sumaruno a gundaway a panangawatda iti sakramento.

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag.

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenna kas sublien nga adalen wenna pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. No mabalin, manggun-od iti bassit a ladawan ni Jesucristo para iti tunggal ubing ket mangisurat iti ababa, bukod a palagip iti likudan. Ibaga kadagiti ubbing a mabalinda nga ipan dagiti ladawan a pakaipalagipanda maipapan ken ni Jesus ken ti ayatda kenkuana.

2. Basaen wenna kantaen ti “ ‘Bagam Estoria ni Jesus’ ” (*Children’s Songbook*, p. 57).

“ ‘Bagam estoria ni Jesus ta dumngegak,
Bambanag a dawatek no adda ditoy.
Buybuya’t dalan, estoria’t baybay,
Estorian’ Jesus ‘bagam kaniak.

“Pangngegmo no kasano’t pananglawlawda;
Arapaapek ti bendisionna kaniak;
Saona a naasi, ‘ramid p’rabur,
Amin adda ‘ti rupan’ Jesus.

“Bagam no kasano’t panagallon baybay,
A mangitayok ‘ti bilog ‘ti Galilia!
Ken kasano’t asi ti Apo,
A nangpatalna iti angin.

3. Awisen ti tunggal ubing a mangyarasaas iti lapayagmo bayat ipapanawna iti klase iti maysa a banag a mapanunotnanto maipapan ken ni Jesus iti sumaruno a gundaway a pannakaiwaras ti sakramento. Malapdan ti panangyarasaas dagiti ubbing a mangulit iti naibagan dagiti sabali ken tumulong nga addaan kinaulimek bayat ti ipapanawda iti siled a pagadalan.

4. Pagdenggen dagiti ubbing iti sumaganad nga estoria maipapan iti maysa nga ubing a lalaki a natulongan babaen ti pananglaglagipna ken ni Jesus:

“Kaak-akar da Scott ken ti kaamaanna iti baro a siudad. Maikawalo a kasangayna iti umuna nga aldaw iti baro a balayda, ngem awan ti gagayyemna a kaay-ayamna ken awan da lelong ken lelangna wenno kakasinsinna a sumarungkar a kas iti kanayon a mapaspasamak idi.

“Kinuna ni Nanangna, ‘Dika madanagan, Scott, mangrugin ti klase inton umay a lawas ket adunton ti kabarbaro a gagayyemmo.’

“Nangrugi ti klase, ngem ad-adda la a naila ni Scott. Kasla adda amin bukod a gayyem dagiti ubbing a lalaki. Agkakatawa ken agraragsakda a sangkamaysa, ngem saan a naawis ni Scott a makiragup kadakuada. Nagbuybuya laeng iti igid. Tunggal aggibus ti klase iti inaldaw, agmaymaysa a magmagna nga agawid. . . .

“Linagip idi agangay ni Scott daytoy naliday a panawen ket kinunana, ‘Sakbay nga immakarak, inikkannak ti maestrak [iti Primaria] iti bassit, naikuadro a ladawan ni Jesus. Inkabilko daytoy iti abay ti katrek. Tunggal kitaek ti ladawanna, sumayaat ti riknak. Nalagipko nga ay-ayaten ni Jesus dagiti ubbing. Nariknak nga ay-ayatennak ket ammona no kasano ti riknak” (*Family Home Evenings* manual no. 1, [1972], p. 140).

- Kasano a nakatulong ken ni Scott ti pananglagipna ken ni Jesus?
- Kasano a makatulong kadatayo ti pananglagiptayo ken ni Jesus?

5. Kariten dagiti ubbing nga agtalinaed a naulimek iti maysa a minuto ket panunotenda ni Jesucristo.

6. Basaen wenno kantaen ti “Panangpanunot ken ni Jesus” (*Children’s Songbook*, p. 71).

Saan a narigat agulimek
Ket panunoten’ Jesus, krusna’t turod;
Ken amin nga impaayna kaniak;
Saan a narigat ti agulimek.

Koro:

Saan a narigat, nupay bassitak,
Ti mangpanunot ken ni Jesus.

Ipalagip Kadatayo ti Sakramento 33 Dagiti Katulagantayo

Panggep

Tapno matulongan dagiti ubbing a mangbigbig a makatulong kadakuada ti panangawat iti sakramento a manglagip kadagiti katulagan iti panagbuniag.

Panagisagana

1. Basaen ti Moroni 4:3 ken 5:2.
  2. Agsagana a mangtulong kadagiti ubbing a mangisao ken mangsursuro iti maikatlo a pagannurotan ti pammati.
  3. Dagiti kasapulan:
    - a. Libro ni Mormon.
    - b. Kalasag ken singsing a PTR.
    - c. Ladawan 3-13, Ti Ubing a Lalaki a Mabumbuniagan (62018); ladawan 3-59, Panangiwaras iti Sakramento (62021); ladawan 3-9, Ni Jesus a Cristo (62572, Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 240).
  4. Aramiden dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.
-

**Maisingasing
a Panangidatag
iti Adalen**

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Ipalagip Kadatayo ti Kararag iti Sakramento ti Katulagantayo iti Panagbuniag

Aramiden iti panagdengngeg

Ibaga kadagiti ubbing a dumnggeda a nasayaat. No sawem ti maysa a banag a nasken nga aramiden wenno panunotenda bayat ti sakramento, nasken a tumakderda. No sawem ti maysa a banag a nasken a dida aramiden wenno panunoten bayat ti sakramento, nasken nga agrukobda.

Saggaysa a basaen dagiti sumaganad a palawag, a mangted kadagiti ubbing iti gundaway a sumungbat.

1. Laglagipen nga ay-ayatendatayo ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo. (Tumakder)
2. Panunoten ti mapan iti pagaliwaksayan. (Agrukob)
3. Laglagipen a pinaglaing ni Jesucristo dagiti masakit a tao. (Tumakder)
4. Agarasaas ken makisao iti kaabaymo. (Agrukob)
5. Agwingiwing ken agpuligos iti tugawmo. (Agrukob)
6. Agkararag iti Nailangitan nga Ama. (Tumakder)
7. Agdrowing iti ladawan wenno agay-ayam iti abalbayay. (Agrukob)
8. Lagipen dagiti estoria maipapan ken ni Jesus. (Tumakder)

Aramiden iti ladawan	<p>Iparang ti ladawan 3-13, Ti Ubing a Lalaki a Mabumbuniagan, ken ladawan 3-59, Panangiwaras iti Sakramento. Idawat kadagiti ubbing a panunotenda ti kaudian a pannakairanudda iti sakramento. Palagip kadakuada no ania ti pinanunotda ken inaramidda bayat ti sakramento. Ibagam kadakuada a sungbatanda dagiti sumaganad a saludsod iti bagida, iti saan a napigsa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naulimekkayo kadi bayat ti sakramento? • Pinanunoty kadi ti Mangisalakan bayat ti sakramento? • Dimngegkayo kadi kadagiti balikas iti kararag ti sakramento?
Nasantuan a kasuratan ken panagliliinnawag	<p>Basaen iti napigsa ti Moroni 4:3 ket padengngeg kadagiti ubbing ti dua a karida iti Nailangitan nga Ama no awatenda ti sakramento. Yunay-unay dagiti balikas, no kasapulan, tapno mapilida dagitoy dua a kari.</p> <p>Ikarimi—</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A kanayon a laglagipenmi ni Jesucristo. (Paiparang iti maysa nga ubing ti ladawan 3-9, Ni Jesucristo.) 2. A tungpalenmi dagiti bilin. (Paiparang iti ubing ti kalasag ken singsing a PTR. Sublien nga adalen a kadua dagiti ubbing no ania ti itaktakderan ti PTR.) <p>Paregtaen dagiti ubbing a dumngeg a nasayaat kadagiti kararag iti sakramento iti tunggal lawas tapno mangngegda dagiti dua a kari nga ar-aramidenda:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kanayon a laglagipen ni Jesus. 2. Tungpalen dagiti bilinna. <p>Ilawlawag a dagitoy dagiti isu met laeng a kari nga aramidentayo no agbuniagtayo. Paulit kadagiti ubbing dagitoy dua a kari iti napigsa. Yunay-unay nga agtalek kadatayo ti Nailangitan nga Ama a tungpalentayo dagiti karitayo kenkuana, ken ammotayo a tungpalen ti Nailangitan nga Ama dagiti karina kadatayo.</p> <p>Ilawlawag a saan a kanayon a nalaka ti manglagip kadagiti karitayo. Makatulong kadatayo ti pannakiranud iti sakramento iti tunggal Domingo a makalagip a mangtungpal kadagiti karitayo iti Nailangitan nga Ama.</p>
Pagannurotan ti pammati	<p>Tulongan dagiti ubbing a mangisao iti maikatlo a pagannurotan ti pammati. Yunay-unay a makasublitaayo a makipagnaed iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo no tungpalentayo la ketdi dagiti bilinda.</p>
Estoria	<p>Isalaysay iti bukodmo a balikas ti estoria ni Jonathan, ti ubing a lalaki a nakarikna iti pateg ti sakramento:</p> <p>Agnaed ni Jonathan a kaduana dagiti dadakkeln a dakkal a ranso. Addaan iti bukodna a bassit a kabalio, ket masansan a tulonganna ni tatangna a mangaywan kadagiti kabalio iti ranso. Iti maysa nga aldaw natnag ni Jonathan iti kabalion ket nadangran ti likudna. Kalpasan ti pannakaeksamenna, imbaga ti doktor ken ni Jonathan a maimbaganto met laeng ngem nasken nga agtalinaed iti katre iti adu a lawas.</p> <p>Dua a bulan pay laeng a nabuniagan a kameng ti Simbaan ni Jonathan sakbay ti aksidente. Nakitulag wenna nagkari iti Nailangitan nga Ama a tungpalenna dagiti bilin. Nakatulong ken ni Jonathan a manglagip iti katulaganna ti pannakiranudna iti sakramento. Dimngeg a nasayaat kadagiti kararag iti sakramento ket sitatalna a nagtugaw bayat pannakaiwaras ti sakramento.</p>

Tunggal kanito, dumngeg ni Jonathan kadagiti balikas a mangibaga kadagiti katulaganna—a kanayon a laglagipenna ni Jesus ken agtungpal kadagiti bilinna. Ammo ni Jonathan a no sawenna ti “amen” ket mangipauneg iti sakramento, kayatna a sawen nga ikarigatanna a tungpalen dagiti katulaganna iti Nailangitan nga Ama.

Ita a nasken nga agtalinaed ni Jonathan iti katre, saanen a makapan iti simbaan ken saan a makaranud iti sakramento. Kailiw ni Jonathan dagidiay naulimek, nadayaw a darikmat no mabembendisionan ken maiwarwaras ti sakramento. Ammona no kasano ti kinapateg ti masansan a mapalagipan iti inaramidna a katulagan. Kayatna nga adda kenkuana ti Espiritu ti Nailangitan nga Ama. Inkeddeng ni Jonathan a damagen ti obispo no mabalin a mayeg ti sakramento iti balayda iti Domingo.

Naragsakan ti obispo a nakaammo a di kayat ni Jonathan ti mangliwat iti sakramento ken kayatna a mapalagipan maipanggep kadagiti katulaganna iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo. Pinusganna ti dua nga addaan iti kinasaserdote a sumarungkar ken ni Jonathan iti ranso kadagiti Domingo ket mangisagana iti sakramento para kenkuana.

- Apay a kinailiw ni Jonathan ti mapan iti simbaan? (Kayatna ti makiranud iti sakramento.)
- Apay a kayatna ti makiranud iti sakramento? (Kayatna a mapalagipan maipapan kadagiti karina iti panagbuinag ken ti kari a magun-odna ti Espiritu ti Nailangitan nga Ama.)

Tulongannatayo ti Pananglaglagiptayo kadagiti Katulagan iti Panagbuniag a Mangtungpal kadagiti Pannursuro ni Jesucristo

Kasasaad ken panaglilinnawag

Ilawlawag a no panunotentayo iti inaldaw ni Jesucristo, nalaklakatayo a lagipen dagiti pannursurona ken dagiti kari wenno katulagantayo a mangtungpal kenkuana. Awisen dagiti ubbing a mangyakem kadagiti sumaganad a kasasaad, ken pangeddengen ida no kasano ti panangrisutda iti tunggal maysa:

1. Agkabsat da Anna ken Gretchen. Umay ti gayyem ni Anna tapno makiay-ayam. Kayat ni Gretchen ti makiay-ayam kadakuada, ngem madi ni Anna. Ania ti nasken nga aramiden ni Anna?
  - Kasano a makatulong ken ni Anna a mangtungpal iti bilin ti pananglagipna ken ni Jesucristo?
  - Ania a bilin ti tungpalenna?
2. Inaramat ni Darren ti kamiseta ni manongna a saan a dimmawat iti pammalubos ken namansaanna daytoy. Ania ti nasken nga aramiden ni Darren?
  - Kasano a makatulong ken ni Darren nga agtungpal iti bilin ti pananglagip ken ni Jesucristo?
  - Ania a bilin ti tungpalenna?
3. Nakabirok ni Ian iti abalbalay a kotse iti ruar ti balayda. Kayatna nga idulin daytoy ngem masinunuona a kukua daytoy ni Dee a gayyemna, nga agnaed iti baba ti kalsada. Ania ti nasken nga aramiden ni Ian?

- Kasano a makatulong ken ni lan nga agtungpal iti bilin ti pananglagip ken ni Jesucristo?
  - Ania a bilin ti tungpalen ni lan?
4. Rummuar koman ni Jacob a mapan makiay-ayam. Agdaldalus ni nanangna iti balay. Bayat ti iruruarna tapno agay-ayam, nadlawna a kasla nabannog unayen ni nanangna. Ania ti nasken nga aramiden ni Jacob?
- Kasano a makatulong ken ni Jacob nga agtungpal iti bilin ti pananglagipna ken ni Jesucristo?
  - Ania a bilin ti tungpalenna?

Agyaman kadagiti ubbing kadagiti nasayaat a kapanunotanda.

Pakagupgopan

Ipalagip kadagiti ubbing a no mabuniagantayo, ikaritayo a kanayontayo a laglagipen ni Jesucristo (ingato ti maysa a ramay). Ikaritayo pay a tungpalentayo dagiti bilinna (ingato ti dua a ramay). Ibaga kadakuada a no kumitada kadagiti imada ket makitada ti singsingda a PTR, ti panangkita iti dua a ramay a sumaruno iti singsingan a ramayda ket makatulong kadakuada a manglagip iti dua a kari nga aramidendanto inton mabuniaganda.

Sublien nga adalen dagiti estoria iti nasantuan a kasuratan maipanggep ken ni Jesucristo ken ti panangiwaras iti sakramento manipud iti maika-32 nga adalen.

Pammaneknek ti mannursuro

Iburaymo ti pammaneknekmo kadagiti ubbing nga ay-ayatennatayo ni Jesus ken kayatna a laglagipentayo isuna. Paregtaen ida nga agsagana para kadagiti katulagan nga aramidendanto inton mabuniaganda babaen ti panagbalin a naulimek bayat ti sakramento, a mangpanunot iti kararag iti sakramento, ken pananglaglagip ken ni Jesus. Ipalagip kadakuada a kalpasan ti panagbuniagda, ipakitadanto iti Nailangitan nga Ama a kayatda a tungpalen dagiti karida kenkuana tunggal makiranudda iti sakramento.

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag.

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kas sublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong iti Mannursuro.”

1. Ibaga kadagiti ubbing a nasken a mapanda iti miting ti sakramento a nakasagana nga agtugaw a siuulimek bayat ti sakramento ken panunotenda no kasano ti panagayat kadakuada ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo.

Isuro kadagiti ubbing ti sumaganad a daniw:

Agdalikepkepak, agdumogak,
 Ken agulimek, agulimekak;
 Bayat ti pannakabendision ti sakramento,
 Lagipenka.

Sawen ti daniw para kadagiti ubbing. Kalpasanna uliten daytoy a kadua ida, agdalikepkepek ken agdumogka a kas naipalnaad.

- Ania ti idalikepkeptayo? (Dagiti imatayo.)
- Ania ti idumogtayoy? (Ti ulotayo.)
- Bayat ti sakramento nasken kadi nga agulimek wenno agtagaritayo?
- Asino ti nasken a panunotentayo bayat ti sakramento? (Ni Jesus.)

Sawen manen ti daniw, a payulo kadagiti ubbing dagiti balikas ken paaramid dagiti tignay agingga a masursuroda a nalaing. Kalpasanna uliten daytoy a kadua dagiti ubbing.

2. Damagen kadagiti ubbing no ania ti ammoda maipapan ken ni Jesus. Dagitoy ti sumagmamano kadagiti banag a mabalinda a panunoten bayat ti sakramento. Iparang ti ladawan 3-46, Ni Jesus nga Agkarkarag iti Getsemani, ket ibaga kadagiti ubbing ti maipapan iti napasamak iti minuyongan (kitaen ti Mateo 26:36-46). Palugodan ti Espiritu a mangiwanwan kenka iti panangisuro kadagiti ubbing maipapan iti daytoy sagrado a pasamak.
3. Ikkan dagiti ubbing iti getteng, pagpigket, ken kopia ti maibunong a papel. Basaen ti akinngato a paset ti panid iti klase. Iwanwan ida a manggetteng kadagiti tuldek a linia ket urnosen dagiti balikas. No naaramiden dagiti ubbing daytoy, nasken a mabasa dagiti balikas a “kanayon a laglagipen ni Jesucristo” ken “tungpalen dagiti bilin.” Paipigket dagiti napagsisina a piesa iti lugar a pakakompletuan ti binatang.

Pananglaglagip ken ni Jesucristo

No makiranudak iti sakramento, pabaruek dagiti katulagak iti

Nailangitan nga Ama. Ikarik a _____
 _____ ken _____.

dagiti bilin ni Jesucristo tungpalen laglagipen a kanayon

34

Mabalintayo ti Agkararag iti Nailangitan nga Ama

Panggep

Tapno mapapigsa ti tarigagay ti tunggal ubing nga agkararag iti Nailangitan nga Ama a kas iti inaramid ni Jesucristo.

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal iti 3 Nephi 17 agingga iti 19.
2. Agsagana a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti “Agyamanak, Ama [I Thank Thee, Daer Father]” (*Children’s Songbook*, p. 7).
3. Mangisagana iti panid ti papel para iti tunggal ubing a kas iti sumaganad:

Agyamanak Kenka	Dawatek Kenka
--------------------	---------------

4. Dagiti kasapulan:
  - a. Libro ni Mormon.
  - b. Lapis wenno krayola para iti tunggal ubing.
  - c. Ladawan 3-60, Ti Ubing a Babai nga Agkarkararag (62310); ken ladawan 3-61, Ni Jesus nga Agkarkararag a Kaduana Dagiti Nephite (62542).
5. Aramiden dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.

**Maisingasing
a Panangidatag
iti Adalen**

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida nga agaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Mabalintayo ti Makisao iti Nailangitan nga Amatayo

Aramiden iti
panagdengngeg

Iparang ti ladawan 3-60, Ti Ubing nga Agkarkararag.

- Kasano ti pannakisaotayo iti Nailangitan nga Amatayo?

- Apay nga agkararagtayo iti Nailangitan nga Amatayo?
- Kaano a mabalin a panagkararagtayo iti Nailangitan nga Amatayo?

Gapu ta ay-ayatennatayo unay ti Nailangitan nga Ama, inikkannatayo iti gundaway a makisao kenkuana. Kayatna nga agyamantayo kenkuana kadagiti bendision a sagsagrarentayo. Kayatna pay a dawatentayo ti tulongna no kasapulantayo.

Mabalintayo ti Agyaman iti Nailangitan nga Amatayo

Panaglilinnawag

llawlawag a no agkararagtayo, nasken nga agyamantayo iti Nailangitan nga Ama kadagiti bendisiontayo.

- Ania ti sumagmamano a bendision nga inted ti Nailangitan nga Ama kadatayo a pagyamanantayo? (Mairaman kadagiti sungbat dagiti pagtaengantayo, dagiti kaamaantayo, ti napintas a lubong, taraon, ken aruaten.)

No makisaotayo iti Nailangitan nga Ama, agaramattayo kadagiti naisangsangayan a balikas. No agyamantayo kenkuana, kunaentayo, “Agyamankami kenka.”

Palugodan dagiti ubbing a mangibaga iti klase no kasano ti panagyamanda iti Nailangitan nga Ama para iti maysa a parabur. Kiddawen iti tunggal ubing a mangpanunot iti maysa a banag a pagyamanan iti Nailangitan nga Ama, nga aramaten dagiti balikas nga *Agyamanak kenka*.

Estoria

Pagdenggen dagiti ubbing bayat ti panangisalaysaymo iti bukodmo a balikas iti sumaganad nga estoria maipapan ken ni Jean ken no kasano a nalagipna ti agyaman iti Nailangitan nga Ama:

Panawen idi ti gubat idiy Inglatera. Nasipnget ket napabutngan ni Jean. Agindeg ni lelangna iti bassit a purok iti asideg ti Londres, ket agturong ni Jean a mapan sumarungkar kenkuana. Nasken nga agbisikleta iti dua a milia sakbay a makadanon iti dakkal a kalsada. Nagkararag iti naimpusuan ni Jean tapno natalged koma isuna.

Bayat ti panagbisikleta ken panagkararagna, kurang la nga itayab ti napigsa ken nalamiis nga angin ti angesna. Nagkararag manen ni Jean tapno maisalakan ken tapno makitana ti dalanna.

Kellaat nga adda nagparang a lawag iti turod. Nagpedal ni Jean nga agturong iti lawag. Nagtalinaed ti lawag iti sangona agingga iti papananna.

Napalalo ti yaman ni Jean. Ammona a sinungbatan ti Nailangitan nga Ama ti kararagna. Iti pannakaipalagip daytoy kenkuana, nagyaman manen iti Nailangitan nga Ama. (Kitaen ti Lucile C. Reading, “The Light,” *Children’s Friend*, Aug. 1965, p. 45.)

Yunay-unay a kas iti pannakalagip ni Jean nga agyaman iti Nailangitan nga Ama, nasken met a malagip ti tunggal maysa kadatayo ti agyaman kenkuana para kadagiti amin nga itedna kadatayo ken para iti tulong nga aw-awatentayo.

Kanta ken panaglilinnawag

Kantaen wenno sawen a kadua dagiti ubbing dagiti balikas ti umuna a berso ti “Agyamanak, Ama.”

Agyamanak Ama 'ti langit ngato,
Iti imbag ken asim, 'ti pammategmo.
Yamanek pagtaengan, gayyem, nagannak,
ken tunggal parabur a laklak-amek.

Kiddawen kadagiti ubbing nga ibinglayda dagiti parabur a pagyamananda
iti Nailangitan nga Ama.

Mabalintayo ti Agkiddaw iti Tulong iti Nailangitan nga Ama

Ladawan ken
pammaneknek

Itudo ti ladawan 3-60, Ti Ubing a Babai nga Agkarkarag.

Iburaymo ti pammaneknekmo nga ania man ti parikuttayo, mabalintayo ti
agkiddaw iti tulong iti Nailangitan nga Ama iti ania man a kanito a kayattayo.

- Ania ti sumagmamano kadagiti banag a mabalintayo a pagkiddawan iti
tulong iti Nailangitan nga Ama? (Mangted iti panawen kadagiti ubbing nga
agpanunot. Mairaman kadagiti sungbat ti tulong a panangted iti sarita wenno
panagaramid iti trabaho iti eskuela, tulong iti panangawat ken panangsursuro
a mangtungpal kadagiti bilin, naisangsangayan a panangsaluad, ken tulong
tapno umimbag.)

Paibaga kadagiti ubbing maipanggep kadagiti panawen idi nagkararagda para
iti maysa a tao, kas kadagiti kameng ti kaamaan, gagayyem, wenno kaarruba.

Dagiti naisangsangayan a balikas nga aramatentayo no agpatulongtayo iti
Nailangitan nga Ama ket *Dawatek kenka*. Paulit kadagiti ubbing dagitoy a
balikas.

Kanta

Kantaen wenno sawen dagiti balikas ti maikadua a berso ti "Agyamanak, Ama."
Kiddawen kadagiti ubbing a dumngegda kadagiti balikas ken ibaga no ania ti
mabalin a kiddawenda iti Nailangitan nga Ama.

Tulongannak nga'gbalin a naimbag,
Ken mangtungpal sao't nagannak kaniak
Iti nagan ni Jesus, a na'yat unay,
Dawatek kenka a bendisionannak.

Nasken a Kanayon nga Agkararagtayo, a kas iti Inaramid ni Jesus

Panangidatag
ti mannursuro

Ilawlawag a nagkararag ni Jesucristo iti Nailangitan nga Ama iti adu a
gundaway idi nagnaed iti daga. Kalpasan ti panagungarna, nagkararag pay
iti Nailangitan nga Ama. Idi sinarungkaran ni Jesus dagiti tattao a Nephite,
insuro ken benindisionanna ida. Inkararaganna pay dagiti tao ken insurona
a nasken met nga agkararagda.

Ladawan

Ipakita ti ladawan 3-61, Ni Jesus nga Agkarkarag a Kaduana dagiti Nephite.

Ilawlawag nga ibaga kadatayo ti Libro ni Mormon nga inummong ni Jesucristo
dagiti tao iti lawlawna ket pinagparintumengna ida. Idi nakaparintumengdan
iti daga, nagparintumeng met ket nagkararag iti Nailangitan nga Ama. Nangted
iti napintas a kararag ta napno dagiti tao iti rag-o idi nangngeganda dagiti
balikasna.

Kalpasan ti panangisuro kadakuada ni Jesus iti adu a nakakaskasdaaw a
banag, insurona ida a nasken nga agkararagda a kas iti inaramidna.

Panaglilinnawag
iti nasantuan
a kasuratan

Basaen ti 3 Nephi 18:16.

- Ania ti ibaga kadatayo daytoy a bersikulo ti nasantuan a kasuratan nga insuro ni Jesucristo kadagiti tattao a Nephite? (Sinursuruanna ida nga agkararag.)

Ilawlawag a pinanawan ni Jesucristo dagiti tattao a Nephite, ngem nagsubli iti maikadua a gundaway. Idi nagsubli, nagkararag manen iti Nailangitan nga Ama tapno agyaman kenkuana iti panangtulongna kadagiti disipulo a Nephite. Kasta met a dinawatna iti Nailangitan nga Ama a bendisionanna dagiti tao. Namin-adu a nagkararag ni Jesucristo bayat kaaddana kadagiti Nephite. Sumagmamano kadagiti kararagna ti naisurat iti Libro ni Mormon. Ibagi kadatayo ti Libro ni Mormon a napintas unay dagiti sumagmamano a kararag a naited ta saanda a naisurat.

Ilawlawag a nasken nga aramiden ti tunggal maysa kadatayo ti kas iti insuro ni Jesucristo kadagiti Nephite ken sansanentayo ti agkararag iti Nailangitan nga Ama.

- Kaano a makapagkararagtayo iti Nailangitan nga Ama? (Aguray iti sungbat, ken ilawlawag dagiti nadumaduma a gundaway a makapagkararag dagiti ubbing, a pakairamanan ti binigat ken rinabii, iti pannangan, a kaduada ti kaamaanda, wenno no adda parikutda wenno kasapulanda ti naisangsangayan a tulong.)
- Ania dagiti naisangsangayan a balikas nga aramatentayo no makisaotayo iti Nailangitan nga Ama?

Paulit kadagiti ubbing ti “Agyamanak kenka” ken “Dawatek kenka.” Paregtaen dagiti ubbing a mangaramat iti umno a balikas para iti kararag. Mabalina a sanayenda ti agaramid iti “kenka” ken “sika.”

Pakagupgopan

Aramiden

Itded kadagiti ubbing dagiti papel nga insaganam ken lapis wenno krayola. Kiddawen iti tunggal ubing a mangidrowing iti ladawan iti tunggal kagudua ti papel a mangipakita no ania ti pagyamananna ken no ania ti ikararaganna.

Pammaneknek
ti mannursuro

Ibinglaymo ti pammaneknekmo iti kararag kadagiti ubbing. Yunay-unay a dakkel a parabur ti panagkararag iti Nailangitan nga Ama tapno agyaman kenkuana ken dumawat kenkuana iti tulong. Awisen dagiti ubbing nga agkararag iti inaldaw, ken ipalagip kadakuada a makapagkararagda iti ania man nga oras ken iti ania man a lugar a kayatda.

Itded panangisagana iti panggibus a kararag, paingasing kadagiti ubbing dagiti banag a mabalina a pagyamanan ti tao a mangted iti kararag iti Nailangitan nga Ama. Paingasing pay dagiti banag a kayatda a dawaten.

Mangtedka a mismo iti panggibus a kararag, a laglagipem nga aramaten dagiti naingasing a kapanunotan ti klase.

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kasublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong iti Mannursuro.”

1. Isao ti sumaganad a daniw, nga aramiden dagiti tignay. Kalpasanna uliten a kadua dagiti ubbing, nga aramiden dagiti tignay.

Agyamankami kenka, Dios iti lawag ti init, (ingato dagiti ima, a pagdedekketen dagiti ramay tapno agsukog a kasla init)
Kadagiti tumaytayab nga agkanta iti agsapa, (pagdeppaen a pagpayakpaken a kasla tumaytayab dagiti ima)
Kadagiti naragsak nga ubbing iti amin a lugar, (umisem)
Ken iti ayat ti Nailangitan nga Ama. (agdumog, agdalikepkep, a kas agkararag)

2. Isalaysay iti bukodmo a balikas ti sumaganad nga estoria maipapan iti no kasano ti pannakasungbat ti kararag ti maysa a bassit nga ubing a lalaki.

Maysa nga ubing a lalaki nga agtawen iti walo ti adda iti lamisaan a pagoperaan iti ospital. Natayen dagiti nagannak kenkuana, ngem nasursurona ti agkararag. Ammona a narigat ti operasion. Indawatna iti doktor a mangoperar kenkuana, “Doktor, sakbay a rugiam ti agoperar, dinak kadi ikararagan?” Kimmita ti mangngagagas a masmasdaaw iti ubing ket kinunana, “Apay, saanka a maikararagan.”

Kalpasanna nagkiddaw ti bassit nga ubing kadagiti dadduma a doktor a tumultulong, ngem agpapada ti sungbatda. Kalpasanna kinuna ti ubing, “No saandak a maikararagan, makapaguraykayo ngarud koma bayat ti panagkararagko?” Bimmangon iti lamisaan a pagoperaran, nagdalikepkep, sana kinuna, “Nailangitan nga Ama, ulilaak a bassit nga ubing laeng, ngem masakitak unay ken operarendakon dagitoy a doktor. Tulonganyo koma ida a mangaramid iti rumbeng. Ket ita, Nailangitan nga Ama, no pagimbagennak, agbalinakto a nasayaat nga ubing. Agyamanak iti panangpaimbagmo kaniak.”

Idi nalpasna ti nagkararag, adda lua kadagiti mata dagiti doktor ken nars. Nagidda ti ubing iti lamisaan ket kinunana, “Ita nakasaganaakon.” (Naadaw manipud ken ni George Albert Smith, *Sharing the Gospel with Others*, sel. Preston Nibley [Salt Lake City: Deseret Book Co., 1948], pp. 144-45.)

3. Mangaramid iti tsart ti makalawas a kararag para iti tunggal ubing iti kagudua ti maysa a papel tapno mamarkaanna daytoy iti agsapa ken rabii no ibagana dagiti kararagna. Iti sabali a kagudua ti papel, paidrowing iti tunggal ubing ti ladawanna nga agkarkararag. Awisen ti tunggal ubing nga ipan ti tsart ti kararagna iti pagtaenganna a pakakitaanna iti daytoy ken laglagipenna a markaan daytoy iti agsapa ken rabii.
4. Sublien nga adalen a kadua dagiti ubbing ti umuna a pagannurotan ti pammati.

Dagiti Templo ken Agnanayon a Kaamaan

35

Panggep

Tapno matulongan dagiti ubbing a mangawat a mabalin a mataginayon iti agnanayon dagiti kaamaan.

Panagisagana

1. Agsagana a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti “Mataginayon ti Kaamaan [Families Can Be Together Forever]” (*Children’s Songbook*, p. 188) ken “Naragsak a Kaamaan” (*Children’s Songbook*, p. 198); nairaman ti balikas dagiti dua a kanta iti likudan daytoy a pagbasaan.
  2. Iti unos daytoy nga adalen, agbalin a mannakaawat kadagiti ubbing nga awanan iti agpada nga ina ken ama kadagiti pagtaenganda. Kasta met nga agbalin a mannakaawat kadagiti ubbing nga addaan iti nagannak wenno kakabsat a saan a kameng ti Simbaan.
  3. Dagiti kasapulan: ladawan 3-5, Da Adan ken Eva a Mangisursuro Kadagiti Annakda; ladawan dagiti templo a kaasitgan kadakayo ken dagiti sumagmamano a dadduma a templo, no adda (wenno aramaten ti ladawan 3-62, Templo iti Portland Oregon [62167]).
  4. Aramidem dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.
-

Maisingasing a Panangidatag iti Adalen

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Addaantayo iti Nailangitan ken Naindagaan a Kaamaan

Aramiden iti panagdengngeg

Kantaen wenno sawen dagiti balikas ti “Naragsak a Kaamaan.”

Panaglilinnawag iti ladawan

Ilawlawag kadagiti ubbing a sakbay a nayanakda ditoy daga, nagnaedtayo a sangkamaysa a kas agkakabsat iti napintas a lubong ti espiritu. Pasettayo ti nailangitan a kaamaan nga addaan iti naayat a nailangitan a nagannak.

Ingato ti ladawan 3-5, Da Adan ken Eva a Mangisursuro Kadagiti Annakda. Damagen kadagiti ubbing no ammoda no asino dagitoy a tao. Ibaga kadakuada a da Adan ken Eva ti umuna a nagannak iti daga. Imbaga ti Nailangitan nga Ama kada Adan ken Eva a maaddaanda iti annak. Naaddaanda iti umuna a kaamaan iti daytoy a daga.

Ilawlawag nga impateg ti Nailangitan nga Ama da Adan ken Eva ken dagiti annakda. Imbagana kada Adan ken Eva nga isuroda ti ebanghelio kadagiti annakda. Ibaga kadagiti ubbing nga iti panawentayo, imbaon met ida ti Nailangitan nga Ama kadagiti kaamaan, a kas iti inaramidna kadagiti annak

da Adan ken Eva. Ay-ayatenna amin dagiti ubbing ken imbagana kadagiti amin a nagannak nga isuroda kadagiti annakda ti ebanghelio.

No mataytayo ket panawantayo daytoy daga, kayat ti Nailangitan nga Ama nga agnaedtayo manen a kas kaamaan idia langit. Naipakitadan kadayo ti wagas tapno mapasamak daytoy.

Mabalin a Mailantip iti Agnanayon dagiti Kaamaan Kadagiti Templo

- Ania ti templo?

Tulongan dagiti ubbing a mangawat kadagiti sumaganad a kapanunotan maipapan kadagiti templo.

1. Sagradoda a pasdek.
2. Maawagan ti tunggal maysa iti balay ti Apo.
3. Makasursurotayo iti adu a banag maipapan iti plano ti Nailangitan nga Ama a para kadayo kadagiti templo.
4. Iti uneg dagiti templo, agaramidtayo kadagiti naisangsangayan a kari wenno katulagan iti Nailangitan nga Ama, ken agaramid kadagiti naisangsangayan a kari ti Nailangitan nga Ama kadayo.

Ilawlawag nga adu a sagrado ken napateg a banag ti maaramid laeng iti templo.

Ladawan

Iparang dagiti ladawan dagiti templo.

- Mano kadakayo ti nakakitan iti maysa kadagiti templo ti Nailangitan nga Ama?
- Kasano ti riknayo iti pannakakitayo iti templo?

Palugodan dagiti ubbing a mangibaga maipapan kadagiti templo a nakitadan. Yebkas ti namnama a dagiti ubbing a di pay nakakita iti templo makakitadanto iti maysa nga aldaw. Paregtaen amin dagiti ubbing a maaddaan iti ladawan ti templo kadagiti pagtaenganda no mabalin.

Panangidatag
ti mannursuro

Ilawlawag nga iti templo, mabalin a maaddaan dagiti agassawa iti maannong nga ordinansa a tumulong kadakuada nga agkaykaysa iti agnanayon. Maawagan daytoy iti pannakailantip wenno panagkallaysa iti templo. No nagkallaysa ti agassawa iti ruar ti templo para iti daytoy a biag laeng, mabalinda ti mapan iti templo ket mapaglantipda tapno makapagtalinaedda nga agasawa para iti agnanayon. Mabalin a mailantip kadakuada dagiti annakda ket agbalinda a paset ti kaamaanda iti agnanayon. Maited laeng daytoy a naisangsangayan a bendision kadagiti nailantip iti templo ken agtungpal kadagiti kari nga aramidenda idia. Ipalagip kadagiti ubbing no kasano ti panangipategda kadagiti kaamaanda ken anian a nakakaskasdaawto ti agkaykaysa iti agnanayon.

Ilawlawag nga ay-ayaten ti Nailangitan nga Ama ti amin a tao. Ay-ayatenna dagiti saan pay a nakapan iti templo a kas kadagiti nakapanen. Tarigagayanna a mailantip amin a kaamaan iti templo. Ilawlawag nga adu a kaamaan ti saan pay a nailantip iti templo. Nupay kasta, makapan dagitoy a kaamaan iti templo tapno isaganada a mainugot dagiti bagbagida. Ibagada kadagiti ubbing a makapagbiagda a maikari tapno inton agkallaysada makapandanto iti templo tapno mailantip ket rugianda ti bukodda nga agnanayon a kaamaan.

Kanta Isuro kadagiti ubbing ti umuna a berso ken koro ti kanta a “Mataginayon ti Kaamaan.” Ilawlawag dagiti balikas ti kanta. Pagtakderen dagiti ubbing ket pakanta wenno paisao ti kanta.

Nasken nga Agbalintayo a Maikari Tapno Makapantayo iti Templo

Panangidatag ti mannursuro Ilawlawag nga asino man a kameng ti Simbaan nga agbiag iti nalinteg a biag ken makagun-od iti pammalubos (iti porma ti rekomenda iti templo) manipud iti obispo wenno presidente ti sanga ket makapan iti templo. Nasken a maikari dagiti mapan iti templo a sumrek iti balay ti Apo.

Kanta Ilawlawag dagiti balikas ti maikadua a berso ti kanta a “Mataginayon ti Kaamaan.” Kalpasanna tulongan dagiti ubbing a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas a sangkamaysa.

Panaglilinnawag

- Kasano a makapagsaganakayo nga agbalin a maikari tapno makapan iti templo?
- No agnanaed ti kaamaan iti asideg iti templo ket kanayon a makasubli dagiti nagannak kenka iti templo, kasano a matulongam ida a mangaramid iti dayta?

Palugodan dagiti ubbing nga ipalawagda dagiti wagas a mabalinda nga isagana tapno makapanda iti templo. Tulongan ida a mangammo no ania ti nasken nga aramidenda tapno makasaganada a mapan iti templo babaen ti panagsaludsod iti maipada kadagiti sumaganad:

- Ania ti nasken nga aramiden no mangged wenno umawatka iti kuarta? (Agbayad iti apagkapullo.)
- Ania ti nasken nga aramidem iti Domingo? (Mapan kadagiti taripnong iti Simbaan ket agrukbab iti Nailangitan nga Ama.)
- Kasano ti nasken a panangtratom kadagiti nagannak kenka ken ti kakabsatmo? (Siaasi ken addaan iti pammateg.)
- Ania ti kayatna a sawen ti agbalin a napudno? (Ibaga ti pudno ken saan nga agtaktakaw.)
- Kasano ti nasken a panangtratom iti bagim? (Mangan iti nasayaat a taraon. Tungpalen ti Nainsiriban a Balikas.)
- Kasano ti nasken a riknam maipapan iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo? (Ayatem ida, tungpalem dagiti bilinda, ken surotem ti pannursuro dagiti sibibiag a propeta.)
- Kasano ti nasken a panangtratotayo kadagiti dadduma? (Ayaten ti tunggal maysa.)

Ilawlawag a kayat ti Nailangitan nga Ama nga agbiag iti nasayaat a panagbiag dagiti ubbing tapno agbalinda a maikari a mapan iti templo. No tungpalenda dagiti bilin ti Nailangitan nga Ama ket ikagumaanda nga aramiden no ania ti rumbeng, maikaridanto a mapan iti templo ket umawat kadagiti naisangsangayan a bendision manipud iti Nailangitan nga Ama.

Pagannurotan ti pammati Sublien nga adalen a kadua dagiti ubbing no ania ti namnamaen ti Nailangitan nga Ama nga aramidentayo a maibatay iti maikasangapulo-ket-tallo a pagannurotan ti pammati. Ilawlawag a makatulong ti panagaramid kadagitoy a banag a mangisagananto kadakuada a mapan iti templo.

Pakagupgopan

Tulongan dagiti ubbing a mangawat nga inikkannatayo ti Nailangitan nga Ama iti plano a mangpalugod kadagiti kaamaan nga agkaykaysa iti agnanayon. Gapu ta ay-ayatennatayo ti Nailangitan nga Ama, kayatna a maaddaan dagiti amin nga annakna iti bendision a maited iti templo. Adu ti templo iti intero a lubong, isu nga adu nga ubbing iti lubong ti mabalín a maaddaan iti bendision ti pannakailantip wenno mapagkaykaysa iti agnanayon kadagiti kaamaanda. Itudo manen dagiti ladawan ti adu a templo. Ilawlawag nga iti idudur-as ti kinakameng iti Simbaan, mangbangon ti Simbaan iti ad-adu pay a templo iti intero a lubong.

- Ania ti maibagayo iti kaamaanyo maipapan kadagiti templo?

Paregtaen dagiti ubbing a mangibinglay kadagiti kaamaanda iti nasursuroda. (Agannad iti daytoy no mamatika a mabalín nga agtignay iti negatibo dagiti kaamaan.)

Pammaneknek

Iburaymo ti pammaneknekmo maipapan kadagiti templo. Ilawlawag a ti laeng pannakailantip iti templo ti wagas a pakagun-odan iti bendision a makapagkaykaysa iti agnanayon. Iburaymo ti pammaneknekmo maipapan kadagiti bendision ti panagkallaysa iti templo ken ti ragsak a mabalín a sumangbay kadagiti ubbing no agsaganada a mapan iti templo. (No saanka pay a nakapan iti templo, mabalínmo a kiddawen ti obispo wenno presidente ti sanga, wenno maysa a tao a mapmapan iti templo nga irekomendana nga umay iti klasem iti dumani panaggibus ti adalen tapno mangted iti pammaneknek maipapan kadagiti bendision ti templo.)

Paregtaen dagiti ubbing nga ikagumaanda a paragsaken dagiti kaamaanda iti daytoy a lawas babaen ti panangibagada kadagiti nasayaat a banag kadakuada ken babaen ti panangaramid iti kidkiddawen kadakuada dagiti dadakkelda.

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag. Isingasing nga agyaman iti Nailangitan nga Ama para kadagiti kaamaan ken para kadagiti bendision ti templo.

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kas sublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong iti Mannursuro.”

1. Mangisagana iti makaanay a nagetteng a papel tapno maaddaan ti tunggal ubbing iti maysa a nagetteng a papel para iti tunggal kameng ti kaamaanna. Mangitugot iti pagpigket wenno teyp ken pagsurat.

Mangrugi iti dua a nagetteng a papel para iti tunggal ubing, ket markaen ti maysa iti *Nanang* ket ti maysa iti *Tatang*. Pagsilpuen dagiti dua iti kawar.

Ibaga kadagiti ubbing nga idi nagkallaysa dagiti nagannak kadakuada, kas iti kawar, nagkaysada. Kalpasanna tulongan dagiti ubbing a mangisilpo iti tunggal ubing iti kaamaanda. No manayonan ti silpo para iti tunggal

kameng ti kaamaan, mangaramid iti nagtimbukel a kawar. Ibage kadagiti ubbing a no mailantip a sangkamaysa dagiti kameng ti kaamaanda iti templo, mapagsisilpoda a sangkamaysa iti agnanayon. Makapagbalinda nga agnanayon a kaamaan, kasla iti nagtimbukel a mataginayon.

2. Aramiden ti sumaganad nga ay-ayam ti ramay a kadua dagiti ubbing.

(Mangrugi iti nakagemgem nga ima)

Daytoy ni nanang, (ingato ti tangan)

Daytoy ni tatang, (ingato ti tammudo)

Daytoy ni manong, (ingato ti nagtengnga a ramay)

Daytoy ni manang, (ingato ti paggianan ti singsing a ramay)

Daytoy ti adingmi, (ingato ti kikit)

O, anian a panangipategmi kadakuada amin. (ingato ti ima
a nakaukrad dagiti ramay)

3. Isuro dagiti ubbing daytoy nayon a berso ti “Naragsak a Kaamaan.”

Patgek Jesus, patgennak.

Patgenna't kaamaan.

Bangonenmi ti templo,

Tapnon' agnanayonkami.

4. No adda ubing iti klasem a di pay nakapadas a napan iti templo a kaduana ti kaamaanna tapno mailantip, mabalinmo a paibaga iti ubing wenno dagiti nagannak kenkuana iti maipapan iti daytoy.

Panggep

Tapno makatulong kadagiti ubbing a mangipakita iti panagayatda ken ni Jesucristo babaen ti panangaramidda iti kayatna nga aramidenda.

Panagisagana

1. Adalen a sikakararag ken agsagana a mangisuro iti Juan 14:15.
  2. Iti innem a babassit a papel, isurat ti maysa kadagiti sumaganad a pamugtuan:
    - a. Umuna a pamugtuan: Ay-ayatennatayo.
    - b. Maika-2 a pamugtuan: Nabuniagan babaen ti panangirarem a kas iti panagbuniagtayo.
    - c. Maika-3 a pamugtuan: Nasursurona ti agkarpintero idi ubing pay.
    - d. Maika-4 a pamugtuan: Ipatpategna dagiti babassit nga ubbing ken bembendisionanna ida.
    - e. Maika-5 a pamugtuan: Insuronatayo a mangipateg iti tunggal maysa.
    - f. Maika-6 a pamugtuan: Natay gapu kadatayo ket inaramidna a magun-od ti panagbabawi.

Sakbay ti klase, ilemmeng ti tunggal pamugtuan iti sadino man a lugar iti siled a pagadalan.
  3. Agsagana a mangkanta iti “Inkay Agiinnayat” (*Children’s Songbook*, p. 136); nairaman dagiti balikas iti likudan daytoy a pagbasaan.
  4. Dagiti kasapulan:
    - a. Biblia.
    - b. Lapis ken papel wenno tarheta a saggaysa dagiti ubbing.
    - c. Ladawan 3-9, Ni Jesus a Cristo (62572, Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 240); ladawan 3-23, Ti Ubing nga Agbasbasa iti Nasantuan a Kasuratan; ladawan 3-25, Papan iti Simbaan; ladawan 3-26, Ti Ubing nga Agbaybayad iti Apagkapullo; ladawan 3-27, Panangpalugan iti Traysikel (62317); ladawan 3-59, Panangiwaras iti Sacramento (62021); ken ladawan 3-60, Ti Ubing a Babai nga Agkarkararag (62310).
    - d. Tisa, pisarra, ken pagpugas.
  5. Aramidem dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.
-

Maisingasing a Panangidatag iti Adalen

Mangawis iti maysa nga ubbing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Ay-ayatennatayo ni Jesucristo

Aramiden iti panagdengngeg

Ilawlawag a nangilemmengka iti sumagmamano a pamugtuan iti siled a mainaig iti adalen. Pabirok kadagiti ubbing a siuulimek ida. Kalpasan a mabirokan amin dagiti pamugtuan paurnos wenno tulongan dagiti ubbing a mangurnos manipud iti umuna agingga iti maikanem. Basaen ida a kadua dagiti ubbing. Kiddawen dagiti kapanunotanda kalpasan ti tunggal pamugtuan.

- Asino ti maipapan kadagitoy a pamugtuan? (Ni Jesucristo.)

Ladawan ken panaglilinnawag

Iparang ti ladawan 3-9, Ni Jesus a Cristo.

Ibaga iti klase nga ammotayo nga ay-ayatennatayo ni Jesucristo gapu iti kaadu ti inaramidna para kadatayo.

- Ania ti inaramid ni Jesucristo para kadatayo? (Tulongan dagiti ubbing a mangawat a nangted kadatayo ni Jesucristo kadagiti bilin, dagiti propeta, ti Simbaanna, ken dagiti ordinansa ti kinasaserdote. Babaen ti pannubbotna, inaramidna pay a mabalín kadatayo ti panagbabawi kadagiti bidduttayo tapno iti maysa nga aldaw mabalintayo ti makasubli a makipagnaed iti Nailangitan nga Ama ken kenkuana.)

Ilawlawag nga impakita ni Jesucristo ti panagayatna kadatayo babaen ti panangtedna kadagitoy nasayaat a parabur. Naidumduma ti tunggal maysa kadatayo kenkuana ken iti Nailangitan nga Ama.

Panaglilinnawag iti pisarra

Ilawlawag nga impakita ni Jesucristo ti panagayatna kadatayo ket maipakitatayo met ti panagayattayo kenkuana. Isurat ti binatog a “Maipakitak ti panagayatko ken ni Jesucristo babaen ti (LINE)” iti pisarra wenno iti pedaso ti papel, ket basaen daytoy iti napigsa. Kalpasanna ibaga kadagiti ubbing nga ita nga aldaw paglilinnawaganyo dagiti wagas a pakaipakitaantayo iti panagayattayo ken ni Jesucristo. Para kadagiti ubbing a makabasa, isurat dagitoy a wagas iti pisarra bayat ti panangilawlawagmo kadagitoy. Para kadagiti in-inaudi nga ubbing, mabalínmo ti agdrowing kadagiti gagangay a ladawan a mangiladawan iti banag a pagsasaritaan.

Ipakitatayo ti Panagayattayo ken ni Jesucristo Babaen ti Panagtungpal Kadagiti Bilin

Nasantuan a kasuratan ken panaglilinnawag iti pisarra

Kiddawen iti klase a denggenda ti sabali pay a wagas a pakaipakitaan iti panagayat ken ni Jesucristo bayat ti panangibasam iti Juan 14:15.

Imbaga ni Jesus kadatayo a babaen ti panagtungpal kadagiti bilinna, maipakitatayo kenkuana nga ay-ayatentayo isuna. No mabuniagantayo, ikaritayo a tungpalen dagiti bilinna. No tungpalentayo dagiti bilin, ipakitatayo nga ay-ayatentayo isuna. Isurat ti “Panagtungpal kadagiti bilin,” wenno mangdrowing iti umis-isem a rupa iti pisarra wenno pagsuratan a papel.

Panaglilinnawag iti ladawan

- Ania dagiti bilin? (Dagiti pagannurotan manipud iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo a makatulong kadatayo tapno agbalin a naragsak.)
- Ania ti sumagmamano kadagiti bilin a matungpaltayo tapno maipakita ti panagayattayo ken ni Jesucristo?

Mabalin a patakderem amin dagiti ubbing; kalpasanna mabalin nga agtugaw ti tunggal ubing kalpasan a makaibaga iti bilin. (Agsagana a tumulong kadagiti ubbing a di makapanunot iti maysa.)

Mangiparang kadagiti maitutop a ladawan bayat ti panangisingasing dagiti ubbing kadagiti kasta a kapanunotan kas iti itataripnong kadagiti miting iti Simbaan, panangpanunot ken ni Jesucristo bayat ti sakramento, panagbayad iti apagkapullo, panangibaga iti pudno, panagkararag, panagadal kadagiti nasantuan a kasuratan, panangtulong kadagiti kaamaantayo iti pagtaengantayo ken dadduma pay.

Ipakitayo ti Panagayattayo ken ni Jesucristo Babaen ti Panangaywan iti Sanikua ti Simbaan

Estoria

Ilawlawag a kayatmo a dumngeg dagiti ubbing iti estoria maipapan no kasano ti panangipakita ni Kim iti ayatna ken ni Jesucristo:

Kalablabas laeng ti napigsa a bagyo iti lugar a pagnaedan ni Kim. Gapu ta agin-indeg laeng ti kaamaan ni Kim iti asideg ti baro a balay a pagmimitinganda, inawagan ti obispo ti amana a kitaenna ti pasdek kalpasan ti bagyo. Nagna a dua da Kim ken ti amana iti baet dagiti sanga a rineppaak ti angin. Adda dagiti balay a naitayab ti tawada; ken linabsanda dagiti nadadael a lugan. Madanagan ni Kim ta amangan no nadadael met ti balay a pagmimitingan.

Bayat ti yaasidegda iti balay a pagmimitingan, nakitada a nadadael iti bagyo ti maysa a dakkal a tawa. Nakastrek ti tudo iti uneg, agraman ti pitak, bulbulong, rugit, ken babassit a sangsanga. Imbaga ti ama ni Kim iti anakna nga aguray iti ruar bayat ti panangpennekna no natalged ti sumrek. Alisto a nagsubli a nangibaga nga awan dadael ti dadduma pay a paset ti pasdek. Naggiddanda a simrek iti balay a pagmimitingan. Bayat ti panangkita ti ama ni Kim kadagiti nadadael, nangrugi a nakumikom ni Kim. Awan ti nangibagbaga kenkuana, rinugianna nga inummong dagiti bulbulong, babassit a sanga, ken rugit a nayangin iti uneg bayat ti bagyo.

Nangayab ti ama ni Kim iti sabali pay a kameng ti purok tapno tumulong, ket iti di nabayag naserraandan ti tawa. Bayat ti panagtrabaho dagiti lallaki tapno masalakniban ti tawa, nakumikom ni Kim iti panagdalusna. Iti di nabayag dumani naikkat aminen dagiti sanga ken bulbulong iti dalan. Indiaya ti ama ni Kim a yawidnan daytoy tapno aginana, ngem kayat ni Kim ti tumulong a mangdalous iti balay a pagmimitingan. Nagtalinaed ket nagtrabaho bayat ti panangikkatda iti pitak ken panagdalousda kadagiti diding ken suelo.

- Kasano ti panangipakita ni Kim iti panagayatna ken ni Jesucristo? (Timmulong a nangdalous iti balay a pagmimitingan.)
- Kasano iti panagkunayo ti rikna ni Kim kalpasan ti pannakaileppas ti trabaho?

Ilawlawag nga adu a wagas a makatulongtayo a mangaywan iti balay a pagmimitingan ken dagiti bambanag iti unegna. Makatulongtayo a mangaywan iti balay a pagmimitingantayo ken maaramidtayo ti amin a kabaellantayo tapno mapagtalinaed a nadalous ken napintas daytoy. Mabalintayo a piduten dagiti papel ken saan nga agibatbati kadagiti banag a mangrugit kadagiti pasdek. Mabalintayo nga aramaten dagiti libro a pagkantaan ken nasantuan a

kasuratan nga addaan panagannad ken panagdayaw. No dadduma makatulongtayo babaen dagiti naisangsangayan a proyekto tapno madalusan ti balay a pagmimitinganan wenno ti arubayanna. Mabalín a makatulong ti tunggal maysa a mangaywan iti sanikua ti Simbaan iti sumagmamano a wagas.

Isurat ti “Panangaywan iti sanikua ti Simbaan,” wenno mangdrowing iti gagangay a balay a pagmimitinganan iti pisarra wenno iti papel iti babaen ti binatang a “Maipakitak ti panagayatko ken ni Jesucristo babaen ti—.”

Ipakitatayo ti Panagayattayo ken ni Jesucristo babaen ti Panangipateg kadagiti Dadduma

Kanta	<p>Kiddawen kadagiti ubbing a dumngegda a nasayaat tapno maadalda ti maipapan iti napateg unay a bilin.</p> <p>Kantaen wenno sawen dagiti balikas ti kanta nga “Inkay Agiinnayat” a kadua ti klase.</p>
Panaglilinnawag	<ul style="list-style-type: none"> • Ania ti ibagbaga kadatayo daytoy a kanta a kayat ni Jesucristo nga aramidentayo? (Ayaten ti tunggal maysa a kas iti inaramid ni Jesus.) • Ania ti baro a bilin? (Ayaten ti tunggal maysa.) • Ania ti kayat a sawen ti balikas a <i>disipulo</i>? (Maysa a tao a mangsursurot ken mamati ken ni Jesucristo.) • Kasano ti pannakaammo dagiti tao a sursurotem ken mamatika ken ni Jesucristo? (No ipakitam ti panagayatmo kadagiti dadduma ken ikagumaam ti agaramid iti rumbeng iti amin nga aramidem.) <p>Ilawlawag a ni Jesucristo ti manangngaasi ken mannakaawat unay a tao a nagbiag. Nasken nga agbalintayo a managayat kadagiti dadduma no agayattayo a kas iti inaramidna. Pudno dagiti balikas daytoy a kanta, ken naggapu manipud iti Biblia. Kinuna ni Jesus, “Kas iti panagayatko kadakayo, . . . ayatenyo ti tunggal maysa” (kitaen ti Juan 13:34; kitaen pay ti 15:12). Ammotayo nga ay-ayatennatayo unay. Nasken nga ayatentayo ti sabali a tattao babaen ti isu met laeng a kita ti ayat. Babaen ti panagayat kadagiti dadduma, ipakitatayo ken ni Jesus nga ay-ayatentayo met isuna.</p> <p>Isurat ti “Panagayat kadagiti dadduma,” wenno mangdrowing iti sinanpuso, iti babaen ti listaam.</p>
Pakagupgopan	<p>Ilawlawag nga ipakitatayo nga ay-ayatentayo ni Jesucristo no tumulongtayo a mangaywan iti sanikua ti Simbaan, tungpalen dagiti bilin, ken ayaten dagiti dadduma. Ipakitatayo ti panagayattayo ken ni Jesus babaen ti ar-aramidentayo.</p>
Aramiden	<p>Ikkan ti tunggal ubing iti lapis ken papel wenno kard. Pakopia kadagiti ubbing a makasurat a nalaing dagiti balikas a “Maipakitak ti panagayatko ken ni Jesucristo babaen ti—” kadagiti papelda. Mabalín a kayatmo a paisurat daytoy kadagiti papel dagiti in-inaudi nga ubbing. Awisen dagiti ubbing a mangisurat wenno mangdrowing iti maysa a banag nga aramidenda iti daytoy a lawas a pangipakitaanda iti panagayatda ken ni Jesucristo. Ilawlawag nga iti sumuno a lawas kayatmo a denggen no kasano ti laingda a nangaramid iti daytoy naituding nga aramiden. Paregtaen dagiti ubbing a mangyawid kadagiti papelda ket ipanda dagitoy iti pakakitaanda bayat ti sumuno a lawas a kas palagip.</p> <p>Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag.</p>

**Dagiti
Pangpadur-as
nga Aramiden**

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kasublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong iti Mannursuro.”

1. Mangitugot iti supot ti bukbukel wenno dadduma pay a nalukneng a banag nga ipasa. Pagtugawen dagiti ubbing iti nagtimbukel iti suelo. Saludsoden kadakuada:

Ay-ayatenyo kadi ni Jesus? Kasano ti pannakaammona? Pilien ti rumbeng ket ipakitananto.

Isao daytoy a berso a kadua dagiti ubbing; kalpasanna mangawag iti nagan ket siiinnayad a mangipasa iti supot ti bukbukel iti dayta nga ubing. Nasken a mangibaga ti mainaganan nga ubing iti maysa a banag a maaramidna tapno maipakitana ken ni Jesucristo nga ay-ayatenna daytoy. Kalpasanna isublina ti supot ti bukbukel kenka. Ituloy agingga a maikkan iti batang ti tunggal ubing.

2. Kantaen ti kanta nga “Inkay Agiinnayat.” Ilawlawag kadagiti ubbing nga imbes a kantaen ti balikas nga *ayat*, pagkinnurosenda dagiti imada (a nakapetpet dagiti dakulap) iti batog dagiti barukongda tunggal madatngan ti balikas. *Ayat* ti kayat a sawen daytoy iti senias a pagsasao. Nasken nga ipakitatayo ti ayat ken pannakaawat kadagiti amin nga annak ti Nailangitan nga Ama. Isuro dagiti ubbing no kasano ti agsenias iti “Ay-ayatenka!” babaen ti senias a para iti ayat, kalpasanna mangitudo iti tao. Isingasing nga ipakitada daytoy kadagiti kameng ti kaamaan inton addadan iti pagtaenganda. Ipalagip kadagiti ubbing a ti wagas a pakaipakitaan iti pudno nga ayat ket babaen ti panagbalin a naasi a kas ken ni Jesus.

3. Kantaen wenno sawen ti sumaganad a kanta nga itignay a kadua dagiti ubbing: “Kunan’ Jesus Patgen Amin” (*Children’s Songbook*, p. 61).

Kunan’ Jesus patgen amin; (unnaten nga iparuar dagiti ima)
Tratuen a siaasi. (sumango iti kaabay, umisem sa makidinnakulap)
No pusom napno’t ayat, (ipan ti ima iti batog ti puso)
Patgendaka met. (pagrakusen nga ipasango dagiti ima sa idennes
ida iti barukong)

4. Manggetteng iti tallo wenno ad-adu pay a babassit a sinampuso a papel para iti tunggal ubing. Ilawlawag a mabalin nga aramaten dagiti ubbing dagitoy a sinampuso iti daytoy a lawas tapno maipakita ti panagayat. Nasken a mangaramidda iti maysa a banag a napintas para iti maysa a tao ket mangibati iti sinampuso. Ti itutulong kadagiti dadduma ti maysa a banag a kayat ni Jesus nga aramidentayo. Mangted iti sumagmamano a pagarigan ti naasi a bambanag a maaramid dagiti ubbing. Mabalin nga ikeddengmo a payakem kadagiti kameng ti klase ti sumagmamano kadagitoy naasi nga aramid.
5. No addaan ti purokyo kadagiti libro a pagkantaan a saan nga umno ti pannakataripatoda, ipakitam kadagiti ubbing dagitoy ket paglilinnawagan no kasano ti nasken a pannakataripatoda ken apay.

Agserbiakto ken ni Jesucristo Babaen ti Panagserbik Kadagiti Sabali

37

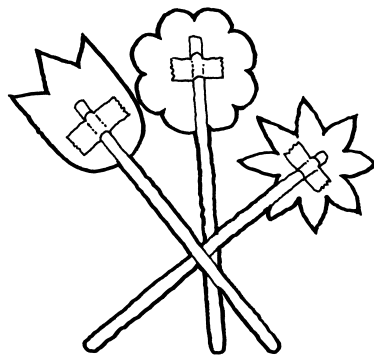
Panggep

Tapno makatulong kadagiti ubbing a mangawat a maipakitada ti panagayatda ken ni Jesucristo babaen ti panagserbida kadagiti dadduma.

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal iti Mosiah 2:17 ken Lucas 10:30–37, ken agsagana a mangilawlawag kadagito a nasantuan a kasuratan kadagiti ubbing.
2. Agsagana a mangidayyeng iti “Ragsaktay’ ti Tumulong [When We’re Helping]” (*Children’s Songbook*, p. 198) ken “ ‘Ala,’ Kunan’ Agus [‘Give,’ Said the Little Stream]” (*Children’s Songbook*, p. 236).
3. Agsagana a mangkanta wenno mangisao iti “Ti Obisopotayo” (*Children’s Songbook*, p. 135).
4. Makisarita iti obispo wenno presidente iti sangayo maipapan iti panagubingna. Kiddawen kenkuana a mangibaga iti sumagmamano a wagas a nakapagserbi kadagiti dadduma idi ubing pay. Mangisagana iti ababa a panagpabuya maipapan kenkuana tapno mapugtuan dagiti ubbing no asino ti iladladawanmo. No mabalin, bumulod iti ladawan ti obispoyo wenno presidente ti sangayo idi ubing pay. (Mabalinmo pay nga isagana daytoy a panagpabuya maipapan iti presidente ti Primaria wenno sabali pay a dadaulo.)
5. Agaramid iti sinansabong manipud iti aramiden a papel a saggaysa dagiti ubbing kas naipakita iti baba. Kadakkelen bassit tapno umanay a pagsuratan iti ababa a mensahe iti likudna.

6. Dagiti kasapulan:
  - a. Libro ni Mormon ken Biblia.
  - b. Istro a paginuman wenno bislak para iti tunggal ubing, no adda.
  - c. Agsaragasag a teyp, no adda.
  - d. Lapis wenno krayola a saggaysa dagiti ubbing.
  - e. Masetera wenno botelia.
  - f. Tisa, pisarra, ken pagpugas.
  - g. Ladawan 3-63, Ti Naimbag a Samaritano (62156; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 218).

7. Aramidem dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.

**Maisingasing
a Panangidatag
iti Adalen**

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

**Ipakitatayo ti Panagayattayo ken ni Jesucristo Babaen ti Panagserbi
Kadagiti Dadduma**

Aramiden iti
panagdengngeg

Dawaten kadagiti ubbing a mangipadamag iti maysa a wagas a nangipakitaanda iti panagayatda ken ni Jesucristo iti napalabas a lawas (kitaen ti maika-36 nga adalen). Ilawlawagmo a kayatmo ida a dumngeg iti maysa pay a wagas a pakaipakitaanda iti panagayatda ken ni Jesucristo.

Ilawlawag kadagiti ubbing a makatulong kadakuada ti ay-ayamenda a mangawat iti napateg unay a wagas a panangipakita iti panagayat ken ni Jesus. Ilawlawag a mangidayyengka iti kanta. No ipagarupda nga ammoda ti nagan ti kanta, mabalinda nga ingato dagiti imada. Mabalainmo nga isardeng ti panagdayyengmo ket dawaten iti ubing a pugtuanna no ania ti kanta wenno aguray nga agsaludsod agingga a malpasma nga idayyeng ti kanta.

Idayyeng ti “Ragsaktay’ ti Tumulong.” Kalpasan a mapugtuan ti ubing ti paulo ti kanta, saludsoden daytoy:

- Maipanggep iti ania daytoy a kanta? (Itutulong.)

Isurat ti *Itutulong* iti pisarra.

Idayyeng ti “ ‘Ala,’ Kunan’ Agus.” Kalpasan a mapugtuan dagiti ubbing ti paulo ti kanta, saludsoden daytoy kadakuada:

- Maipanggep iti ania daytoy a kanta? (Pannangted.)

Isurat ti *Pannangted* iti babaen ti *Itutulong*.

- Adda kadi mapanunoty a sabali pay a balikas a kaipapananna ti itutulong ken pannangted? (*Panagserbi*. Mangted kadakuada iti mainayon a pangiwawan no kasapulan agingga a mapugtuanda.)

Ilawlawag nga iraman ti panagserbi kadagiti dadduma ti pannangted ken itutulong. Masansan nga agserbitayo babaen ti itutulong ken pannangted kadagiti dadduma.

Pagannurotan
ti pammati

Tulongan dagiti ubbing a mangulit a sangkamaysa iti sumaganad a paset ti maikasangapulo-ket-tallo a pagannurotan ti pammati: “Mamatikami . . . iti panagaramid iti naimbag iti amin a tao.”

Nasantuan
a kasuratan

Basaen ti Mosiah 2:17. Ilawlawag a kayat a sawen daytoy a no sitataludontayo nga agserbi kadagiti dadduma, agserserbitayo pay iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo. Maipakitatayo iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo nga ay-ayatentayo ida babaen ti panagserbi iti tunggal maysa.

Estoria ken
ladawan

Iparang ti ladawan 3-63, Ti Naimbag a Samaritano, no maikanatad bayat ti panangisalaysaymo iti sumaganad nga estoria iti bukodmo a balikas:

Insuro ni Jesucristo ti panagserbi iti tunggal maysa iti estoria ti naimbag a Samaritano. Imbagana maipapan iti maysa a lalaki a nagdaliasat manipud

idiay Jerusalem nga agturong iti Jericho. Iti dalan, dinarup dagiti mannanakaw a nangala kadagiti pagan-anayna, a nangdangran kenkuana, ken nangpanaw kenkuana a dandanin matay. Simmungad ti maysa a saserdote ket, iti pannakakitana iti nasugatan a lalaki, nagna iti sabali a bangir ti kalsada. Kalpasanna maysa a lalaki a Levite a tumultulong kadagiti saserdote iti pagrebbenganda ti immay, ngem nagna met iti sabali a bangir ti kalsada tapno malisianna ti lalaki.

Kamaudiananna, maysa a Samaritano, maysa a grupo ti tattao a kagurgura dagiti Hudio, ti immay ket nagsardeng a nangtulong iti nadangran a lalaki, dinalusan ken binedbedanna dagiti sugatna. Insakay ti Samaritano ti lalaki iti bukodna nga ayup, impanna iti maysa a pagdagusan, ket binantayanna iti nagpatnag. Kabigatanna, binayadan ti Samaritano ti akinkukua iti pagdagusan ket imbagana kenkuana a no kasapulan ti nadangran a lalaki ti ad-adu a panangaywan ngem ti gatad ti kuarta, agsublinto ket bayadanna ti nayon daytoy.

- Apay iti panagkunayo a linabsan ti saserdote ken ti Levite ti nadangran a lalaki a dida tinulongan? (Mairaman dagiti sumaganad kadagiti mabalin nga isungbat: Mabalin nga agdardarasda. Mabalin a nagbutengda iti nadangran a lalaki. Mabalin a dida kayat ti maburiboran iti parikut ti maysa a tao.)
- Apay a no dadduma labsantayo dagiti tao a makasapul iti tulongtayo?

llawlawag a makapagbalin a naimbag a Samaritano dagiti ubbing babaen ti panangtulongda kadagiti tao nga agkasapulan. Ibaga kadakuada ti sumagmamano a kasasaad a pakasapulan ti maysa a tao iti tulong, ket payakem kadagiti ubbing no kasano ti itutulongda. Mabalinmo nga aramaten dagiti kasasaad a kas kadagiti sumaganad:

- Adda dagiti naiwar-it nga ay-ayam iti suelo, agsangsangit ti maladaga, ken isagsagana ni nanangmo ti pangrabiyo.
- Maysa a kabarbaro nga ubing a babai ti kaarrubam. Naggapu iti sabali a pagilian ken saan a makasao a nalaing iti pagsasaoyo. No rummuar tapno agay-ayam, langana ti naliday.
- Linawas nga um-umay ni Sister Castro iti simbaan, ngem kasla awan ti mangikaskaso kenkuana. Baketen, ken kanayon a nakatugaw nga agmaymaysa, ken langana ti naliday.
- Agsangsangit ti bassit a kabsatmo a babai gapu ta nadadael ti paggugustona nga ay-ayam.

llawlawag a maragsakan ni Jesus no sitataludontayo nga agserbi kadagiti dadduma. Isingasing kadagiti ubbing a kabaelda ti agserbi kadagiti sabali a tao.

Maipakitayo ti Panagayattayo ken ni Jesucristo babaen ti Panagserbi iti Simbaanna

Panangidatag
iti ladawan

llawlawag nga adu a tao iti Simbaan ti agserserbi ken ni Jesucristo babaen ti panangtulongda kadagiti dadduma iti tunggal lawas, kas kadagiti mannursuro iti Primaria, parakumpas, organista, saserdote ken diakono a mangannong iti sakramento ken adu pay a sabsabali.

No mabalin, mangiparang iti ladawan ti obispo wenne presidente ti sanga a kas ubing a lalaki, ngem saan nga ibagbaga no asino daytoy.

llawlawag a ladawan daytoy ti maysa nga ubing a lalaki a dimmakel a maysa a tao a napateg iti purok wenno sangayo. Dakamaten a tao daytoy a siraragsak nga agserserbi iti purok wenno sangayo iti tunggal lawas.

Panangidatag
ti mannursuro

lbaga kadagiti ubbing ti pakaammo a nauumongmo ket maipapan iti maysa a tao nga am-ammoda unay. llawlawag a nagserbi kadagiti dadduma a kas maysa nga ubing a lalaki. Papugtuan kadagiti ubbing no asino daytoy. No kasapulan, mangted iti ad-adu a pamugtuan agingga a mapugtuanda nga umno. (Kas pagarigan: tulongannatayo a mangpili iti rumbeng; tulongannatayo no adda parikuttayo; it-itedtayo ti apagkapullotayo kenkuana.)

llawlawag nga it-ited ti obispo ti adu nga oras ti panagserbi kadagiti kameng ti purok tunggal lawas. Tultulongannatayo saan laeng nga iti Domingo ngem ketdi kadagiti dadduma pay nga aldaw ti lawas.

- Babaen ti panagserbi kadagiti tao iti purokna, asino pay ti pagserserbian ti obispo? (Ti Dios.)
- Asino ti pangipakpakitaan ti obispo iti panagayatna bayat panagserbina? (Ni Jesucristo ken dagiti tattao iti purokna.)

Kanta

Pakanta wenno paisao kadagiti ubbing dagiti balikas ti “Ti Obispotayo.”

Adu ti aramid ti
Obispotayo.
Adda tiempo kaniak ti
Obispotayo.
Naasi nga agsao
Kadagiti ub-ubbing.
Ngarud tulongantay ti
Obispotayo.

Naragsak ‘serbi’t Apo ti
Obispotayo.
‘Su’t ama’t purokt’yo ti
Obispotayo.
Tultulongannatayo
Para iti Amatayo.
Ngarud ipategtay ti
Obispotayo.

Pakagupgopan

Aramiden

llawlawagmo a kayatmo nga agaramid dagiti ubbing iti pagyaman a sagut iti obispo kadagiti it-itedna nga orasna nga agserbi kadakuada. Ikkan ti tunggal ubing iti sabong, lapis, ken istro wenno bislak. Dawaten kadagiti ubbing nga isurat wenno idrowingda ti wagas a pakaipakitaanda iti panagayatda ken ni Jesucristo iti maysa a bangir ti sabong sada isurat ti naganda. Kalpasanna, iteypda dagiti istro wenno bislak a pannakaungkayna.

No nalpasda aminen, ummongen dagiti kasapulan ket pagikabilen ti tunggal ubing iti sabong iti masetera wenno botelia nga intugotmo. Kadua dagiti ubbing, pumili iti kameng ti klase a mapan mangted kadagiti papel a sabsabong iti obispo kalpasan ti klase.

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag.

Pangpadur-as nga Aramiden

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Mabalimo nga aramaten dagitoy iti mismo nga adalen wenno kasublian nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong iti Mannursuro.”

1. Isalaysaymo ti sumaganad nga estoria maipapan ken ni Heber J. Grant, ti maikapito a Presidente ti Simbaan, ket paglilinnawagan no kasano ti panagserbina kadagiti dadduma.

Natay ti ama ni Heber idi siam laeng nga aldawna. Nakapangpanglaw ti inana ket marigatan unay a mangisakad iti bagina ken ni bassit a Heber. Insakadna ida babaen ti panagdait para kadagiti sabali a tao ken panagawat iti agkasera. No dadduma agdait iti adu nga oras nga awanan iti inana ta marigatan a mangpedal iti daanen a makinana a pagdait. Masansan nga agkaradap ni Heber iti sirok ti makina a pagdait tapno iduronna ti pedal para kenkuana. Nakalamlamiis dagiti panawen ti lam-ek iti Siudad ti Salt Lake, ket addaan laeng ni Heber iti naingpis, ken daanen a pagimeng a mangpapudot kenkuana. Inarapaapna ti maaddaan iti napudot a pagimeng ngem ammona a makaanay laeng ti kuartada para iti taraon. Naragsakan ni Heber iti panagkasangayna idi insagutan ni nanangna iti napudot a pagimeng iti panawen ti lam-ek nga inaramidna a para kenkuana. Ti baro a pagimengna ti kapapatgan a sanikuana. Kalpasan ti sumagmamano a lawas, bayat panagdardaras ni Heber iti nakaibaonanna, nakakita iti ubing nga agarup kadakkelnaga agpigpigerger iti kalamiisan. Nakakawes iti naingpis a pagimeng ti ubing, ket nalagip ni Heber no kasano ti rikna ti awan napudot a pagimengna. Inuksobna ti baro a pagimengna ket impilitna a yusok daytoy iti ubing. Imbagana iti ubing nga alaenna daytoy gapu ta adda sabali a pagimengna iti pagtaenganda.

Mabalimo a payakem kadagiti ubbing daytoy nga estoria ket kalpasanna ilawlawag no kasano ti mabalim a panagrikna dagiti nadumaduma a nagakem.

2. Pagtugawen dagiti ubbing iti nagtimbukel ket ipasa nga aglawlaw ti bola wenno nalamuyot a banag bayat ti panangidayyengmo iti “Ragsaktay’ ti Tumulong.” No isardengmo ti agdayyeng, asino man ti mangig-iggem iti bola wenno nalamuyot a banag ket mangibaga iti maysa a wagas a pakatulonganna iti maysa a tao. Penken a maaddaan ti tunggal maysa iti gundaway a mangibaga iti wagas a pakatulonganna.
3. Mangyaspili wenno mangiteyp iti balinsuek nga umis-isem a rupa kadagiti ubbing sakbay a pumanawda iti klase. Ibagam kadakuada a no agaramidda iti naasi a panagserbi iti maysa a tao, mabalim nga ipanda iti umno a simpa ti umis-isem a rupa.

Mabalinko ti Agbalin a Natarnaw ken Nalinteg

Panggep

Tapno matulongan dagiti ubbing nga agtarigagay nga agbalin a natarnaw ken nalinteg.

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal iti 3 Nephi 27:27; Mormon 1:1–4, 13–17; 2:1, 16–19; ken Doktrina ken Katulagan 100:16.
  2. Agsagana a tumulong kadagiti ubbing a mangkanta wenno mangisao iti “Pilien ti Rumbeng a Wagas [Choose the Right Way]” (*Children’s Songbook*, p. 160); nairaman dagiti balikas iti likudan daytoy a pagbasaan.
  3. Dagiti kasapulan:
    - a. Libro ni Mormon ken Doktrina ken Katulagan a saggaysa dagiti ubbing, no adda.
    - b. Pagikkan iti asin ken pamienta (napunno), no adda.
    - c. Kalasag ken singsing a PTR.
    - d. Ladawan 3-34, Ni Mormon a Mangyab-ababa kadagiti Pinanid (62520; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 306).
  4. Aramiden dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpaduras nga aramiden nga aramatemto.
-

Maisingasing a Panangidatag iti Adalen

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Natarnaw ken Nalinteg ni Mormon

Aramiden iti panagdengngeg

Iparang ti pagikkan iti asin ken pamienta nga intugotmo. Mangibukbok iti asin iti dakulapmo samo ipakita daytoy iti klase. Ilawlawag a natarnaw ti asin nga adda iti dakulapmo. Puro daytoy ta awan ti nailaok ken kasta met a nasayaat, nadalus nga asin.

Laokan iti pamienta ti asin nga adda iti imam. Ilawlawag a saanen a puro ti asin gapu ta addan laokna. No ipalubos dagiti tao a sumrek iti panunotda dagiti saan nga umno wenno saan a nasayaat a pampanunot wenno agaramid iti dakes wenno saan a nasayaat a bambanag, saandan a natarnaw. Kayarigandan ti napaglaok nga asin ken pamienta. Yunay-unay a dagiti tao a natarnaw ikagkagumaanda iti amin a kanito ti agpanunot kadagiti nasayaat a pampanunot ken agaramid kadagiti nalinteg nga aramid.

Estoria iti nasantuan a kasuratan

Ilawlawag nga isalaysaymo ti maipanggep iti maysa a natarnaw ken nalinteg a tao manipud iti Libro ni Mormon. Salaysayem ti sumaganad nga estoria iti bukodmo a balikas:

Kas maysa nga ubing, nabigbig a nalaing a tao ni Mormon. Idi agtawen laeng ni Mormon iti sangapulo, naibaga kenkuana nga inton dumakkel nga agbalin a maysa a baro isunto ti agaywan kadagiti pinanid ni Nephi. Naisurat ti pakasaritaan dagiti Nephite kadagito a pinanid. Naibaga kenkuana nga aywananna dagiti taona ken, iti tawen a duapulo-ket-uppat, isuratnanto ti pakasaritaanda. Tulongan dagiti ubbing a mangbigbig nga anian a kinapateg daytoy a pagrebbengan.

- Ania iti panagkunayo dagiti adda ken ni Mormon a talugading iti tawenna a sangapulo a nakaigapuan ti pannakapilina nga agbalin a sumaruno nga agitalimeng iti pakasaritaan? Ania a kita ti ubing ni Mormon? (Bay-an a pagsasaritaan dagiti ubbing ti sungbat. Tapno matulongan ida, basaen ti Mormon 1:1–2. Tulongan dagiti ubbing a mangawat a nalaing nga estudiante ni Mormon, ta “rinugianna ti agadal iti kaarngi ti wagas a panagadal dagiti tao [na]”; “managparbeng nga ubing,” a kayatna a sawen a napasnek ken mapagtalkan; ken “napartak nga agpaliw,” a kayatna a sawen a madlaw ken maadalna ti maipanggep iti adu a banag. Ilawlawag nga inayat ni Mormon ti Nailangitan nga Ama ken tinungpalna dagiti bilin, a namagtalinaed kenkuana a natarnaw ken nalinteg. Ammo ti Nailangitan nga Ama a maitalekna ken ni Mormon dagiti sagrado a sinurat kadagiti pinanid ni Nephi.)

Ilawlawag nga idi agtawen ni Mormon iti sangapulo-ket-lima, naaddaan iti nakakaskasdaaw a padas. Sinarungkaran isuna ti Apo Jesucristo (kitaen ti Mormon 1:15).

- No dakayo ni Mormon, kasano iti panangkunayo ti nariknayo koma iti imatang ni Jesucristo?
- Iti ania a wagas a natarnaw ken nalinteg ni Mormon? (Mabalin nga isuratmo dagiti sungbatda iti pisarra.)

Ilawlawag a kaaduan kadagiti tao iti panawen ni Mormon ti nakadakdakes (kitaen ti Mormon 1:13–14). Kayat ni Mormon nga agbabawi ken mabuniagan dagiti tao tapno agbalinda a nalinteg ken naragsak (kitaen ti Mormon 3:2). Imbagana kadagiti tao nga agbabawida, ngem saanda a dimngeg.

- Kasano iti panangkunayo ti narikna ni Mormon kas maysa kadagiti sumagmamano a tao a nangikagkagumaan nga agbalin a nalinteg?

Ipakita ti ladawan 3-34, Ni Mormon a Mangyab-ababa Kadagiti Pinanid.

Ilawlawag nga insurat ni Mormon ti pakasaritaan dagiti taona kadagiti metal a pinanid, a kas naibilin kenkuana. Inurnosna pay dagiti pakasaritaan nga insurat dagiti dadduma a tao.

- Sadino ti pakasarakantayo iti pakasaritaan nga insurat ni Mormon?

Iparang ti kopia ti Libro ni Mormon ket ipakita kadagiti ubbing ti nagan a *Mormon* iti paulo. Ilawlawag a nainagan ken ni Mormon ti libro gapu ta isu ti nangurnos ken nangaywan kadagiti sinurat ken gapu ta isu ket nalinteg a tao.

Mabalintayo ti Agbalin a Natarnaw iti Pampanunot, Balikas ken Aramid

- Kasano a makapagbalintayo a natarnaw?

Tapno masungbatan daytoy a saludsod, ibasa kadagiti ubbing daytoy a sao ni Jesucristo kas naisurat iti 3 Nephi 27:27: “Ania a kita ti [tao] ti rumbeng a pagbalinanyo? Pudno kunak kadakayo, uray kas kaniak.”

Panaglilinnawag
iti nasantuan
a kasuratan

- Ania a kita ti tattao ti nasken a pagbalinantayo?

Ilawlawag kadagiti ubbing a nasayaat amin a banag a pinanunot, insao, ken inaramid ni Jesucristo. Tapno makapagbalin a kas kenkuana, nasken nga ikagumaantayo ti agpanunot, agsao, ken agaramid iti isu met laeng a kita ti bambanag nga arapaapentayo a pampanunoten, sasawen, ken ar-aramiden ni Jesus. No masulisogtayo nga agaramid iti maysa a banag a maikaniwas, nasken a saludsodentayo iti bagitayo, “Ania ti kayat ni Jesus nga aramidek?” Makatulong daytoy kadatayo nga agtalinaed a natarnaw ken nalinteg.

Kalasang ken singsing a PTR

Ipakita kadagiti ubbing ti kalasang ken singsing a PTR. Ipalagip kadakuada a makatulong kadakuada ti kalasang ken singsing a PTR a manglagip iti kayat ni Jesus nga aramidenda. Iti panamagtalinaedda kadagiti bagida nga adayo iti saan nga umno a pampanunot ken aramid babaen ti kanayon a panangpili iti rumbeng, mapagtalinaedda dagiti bagida a natarnaw ken nalinteg.

Kanta

Tulongan dagiti ubbing a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti “Pilien ti Rumbeng a Wagas.”

Estoria

Isalaysay ti sumaganad nga estoria maipapan iti ubbing a babai a nangaramid iti rumbeng, uray pay no narigat:

Naupay ti paborito ni Debbie nga uliteg iti panagkameng da Debbie ken ti kaamaanna iti Simbaan. Saanna a sinarungkaran ida iti dandani makatawen. Idi dimteng isuna met laeng iti kamaudiananna, inawisna ni Debbie a sumurot iti kaamaanna nga agpasiar iti bantay. Naragsakan ni Debbie.

Iti maikadua nga aldaw ti pannagnada, naibbatan ni Debbie ti paginumanna ket nabuong. Nakapudpudoten ti darang ti init, ket in-inut a naudi ni Debbie. Namagaanen ti ngiwatna; mawaw unayen.

Iti nangatngato a paset ti bantay nakitana dagiti dadduma a nagsardeng ken umin-inum iti lata. Pinartakanna ti nagna tapno makiinum.

Bayat ti isasang-atna nga umasideg iti ragup, maysa kadakuada ti nangiyayab, “Uminumka, Debbie.”

Sa nakitana nga iggem dayta a tao ti sangalata a serbesa. Idi damo, awan ti adda iti panunot ni Debbie no di ti nalaus a pannakawawna. Naisuro ti ebanghelio ken ni Debbie ken nabuniaganen, ket ammona a saan a rumbeng nga uminum iti serbesa. Nalagipna manen ti nalaus a pannakawawna. Kayat ni Debbie nga aramiden ti banag a rumbeng. Inkarigatanna manipud idi nabuniagan ken inkararagna a matungpalna koma dagiti bilin. Ita kasapulanna ti tulong tapno pumigsa.

“Diak umin-inum iti serbesa. Awan kadi ti sabali?” kinuna ni Debbie, a pinnerrengna ti tao.

Makaunget ti langa ni angkelna a John. Idi agangay kinunana, “Maysa a Mormon ni Debbie. Ikkantayo iti sabali a mainum.” Sana intuloy, “Ladingitek, Debbie.” Nagyaman ni Debbie iti pannakatungpalna kadagiti bilin.

Panaglilinnawag

- Ania ti inaramid ni Debbie tapno agtalinaed a natarnaw ken nalinteg?
- Kasano iti panagkunayo ti rikna ni Debbie kalpasan ti panangpilina iti rumbeng?
- Kasano a nagbalin a nasayaat a pagwadan ni Debbie iti ulitegna?

Estoria ken panaglilinnawag

Ibaga iti klase a mangisalaysayka iti tallo nga estoria maipapan kadagiti ubbing a nagtarigagay nga agbalin a natarnaw ken nalinteg kadagiti pampanunot, balikas, ken aramidida:

1. Idi immakar dagiti kabarbaro a kaarruba ni Ryan iti bangir a ridaw, nagbalin a gayyemna ti maysa kadakuada, ti ubing a lalaki a kataebna nga agnagan iti Tyler. Dandani inaldaw nga agay-ayamda a dua. Maysa nga aldaw addada iti ruar a makiay-ayam iti bola kadagiti dadduma nga ubbing iti sangakarrubaan. Nakapungtot ni Tyler gapu ta maab-abak ti grupoda iti ay-ayam ket rinugianna ti nagsao iti dakes ken nagtabbaaw iti sabali a grupo. Pimmanaw dagiti ubbing gapu ta saandan a maragsakan ken didan kayat a kaay-ayam ni Tyler. Nagtalinaed ni Ryan tapno kasaritana ni Tyler. Inlawlawagna ken ni Tyler nga insuro dagiti nagannak kadakuada a saan a nasayaat ti agsao iti dakes kadagiti sabali. Kinunana a dida kayat ti makangngeg kadagiti kasta a balikas. Kalpasanna imbaga ni Ryan ken ni Tyler a no kayatna ti agay-ayam a di agsasao iti dakes, kiddawenna kadagiti dadduma nga ubbing nga agsublida ket agay-ayamda manen.
  - Kasano ti panangipakita ni Ryan nga isu ket natarnaw ken nalinteg? (Saan a nagtabbaaw, ken inkagumaanna a tulongan ti maysa nga ubing a makasursuro a saan a nasayaat ti agtabbaaw.)
  - Apay a dakes ti agtabbaaw? (Ilawlawag a kayat ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo nga agsaotayo iti nasayaat. Dida kayat nga aramatentayo dagiti naganda iti naunget wenno nagubsang a wagas, a kaipapananna ti “panangaramat kadagiti naganda iti barengbareng.” Dagiti agtabbaaw ket mangipakita iti di nasayaat a pagarigan. Mangted iti di nasayaat a pampanunot iti isiptayo ken dakes a rikna iti pusotayo dagiti balikas a natabbaawan.)
2. Iti maysa nga aldaw a panagay-ayam ni Corby iti ruar, isu ken sumagmamano kadagiti gagayyemna ti naawagan iti maysa a sulit ti pagay-ayaman ti sabali nga ubing. Adda sigarilio iti bolsa daytoy nga ubing. Kayatna a padasen dagiti ubbing ti agsigarilio. Nagkikinnita amin dagiti ubbing, a dida ammo ti aramidenda. Nagsao ni Corby iti kamaudiananna ket kinunana a dina kayat ti agsigarilio ken nagkedked nga aramidenna daytoy. Immanamong dagiti dadduma nga ubbing a dida met kayat ti agsigarilio.
  - Kasano ti panangipakita ni Corby nga isu ket natarnaw ken nalinteg? (Nagkedked nga agsigarilio.)
  - Kasano a nakatulong daytoy kadagiti dadduma nga ubbing?
  - Ania ti inaramidyo no addakayo koma sadiay?
3. Adda ni Gary iti balay ti gayyemna nga agluklukib kadagiti magasin. Nakakita ti gayyem ni Gary kadagiti naalas a ladawan iti maysa a magasin ket kayatna a makita ni Gary ida. Nakarikna iti saan a nasayaat ni Gary idi maammuanna no ania a kita dagiti ladawan iti magasin. Ammona a saan nga agbuybuya ni Jesucristo kadagiti kasta a ladawan. Kinuna ni Gary a dina kayat a buyaen, ket insingasingna a mapanda agay-ayam iti ruar.
  - Kasano ti kinalinteg ni Gary? (Nagkedked a mangbuya kadagiti naalas a ladawan.)

Ilawlawag a sumagmamano a magasin, libro, sine ken pabuya iti television ti saan a nasayaat ken mangtedda kadatayo iti dakes a pampanunot.

Igunamgunam no kasano ti kinapateg ti panamagtalinaed kadagiti panunottayo a nadalus ken napno iti nasayaat a pampanunot a kas ken ni Gary.

Panaglilinnawag

Ilawlawag a mabalin nga aringan dagiti buybuyaentayo a sine ken programa iti television ti wagas a panagtignaytayo. Makaiserrek dagitoy a programa iti panunottayo kadagiti kapanunotan a saan koma a rumbeng nga adda sadiay. Mabalin a nasayaat wenno dakes dagitoy a kapanunotan, a maibatay iti programa.

- Pinadasyo kadin ti nagpammarang a dakayo ti tao a nabuyayo iti sine wenno iti television?

Ilawlawag a panangtulad daytoy iti maysa a tao. Masansan a pagragsakan ti mangtulad iti maysa a tao nga ipagarupyo a bannuar iti sine.

- Adda kadi dagiti sine wenno pabuya iti television a saan a nasayaat a buyaentayo? (Wen.)
- Adda kadi dagiti nasayaat a sine wenno pabuya iti television a mabuya? (Wen.)

Painagan kadagiti ubbing ti sumagmamano kadagiti paggugustoda. Sa papanunot kadakuada ti magusgustuanda unay a bannuar iti television wenno sine. Pasungbatan kadakuada dagiti sumaganad a saludsod:

- Kanayon kadi nga agtungtungpal ti bannuayo iti paglintegan?
- Agtabtabbaaw kadi ti bannuayo?
- Kanayon kadi a nalinteg ti panagtigtignay ti bannuayo?
- Agkawawes ken agtigtignay kadi iti maikanatad ti bannuayo?

Ilawlawag a no saan ti sungbatda iti ania man kadagitoy a saludsod, nalabit a nasaysayaat no sumapulda iti maysa a tao a nalininteg a pilien a kas bannuarda.

Isingasing kadagiti ubbing a kasaritada dagiti nagannak kadakuada maipanggep iti sine ken pabuya iti television a pilienda a buyaen. Yunay-unay a no adda dakes a paset ti programa a buybuyaenda, sukatanda ti tsanel, iddependa ti television, wenno panawanda ti pagsinian.

Ipalagip kadagiti ubbing a matulongannatayo ti Espiritu Santo a mangammo iti paggidiatan ti nasayaat ken dakes. No addaantayo iti dakes wenno saan a nasayaat a rikna maipapan iti maysa a banag, ibagbaga kadaytoy ti Espiritu Santo a dakes daytoy.

Pakagupgopan

Pammaneknek
ti mannursuro

Iburaymo ti pammaneknekmo maipapan iti kinapateg ti panamagtalinaed kadagiti pampanunot, balikas, ken tignaytayo a natarnaw ken nalinteg. Mabalinmo nga ibinglay ti padasmo idi nabaalam ti nagtalinaed a natarnaw ken nalinteg iti labes ti pannulisog a mangaramid iti daytoy. Tulongan dagiti ubbing a mangawat a dumteng ti ragsak gapu iti kinalinteg, uray pay no narigat nga aramiden.

Awisen dagiti ubbing a kanayonda a panunoten ti kayat ni Jesucristo a panunoten, sawen, ken aramidenda tunggal marigatanda a mangammo no kasano a pilien ti rumbeng.

Nasantuan
a kasuratan

Ibasa ti Doktrina ken Katulagan 100:16 iti klase. Ilawlawag a datayo dagiti tattao a pinatanor ti Nailangitan nga Ama nga agbalin a natarnaw ken nalinteg.

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag.

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kasublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong iti Mannursuro.”

1. Ilawlawag a kayat ni Jesucristo nga agbalintayo a kas ken ni Mormon, uray pay saan a nalinteg dagiti tao iti aglawlawtayo. Babaen ti panangaramat iti tsart ti maikasangapulo-ket-tallo a pagannurotan ti pammati, tulongan ti klase a mangulit nga aggigiddan iti umuna a paset ti pagannurotan agingga iti balikas a *tattao*. Ilawlawag a ti panagbalin a nasayaat kayatna a sawen a panagbalin a naasi ken ti panagbalin a napudno, pudno, nadalus, ken naimbag kayatna a sawen a panagbalin a natarnaw ken nalinteg.

Paregtaen dagiti ubbing a lagipen daytoy a pagannurotan ti pammati.

2. Ilawlawag a nalaklaka ti mangliklik a mangbuya kadagiti dakes a programa no planuen a nasapsapa dagiti ubbing ken dagiti nagannak kadakuada no ania a programa ti nasayaat a buyaen.

Mangisingasing iti sumagmamano a nadumaduma a programa iti television wenno sine kadagiti ubbing ket damagen kadakuada no panangpili iti rumbeng ti panangbuya iti tunggal maysa.

3. Tulongan dagiti ubbing a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ken mangaramid kadagiti tignay ti “Addaanak Dua a Lapayag” (*Children’s Songbook*, p. 269).

Adda’nak dua a lapayag
A dumngeg ‘ti pudno. (itudo dagiti lapayag)
Addaanak dua a saka
A magna ‘ti rumbeng. (magna iti lugar)
Aramatek dagitoy

a nasayaat (itignay ti panagdalus wenno dadduma pay nga aramid)
Agyamanak iti Dios (pagtakkaben dagiti dakulap a kasla agkararag)
‘Ti nakaparsuaak.
Adda’nak dua a bibig
nga agsao’t naimbag
Amin dagitoy

Inted Nailangitan nga Ama. (itudo ti bagi)
Aramatek dagitoy
a nasayaat (itignay ti panagdalus wenno dadduma pay nga aramid)
Agyamanak iti Dios (pagtakkaben dagiti dakulap a kasla agkararag)
'Ti nakaparsuaak.

4. Pakanta wenno paisao kadagiti ubbing dagiti balikas ti "Idayyeng Patgem a Himno" (*Children's Songbook*, p. 152).

'Ti kanito a makitam
Saom di nasayaat,
Wenno dakes mapanunot,
Adtoy ngarud singasing.
Idayyeng patgem a himno,
Kantaem sirarag-o
Ket lawaganna't isipmo,
Idayyeng patgem a himno.

Ilawlawag kadagiti ubbing no kasano a makatulong daytoy a kanta
kadakuada a mamagtalinaed a natarnaw dagiti pampanunot ken saoda.

Panangipakita iti Panagayat Kadagiti Nagannak Kadatayo

39

Panggep	Tapno matulongan dagiti ubbing a mangipakita iti panagayatda kadagiti amma ken innada babaen ti panagbalin a managtungpal ken manangtulong.
----------------	---

Panagisagana	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sikakararag a mangadal iti Exodo 20:12 ken Mormon 8:1. 2. Agsagana a mangipakanta iti klase ti “Naragsak a Kaamaan [A Happy Family]” (<i>Children’s Songbook</i>, p. 198); nairaman dagiti balikas iti likudan daytoy a pagbasaan. 3. Agbalin a mannakaawat kadagiti ubbing nga awanan iti agpada a nagannak iti pagtaengan wenno nagannak nga addaan iti di karkarna a kasasaad. 4. Dagiti kasapulan:<ol style="list-style-type: none"> a. Libro ni Mormon. b. Bassit a supot ti bukel wenno bola. c. Kopia ti kayo ti kaamaan para iti tunggal ubing (kitaen ti pagarigan a nairaman iti ungto daytoy nga adalen). d. Ladawan 3-34, Ni Mormon a Mangyab-ababa Kadagiti Pinanid (62520; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 306); ladawan 3-35, Ilemmeng ni Moroni dagiti Pinanid iti Turod Cumorah (62462; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 320); ken ladawan 3-5, Da Adan ken Eva a Mangisursuro Kadagiti Annakda. 5. Aramidem dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.
---------------------	--

Maisingasing a Panangidatag iti Adalen

	Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag. Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.
	Inikkan ti Nailangitan nga Ama dagiti Dadakkeltayo iti Pagrebbengan nga Agpaay Kadatayo
Aramiden iti panagdengngeg	Iparang ti ladawan 3-5, Da Adan ken Eva a Mangisursuro kadagiti Annakda. <ul style="list-style-type: none"> • Asino ti akinladawan iti daytoy? (Da Adan, Eva, ken dagiti annakda.) • Ania ti tinarigagyan ti Nailangitan nga Ama kada Adan ken Eva nga isuro kadagiti annakda? (Ti ebanghelio. Ipalagip kadagiti ubbing a napaglilinnawaganda daytoy iti klase iti saan pay unay nabayag, kitaen ti maika-35 nga adalen.) llawlawag nga inikkan ti Nailangitan nga Ama dagiti nagannak kadatayo iti annak nga aywanan ken ayatenda agingga nga agsublidanto kenkuana iti maysa nga aldaw. Kayat ti Nailangitan nga Ama a masursurotayo amin no

kasano ti agbalin a maikari a makipagnaed kenkuana kalpasan daytoy a biag. Namnamaen ti Nailangitan nga Ama nga isuro dagiti nagannak kadagiti annakda dagiti bilin ken asikasuenda ti kasapulan dagiti annakda. Naindaklan daytoy a pagrebbengan dagiti nagannak kadaytoy.

Ikkan ti tunggal ubing iti kopia ti kayo ti kaamaan. Paisurat wenno tulongan ti tunggal ubing a mangisurat kadagiti nagan wenno mangidrowing iti rupa dagiti nagannak kenkuana iti puon ti kayo ken dagiti umuna a nagan wenno dagiti rupada nga agkakabsat kadagiti sanga.

Panaglilinnawag

- Apay nga inikkannatayo ti Nailangitan nga Ama iti nagannak kadaytoy? (Tapno ayaten ken asikasuendatayo ken tapno isuroda kadaytoy dagiti bilinna.)

Ilawlawag nga ammo ti Nailangitan nga Ama a maipakita dagiti annak ti panagayatda kadagiti nagannak kadakuada. Imbaga ti Nailangitan nga Ama a nasken nga aramidentayo daytoy (kitaen ti Exodo 20:12). Adu a wagas ti pakaipakitaantayo iti panagayat kadagiti nagannak kadaytoy.

Ipakitatayo ti Panagayattayo kadagiti Dadakkeltayo Babaen ti Panagbalintayo a Manangtulong

Estoria

Ilawlawag iti klase a maysa a wagas ti panagbalin a manangtulong ti panangipakita iti panagayat kadagiti nagannak. Uliten a salaysayen iti bukodmo a balikas ti sumaganad nga estoria:

Maibaga ni Emma a saan a nasayaat ti rikna ni nanangna. Langana ti nabannog ken masansan nga agtugaw tapno aginana. Uray ti timek ni nanangna, ayugna ti nabannog idi nakisarita kada David ken John, nga inaudi a kakabsat a lallaki ni Emma. Napanunot ni Emma ti amin a banag nga inaramid ni nanangna nga agpaay kenkuana ket tinarigagayanna a makatulong a sumayaat ti rikna ni nanangna.

- Ania dagiti sumagmamano a banag a maaramid ni Emma tapno makatulong iti inana?

Nagtugaw ni Emma ti yan dagiti in-inaudi a kakabsatna ket nakiay-ayam kadakuada. Tinulonganna ida a nagay-ayam a siuulimek ken siraragsak. Kalpasanna tinulonganna ida a nagidda nga aginana tapno makaridep ni nanangna. Idi agangay tinulonganna ida a nagidalimanek kadagiti ay-ayamda.

Idi malpas ti ina a nangisagana iti pangaldaw, tinulongan ni Emma da David ken John a nangbuggo kadagiti imada ken nagsagana para iti panagkararag. Napaisem ti ina ken ni Emma ket inarakupna iti nairut daytoy.

“Agyamanak iti panagbalinmo a nasayaat a katulongan ita nga aldaw,” inyarasaas ti ina iti lapayag ni Emma.

Panaglilinnawag

- Kasano ti panangipakita ni Emma iti panagayatna iti inana?
- Kasano iti panagkunayo ti narikna ni Emma kalpasan ti panangtulongna iti inana?

Aramiden

Ipasa ti supot ti bukel iti tunggal ubing ket saludsoden ti maysa kadagiti sumaganad a saludsod. Kalpasan a makasungbat ti ubing, paipasam kenkuana nga isubli kenka ti supot ti bukel. Ikkan ti tunggal ubing iti gundaway a mangsungbat iti dua a saludsod.

- Ania ti ar-aramiden da nanang ken tatangko tapno maipakitada ti panagayatda kaniak?
- Ania ti maaramidko tapno maipakitak ti panagayatko iti inak wenno amak?

Ipakitatayo ti Panagayattayo Kadagiti Nagannak Kadatayo Babaen ti Panagtungpal

Panaglilinnawag

Ilawlawag a ti panagtungpal ti sabali pay a napateg a wagas a pakaipakitaantayo iti panagayattayo kadagiti nagannak kadatayo.

Estoria

Isalaysay iti bukodmo a balikas ti sumaganad nga estoria maipapan ken ni Annand ken ti amana:

Kamaudiananna naitalek met laengen ken ni Annand dagiti kalding. Kamaudiananna umdas met laengen ti tawenna nga agbantay kadagiti kalding bayat ti pannakaipastorda iti bantay. Walo ti tawen ni Annand ket tinagtagiurayna ti pagrebbengan a mangaywan iti arban ti kalding.

Pinanunot ni Annand no kasano iti binigat a kaduana ti asona, ni Numie, nga ummongenda dagiti kalding ket sumurotda kadagiti dadduma nga agpaspastor iti panagiturongda kadagiti kalding iti desdes iti bantay a mapan iti pagarabanda iti ngato. Iti rabii simmang-at ni tatangna iti bantay ket tinulonganna da Annand ken Numie a mangyawid kadagiti kalding.

Kinuna ni tatangna, “Dika umad-adayo iti desdes, Annand. No mapukawmo ti maysa a kalding, ayabam, ngem saanmo a pampanawan ti desdes. Saan a nasimpa ti bantay ken narisgo. Barok, nasken nga aramidem ti bilinko. Dika umad-adayo iti desdes iti bantay.”

Iti inaldaw limmaka ti kabarbaro a pagrebbengan ni Annand, ket nangrugi nga impategna dagiti oras a palpalabsenna iti bantay.

Iti maysa a malem, naammuan ni Annand a naladaw ni tatangna a mapan tumulong kenkuana. Inkeddengna a pagtitiponen dagiti kalding sana inabog ida iti desdes a pangsabatanna ken ni tatangna. Babaen ti tulong ni Numie, napagtitiponna dagiti kalding. Nadismaya a nakakita nga adda tallo a kalding nga awan—ni Summa, ti baket a kalding ken ti dua nga annakna. Ania ti aramidenna? Inkeddeng ni Annand a nalabit nga immadayo iti ngato ni Summa a nakaipananda idin iti namin-adu a daras. Nasken a mapanna sapulen daytoy.

Pinanawanna ni Numie a mangbantay kadagiti dadduma a kalding, simmang-at iti desdes iti bantay. Saan a nabayag nakitana ni Summa ken dagiti annakna nga adda iti kapuskolan ti ruot nga adayo iti desdes. Adu ti samek ken batbato, ket saan a makita ni Annand no ania ti adda iti nagbaetanda ken ni Summa. Ammo ni Annand a nasken a di umadayo iti dana, isu nga immawag, ngem ad-adda nga immadayo ketdi ni Summa.

Mangrugin a sumipnget, ket saan a mabayag saanen a makita ni Annand dagiti tallo a kalding. Ammona a nasken nga adda maaramid, isu nga inkeddengna a suroten ida. Mangnamnama a makamakamna dagitoy ket maiturongna iti desdes.

Iti panangrugina nga umadayo iti desdes, nalagipna ti kinuna ni tatangna, “Annand, nasken a dika umadayo iti desdes ti bantay.”

Ammo ni Annand a nasken a tungpalenna ni tatangna, isu a nagtugaw ket inawaganna manen ni Summa. Kellaat a nakangngeg iti karasakas iti karuotan.

Kimmita ket nakitana ti baket a kalding ken dagiti dua nga anakna. Immasidegda met la kenkuana.

Inabog ida ni Annand nga inturong iti desdes a nakasabatanna ken ni tatangna nga umay tumulong kenkuana. Inabugda a dua dagiti kalding nga inyawid a ni Numie ti nangidaulo.

Iti sumaruno a bigat impan ni Annand ni tatangna iti lugar a nangurayanna ken ni Summa. Impan ti tatang ni Annand iti asideg ti karuotan ket impakitana kenkuana ti nauneg a rangkis. Mabalina a natnag iti rangkis no sinurotna ni Summa. Nagyaman ni Annand iti unegna ta tinungpal ken dinayawna ti amana.

Panaglilinnawag

- Kasano iti panagkunayo ti narikna ni Annand maipanggep iti amana? (Ay-ayatenna isuna.)
- Kasano ti panangipakita ni Annand iti panagayatna iti amana? (Tinungpalna isuna babaen ti dina ipapanaw iti desdes.)
- Kasano a nakatulong ken ni Annand ti panangtungpalna iti amana? (Nagtalinaed iti desdes ket saan a naan-ano.)

Ilawlawag a no dadduma saantayo a maawatan dagiti nagannak kadatayo no apay nga adda dagiti banag a paar-aramidda kadatayo. Ay-ayaten dagiti nalinteg a nagannak dagiti anakda ket kayatda ti kasayaatan a para kadakuada. Nasken a tungpalen dagiti anak dagiti dadakkelda ken aramidenda ti paaramidda kadakuada. No tungpalentayo dagiti nagannak kadatayo, ipakitatayo ti panagayattayo kadakuada.

Kanta

Kantaen wenno sawen dagiti balikas ti “Naragsak a Kaamaan.”

Impakita ni Moroni ti Panagayatna iti Amana, ni Mormon

Estoria iti nasantuan a kasuratan ken ladawan

Ibaga kadagiti ubbing nga addaan ti Libro ni Mormon iti sumagmamano nga estoria maipanggep kadagiti lallaki a nangipakita iti panagayatda kadagiti dadakkelda babaen ti panagbalinda a managtungpal ken manangtulong. Maysa nga estoria ti maipanggep ken ni propeta a Moroni.

Iparang ti ladawan 3-35, Ilemmeng ni Moroni a Dagiti Pinanid iti Turod Cumorah. Damagen kadagiti ubbing no ania ti ammoda maipapan iti ladawan. Ibaga kadakuada nga inkali ni Moroni dagiti balitok a pinanid. Kalpasan ti adu a tawen, nagsubli a kas anghel ken ni Joseph Smith tapno ipakitana kenkuana ti yanda. Ni propeta a Mormon ti ama ni Moroni. Sumaruno iti ladawan ni Moroni, iparang ti ladawan 3-34, Ni Mormon a Mangyab-ababa Kadagiti Pinanid.

Ilawlawag a pinili ti Nailangitan nga Ama ni Mormon a mangurnong a sangkamaysa kadagiti pakasaritaan ket isuratna dagitoy kadagiti pinanid. Kanayon nga ipakpakitana ti panagayatna iti Nailangitan nga Ama babaen ti panangaramidna iti aniaman a maidawat kenkuana. Insurona ti anakna, ni Mormon, a mangaramid iti kasta met laeng. Inayat ni Mormon ni Moroni ket tinarigagayanna nga agbalin a naragsak daytoy. Ammona a ti panagayat ken panagtungpal iti Nailangitan nga Ama ket makatulong ken ni Moroni nga agbalin a naragsak.

Uray idi dakkelen a baro ni Moroni, intuloy pay la ni Mormon ti nangisuro iti anakna a mangayat iti Nailangitan nga Ama. Patpatgen ni Moroni ti amana ket kayatna a surotan ti pagwadanna.

Gapu iti naindaklan nga ayatna iti amana, tinungpal ni Moroni dagiti pannursuro ti amana. Insuratna ti ania man nga insuro ti amana kenkuana tapno maammuan ti sibubukel a lubong dagiti pannursuro ti amana. Pimmusay ni Mormon sakbay a naileppas dagiti balitok a pinanid, isu nga innala ni Moroni ti kasuratan ket inleppasna daytoy.

Nasantuan
a kasuratan ken
panaglilinnawag

Ibasa ti Mormon 8:1 iti klase.

- Apay a tinungpal ni Moroni ni Mormon? (Gapu ta ay-ayatenna daytoy.)
- Kasano ti panangipakita ni Moroni iti panagayatna iti amana? (Babaen ti panagbalinna a managtungpal ken manangtulong.)

Pakagupgopan

Panaglilinnawag

- Apay nga inikkannatayo ti Nailangitan nga Ama iti nagannak? (Tapno ayatendatayo, isuroda kadatayo dagiti bilin, ken aywanandatayo.)
- Kasano nga ipakitatayo kadagiti dadakkeltayo nga ay-ayatentayo ida? (Babaen ti panagbalin a managtungpal ken manangtulong.)
- Iti ania a wagas ti pagpapadaan dagiti estoria da Annand, Emma, ken Moroni? (Kadagitoy nga estoria, impakita dagiti agbibbiag ti panagayatda kadagiti dadakkelda babaen ti panagbalinda a managtungpal ken manangtulong.)

Pammaneknek
ti mannursuro

Iburaymo ti pammaneknekmo maipapan iti kinapateg dagiti nagannak ken dagiti bendision a sumangbay no ipakitatayo ti panagayatayo kadakuada. Awisen dagiti ubbing a mangpili iti maysa a wagas a pakaipakitaanda iti panagayatda kadagiti dadakkelda bayat ti lawas.

Mangawis iti maysa nga ubbing a mangted iti panggibus a kararag.

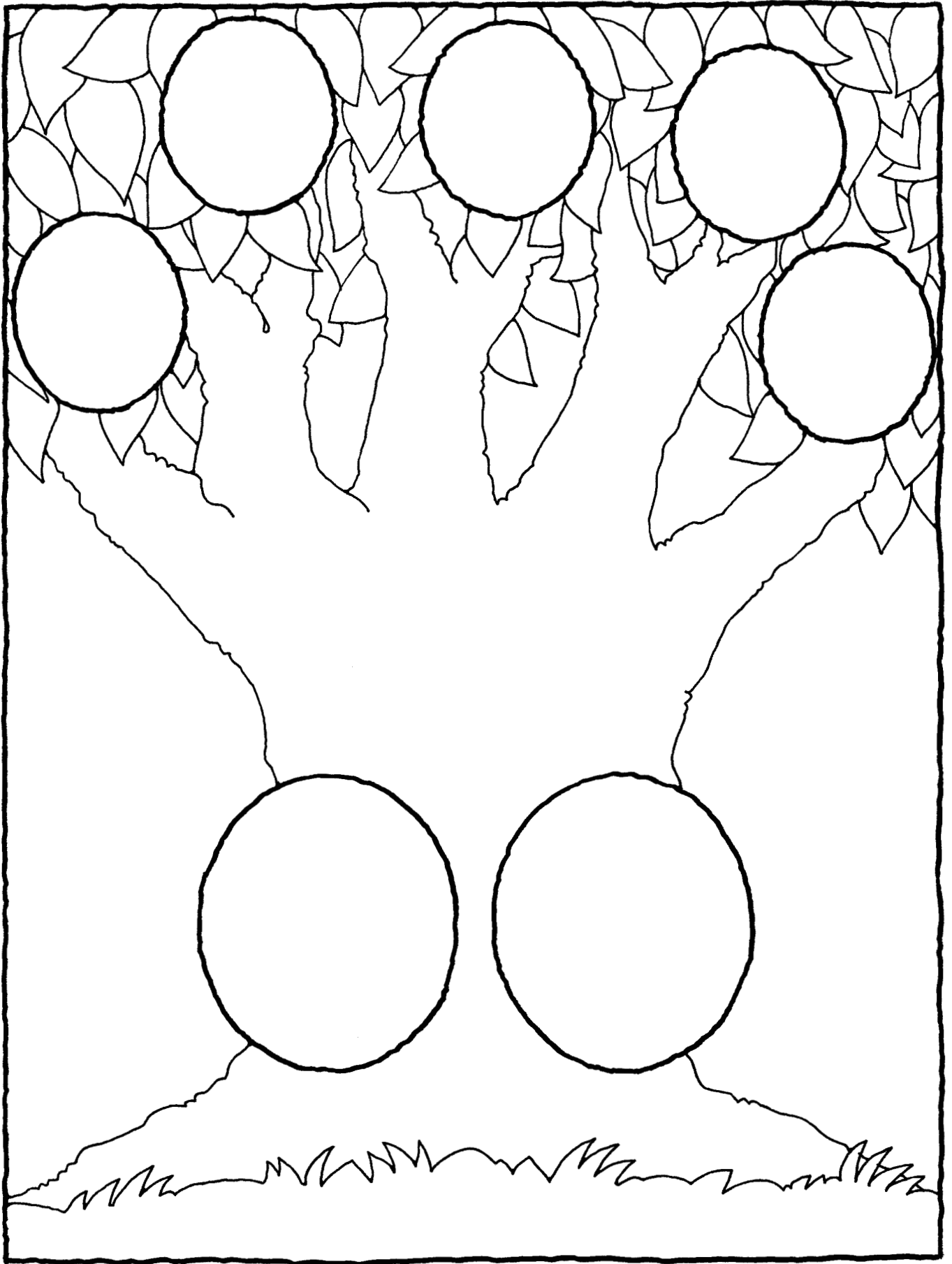

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kas sublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong iti Mannursuro.”

1. Kantaen a kas maysa a klase ti “Mataginayon Kaamaan” (*Children’s Songbook*, p. 188); nairaman dagiti balikas iti likudan daytoy a pagbasaan.
2. Pagdrowingen dagiti ubbing iti ladawan no kasano a maipakitada ti panagayatda kadagiti nagannak kadakuada.
3. Agay-ayam iti “Maestra, Mabalinko Kadi” a kadua dagiti ubbing. Pagtakderen amin ida a nakalinia a nakasango kenka. Agaramid kadagiti binatang a kas iti “(nagan ti ubbing), tulongan ni nanangmo nga agugas kadagiti pinggan.” Nasken a kuna ti ubbing, “Maestra, mabalinko kadi a tulongan ni nanangko a mangugas kadagiti pinggan?” wenno maysa a banag a kapadpadana. No sawen ti ubbing daytoy, kunam, “Umaskawka iti dakkel nga agpasango,” ket umaskaw ti ubbing nga umasideg kenka. No umaskaw ti ubbing nga agpasango a di umuna nga agsaludsod, nasken nga umaskaw nga agpalikud, wenno umadayo kenka. Ti umuna nga ubbing a makasagid iti imam ti mangabak.

Panagdaydayaw iti Simbaan

40

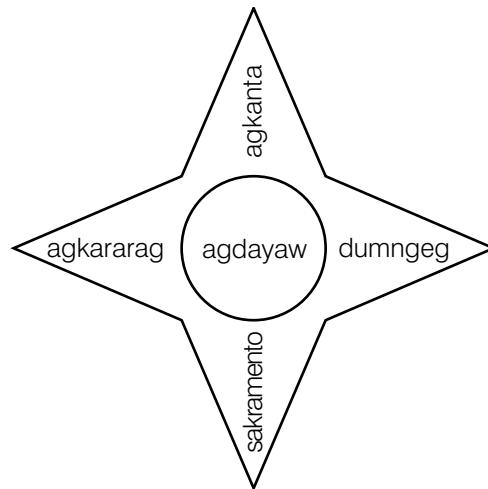

Panggep Tapno mapatibker ti tarigagay dagiti ubbing nga agdaydayaw iti simbaan.

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal iti Exodo 20:8 ken Doktrina ken Katulagan 25:12.
2. Mangisagana iti uppat ti tiradna a bituen a kas nailadawan. Ikabil daytoy iti papel a bag tapno aramaten iti ay-ayam.

3. Agsagana a tumulong kadagiti ubbing a mangkanta wenno mangisao iti "No Innak Simbaan [When I Go to Church]" (*Children's Songbook*, p. 157).
4. Dagiti kasapulan:
  - a. Doktrina ken Katulagan.
  - b. Papel a bag.
  - c. Ladawan 3-25, Papan iti Simbaan; ladawan 3-59, Panangiwaras iti Sakramento (62021); ladawan 3-64, Panagkararag iti Simbaan; ladawan 3-65, Panagkanta iti Simbaan; ladawan 3-66, Panagdengnggeg iti Simbaan; ladawan 3-67, Ni Presidente Spencer W. Kimball.
  - d. Tisa, pisarra, ken pagpugas.
5. Aramiden dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.

**Maisingasing
a Panangidatag
iti Adalen**

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Naisangsangayan nga Aldaw ti Domingo

Aramiden iti
panagdengngeg

Tulongan dagiti ubbing a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti
“No Innak Simbaan.”

Kanayon a naragsak riknak
No innak simbaan.
Napintas tugtog ti organo;
Nainnayadak a magna.
Gagayyemko’t kabraawak
No innak simbaan.

Kayatko ti makipagkanta
No innak simbaan.
Agdalikepkep ken agtamedak,
Ket dumngegak ‘ti kararag;
Agulimek, agutobak
No innak simbaan.

Adalek Amak Nailangitan
No innak simbaan.
Agyamanak kenkuana,
‘Ti gayyem ken kaamaak,
‘Ti amin a makitkitak
No innak simbaan.

Ilawlawag nga ammo ti Nailangitan nga Ama a kasapulantayo ti panawen iti tunggal lawas a pakasursuruntayo iti ad-adu maipapan kenkuana ken ni Jesus. Inaramidna ti Domingo a naisangsangayan nga aldaw para kadatayo, aldaw nga ipapantayo iti miting ti sakramento ken Primaria. Kayatna a naragsak nga aldaw ti Domingo, maysa a tagtagiurayentayo. No pilientayo ti mapan iti simbaan, pilpilientayo ti rumbeng.

Naisangsangayan a Lugar ti Simbaan

Estoria ken
panagilinnawag

Isalaysay kadagiti ubbing ti maipapan iti maysa nga ubing a lalaki nga addaan iti parikut a dandani namagsardeng kenkuana a mapan iti simbaan. Vaughn Featherstone ti naganna, ket nagbalin idi agangay a maysa a Nangato nga Agrebbeng. Iruigi ti estoria babaen ti panangilawlawag nga idi ubing pay ni Vaughn Featherstone, napanglaw ti kaamaanna ket dida kabaellan ti gumatang iti adu nga aruaten.

“Adda sangaparis a sapatosko nga ar-aramatek iti simbaan. Saan a kapintasan a sapatos dagitoy. Buttaw ti suelasda, isu a nanggettengak iti karton [manipud iti kahon ti *cereal*] nga iselselko iti uneg ti pannakasuelas. No mapanak iti simbaan agtugawak a nakabaddek dagiti sakak iti baldosa; diak kayat nga ingato ti maysa a gurongko nga adda makakita [iti naiprinta iti karton manipud iti kahon ti *cereal*] a naipakurus iti babaen ti sapatosko. Innak iti simbaan a kasta, ket nasayaat ti amin agingga a nangrutrot dagidiay a sapatos. Ket diakon ammo ti aramidek. Malagipko a Sabado idi, ket napanunotko, ‘Nasken a mapanak iti simbaan. Idiay simbaan naisangsangayanak. Pudno a patpatgendak.’ Malagipko a sangkapanunotko dayta, ken napanak iti bassit

a kahon ti sapatos nga inted dagiti kaarrubami. Impadasko ida, ngem maymaysa laeng ti umsek kaniak. . . . Sangaparis a sapatos ti babai a nars. Napanunotko, 'Kasano a maaramatko dagidiay? Katawaandak la ketdi idiay simbaan.' Isu nga inkeddengko a diak aramaten dagitoy, ken saanakon a mapan iti simbaan."

- Kasano ti nariknayo koma no dakayo ni Kabsat a Featherstone?
- Ania koma ti inaramidyo?

Pasungbaten ti sumagmamano nga ubbing, sa ituloy ti estoria:

"Nagpampanunotak iti dayta a rabii, ket iti sumaruno a bigat . . . Ammok a nasken a mapanak! . . . Inkeddengko ti aramidek. Agtarayak a mapan a masapa ket agtugawak iti asideg ti sango sakbay nga adda sumangpet. Napanunotko, 'Ikabilko dagiti sakak iti sirok ti tugaw [bangko] tapno awan ti makakita kadagitoy, saakto aguray agingga a makapanawda amin. No awandanton agtarayakto nga agawid iti agarup kagudua ti maysa nga oras wenno nasursurok pay.' Dayta ti planok. Ket nagtarayak a napan iti simbaan iti nasapsapa ngem kagudua ti maysa nga oras, ket mayat. Awan pay ti tao. Impanko dagiti sakak iti sirok ti bangko. Madamdama pay agsangpeten dagiti tao, sa kellaat nga inwaragawag ti maysa a tao: 'Agsisinatayon a mapan iti klasetayo.' Nalipatak a masapul gayam a mapanka iti klase. . . . Nagdanagak. Umayen dagiti paraiwanwan iti pasilio, umayda iti liniami, ket timmakder ken pimmanaw ti amin. Ngem nagtugawak latta sadiay. Diak makagaraw. Ammok a diak maaramid gapu iti danagko nga adda makakita kadagiti sapatosko. Ngem napigsa ti duron ti gimong. Kasla nagsardeng ken naguray ti sibubukel a miting agingga nga aggunayak, isu a nasken nga aggunayak. Timmakderak ket simmurotak lattan iti klase iti baba.

"Panagkunak nakasursuroak iti kaindaklan nga adal a kaanoman a naadalko iti unos ti panagbiagko iti dayta nga aldaw. Bimmabaak, ket pinagtugawnakami ti mannursuro iti dakkel a sirkulo. Nagaddayo dagiti sapatosko iti dua a kadapan. Diak maibaga kadakayo ti napalalo unay a bainko. Nagsiputak, ngem, ammoyo, awan kadagidiay agtawen iti walo ken siam nga ubbing iti dayta a klase ti nangkatawa kaniak. Awan ti uray maysa a kimmita kaniak. Awan ti nangitudo kadagiti sapatosko. Saan a kimmita ti maestral. Tumaliataliawak a kanayon. Sinipsiputak ti tunggal maysa tapno kitaek no adda mangkitkita kaniak. . . . Pudno a nakitada dagidiay sapatos ti nars a nasken nga aramatek iti simbaan. Ngem awan kadakuada ti nagkatawa" (Vaughn Featherstone, "Actress of Diamonds," iti *Speeches of the Year, 1974* [Provo: Brigham Young University Press, 1975], pp. 351–352).

- Apay a kinayat ni Kabsat a Featherstone nga aramaten dagiti sapatos ti nars iti ipapanna iti simbaan idi ubing pay? (Gapu ta kayatna ti mapan iti simbaan.)

Ilawlawag nga ammo ti ubing a Vaughn Featherstone a napateg ti ipapan iti simbaan. Naragsak a mapan iti simbaan iti linawas, uray di kabaelan ti kaamaanna nga igatangan iti nasayaat a sapatos. Napatpateg ti panangikeddengna a mapan iti simbaan, uray no awan ti napintas a sapatosna.

Mapantayo iti Simbaan Tapno Agdaydayawtayo iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo

Pisarra ken ladawan

Ilawlawag nga iti intero a lubong mapan dagiti ubbing a lallaki ken babbi ken dagiti nagannak kadakuada iti simbaan iti tunggal Domingo. No tumabunotayo iti simbaan ket makiramantayo babaen ti panagdengngeg ken panagsursuro, agdaydayawtayo iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo. Iparang ti ladawan 3-25, Ti Papan iti Simbaan. Ilawlawag a mapanda agdaydayaw.

Isurat ti *Agdayaw* iti pisarra.

Ilawlawag nga adu ti wagas a makapagdaydayawtayo iti simbaan. Iparang ti ladawan 3-59, Panangiwaras iti Sakramento.

Ilawlawag kadagiti ubbing a no makiranudtayo iti sakramento, lagipentayo ni Jesucristo. No nabuniagantayon, pabpabaruentayo ti katulagantayo a kanayon a laglagipentayo isuna ken tungpalen dagiti bilinna. Ti pannakiranud iti sakramento ti maysa kadagiti kapatgan a wagas ti panagdayawtayo bayat ti kaadda iti simbaan.

Iparang ti ladawan 3-65, Panagkanta iti Simbaan, a sumaruno iti ladawan ti sakramento.

Nasantuan a kasuratan

Ilawlawag a no agkantatayo iti himno nga addaan iti panagrikna, yebyebkastayo ti panagayattayo iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo. No saantayo nga agkanta, maawanantayo iti ti gundaway nga agdayaw kenkuana.

Ibasa ti Doktrina ken Katulagan 25:12 kadagiti ubbing. Yunay-unay a maragsakan ti Nailangitan nga Ama no agkantatayo kadagiti himno ken sagrado a kanta kenkuana.

Aramiden iti ladawan

Iparang ti ladawan 3-64, Panagkararag iti Simbaan, a sumaruno iti ladawan ti panagkanta.

Ilawlawag a makangngegtayo iti adu a kararag no addatayo iti simbaan. Ipalagip kadagiti ubbing a no adda sabali a tao a mangmangted iti kararag, nasken nga agkidemtayo, agdumogtayo, ket dumngeg iti maisasao.

- Ania ti sawentayo iti gibus ti kararag? (Amen.)
- Apay a sawentayo ti “amen”? (Tapno ipakita a nga anamongan ken tumulongtayo iti nasao.)

Ilawlawag a bayat ti serbisio ti sakramento makapagkararagtayo a siuulimek. Bayat ti panangpanunottayo ken ni Jesucristo, maidawattayo iti Nailangitan nga Ama a tulongannatayo a mangpili iti rumbeng ken agtungpal kadagiti bilin.

Iparang ti ladawan 3-66, Panagdengngeg iti Simbaan, a sumaruno iti ladawan ti panagkararag.

Panaglilinnawag iti aramiden

- Kasano ti panangipakitatayo a dumdumngegtayo iti simbaan? (Babaen ti panagtugaw a sidadayaw, babaen ti di panagsasao, ken babaen ti ikikita iti agsarsarita wenno iti mannursuro.)

Kariten dagiti ubbing a manginagan iti sumagmamano a tao a dumngegantayo bayat kaaddatayo iti simbaan. Bilinen ida a mangitag-ay iti ramay para iti tunggal kapanunotan. Mairaman kadagiti mabalin a sungbat ti: ti agsarsarita iti Primaria wenno miting ti sakramento, ti agtutubo a lalaki a mangbembendision

iti sakramento, maysa a tao nga agkarkararag iti klase wenna iti miting, ken ti mannursuro.

Estoria

Iparang ti ladawan 3-67, Ni Presidente Spencer W. Kimball. Ilawlawag nga isu ket propeta, ken maikasangapulo-ket-dua a Presidente ti Simbaan. Salaysayen ti sumaganad nga estoria maipapan kenkuana:

Ubing pay ni Presidente Spencer W. Kimball idi mangngegna ti maysa a dadaulo ti Simbaan manipud iti Siudad ti Salt Lake a nangibaga iti taripnong a nasken a basaenda dagiti nasantuan a kasuratan. Naamirisa a dina pay binasa ti Biblia, isu a nangaramid iti panggepna a tun-oyen a mangbasa iti daytoy.

Nagawid ni Spencer ket immuli iti bassit a kuartona ket sinindianna ti pagsilawan ket binasana dagiti umuna a paset ti Genesis iti dayta a rabii. Nupay narigat, ammona a no naaramid dagiti dadduma, maaramidna met.

Kalpasan ti makatawen nabasanan ti amin a paset ti Biblia. Idi malpasna, naragsakan ta naaramidna ti inkeddengna nga aramiden ken nagun-odna daytoy. (Kitaen ti Spencer W. Kimball, "Planning for a Full and Abundant Life, *Ensign*, May 1974, p. 88.)

- Apay nga inkeddeng ni Spencer W. Kimball a basaen ti Biblia? (Gapu ta nangngegna ti nagsarita iti simbaan a nangisingasing a nasken a basaen ti tunggal maysa dagiti nasantuan a kasuratan.)
- Ania ti nangngegyo iti nagsarita iti simbaan a nagustuanyo wenna nakatulong kadakayo a nagtungpal iti bilin wenna agadal iti ad-adu pay maipapan iti ebanghelio?

Pakagupgopan

Ay-ayam

Ipakita ti bituen nga insaganam. Ilawlawag a naimaldit iti daytoy dagiti uppat a wagas ti panagdayaw a napagsasaritaantayo ita nga aldaw. Ilawlawag nga ipanmo ti bituen iti papel a bag ket ikkam ti tunggal ubing ti gundaway a mangguyod iti bituen manipud iti bag. Kalpasanna sungbatanda dagiti sumagmamano a sao maipapan iti balikas iti ungtu ti bituen nga ig-iggamanda.

Dagiti sumaganad ti maisingasing a binatang. Saludsoden ti isu met laeng a saludsod tunggal mapili dayta nga ungtu. Gapu ta adu ti agduduma a sungbat para iti tunggal sao, nasken a maulit daytoy nga ay-ayam tapno maikkan ti tunggal ubing iti sumagmamano a gundaway a makiraman.

Dumngeg: Asino dagiti sumagmamano a tao a nasken a dumngegantayo iti simbaan? (Ti pagobispuan, ti saserdote a mangbendision iti sakramento, dagiti kameng a mangmangted iti bitla, ken dagiti mannursuro iti Primaria.)

Agkanta: Manginagan iti maysa a kanta a kayatmo a kantaen iti simbaan. (Mabalinmo a pakanta iti klase ti kanta a napili ti ubing.)

Agkararag: Manginagan iti maysa a kanito a panangtedtayo iti kararag iti simbaan. (Panglukat a kararag, panangbendision iti tinapay, panangbendision iti danum, pangrugi a kararag, naulimek a kararag, wenna pangrugi ken panggibus a kararag iti Primaria.)

Sakramento: Manginagan iti maysa a banag a maaramidmo bayat ti sakramento. (Mangpanunot ken ni Jesucristo, agkararag, agtugaw a sidadayaw, dumngeg kadagiti kararag, wenna lagipen dagiti katulagan iti panagbuniag.)

Pammaneknek
ti mannursuro

Iburaymo ti pammaneknekmo a magun-od ti naindaklan a bendision ti talna, dummur-as ti pannakaawat iti ebanghelio, ken kinasinged iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo manipud iti panangpili nga agdayaw iti rumbeng a wagas. Awisen dagiti ubbing a dumngeg a nasayaat iti sumaruno a mitingda. Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag.

**Dagiti
Pangpadur-as
nga Aramiden**

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kas sublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Mangisagana iti panio nga adda butones a naisingdan iti maysa a sulina. Ibagam kadagiti ubbing nga itinnagmo ti panio. Ibagam kadakuada nga ingatoda dagiti imada no mangngegda a natnag. Dayawen dagiti nangingato kadagiti imada gapu ta dimngegda a nasayaat. Ikkaten ti butones manipud iti sulid, ket itinnag manen ti panio. Kiddawen kadagiti ubbing nga itayagda dagiti imada no mangngegda daytoy ita a gundaway.

Ibaga kadagiti ubbing a nasken a dumngegda a nasayaat a kas panangdengngegda iti pannakaitinnag ti panio. No adda maysa a tao a tumakder nga agsarita kadakuada, ti obispo man wenno ti presidente ti Primaria wenno ubing iti Primaria a mangmangted iti bitla, nasken a dumngegda. No agtakder dagiti dadakkelda iti sanguananda iti siled a pagadalan, tanda daytoy a dumngegda tapno mangngegda no ania ti sasawen ti mannursuro. Ipalagip kadagiti ubbing a nasken a dida mangliwat a dumngeg iti maysa a banag a napateg, isu a nasken a dumngegda a nasayaat iti maisao.

2. Salaysayen ti sumaganad nga estoria:

Kaay-ayo ni Karen ti mapan iti Primaria. Maysa a Domingo, dinamag ti ama ni Karen, “Ania ti nasursurom iti Primaria ita nga aldaw, Karen?” Nagpanunot ni Karen iti apagbiit, kalpasanna kinunana: “Diak malagip, Tatang.” Bayat ti panangpanunotna, nalagipna nga iti intero a Primaria pinampanunotna no kasano ti ragsak ti makapan iti pasken ti panagkasangay ni Sally iti sumuno nga aldaw. Saan a dimngeg a nasayaat iti Primaria!

Kinuna ti amana, “Karen, maragsakanak ta mapmapanka iti Primaria, ngem kayatmi ken ni Nanangmo nga agbalinka a nadayaw bayat ti kaaddam sadiay.”

“Ngem Tatang, nakaul-ulimekak!”

“Maragsakanak ta naulimekka, Karen, ngem paset laeng dayta ti panagbalin a nadayaw. Kasapulam pay ti dumngeg ken makiraman iti amin a banag. No maisao ti kararag, nasken a panunotem daytoy a kasla sika ti mangisasao iti kararag ket kalpasanna sawem ti amen. No agkantaka, nasken a panunotem maipanggep kadagiti balikas ti kanta. Nasken a dumngegka a nasayaat iti mannursurom. No makiramanka iti amin a banag, mariknam nga umas-asidegka iti Nailangitan nga Ama. Dayta ti panagbalin nadayaw.”

3. No adda ubing iti klasem a nanglangan wenno saan unay nga aktibo, mangilatang iti panawen a kadua ti klase tapno mangisagana iti surat para iti dayta nga ubing. Patulonganka kadagiti ubbing babaen ti panangisingasingda kadagiti banag nga ar-aramidenda iti simbaan a naliwayan ti ubing. Isurat iti surat ti kalikagummo ken dagiti ubbing a makitayo ti ubing iti klase. Pagpirmaen ti tunggal kameng ti klase iti surat. Paitulod ti surat.
4. Tulongan dagiti ubbing a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti "Ridaw ti Kapilia" (*Children's Songbook*, p. 156).

Kasla kuna't ridaw kapilia
 "Sh, ulimek."
 Ta daytoy lugar a madaydayaw,
 "Sh, ulimek."
 'Gummongkam' ditoy 'ti Domingo
 Tapnon Jesus ti adalenmi.
 Ket 'ton sumrek ridaw kapilia,
 "Sh, ulimek."

Maisingednatayo ti Panagayuno iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo

---

Panggep

Tapno matulongan dagiti ubbing nga umawat a ti panagayuno ti makaisinged kadakuada iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo ket makapagayuno ken makapagkararagda para kadagiti naisangsangayan a bendision.

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal iti Marcos 9:17–29 ken Doktrina ken Katulagan 88:76.
2. Kasayaatan ti mangisuro iti daytoy nga adalen iti Domingo sakbay laeng ti Domingo a panagayuno.
3. No adda a sidadaan iti lugar a masakupanyo, agsagana a mangipabuya iti “The Law of the Fast” (4 a minuto, 10 a segundo) iti *Family Home Evening Video Supplement* (53276).
4. Dagiti kasapulan: isagana dagiti sumaganad a saludsod nga adda kadagiti nagetteng a papel ket ipan dagitoy iti pagikkan:
  - Ania ti kayat a sawen ti agayuno?
  - Asino ti nasken nga agayuno?
  - No agayuno ken mangtedtayo iti kuartatayo iti obispo wenno presidente ti sanga, ania ti pangawag iti kuarta?
  - Ania ti aramiden ti obispo kadagiti datontayo iti panagayuno?
  - Ania ti sumagmamano a gapu ti panagayuno?
  - Kasano a matulongannatayo ti panagayuno?
  - Kaano ti Domingo a panagayuno?
  - Ania ti ipakita ti panagayuno iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo?
  - Sitatallugodka kadi nga agayuno no sika wenno ti maysa a tao nga ipatpategmo kasapulanna ti tulong?
5. Aramidem dagiti nasken a kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.

Maisingasing a Panangidatag iti Adalen

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Kayat a Sawen ti Panagayuno ti Di Pannangan ken Yiinum para iti Nalinteg a Panggep

Aramiden iti panagdengngeg

Ipabuya kadagiti ubbing ti “The Law of the Fast.”

Isalaysay ti sumaganad a pasamak iti bukodmo a balikas:

Iti maysa nga agsapa ti Domingo nagdardaras ni Philip a nagturong iti kusina a yan ni nanangna a sipapasnek nga agad-adal kadagiti nasantuan a kasuratan.

“Ania ti pammigat?” dinamagna. “Mabisinak.”

Kimmita a sililiday ti ina ni Phillip sana kinuna kenkuana, “Saan a nasayaat ti rikna ni tatangmo.”

Nadangran ti ama ni Philip iti maysa nga aksidente, ket nakaidda a masakit iti ospital, a di makagaraw.

“Impagarupko nga umim-imbagen,” insungbat ni Philip bayat ti panagubbog ti lua kadagiti matana.

“Kasapulan ni tatangmo ti pammati ken kararagtayo ita nga aldaw, Philip,” naalumamay ti timek ni nanangna. “Nasken nga umasidegtayo iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo ita bayat ti panangikararagtayo iti yiimbag ni tatangmo.”

“Tapno maaramid daytoy,” intuloy ti ina ni Philip, “saantayo a mangan ita nga aldaw. Awan ti ipaunegtayo a taraon ken mainum. Sitaludonka kadi a mangaramid iti dayta para ken ni tatangmo?”

“Wen, aramidek,” insungbat ni Philip.

- Ania ti awagtayo iti saantayo a panangipauneg iti taraon ken mainum para iti nalinteg a panggep? (Panagayuno.)

Ilawlawag a babaen ti panagayuno, ipakitatayo iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo nga ay-ayatentayo ken agtalektayo kadakuada a tumulong kadatayo a mangsungbat kadagiti kararagtayo.

Ammo ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo a narigat kadatayo ti agayuno. Ammoda a no agayunotayo, napudno dagiti kararagtayo ken pudno a kasapulantayo ti tulongda.

Panaglilinnawag

Ilawlawag a saan a manamnama nga agayuno dagiti babassit nga ubing ken dagiti masakit a tao. Mangrugitayo nga agayuno kalpasan ti pannakabuniagtayo. Ilawlawag a gapu ta kasapulan daytoy para kadagiti nabuniagan, nasken a mangrugida a mangibilang iti panagayuno sakbay ti panawen a mabalindan a mabuniagan.

Ilawlawag kadagiti ubbing a maysa a Domingo iti tunggal bulan makiddaw kadagiti kameng ti Simbaan nga agayunoda iti dua a pannangan. Bayat daytoy a kanito, saantayo a mangan wenno uminum. Awagantayo daytoy naisangsangayan nga aldaw iti tunggal bulan iti Domingo a panagayuno.

Ilawlawag a kiniddaw pay dagiti propetatayo iti ud-udina nga aldaw a mangtedtayo kadagiti agkasapulan. Indawatda kadatayo nga itedtayo iti Simbaan ti kuarta a naurnongtayo babaen ti di pannangan wenno yiinum bayat ti panagayunotayo. Maawagan ti kuarta nga itedtayo iti daton iti panagayuno, ken maaramat daytoy a tulong a paggatang iti taraon ken aruaten para kadagiti nakurapay ken agkasapulan.

- Ania dagiti daton iti panagayuno? (Kuarta a nayabuloy iti Simbaan a pangtulong kadagiti nakurapay.)
- Ania ti pakaaramatan daytoy a kuarta? (Paggatang iti taraon, aruaten, ken dadduma pay a kasapulan para kadagiti nakurapay ken agkasapulan.)

llawlawag a mabalintayo ti agayuno ken agkararag para iti tulong iti ania man nga oras, a kas iti inaramid ni Philip ken ti kaamaanna para iti amana. Kasapulantayo ken dagiti ipatpategtayo ti tulong ti Nailangitan nga Ama iti amin nga oras, ngem adda dagiti panawen nga addaantayo iti nadagsen a parikut a risuten wenno maysa iti kaamaantayo ti masakit unay. Daya ti panagayunotayo malaksid iti Domingo a panagayuno.

Estoria iti nasantuan a kasuratan

llawlawag nga ammo ni Jesucristo no kasano a makatulong ti kararag ken panagayuno. Salaysayen ti sumaganad nga estoria manipud iti Marcos 9:17–29 iti bukodmo a balikas. Kalpasan a maisalaysaymo ti estoria, mabalinmo a payakem daytoy kadagiti ubbing.

Maysa nga aldaw nagtitipon da Jesus ken dagiti disipulona, ket maysa a dakkel a ragup dagiti tattao ti nanglawlaw kadakuada. Maysa a tao manipud iti ragup ti immasideg ken ni Jesus. Imbaga daytoy a lalaki ken ni Jesus ti naliday nga estoria ti anakna a lalaki nga adu a tawenen a masaksakit. Indawat daytoy a lalaki kadagiti disipulo ni Cristo a bendisionanda ti ubing, ngem saan a naagasan iti bendisionda. Aglulua a kiniddaw ti ama ken ni Jesus nga agasanna ti anakna. Ammona a maimbagan ti anakna. Benendisionan ni Jesus ti masakit nga ubing, iniggamanna, ket pinatakterna. Nalaingan ti ubing.

Nasdaaw dagiti disipulo. Apaman a nayadayo ti ama ti anakna, dinamag dagiti disipulo ken ni Jesus no apay a saan a napaimbag ti bendisionda ti ubing. Insungbat ni Jesus a tapno maagasan daytoy nga ubing, nasken nga ad-adu ti aramidenda ngem kararag laeng. Kasapulanda pay ti agayuno.

Ibaga kadagiti ubbing a kanayon a denggen ti Nailangitan nga Ama dagiti kararagtayo, ngem no sitatallugodtayo nga agayuno, ipakitatayo iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus a pudno nga adda pammatitayo kadakuada.

Makatulong Kadatayo ti Panagayuno a Mangrikna iti Pannakaisinged iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo

Panangidatag ti mannursuro

llawlawag a no sitatallugodtayo nga agkararag ken agayuno, ipakitatayo iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo nga ay-ayatentayo ida ken ikagkagumaantayo ti suminged kadakuada tapno makaawattayo ti tulongda.

Estoria ken panaglilinnawag

Tapno matulongan dagiti ubbing a mangamiris no kasano a maisinged ida ti panagayuno ken panagkararag iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo, kiddawem a dumngegda kadagiti sumaganad nga estoria.

Salaysayen ti sumaganad nga estoria iti bukodmo a balikas:

Panagtutubo idi ket mariribukan dagiti mannalon iti tanap. Natikag a panawen ti lam-ek, ket kasapulanda ti tudo tapno makapagmulada.

Inkeddeng ti presidente ti pasok ti mangangay iti naisangsangayan a panagayuno, ket kiniddawna iti tunggal obispo nga iwaragawagna daytoy kadagiti kameng iti purokda. Ammona a kasapulan dagiti tao ti mayasideg nga ad-adda iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus sakbay a maawatda ti naisangsangayan a tulong a kasapulanda. Immay iti miting dagiti tao manipud

iti amin a disso ti purok tapno makiramanda iti panagkararag ken panagayuno. Inkararagda a maaddaanda koma iti tudo wenno niebe tapno makapagmulada ken dumadakkelda. Nagurayda a naguray, ngem saan a dimteng ti dam-eg a kasapulanda.

Naglabas dagiti bulan. Intuloy dagiti tao ti nagayuno ken nagkararag. Kamaudiananna, nangangay manen iti sabali a miting ti presidente iti pasok. “Agmulakayo,” imbagana kadagiti tao. “Nangngegen ti Nailangitan nga Ama dagiti kararago.”

Uray no awan pay ti nakita dagiti manalon a pagilasinan ti tudo, inaramidda ti naibilin kadakuada. Iti uneg ti sumagmamano a lawas, dimteng ti sungbat ti Nailangitan nga Ama. Inaldaw a nagtudo, a nangted kadagiti mula iti kasapulanda a dam-eg tapno dumakkelda. Iti dayta a tawen naaddaan dagiti manalon iti maysa kadagiti kasayaatan a panagapit. (Kitaen ti David Carl Danielson, “Rain in Due Season,” *Ensign*, July 1978, pp. 68–69.)

- Apay a dinawat dagiti lokal a dadaulo ti Simbaan nga agayuno ken agkararag dagiti tao?
- Kasano a nakatulog kadakuada ti panagayuno ken panagkararag? (Naisingedda iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo. Naawatda ti tudo a kasapulanda tapno dumakkel dagiti mulada.)

Ita salaysayen ti maikadua nga estoria:

Maysa a balasitang ni Rhonda, a naaksidente iti kotse. Idi nangngeg ti kaamaanna ti dakes a damag, nagdardarasda a napan iti ospital a nakaitarayanna. Awan ti puotna, a kayatna a sawen saan a makapagsao wenno makagaraw.

Inaldaw a naguray ti kaamaanna iti ospital a mangnamnama ken agkarkararag a sapay koma ta malainganto met laeng. Nupay kasta kasla saan nga umdas dagiti kararagda. Kayatda a marikna a masingsingedda iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus, tapno ipakitada kadakuada ti panagayatda ket dawatenda kadakuada a paglaingenda ti anakda.

Inkeddeng ti kaamaan ti agayuno ken agkararag. Kayat dagiti amin a kabagianda, kaarruba, ken gagayyemda ti makiraman kadakuada iti panagayuno. Impakdaar ti obispo ti panagayuno iti simbaan, ket adu iti purok ti nakipagayuno kadakuada. Nariknada ti pannakaisingedda iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo ken naammuanda a tumulong ti Nailangitan nga Ama no la ketdi pagsayaatan ni Rhonda.

Iti saan a nabayag, bayat panagparintumengda nga agkararag, narikna dagiti dadakkel ni Rhonda a maimbaganto ti anakda. Iti iseserrekda iti siledna iti ospital iti dayta nga agsapa, kimmita ken nakisaritan kadakuada. Idi agangay makatugawen iti kama ken makapanganen. Maimbaganto ni Rhonda. Imbaga pay ti obispo iti kaamaan a gapu iti dayta a panagayuno, ad-adda a simminged dagiti tao iti purok iti tunggal maysa ken ad-adda a naipakitada ti panagiinnayatda ngem iti sigud.

- Ania ti napasamak kas bunga daytoy naisangsangayan a panagayuno? (Nabendisionan ti balasitang ken immimbag. Ad-adda a nagsisinninged dagiti tao iti purok ket naipakitada ti panagayatda iti tunggal maysa.)

Ipalagip kadagiti ubbing a no dadduma addaan ti Nailangitan nga Ama iti dadduma pay a plano para kadagiti masakit wenno nadangran. No saanda a malaingan kalpasan ti panagayuno ken panagkararag, nasken nga aklonentayo ti pagayatan ti Nailangitan nga Ama, nga ammo a ti pannakaammo ket dakdakkal nga amang ngem ti bukodtayo a pannakaammo.

Pammaneknek
ti mannursuro

Mangiburay iti pammaneknek maipapan iti kinapateg ti panagayuno babaen ti panangibinglay iti maysa a padas a mangparegta kadagiti ubbing a mangayat nga agayuno. Mabalin a daytoy ket bukod a padas wenno maysa a banag a napasamak iti maysa a tao nga am-ammom. Ilawlawag a ti agayuno ken ti agkararag a sitatallugod ket maysa kadagiti kapatgan a wagas a panangipakita iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo a kayattayo a marikna a nasingsingedtayo kadakuada ken umawat iti tulongda.

Palugodan dagiti ubbing a mangibaga iti ania man a padas nga ammoda maipanggep iti panagayuno.

Pakagupgopan

Panaglilinnawag

Tulongan dagiti ubbing a mangsubli a mangadal iti nasursuroda maipapan iti panagayuno ken panagkararag. Pangalaen ti tunggal ubing iti maysa a saludsod manipud iti pagikkan nga insaganam ket papadas a pasungbatan daytoy.

- Ania ti kayat a sawen ti agayuno? (Saan a mangipauneg iti taraon wenno mainum para iti nalinteg a panggep.)
- Asino ti nasken nga agayuno? (Tunggal maysa a makabael.)
- No agayunotayo ken itedtayo ti kuartatayo iti obispo wenno presidente ti sanga, ania ti pangawag iti kuarta? (Daton iti panagayuno.)
- Ania ti aramiden ti obispo kadagiti datontayo iti panagayuno? (Ar-aramatenna ida a pangtulong kadagiti nakurapay ken agkasapulan.)
- Ania ti sumagmamano a gapu ti panagayuno? (Tapno suminged iti Nailangitan nga Ama. Tapno umawat iti tulong manipud iti Nailangitan nga Ama. Tapno matulongan dagiti dadduma. Maysa a bilin daytoy.)
- Kasano a matulongannatayo ti panagayuno? (Tulongannatayo a makarikna a nasingsingedtayo iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo.)
- Kaano ti Domingo a panagayuno? (Gagangay nga iti umuna a Domingo ti bulan.)
- Ania ti ipakita ti panagayuno iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo? (A napudno dagiti kararagtayo ken adda pammatitayo kadakuada.)
- Sitatallugodka kadi nga agayuno no sika wenno maysa a tao nga ipatpategmo ket agkasapulan iti tulong?

Awisen dagiti ubbing a makisarita kadagiti dadakkelda maipapan iti panagayuno ket mangeddeng no kaano ken kasano ti kapaut ti nasken a panagayunoda.

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag.

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumili manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenna kas sublien nga adalen wenna pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Para kadagiti in-inaudi nga ubbing, mabalin a makatulong ti sumaganad nga estoria ken paglilinnawagan:

Nagbaniaga iti adayo ti ama ni JoAnn. Idi nagsubli, naragsak ni JoAnn a nakakita kenkuana. Inarakup ken inagkana, ket impaiggemna ti bassit a sangasupot a naisangsangayan a kendi manipud iti siudad a naggapuanna.

Innala ni JoAnn ti supot ket nagtaray a napan iti paraangan, a pagay-ayaman ti bassit a kaarrubana a ni Danny. Ay-aywanan ni nanangna ni Danny bayat ti panagsakit ti ina daytoy.

“Kitaem!” impukaw ni JoAnn. “Kitaem ti impasarabo kaniak ni tatangko.”

Kimmita ni Danny iti supot.

- Ania iti panagkunayo ti simmaruno nga inaramid ni JoAnn?

Iti panagkunayo kinunana ngata, “Saanka nga ik-ikkan,” wenna iti panagkunayo kinunana ngata, “Kayatko nga ikkanka iti sumagmamano”?

Kasano iti panagkanayo ti rikna ni Danny no kinunana, “Saanka nga ik-ikkan”? Ania ngata ti makuna ni tatangna no kinunana dayta? Maragsakan ngata wenna naliday?

No kinunana, “Kayatko nga ikkanka iti sumagmamano,” maragsakan ngata ni Danny? Maragsakan ngata ni tatangna? Maragsakan ngata ti Nailangitan nga Amatayo? Maragsakan ngata ni JoAnn?

Ket, kinuna ni JoAnn, “Kayatko nga ikkanka iti sumagmamano,” ket naragsakan ti tunggal maysa.

Iti Domingo a panagayuno mabalinmo ti mangibinglay a kas iti inaramid ni JoAnn. Mabalinmo ti saan a mamigat, ken babaen ti saan a pannangan iti (dakamatem dagiti taraon a gagangay a kankanen dagiti ubbing), makaurnongkayo iti kuarta para kadagiti dadakkermo. Kalpasanna mabalinda nga ited daytoy a kantidad iti obispo, ket itednanto daytoy iti tao a mabisinan.

- Makaparagsak kadi daytoy kadagiti tao nga agkasapulan iti taraon?
- Maparagsaknakayo kadi daytoy?

2. Pagdrowingen dagiti ubbing iti ladawan ti maysa a tao a mabalinda a kayat nga ayunuan.

Panggep

Tapno mapapigsa ti tarigagay dagiti ubbing nga agbayad iti apagkapullo.

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal iti Doktrina ken Katulagan 119:3–4 ken Malakias 3:10.
2. Agsagana a tumulong kadagiti ubbing a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti “Itdek Apo’t ‘Pagkapullo [I Want to Give the Lord My Tenth]” (*Children’s Songbook*, p. 150).
3. Dagiti kasapulan:
  - a. Biblia ken Doktrina ken Katulagan.
  - b. Mangala iti ladawan ti templo iti lugaryo.
  - c. Islip a pagsuratan ken sobre ti apagkapullo ken dadduma pay a daton a para kenka ken iti tunggal ubing.
  - d. Lapis a saggaysa dagiti ubbing.
  - e. Sangapulo a sensilio nga agpapada ti gatadna.
  - f. Botelia.
  - g. Sangapulo a mansanas (wenno sabali pay a bungbunga) wenno bambanag.
  - h. Ladawan 3-26, Ti Ubing nga Agbaybayad iti Apagkapullo; ladawan 3-62, Ti Templo iti Portland Oregon (62617); ladawan 3-68, Dagiti Tattao nga Agar-aramid iti Pakasaritaan ti Kaamaan; ken ladawan 3-69, Dagiti Misionario nga Agsapsapul iti Pasursuruan (62611).
4. Aramidem dagiti nasken a kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.

Maisingasing a Panangidatag iti Adalen

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida nga agaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Ti Paglintegan ti Apagkapullo

Aramiden iti panagdengngeg

Mangiparang iti sangapulo a mansanas (wenno dadduma pay a bambanag) a makita ti amin.

- No itedko kadakayo dagitoy sangapulo a mansanas ket kalpasanna kiddawek nga isubliyo ti maysa kadagitoy, sitataludonkayo kadi ngata a mangted iti daytoy kaniak? Ingatoyo ti imayo no itedyo.
- Asino ti nangpadakkel kadagiti mansanas?
- Asino ti nangaramid iti daga?

Panangidatag
ti mannursuro

Yunay-unay a daytoy lubong ken amin a nasayaat a banag nga adda ditoy ket inted kadatayo ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo. Ay-ayaten ken ay-aywananda ti tunggal maysa kadatayo. Maipakitatayo ti panagyamantayo iti panagayat ken kinasayaatda babaen ti panangtungpal kadagiti bilinda ken panangaramid iti rebbengentayo a tumulong a mangpapigsa iti Simbaan.

Ilawlawag a maipanggep iti napateg a bilin daytoy nga adalen.
No tungpalentayo daytoy a bilin, tumulongtayo a dumur-as ti Simbaan.

Kiddawen kadagiti ubbing a dumngegda bayat ti panangibasam iti Doktrina ken Katulagan 119:3–4.

- Ania a bilin ti paglilinnawagantayo? (Apagkapullo.)
- Ania ti apagkapullo?

Banag nga adalen

Amirisen ti kapanunotan a maysa nga apagkasangapulo ti kayak a sawen ti apagkapullo. Ipakita kadagiti ubbing ti sangapulo a sensilio.

- No nullo ti maysa a tao daytoy a kuarta, mano ti apagkapullo a nasken a bayadan dayta a tao?

Mangayab iti ubing ket pangalaem iti maysa a sensilio para iti apagkapullo.

Ilawlawag a dinawat ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo kadagiti kameng ti Simbaan a mangtedda iti apagkasangapulo ti kuarta a matgedanda iti Simbaan para iti apagkapullo. Gapu ta aggapu ti amin a banag iti Nailangitan nga Ama pudno a panangisubli laeng ti apagkasangapulo kenkuana, ti panagbayad iti apagkapullo. Kukua ti Nailangitan nga Ama ti apagkapullo, ket nasken a saantayo nga ipaidam daytoy kenkuana.

Kasano ti Pannakabayad ti Apagkapullo

Aramiden

Mangipakita iti sobre ti Apagkapullo ken Dadduma pay a Daton. Ilawlawag no sadino ti pakasarakan dagiti sobre ken islip a pagsuratan ti Apagkapullo ken Dadduma pay a Daton iti balay a pagmimitinghan iti purokyo. Gagangay a masarakan dagitoy a sobre iti asideg ti opisina ti obispo. Maaramatda iti panagbayad iti apagkapullo.

Iwaras iti tunggal ubing ti sobre ken islip a pagsuratan iti apagkapullo ken dadduma pay a daton ken lapis. Ipakita kadagiti ubbing no sadino ti pangisuratan iti naganda ken ti pangisuratan ti kantidad ti apagkapullo a bayadanda.

Ilawlawag a no bayadanda ti apagkapulloda, nasken a suratanda ti islip a pagsuratan, ikabilda ti kuarta iti sobre, rikpan daytoy, isuratda ti naganda iti sango, sada ited daytoy iti obispo wenno maysa kadagiti mammagbagana.

Paimaldit kadagiti ubbing ti naganda iti sango dagiti sobre.

Yunay-unay no kasano ti kinapateg ti agbayad iti apagkasangapulo ti ania man a kuarta a matgedantayo wenno maawattayo iti obispo para iti apagkapullo.

- Adu kadakayo ti nagbayad iti apagkapullo. Mabalin kadi nga isalaysayo ti padasyo?

Maaramat ti Apagkapullo a Pangtulong iti Idudur-as ti Simbaan ni Jesucristo

Dagiti ladawan ken panagliliinnawag

Iparang ti ladawan 3-26, Ti Ubing nga Agbaybayad iti Apagkapullo. Ilawlawag no ania ti pagbanagan ti apagkapullo kalpasan a maawat daytoy ti obispo. Mabilang daytoy, ket maipatulod daytoy iti kuarter ti Simbaan. Kalpasanna aramaten dagiti dadaulo ti Simbaan iti nadumaduma a wagas tapno makatulong iti idudur-as ti Simbaan, kas iti panangbangon kadagiti templo ken balay a pagmimiting, panangipaay kadagiti kasapulan nga ad-adalentayo, ken para kadagiti seminario tapno nakatulong kadaytoy nga agsursuro iti ebanghelio.

Ibaga kadagiti ubbing nga ipakitam kadakuada no ania ti ar-aramiden dagiti dadaulotayo iti Simbaan iti kuarter nga apagkapullo, ti apagkasangapulo ti Apo. Mangala iti maysa kadagiti mansanas ket pisipisien iti makaanay a pisi para iti tunggal kameng ti klase, ket bay-am a kanenda daytoy. Ilawlawag nga, iti maipada a wagas, makatulong iti adu a tao ti apagkapullo a baybayadantayo.

Maitipon ti apagkapullotayo iti apagkapullo dagiti dadduma pay a kameng ti Simbaan iti intero a lubong. Agsubli daytoy kadaytoy iti adu a wagas.

Ilawlawag dagiti sumaganad a punto, ket ipakita dagiti maibagay a ladawan:

1. Baybayadan ti apagkapullo a kuarter dagiti gastuen para iti pasdek ken pannakapasayaaat dagiti balay a pagmimiting, dagiti templo, ken dadduma pay a pasdek ti Simbaan.
2. Maibaybayad ti dadduma nga apagkapullo a kuarter para iti aramid ti pakasaritaan ti kaamaan ken ti templo.
3. Maaramat a pangtulong iti aramid ti misionario ti dadduma nga apagkapullo a kuarter.

Ilawlawag a maitultulong pay ti apagkapullo para kadagiti adu a dadduma pay a banag, kas kadagiti programa iti seminario ken instituto. Maysa a gundaway ken bendision ti agbayad iti apagkapullo. Nasken a nasayaat ti riknatayo a makaammo a ti kuarter nga itedtayo para iti apagkapullo ket makatulong iti Simbaan.

Estoria

Pagdenggen dagiti ubbing iti sumaganad nga estoria tapno maammuanda no kasano a naaramat a pangtulong iti Simbaan ti apagkapullo ti maysa a tao.

Nagkauna a kameng ni Kabsat a Wilson. Adda napipintas a dua a bakana. Katulongan ni Kabsat a Wilson dagitoy nga ayup nga agarado iti bangkagna.

Iti naminsan a panawen a panagbayadna iti apagkapullona, natakuatan ni Kabsat a Wilson nga awan ti umdas a kuarter. Dina kayat ti agbayad iti paset laeng ti apagkapullo. Dina kayat a bayadan uray ti paset laeng ti apagkapullona. Kayatna a bayadan a sibubukel ti kantidad.

Kamaudiananna inkeddengna nga ited ti paggugustona a baka para iti apagkapullo, nupay kaipapananna a maymaysan ti bakana.

Inted ni Kabsat a Wilson ti baka iti obispo. Inikkan ti obispo ni Kabsat a Wilson iti resibo para iti apagkapullona. Nalidayan ni Kabsat a Wilson a mangted iti bakana. Ngem gapu ta ay-ayatenna ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo, naragsakan ta naitedna ti bakana iti Simbaan a kas apagkapullo.

Masansan a malagip ni Kabsat a Wilson ti baka nga intedna a kas apagkapullo. Pinanunotna no kasano a maaramat ti baka a pangtulong iti Simbaan. Kalpasanna iti maysa nga aldaw a adda isuna iti Siudad ti Salt Lake a pakabangbanganon ti templo. Nakitana ti dua a nababaked a baka nga aggyugyod iti dadakkel a bato. Naay-ayo unay a nangbuybuya kadagiti baka nga agtartrabaho isu nga immasideg tapno makitana a nasayaat. Iti siddaaw ken ragsakna nailasinna a maysa kadagitoy ti kaay-ayona a lakay a baka. Anian a ragsak ni Kabsat a Wilson a nakaammo a tumultulong a mangbangon iti templo ti baka nga intedna nga apagkapullo!

Manipud idin, naragragsaken ni Kabsat a Wilson nga agbayad iti apagkapullo. Adu a wagas ti mapanunotna a pakaaramatan iti apagkapullona tapno makatulong iti Simbaan.

Ilawlawag a nupay gagangay a ditayo makita no kasano ti pannakaaramat ti apagkapullotayo, a kas ken ni Kabsat a Wilson, ammotayo a maaramat ti apagkapullotayo a pangtulong iti Simbaan.

Nasken a Bayadantayo ti Apagkapullotayo a Sitatallugod

Kanta

Isuro kadagiti ubbing dagiti balikas ti "Itdek Apo't 'Pagkapullok."

Itdek Apo't 'pagkapullok,
Ta no aramidek
Malagipko dag'ti sagut
Nga itedna 'ti amin.

Itdenna kadatay ti biag
Bassit 'pagkapullok,
Ipakitana't pammatik
Kenkuana, nga Apok.

- Asino ti maragsakan no bayadantayo ti apagkapullotayo? (Ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo.)
- Ania ti ipakitatayo iti Nailangitan nga Ama no bayadantayo ti apagkapullotayo? (Nga ay-ayatentayo isuna ken agyaman kadagiti banag nga it-itedna kadatayo.)

Paulit kadagiti ubbing ti umuna a berso ti kanta. Ilawlawag a no bayadantayo ti apagkapullotayo, ipakitatayo iti Nailangitan nga Ama nga ay-ayatentayo isuna. Yunay-unay nga anian a ragsak ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo no bayadantayo ti apagkapullotayo, nangnangruna no bayadantayo daytoy a sitatallugod.

Mabendisionantayo No Bayadantayo ti Apagkapullotayo

Panagbasa iti nasantuan a kasuratan

Ibaga kadagiti ubbing nga inkari kadatayo ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo a bendisionantayo no bayadantayo ti apagkapullotayo.

Basaen ti Malakias 3:10.

- Ania iti panagkunayo ti kayatna a sawen idi inkari ti Nailangitan nga Ama a luktanna dagiti tawa ti langit ket bendisionantayo?

Ilawlawag a sumangbay dagiti bendision kadagiti agbayad iti apagkapulloda. Kinuna ni Presidente Heber J. Grant, maysa kadagiti propeta iti ud-udina nga aldaw, a mabendisionantayo iti dakdakkel a pannakaammo iti Nailangitan

nga Ama ken ni Jesucristo, iti napigpigs a pammaneknek, ken dakdakkal a kabaelan a mangtungpal kadagiti bilin (kitaen ti Conference Report, Apr. 1925, p. 10). Imbaga pay kadatayo dagiti dadduma a propeta iti ud-udina nga aldaw a no bayadantayo ti apagkapullotayo, rumang-aytayo. Ti kayat a sawen ti *rumang-ay* ket mabendisionantayo kadagiti banag a kasapulan kas iti taraon ken pagindegan.

- Kayatyo kadi dagitoy a bendision?

Ilawlawag a bembendisionan ti Nailangitan nga Ama dagiti amin a tao nga agbaybayad iti apagkapulloda. Ibagay kadagiti ubbing nga ay-ayaten ida ti Nailangitan nga Amada, ken nupay mabalin a saanna a bendisionan amin ida iti isu met la a wagas, no bayadanda ti apagkapulloda bendisionannanto ida kadagiti wagas a kasayaatan para kadakuada.

Yunay-unay a nasken nga agbalintayo a natulnog, agbayad iti napudno ken sibubukel nga apagkapullo, ket agtalektayo iti Nailangitan nga Ama.

Pakagupgopan

Ay-ayam

Tulongan dagiti ubbing a mangurnos kadagiti tugawda iti nagtimbukel, wenno pagtugawem ida iti nagbukel iti suelo. Agay-ayam iti patayyeken a botelia. Ikabil ti botelia iti tengnga dagiti napagtimbukel a tugaw. Patayyeken ti botelia. Ti ubing nga itudo ti botelia kalpasan ti panagsardengna ti maikkan iti gundaway nga umanamong wenno saan nga umanamong. Kalpasanna dayta nga ubing ti mangpatayyek iti botelia.

No adda pay panawen, mabalinmo a paulit ti ay-ayam.

Basaen dagiti sumaganad a palawag. No saan nga umanamong ti ubing, paibaga kadagiti ubbing ti umno a pakaammo.

1. Maysa a bilin ti panagbayad iti apagkapullo. (Umanamong.)
2. Maysa nga apagkalima ti kayat a sawen ti apagkapullo. (Saan nga umanamong. Maysa nga apagkasangapulo ti kayat a sawen ti apagkapullo.)
3. Agbayadtayo iti apagkapullotayo iti Simbaan. (Umanamong.)
4. Maaramat ti apagkapullo a pangtulong a pangbangon kadagiti pasdek ti Simbaan. (Umanamong.)
5. Maaramat ti apagkapullo a pangtulong a mangsuporta iti aramid ti misionario, pagimaldit kadagiti libro, ken pangtulong iti aramid para iti pakasaritaan ti kaamaan ken iti templo. (Umanamong.)
6. Awan ti aniamanna no agbayadtayo man iti apagkapullo. (Saan nga umanamong.)
7. Bendisionandatayo ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus no bayadantayo ti apagkapullotayo. (Umanamong.)

Pammaneknek
ti mannursuro

Gibusan ti adalen babaen ti panangiburaymo iti pammaneknekmo kadagiti bendision iti panagbayad iti apagkapullo. Paregtaen dagiti ubbing a kanayon a pilienda ti rumbeng ket bayadanda a siraragsak ti apagkapulloda.

Maibunong a papel

Isubli dagiti sobre ti apagkapullo ken dadduma pay a daton kadagiti ubbing iti gibus ti Primaria.

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag.

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kas sublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Tulongan dagiti ubbing a mangisagana iti naisangsangayan a lugar a pakaidulinanda iti apagkapullo a kuartada a maisina kadagiti dadduma a kuartada. Mabalín a kahon daytoy, bassit a banga wenno lata, wenno sobre. Ibagam kadakuada a tunggal aldaw a makateggedda iti kuarta, nasken nga unaenda nga ikkaten ti kasapulan a kantidad a pagbayad iti apagkapullo ket ikabil daytoy iti naisangsangayan a pagikkanda.
2. Mangawis iti eskribiente iti pakaseknan ti kuarta iti purok wenno sanga nga umay iti klaseyo tapno ilawlawagna no ania ti mapasamak iti apagkapullo kalpasan a maawat daytoy ti obispo wenno presidente iti sanga.
3. Ipabuya iti video ti “Windows of Heaven”, a masarakan iti *Beginning Course Videocassette 2* (53178).
4. Mangisagana iti papel a saggaysa dagiti ubbing. Markaan ti maysa a bangir daytoy iti “Kukua ti Nailangitan nga Ama” ken ti sabali a bangir iti “Kukuak.” Pagdrowingen dagiti ubbing ti siam a banag (sensilio, mansanas, kdp.) iti bangirda iti papel ken maysa a banag iti bangir ti papel a namarkaan iti “Kukua ti Nailangitan nga Ama.”

Panangdayaw Kadagiti Nagan ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo

---

Panggep

Tapno matulongan ti tunggal ubing a mangdayaw ken mangraem kadagiti nagan ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo

---

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal ken agsagana a mangbasa iti Mosiah 13:15, nga aggibus iti balikas a barengbareng iti umuna a gundaway a makita daytoy, ken ti 1 Samuel 3:1–10, 19–20.
2. Mangitugot iti munmunieka a nabungon iti bassit nga ules (wenno mangaramat iti nalukot nga ules wenno tualia) a mangibagi iti bassit a maladaga.
3. Dagiti kasapulan:
  - a. Libro ni Mormon.
  - b. Tisa, pisarra, ken pagpugas.
  - c. Ladawan 3-47, Ni Abinadi iti Sanguanan ni Ari Noe (62042; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 308); ladawan 3-67, ni Presidente Spencer W. Kimball; ladawan 3-70, Ni Ubing a Samuel nga Inawagan ti Apo (62498; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 111).
4. Aramatem dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpaduras nga aramiden nga aramatemto.

Maisingasing a Panangidatag iti Adalen

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadaam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Napateg dagiti Nagan

Aramiden iti panagdengngeg

Agpammarang nga umis-isem ken mangindayon kadagiti takiagmo iti bassit a maladaga (munmunieka wenno ules). Kumita ket ibaga kadagiti ubbing: “Idi bassit ken kayyanakkayo a maladaga, nangpili dagiti dadakkelyo iti nagan para kadakayo. Nagan daytoy a magusgustuanda ken kayatda nga ipanagan kadakayo.”

- Ammoyo kadi no apay nga inted kadakayo dagiti dadakkelyo ti naganyo? (Palugodan ti tunggal ubing a sumungbat. Sumagmamano ti mabalin a napanaganan iti nagan dagiti kabagian wenno kapuonanda wenno para iti sumagmamano a dadduma a naisangsangayan a gapu. Tulongan amin dagiti ubbing a makarikna iti nasayaat maipanggep kadagiti naganda, ammo man wenno saan dagiti ubbing no apay nga immawatda kadagidiay a nagnagan.)

- Kasano ti mariknayo no sawen dagiti tattao a sipupungtot ti naganyo, pagang-angawanda daytoy, wenno biddut ti panangisaoda?

Ilawlawag a napateg unay dagiti nagan. Mabigbigdatayo dagiti tao babaen kadagiti nagantayo. Ti nagan ti pakailasinan ti maysa a tao.

Panaglilinnawag

Ipalagip kadagiti ubbing nga ammo ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo dagiti nagantayo. Ipalagip kadakuada a ti nagan a “Joseph” ti umuna unay a balikas nga insao ti Nailangitan nga Ama iti ubing a Joseph Smith iti Sagrado a Kakaywan. Inawagan isuna ti Nailangitan nga Ama babaen iti nagan. Mabalainmo pay nga iparang ti ladawan 3-70, Ni Ubing a Samuel nga Inawagan ti Apo, ket isalaysay ti estoria iti Biblia maipapan iti ubing a Samuel (kitaen ti Samuel 3:1–10; 19–20), a nangawagan ti Apo ken ni Samuel babaen ti nagan.

Ilawlawag nga ilasin ti nagan ti tao. Apaman a mangngegmo ti nagan ti maysa a tao nga am-ammom, panunotem ti maipapan iti dayta a tao. Maysa a napateg a pasamak no maikkan iti nagan ti maladaga. Malawlaw ti maladaga kadagiti addaan iti Kinasaserdote ni Melchizedek ket maikkan iti nagan ken bendision.

- No mangngegyo ti nagan ti obispotayo (ibaga ti nagan ti obispoyo wenno presidenteyo ti sanga), ania a kita ti tao ti mapanunotyo? (Palugodan dagiti sungbat, a mangparegta kadagiti ubbing a mangpanunot kadagiti nasayaat a banag.)

Mabalainmo a paulit daytoy nga aramiden iti dua wenno tallo a daras, nga aramaten ti nagnagan dagiti nasayaat a tattao nga am-ammo dagiti ubbing.

Panaglilinnawag
iti pisarra

Imaldit ti nagan a *Jesucristo* iti pisarra, wenno ibaga kadagiti ubbing a mangisaoka iti naisangsangayan unay a nagan. Sawen ti “Jesucristo” a siraraem ken sidadayaw. Kalpasanna paisao kadagiti ubbing ti nagan a kaduam ida.

- Ania a kita ti tao ti malagipyo no mangngeg wenno makitayo daytoy a nagan?

Imaldit ti nagan a *Nailangitan nga Ama* iti pisarra, wenno sawen daytoy iti napigsa a kas iti panangisaom iti nagan ti Mangisalakan. Paisao daytoy kadagiti ubbing a kaduam ida.

- Ania a kita ti tao ti malagipyo no mangngeg wenno makitayo ti naganna? (Tao a managayat ken mangted kadatayo iti adu a banag.)

Ilawlawag nga adu a banag ti inaramid ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo a para kadatayo. Ay-ayatentayo ida. No mangngegtayo dagiti naganda, masansan a malagiptayo dagiti adu a nasasayaat a banag nga inaramidda. Makariknatayo iti ayat ken panagyaman no malagiptayo ida.

Dayawen ken raementayo dagiti ay-ayatentayo. Ipakitatayo ti panagdayaw ken panagraemtayo kadakuada babaen ti panangaramat kadagiti naganda iti nasayaat ken naayat a wagas.

Pagannurotan
ti pammati

Tulongan dagiti ubbing a mangisao nga aggigiddan iti umuna a pagannurotan ti pammati.

Nabilintayo a Mangdayaw Kadagiti Nagan ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo

Panaglilinnawag
iti ladawan

Ipakita ti ladawan 3-47, Ni Abinadi iti Sanguanan ni Ari Noe.

- Ania ti mapasasamak iti daytoy a ladawan?

Ilawlawag nga idi isursuro ni propeta Abinadi dagiti tao, imbagana kadakuada ti maipanggep kadagiti Sangapulo a Bilin, a naggapu iti Dios.

Dagiti Sangapulo a Bilin ti mangiturong kadatayo nga agbiag iti rumbeng a wagas. Ibaga kadatayo ti maikatlo a bilin a nasken a dayawen ken raementayo dagiti nagan ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo.

Panaglilinnawag
iti nasantuan
a kasuratan

Pagdenggen dagiti ubbing bayat ti panangibasam iti maikatlo a bilin. Basaen ti Mosiah 13:15, nga agsardeng kalpasan ti balikas a *barengbareng* iti umuna a gundaway a makita iti berso.

Ilawlawag nga “*iti barengbareng*” kaipapananna ti panangaramat kadagiti nagan ti Nailangitan nga Ama iti saan a naraem a wagas, wenno no saanda a pudno a pampanunoten ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo.

Paulit kadagiti ubbing dagiti balikas ti nasantuan a kasuratan a kaduam ida.

- Ania dagiti sumagmamano a dadduma a nagan nga aramatentayo no ti Nailangitan nga Ama wenno ni Jesus ti kayattayo a sawen? (Dios, Ama sadi Langit, Jehova, ti Apo, Cristo, ken ti Mangisalakan.)

Tulongan dagiti ubbing a mangawat nga iti kaano man a panangaramattayo ania man kadagitoy a nagan, nasken nga isaotayo a siraraem. Nasken a di maisao dagitoy a nagan iti naunget wenno iti inaangaw a wagas. Ti maysa a tao a mangaramat kadagitoy a nagan iti daytoy a wagas ket agsapsapata. Saan a rumbeng a maaramat dagitoy a nagan a kas pagsapata a balikas. Nasken nga aramatentayo laeng dagiti nagan ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo no agkararagtayo wenno no pagsasaritaantayo dagitoy iti naraem a wagas.

No makabasa ti klasem, mangawis iti maysa nga ubing nga umay mangisurat kadagiti balikas a *dayawen* ken *raemen* iti pisarra. Papigsaen ti kapanunotan a no ay-ayatentayo ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo, ipakitatayo ti panagdayaw ken panagraem kadagiti naganda babaen ti panangaramat kadagitoy iti nasayaat ken naayat a wagas laeng.

Rumbeng a Panangaramat Kadagiti Nagan ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo

- Kaano ti rumbeng a panangaramat iti nagan ti Nailangitan nga Ama? (No agsaotayo nga addaan panagraem ken panagdayaw ken no agkararagtayo.)

Estoria

Maysa nga ina ti nangisalaysay iti anakna a lalaki iti daytoy nga estoria a maipanggep idi ubing pay. Uliten a salaysayen daytoy iti bukodmo a balikas.

“ ‘Kas maysa a bassit nga ubing a babai, magmagnaak nga agawid manipud iti pagadalan a kaduak ti kabsatko a lalaki. Kanayon kami a mangngeddeng tapno maliklikanmi ti dakkal a nangisit nga aso a mangkamat kadakami

bayat ti panagtaraymi a lumabas iti balayna. No matiempuanmi ti agtaray, makakalay-atkami iti alad ket mayadayo iti peggad. Ibaga kaniak ti kabsatko no kaano ti panagtaraymi.

“ ‘Maysa nga aldaw agmaymaysaak ket diak natiempuan ti nagtaray. Tinaulannak ti aso ket napasardengak a sibubuteng iti igid ti dalan. Bayat ti iduduklosna kaniak, [iti sibubuteng] nagsangitak iti napigsa: “Nailangitan nga Ama, tulongannak!” ’ ’ ”

Impadamag ti anakna a lalaki: “Kellaat, nalagip ni nanangko, napasardeng ti aso a kasla naserraan ti dalanna, ket nagkaradap a kimmamang iti alad tapno mayadayo iti peggad. Ammona a nasungbatan ti kararagna” (S. Michael Wilcox, “No Other Gods before Me,” *Ensign*, Jan. 1944, pp. 22–23).

Yunay-unay no kasano ti kinapateg ti panangaramat laeng kadagiti nagan ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo no agkarkararagtayo wenno agsasaotayo a siraraem iti maipapan kadagitoy.

Ladawan
ken estoria

Isalaysay ti sumaganad nga estoria:

Iti maysa nga aldaw kalpasan ti operasion ti pannakairuar ni Presidente Kimball iti siled ti ospital a pagoperaran nasippadong ket naitublak ti katulongan. Nagtabbaaw ti katulongan ken inaramatna ti nagan ti Apo iti barengbareng. Uray no masaksakit ni Presidente Kimball, impakaasina iti katulongan, “Pangngaasim! Pangngaasim! Nagan ti Apok dayta [ar-aramatem iti dakes a wagas].”

Nagulimek ti katulongan. Sana inyarasaas. “Ladingitek” (kitaen “President Kimball Speaks Out on Profanity,” *Ensign*, Feb. 1981, p. 3).

Panaglilinnawag

- Ania a bilin a saan a tinungpal ti katulongan?
- Apay a di kayat ni Presidente Kimball a mangngeg daytoy?
- Kaano ti nasken a panangaramattayo kadagiti nagan ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo?
- Ania ti maaramidyo no iti eskuela wenno iti kaarruba makangngegkayo iti tattao a mangar-aramat kadagiti nagan ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesus iti barengbareng?

Pakagupgopan

Paregtaen dagiti ubbing a mangaramat kadagiti nagan ni Jesucristo ken ti Nailangitan nga Ama nga addaan panagraem ken panagdayaw.

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag.

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kasublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Isao a kadua dagiti ubbing ti sumaganad nga itignay a berso:
 Agsao a naalumanay maipapan ken ni Jesus;
 Pakapsutem koma ti timekmo. (ipan ti tammudo kadagiti bibig)
 Dayawem ti naganna iti tunggal nasayaat a pilim.
 Ti nagan ti Nailangitan nga Amatayo,
 Kas iti kararag (agdalikepkep ken agdumog)
 A nasken a maisao laeng nga addaan naindaklan nga ayat ken annad.
2. Awagan ti maysa nga ubing babaen ti biddut a nagan, ket kiddawem a mangaramid iti maysa a banag para kenka. Kiddawem kenkuana nga ipalawagna kadagiti dadduma iti klase no kasano ti nariknana iti pannakaawagna iti biddut a nagan. Aramaten daytoy a padas a pangiladawan no kasano ti pannakaburibortayo no adda maysa a tao a nagbiddut iti panangbalikasna, nakalipat wenno nangaramat iti saan a nasayaat kadagiti nagantayo. Ilawlawag a ditayo kayat a mangngeg dagiti nagantayo a mayikkis iti pungtot. Masaktantayo a makangngeg a naaramat dagiti nagantayo iti dakes a wagas. Saan met kayat ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo daytoy. Insuroda kadatayo nga aramatenayo laeng dagiti naganda nga addaan panagdayaw, no agkararag wenno agsasaotayo a siraraem.
3. No maisurat dagiti ubbing ti bukodda a nagan, paisuratmo kadakuada dagiti umuna a naganda iti tengnga ti blangko a panid ti papel, kalpasanna patugotan daytoy iti maysa a kolor, sa manen iti sabali a kolor, ken sabali pay agingga a makaaramidda iti nagsirkulo a “bullalayaw” iti lawlaw dagiti naganda. No saan a maisurat dagiti ubbing ti bukodda a nagan, mabalinmo nga isurat dagiti naganda iti tengnga dagiti papel ket padekorationam dagiti naganda babaen dagiti maris ti bullalayaw wenno iti sabali a wagas.
4. Uliten ti pannakayakem ken ni Abinadi manipud iti maika-20 nga adalen, ket paulit iti ubing nga agpammarang nga Abinadi ti bilin a “Saanmo nga aramaten ti nagan ti Apo a Diosmo iti barengbareng” iti nadakes nga Ari Noe.
5. Kadua dagiti ubbing, kantaen wenno sawen dagiti balikas ti “Umuna a Kararag ni Joseph Smith” (*Hymns*, no. 26); nairaman dagiti balikas iti likudan daytoy a pagbasaan.
6. Mangisagana iti dakkal a pagsisinniriban a balikas a naisurat iti papel para iti klase a kas iti daytoy:

Ibagam kadagiti ubbing a kayatmo a makita no malagipda ti napateg a bilin a nailawlawag iti adalen. Ikkan ti lima nga ubbing iti saggaysa a pedaso ti dakkal a pagsisinniriban a balikas a naisurat iti papel nga insaganam. Tulongam ida a mangurnos nga agsasaruno kadagiti balikas ti nasantuan a kasuratan. Sa pabasa iti klase nga aggigiddan ti bilin.

Mangawis iti asino man nga ubbing a mangayat a mangisao iti daytoy nasantuan a kasuratan.

Panggep Tapno matulongan ti tunggal ubing a mangdayaw kadagiti dadduma a tao ken dagiti tagikuada.

- Panagisagana**
1. Sikakararag a mangadal iti 3 Nephi 14:12 ken Exodo 20:15.
  2. Mangisagana iti *salt dough*. Paglaoken ti 2 a tasa nga arina, 1 a tasa nga asin, 1 a kutsara a mantika, ken 3/4 a tasa ti danum (nayonan iti 4 a tedted ti pagkolor iti taraon iti danum no tarigagayam.) Masaen ti napaglaok agingga a lumukneng ken lumamuyot. Nayonan iti 1 a kutsara a danum wenno arina no kasapulan.
  3. Agsagana a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti “Pilien ti Rumbeng a Wagas [Choose the Right Way]” (*Children's Songbook*, p. 160); nairaman dagiti balikas iti likudan daytoy a pagbasaan.
  4. Dagiti kasapulan:
    - a. Biblia ken Libro ni Mormon.
    - b. Kalasag wenno singsing a PTR.
    - c. Tisa, pisarra, wenno pagpugas.
  5. Aramidem dagiti nasken a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.
-

**Maisingasing
a Panangidatag
iti Adalen**

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Aramidem Kadagiti Sabali

Aramidem iti panagdengngeg llawlawag kadagiti ubbing a ti tagikua maysa a ti banag nga isuda ti akinkukua, kas iti libro, abalbalay, kuarta, wenno aruaten. Ti napateg a tagikua ti maysa a banag a naipangpangruna a kayat wenno ipategda. Ti napateg a tagikua saan a kasapulan nga agpateg iti nangina unay. Mabalina a nalaka ti bayadna ngem naisangsangayan ti kaipapananna gapu iti naggapuanna wenno ti tao a nangted iti daytoy.

Mangted iti tunggal ubing iti tinimbukel a *salt dough* ket kiddawen kenkuana a pormaenna ti namasa nga arina iti sukog ti maysa kadagiti napateg a tagikuana. Mangted iti sumagmamano a minuto para kadagiti ubbing a mangaramid kadagiti partuatda babaen ti *salt dough*.

Panagbibinninglay Awisen dagiti ubbing a mangipakita kadagiti partuatda babaen ti *salt dough* ken paibaga no apay a napateg unay kadakuada dagiti naibagian a tagikuada.

- Kasano ti riknayo no maysa a tao, a saanna nga imbaga, ti nangbulod iti daytoy a tagikua, nangala iti daytoy, wenno nangdadael iti daytoy?

Iparang dagiti partuat babaen ti *salt dough* iti lamisaan wenno iti dadduma a naisangayan a lugar agingga iti gibus ti adalen.

Panaglilinnawag

- No buloden ti maysa a tao ti napateg a tagikuayo, kasano ti kayatyo a panangtrato dayta a tao iti daytoy?
- No kas pagarigan ta mapukaw ti patpatgenyo a tagikuayo, ania ti kayatyo nga aramiden ti tao a makakita iti daytoy?

Ilawlawag a kayattayo amin a tratuen dagiti dadduma dagiti patpatgentayo a tagikua nga addaan panagannad ken panagraem. Addaan pay dagiti dadduma a tao iti tagikua a napateg kadakuada, ket kayatda a tratuentayo dagiti naisangsangayan a tagikuada nga addaan panagannad ken panagraem.

Kalasag wenno singsing a PTR ken panaglilinnawag iti nasantuan a kasuratan

Ibaga kadagiti ubbing nga insuronatayo ni Jesucristo no kasano ti panangtratotayo kadagiti dadduma a tao ken dagiti tagikuada. Iparang ti kalasag wenno singsing a PTR, ket ilawlawag a masarakantayo dagiti pannursuro ni Jesucristo iti daytoy a pagsasaritaan kadagiti nasantuan a kasuratan. Pagdenggem ida bayat panangibasam iti 3 Nephi 14:12, nga agsardeng iti balikas a *kadakuada*.

Ilawlawag daytoy a bersikulo kadagiti ubbing. Tulongam ida a mangawat a nasken a tratuentayo dagiti sabali a tao iti wagas a kayattayo a panangtratoda kadatayo. Ilawlawag a no dadduma maaw-awagan daytoy iti “Nabalitokan nga Annuroten” ket gagangay a maisao iti, “Aramidem kadagiti sabali ti kas iti kayatmo nga aramidenda kenka.”

Paulit kadagiti ubbing ti Nabalitokan nga Annuroten iti napigsa iti sumagmamano a gundaway. Ilawlawag a ti panangtrato kadagiti dadduma a tao iti wagas a kayattayo a pannaktratotayo mairaman ti panangraem kadagiti tagikuada a kas iti kayattayo a pannakaraem met dagiti tagikuatayo.

Raementayo ti Tagikua dagiti Dadduma a Tao Babaen ti Saan a Panagtakaw

Panaglilinnawag iti nasantuan a kasuratan

Ilawlawag a binilinnatayo ti Nailangitan nga Ama a mangraem kadagiti sabali a tao ken dagiti tagikuada.

Basaen ti Exodo 20:15. Kiddawen kadagiti ubbing nga ilawlawagda daytoy a nasantuan a kasuratan.

Yunay-unay a binilinnatayo ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo a saantayo nga agtakaw. Ibaga pay kadatayo dagiti paglintegan ti pagilientayo a saan a nasayaat a takawan ti sabali. Kas kamkameng ti Simbaan ni Jesucristo, mamatitayo iti panangtungpal kadagitoy a paglintegan kasta met kadagiti bilin ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo.

Pagannurotan ti pammati

Ilawlawag a dakamaten ti maikasangapulo-ket-dua a pagannurotan ti pammati ti pammatitayo maipanggep kadagiti paglintegan. Paulit kadagiti ubbing ti binatang a “Mamatikami iti . . . panangtungpal . . . iti paglintegan.”

Dagiti estoria ken panaglilinnawag

Isalaysay ti sumaganad nga estoria maipapan iti dua a babbalasitang a simmango iti narigat a panangeddeng:

Kayat da Jan ken Susan ti gumatang iti sumagmamano a babolgam manipud iti makina ti gam. Nangipanda iti sensilio iti makina sada pinusipos ti pagiggaman tapno makaala iti babolgam, ngem nasdaawda ta sangarakem a babolgam ketdi ti rimmuar imbes a maysa laeng. Malaksid iti dayta, nagsubli pay ti sensilioda.

- Ania ti aramidenyo no napasamak daytoy kadakayo?

Ibaga kadagiti ubbing a maipada a banag ti napasamak adun a tawen ti napalabas ken ni Elder Sterling W. Sill, maysa a sigud a Nangato nga Agrebbeng iti Simbaan, a mabalin a makatulong kadakuada a mangsungbat iti dayta a saludsod. Kalpasanna salaysayen ti sumaganad nga estoria iti bukodmo a balikas:

“Agmanmaneho [ni Elder Sill] iti kalsada ket nawaw, isu a nagsardeng tapno gumatang iti pagpalamiis. Nangipisok iti sensilio iti makina a yan ti pagpalamiis iti paggasolinaan ket nakaala iti sangabotelia a pagpalamiis, ngem naisubli ti kuartana. Innalana ti kuarta, kinitana, imbolsana, nagsubli iti kotsena, ket kinunana, ‘Uray ta nangina met ti panagbakoda iti daytoy.’ Ngem saan a basta lattan nakasubli iti kotse, gapu ta adda naalumamay, nakapsut a timek a nangipukaw iti lapayagna ket nagdamag kenkuana iti nakaay-ayat a saludsod. Ti saludsod ket ‘Sill, agbalinka kadi a mananakaw iti gatad ti dies sentimos laeng?’ ” (Hartman Rector, Jr., “Get Up and Glow,” *Brigham Young University Speeches of the Year* [Provo, 5 Jan. 1971], p. 6).

- Ania iti panagkunayo ti inaramid ni Elder Sill?

Kalpasan ti isusungbat dagiti ubbing, ibagam kadakuada a nagsubli iti makina ket pinadasna nga isubli ti kuarta. Ngem ita adda baro a parikut ni Elder Sill.

- No ipanna ti kuarta iti makina, ania ti mapasamak? (Makaala iti sabali pay a botelia ti pagpalamiis, ket mabalin nga agsubli manen ti kuartana.)

Ilawlawag a pakaruen laeng daytoy ti parikut.

- Ania koma ti aramidenyo?

Ilawlawag a naamiris ni Elder Sill a dina kukua ti dies. Insukatna daytoy iti sangabotelia a pagpalamiis. Isu a sinapulna ti katulongan iti estasion ket intedna kenkuana ti kuarta.

- Ita ania iti panagkunayo ti inaramid da Jan ken Susan kadagiti babolgam ken kuartada? [Ilawlawag a nasarakan dagiti babbalasitang ti akinkukua iti tiendaan ket impalawagda kenkuana no ania ti napasamak a saan ketdi nga innalada lattan ti gam ken ti kuarta.]

Yunay-unay a pinili da Jan, Susan, ken Elder Sill ti rumbeng. Pinilida a tungpalen ti bilin ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo ken ti paglintegan ti daga—saanda a nagtakaw.

Ilawlawag a nasken a saantayo a mangala iti maysa a banag a saantayo a kukua.

Maraemtayo ti Tagikua Dagiti Dadduma a Tao Babaen ti Panangisubli Kadagitoy

- No makapukawkayo koma iti tagikua, ania ti kayatyo nga aramiden ti tao a makakita iti daytoy? (Isublina daytoy.)

Panaglilinnawag

Estoria

Isalaysay kadagiti ubbing ti sumaganad nga estoria iti bukodmo a balikas:

Adda ni Katy iti dalanna a mapan iti eskuela idi makakita iti nasilap a banag iti karuotan iti igid ti dalan. Nagkubbo, ket iti karuotan nakitana ti balitok a kuentas. Napintas daytoy. Bayat ti panangpidutna iti daytoy, napanunotna, “Kalanglanga daytoy ti kuentas ni Maria a naawatna idi kasangayna.” Imbulsa ni Katy ti kuentas ket nagdardaras a napan iti eskuela.

Idi mangrugi iti klase, awan ni Maria. Naladaw a simrek iti klase. Nalabbaga dagiti matana ken lumlumtegda. Nagsangsangit la ketdi.

Bayat ti pangngaldaw imbagana ken ni Katy ti gapu ti nakaladawanna a simrek iti eskuela. Napukawna ti kuentasna iti lugar a nakapidutan ni Katy, ket sinapsapulna. Saan a nagun-uni ni Katy. Napanunotna, “Diak ibagbaga a napidutko. Napidutko, isu a kukuakon.”

Iti dayta a malem inlawlawag ti mannursuro iti klase ti napasamak iti kuentas ni Maria. Dinawatna iti klase a tulonganda ni Maria a mangbirok iti kuentas no malpas ti panagklase.

Ni Katy ti kaudian a tao a pimmanaw iti eskuela iti dayta a malem. Madi ti riknana. Ammona no kasano ti kinaliday ni Maria. Ammona a kukua ni Maria ti kuentas uray isu ti nakapidut. Napanunotna a napalalo ti ayat ni Maria a mangisubli iti kuentas no isu ti akinkukua. Nagdardaras a nagtaray a nangsapul ken ni Maria ket insublina ti kuentas.

Panaglilinnawag

- Ania ti inkeddeng ni Katy nga aramiden?
- Kasano iti panagkunayo ti narikna ni Maria idi insubli ni Katy ti kuentas?
- Ania ti aramidenyo no nakapidutkayo iti maysa a banag a saanyo a kukua?

Nasken a Tratuentayo ti Kukua Dagiti Sabali a Tao nga Addaan Panagraem

Panaglilinnawag

- Kasano ti mariknayo no inranta ti maysa a tao a nangdadael iti tagikuayo?

Ilawlawag a nasken a kanayontayo a kalikaguman nga isubli iti akinkukua ti ania man a napukaw a kukua wenno tagikua a mapiduttayo. Nasken a ditayo kaano man iranta a dadaelen wenno aramaten iti di nasayaat ti tagikua dagiti sabali a tao. Pumidut iti maysa kadagiti partuat babaen ti *salt dough* ket ipakita kadagiti ubbing no kasano ti panangiggem iti daytoy a siaannad. Ipasa daytoy iti klase tapno masanay dagiti ubbing a mangiggem iti daytoy a siaannad.

Estoria ken panaglilinnawag

Isalaysay ti sumaganad nga estoria iti bukodmo a balikas:

Agay-ayam da Troy ken Alan iti bakante a talon nga asideg iti sarusar ni Mr. Green. Rinugian ni Troy ti nagitiro iti bato ket kinaritna ni Alan a makisalisal tapno makita no asino ti kaadaywan iti maitiro a bato. Kalpasan a maitiroda ti sumagmamano a bato, nangibato pay iti maysa ni Troy ket napuntaan ti bakrang ti sarusar ni Mr. Green. Sinutilna ni Alan ket kinunana, “Agpustata dimo mapuntaan ti sarusar.” Pimmidut ni Alan iti bato ket panggepnan nga ibato.

- Ania iti panagkunayo ti ikeddeng ni Alan nga aramiden?
- Ania ti mabalin a sawen ni Alan ken ni Troy? (“Bumirokta iti sabali a batuenta.”)

Pagpanunoten dagiti ubbing iti napintas a paggibusan ti estoria a mangipakita iti nasken nga aramiden ni Alan. Paisalaysay iti maysa wenno ad-adu kadagiti ubbing ti paggibusan ti estoria.

Kanta Ilawlawag a pinili amin da Kabsat a Sill, Katy, ken Alan ti rumbeng a wagas.

Patakderen dagiti ubbing ket pakanta wenno paisao dagiti balikas ti “Pilien ti Rumbeng a Wagas.”

Panaglilinnawag Kiddawen kadagiti ubbing a no mangibagada iti dadduma pay a wagas a pakaipakitaanda iti panagraemda iti tagikua wenno kukua dagiti sabali a tao. Mabalina a mairaman kadagiti singasingda ti sumaganad:

1. Saan a pannagna iti inaladan dagiti sabali a tao wenno panagay-ayam iti arubayanda nga awanan iti pammalubos.
2. Saan a panagaramid kadagiti banag a makadadael wenno makaperdi iti kukua, kas iti panagsurat wenno panagdrowing kadagiti pader wenno alad.
3. Panagay-ayam a siaannad kadagiti ay-ayam ken abalbalay.
4. Saan a panagaramat iti maysa a banag a saantayo kukua a saan nga imbaga.
5. Saan nga igagara a perdien wenno dadaelen ti sanikua.

Pakagupgopan

Yunay-unay nga insuro ni Jesucristo a nasken a tratuentayo dagiti sabali a kas iti kayattayo a pannakatratotayo. No surotentayo dagiti pannursuro ni Jesucristo, saantayo nga alaen dagiti banag a ditayo kukua. Isublitayo dagiti banag a mapiduttayo kadagiti akinkukua. Tratuentayo dagiti banag a binulodtayo nga addaan iti panagraem babaen ti saan a panangdadael kadagitoy. Ipalagip kadagiti ubbing ti bilin nga inted ni Jesucristo a no dadduma maaw-awagan iti Nabalitokan nga Annuroten.

Maibunong a papel ken pisarra Damagen kadagiti ubbing no malagipda pay laeng dagiti balikas ti Nabalitokan nga Annuroten. Imaldit dagiti balikas iti pisarra no makabasa dagiti ubbing, wenno sawen a siiinnayad dagiti balikas. Paisao dagitoy kadakuada nga aggididdan. Isubli kadagiti ubbing dagiti partuatda babaen ti *salt dough*.

Pammaneknek ti mannursuro Ipaneknek kadagiti ubbing a napateg a tratuentayo dagiti dadduma iti wagas a kayat ni Jesucristo nga aramidentayo. Mabalimo nga ibinglay ti maysa a padas iti maysa nga aldaw a trinatonaka ti maysa a tao a sisasayaat ket ilawlawag kadagiti ubbing no kasano ti riknam iti daytoy. Paregtaen dagiti ubbing a mangtrato kadagiti kaamaan ken gagayyemda a kas iti kayatda a panangtratoda iti bagbagida.

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag.

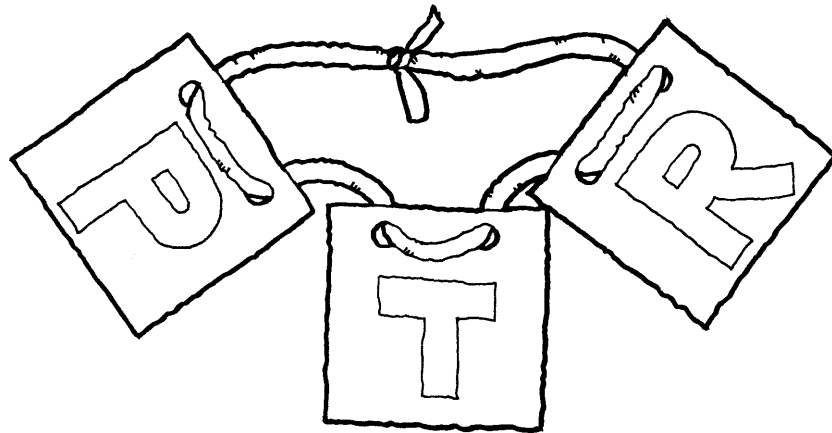
Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kas sublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Payakem kadagiti ubbing dagiti kasasaad a kas kadagiti sumaganad:

- Nakapidutka iti pitaka nga addaan iti dakkel a kantidad a kuarta iti kalsada a sango ti pagtaenganyo. Ania ti rumbeng nga aramidem iti daytoy? (Payakem kadagiti ubbing dagiti banag a maaramidda tapno mabirokanda ti akinkukua.)
- Idi agawidka manipud iti pagtaengan ti gayyemmo, nadlawmo a maysa kadagiti abalbalayna ti adda iti bolsam. Ania ti rumbeng nga aramidem iti daytoy?
- Agay-ayamkayo iti gayyemmo ket dimo inggagara ti nangbuong iti tawa ti kaarrubada. Ania ti rumbeng nga aramidem?
- Makititiendakayo ken ni nanangmo ket dimo inggagara a makadalapus kadagiti nagtutuon a delata. Ania ti rumbeng nga aramidem?
- Agay-ayamkayo iti gayyemmo iti ruar ket nabungon dagiti sapatosyo iti pitak. No sumrekkayo iti ti pagtaenganna, mangibatikayo iti tugot a pitak iti suelo. Ania ti rumbeng nga aramidem?

2. Pagdrowingem dagiti ubbing iti kuentas a PTR (kitaen ti ladawan) babaen ti sag-ot ken dekolor a papel. Ibagam kadakuada nga ipalagip kadakuada dagiti kuentas a tratuenda dagiti sabali a kas iti kayatda a pannakatrato kadakuada.

Makapagbalinak a Nasayaat a Pagwadan iti Kaamaak

Panggep

Tapno makatulong kadagiti ubbing a mangawat a makapagbalinda a nasayaat a pagwadan kadagiti kaamaanda.

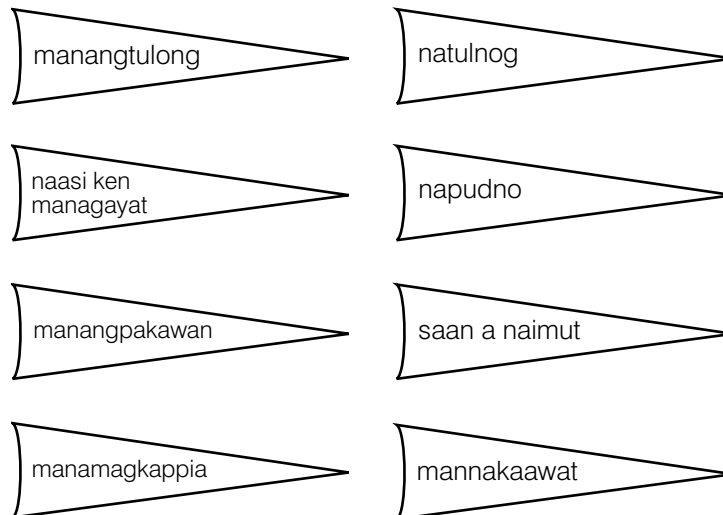

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal iti 1 Nephi 2:1–4; 3:4–5, 7; ken 3 Nephi 12:16.
2. Mangisagana iti dakkel a sinan-init a karatula a kas iti sumaganad:

3. Aramiden dagiti sumaganad a balikas a naisurat iti papel a maipalawlaw iti karatula.

Para kadagiti in-inaudi nga ubbing a di makabasa, mabalin a kayatmo ti bumirok wenno mangaramid kadagiti ladawan a mangibagi kadagito a talugading wenno mangipakita kadagiti ubbing a manangtulong, natulnog, naasi, ken dadduma pay.

4. Agaramid wenno agpatugot iti kopia ti balay iti ungtu ti adalen para iti tunggal ubing.
5. Agsagana a tumulong kadagiti ubbing a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti "Ragsaktay' ti Tumulong [When We're Helping]" (*Children's Songbook*, p. 198); nairaman dagiti balikas iti likudan ti pagbasaan.
6. Dagiti kasapulan:
  - a. Libro ni Mormon.
  - b. Krayola a saggaysa dagiti ubbing.
  - c. Kalasag ken singsing a PTR.
  - d. Pagpigket a teyp.
  - e. Ladawan 3-9, Ni Jesus a Cristo (62572; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 240).
7. Aramidem dagiti kasapulan a panagisgana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.

Maisingasing a Panangidatag iti Adalen

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Makatulong ti Nasayaat a Pagwadan kadagiti Dadduma a Mangsursuro iti Maipapan ken Mangsuot ken ni Jesucristo

Aramiden iti
panagdengngeg

Iti maysa a lugar iti siled, iparang ti ladawan 3-9, Ni Jesus a Cristo.

Pagtakderen dagiti ubbing, pagkidemen ida, ken pagkikibinen ida. Iggaman ti ima ti umuna nga ubing iti linia. Idauluan ti linia dagiti ubbing nga aglawlaw iti siled, nga iwanwan ida babaen ti timekmo no kasapulan tapno maliklikan ti mabalin a pannakadunor wenno pannakatikaw. Kalpasan ti sumagmamano a panaglawlaw iti siled, iturong ida iti ladawan ni Jesucristo. Ilawlawag a babaen ti panangsuot kenka, nabirokanda ti dalan a sitatalged a nagturong iti ladawan ti Mangisalahan. Kiddawen kadagiti ubbing nga agsublida kadagiti tugawda.

- Apay a nasken a manangtulong ti dadaulo iti nasipngget a lugar?
- Ania ti nasayaat a pagwadan?

Ilawlawag a ti nasayaat a pagwadan kasla maysa a dadaulo a mangiturong kadatayo iti talged. Kas iti panangsuot iti timek ti dadauloda a nakaitundaan dagiti ubbing a sitatalged iti ladawan ni Jesucristo, kasta met ti panangsuot kadagiti balikas ti propeta a mangpalugod kadakuada nga agsubli iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo iti maysa nga aldaw.

- Ania dagiti nasayaat a pagwadan a nakatulong kadakayo nga agbalin a nasingsinged iti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo?

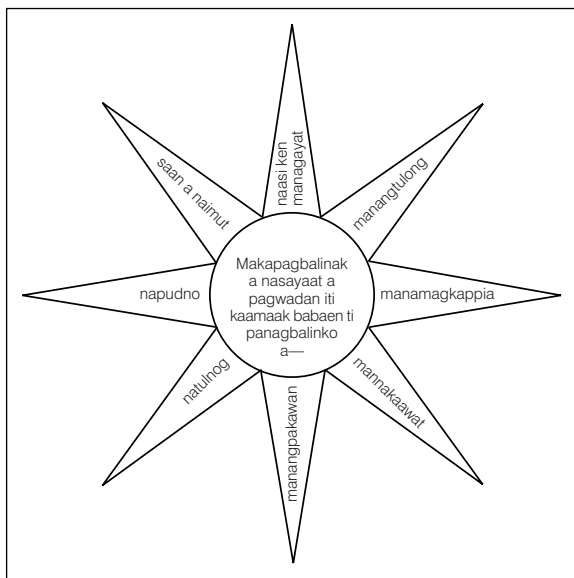
Panaglilinnawag iti nasantuan a kasuratan	Ilawlawag nga insuro ni Jesucristo a nasken nga agbalintayo a nasayaat a pagwadan kadagiti dadduma. Basaen ken ilawlawag ti 3 Nephi 12:16. Ilawlawag a no mangipakitatayo iti nasayaat a pagwadan kadagiti dadduma, kayarigantayo ti lawag iti kasipngetan kadagiti tao tapno maipakita kadakuada ti rumbeng a wagas ti panagbiag.
Kalasag, singsing, ken estoria	<p>Iparang ti kalasag ken singsing a PTR. Idawat kadagiti ubbing a denggenda no kasano ti panangaramid ni Jayant iti kayat ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo iti sumaganad nga estoria:</p> <p>“Ipatpateg ni Jayant ti Simbaan uray pay idi sakbay a nagkameng. Kayatna ti dumngeg iti ulitegna nga agsao maipapan iti ebanghelio ken mangibaga no kasano nga isu ti immuna a tao manipud iti India a nagkameng iti Simbaan idiy Fiji.</p> <p>“Kalpasan ti panagdengngegna kadagiti misionario, dinamag ni Jayant kadagiti dadakkelnan no mabalinna ti agkameng iti Simbaan. Pinalubosanda, ket inkagumaan unay ni Jayant ti agbalin a misionario iti kaamaanna babaen ti panangtungpalna kadagiti pagbatayan ti ebanghelio ken panagbalin a nasayaat a pagwadan.</p> <p>“Saan a nagbayag nabuniagan ti ama ken ti lalaki a kabsat ni Jayant, ngem nagkedked ti inana. Mabigbig a padi ti Hindu iti India ti lelongna, ket mariribukan iti mabalin a makuna ti kaamaanna no agbalin isuna a [Santo iti Ud-udina nga Aldaw]. Gapu iti pagwadan ti anakna a lalaki, nupay kasta, nagkameng met laeng iti Simbaan iti kamaudiananna.</p> <p>“Ita aktibo amin ti kaamaan ni Jayant iti sangada iti Suva, Fiji, ket ammoda ti ayat ken rag-o a magun-od iti panagserbi iti Nailangitan nga Amatayo” (“A Good Example, <i>Friend</i>, Mar. 1974, p. 48).</p>

- Kasano ti panangipakita ni Jayant iti nasayaat a pagwadan iti kaamaanna?
- Ania ti imbunga ti nasayaat a pagwadan ni Jayant iti kaamaanna?

Itudo ti kalasag ken singsing a PTR. Ilawlawag a no aramidentayo ti kayat ti Nailangitan nga Ama ken ni Jesucristo nga aramidentayo, ar-aramidentayo ti rumbeng ken agtungtungpal kadagiti bilin. No aramidentayo daytoy, tulongantayo dagiti dadduma nga agbiag met a nalinteg.

Makapagbalintayo a Nasayaat a Pagwadan Kadagiti Kaamaantayo

Aramiden iti karatula	<p>Iparang ti karatula ti sinan-init iti lugar a pakakitaan amin dagiti kameng ti klase. Basaen ti binatang a kadua dagiti ubbing.</p> <p>Ikabil dagiti balikas a naisurat iti papel wenno dagiti ladawan iti lamisaan wenno iti suelo. Ilawlawag a nadumaduma a wagas ti agapadenda a pakapagbalinantayo a nasayaat a pagwadan kadagiti kaamaantayo.</p> <p>Pagsisinnublaten dagiti ubbing a mangpili kadagiti balikas a naisurat iti papel ken mangikabil wenno mangipegket kadagitoy iti karatula tapno mangbukel iti raya ti lawag ti init a kas iti nailadawan. Bayat ti panangpili dagiti ubbing iti tunggal balikas a naisurat iti papel, isalaysay ti maibagay nga estoria:</p>
--------------------------	---

Kalpasan ti pannakaikabil ti tunggal balikas a naisurat iti papel ken pannakaisalaysay ti estoria, paisao kadagiti ubbing ti “Makapagbalinak a nasayaat a pagwadan iti kaamaak babaen ti panagbalinko a _____,” a suratanda ti blangko iti balikas wenno ragup dagiti balikas kadagiti balikas a naisurat iti papel. Kas pagarigan, “Makapagbalinak a nasayaat a pagwadan iti kaamaak babaen ti panagbalinko a manamagkappia.”

Dagiti estoria ken panagliliinnawag

Natulnog

Salaysayen ti estoria ti kaamaan ni Lehi a pumampanaw iti Jerusalem (kitaen ti 1 Nephi 2:1–4).

- Kasano ti isusungbat dagiti annak a lallaki ni Lehi idi idawatna kadakuada nga agsublida iti Jerusalem para kadagiti pinanid a gambang (kitaen ti 1 Nephi 3:4–5)?

Ilawlawag a kalpasan ti panagreklamo da Laman ken Lemuel ken kinunada a saanda a kayat ti mapan, imbaga ni Nephi no kasano ti nariknana. Basaen iti napigsa ti 1 Nephi 3:7.

- Kasano ti panangipakita ni Nephi iti nasayaat a pagwadan kadagiti kakabsatna a lallaki?
- Kasano ti panangipakitayo iti nasayaat a pagwadan babaen ti panagbalin a natulnog?

Manangtulong

Nakita ni Bruce ti inana a makumikom a mangsuksukat iti bassit a kabsatna a babai iti ipapanda iti simbaan. Ammona nga agsukatto pay a mangisagana iti bagina ken mangbado iti maladaga. Inkeddeng ni Bruce a tulonganna ti inana. Simrek iti kuarto ti maladaga ket sinukatanna. Nagyaman ti nanang ni Bruce iti tulongna. Immisem ket inarakup ken inagkanna ni Bruce.

- Ania ti inaramid ni Bruce a nangipakitaanna iti nasayaat a pagwadan iti kaamaanna?
- Kasano a maipakitayo ti nasayaat a pagwadan babaen ti panagbalin a manangtulong?

Kanta	<p>Tulongan dagiti ubbing a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti “Ragsaktay’ ti Tumulong.”</p> <p>Dagiti estoria ken panaglilinnawag</p>
Naasi ken managayat	<p>Naragsakan unay ni Katy idi insangpet ni nanangna ti kayyanak a kabsatna a lalaki, ni Timothy. Saan a kas kadagiti dadduma a maladaga. Addaan daytoy iti kasasaad a maawagan iti <i>cerebral palsy</i>, a mamagtigerger ken mamagkuyegyeg kenkuana iti karkarna a wagas. Ngem saan a dayta ti mangburibor ken ni Katy. Patpatgenna ni Timothy iti amin a pusona. No makumikom ni nanangna, indayonenna ni Timothy ken kantaanna daytoy. Iseman ni Timothy ni Katy tunggal makaaramid daytoy kadagiti banag a para kenkuana. Idi dakkelen ni Timothy, ipaspasiarna daytoy iti sango ti pagtaenganda babaen ti istoler. Masansan a baduan ni Katy ni Timothy iti pagturog ken basaanna kadagiti estoria agingga a makaturog daytoy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kasano ti panangipakita ni Katy iti nasayaat a pagwadan? • Kasano a makapagbalinkayo a nasayaat a pagwadan ti naayat a kinamanangngaasi iti pagtaenganyo? <p>Manamagkappia</p> <p>Agay-ayam ni Carrie iti indayon iti paraangan idi rimmuar ti kabsatna a lalaki, nagtaray nga immasideg iti indayon, ket impukkawna, “Pumanawka dita indayon, Carrie. Diak pay nakapagindayon ta kanayon met la a sikan.”</p> <p>Idinto a makisuppiat, kinuna ni Carrie, “Sige. Agsinnublatta nga agtinnulod. Itulodka nga umuna.”</p> <p>Agsipud ta saan a nakisuppiat ni Carrie, naragsakda iti kabsatna a lalaki a dua a nagindayon.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kasano ti panagbalin ni Carrie a nasayaat a pagwadan iti kabsatna a lalaki? • Kasano ti panangipakitayo iti nasayaat a pagwadan iti pagtaenganyo babaen ti panagbalin a manamagkappia? <p>Manangpakawan</p> <p>Bayat kaadda ni Spencer iti eskuela, inay-ayam ti bassit a kabsatna a lalaki dagiti abalbalayna a kotse ket napukawna ti maysa kadagitoy. Idi maammuan ni Spencer ti napasamak, saan a nagung-unget. Ngem ketdi, tinulonganna ti adingna a nangsapul iti napukaw a kotse. Nasapulanda iti sirok ti katre.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ania ti inaramid ni Spencer tapno maipakitana ti nasayaat a pagwadan iti kaamaanna? • Kasano a makapagbalinkayo a nasayaat a pagwadan iti kaamaanyo babaen ti panagbalin a manangpakawan? <p>Mannakaawat</p> <p>Adda panateng ni Roberta ket saan a makapan iti pasken ti Paskua iti eskuelada. Ammo ni Linda, ti kabsatna, no kasano a leddaang ti rikna ni Roberta gapu ta saan a nakapan, isu nga inyawidanna iti sangasupot a kendi ken mani. Impadamagna pay ken ni Roberta ti napasamak iti pasken.</p>

- Kasano a nagbalin a nasayaat a pagwadan ni Linda iti kaamaanna?
- Kasano nga makapagbalinkayo a nasayaat a pagwadan iti kaamaanyo babaen ti panagbalinyo a mannakaawat?

Saan a naimut

Nakatged ni Tony iti kuarta babaen ti panagtrabahaya iti minuyongan ti kaarrubana. Nalagipna ti kaamaanna ket kayatna a yaramidan ida iti maysa a banag, isu a nangkessay iti natgedanna ket inggatangganna ti kaamaanna iti nagsasanguanda.

- Kasano a nagbalin a nasayaat a pagwadan ni Tony iti kaamaanna?
- Kasano a makapagbalinkayo a nasayaat a pagwadan iti kaamaanyo babaen ti panagbalin a saan a naimut?

Napudno

Adda idi da Nelson ken Jared iti talier ti amada nga agar-aramid iti ay-ayam a bilog manipud kadagiti nagragasan iti kayo idi di inggagara a napakbo ni Jared ti sangalata a pinta. Naibuyat ti pinta iti suelo. Pinunasan dagiti ubbing daytoy, ngem adda latta nabati iti suelo. Idi sumangpet ti amada, inasitgan ni Jared ket inlawlawagna ti napasamak.

Saan a kayat ti ama ni Jared ti pinta iti suelo, ngem impannakkelnan ni Jared gapu ta imbagana ti pudno. Inikkanna ni Jared iti tiner ket tinulonganna a nangdalous iti suelo.

- Kasano a nagbalin a nasayaat a pagwadan ni Jared iti kaamaanna?
- Kasano ti panagbalinyo a nasayaat a pagwadan iti kaamaanyo babaen ti panagbalin a napudno?
- Ania ti langa itan ti karatula? (Agrimirimat nga init.)

Ilawlawag a kasla lawag ti init dagiti nasayaat a pagwadan. Mangtedda iti lawag kadagiti dadduma ket ipakitada kadakuada ti rumbeng a wagas.

Pakagupgopan

Pammaneknek
ti mannursuro

Iburaymo ti pammaneknekmo maipapan iti kinapateg ti panagbalin a nasayaat a pagwadan iti kaamaanyo. Mabalina a kayatmo nga ibinglay ti bukodmo a padas idi nakatulong kenka ti nasayaat a pagwadan ti maysa a tao.

Aramidan iti arte

Pakoloran kadagiti ubbing dagiti balayda a “Makapagbalinak a Nasayaat a Pagwadan” ket paidrowing dagiti kameng ti kaamaanda kadagiti balay. Kiddawem kadakuada nga idrowingda ti bagbagida nga agar-aramid iti maysa a banag a mabalina nga aramidenda iti daytoy a lawas a mangipakita iti nasayaat a pagwadan kadagiti kaamaanda.

Awisen dagiti ubbing a pumili iti maysa a banag a maaramidda para kadagiti kaamaanda sakbay a maturogda inton rabii.

Mangawis iti maysa nga ubbing a mangted iti panggibus a kararag.

Dagiti Pangpadur-as nga Aramiden

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kas sublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Mangaramid iti gagangay a medias wenno bag a papel a papet para kadagiti ubbing. Mabalnmo nga aramaten ti lamisaan ti siled a pagadalan para iti entablado. Aramaten dagiti papet a mangtulong kadagiti ubbing a mangyakem kadagiti nasayaat a wagas tapno makapagbalin a nasayaat a pagwadan kadagiti kaamanda iti walo a kababalin nga inagapad ti adalen.
2. Kantaen wenno sawen dagiti balikas ti “‘La, Tuladennak” (*Children’s Songbook*, p. 276) bayat ti panagaramid kadagiti tignay a mangisingasing kadagiti nasayaat nga aramid, kas iti panangsagad iti suelo, papan iti simbaan, wenno makidinnakulap iti pagobispuan.

‘La, tuladennak;

‘La surotennak!

‘La, tuladennak,

‘La, surotendak!

No ‘pangatok, ‘pababak,

No yalistok, yinnayad,

‘La, tuladennak;

‘La, surotendak!

‘La, tuladennak;

‘La, surotendak!

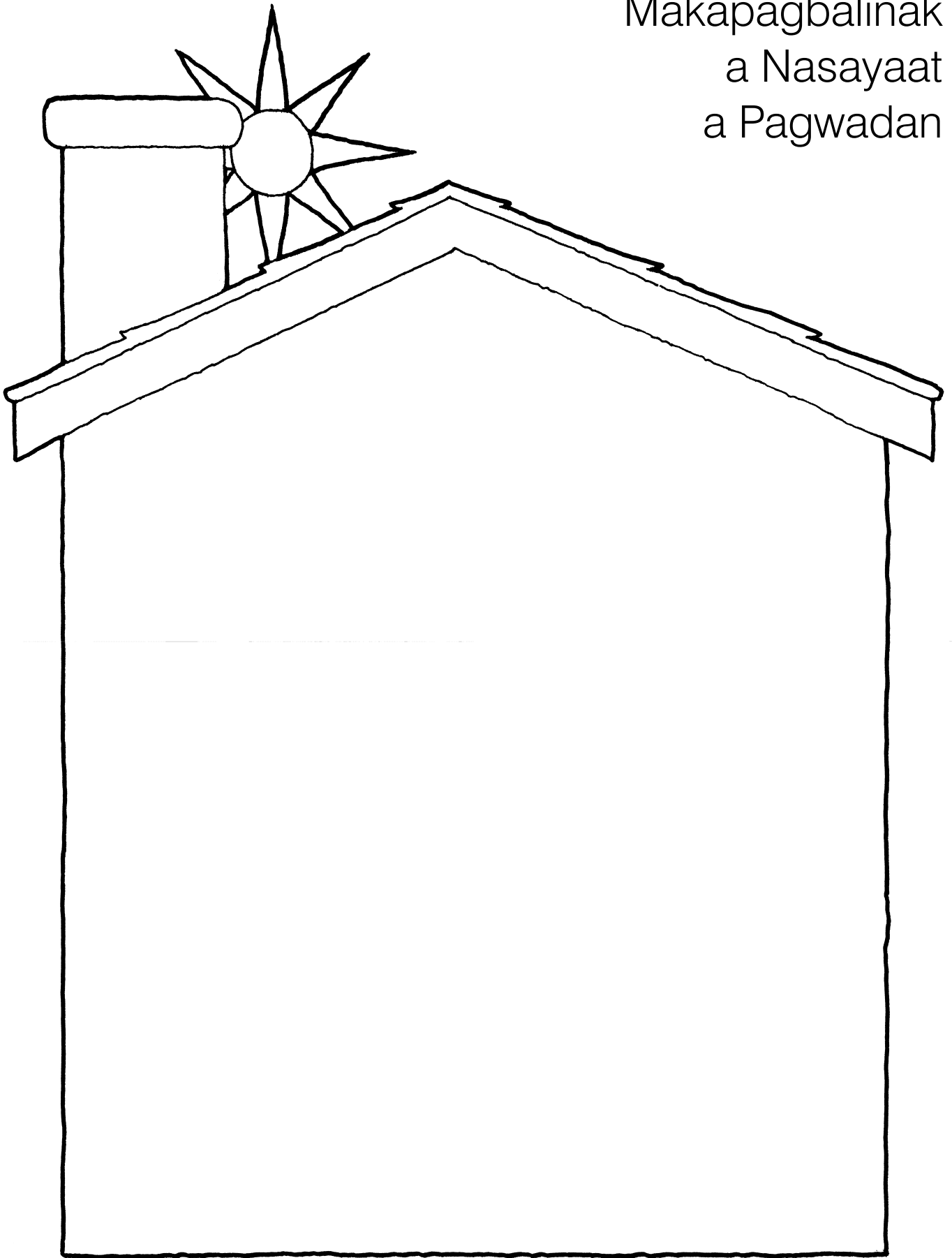
(© 1963 ti D.C. Heath and Company.

Naaramat babaen ti pammalubos.)

Ibaga kadagiti ubbing a no makita dagiti dadduma dagiti nasayaat a pagwadantayo, masansan a kayatda nga aramiden ti ar-aramidentayo.

3. Kiddawen kadagiti ubbing nga agkidemda bayat ti panangipanmo iti maysa a banag iti saklotda. Mangipan iti ladawan iti saklot ti tunggal ubing, kalpasanna kiddawem nga agmulagatda ket pagsisinnublaten ida a mangipakita kadagiti ladawanda ken mangibaga no kasano ti panangipakita dagiti tattao kadagiti ladawan iti nasayaat a pagwadan. Mabalnmo nga aramaten dagiti ladawan 3-13, 3-23, 3-24, 3-25, 3-26, 3-27, ken 3-59 manipud iti sobre ti ladawan ti klase.

Makapagbalinak
a Nasayaat
a Pagwadan

Indalan ni Jesucristo ti Panagbiagtayo iti Agnanayon (Paskua ti Panagungar)

Panggep

Tapno matulongan dagiti ubbing a mangawat a gapu iti ayat ni Jesucristo kadayo, indalanna ti panagbiagtayo iti agnanayon.

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal iti Marcos 10:13–16, ti pakasaritaan ti pannakatay ken panagungar ni Jesucristo a masarakan iti Lucas 23 ken 24, ken ti pakasaritaan ti isasarungkar ni Jesucristo kadagiti Nephite iti 3 Nephi 11.
2. Mangisagana iti papel a nakaisuratan ti *Saan a matay*.
3. Imaldit ti nagan ti tunggal ubing iti naisina a panid ti papel.
4. Agsagana a mangisuro kadagiti ubbing a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti “Nagungaren’ Jesus [Jesus Has Risen]” (*Children’s Songbook*, p. 70).
5. Dagiti kasapulan:
  - a. Biblia ken Libro ni Mormon.
  - b. Sopbol wenno supot ti bukel.
  - c. Teyp.
  - d. Guantes.
  - e. Ladawan 3-71, Ti Pannakailansa iti Krus (62505; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 230), ladawan 3-15, Ti Nagungar a Jesucristo (62187; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 239); ladawan 3-72, Agparang ni Jesucristo Kadagiti Nephite (62047; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 315); ladawan 3-56, Ni Cristo ken Dagiti Ubbing (62467; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 216); ladawan 3-17, Ni Jesus a Mangisursuro iti Deppaarna a Laud (62380; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 316); ladawan 3-73, Ni Samuel a Lamanite iti Pader (62370; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 314); ladawan 3-74, Pannakaitanem ni Jesus (62180; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 231); ken ladawan 3-75, Dagiti Babbai iti Tanem.
6. Aramidem dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.

Maisingasing a Panangidatag iti Adalen

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Gapu ta Ay-ayatennatayo ni Jesucristo Tultulongannatayo

Aramiden iti panagdengngeg

Ibaga kadagiti kameng ti klase nga ay-ayaten ni Jesucristo dagiti ubbing. Ibaga kadakuada no kasano ti ayat ken ragsakna a makaammo nga addada iti Primaria iti daytoy agsapa ti Paskua ti Panagungar.

Iparang ti ladawan 3-15, Ti Nagungar a Jesucristo, iti diding, pisarra, weno dadduma pay a lugar.

Ilawlawag nga insuratmo ti tunggal maysa kadagiti naganda iti panid ti papel, ket kayatmo ida a tumakder a sangkamaysa ket iteypda ti naganda iti asideg ti ladawan ni Jesus. Bayat ti batang ti tunggal ubing, kunam kenkuana: “Ipatpateg ni Jesucristo ni (nagan ti ubing).”

Estoria iti nasantuan a kasuratan

Isalaysaymo ti sumaganad nga estoria manipud iti Marcos 10:13–16 iti bukodmo a balikas:

Idi sibibiag pay ni Jesucristo iti daga, sumagmamano nga inna ti nangipan kadagiti babassit nga annakda kenkuana. Ninamnamada a mabendisionanna ti tunggal maysa. Kayat dagiti gagayyem ni Jesus nga aginana, ket kiniddawda kadagiti inna a yadayoda dagiti annakda ket saanda a singsingaen.

Idi nangngeg ni Jesus ti ibagbaga dagiti gagayyemna, kinunana, “Palubosanyo dagiti ubbing nga umasideg kaniak, ket saanyo a pawilan ida.” Iti sabali a panna, kinunana, “Bay-anyo nga umay dagiti ubbing kaniak; saanyo a paadaywen ida. Ay-ayatek dagiti ubbing.” Ket iniggamanna dagiti ubbing sana benindisionan ida.

Panaglilinnawag

Itag-ay ti ladawan 3-56, Ni Jesucristo ken dagiti Ubbing. Yasideg daytoy kadagiti ubbing tapno makitada a nalaing ket mariknada ti espiritu iti ladawan. Saludsoden dagiti sumaganad tapno matulongan dagiti ubbing a makarikna iti naindaklan nga ayat ni Jesucristo kadakuada.

- Kasano iti panagkunayo ti narikna dagiti ubbing?
- No addaka koma sadiay, ania ti kayatmo nga ibaga ni Jesucristo kenka?
- No addaka koma ken ni Jesus a kas kadagitoy nga ubbing, ania ti masaom kenkuana?
- Kasano a mariknam nga ammom nga ay-ayatennaka ni Jesus a kas iti panagayatna kadagitoy nga ubbing?

Natay ni Jesucristo para Kadatayo

Estoria iti nasantuan a kasuratan ken dagiti ladawan

Itag-ay dagiti nasantuan a kasuratan, ket ilawlawag a babaen ti panangbasa iti Biblia ken ti Libro ni Mormon maadaltayo no ania ti inaramid ni Jesucristo tapno matulongannatayo. Isalaysay ti sumaganad nga estoria iti bukodmo a balikas:

Nagbiag ni Jesucristo adun a tawen ti napalabas. Imbaon ti Nailangitan nga Ama iti daytoy a daga tapno tulonganna dagiti amma ken inna ken ubbing a lallaki ken babbai nga agaramid kadagiti rumbeng a banag. Kaaduan ti panawen a panagindegna iti daga a maaw-awagan itan iti Israel.

Inayat ni Jesus ti amin a tao. Sumagmamano kadagiti tao ti nadakes ket saanda a kayat isuna. Inlansada isuna iti krus.

Iparang ti ladawan 3-71, Ti Pannakailansa iti Krus.

Nagsagaba ket natay ni Jesucristo. Nakalidliday dagiti tao a mangipatpateg kenkuana. Imbabada ti bagina manipud iti krus ket binalkotda daytoy iti napintas a puraw a lupot. Impanda ti bagina iti tanem. Kasla kueba ti tanem a pakaipumponan dagiti tao. Nainnayad ti panangidissoda kenkuana.

Iparang ti ladawan 3-74, Ti Pannakaitanem ni Jesus.

Kalpasanna rinikpan dagiti gagayyem ni Jesucristo ti rungan ti tanem babaen ti panangipatulid iti dakkal a bato iti sango ti ruangan.

Di ammo dagiti gagayyem ni Jesucristo nga agungar manen. Sumagmamano a soldado ti immay ket binantayanda ti tanem a nangipaiddaanda iti bagina. Iti maikatlo nga aldaw kalpasan ti pannakatayna, sakbay a simmingising ti init, immay dagiti anghel ket pinatulidda ti bato manipud iti sango ti ruangan. Awanen ti bagina sadiay. Napalalo ti buteng dagiti soldado ta saanda a makagaraw. Apaman a nakagarawda, nagtatarayda.

Iparang ti ladawan 3-75, Dagiti Babbai iti Tanem.

Iti dayta met la nga agsapa sumagmamano a babbai ti napan iti tanem. Ipatpategda ni Jesucristo ket immayda tapno sapsapuanda ti bagina kadagiti nasam-it a rekado a kas iti ar-aramiden dagiti tattao kadagidiay nga aldaw. Nakitada ti bato a naipatulid manipud iti ruangan. Napanda iti tanem ket nakitada ti maysa nga anghel a nakaaruat iti puraw, ket nagbutengda. Kinuna ti anghel, “Saankayo nga agbuteng. Awanen ditoy, ta nagungaren.”

Itudo ti ladawan ti nagungar a Cristo.

- Kasano iti panagkunayo ti narikna dagiti gagayyem ni Jesucristo idi nakitada a nagungaren?

Panaglilinnawag
iti pisarra

llawlawag nga idi nagungar ni Jesus, naawatna manen ti bagina a makitipon iti espirituna, ngem nagbaliw ti bagina.

Iparang dagiti balikas a naisurat iti papel a *saan a matay*.

- Ania ti kayat a sawen ti *saan a matay*?

llawlawag nga idi nagbalin a saan a matay ti bagi ti Mangisalikan, nagbaliw daytoy tapno iti kaano man saanton a matay ngem agbiag iti agnanayon.

Ibaga kadagiti ubbing nga idi nagungar ni Jesus, nagbalin a saan a matay, ket naaramidna pay para iti amin kadatayo a makapagungartayo ken makapagbalin a saan a matay. Kayatna a sawen nga apaman a makapagungartayo, saantayonton a matay iti kaano man. Makapagbiagtayo a kduatayo dagiti kaamaantayo iti agnanayon.

Panangipakita ken
panaglilinnawag

Ipakita ti awan guantesna nga imam kadagiti ubbing ket ibagam kadakuada nga idi nakipagnaedtayo iti Nailangitan nga Ama sakbay a nayanaktayo naawagantayo iti espiritu. Makagarawtayo (garawen dagiti ramay ti awan guantesna nga imam) ken makapagpanunot ken makasursuro.

Idi immay dagiti espiritutayo tapno agnaed iti daga, naikkantayo iti naindagaan a bagi. (Yusok ti guantes.) Makagarawtayo pay laeng (garawen dagiti ramaymo iti guantes) ken makapagpanunot ken makasursuro, ngem inikkannatayo ti Nailangitan nga Ama iti napipintas a bagi tapno maaddaan ken taripatuen daytoy.

No mataytayo, nasken a maisina ti bagi iti espiritu (ikkaten ti guantes). Saan a makagaraw nga is-isuna ti bagi (dakamaten ti guantes) ngem sibibiag pay laeng ti espiritu.

No agungartayo, agbalin a naan-anay ti bagi ket makitipon manen iti espiritu (isubli ti guantes iti ima). Kalpasan ti panagungartayo. saantayon a matay iti kaano man. Kaipapananna dayta a saanen a mapagsina iti kaano man ti espiritu ken ti bagi.

Yunay-unay a gapu ta ay-ayaten unay ni Jesucristo ti tunggal maysa kadatayo, natay para kadatayo. Ni Jesus ti umuna a tao a nagungar. Gapu ta inaramidna para kadatayo, agungartayonto ket mabalin a makipagnaed manen iti Nailangitan nga Ama. No panunotentayo ti maipapan iti umuna a Paskua ti Panagungar, nasken a lagipentayo ti maipapan iti umuna a Paskua ti Panagungar ken lagipentayo ti panagayat kadatayo ni Jesucristo. Intedna ti biagna para kadatayo. Nagungar isuna. Ita agnanaed iti langit a kaduana ti Amana a Nailangitan.

Ilawlawag a nakakaskasdaaw unay ti panagungar ni Jesucristo ta iti tunggal tawen ramrambantayo ti Paskua ti Panagungar tapno ipakita kenkuana no kasano ti panagyamantayo iti inaramidna para kadatayo.

Aramiden

Mangipasa iti bassit a nalukneng a bola wenna supot ti bukel kadagiti ubbing, a pagisinnublatanda tapno tunggal ubbing makaibaga iti maysa a banag a malagipna maipapan iti estoria ti Paskua ti Panagungar.

Sinarungkaran ni Jesucristo Dagiti Nephite Kalpasan ti Panagungarna

Estoria iti nasantuan a kasuratan nga addaan kadagiti ladawan

Ibaga kadagiti ubbing nga ammotayo a nagungar ni Jesucristo gapu ta ibaga kadatayo dagiti nasantuan a kasuratan nga adu kadagiti disipulo ken pasurotna ti nakakita kenkuana kalpasan ti panagungarna.

Ilawlawag a nakita dagiti nalinteg a Nephite ken Lamanite a nagnaed iti Amerika ket ni Jesucristo ken ibaga ti Libro ni Mormon ti maipapan iti isasarungkarna. Kalpasan ti panagungarna idia Jerusalem sinarungkaranna dagitoy a tao. Naaddaanda iti gundaway a makakita, makangngeg, ken makasagid kenkuana.

Ilawlawag nga imbaga dagiti propeta kadagiti Nephite iti adu a tawen nga umayto sarungkaran ida ni Jesucristo.

Iparang ti ladawan 3-73, Ni Samuel a Lamanite iti Pader.

Ilawlawag a maya a propeta nga agnagan iti Samuel a Lamanite, a nagbiag sumagmamano a tawen sakbay ti pannakayanak ni Jesus, ti nangibaga kadagiti tao no kasano a maammuanda no kaano ti pannakailansa ni Jesus iti krus ken panagungarna idia Jerusalem. Inlawlawagna a no matay ni Jesus, nakaro a sipngget ti mangkullaap iti daga, agpaut daytoy iti tallo nga aldaw agingga iti panagungarna.

Ibaga kadagiti ubbing a pimudno amin dagiti padto ni Samuel a Lamanite. Idi natay ni Jesus idia Jerusalem, nakaro a sipngget ti mangkullaap iti daga ti Amerika. Nadadael dagiti nadakes a tao, ken adu a nalinteg a tao ti naguummong tapno pagsasaritaanda ti napasamak ken no ania ti nasken nga aramidenda. Bayat panagsasaritanda, kellaat a nakangngegda iti timek a kasla naggapu iti langit. Natalinaay, naayat a timek daytoy. Kiddawen kadagiti ubbing a dumnggeg no ania ti kinuna ti timek. Tulongan ti maysa nga ubing a mangbasa iti 3 Nephi 11:7, wenna sika a mismo ti mangbasa.

- Asino ti agsasao? (Ti Nailangitan nga Ama.)

Ilawlawag a timmangad dagiti tao ket nakitada ti maysa a tao a nakaaruat iti puraw a roba a bumabbaba manipud iti langit. Impagarupda a nakakitada iti anghel.

Iparang ti ladawan 3-72, Agparang ni Jesucristo Kadagiti Nephite.

- Asino a pudno ti bumabbaba manipud iti langit? (Ni Jesus.)

Basaen ti 3 Nephi 11:9–10. Ilawlawag nga idi imbaga ni Jesucristo kadagiti tao no asino isuna, nalagipda a kinuna dagiti propeta a sarungkarannanto ida. Naragsakda. Inawisna dagiti tao nga umasideg ket riknaenda dagiti lemma ti lansa kadagiti dakulap ken sakana ken ti sugat iti bakrangna. Inaramidna daytoy ta kayatna a maawatanda nga isu ti sigud a Jesus a nailansa iti krus ken nagungaren.

Iparang ti ladawan 3-17, Ni Jesus a Mangisursuro iti Deppaarna a Laud.

- Kasano iti panagkunayo ti narikna dagiti tao iti kaaddada iti sidong ni Jesucristo?

Ilawlawag a napnuan dagiti tao iti adu a panagyaman ken panagayat iti Mangisalakan ta impukkawda ti “Hosanna! Bendisionan koma ti nagan ti Kangatuan a Dios!” (3 Nephi 11:7). Nagparintumengda ket nagrukbabda kenkuana.

Ilawlawag a nakarikna ni Jesucristo iti dakkal may nga ayat kadagitoy a tao ta nagtalinaed kadakuada ken inagasanna dagiti masakitda, binendesionanna dagiti annakda, ken insurona ida. Ibaga kadaytoy ti Libro ni Mormon nga awanen ti naragragsak pay a tattao iti daga ngem dagitoy a tao.

Kanta

Tulongan dagiti ubbing a mangkanta wenna mangisao kadagiti balikas ti “Nagungaren’ Jesus.”

Nagungaren’ Jesus,
Pagayam.
Intay agrag-o
Agbiag manen.
Dayawentay
Ita a semana.
Agungaren’ Jesus,
a Salakan.
‘Gungaren’ Jesus,
a Salakan.

Pakagupgopan

Pammaneknek
ti mannursuro

Iburay ti pammaneknek ken yebkas ti panagayat ken panagyamanmo ken ni Jesucristo iti panangipategna kadaytoy nga umdas a mangidalan kadaytoy nga agungar ken mamagtalinaed kadagiti bagitayo iti agnanayon.

Awisen dagiti ubbing nga agawidda ket ibagada kadagiti kaamaanda no ania ti inaramid ti Mangisalakan a mangidalan kadaytoy a mamagtalinaed kadagiti bagitayo nga agnanayon.

Mangawis iti maysa nga ubbing a mangted iti panggibus a kararag.

**Dagiti
Pangpadur-as
nga Aramiden**

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kas sublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Mangisagana iti kopia ti maibunong a papel ti “Sirkulo ti Ayat ni Jesucristo,” a masarakan iti ungti ti adalen, para iti tunggal ubing.

Mangibunong iti kopia ti maibunong a papel, lapis, ken krayola para iti tunggal ubing. Paisurat wenno tulongam ida a mangisurat iti naganda kadagiti papelda iti ngato a kanawan a sulit.

Basaen a kadua dagiti ubbing dagiti balikas iti uneg ti sirkulo. Pagdrowingen iti ladawanda iti uneg ti sirkulo. Imaldit ti “Ay-ayatennak ni Jesucristo” iti pisarra, ket pakopia kadagiti ubbing daytoy iti papelda iti babaen ti sirkulo.

2. Pagtakderen dagiti ubbing ket aramidenda daytoy a kaduam ida.

Daytoy ti lugar a nagiddaan ni Jesus. (itudo)

Kitaen, naipatulid a nayadayo ti bato! (itudo manen)

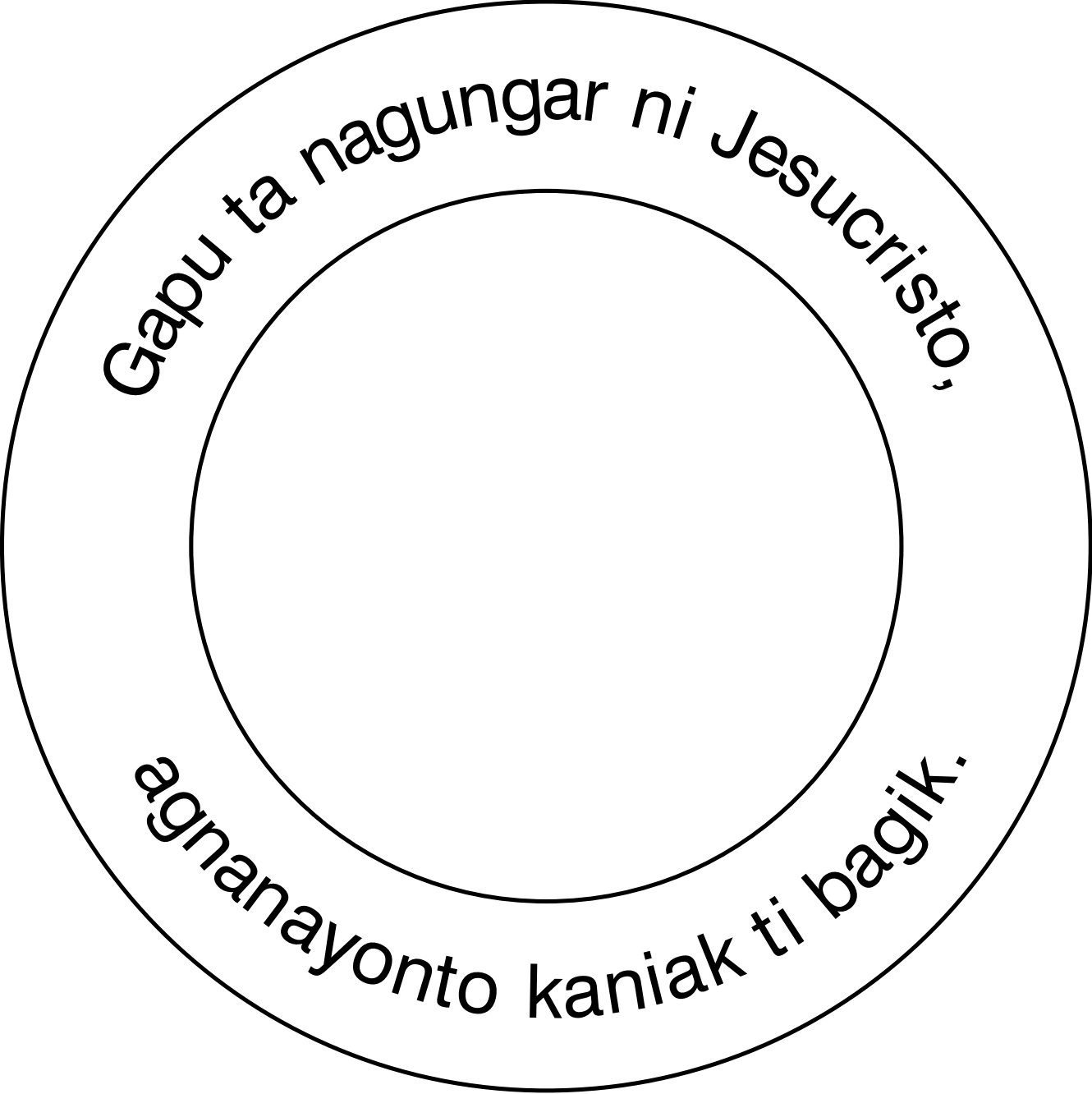
Agkubbo. (agkubbo)

Sumirip iti uneg. (ipan dagiti ima iti ngatuen dagiti mata)

Awan isuna ditoy! (tumakder)

Nagungaren ni Jesus!

Agragsakkayo! (agpalakpak a siiinnayad)

Gapu ta nagungar ni Jesucristo,

agnanayonto kaniak ti bagik.

Panggep

Tapno matulongan dagiti ubbing a mangawat iti kinapateg ti pannakayanak ni Jesucristo.

Panagisagana

1. Sikakararag a mangadal iti Helaman 14; 3 Nephi 1; ken Lucas 2. Agsagana a mangbasa iti Helaman 14:5; 3 Nephi 1:21; ken Lucas 2:9–15.
  2. Mangisagana iti kopia ti maibunong a papel ti pagsisinniriban a bituen a masarakan iti ungtu ti adalen, para iti tunggal ubing. Gettengen dagiti kopia ti pagsisinniriban, sa pagkaykaysaen nga ipiten wenno ikabil ida iti sobre a saggaysa dagiti ubbing.
  3. Agsagana a mangisuro kadagiti ubbing a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti “Rimat Bituen [Stars Were Gleaming]” (*Children’s Songbook*, p. 37) ken “Naulimek a Rabii [Silent Night]” (*Hymns*, no. 204).
  4. Dagiti kasapulan:
    - a. Biblia ken Libro ni Mormon.
    - b. Dagiti sumaganad a nagetteng a ladawan: ti pannakayanak ni Jesucristo (nagetteng a ladawan 3-11), dagiti agpaspastor (nagetteng a ladawan 3-12), ti anghel (nagetteng a ladawan 3-5), ken dagiti Nephite ken ti bituen (nagetteng a ladawan 3-13).
    - c. Namarisan a papel a saggaysa dagiti ubbing.
    - d. Pagkola wenno pagpigket.
    - e. Ladawan 3-73, Ni Samuel a Lamanite iti Pader (62370; Pakete ti Ladawan iti Arte ti Ebanghelio 314).
  5. Aramidem dagiti kasapulan a panagisagana para iti ania man a pangpadur-as nga aramiden nga aramatemto.
-

**Maisingasing
a Panangidatag
iti Adalen**

Mangawis iti maysa nga ubbing a mangted iti pangrugi a kararag.

Surnadam a kadua dagiti ubbing no pinaregtam ida a mangaramid iti maysa a banag bayat ti lawas.

Inwaragawag ti Anghel ti Pannakayanak ni Jesus

Aramiden iti
panagdengngeg

- Naguraykayo kadin iti naisangsangayan a banag a mapasamak?
- Ania daytoy? (Mabalin a mairaman dagiti sungbat dagiti ubbing ti pannakayanak ti maladaga, isasarungkar dagiti lelong ken lelang, panagkasangay, ti panagbuniagda, ken dadduma pay.)
- Kasla kadi nabayag kadi a naguraykayo?
- Kasano ti nariknayo idi napasamak daytoy iti kamaudiananna?

Ikkang dagiti ubbing iti gundaway a mangibinglay kadagiti padas ken mangyebkas kadagiti naragsak a rikhada. Mabalimo nga ibinglay ti maysa a pasamak a segseggaam.

Ilawlawag a manipud idi panawen ni Adan, inkari ti Nailangitan nga Amatayo a dumtengto ti maysa a napateg unay a pasamak. Inkarina nga ibaonna iti daga ti Anakna, nga isunto ti Mangisalakian iti lubong. Sinegseggaan dagiti nalinteg a tattao daytoy naindaklan a pasamak. Ammoda a tungpalen ti Nailangitan nga Ama ti karina. Inurayda ti pannakayanak ni Jesus.

Nasantuan a kasuratan ken nagetteng a ladawan ti estoria.

Iparang ti nagetteng a ladawan ti pannakayanak ni Jesus. Kiddawen kadagiti ubbing nga ibagada ti ammoda maipapan iti estoria ti pannakayanak ni Jesus. Tulongan ti tunggal ubing a mangted iti maysa a paset ti estoria.

- Asino dagiti adda iti talon iti asideg ti Betlehem iti dayta a rabii? (Dagiti pastor, a mangbambantay kadagiti pastorda.)

Iparang ti nagetteng a ladawan dagiti pastor.

Ilawlawag nga iti rabii a pannakayanak ni Jesus, maysa nga anghel ti nagparang kadagitoy napakumbaba a pastor a nangibaga kadakuada iti napateg a damag maipapan iti pannakayanak ni Jesus.

Iparang ti nagetteng a ladawan ti anghel.

- Kasano ti narikna dagiti pastor idi nakitada ti anghel? (Nagbuteng dagiti pastor idi nagparang ti anghel.)

Ibaga kadagiti ubbing a di naawatan dagiti pastor nga adda napateg a mensahe ti anghel kadakuada. Ibasa iti klase ti napasamak iti Lucas 2:9–15.

- Kasano iti panagkunayo ti narikna dagiti pastor idi nangngegda ti damag maipapan iti pannakayanak ni Jesus?
- Ania ti inaramid dagiti pastor a nangipakitaanda a naragsakda maipapan iti pannakayanak ni Jesus? (Napanda sinapul ti maladaga a Jesus idiay Betlehem.)

Ilawlawag a gapu ta nagparang ti anghel kadagiti pastor tapno ibagada kadakuada maipapan iti pannakayanak ni Jesucristo, naammuanda a ni Jesus ti Anak ti Nailangitan nga Ama ket napateg ti pannakayanakna.

Kanta

Tapno matulongan dagiti ubbing a mangrikna iti rag-o ken ayat iti pannakayanak ni Jesus, tulongan ida a mangkanta wenno mangisao kadagiti balikas ti “Rimat Bituen.”

Rimat bituen, ragsak pastor;
Nasalemsem rabii.
Naragsak dagiti anghel.
Nangngeg pastor ‘ti turod.
A, ‘ta kanta! Timudenyoy.
Timudenyoy, Adtoy Paskua!
Denggen! Intayo denggen!

Imatangan ti ngayedna
Nasantuan bituen Paskua,
Nangiturong; mamasirib
Adayo a disierto.
Naka'y-ayat, agrimrimat,
Nangayed silnagna,
Mangiturong, bituen ti Paskua!

("Stars Were Gleaming" ni Nancy Byrd Turner manipud iti *Hymns for Primary Worship*. Naaramat babaen ti pammalubos ti John Knox Press.)

Kalpasan ti panangkanta wenna panangisao kadagiti balikas ti kanta, ilawlawag a saan la nga inawat dagiti pastor daytoy napateg a mensahe maipapan iti pannakayanak ni Jesus, ngem immawat met dagiti Nephite ken Lamanite iti Amerika ti damag.

Naiwaragawag Idiy Amerika ti Pannakayanak ni Jesucristo

Ladawan,
nasantuan
a kasuratan,
ken estoria

Ilawlawag nga iti intero a Libro ni Mormon, inagapad dagiti propeta ken pinasungadanda ti pannakayanak ni Jesucristo. Pinasungadan dagiti kameng ti simbaan ni Cristo ti pannakayanak ti Mangisalakan ken inkararagda daytoy iti adu a tawen. Isalaysay ti sumaganad nga estoria iti bukodmo a balikas:

Lima a tawen sakbay ti pannakayanak ni Jesus, inawagan ti Dios ti propeta a managan iti Samuel a Lamanite nga isagana dagiti tao para iti pannakayanak ni Jesus. Ballaaganna ida nga agbabawi ken mamati iti Mangisalakan. Maysa a Lamanite ni Samuel. Nagbalin a nadakes dagiti Nephite ket saanda a dumdumngeg. Kinapungtotda unay ni Samuel ta pinapanawda isuna iti siudad. Ngem dimteng ti timek ti Apo ken ni Samuel ket imbagana kenkuana nga agsubli manen. Sipipinget a kimmalay-at iti pader ti siudad ket imbagana kadagiti tao nga agbabawi ken isaganada ti bagbagida para iti umadani a pannakayanak ni Jesucristo.

Iparang ti ladawan 3-73, Ni Samuel a Lamanite iti Pader.

Ilawlawag nga imbaga ni Samuel kadagiti tao nga iti unos ti lima a tawen umay ni Jesucristo iti daga. Ti pasamak a naibagan iti nabayagen a panawen ket dumtengen iti mabiit. Inlawlawag ni Samuel nga adda dagiti banag a mapasamak a mangibaga kadakuada a nayanaken ni Jesus idiy Betlehem. Naraniagto ti langit iti rabii sakbay ti pannakayanak ni Jesus. Nakaranraniagto nga awanto ti sipnget iti unos ti agpatnag. Iti rabii nakalawlawagto a kasla aldaw.

Basaen ti Helaman 14:5 iti klase.

- Ania ti imbaga ni Samuel kadagiti Nephite a sapulenda? (Ti baro a bituen.)

Ibaga kadagiti ubbing nga imbaga ni Samuel a Lamanite kadagiti Nephite a makakitadanto iti baro a bituen iti langit inton mayanak ni Jesus. Ammo ni Samuel daytoy gapu ta naibaga kenkuana ti anghel nga umayto a tanda.

- Apay iti panagkunayo a nangibaon ti Nailangitan nga Ama iti anghel a mangibaga ken ni Samuel kadagitoy a banag? (Tapno maibagana kadagiti tao.)

- Apay iti panagkunayo a kayat ti Nailangitan nga Ama nga ibaga ni Samuel kadagiti Nephite ti maipanggep kadagitoy a tanda? (Tapno maamuanda no kaano ti pannakayanak ni Jesus ken padasenna a pagbabawyen dagiti tao.)

Ilawlawag a nangibaon ti Nailangitan nga Ama iti anghel a mangibaga ken ni Samuel maipapan kadagiti umadani a pasamak. Kayatna a padaanan dagiti tao iti America ti pannakayanak ni Jesucristo. Kayat ti Nailangitan nga Ama a maamuanda nga asidegen ti yaayna.

Lima a tawen kalpasan ti panangibaga ni Samuel kadagiti Nephite a mayanaken ni Jesus, nagur-uray dagiti kameng ti Simbaan kadagiti tanda nga imbaga kadakuada ni Samuel. Pinalpaliwda ti rabii a di agsipngget a mangipalnaad iti pannakayanakna. Imbaga dagiti nadakes a tao, a di mamati kadagiti balikas ni Samuel, kadagiti napudno a pasurot a papatayenda ida no saan nga agparang dagiti tanda ti naituding nga aldaw.

Tao nga agnagan iti Nephi ti propeta iti dayta a panawen. Nariribukan ni Nephi maipapan iti aramiden dagiti saan a mamati kadagiti nalinteg a tao no saan a dumteng dagiti tanda iti aldaw a pinili dagiti saan a mamati. Maladingitan unay isu a nagkararag iti Nailangitan nga Ama gapu iti agdama a parikutda. Nagmalmalem a nagkararag ni Nephi. Idi agangay nagtimek ti Apo ken ni Nephi.

Panaglilinnawag
iti nasantuan
a kasuratan

Ibasa ti 3 Nephi 1:13 kadagiti ubbing.

- Kasano iti panagkunayo ti narikna ni Nephi idi nangngegna ni Jesucristo a nangisao kadagitoy a balikas?

Ilawlawag a naliwliwa ni Nephi ket naammuanna a mayanak ni Jesus iti sumaruno a bigat. Iti dayta a rabii nagparang ti umuna a tanda.

- Ania ti napasamak iti dayta a rabii?

Paibaga kadagiti ubbing no ammoda. Tulongan ida a mangawat a dimteng ti rabii, ngem awan ti sipngget. Nasdaaw dagiti tao ta kasla awan ti rabii. Kasta unay ti siddaawda ta urayda la a natuang iti daga. Ammo dagiti nalinteg a tao a dimtengen ti panawen a pinaspasungadanda iti adu a tawen. Ammoda a nayanaken ni Jesucristo. Ket adda pay napasamak.

Nasantuan
a kasuratan ken
naggetteng
a ladawan

Ibasa ti 3 Nephi 1:21 iti klase tapno maammuan no ania daytoy.

Iparang ti naggetteng a ladawan dagiti Nephite ken ti bituen (iti sango dagiti naaramaten.)

Ilawlawag a nayanaken ti Mangisalakan. Ti pammati nga adda kadakuada iti adu a tawen ket itan nagbalinen a naindaklan a rag-o iti pannakakitada iti baro a bituen iti langit. Uray pay no saan a napan kinita dagiti Nephite ti ubing, ammoda a napateg kadakuada ti pannakayanakna.

- Apay a pinennek ti Nailangitan nga Ama nga impakita kadagiti Nephite ti bituen? (Tapno maamuanda a naipasngayen ti Mangisalakan.)
- Kasano iti panagkunayo ti narikna dagiti Nephite idi nakitada ti bituen?

Ilawlawag a nakita met ti bituen idia Jerusalem. Napateg iti tunggal maysa ti pannakayanak ni Jesucristo. Banag a pinaspasungadan dagiti tao iti adu a tawen, ket pudno a napasamaken.

Kanta

Kantaen wenna sawen dagiti balikas ti “Naulimek a Rabii.”

Naulimek a rabii!
Natalna ti amin
Naraniagan aglawlaw
Birhen ina ken Maladaga.
Nailangitan ti talna;
Turog ti maladaga.

Naulimek a rabii!
Nakita ti pastor!
Anghel ken bituen iti langit
Inkantada ti Alleluia!
Nayanaken ni Cristo!
Nayanaken ni Cristo!

Naulimek a rabii!
Natarnaw ti lawag
Ayat iti rupa ti Anak
Daytoy ti rugi ti pannubbot,
Ta ni Cristo ti Apo
Uray idi kayyanak.

Pakagupgopan

Panangidatag
ti mannursuro

Ilawlawag a saan a nasken a makitatayo ti anghel wenna bituen iti tunggal Paskua a mangibaga kadatayo a nayanaken ni Jesus. Ammotayo a pudno. Ammotayo a napateg para kadatayo. Mariknatayo ti isu met laeng a rag-o a narikna dagiti pastor ken dagiti Nephite idi naammuanda a nayanaken isuna. Mariknatayo daytoy babaen ti panangisaknap iti ayat ken rag-o ti pannakayanakna kadagiti dadduma.

- Kasano a maibinglayyo ti rag-o iti pannakayanak ni Jesucristo kadagiti dadduma?

Pammaneknek
ti mannursuro

Iburaymo ti pammaneknekmo maipapan iti kinapateg ti pannakayanak ni Jesus ken no kasano a maibinglaytayo ti ayat ken rag-o kadagiti dadduma.

Aramiden

Ibunong ti sagsangaparis a pagsisinniriban iti tunggal ubing. Pagtitiponenda dagiti pagsisinniriban ket ipigketda dagitoy iti namarisan a papel. No nalpas aminen dagiti ubbing, basaen ti mensahe iti bituen: “Ta ita nga aldaw nayanak kadakayo iti ili ni David, ti maysa a Mangisalakan, nga isu ti Cristo nga Apo” (Lucas 2:11).

Panaglilinnawag

- Asino ti immawat iti daytoy a mensahe manipud iti anghel? (Dagiti pastor iti talon.)
- Asino ti nangawat iti bituen a kas tanda ti pannakayanak ni Jesucristo? (Dagiti Nephite ken dagiti tao iti Jerusalem.)

Mangawis iti maysa nga ubing a mangted iti panggibus a kararag.

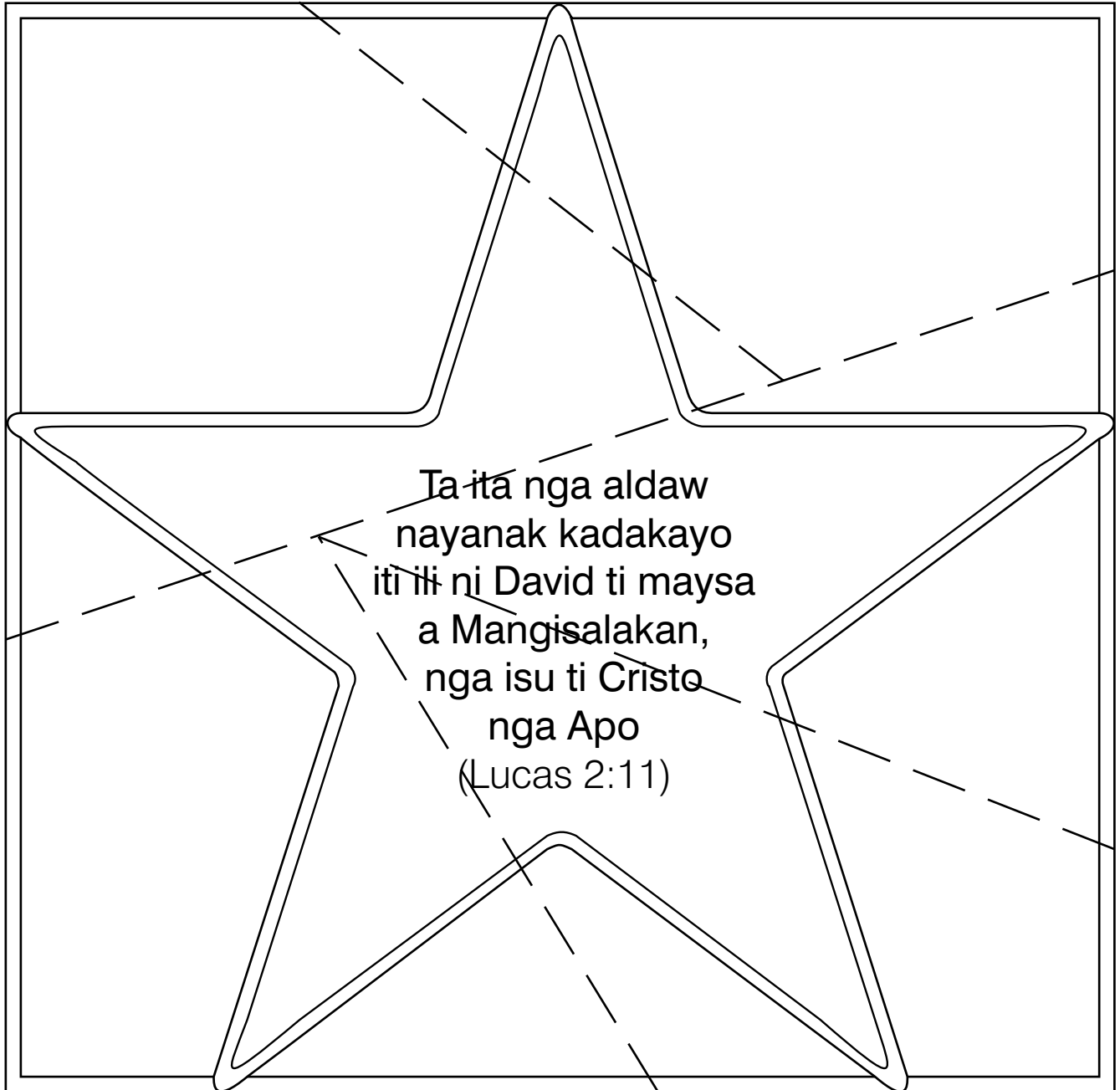

**Dagiti
Pangpadur-as
nga Aramiden**

Pumilika manipud kadagiti sumaganad nga aramiden iti kasayaatan para kadagiti ubbingmo. Maaramatmo dagitoy a mismo iti adalen wenno kas sublien nga adalen wenno pakagupgopan. Para iti mainayon a pangiwawan, kitaen ti “Oras ti Klase” iti “Dagiti Tulong para iti Mannursuro.”

1. Agaramat kadagiti gagangay a pagbisti tapno mayakem ti estoria maipapan iti pannakayanak ni Jesucristo.
2. Mangted iti tunggal ubing iti papel ken krayola. Tulongan dagiti ubbing a mangtupi iti papel a kasla kard. Isurat ti balikas a *Paskua* iti sango. Kiddawen iti klase nga agaramidda iti kard ti Paskua para kadagiti kaamaanda babaen ti panangdrowing iti ladawan ti nasursuroda manipud iti adalen.

Ta ita nga aldaw nayanak kadakayo iti ili ni David ti maysa a Mangisalakan, nga isu ti Cristo nga Apo (Lucas 2:11)

Ta ita nga aldaw
nayanak kadakayo
iti ili ni David ti maysa
a Mangisalakan,
nga isu ti Cristo
nga Apo
(Lucas 2:11)

Balikas Dagiti Kanta

Pilien ti Rumbeng a Wagas

Adda rumbeng a panagragragsak;
Pilien ti rumbeng iti 'naldaw.
Sursuruek ti yad-adal ni Jesus;
Tulongandak ken iturongdak.

Koro:

Pilien t'rumbeng ket agragsak.
Pilien t'rumbeng a wagas.

Ebanghelio't pagadalak lualo,
Mamati agbabawi'gtungpal
Ket ammok no surrotek adalna,
Ket inaldaw a naragsakak

Koro

Aramiden Koma't Rumbeng

Aramiden koma't rumbeng
Bukbukodmo sika la't maka'mmo,
Buyogam asi ken kinatured,
Ket maragsakan dagiti anghel.

Koro:

Aramiden t'umno
Aramidem t'umno
Agbalinka a napudno

Mataginayon ti Kaamaan

Adda ka'maak 'ti daga.
Nasayaatda kaniak
Kayatko nga ibinglay ti biagko kadakuada

Koro:

Mataginayon ti kaamaan
Iti plano ti Dios.
Kayatko a makadenna't kaamaak,
Ket ti Apo impakitana
No kasano a ma'ramid.
'Ta a bassitak pay laeng,
Nasken a saganaak,
Tapno iti templo't Dios makapagkallaysaak.

Koro

Naragsak a Kaamaan

Patgek nanang; patgennak.
Patpatgenmi ni tatang;
Patgennakam' makitam,
Naragsakkam' a ka'maan.

Patgek manang; patgennak.

Patpatgenmi ni manong
Patgennakam' makitam,
Naragsakkam' a ka'maan.

(Balikas ni Moïse Renstrom.

© 1948, 1975 Pioneer Music Press, Inc.

Naaramat babaen ti pammalubos ti Jackman
Music Corp.)

Tulongannak, Ama

Tulongannak, Ama, a mamakawan
Kadagiti nagbasol kaniak
Tulongannak, Ama, d'watek
Tulongannak nga umay kenka.

Tulongannak, Ama, nga agbabawi

A mangbaliw iti ugalik

Tulongannak, Ama, d'watek

Tulongannak nga umay kenka.

Ti Espiritu Santo

'Di addan' Cristo't daga

Inkarina nga 'yeg,

Ti Espiritu Santo a

Pudpudno a gayyem.

Yar-arasaasna ti

Bassit a timek.

Paneknekanna ni Cristo

Ken mangted liwliwa.

No mapatalgedan

'Ti kinasaserdote,

Maited ti Espiritu

Santo kadatayo.

Kanayon a dumngegak

Bassit a timek,

Ket aramidek ti rumbeng

Iti panagpilik.

Mariknak Ayat ti Apo

Mariknak ayat ti Apo
'Ti amin, nga'glawlawko.
Espirituna't rag-ok
'Ti amin a makitak.

Koro:

Ammona a surotek,
Ited biagko kenkuana.
Mariknak ayat ti Apo,
Ti 'yat nga 'tedna kaniak.
(Balikas ni Ralph Rodgers. © 1978, 1979
K. Newell Dayley. Nailatang amin a karbengan.
Naaramat nga adda pammalubosna.)

Sapay Ta Pagmisionendakto

Sapay ta pagmisionendakto
Inton umdasen tawenko.
Sapay ta nakasagana'kton
A mangisuro a kasla misionario.
Isurokto ti ebanghelio
Mayat a dumngeg 'ti pudno.
Kayatko ti agmisionario
Agserbi't Apo bayat kina'gtutubok.

Umuna a Kararag ni Joseph Smith

O nagngayeden agsapa!
Naraniag init 'diay daya.
Alimbubuyog, 'dayyengda,
Bilbillit agkankantada,
Simlep samiweng ti kakaywan
Ket 'ti linong ti yuyeng,
Nagkararag ni Joseph iti Dios,
Nagkararag ni Joseph 'ti Dios.

Inkay Agiinnayat

Kas 'ti ayatko
'Kay agi'nnayat
Baro a bilin:
'Kay agi'nnayat.
Ma'mmuan tattao,
Dakayo't adalak,
No ayatentayo't
Tunggal maysa.
(Balikas ni Luacine Clark Fox.
© 1961 napabaro 1989 Luacine C. Fox.
Naaramat nga adda pammalubosna.)

Kinatured ni Nephi

Nabilin ni Nephi a mangala't pinanid
Manipud nadakes a Laban 'ti siudad.
Da Laman ken Lemuel inda nagamak.
Natured ni Nephi. 'Toy ti sungbatna:
"Mapanak; Aramidek bilin ti Apo.
Ammok mangted Apo't wagas; kayatna
agtungpalak.
Mapanak; Aramidek bilin ti Apo.
Ammok mangted Apo't wagas; kayatna
agtungpalak."
Nabilin ni Nephi a mangaramid bilog.
Kakabsat ni Nephi saanda namati.
Nanglais, kunada dina padasen.
Natured ni Nephi. 'Toy ti sungbatna:
"Mapanak; Aramidek bilin ti Apo.
Ammok mangted Apo't wagas; kayatna
agtungpalak.
Mapanak; Aramidek bilin ti Apo
Ammok mangted Apo't wagas; kayatna
agtungpalak."
(Balikas ni Bill N. Hansen, Jr., ken Lisa T. Hansen.
© 1986 Wilford N. Hansen, Jr., ken Lisa
Tensmeyer Hansen.
Naaramat nga adda pammalubosna.)

Naisubli't Kinasaserdote

Naisubli daytoy
kinasaserdote,
Kinapudno na'mmuan tao
Biteгна't naisublin.

Ragsaktay ti Tumulong

Ragsaktay ti tumulong,
Ket intay agkanta;
Tulongantay ni nanang,*
Ta patpatgentayo.

*Pangsukat a balikas: tatang, lelang, lelong

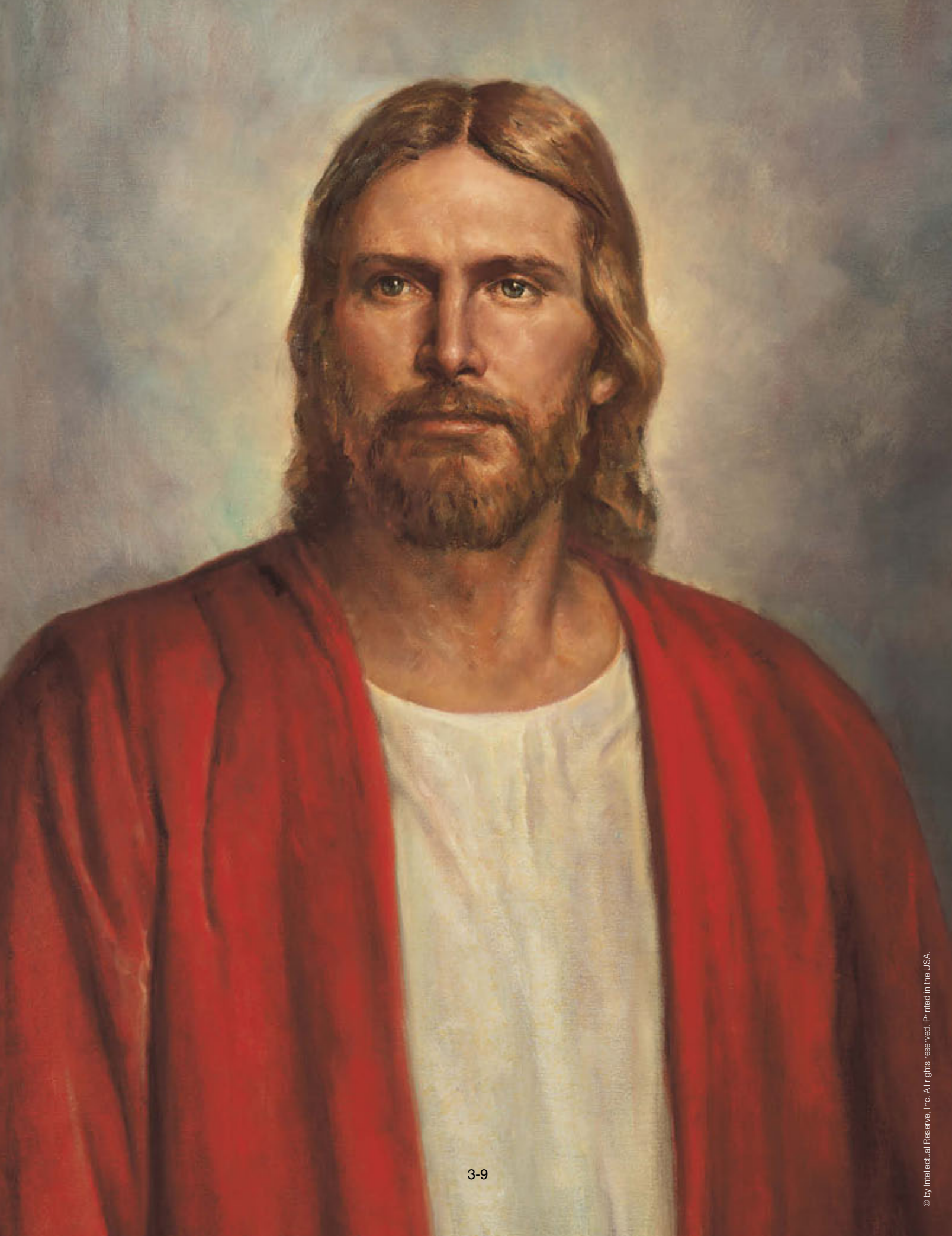

Dan Bayles

BISOP

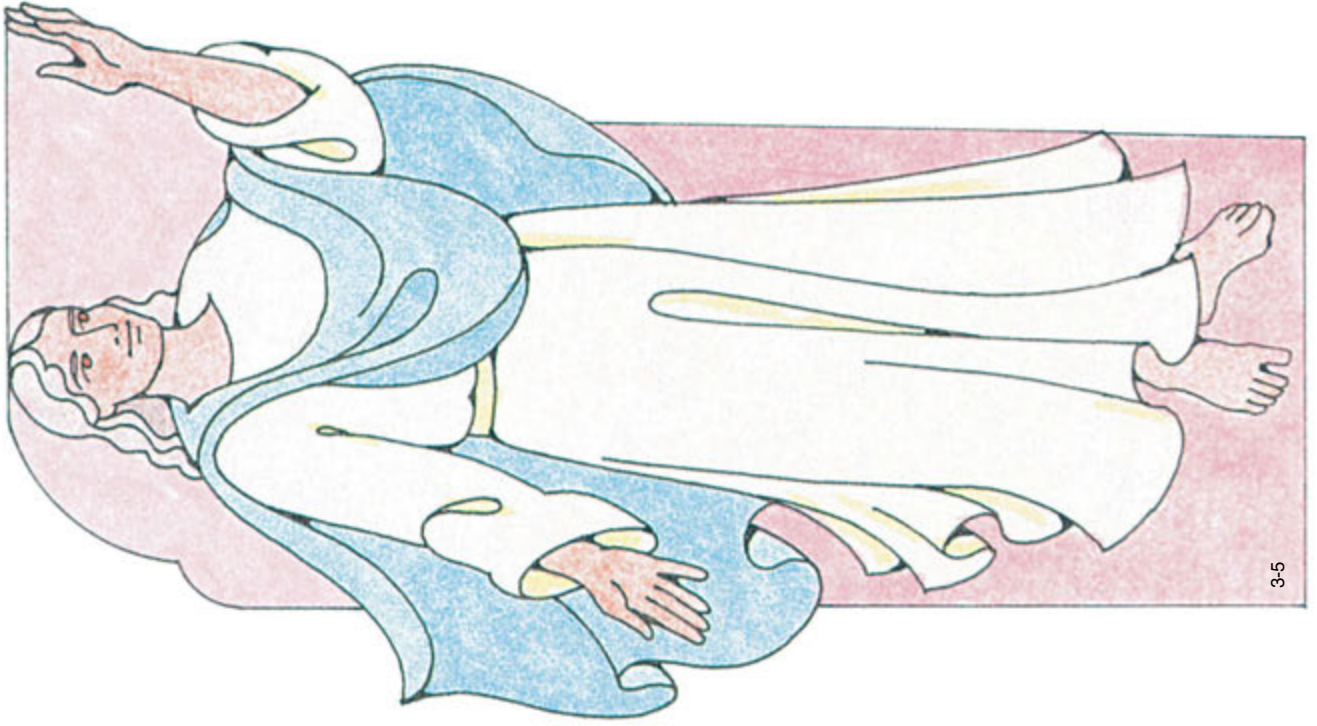
3-3

3-2

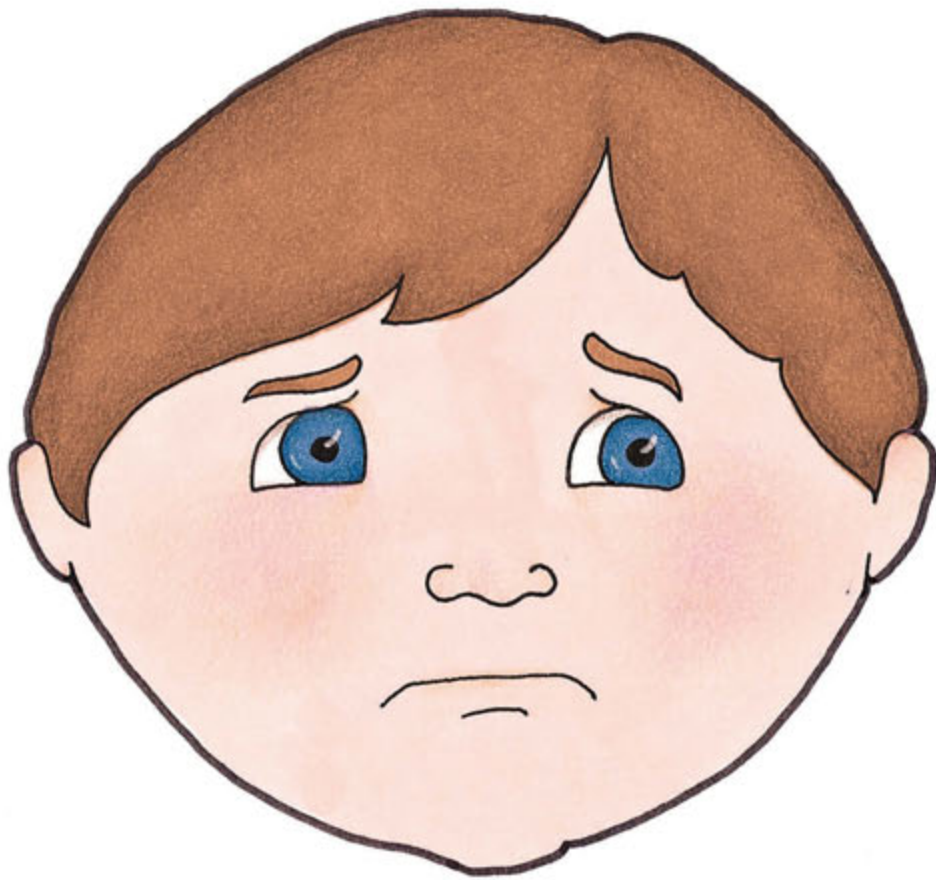
3-1

3-5

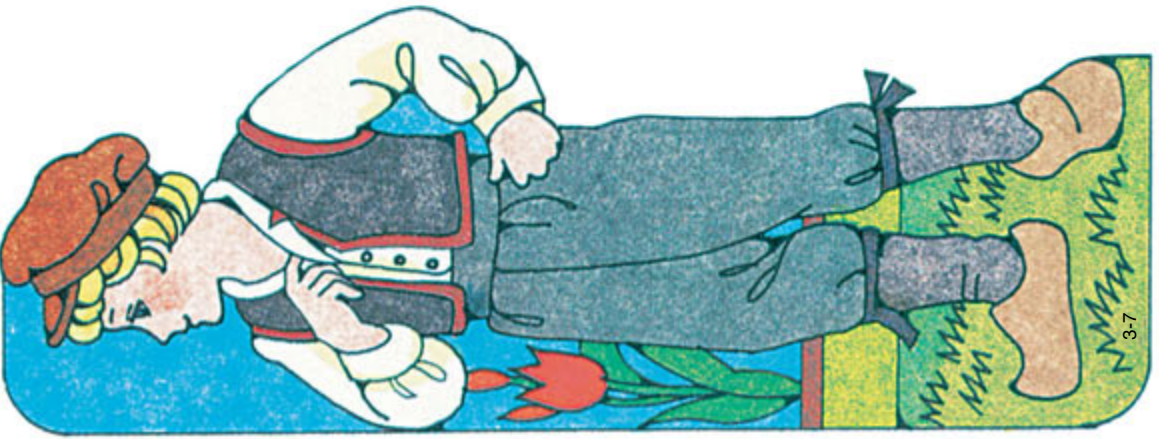
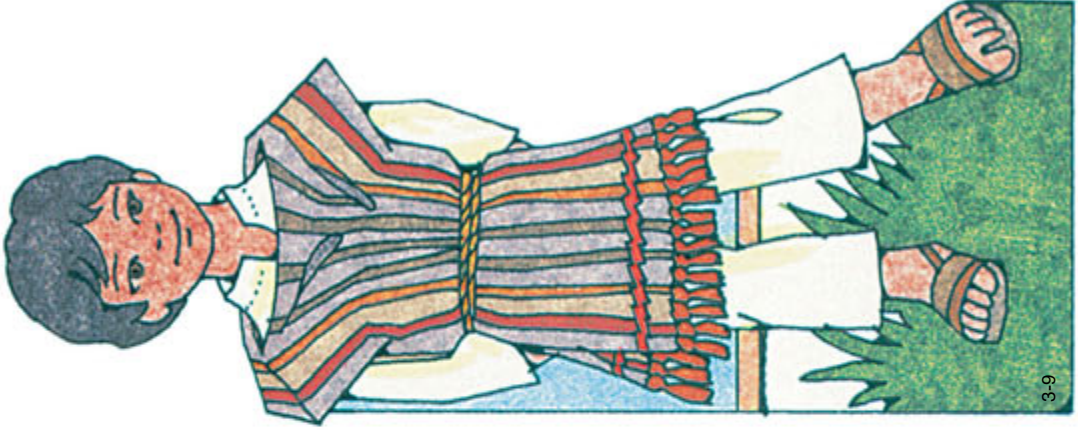

3-4

3-6

3-13

3-12

TI SIMBAAN NI
JESUCRISTO
DAGITI SANTO
ITI UD-UDINA NGA ALDAW